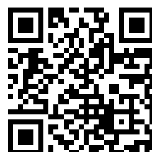

ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

ΜΕΤΑ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΑΣ.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ

ΕΞ ΙΔΙΟΧΕΙΡΟΥ

ΤΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΓΑΖΗ

ΝΥΝ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΗΙΣ

Ἧι προστίθεται καὶ Βατραχομυομαχία σὺν τῇ ἰδίᾳ παραφράσει ἐκδιδομένη τὸ δεύτερον.

ΠΑΡΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΘΗΣΕΩΣ

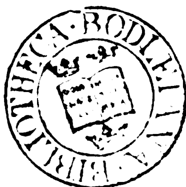
ΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Τόμος Α.

ΕΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑι,
ἐκ τῆς Τυπογραφίας Νικολάου Κάρλη
ᾳωια.

Φιλοσοφίαν τινὰ λέγουσιν (οἱ παλαιοὶ) πρώτην τὴν ποιητικὴν, εἰσάγουσαν εἰς τὸν βίον ἡμᾶς ἐκ νέων, καὶ διδάσκουσαν ἤθη, καὶ πάθη καὶ πράξεις, μεθ' ἡδονῆς. Οἱ δ' ἡμέτεροι, καὶ μόνον ποιητὴν ἔφασαν εἶναι τὸν σοφόν. διὰ τοῦτο καὶ τοὺς παῖδας αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις πρώτιστα διὰ ποιητικῆς παιδεύουσιν, οὐ ψυχαγωγίας χάριν δήπουθεν ψιλῆς, ἀλλὰ σωφρονισμοῦ. κ. τ.

Στράβ. Γεωγ. Βιβ. α'. 15.

ΤΗΙ ΙΕΡΑΙ
ΚΟΝΕΙ
ΤΟΥ
ΘΕΣΠΕΣΙΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΘΗΣΕΥΣ
ΕΥΛΑΒΩΣ
ΑΝΑΤΙΘΗΣΙ

ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ

Η δόξα τοῦ Μεγάλου ἀρχιτέκτονος τοῦ φαντασιώδους, καὶ ποιητικοῦ κόσμου ἦν, ἔστι, καὶ ἔσεται διὰ παντὸς λαμπρὰ, καὶ Μεγάλη.

Ποιητής! τȣ̃ ὁποίȣ τὰ ἔπη διεφημίσθησαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκθειάσθησαν τοσοῦτον ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους τόσων διαφόρων ἐθνῶν, καὶ πολλῷ περισσότερον ἀπὸ τοὺς τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους (1), εἰς τοὺς ὁποίους εὑρίσκετο ἡ αἴσθησις τοῦ καλοῦ ὑπὲρ πάντας καλήτερα· αὐτὸς ἔχει, ὡς ἐπὶ τετραγόνου λίθου, στερεωμένην τὴν δόξαν του εἰς τὰ βασίλεια τῆς ἀθανασίας, ὅπου οὐδ᾽ ὁ Μῶμος χώραν ὅλως ἔχει, οὐδὲ ἡ ζηλοτυπία λαμβάνει πάροδον.

Καθεὶς τῶν πεπαιδευμένων ἐπίσταται εἰς ποίαν ὑπόληψιν εἶχον οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τὸν θεσπέσιον τοῦτον ἄνδρα.

Ἡ Χίος τὸν ἐτίμησε μὲ κοινοὺς ἀγῶνας (2)· ἡ Σμύρνη τῷ ἀνήγειρε βωμὸν ὡς θεῷ (3)· ἡ Ἄργος τῷ ἐπρόσ-

---

(1) Ὁ θεῖος Πλάτ (Ἴων, ἢ περὶ Ἰλιάδ) ἀποκαλεῖ αὐτὸν ἄριστον, καὶ θειότατον τῶν ποιητῶν· ὁ σοφὸς Ἀριστ. (περὶ Ποιητικῆς κεφ. κγ΄.) θεσπέσιον. κ. τ.

(2) ἀγ. Ὁμ. καὶ Ἡσ.

(3) Στραβ. βιβ. ιδ΄. σελ. 646.

φερε θυσίας (1), καὶ τέλος, διὰ νὰ μὴν ἐκτείνωμαι, οἱ σοφοὶ Ἀθηναῖοι διέταξαν, εἰς τὰ Παναθήναια, λαμπρὰν ἑορτὴν αὐτῶν, νὰ ψάλλωνται ἀπὸ τοὺς ῥαψῳδοὺς τὰ Ὁμηρικὰ Ἔπη εἰς διδασκαλίαν κοινὴν τῶν Ἑλλήνων (2). Καὶ ταῦτα μὲν αἱ πόλεις κοινῶς· ἰδίως δὲ φθάνει ν' ἀναφέρῃ τις τὸ παράδειγμα τοῦ περιφήμου Ἀλκιβιάδου, ὅς τις ἐγρόνθισε (3) γραμματοδιδάσκαλόν τινα, μὴ ἔχοντα βιβλίον ὁμηρικὸν εἰς τὴν σχολὴν αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖνο τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὅστις καὶ ὠνόμαζε, καὶ ἐνόμιζε (4) τὴν Ἰλιάδα ἐφόδιον τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς, ἔχων πάντοτε αὐτὴν ὑπὸ τοῦ προσκεφαλαίου μετὰ τοῦ ξίφους αὐτοῦ.

Ὄχι ὀλιγώτερον ἐσεβάσθησαν τοῦτον τὸν θεῖον ποιητὴν, καὶ τὰ νεώτερα σοφὰ ἔθνη· ἡ Γερμανία, κατὰ τὸν Ἀββᾶ Καισαρόττιον (5), σεμνύνεται ὅτι οὐδέποτε ὀλιγοσευσε τὸ πρὸς τὸν Ὅμηρον σέβας αὐτῆς.

Βλακουελ, Ουὼδ, Πῶπε, καὶ ἄλλοι τόσοι μεγάλοι ἄνδρες ἀποδεικνύουσιν, ὁποίαν μελέτην κά-

---

(1) Ἀγ. Ὁμ. καὶ Ἡσ.

(2) „ Βούλομαι δὲ ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν· „ οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητὴν, ὥστε „ νόμον ἔθεντο καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου „ τῶν ἄλλων ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη. Λεσχ. λογ. εἰς Λυκ. παρὰ τῷ Γρονοβ. Ἑλλην. ἀρχ. τόμ ε΄. 1985. Β.

Τὸ αὐτὸ ἐπεκράτησε καὶ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς, ὡς φησιν ὁ Αἰλ. Ποικ. ἱστ. βιβ. ιβ΄. κεφ. μη΄.

(3) Πλουτ. (Ἑλλ. βιβλιοθ.) Ἀλκ. Ζ.

(4) ὁ αὐτὸς Ἀλέξ. σελ. 668. ἔκδ. Φραγκ. 1620.

(5) Ragionam. Istorico-critico part. II, sez. IV.

μνουσιν εἰς τοῦτον τὸν ποιητὴν οἱ βαθεῖς Βρετανοί. Δὲν ἔδειξεν ὀλιγωτέραν τὴν ὑπόληψιν πρὸς αὐτὸν οὐδὲ τὸ σοφὸν ἔθνος τῶν Γάλλων (1)· ἀλλ' οὐδὲ οἱ φιλόκαλοι τῶν Ἰταλῶν (2)· καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἐν συντόμῳ, τὸ ὄνομα καὶ ἡ δόξα τούτου τοῦ ποιητοῦ, τόσους αἰῶνας τώρα, ἀντηχεῖ ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν τῆς Εὐρώπης ἕως τῆς ἄλλης.

Ἂν δέ τινες κατὰ διαφόρους καιροὺς, νικηθέντες ἀπὸ τῆς δοκησισοφίας, ἢ τῆς ἀναισθησίας τὸ πάθος, ἐτόλμησαν ἀσεβῶς ἵνα εἴπωσί τι κατὰ τῶν ποιημάτων αὐ-

---

(1) Μαρτυροῦσι τοῦτο καὶ ἄλλοι πολλοὶ κατ' ἐξαίρετον δὲ τρόπον ὁ πολυμαθέστατος Βαρθολομαῖος (Introduction au voyage de la Grece, prem. part.) λέγων οὕτω „ Τίς λοιπόν ἐστιν οὗτος ὁ ἄν„ θρωπος, ὅς τις διδάσκει τοὺς μὲν νομοθέτας τὴν πολιτικὴν, τοὺς „ δὲ φιλοσόφους, καὶ ἱστορικοὺς τὴν τέχνην τοῦ γράφειν· τοὺς ποιη„ τὰς δὲ, καὶ ῥήτορας τὴν τοῦ διεγείρειν τὰ πάθη· ὅστις ἐξυπνᾷ „ ὅλα τὰ πνεύματα, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὑπεροχὴ εἶναι τοσοῦτον γνω„ στή· ὥστε οὐδεὶς πλέον τὸν φθονεῖ, καθὼς οὐδὲ τὸν φωτίζοντα „ ἡμᾶς ἥλιον; κ. τ. „ Καὶ ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἐγκωμιαστικὰ λό„ για τελειώνει οὕτω· Ἐάν τις θελήσῃ νὰ κρίνῃ τὸν Ὅμηρον οὐχ „ ὡς φιλονεικῶν, ἀλλὰ κατὰ λογικὴν κρίσιν· οὐχὶ κατὰ τοὺς ἐκ „ συμφωνίας κανόνας, ἀλλὰ κατὰ τοὺς ἀμεταβλήτους νόμους τῆς „ φύσεως, ἀναγκαίως ἔχει νὰ βεβαιωθῇ, ὅτι ἡ ἀξία του τὸν θέτει „ εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὅπου τὸν ἔβαλον οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅτι αὐτὸς „ ἐστάθη ὁ ὡραιότερος καλλωπισμὸς τῶν ἱστορηθέντων αἰώνων.

(2) Φθάνει μόνον νὰ ἀναφέρῃ τις τὸν ἐπισημότερον παρ' αὐτοῖς ποιητὴν Δάντην, ὅστις (Inf. Can. IV. στ. 95.) λέγει

Così vid' io adunar la bella scuola
Di quel signor dell' altissimo canto
Che sopra ogn' altro com' aquila vola.

τοῦ· οὗτοι βέβαια ὄντες πολλὰ οὐτιδανοὶ εἰς τὸ νὰ παραβληθῶσι μὲ τοὺς ἀφ' ἑκάστου ἔθνους σοφοὺς ἐπαινέτας του, ἄλλο νὰ κάμωσι δὲν ἐδυνήθησαν, παρὰ ν' ἀφήσωσιν εἰς τὴν τοῦ χρόνου διαδοχὴν κρίσεις, καὶ ἀποφάσεις, τῆς ἑαυτῶν ἀκρισίας, καὶ ἀνοησίας τεκμήρια. Ὁ δὲ κορυφαῖος τῶν ποιητῶν καταλάμπει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ὡς ἄλλος Ἥλιος, καταφωτίζων τοὺς νόας, καὶ ζωογονῶν τὰς ψυχὰς τῶν, ὅσοι μετὰ προσοχῆς καταγίνονται εἰς τὴν μελέτην τῶν ποιημάτων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὰ Θεσσαλονίκης Εὐστάθιον, γέμουσι „ μυρίων ὧν ἄν τις εἴποι καλῶν· „ φιλοσοφίας, ῥητορείας, στρατηγικῆς, εὐτεχνίας, δι- „ δασκαλίας τῆς περὶ τῶν ἠθηκῶν ἀρετῶν, τεχνῶν ὅλως παντοίων, καὶ ἐπιστημῶν (1).

Καὶ μόλον ὅτι ὁ ποιητὴς ἔστι τοιοῦτος, καί τοσοῦτον τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον ἐπρόσφερον εἰς αὐτὸν οἱ ἡμετεροι πρόγονοι, καὶ προσφέρουσιν ἔτι τ' ἀλλότρια ἔθνη, ἡμεῖς οἱ ἐκείνου ἀπόγονοι, οἵτινες ἔχομεν καὶ περισσοτέραν τὴν χρείαν, ἀπὰ τῆς μαθήσεώς του τὰ φῶτα, καὶ ἀπὸ τὸ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ σκοπούμενον ὄφελος (2), ἡμεῖς, οἵτινες ἔπρεπε μετὰ

---

(1) Συμφώνως μὲ τὸν Εὐστάθιον, ἀλλὰ μεθ' ὑπερβολικοῦ ἐνθουσιασμῦ λέγει καὶ Ἀντώνιος Ὑρκέος, ἐπονομαζόμενος Κόδρος, ὅτι, ὅςις σπουδάζει τὸν Ὅμηρον, γινώσκει πάντα· καὶ ὅστις δὲν καταγίνεται εἰς αὐτὸν, οὐδὲν ἐπίσταται.

(2) „ Οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δόξαν, ὅτι „ καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις ἐνεκωμίασε, καὶ διὰ τῦτο „ βυληθῆναι τοὺς προγόνυς ἡμῶν, ἔντιμον αὐτῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην.„

τὴν γνῶσιν τινῶν συγγραφέων ἐνδόξων, ν' ἀνατρέφωμεν τὴν νεότητα μὲ τὰς ὑψηλὰς φαντασίας του, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἡμετέρων προγόνων· ἡμεῖς, τέλος πάντων, οἵ τινες ἔχομεν καὶ μεγαλητέραν τὴν δίψαν, καὶ τὴν πηγὴν εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν γῆν· ἀντὶ τοῦ νὰ τὴν ἐπιμεληθῶμεν, διὰ νὰ ἀρυώμεθα ὑποθήκας, καὶ παραινέσεις προτρεπτικὰς εἰς ἀρετῆς ἁπάσης κατόρθωσιν· ἀγνοῶ διὰ ποῖον φθόνον τύχης κατεγινόμεθα ἄχρι πρὸ ὀλίγων χρόνων ματαίως, φεῦ! διδάσκοντές τε, καὶ διδασκόμενοι εἰς κενταύρȣς Ὁμηροκέντρων, καὶ εἰς δυστυχισμένα τοῦ Πτωχοπροδρόμου κεφάλαια, πτωχύνοντες ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ, καὶ ἀκολούθως προτρέχοντες, ἀπὸ τὸ κακὸν τῆς ἀμαθείας εἰς τῆς ἀλόγου φιλολογίας τὸ χείριστον. Ὅμως ταῦτα πάντα ἦσαν τῆς κοινῆς δυστυχίας τοῦ γένους δυστυχῆ ἀποτελέσματα, καὶ ἀπὸ δεισιδαιμονίαν, δουλίαν, καὶ πλάνην οὐδέ ποτε δύναταί τις ἐλπίσαι τι ἐλευθέριον.

Ἀλλ' ἔφθασε μόλον τοῦτο καὶ εἰς ἡμᾶς ἡμέρα ἐλπίδος, καὶ ἐλπίδος τόσον λαμπρᾶς καὶ μεγάλης, ὅσον τῆς ὀρθῆς παιδείας τὸ φῶς, ἐκ μικροῦ σπινθῆρος μεγαλοποιούμενον, καὶ πολαπλασιαζόμενον καθ' ὅλην

„ ἔν τε τοῖς μουσικοῖς ἄθλοις, καὶ τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων, ἵνα, „ πολλάκις ἀκούοντες τῶν ἐπῶν, ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς „ αὐτοὺς ὑπάρχουσαν, καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν στρατευσαμένων „ ἐπὶ Τροίαν, τῶν αὐτῶν ἔργων ἐκείνοις ἐπιθυμῶμεν. Ἰσοκ. (Ἑλλ. βιβλιοθ.) Πανηγυ·, μβ'.

τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος, ἄρχισε ν' ἀποδιώκῃ τῆς δεισιδαιμονίας τὸ σκότος, καὶ ν' ἀνακαλύπτῃ τὰς δολοπλόκους παγίδας τῆς πλάνης.

Ἤδη καὶ ἡ αἴσθησις τοῦ καλοῦ ἐξυπνᾷ, καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐπισήμων ποιητῶν, καὶ λογογράφων προκρίνεται ὑπὸ πάντων τῶν νεοφοτίστων Ἑλλήνων· τὰ δὲ φρονήματα αὐτῶν λαμπρύνονται ἀπὸ ὀρθὰς γνώμας σοφῶν ἀνδρῶν· ὥστε „ οὐδεὶς τῶν, ὅσοι ἔχουσι „ τὸν νοῦν διὰ νὰ λογίζωνται, καὶ τὰ ὄμματα διὰ νὰ „ βλέπωσι, δύναται πλέον νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς „ ἀναστάσεως τοῦ γένους ἡμῶν (1). „

Διὸ μεγάλη ἡ δόξα τῶν ὅσοι προήρξαντο τῆς μεγαλουργίας, καὶ ἡρωϊκοῖς τοῖς φρονήμασι συναγωνίζονται διὰ τῶν φώτων τῆς ἀρετῆς αὐτῶν καὶ σοφίας, ἵν' ἀνακαλέσωσι τὰς Μούσας εἰς τὰς ἀρχαίας αὐτῶν κατοικίας, καὶ ἀναλαμπρύνωσι τὸ ἐξ ἀμεθείας μᾶλλον, ἢ ἐκ δουλείας ἀμαυρωθὲν ἡμῶν γένος· διὰ τὸ ὁποῖον κατόρθωμα ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία, αἱ κατὰ μέρος Ἑλληνικαὶ πόλεις, μᾶλλον δὲ σύμπασα ἡ Ἑλλὰς θέλει σέβεσθαι τὰ ὀνόματα αὐτῶν διὰ παντὸς, συγκατατάττουσα ταῦτα μ' ἐκεῖνα τῶν Πυθαγόρων, Θαλήτων, Σολώνων, καὶ ἄλλων τοιούτων, ὧν τὸν ζῆλον

---

(1) Βεβαιοῖ τοῦτο μάλιςα πάντων, ὁ σεβάσμιος Κοραῆς εἰς πολλὰ τῶν ἀξιολόγων αὐτῷ ἐκδόσεων μέρη, οὕτω πιθανῶς, καὶ βεβαίως, ὥςε πρέπει, μὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τοῦ γένους προκινδυνεύσαντας!! νὰ ὑπάρχωσι πάντῃ ἀνόητοι, οἱ ἀμφιβάλλοντες εἰς τὸ ἑξῆς περὶ τούτου.

καὶ δόξαν κατ' ἴχνος αὐτοὶ ἐμιμήθησαν, φέροντες εἰς τὴν ἀγαπητὴν των πατρίδα, ὡς ἐκεῖνοι, ὅ,τι καλὸν, καὶ ὠφέλιμον μάθημα μετὰ πολλῶν δυςυχιῶν, ἱδρώτων, καὶ κόπων συνήθροισαν ἀπὸ τὰ σοφὰ τῆς Εὐρώπης ἔθνη, καὶ φωτίζοντες μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου (1) τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν νέους, ἢ ἀμέσως διὰ τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος, ἢ ἐμμέσως διὰ τῶν ἠθικῶν, καὶ μεθοδικῶν αὐτῶν συγγραμμάτων, καὶ ἐκδόσεων, ὀρθῶς τῆς πολιτικῆς ὠφελείας ἀρχόμενοι, κατὰ τὸν θεῖον Πλάτωνα (2).

Διὰ τοῦτο καὶ δικαίως δύναταί τις εἰπεῖν, ὅσον μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ διὰ τὴν ἀμάθειαν, εἰς ἣν παρ' ἀξίαν ἐξετραχηλίσθη τὸ ἡμέτερον γένος, αἰσχύνη· τόσον ἀσυγκρίτως μεγαλητέρα ἔστιν ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δόξα εἰς ὑμᾶς ἄριστοι καὶ φιλογενέστατοι διδάσκαλοι, καὶ ὅσοι ἄλλοι μεθ' ὑπερβαλλούσης συνέσεως, καὶ σοφίας συνδραμόντες ἀπηλλάξατε αὐτὸ τοῦ προ-

---

(1) Μεταξὺ τόσων σοφῶν φιλογενῶν, οἵτινες διὰ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος καταγίνονται μὲ ἔνθερμον ζῆλον εἰς τὸν ἤδη ἀρχόμενον ἀνακαινισμὸν τοῦ γένους, ἄξιον νὰ ἐπαινέσῃ τις κατὰ τὸ παρὸν τὸν ἥρωα Βενιαμὶν μετὰ τοῦ περικλεοῦς Γρηγορίου· οἱ ὁποῖοι ἐξαποςέλλουσιν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν πεφωτισμένους τοὺς ἀφ' ἑκάςου μέρους τῆς Ἑλλάδος συντρέχοντας νέους εἰς τὴν σχολὴν, ἣν οἱ Κυδωνιεῖς, ὡς βωμὸν τῆς ἀρετῆς τῶν σοφῶν τούτων διδασκάλων, ἀνήγειρον, εἰς ὄφελος μὲν ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος κοινῶς, καὶ εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τῆς πόλεως αὐτῶν κατ' ἰδίαν.

(2) „Ὀρθῶς γάρ ἐστι τῶν νέων πρῶτον ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ἔσονται „ὅτι ἄριστοι κ. τ.„ Εὐθύφρων, ἢ περὶ Ὁσίου.

τέρου ὀνείδους. Διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ταύτην καὶ οἱ πλέον μεγαλήτεροι ἔπαινοι, οἵτινες ἀξιοπρεπῶς ἤθελον ἀποδοθῆν εἰς ὑμᾶς, εἰσὶ τῶν ὠφειλομένων βραβείων τὸ πλέον μικρότερον.

Ἡ παρέκβασις αὕτη, εἰς ἣν ἡ χαρὰ τοῦ νὰ βλέπω τὴν προκοπὴν τοῦ ἡμετέρου γένους μὲ εἵλκυσε, θέλει μοι εἶναι συγγνωστὴ ἀπὸ τοὺς εὐμενεῖς ἀναγνώστας, τοὺς φιλοπάτριδας μάλιστα.

Ἐν ᾧ λοιπὸν ἐπιστρέφω εἰς τὸν Ποιητὴν, ἤθελεν εἶναι ἀκόλουθον, νὰ εἴπω τι καὶ περὶ πατρίδος, γονέων, βίου, καὶ χρόνου καθ' ὃν ἔζη· ἀλλὰ τοῦτο εἰς ὅσους τὸ ἠρεύνησαν ὑπῆρξε πάντοτε ὁ κόσυμβος τοῦ Γορδίου (1). Αἱ γνῶμαι τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, ὅσον παλαιῶν, τόσον καὶ νέων, ἐςάθησαν, οὕτω διάφοραι, ὥςε, τὰ γραφέντα ὑπ' αὐτῶν ἄντις συνήθροιζεν, ἤθελε κάμει βιβλίον τῶν ποιημάτων αὐτοῦ πολὺ μεγαλήτερον· ἐγὼ ἀρκοῦμαι μόνον ἵνα ἐκθέσω εἰς διωρισμένον τόπον, ὅσα ὁ Παυσανίας, καὶ ὁ Σουΐδας συντόμως περὶ αὐτοῦ ἀναφέρουσι· προσέτι καὶ ἕνα τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὸν Πλούταρχον βίων, στοχαζόμενος, εἰς ὑπόθεσιν τόσον ἀμφίβολον, ἁρμοδίαν τὴν τοῦ συντόμου προτίμησιν· καὶ οἱ μὲν πλείονα τούτων ἐπι-

(1) Ὁ Οὐρανὸς ἡ Γῆ καὶ ὁ Ἅδης ἐρωτήθησαν, λέγει ὁ Πῶπε, περὶ τῆς πατρίδος αὐτῶ, ἀλλ' ἡ ἀπορία μένει πάντοτε ἄλυτος.

Περὶ δὲ τοῦ χρόνου τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἀστεῖον νὰ ἀναφέρῃ τις τὸν Ἰούλιον Φίρμικον· ὅστις πλανηθεὶς ἀπὸ τινας ἀςρολογικάς του θεωρίας ἀπέδειξε καὶ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν καθ' ἣν ὁ ποιητὴς ἐγεννήθη.

θυμοῦντες ἰδέτωσαν τοὺς Σωζωμένους τῶν παλαιῶν αὐτοῦ βιογράφων Ἡρόδ. Πρόκλ. δύο ἀνωνύμους. Ἀγ. Ὁμ. καὶ Ἡσι. Πλούτ. ἢ Διον. Ἀλι. παρὰ τῷ Βαρνεσίῳ. καὶ ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Pope, Blakwel, Wood, Alat. Wassenbergh, Kust. West. Madame Dacier, καὶ ἄλλους μυρίους.

Ἐγὼ δὲ μεταβαίνω εἰς τὰ περὶ τῆς παραφράσεως, καὶ ἐκδόσεως ταύτης.

Διατρίβων εἰς Φλωρεντίαν χάριν τῶν ἐμῶν μαθημάτων, εὗρον ἐν τῇ περιφήμῳ Λαυρεντιανῇ βιβλιοθήκῃ ἀντίγραφον τοῦ ιέ αἰῶνος, μεμβρανῶδες, εἰς φύλλον μέγα, περιέχον τήν τε Ἰλιάδα καὶ Βατραχομυομαχίαν μετὰ παραφράσεως τῷ κειμένῳ παρεγγεγραμμένης μὲ μικροτέρους, καὶ ἐρυθροὺς χαρακτῆρας.

Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ἀποδίδεται κατά τινας εἰς Θεόδωρον τὸν Γαζῆν, ὅτι τὸ ἔγραψεν διὰ φίλον του μέγαν, καὶ εὐεργέτην Φραγκίσκον τὸν Φίλελφον, καὶ αἱ περὶ τούτου μαρτυρίαι εἰσὶ πολλαί.

Διάφοραι ἐπιγραφαὶ μεταξὺ κεχρυσωμένων καὶ ποικίλων μιλτογραφιῶν εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ κεφάλαια τοῦ εἰρημένου ἀντιγράφου,

„ Ἰλιὰς ἥδε πέλει Φραγκίσκου δῖα Φιλέλφου.

„ Ὅμηρος Φραγκίσκῳ τῷ Φιλέλφῳ χαίρειν.

„ Μελησιγένης Φραγκίσκῳ εὖ πράττειν.

ἡ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς „ Φρανγκίσκος ὁ Φίλελφος „ ἐν αὐτῷ εὑρισκομένη τοῦ Φιλέλφου εἰκών· τὸ ἐν τέλει αὐτοῦ ἐπιφερόμενον δίστιχον

„ Τοῦτον ἀνὴρ Γαζῆς λόγιός τε, φίλος τε, Φιλέλφῳ

,, Φραγκίσκῳ μοι, καλὸν Θεόδωρος γράψεν Ὅμηρον.
Καὶ πάλιν, αἱ πρὸς τὸν Καρδηνάλιον Βησσαρίωνα δύο
τοῦ Φιλέλφου ἐπιστολαὶ (1) · ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύ-

---

(1) Αὗται αἱ ἐπιστολαὶ σώζονται εἰς τὸ λατινικὸν μεταξὺ πολλῶν ἄλλων τοῦ ἰδίου, καὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς.

,, Τὴν τοῦ Ὁμήρου Ἰλιάδα, ἣν ὁ πεπαιδευμένος Θεόδωρος ὁ Γαζῆς
,, μοι ἔγραψεν, καὶ τοῦτο μὲ τόσα ἔξοδα, τὴν ἀγαπῶ τόσον, ὥστε δὲν
,, ἤθελα τὴν ἀλλάξει, οὐδὲ μ' αὐτοὺς τοὺς ἀπείρους θησαυροὺς τοῦ Κροί-
,, σου. Ἀπορῶ δὲ μὲ σε ὑπερβαλλόντως, πάτερ σεβασμιώτατε, ὅστις
,, γνωρίζων με ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ἐποιούμεθα τὰ σπουδὰς
,, εἰς τὸ δημόσιον σχολεῖον παρὰ τῷ Χρυσοκόκκῃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ
,, πενθεροῦ μου Χρυσολωρᾶ, στοχάζεσαι, ὅτι ἅμα τῇ ἡλικίᾳ μετέβα-
,, λον καὶ τὰ ἤθη· καὶ ὁ ἐλευθεριώτατος πάντων ἐγὼ ἀντήλλαξα τὴν
,, ἀρετὴν ταύτην μὲ τὴν φιλαργυρίαν· ἐγὼ ἐξεύρω νὰ χαρίζω ἐλευθέ-
,, ρως· ἀλλ' ὄχι πότε νὰ πωλῶ τι τῶν ἐμῶν, καὶ μάλιστα βιβλία, τῶν
,, ὁποίων τῇ ἀληθείᾳ οὐδὲν τιμιώτερον κρίνω. Κατ' ἐξοχὴν δὲ αὐτὸ
,, τὸ τοῦ Ὁμήρου ἀντίγραφον μοι ἔστιν οὕτως ἀγαπητὸν, ὡς οὐδὲν
,, σχεδὸν ἄλλο τῶν ἐν τῇ ζωῇ. Ὅθεν σύγγνωθί μοι περὶ τούτου· ἂν
,, δὲ δύναμαι νὰ σε εὐχαριστήσω εἰς ἄλλοτι, πρόσαξόν μοι, καὶ
,, οὐκ ἀποτεύξῃ ἔρρωσο. ί. Φεβ. ͵αυμή. Ἑτέρα

,, Μ' ὅλον ὅτι μοι φαίνεται, ὅτι σοι ἀπεκρίθην ἱκανῶς τῇ ί. Φεβ.
,, δι' ὅσα μοι ἔγραψας περὶ τῆς τοῦ Ὁμήρου Ἰλιάδος, θειότατε πάτερ·
,, ἀλλ' ἐπειδὴ τυχὸν νὰ μὴν ἔλαβες τὰς περὶ τούτου ἐπιστολάς, ἐπα-
,, ναλαμβάνω ἐν συντόμῳ τὰ γραφέντα· συμβαίνει εἰς ἐμὲ διὰ τὰ βι-
,, βλία τοῦτ' αὐτὸ, ὅπερ καὶ εἰς τοὺς φιλαργύρους, οἵτινες, ἢ δὲν
,, δίδουσί ποτε, ἢ δίδουσιν ὁπόθεν ἐλπίζουν νὰ λάβωσι περισσότε-
,, ρα· ἐγὼ δὲν θέλω δόσει δι' οὐδεμιᾶς τιμῆς τὸ τοιοῦτον ἀντίγρα-
,, φον, ἀγαπητότερον καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ φίλτατά μου παιδία. Νὰ τὸ
,, ἀλλάξω δὲ, καὶ μὲ τι; ὅταν ἐγὼ στοχάζωμαι, ὅτι εἰς οὐδεμίαν
,, μάθησιν εὑρίσκεται ἄλλο ἀντίγραφον, δυνάμενον νὰ παραβληθῇ

ουσι πιθανότατα, ὅτι τὸ τόσον ὡραῖον τοῦτο ἀντίγραφον ἔστι τὸ περισπούδαστον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐγράφη ἰδιοχείρως ἀπὸ τὸν περικλεέστατον τοῦ αἰῶνός του Θεόδωρον τὸν Γαζῆν διὰ Φραγκίσκον τὸν Φίλελφον.

Τὸ μὲν κείμενον τοῦ ἀντιγράφου εὗρον τὸ αὐτὸ κατὰ πάντα μὲ τὸ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 3 τοῦ Plut. 32 ἐμφαινόμενον ἀντίγραφον τοῦ δεκάτου αἰῶνος (1), καὶ ὄχι πολλὰ διαφορετικὸν ἀπὸ ἓν ἄλλο νεώτερον ἐμφαινόμενον ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 10. τοῦ αὐτοῦ Plutei εἰς τὴν Ἰδίαν βιβλιοθήκην· καὶ διὰ τοῦτο εὐλαβούμενος δὲν ἐτόλμησα ν' ἀφαιρέσω, ἢ νὰ προσθέσω τι εἰς αὐτὸ, τῇ ὁδηγίᾳ τινὸς τῶν ἀρίστων ἐκδόσεων. ἀλλ' ἐκδίδω, ὅπως τὸ εὗρον, ἐπιδιορθώσας μόνον τὰ γραφικὰ ἁμαρτήματα (ὄντα πολλὰ ὀλίγα) ἀπὸ τὰ ῥηθέντα ἀντίγραφα· καὶ ἐπειδὴ, οὔτε ἡ ἐμπειρία, οὔτε ὁ καιρὸς μοι ἦσαν ἱκανὰ διὰ νὰ κάμω ἐπικρίσεις καὶ διορθώσεις τινας εἰς αὐτὸ ἐξ ἰδίων μου· ἔκρινα εὔλογον νὰ τὸ παραβάλω μὲ τὸ κείμενον τοῦ κριτικωτάτου Heyne, καὶ νὰ φέρω τὰς διαφορὰς εἰς τὸ τέλος.

Τῆς δὲ παραφράσεως αὐτοῦ σύμφωνον ἄλλην οὐδεμίαν εὗρον· μ' ὅλον ὅτι ἀντίγραφα ὁμηρικῶν παρα-

---

„ μ' αὐτῷ; Ὅθεν δεόμαί σου, παρακελῶ σε κατὰ πολλὰ, σ' ἐξορκίζω „ νὰ μὴ μὲ ὑστερίσῃς ταύτης τῆς ἡδονῆς, ἣν ἀπολαμβάνω ἀπὸ αὐ- „ τὴν τὴν Ἰλιάδα, τὴν ὁποίαν στοχάζομαι ὡς τὸ μόνον μου ἀγαθόν. „ ἔῤῥωσο.

(1) Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς τούτοις πολὺ καὶ μὲ ἐκεῖνον, ὅπερ ὁ σοφὸς Villoison ἐξέδωκεν ἐν Βενετίᾳ.

φράσεων ὑπάρχουσιν ὄχι ὀλίγα (1). Ἀπὸ ὅσα ἐγὼ

(1) Ὅρα Φαβρ. Ἑλλ. βιβλιοθ. βιβ' β'. κ. τ.

Ὁ ἴδιος λέγει, ὅτι ἦν παλαιὸν ἔθος νὰ παραφράζηται ὁ Ὅμηρος ἐκ τοῦ ποιητικοῦ εἰς τὸ πεζόν· διὰ τὸ εὐκατάληπτον βέβαια.

Ὁ θεῖος Πλάτων ἐξέφρασεν ὁμηρικοὺς στίχους διηγηματικῶς καὶ ἄνευ μέτρου, ἀπὸ παραφραστικῶς, ὡς φαίνεται ἐν τῷ γ'. Πολιτ. ἢ περὶ Δικαίου. „ Ἐλθὼν ὁ ἱερεὺς (Χρύσης) εὔχετο ἐκείνοις μὲν τοὺς „ θεοὺς δοῦναι ἑλόντας τὴν Τροίαν, αὐτοὺς δὲ σωθῆναι· τὴν δὲ θυγα- „ τέρα οἱ αὐτῷ λῦσαι, δεξαμένους ἄποινα, καὶ τὸν θεὸν αἰδεσθέν- „ τας· τοιαῦτα δὲ εἰπόντος αὐτοῦ, οἱ μὲν ἄλλοι ἐσέβοντο, καὶ ἐπή- „ νουν· ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἠγριαίνετο, ἐντελλόμενος κ. τ. „ Ἀλλὰ τοῦτο ἐρρέθη ἀπὸ τὸν θεῖον Πλάτωνα ἁπλῶς εἰς παράδειγμα· ὁ δὲ Θεσσαλονίκης Εὐστάθιος ῥητῶς λέγει (Ἰλ. Ω σελ. 1479.) „ οἱ πα- „ λαιοὶ μεταβολλαῖς τῶν λέξεων, ἓν πρὸς ἓν φράζοντες „. καθὼς καὶ „ ἀλλοθι (Ἰλ. Ζ) „ οἱ παραφράζοντες. „ Ὁμοίως καὶ Ἀπολ. ἐν τῷ Ὁμηρικῷ Λεξ. (λέξει Ἅρπυιαι) ἀναφέρει παλαιὸν παραφραστὴν τοῦ Ὁμήρου τὸν Τιμογένην. „ ἐν ταῖς παραφράσεσι „. Οὕτω καὶ τὴν σήμερον τὰ πεφωτισμένα ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἔχουσι τόσας ὁμηρικὰς παραφράσεις εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν διαλέκτους, διὰ νὰ κάμωσι τὸν ποιητὴν εὐκατάληπτον. Καὶ μόλον τοῦτο, πρᾶγμα παράδοξον! εἷς τῶν φιλολόγων ὁμογενῶν, καὶ φιλογενὴς μάλιστα, ἀγνοῶ ἀπὸ ποίαν αἰτίαν κινούμενος, συγχέων τὰς ἀκριβεῖς, καὶ τὰς ἁπλῶς λεκτικὰς, κρίνει πάσας (τὰς παραφράσεις) ἀχρήστους εἰς τὴν κατάληψιν τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, ἐπιστορεύων κατ' αὐτῶν ἓξ κεφάλαια, καὶ ἐπιβεβαιῶν αὐτὰ μὲ ῥητὸν τοῦ θείου Πλάτωνος, ἐκ τοῦ διαλόγου, Ἴων, ἢ περὶ Ἰλιάδος. Ἐγὼ διὰ νὰ τῷ κάμω χάριν δὲν ἀναφέρω ἐνταῦθα τὰ εἰρημένα κεφάλαια· οὐδὲ τὸν κρίνω διὰ τὴν ἀρχὴν, ἣν φέρει ἐκ τοῦ Wets. „ τὴν ὀργὴν εἰπὲ, ὦ θεὰ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως Ἀχιλλέως τὴν ὀλε- „ θρίαν „ ὁμοίως καὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως „ ἔκδηλος „. Ἰλ. Ε στ. 2. ἐπίσημος, ὅτι εἰσὶν ἄλλων, ἢ τῆς ἐκδιδομένης παραφράσεως· ἐπειδὴ εἰς τοιαῦτα ἁμαρτήματα ὑποπίπτουσι καὶ αὐτοὶ οἱ πεπαιδευ-

ἐξεύρω, δύο τῆς ἰδίας βιβ. Λαυρ. (1), ἄλλο τῆς Ῥιχαρδιανῆς (μερικῆς βιβλιοθ. ἐν Φλωρεντίᾳ), ἄλλο τῆς ἐν Ῥώμῃ Βατικανῆς, κατὰ τὴν ἀρχὴν, ἣν ὁ σοφὸς Villoison ἐν τοῖς προλεγομένοις τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἰλιάδος ἐκτίθησι, καὶ ἄλλο τῆς ἐν Βενετίᾳ Μαρκιανῆς, κατὰ τὸν κατάλογον ταύτης, εἰσὶν ὅλα ἀντίγραφα ἀπὸ τῆς τοῦ Μιχαὴλ Ψελλοῦ παραφράσεως, ὡς τὸ βεβαιοῖ ἡ ἀρχὴ αὐτῶν.

„ Τὴν ὀργὴν εἰπὲ ὦ θεὰ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως Ἀ-
„ χιλλέως Τὴν ὀλεθρίαν· ἥτις πολλὰ τοῖς Ἕλλησι
„ κακὰ εἰργάσατο, Πλείστας δὲ γενναίας ψυχὰς τῷ
„ Ἅιδῃ παρέπεμψε Τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν κτ. (2).

Παρ' αὐτὰς, σῴζεται παραφρασμένον ἀνωνύμως ἀκόμη τὸ πρῶτον, καὶ δεύτερον στοιχεῖον τῆς Ἰλιάδος, ἕως εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν νηῶν, εἰς ἀντίγραφον, συντιθέμενον ἀπὸ πολλὰ ἄλλα τμήματα παλαιῶν ποιητῶν, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς παραφράσεως ταύτης ἔστιν ἡ

μένοι, ὁσάκις ἂν βιασθῶσι νὰ κρίνωσι πρὸ τοῦ ἰδεῖν τί, καὶ ὁποῖον ἐστι τὸ κρινόμενον. οὐδὲ πῶς ἀποκτᾶται ἡ γνῶσις τῶν ἀρχαίων ποιητῶν, καὶ συγγραφέων· ὅπερ ὁ σεβάσμιος Κοραῆς ἀρίστως ἐκτίθησιν ἐν τοῖς Αὐτοσχεδ. Στοχ. Ἑλλ. βιβλιοθ. τομ. 4. σελ. μη. οὐδὲ ἄλλοτι, διὰ τὸ ὁποῖον πρὸς αὐτὸν, ὡς φιλογενῆ, ἔχω σέβας· ἀλλὰ παρακαλῶ μόνον ἵνα ἀναγνώσῃ μετὰ πλείονος προσοχῆς τὸν αὐτὸν λόγον τοῦ θείου Πλάτ. καὶ ἀρκεῖ τοῦτο.

(1) Ἓν τῶν ὁποίων μετεκομίσθη νεωστὶ ἐκ Vallombrosης, ἑνὸς τῶν ἐνταῦθα περιφήμων Μοναστηρίων.

(2) Ἀγνοῶ διατί ὁ πολυμαθέστατος Φαβ. λέγει τὴν τοῦ Ψελλοῦ παράφρασιν, εἶναι εἰς πολιτικοὺς στίχους.

ἑξῆς· „ Ὦ θεὰ Καλλιόπη εἰπὲ ἀκριβῶς ἐν ἐμμελείᾳ „ ποιητικῇ τὰ κατὰ τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ υἱ- „ οῦ τοῦ Πηλέως τὴν ἀπωλείας ἀξίαν, ἣ πλεῖστον „ ἄλγος ἐπήνεγκε τοῖς Ἕλλησι, πολλὰς δὲ ψυχὰς „ γενναίας βλάψασα τῷ Ἅδῃ παρέπεμψε, τὰ δὲ σώ- „ ματα αὐτῶν ἐποίησε σπαράγματα κυσὶ πολλοῖς, „ καὶ ὀρνέοις· τοῦ Διὸς δὲ ἐτελεῖτο βουλή. κ.τ. „.

Εὑρίσκεται προσέτι καὶ ἄλλον ἀντίγραφον (ἀτε-λὲς ὅμως καὶ αὐτὸ) ὑπὸ τοῦ ὀνόματος Ἰωάννου τοῦ „ Τζέτζου, οὗ ἡ ἐπιγραφὴ „ Ὑπόθεσις τῆς Ὁμήρου „ Ἰλιάδος, ἀλληγορηθεῖσα παρὰ Ἰωάννου γραμματι- „ κοῦ τοῦ Τζέτζου τῇ Κραταιοτάτῃ καὶ Ὁμηρικωτάτῃ „ Αὐγούστῃ κυρίᾳ Εἰρήνῃ τῇ ἐξ Ἀλαμάννων (1).

Ἡ ἀφιέρωσίς του ἄρχεται οὕτως

„ Ἐπεὶ φαιδρὰ πανσέληνε Σελήνη σελασφόρε
„ Οὐκ ἐκ ῥοῶν Ὠκεανοῦ φαίνουσα λελουμένη,
„ Ἀλλ' ἐκ πορφύρας τῆς κλεινῆς ὡς ἔπεισιν εἰκάσαι
„ Ἀνασκιρτῶσα φεραυγὴς κ. τ. „

Ἡ δὲ ἐπιγραφὴ, καὶ ἀρχὴ τῆς παραφράσεως, ἡ ἑξῆς·

„ Τῆς Ἄλφα ἡ ὑπόθεσις Ὁμήρου ῥαψῳδίας.
„ Ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος τὴν γνῶσιν τὴν οἰκείαν

---

(1) Εἰς τὴν παράφρασιν ταύτην ἔλαβεν ἀξιοπρεπῶς τῆς Μούσης αὐτοῦ, καὶ τῆς κρίσεως τῆς βασιλίσσης δώδεκα χρυσᾶ νομίσματα δι' ἑκάστην σελίδα. Ἡ τοιαύτη μεγάλη ἐλευθεριότης ἤθελεν εἶναι πολλὰ δικαία, ἂν ἔδιδε καὶ προσταγὴν εἰς τὸν λαμπρὸν τοῦτον ποιητὴν, νὰ παύσῃ πλέον τοῦ στιχουργεῖν.

„ Ὡς Καλλιόπην ὡς Θεὰν ὡς Μοῦσαν παρεισάγει
„ Ἀνερωτᾷ τὸ αἴτιον ὀργῆς τῆς Ἀχιλλέως,
„ Ἀφ' οὗ παρ' Ἀγαμέμνονι διήχθρευσεν ἐρίσας κ. τ.

Μετὰ τὴν λεκτικὴν παράφρασιν τοῦ Ψελλοῦ, ἐκείνη, ἥτις δύναται νὰ λάβῃ ἀληθῶς τὸ ὄνομα παράφρασις, καὶ ἥτις φαίνεται ὅτι ἐγράφη ἀπὸ λόγιον, καὶ κριτικὸν ἄνδρα, καὶ συμφωνεῖ πολλὰ μὲ τὴν προκειμένην, ἔστιν ἡ τῆς ἐν Γενεύῃ βιβλιοθήκης, γεγραμμένη, ὡς θέλουσί τινες, κατὰ τὸν ιγ' αἰῶνα· αὐτὴ ἄρχεται οὕτω.

„ Τὴν ὀργὴν εἰπὲ ἡμῖν, ὦ Θεά, τοῦ υἱοῦ τοῦ Πη-
„ λέως τοῦ Ἀχιλλέως Τὴν ὀλεθρίαν, ἥτις πολλὰ
„ τοῖς Ἕλλησι κακά, καὶ λύπας εἰργάσατο· Καὶ
„ πολλὰς Ἰσχυρὰς ψυχὰς τῷ Ἅδῃ προέπεμψε Τῶν
„ ἡμιθέων ἀνδρῶν· τὰ δὲ σώματα τῶν Ἑλλήνωνν
„ αὐτῶν κ. τ.

Τοῦ δὲ Θεοδώρου Γαζῆ ἡ παράφρασις, ἔστι μὲν γεγραμμένη κατὰ τὴν ιε ἑκατονταετηρίδα· μερικὰ ὅμως κενά, τὰ ὁποῖα (εἰ καὶ πάνυ ὀλιγα) εὑρίσκονται εἰς στίχους, μὴ προειρημένους, δίδουσι νὰ στοχασθῇ τις, ὅτι ἀντεγράφη ἀπό χειρόγραφον παλαιόν, τοῦ ὁποίου, ἢ διὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἢ δι' ἄλλας τυχὸν αἰτίας, ἦσαν ἐξηλειμμένα τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ αὐτὸς εὐλαβούμενος τ' ἄφηκεν οὕτω. (1)

---

(1) Τῆς παραφράσεως ταύτης τὰ ἐλλείποντα ἐξεπλήρωσα ἀπὸ τῆς τοῦ Ψελλοῦ, τὰ ὁποῖα ἐπισημειῶ εἰς τὸ τέλος, κἂν εἰς τὴν ἀρχὴν, κατὰ λάθος, ἐσημείωσά τινα διὰ παρενθέσεως, ἢ δι' ἀριθμοῦ.

Ὅπως καί ἂν ἤθελεν εἶναι τὸ πρᾶγμα· ἡ παράφρασις αὕτη ἐστὶ τόσον ἀξιολογωτέρα, ὅσον ὁ βαθὺς, καὶ φιλότιμος Γαζῆς αὐτὸς προετίμησε τῶν λοιπῶν παραφράσεων, καὶ ἠξίωσε νὰ τὴν ἀντιγράψῃ χωρὶς νὰ κάμῃ ἄλλην αὐτὸς ἐξ ἰδίων του, ἢ κἂν νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ ῥηθέντα κενὰ, ἔμπειρος ὢν μάλιστα καὶ εἰς τὴν τοῦ Ὁμήρου σπουδὴν, καθὼς ἡ πολυθρύλλητός του γραμματικὴ, πλήρης οὖσα παραδειγμάτων ὁμηρικῶν, σαφῶς τοῦτο ἐμφαίνει.

Ὁ Ὄδδιος, εἰς τὸν τοῦ Γαζῆ βίον ἀναφέρει καὶ ἄλλα δύο αὐτόγραφα τῆς παραφράσεως τοῦ Γαζῆ, ὧν τὸ μὲν, λέγει, εὑρίσκεται εἰς τὴν τῆς Βενετίας, τὸ δὲ ἄλλο εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Βενεδίκτου Cantabrigiensi βιβλιοθ. ἀλλ', ἀπ' ὅ, τι ἔφθασα νὰ ἰδῶ εἰς τὸν τῆς ἐν Βενετίᾳ βιβλιοθ. κατάλογον, ὁ Ὄδδιος συγχέει ἣν πρὸ ὀλίγου ἀνεφέραμεν παράφρασιν τοῦ Ψελλοῦ μὲ τὴν προκειμένην, διαφέρουσαν ὄχι ὀλίγον, ὡς θέλομεν εἰδεῖν.

Τριῶν εἰδῶν ὄντων τῶν Ὁμηρικῶν παραφράσεων, κατὰ τὸν Φαβρίκιον (ἑλ. βιβλιοθ. βιβ. β'), τὸ μὲν ἓν ἐπιδιώκει μόνον ἀφῃρημένως τὴν ἔννοιαν, ὡς ὁρῶμεν εἰς τὸν θεῖον Πλάτωνα (πολ γ'), καὶ ὁποῖαι ἦσαν, κατὰ τὸν ἴδιον Φαβ. αἱ μεταβολαὶ τῆς Ὀδυσσείας Δημοσθένους τοῦ Θρακός. Τὸ δὲ, περιορίζεται εἰς μόνας τὰς λέξεις, ὁποίαν βλέπομεν εἶναι τὴν τοῦ Ψελλοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν (αὐτ.)

Τὸ δὲ, ἐν ᾧ ἐπιμελεῖται ἀκριβῶς τοῦ λεκτικοῦ· δεν ἀμελεῖ τοῦ ποιητοῦ τὴν διάνοιαν· καὶ τούτου τοῦ εἴ-

δους ἐστιν ἡ τῆς Γενεύης καὶ ἡ παροῦσα· ὅθεν ἀφέντες τὸ πρῶτον ὡς ἀδιόριστον, ἐξετάσωμεν τὸ δυνατὸν τὴν μεταξὺ τῶν δύο λοιπῶν εἰδῶν παραφράσεων διαφορὰν, καὶ μάλιστα ταύτης πρὸς τὰς ἄλλας.

„ Τὴν ὀργὴν εἰπὲ ἡ μ ῖ ν „, ἡμῖν· ἐκ πλήρωσις τῆς ἐλλειπούσης δοτικῆς, ὅπερ κοινὸν μὲν καὶ τῷ τῆς Γενεύης ἀντιγράφῳ, ἐλλεῖπον δὲ ἐκ τῶν τοῦ Ψελλοῦ. „ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως τὴν ὀλεθρίαν, ἥτις πολλὰ „ τοῖς Ἕλλησιν ἀ ν ι α ρ ὰ „ παρὰ μὲν τῷ Ψελλῷ κακὰ, ἀλλ' ὡς γενικὴ ἡ λέξις δὲν ἐξηγεῖ προσδιωρισμένως τὴν ἔννοιαν· διότι τοῦ ποιητοῦ ὁ σκοπὸς παρίστησιν ἐνταῦθα μόνην, ἣν οἱ ζῶντες τῶν Ἀχαιῶν ἐδοκίμασαν λύπην, νικώμενοι τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ ὑστερούμενοι τῶν κ. τ. ἐπειδὴ διὰ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ θανόντας ὁ ἴδιος παρακατιὼν λέξει „ πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν „ ἰ φ θ ί μ ο υ ς, ὁ μὲν Ψελλὸς ἐξηγεῖ γενναίας, ἀλλ' ἡ λέξις γινέται ἐκ τοῦ ἶφι, ὅπερ δηλοῖ τὸ ἰσχυρῶς, ἴφιμος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ. ἴφθιμος· δηλ. ἰσχυρὸς (ὅρα Εὐσ. ἐκδ Φλωρ. Στ. 36)· ὅθεν ἡ τοῦ Θεοδ. παραφ. ἰσχυρὰς· κατὰ τοῦτο συμφωνεῖ καὶ ἡ τῆς Γενεύης. „ τῷ Ἅιδῃ β λ ά ψ α σ α ἔπεμψεν „ ἡ τοῦ Ψελ. παρέπεμψεν, ἡ τῆς Γενεύης προέπεμψε· τινὲς δὲ ὡς ἐμπερίβολόν τι περιέχον τὸν στίχον ἀκριβολογοῦντες εὑρίσκουσιν· οἷον, πολλὰς, ποσὸν. ἰφθίμους, ποιὸν· ψυχὰς, οὐσία· ἄϊδι, τόπος· προΐαψε, χρόνος· ἡ δὲ τοῦ Θεοδώρου, χωρὶς νὰ λεπτολογῇ μὲ τοιαύτας παρατηρήσεις, αἱ ὁποῖαι οὐδ' ἐπαιρα-

σαν ἴσως ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ τὴν διάνοιαν (1)· ἐξηγεῖ ἀκριβῶς καὶ κατὰ βάθος τὴν λέξιν, λέγȣσα, βλάψασα ἔπεμψεν· ἐπειδὴ τὸ ἰάπτω δὲν παριστᾷ τὸ πέμπειν, ἢ τὸ προπέμπειν, ἀλλὰ τὸ μετὰ βλάβης ποιεῖν τι· καὶ ὅρα ἐν Εὐς. σελ. 37-38, κατὰ πλάτος τὴν ἐτυμολογίαν. ὁμοίως καὶ περὶ τῆς προθέσεως π ρ ὸ, ὡς περιττευούσης· ἡ ρ ώ ω ν· αἱ μὲν ἄλλαι παραφράσεις συμφώνως λέγουσι τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν, ἡδὲ τοῦ Γαζῆ ἄνευ ἄρθρου· ἀνδρῶν ἡμιθέων, ἀορίστως ἁρμοδιώτερον·

Ἐκ τῆς μικρᾶς ταύτης συγκρίσεως τῶν ὀλίγων τούτων στίχων δύναταί τις ἰδεῖν, ὁποία βαθύτης, καὶ ἀκρίβεια· ὁποία κρίσις, καὶ ὑπεροχὴ θεωρεῖται μεταξὺ τῆς προκειμένης, καὶ τῶν λοιπῶν παραφράσεων· τῶν ὁποίων αὐτὴ, ὀυ μόνον διαφέρει, κατὰ τὴν ἐτυμολο-

---

(1) Θαυμασιώτερος ὅμως εἰς τȣ̃το ὑπῆρξεν ὁ Γάλλος Λωέριος (Loyer) ὅστις εἰσχωρήσας, ὡς ἄλλος Κάλχας, εἰς τὰ ἀπόῤῥητα μυστήρια (τὰ ὁποῖα, καθὼς λέγει αὐτὸς, ἐμπεριέχονται εἰς τὸν Ὅμηρον, φθάνει μόνον νὰ δύναταί τις νὰ τὰ ἐννοήσῃ) εὗρεν, ἕνα τῶν Ὁμηρικῶν στιχῶν, ὅστις ἀναγραμματιζόμενος δίδει ὄνομα ἐπώνυμον, ἔθνος, καὶ πατρίδα ἀυτοῦ· προσέτι καὶ χρόνον, καθ᾽ ὃν ἀνεκάλυψε τȣ̃το. Ὁ στίχος ἐστὶν ὁ τῆς Ὀδυσ. Λ. 183.

„ Σὸν δὲ οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἕκηλος. „

ἐκ δὲ τοῦ ἀναγραμματισμοῦ προκύπτει

„ Πέτρος Λωέριος Ἀνδεγκάος Γάλλος, Ὑλείη. „

τὰ δὲ τρία περιττεύοντα γράμματα α, χ, κ· ὅ ἐστι 1620. ἦν τὸ ἔτος τῆς ἀνακαλύψεως. Ἐντεῦθεν ἐπιβεβαίωσε καὶ τὴν ἣν εἶχε πρότερον δόξαν περὶ Ὁμήρου, ὡς προφήτου. καυχόμενος διὰ τὴν εἰς αὐτὸν θέαν χάριν. Bayle Dict. crit. art. Loyer.

γίαν καὶ ἐκλογὴν τῶν λέξεων· ἀλλὰ καὶ καθ' ὅτι ἐκπληροῖ τὰς κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν εὑρισκομένας τῷ κειμένῳ ἐλλείψεις· οἷον „ Τίς τ' ἄρ' σφῶε θεῶν ἔριδι „ ξυνέηκε μάχεσθαι; καὶ πρὸς τούτοις εἰπὲ, τίς δὲ „ αὐτοὺς τῶν θεῶν φιλονεικία συνέβαλεν ὥστε μά- „ χεσθαι; „ ὅρα δέ μοι κἀνταῦθα τὸν Θεσσαλονίκης Εὐστ. τὸν ὁποῖον, ἀπὸ ὅ, τι φαίνεται, μιμεῖται, ἢ συμφωνεῖ ἡ παροῦσα κατὰ τὰς κριτικὰς, ἢ γραμματικὰς παρατηρήσεις (1).

Διαφέρει τῶν ἄλλων πρὸς τούτοις, καθ' ὅτι δίδει αἰτίαν τοῦ νὰ ἐπιβάλλῃ τις εἰς τὸ νόημα· οἷον „ χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ „ στ. 15, ἐξηγεῖ ἐπὶ τῇ τιμίᾳ ῥάβδῳ. οὐκ ἄνευ προσοχῆς καὶ βαθύτητος· ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ καθὼς, ὡς ἐκ τῆς ὑπολήψεως τῆς ὕλης τοῦ χρυσοῦ, καὶ ἄλλοτε εἴληπται διαφόρως Ἰλ. Λ ς. 185 „ Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον „ κ. τ. καὶ Ὀδυσ. Ρ. ς. 37 „ Ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ κ. τ. „ καὶ Ὑμ. εἰς Ἀπ. ς. 205 „ Λητώ τε χρυσοπλόκαμος κ. τ. „ ἔτι δὲ καὶ παρὰ τῷ Ἀρισοφ. (Πλουτ. δραμ. β' σκην. ά) „ Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν „ οὕτω κἀνταῦθα τὸ χρυσοῦν, ὡς τίμιον ἐκλαμβάνεται, ὡς ἐκ τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ὁ Χρύσης ταῦτα μετεχειρίσθη, ὅπως εὐλαβηθῶσιν αὐτὸν, ὡς ἱερέα Θεοῦ μεγάλου· τῆς ἱερωσύνης καὶ ἀξίας τοῦ

---

(1) Ὁ Wood κατὰ τοῦτο ὁμολογεῖ χάριν εἰς τὸν Εὐστάθιον, ὅτι ἔσωσεν εἰς ἡμᾶς πολλὰς παλαιῶν γνώμας.

ὁποίου τὸ στέφος καὶ τὸ σκῆπτρον ἦσαν ἐπίσημα (1)· καὶ ὄχι· ὅτι τὰ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ, ὡς στοχάζονταί τινες (2)· καὶ ἀνίσως εἰς τὸν στ. 373 ὁ ἴδιος παραφραστὴς λέγῃ „ ἐπὶ τῇ ῥάβδῳ τῇ χρυσῇ „ ἐπεξηγεῖ πάλιν αὐτὸ διὰ τοῦ „ καὶ τιμίᾳ „· ἡ δὲ γενικὴ „ ἑκηβόλου Ἀπόλ. „ παρίστησιν ἣν παρὰ τοῦ θεοῦ εἶχεν ἀξίαν καὶ χάριν, ὡς ὑπουργὸς αὐτοῦ· καθὼς καὶ αἱ τῶν στρατιωτικῶν στολαὶ καλοῦνται βασιλικαὶ, ἢ τοῦ βασιλέως.

Καὶ, διὰ νὰ εἰπῶ ἐν συντόμῳ, ἡ παράφρασις αὕτη ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἐπωφελὴς καὶ ἀξία, δὲν ἤθελε κινήσει τὸν κριτικὸν κάλαμον τοῦ βαθυτάτου Γαζῆ (3) διὰ νὰ τὴν γράψῃ· εἰς καιρὸν μάλιστα, καθ᾽ ὃν τὰ ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν ἀντιγεγραμμένα πονήματα ἐπεῖχον, τὸν ὁποῖον τόπον ἔχουσι τὴν σήμερον αἱ διὰ τύπων ἐκδόσεις. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ βλέπων ἐν μέρει μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἅμα, καὶ ἐπιτομὴν τούτου τοῦ ἀντιγράφου· ἐν μέρει δὲ τὰ ἀλλότρια ἔθιη πλουτοῦντα

(1) Καθὼς τὴν σήμερον φέρουσι καὶ οἱ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων Ἀρχιερεῖς· τὸ μὲν στέφος, κορώνιαν, ἢ μήτραν, τὸ δὲ σκῆπτρον, ῥάβδον, ἢ βακτηρίαν ἀποκαλοῦντες.

(2) Ὅτι τὸ στέμμα καὶ τὸ σκῆπτρον ἦσαν τοῦ ἱερέως παράσημα, ἄριστα παρατηρεῖ καὶ ὁ κριτικώτατος Heyne.

(3) Θεόδωρος ὁ Γαζῆς, περίδοξος διὰ τὴν πολυμάθειαν, καὶ ἀρετάς του, ἔστι μεταξὺ τῶν πεπαιδευμένων διάδηλος· Ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς του, εἰς ὅλας τὰς ἀνωμαλίας τῆς τύχης, ὑπάρχει πλήρης ἐγκωμίων· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὅσον περίεργος, ἔστι καὶ ἄλλο τόσον ἐκτεταμένη, ἔκρινα εὔλογον νὰ τὴν θέσω εἰς τὸν β΄. τόμον.

μυρίων ἐκδόσεων τοῦ ἡμετέρου Ποιητοῦ μετὰ σχολείων, παραφράσεων καὶ πολλῶν ἄλλων παρατηρήσεων κριτικῶν (1)· τὸ δὲ γένος ἡμῶν ἐλλειπὲς ἔτι καὶ ἐκείνων, αἵτινες μεθοδικῶς ἤθελον εὐκολύνει τὴν τοῦ Ὁμήρου σπουδὴν, καὶ ἤθελον ὁδηγήσειν ἡμας ἐν συντόμῳ εἰς τὴν αὐτοῦ ἔννοιαν· τοὺς δὲ σοφοὺς τῶν ὁμογενῶν ἐνασχολουμένους εἰς, ἅπερ αὐτοὶ κρίνουσιν ἀναγκαιότερα πρὸς τὸ παρὸν διὰ τὴν ἤδη ἀρχομένην τοῦ γένους ἀνάστασιν· παρεκινήθην ἐγὼ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ νὰ προσφέρω διὰ τῶν τύπων, ὡς ἀπαρχὴν τῦ πρὸς τὴν φίλην πατρίδα μου ζήλου, τὴν παράφρασιν ταύτην (2), εἰς μὲν τοὺς ἀδυνάτους ἑρμηνείαν, καί ἀνάπτυξιν τῶν ὁμηρικῶν ἐννοιῶν· εἰς δὲ τοὺς δυνατοὺς αἰτίαν τοῦ ἐξετάσαι, ὅπως οἱ ἀρχαιότεροι φιλολόγοι ἐξήγουν τὰ τοῦ ποιητοῦ ἔπη (3), μηδὲν ἀποδειλιάσας πρὸς τὰς

---

(1) Αἱ τοῦ Ὁμήρου ἐκδόσεις εἰσι μυρίαι· ὅθεν ὐδὲ νὰ αναφέρω περὶ αὐτῶν τι ἠθέλησα, ὁ Φαβρ. καὶ ὁ Καισαρόττης ἐπαριθμοῦσι πολλάς τῶν ἀξιολογωτέρων· ἀπὸ αὐτάς κρίνονται πρὸς τὸ παρὸν δια ἄρισται ἡ τοῦ Villoison, καὶ ἡ τοῦ Heyne.

(2) Ἡ Βατραχομυομαχία αὐτῆς ἐξεδόθη καὶ ἄλλοτε παρὰ τῦ ἐλλογίμου ἀββᾶ Φοντάνα τῷ 1804. ἐν Φλωρεντίᾳ.

(3) Ὅθεν ὁ Villoison ἐν τοῖς προλεγομένοις τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀπολλονίου τμημ. θ'. ὁμιλῶν περὶ τῶν παραφράσεων, ὧν τὸ Γ ἐξέδωκε. λέγει ῥητῶς „ Ὅτι αἱ τοιαῦται παραφράσεις συμφωνοῦσιν εἰς „ τὰ δύσκολα τῦ Ὁμήρυ μέρη μὲ τὸν Ἀπολ. καὶ Ἡσύχιον, καὶ ἐπὶ „ πλέον προσθέτει, ὅτι ἆυται χρησιμεύουσι νὰ μάθωμεν πῶς ἐξήγησαν τὸν Ὅμηρον οἱ ἀρχαιότεροι Ἕλληνες, οἵτινες ἐννόησαν τὴν „ γλῶσσαν καλήτερον, καὶ ἀκολούθως ἔπρεπε νὰ ἐπιτύχωσι τὴν „ ἔννοιαν τῶν λέξεων ὀρθότερον. „

τὰς ὅσας ἡ ἀνικανότης μου, ἡ τῶν μαθημάτων ἐνασχολία, καὶ ἡ τύχη αὐτὴ μοι ἐπισυνήθροισαν δυσκολίας.

Δὲν μὲ λανθάνουσιν ὅμως τὰ ὅσα εἶσιν ἀναγκαῖα διὰ νὰ γένῃ ἐντελὴς ἔκδοσις· οὐδὲ ἀρνοῦμαι, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐδέετο ἐμπειρίας μείζονος, ἤ κατὰ τὴν ἐμὴν· ἀλλ' ἀναπληρωσάτω τὰς ἐλλείψεις, καὶ δικαιωσάτω μου τὴν τόλμην, ἡ προθυμία τοῦ νὰ εὑρεθῶ εἰς τὴν παροῦσαν χρείαν τῆς πατρίδος μου χρήσιμος· Ὅθεν οἱ εὐμενεῖς φιλολόγοι κρινέτωσαν, περὶ μὲν τῆς ἐκδιδομένης ταύτης παραφράσεως δικαιότερον, περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἐκδόσεως, ὡς νέου, καὶ μαθητοῦ, εὐμενέστερον.

Νικόλαος Θησεύς.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΟΥΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΥΣΑΝΙΑ

ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΟΥ.

Ὅμηρος ὁ Ποιητὴς, Μέλητος, τοῦ ἐν Σμύρνῃ ποταμοῦ, καὶ Κριθηΐδος· ὡς δὲ ἄλλοι. Ἀπόλλωνος, καὶ Καλλιόπης, τῆς Μούσης· ὡς δὲ Χάραξ, ὁ ἱστορικὸς, Μαίονος, ἢ Μητίου, καὶ Εὐμήτιδος μητρὸς· κατὰ δὲ ἄλλους, Τηλεμάχου τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ Πολυκάστης τῆς Νέστορος.

Ἔστι δὲ ἡ τοῦ γένους τάξις κατὰ τὸν ἱστορικὸν Χάρακα, ἅυτη· Αἰθούσης, Θράσσης, Λίνος· τοῦ δὲ, Πίερος· τοῦ δὲ Οἴαγρος· τοῦ δὲ, Ὀρφεύς· τοῦ δὲ, Δρὴς· τοῦ δὲ, Εὐκλέης· τοῦ δὲ, Ἰδμονίδης· τοῦ δὲ, Φιλοτέρπης· τοῦ δὲ, Εὔφημος· τοῦ δὲ, Ἐπιφράδης· τοῦ δὲ, Μελάνωπος· τοῦ δὲ, Ἀτελλῆς· τοῦ δὲ, Μαίων· ὃς ἦλθεν ἅμα ταῖς Ἀμαζόσιν ἐς Σμύρναν, καὶ γήμας Εὔμητιν, τὴν Ἐυέπους, τοῦ Μνησιγένους, ἐποίησεν Ὅμηρον.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν πατρίδα ἀμφίβολος· διὰ τὸ ἀπιστηθῆναι ὅλως εἶναι θνητὸν, τῷ μεγέθει τῆς φύσεως· οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν γενέσθαι Σμυρναῖον· οἱ δὲ, Χῖον· οἱ δὲ, Κολοφώνιον, οἱ δὲ, Ἰήτην· οἱ δὲ, Κυμαῖον· οἱ δὲ, ἐκ Τροίας, ἀπὸ χώρας Κεγχρεῶν· οἱ δὲ, Λυδὸν· οἱ δὲ, Ἀθηναῖον· οἱ δὲ, Ἰθακήσιον· οἱ δὲ Κύπριον. οἱ δὲ, Σαλαμίνιον· οἱ δὲ, Κνώσσιον· οἱ δὲ, Μυκηναῖον· οἱ δὲ, Αἰγύπτιον· οἱ δὲ, Θετταλόν· οἱ δὲ, Ἰταλιώτην· οἱ δὲ, Λευκανόν· οἱ δὲ, Γρύνιον· οἱ δὲ,

Ῥωμαῖον· οἱ δὲ, Ῥόδιον· καὶ προσηγορεύετο μὲν κυρίως Μελησιγένης· καὶ γὰρ ἐτέχθη παρὰ τῷ Μέλητι ποταμῷ, κατὰ τοὺς Σμυρναῖον αὐτὸν γενεαλογοῦντας· Ἐκλήθη δὲ Ὅμηρος, διὰ τὸ πολέμου ἐνισταμένου Σμυρναίοις πρὸς Κολοφωνίους, Ὅμηρον δοθῆναι· ἢ, διὰ τὸ βουλευομένων Σμυρναίων δαιμονίᾳ τινὶ ἐνεργείᾳ φθέγξασθαι, καὶ συμβουλεῦσαι περὶ τοῦ πολέμου.

Γέγονε δὲ πρὸ τοῦ τεθῆναι τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα, πρὸ ἐνιαυτῶν νζʹ. Πορφύριος δὲ, ἐν τῇ φιλοσόφῳ ἱστορίᾳ πρὸ ρλʹ, φησίν. ἐτέθη δὲ αὕτη μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἐνιαυτοῖς ὕστερον υξʹ· τινὲς δὲ, μετὰ ρξʹ ἐνιαυτοὺς τῆς Ἰλίου ἁλώσεως τετέχθαι ἱστοροῦσιν Ὅμηρον· ὁ δὲ ῥηθεὶς Πορφύριος, μετὰ σοέ.

Γήμας δʹ ἐν Χίῳ Ἀρησιφόνην, τὴν Γνώτορος τοῦ Κυμαίου θυγατέρα, ἔσχεν υἱοὺς δύο, καὶ θυγατέρα, ἣν ἔγημε Στασῖνος, ὁ Κύπριος· οἱ δὲ υἱεῖς, Ἐρίφων καὶ Θεόλαος· ποιήματα δὲ αὐτοῦ ἀναμφίλεπτα, Ἰλιὰς, καὶ Ὀδύσσεια (α).

Δεικνύουσι δὲ οἱ Ἰῆται καὶ Ὁμήρου μνῆμα ἐν τῇ νήσῳ, καὶ ἑτέρωθι Κλυμένης, τὴν Κλυμένην μητέρα εἶναι τοῦ Ὁμήρου λέγοντες. Κύπριοι δὲ, οἰκειοῦνται γὰρ δὴ καὶ οὗτοι Ὅμηρον, Θεμιστώ τε αὐτῷ μητέρα εἶναι τῶν τινα ἐπιχωρίων γυναικῶν

---

(1) Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τῶν τοῦ Σουίδα, τὰ δὲ ἑξῆς ἐκ τῶν τοῦ Παυσανίου.

λέγουσι, καὶ ὑπὸ Εὔκλου προθεσπισθῆναι τὰ ἐς τὴν γένεσιν τὴν Ὁμήρου φασὶν ἐν τοῖσδε,

Καὶ τότ' ἐν εἰναλίῃ Κύπρῳ μέγας ἔσσετ' Ἀοιδός·
Ὅν τε Θεμιστὼ τέξει ἐπ' ἀγροῦ, δῖα γυναικῶν,
Νόσφι πολυκτεάνοιο πολύκλειτον Σαλαμῖνος·
Κύπρον δὲ προλιπὼν, διερὸς θ' ὑπὸ κύμασιν ἀρθεὶς,
Ἑλλάδος εὐρυχόρου μοῦνος κακὰ πρῶτος ἀείσας,
Ἔσσεται ἀθάνατος, καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα.

Ταῦτα ἡμεῖς, ἀκούσαντές τε καὶ ἐπιλεξάμενοι τοὺς χρησμοὺς, ἰδίᾳ δὲ οὐδένα αὐτῶν λόγον, οὔτε εἰς Πατρίδα, οὔτε περὶ Ἡλικίας Ὁμήρου γράφομεν.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ.

Περιττὸν ἴσως δόξειέ τισι πολυπραγμονεῖν περὶ Ὁμήρου, ποίων τε ἦν γονέων, καὶ πόθεν· ἐπεὶ μηδ' αὐτὸς ἠξίωσεν εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὕτως ἐγκρατῶς ἔσχεν, ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος ἐπιμνησθῆναι. Ἐπεὶ δὲ, ὡς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀρχομένων παιδεύεσθαι, χρήσιμος ἡ πολυπειρία, πειρασόμεθα εἰπεῖν, ὅσα ἱστόρηται τοῖς πάλαι περὶ αὐτοῦ. Ἔφορος μὲν οὖν ὁ Κυμαῖος, ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχωρίῳ, Κυμαῖον αὐτὸν ἀποδεικνύναι πειρόμενος, φησὶν, ὅτι Ἀτελλῆς, καὶ Μαίων καὶ Δῖος ἀδελφοὶ, Κυμαῖοι τὸ γένος· ὧν Δῖος μὲν διὰ χρέα μετῴκησεν ἐς Ἄσκρην, κώμην τῆς Βοιωτίας,

κἀκεῖ γήμας τὴν Πυκιμήδην, ἐγέννησεν Ἡσίοδον· Ἀτελλῆς δὲ, τελευτήσας ἐν τῇ πατρίδι Κύμῃ, κατέλιπε θυγατέρα, Κριθηΐδα τοὔνομα, προστησάμενος αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν Μαίονα· ὃς διακορεύσας τὴν προειρημένην, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γεγονότι δείσας κατάγνωσιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Φημίῳ Σμυρναίῳ, διδασκάλῳ γραμμάτων· φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοὺς πλυνοὺς, οἳ ἦσαν παρὰ τῷ Μέλητι, ἀπεκύησε τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ διὰ τοῦτο Μελησιγένης ἐκλήθη· μετωνομάσθη δὲ Ὅμηρος, ἐπειδὴ τὰς ὄψεις ἐπηρώθη· οὕτω δὲ ἐκάλουν οἵ τε Κυμαῖοι καὶ οἱ Ἴωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπηρωμένους, παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὁμηρευόντων, ὅ ἐστι, τῶν ἡγουμένων. Ταῦτα μὲν Ἔφορος. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Ποιητικῆς, ἐν Ἴῳ φησὶ τῇ νήσῳ, καθ' ὃν καιρὸν Νηλεὺς, ὁ Κόδρου, τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο, κόρην τινὰ τῶν ἐπιχωρίων γενομένην ὑπό τινος δαίμονος τῶν συγχορευτῶν Μούσαις ἐγκύμονα, αἰδεσθεῖσαν τὸ συμβὰν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς, ἐλθεῖν εἴς τι χωρίον τὸ καλούμενον Αἴγιναν· εἰς ὃ καταδραμόντας λῃστὰς ἀνδραποδεῖσαι τὴν προειρημένην· καὶ ἀγαγόντας εἰς Σμύρναν, οὖσαν ὑπὸ Λυδοῖς τότε, τῷ βασιλεῖ τῶν Λυδῶν ὄντι φίλῳ, τοὔνομα Μαίονι, χαρίσασθαι. Τὸν δὲ, ἀγαπήσαντα τὴν κόρην, διὰ τὸ κάλλος, γῆμαι· ἣν διατρίβουσαν παρὰ τῷ Μέλητι, καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὠδῖνος, ἔτυχεν ἀποκυῆσαι τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ· ὃν ἀναλαβὼν ὁ Μαίων, ὡς ἴδιον ἔτρεφε, τῆς

Κριθηΐδος μετὰ τὴν κύησιν εὐθέως τελευτησάσης. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, καὶ αὐτὸς ἐτελεύτησε· τῶν δὲ Λυδῶν καταπονουμένων ὑπὸ τῶν Αἰολέων, καὶ κρινάντων καταλιπεῖν τὴν Σμύρναν, καὶ κηρυξάντων τῶν ἡγεμόνων τὸν βουλόμενον ἀκολουθεῖν, ἐξιέναι τῆς πόλεως, ἔτι νήπιος ὢν Ὅμηρος ἔφη καὶ αὐτὸς βούλεσθαι ὁμηρεῖν· ὅθεν, ἀντὶ Μελησιγένους, Ὅμηρος προσηγορεύθη. Γενόμενος δὲ ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δόξαν ἐπὶ ποιητικῇ κεκτημένος ἤδη, ἐπηρώτα τὸν θεὸν, τίνων τε εἴη γονέων, καὶ πόθεν· ὁ δὲ ἀνεῖλεν οὕτως,

Ἔστιν Ἴος νῆσος, μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται· ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἴνιγμα φύλαξαι.

Φέρεται καὶ ἕτερος χρησμὸς τοιοῦτος,

(1) Ὄλβιε καὶ δύσδαιμον, ἔφυς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι,
Πατρίδα δίζηαι· μητρὸς δέ τοι, ὀυ πατρὸς ἐστι
Μητρόπολις, ἐν νήσῳ, ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Μίνωος γαίης, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀπὸ τηλοῦ.
Ἐν τῇ σοὶ μοῖρ' ἐστι τελευτῆσαι βιότοιο,
Εὖτ' ἂν ἀπὸ γλώττης παίδων μὴ γνῷς ἐπακούσας
Δυσξύνετον σκολιοῖσι λόγοις εἰρημένον ὕμνον.
Δοιὰς γὰρ ζωῆς μοίρας λάχες, ἣν μὲν ἀμαυρὰν
Ἠελίδων ὅσσων· ἣν δ', ἀθανάτοις ἰσόμοιρον,
Καὶ ζῶν, καὶ φθίμενος· φθίμενος δ' ἔτι πολλὸν ἀγήρως.

---

(1) Παρὰ Εὐσεβ. Προπ. εὐαγ. βιβ. ε'. κεφ. 33.

Μετ' οὐ πολὺν χρόνον πλέων ἐς Θήβας ἐπὶ τὰ Κρόνια, ἀγὼν δὲ οὗτος ἄγεται παρ' αὐτοῖς μουσικὸς, ἦλθεν ἐς Ἴον· ἔνθα ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος, (1) ἐθεάσατο ἁλιεῖς προσπλέοντας, ὧν ἐπυνθάνετο, εἴ τι ἔχοιεν,

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης, ἁλιήτορες, ἦ ῥ' ἔχετ' ἰχθῦς;

Οἱ δὲ, ἐπὶ τῷ θηρᾶσαι μὲν μηδὲν, φθειρίζεσθαι δὲ, διὰ τὴν ἀπορίαν τῆς θήρας, οὕτως ἀπεκρίναντο,

Ὅσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· τὰ δ' οὐχ' ἕλομεν, φερόμεσθα,

αἰνισσόμενοι, ὡς ἄρα οὓς μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, ἀποκτείναντες κατέλιπον, οὓς δ' οὐκ ἔλαβον, ἐν τῇ ἐσθῆτι φέροιεν. Ὅπερ οὐ δυνηθεὶς συμβαλεῖν Ὅμηρος, διὰ τὴν ἀθυμίαν ἐτελεύτησε. Θάψαντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰῆται μεγαλοπρεπῶς, τοιόνδε ἐπέγραψαν αὐτοῦ τῷ τάφῳ,

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον Ὅμηρον.

Εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ Κολοφώνιον αὐτὸν ἀποδείκνυνται, μεγίστῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι πρὸς ἀπόδειξιν, τῷ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιγεγραμμένῳ ἐλεγείῳ· ἔχει δὲ οὕτως·

Υἱὲ Μέλιτος, Ὅμηρε· σὺ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ,
Καὶ Κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας, ἐς ἀΐδιον·
Καὶ τάσδ' ἀντιθέῳ ψυχῇ γεννήσαο κούρας,

---

(1) οὐκ ἦν ἄρα τυφλός.

Δισσὰς ἡμιθέων γραψάμενος σελίδας·
Ὑμνεῖ δ' ἡ μὲν νόστον Ὀδυσσῆος πολύπλαγκτον,
Ἡ δὲ τὸν Ἰλιακὸν Δαρδανιδῶν πόλεμον.

Ἄξιον δὲ μηδὲ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου γραφὲν ἐπίγραμμα παραλιπεῖν, ἔχον οὐκ (1) ἀσμένως. Ἔχει δὲ οὕτως,

Οἱ μέν σευ Κολοφῶνα τιθηνήτειραν, Ὅμηρε,
Οἱ δὲ, καλὰν Σμύρναν, οἱ δὲ ἐνέπουσι Χίον·
Οἱ δ' Ἴον, οἱ δ' ἐβόησαν εὔκλαρον Σαλαμῖνα·
Οἱ δέ νυ τᾶν Λαπιθᾶν ματέρα Θεσσαλίαν·
Ἄλλοι δ' ἄλλο μέλαθρον ἀνίαχον· εἰ δέ με Φοίβου
Χρὴ λέξαι πινυτὰν ἀμφαδὰ μαντοσύνην,
Πάτρη τοὶ τελέθει μέγας Οὐρανὸς, ἐκ δὲ γυναικὸς
Οὐ θνητᾶς, ματρὸς δ' ἔπλεο Καλλιόπας.

Γενέσθαι δὲ αὐτόν φασι τοῖς χρόνοις οἱ μὲν κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, οὗ καὶ αὐτόπτην γενέσθαι· οἱ δὲ μετὰ ἑκατὸν ἔτη τοῦ πολέμου· ἄλλοι δὲ μετὰ πεντήκοντα ἑκατόν. Ἔγραψε δὲ ποιήματα δύο, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν· ὡς δέ τινες, οὐκ ἀληθῶς λέγοντες, γυμνασίας, καὶ παιδιᾶς ἕνεκα, καὶ Βατραχομυομαχίαν, προσθεὶς καὶ Μαργίτην.

(2) Τοῦ δὲ Τρωϊκοῦ πολέμου, καθ' Ὅμηρον, τινές φασιν ἀρχὴν εἶναι τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς, καὶ Ἀφροδίτης, περὶ κάλλους, ὑπ' Ἀλεξάνδρου γενομένην· λέγειν γὰρ, τὸν ποιητὴν,

---

(1) Ἴσως ἔχον ἀσμένως, ἢ οὐκ ἀνασμένως.

(2) Ἐντεῦθεν ἡ τῆς Ἰλιάδος ὑπόθεσις.

Ὅς νείκεσσε θεὰς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
Τὴν δ' ᾔνεσσ', ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν·

Ἀλλ' ὡς οὐ πρέπον ὑπολαμβάνειν θεοὺς ὑπὸ ἀνθρώπων κρίνεσθαι, οὔτε ὑπὸ Ὁμήρου δι' ἄλλων παρίσταται τοῦτο· ὅθεν εὐλόγως ἠθέτηνται οἱ προκείμενοι στίχοι· Ἄμεινον οὖν λέγειν, ὅτι Ἀλέξανδρος, ὁ Πριάμου παῖς, ἐπιθυμήσας Ἑλληνικοῦ βίου μαθεῖν ἀγωγὴν, ἔπλευσεν εἰς Σπάρτην· καὶ ἐπιξενωθεὶς Ἑλένῃ, Μενελάου κατὰ τὸν οἶκον οὐκ ὄντος, ἀνέπεισεν αὐτὴν ἀκολουθεῖν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κρανάην καλουμένην νῆσον, ἐμίγη πρῶτον τῇ γυναικὶ, κἀκεῖθεν πλεύσας διὰ Σιδῶνος, καὶ Φοινίκης, ἧκεν ἐς Ἴλιον. Ἐπιγνόντες δὲ οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον τὸ πεπραγμένον, στρατιὰν ἤθροισαν ἐν Αὐλίδι, πόλει τῆς Βοιωτίας. Ἔνθα καὶ θυόντων αὐτῶν, δράκων ἐπὶ τὸ πλησίον ἀνελθὼν δένδρον, στρουθοῦ νεοσσοὺς ὀκτὼ διέφθειρεν· οἷς ἡ μήτηρ ἐννάτη συγκατείλεκτο. Ἐμήνυε δὲ τὸ σημεῖον, ὅτι ἐννέα ἔτη πολεμήσαντες Ἕλληνες, τῷ δεκάτῳ αἱροῦσι τὴν Ἴλιον. Ἡνίκα δὲ πλεύσαντες ἐπέβησαν τῆς Τροίας, μετὰ πρώτην συμβολὴν, καθ' ἣν ἀνῃρέθη Πρωτεσίλαος, Μενέλαόν τε, καὶ Ὀδυσσέα πρέσβεις ἀπέστειλαν, τὴν Ἑλένην ἀπαιτοῦντας. Τῶν δὲ Τρώων ἀντειπάντων, πάλιν συμβολὴν ἐποιοῦντο πολέμου· καὶ ἐπικρατήσαντες, τοὺς μὲν εἴασαν παρεδρεύειν τῇ πόλει. οἱ δὲ, στρατηγοῦντος Ἀχιλλέως, τὰς περικειμένας πόλεις ἐπόρθουν, συμμαχίας ἀφαιρούμενοι τοὺς Τρῶας. Ἐξ ὧν μίαν ἑλόντες Χρύσαν, γέρας ἔδοσαν Ἀγαμέμνονι Χρυσηΐδα, Χρύσου, ἱερέως

'Απόλλωνος, θυγατέρα· Ὁ δὲ, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἵνα λυτρώσηται τὴν παῖδα, καὶ ὑβρισθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κολάσαι τοὺς Ἕλληνας. Ἐπακούσας δὲ τῆς εὐχῆς ὁ Θεὸς, λοιμὸν ἔπεμψεν αὐτοῖς. Καὶ τότε Ἀχιλλέως παραινέσαντος ἀποδοῦναι τὴν Χρυσηΐδα, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς, ἠπείλησεν ἀφαιρήσεσθαι τὸ Ἀχιλλέως γέρας, Βρισηΐδα· ὁ δὲ τὴν μητέρα Θέτιν ἔπεισεν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Διὸς ἧτταν Ἑλλήνων· οὗ γενομένου, Πάτροκλος προτραπεὶς ὑπὸ Νέστορος, ἱκέτευσεν Ἀχιλλέα δοῦναι κἂν ἐπ' ὀλίγον τὴν πανοπλίαν αὐτῷ, ἵνα τὲς Τρῶας τῶν νεῶν ἀπώσηται. Ἐξελθὼν οὖν ὁ Πάτροκλος, καὶ γενναίως ἀριστεύσας, μετ' οὐ πολὺ ἀνῃρέθη. Χαλεπήνας δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπαύσατο μὲν τῆς πρὸς Ἀγαμέμνονα ἔχθρας, λαβὼν δὲ Ἡφαιστότευκτον πανοπλίαν, ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ τελευταῖον ἀνεῖλεν Ἕκτορα. Ἡ μὲν οὖν τάξις τῶν πραγμάτων ἐστὶν αὕτη. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπὸ τοῦ ἐννάτου ἔτους ἤρξατο, ἐπεὶ τὰ πρὸ τῆς Ἀχιλλέως μήνιδος ἦν ἀτονώτερα, καὶ Πράξεις οὐκ ἔχοντα μακρὰς, οὐδὲ ἐπαλλήλους. συμμαχοῦντος γὰρ Ἕλλησιν Ἀχιλλέως,

(1) Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.

Θαρσήσαντες δὲ, τούτου ἀποστάντος, προῆλθον, καὶ τῆς μάχης γενομένης, πολυπρόσωποί τε, καὶ συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστεῖαι κατέστησαν.

(1) Ἰλ. Ε στιχ. 789.

ΟΜΗΡΟΥ
ΕΠΗ

ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

ΜΕΤΑ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΑΣ.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ. Α.

Μῆνιν ἄειδε, Θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε·
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἑλλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·
Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν· ὀλέκοντο δὲ λαοί·
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης· ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Α.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Τὴν ὀργὴν εἰπὲ ἡμῖν ὦ Θεὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως τοῦ Ἀχιλλέως τὴν ὀλεθρίαν, ἥτις πολλὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀνιαρὰ ἐξειργάσατο, καὶ πολλὰς ἰσχυρὰς ψυχὰς τῷ ᾅδῃ βλάψασα ἔπεμψεν ἀνδρῶν ἡμιθέων, τὰ σώματα δ᾽ αὐτῶν σπαράγματα κατεσκεύασε τοῖς κυσὶ, καὶ τοῖς ὀρνέοις ἅπασι· τοῦ Διὸς δὲ ἐπληροῦτο ἡ βουλή· ἀφ᾽ οὗ δὴ τὴν ἀρχὴν διεχωρίσθησαν φιλονεικήσαντες ὅ, τε υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ βασιλεὺς τῶν λαῶν, καὶ ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεύς· καὶ πρὸς τούτοις εἰπὲ, τίς δὲ αὐτοὺς τῶν θεῶν φιλονεικίᾳ συνέβαλεν ὥστε μάχεσθαι; Ὁ τῆς Λητοῦς καὶ τοῦ Διὸς παῖς Ἀπόλλων· οὗτος γὰρ τῷ βασιλεῖ ὀργισθεὶς νόσον κατὰ τὸ στρατόπεδον διήγειρε βαρεῖαν· ἐφθείροντο δὲ οἱ ὄχλοι, διότι τὸν Χρύσην τὸν ἱερέα ἀτίμως ἀπέπεμψεν ὁ Ἀγαμέμνων· οὗτος γὰρ παρεγένετο ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων λυτρωσόμενός τε τὴν θυγατέρα, καὶ κομίζων πλεῖστα δῶρα τῷ πλήθει, καὶ τὸ στέμμα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πόρρωθεν τοξεύοντος Ἀπόλλωνος ἐπὶ τῇ τιμίᾳ ῥάβδῳ,

Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ᾽ οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι·
Παῖδα δ᾽ ἐμοὶ λύσαιτε φίλην, τὰ δ᾽ ἄποινα δέχεσθε,
Ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ᾽ ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ᾽ οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ·
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
Ἢ νῦν δηθύνοντ᾽, ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ᾽ ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·
Ἀλλ᾽ ἴθι, μή μ᾽ ἐρέθιζε· σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισε δ᾽ ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
Βῆ δ᾽ ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πολλὰ δ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ᾽ ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ.
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ᾽, ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἴποτέ τοι χαρίεντ᾽ ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί᾽ ἔκηα
Ταύρων, ἠδ᾽ αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

καὶ ἱκέτευε πάντας τοὺς Ἀχαιοὺς, τοὺς υἱοὺς δὲ τοῦ Ἀτρέως ἐξαιρέτως, τοὺς (δύο) βασιλεῖς τῶν ὄχλων, λέγων· ὦ υἱοὶ τοῦ Ἀτρέως, καὶ λοιποὶ εὔοπλοι Ἕλληνες, ὑμῖν μὲν εἴθε παράσχοιεν οἱ θεοὶ οἱ τὰ οὐράνια οἰκήματα οἰκοῦντες, ἐκπορθῆσαι μὲν τὴν τοῦ Πριάμου πόλιν, καλῶς δὲ εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανελθεῖν· ἐμοὶ δ' ἀπολύσατε τὴν προσφιλῆ θυγατέρα, καὶ τὰ λύτρα δέξασθε, εὐλαβούμενοι τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν τὸν πόῤῥωθεν τοξεύοντα Ἀπόλλωνα. τότε οἱ μὲν λοιποὶ πάντες Ἕλληνες ἐπεβόησαν μετ' εὐφημίας αἰσχύνεσθαι τὸν ἱερέα, καὶ τὰ περικαλλῆ αὐτοῦ δέχεσθαι δῶρα. Ἀλλ' οὐ τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι τοῦτο ἤρεσκε κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν· καὶ δὴ σκληρῶς αὐτὸν ἀπέπεμψεν· ἀπότομον δὲ καὶ ἐπικρατείας ἐχόμενον ἐπίταγμα ἐπέταττε· τόδ' ἦν, ὅρα μή σε, ὦ πρεσβύτα, παρὰ ταῖς κοίλαις ναυσὶν ἐγὼ καταλάβω, ἢ νῦν βραδύνοντα, ἢ ὕστερον αὖθις ἐπανελθόντα, μήποτέ σοι οὐ χρησιμεύσῃ ἡ ῥάβδος καὶ τὸ στέμμα τοῦ θεοῦ· ταύτην δὲ ἐγὼ οὐ λύτροις ἐλευθερώσω, πρὶν ἐπ' αὐτὴν τὸ γῆρας ἐλεύσεται ἐν τῷ ἐμῷ οἴκῳ, λέγω ἐν τῷ Ἄργει, πόῤῥω τῆς πατρίδος αὐτῆς, ἱστὸν μεταχειριζομένην καὶ τῇ ἐμῇ κοίτῃ ὑπηρετουμένην· ἀλλ' ἄπιθι, μή με παρόξυνε, ὡς ἂν σῶος καὶ ἀζήμιος ἀπέλθῃς. Οὕτως εἶπεν· ἐφοβήθη δὲ ὁ γέρων, καὶ ἐπείσθη τῷ ἐπιτάγματι· ἀπῆλθε δὲ σιωπῶν μετ' ἐκπλήξεως πρὸς τὸν αἰγιαλὸν τῆς πολυταράχου θαλάσσης (ἢ πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ)· ἐκτενῶς δὲ μετὰ ταῦτα πόῤῥω ἀπελθὼν ὁ πρεσβύτης ηὔχετο τῷ Ἀπόλλωνι τῷ βασιλεῖ, ὃν ἡ καλλίκομος ἔτεκε Λητώ· λέγων· ἐπάκουσόν μου ὦ καλλίτοξε, ὃς τῆς Χρύσης ὑπερασπίζεις, καὶ τῆς Κίλλης τῆς θειοτάτης, καὶ τῆς Τενέδου κρατερῶς ἀνάσσεις, ὦ Σμίνθιε, εἴποτέ σοι ἐπὶ τὸν ναὸν περικαλλῆ ἀναθήματα καὶ ἐπαγωγὰ φέρων ἀνέθηκα, ἢ ἐάν ποτέ σοι λιπαροὺς μηροὺς κατέκαυσα ταύρων καὶ αἰγῶν, ταύτην μοι τὴν ἐπιθυμίαν τελείωσον· δότωσαν τιμωρίαν οἱ Ἕλληνες εἰς

Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊςοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς·
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς,
Βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ ςρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιςάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
Ἂψ ἀπονοςήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐςιν·
Ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴ τ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης·
Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέςη
Κάλχας Θεςορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριςος,
Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,

ἐκδίκησιν τῶν ἐμῶν δακρύων, διὰ τῶν σῶν βελῶν. οὕτως εἶπεν εὐχὴν ποιούμενος· τούτου δὲ ἐπήκουσεν ὁ μαντικὸς (ἢ καθαρὸς) Ἀπόλλων· κατέβη δὲ ἀπὸ τῶν τοῦ Ὀλύμπου ἀκρωτηρίων ὀργὴν βαρεῖαν ἔχων κατὰ τὴν ψυχὴν, τόξον φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ πανταχόθεν ἠσφαλισμένην βελοθήκην· φθόγγον δέ τινα ἐποίησαν τὰ βέλη ἐπὶ τῶν ὤμων σὺν ὀργῇ βαρείᾳ ὁρμηθέντος αὐτοῦ· ὁ δὲ ἐπορεύετο σκυθρωπάζων καὶ νυκτὶ ὡμοιωμένος· ἐκάθισε δὴ πόῤῥω τῶν νεῶν, βέλος δὲ ἀφῆκε· μέγας δὲ φθόγγος ἐγένετο τοῦ ἀργυροῦ τόξου· καὶ πρῶτον μὲν τὰς ἡμιόνους ἐτιμωρήσατο, καὶ τοὺς ταχεῖς κύνας· ἔπειτα δὲ κατ᾽ αὐτῶν πικρὸν βέλος ἀφεὶς ἔβαλλεν· ἀδιαλείπτως δὲ πυρκαϊαὶ νεκρῶν ἀνήπτοντο συχναί· ἐπὶ ἐννέα μὲν οὖν ἡμέρας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐπέμπετο τὰ βέλη τοῦ θεοῦ, κατὰ δὲ τὴν δεκάτην εἰς ἐκκλησίαν συνεκάλεσε τὸ πλῆθος ὁ Ἀχιλλεύς· τούτῳ γὰρ ἐνέβαλεν ἐπὶ τῷ λογισμῷ τὴν ἐπιμέλειαν τούτου ἡ Θεὰ ἡ λευκοβραχίων Ἥρα. ἐφρόντιζε γὰρ τῶν Ἑλλήνων, ὅτι ἀπολλυμένους αὐτοὺς ἑώρα. ἐπεὶ οὖν οὗτοι συνηθροίσθησαν, καὶ ὁμοῦ πάντες ἐγένοντο, ἐπὶ τούτοις ἀναστὰς εἶπεν ὁ κατὰ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, νῦν ὑπολαμβάνω εἰς ὑποστροφὴν τραπέντας ἡμᾶς εἰς τοὐπίσω ἐπανελθεῖν, εἴπερ ἂν τὸν θάνατον διαφύγοιμεν, ἐπειδὴ ὁμοῦ πόλεμός τε καὶ νόσος λοιμικὴ κατατρέχει τοὺς Ἕλληνας· ἀλλ᾽ εἶα τινὰ μάντιν ἐρωτήσωμεν, ἢ ἱερέα, ἤ τινα ὀνείροις προσέχοντα τὸν νοῦν· καὶ γάρ ἐστι καί τι ὄναρ ἐκ τοῦ Διός· ὅστις ἂν εἴποι, διότι κατὰ τοσοῦτον ὀργὴν βαρεῖαν ἔσχεν ὁ μαντικὸς (ἢ ὁ λαμπρὸς) Ἀπόλλων. εἴτε δὴ οὗτος ἕνεκα εὐχῆς ἡμῖν ἐπιμέμφεται, εἴτε ἕνεκα θυσίας, καὶ ἐὰν ἐθέλῃ μετασχὼν ἀτμοῦ ἀρνῶν, καὶ αἰγῶν ὁλοκλήρων, ἀποσοβῆσαι ἡμῖν τὸν ὄλεθρον. Ὁ μὲν οὕτως εἰπὼν ἐκάθισε· μετὰ δὲ ταῦτα ἠγέρθη ὁ Κάλχας ὁ υἱὸς τοῦ Θέστορος ὁ τῶν οἰωνιστῶν ἄγαν κράτιστος, ὅστις ἐγίνωσκε τά τε παρόντα καὶ τὰ μέλ-

Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διῒ φίλε, μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος;
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα, Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ, Κάλχαν,
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης·
Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
Τοὔνεκ' ἄρ ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει.
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην,

λοντα, καὶ τὰ προγεγονότα καὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμὼν ἐγένετο ἐπὶ τὸ Ἴλιον διὰ τὴν ἑαυτοῦ μαντικὴν, ἣν αὐτῷ παρέσχεν ὁ μαντικὸς Ἀπόλλων, ὅς γε καλῶς φρονῶν ἐδημηγόρησέ τε καὶ μετὰ ταῦθ᾽ ὅ,τι δεῖ ποιεῖν εἰσηγήσατο λέγων· ὦ Ἀχιλλεῦ προσφιλέστατε τῷ Διῒ, προςάττεις εἰπεῖν με τὴν μνησικακίαν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ πόῤῥωθεν τὰ βέλη πέμποντος βασιλέως· τοιγαροῦν ἐγὼ μὲν λέξω· σὺ δὲ συνθήκας ἐμοὶ ποίησον, καὶ ὅρκον, ὄντως δή μοι προθύμως λόγοις καὶ ἔργοις βοηθήσειν· ὄντως γὰρ ὑπολαμβάνω ἄνδρα εἰς θυμὸν κινήσειν, ὃς μεγάλως ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων ἄρχει, καὶ αὐτῷ πείθονται οἱ Ἕλληνες· ἐπικρατέςερος γὰρ ὁ βασιλεὺς, ἡνίκα ὀργισθῇ ἀνδρὶ ὑποδεεςέρῳ· εἰ γὰρ καὶ τὸν θυμὸν κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ὀργῆς κατάσχοι, ἀλλὰ καὶ ὕςερον ἐναποκειμένην ἔχει τῇ ἑαυτοῦ διανοίᾳ τὴν τοῦ βλάπτειν ὁρμὴν, ἕως ἂν εἰς τέλος ἀγάγῃ· σὺ δὲ σκέψαι, ὅπως ἄν με ῥύσαιο. Πρὸς τοῦτον ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς. Μηδὲν ὑποςειλάμενος εἰπὲ τὸ μάντευμα, ὃ γινώσκεις· μὰ γὰρ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν προσφιλῆ τῷ Διῒ, πρὸς ὃν σὺ, ὦ Κάλχαν, τὰς εὐχὰς ἀναφέρων τοῖς Ἕλλησι τὰς τῶν ἐσομένων προγνώσεις ἀνακαλύπτεις, οὐδαμῶς οὐδεὶς ἐμοῦ ζῶντος, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὁρωμένου κακωτικὰς ἐπάξει σοι χεῖρας παρὰ ταῖς ναυσὶ ταῖς βαθείαις ἀπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, οὐδ᾽ ἂν τὸν Ἀγαμέμνονα λέγῃς, ὃς δὴ πολὺ κράτιςος ἐν τῷ ςρατῷ διατείνεται εἶναι. Καὶ τότε δὴ θάῤῥος ἔλαβε, καὶ εἶπεν ὁ μάντις ὁ ἄμεμπτος· οὔτε δὴ ἕνεκα εὐχῆς ἡμᾶς αἰτιᾶται, οὔτε ἕνεκα θυσίας, ἀλλ᾽ ἕνεκα τοῦ ἱερέως, ὃν ἀτίμως ἀπέπεμψεν ὁ Ἀγαμέμνων, οὐδὲ ἠλευθέρωσε τὴν θυγατέρα, καὶ οὐκ ἐδέξατο τὰ ὑπὲρ αὐτῆς λύτρα· τούτου ἕνεκα λύπας ἔδωκεν ὁ πόῤῥωθεν τοξεύων, καὶ ἔτι δώσει· οὐδὲ οὗτος πρότερον τὴν τοῦ λοιμοῦ κακωτικὴν δύναμιν ἀποςήσει, πρὶν ἀποδοῦναι τῷ προσφιλεῖ πατρὶ τὴν μετεώρους καὶ κυκλοτερεῖς ὀφθαλμοὺς

2

Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατέμβην
Ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέϛη
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην·
Κάλχαντα πρώτιϛα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε·
Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι κρήγυον εἶπας·
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐϛὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ' οὔτέ τί πω εἶπας ἔπος. οὐδ' ἐτέλεσσας.
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
Οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν· καὶ γὰρ Κλυταιμνήϛρας προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐϛὶ χερείων,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτέ τι ἔργα.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον·
Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι·
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραϛος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.
Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀτρείδη κύδιϛε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά·
Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδαϛαι,
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.

ἔχουσαν κόρην μηδενὸς αὐτὴν ὠνουμένου, μηδὲ λύτρα διδόντος, καὶ πρός γε ἀναγαγεῖν μεγάλην θυσίαν εἰς τὴν Χρύσην· τότ' ἂν ἤδη ἐξευμενισάμενοι αὐτὸν, θάρρος σχοίημεν· Ὁ μὲν οὕτως εἰπὼν ἐκάθισε· μετὰ ταῦτα δὲ ἀνέστη ὁ ἥρως ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων λυπούμενος, μνησικακίας δὲ αἱ κατὰ πολὺ σκοτούμεναι φρένες αὐτοῦ ἐπληροῦντο· οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ αὐτῷ πυρὶ λάμποντι ἦσαν ὅμοιοι· ὃς πρὸς τὸν Κάλχαντα πρῶτον κακῶς καὶ ὀργιλῶς ὑποβλεψάμενος εἶπεν· ὦ μάντι κακῶν, οὔποτέ μοι τὸ θυμῆρες εἶπας· ἀεί σοι τὰ κακόφημά ἐστιν ἐν τῷ λογισμῷ προσφιλῆ ὥστε μαντεύεσθαι. ἀγαθὸν δέ τινα λόγον οὐδένα μέχρι τοῦ νῦν οὔτε εἶπας, οὔτε ἐτελείωσας· καὶ νῦν ἐνώπιον τῶν Ἑλλήνων μαντευόμενος δημηγορεῖς, ὅτι δὴ τούτου ἕνεκα ὁ πόῤῥωθεν τοξεύων λύπας αὐτοῖς κατασκευάζει, διότι ἐγὼ τῆς κόρης τῆς θυγατρὸς τοῦ Χρύσου τὰ περικαλλῆ λύτρα οὐκ ἠθέλησα δέξασθαι, ἐπειδὴ πάνυ θέλω αὐτὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἔχειν· καὶ γὰρ τῆς Κλυταιμνήστρας προτιμοτέραν νομίζω τῆς ἐκ παρθένου μεμνηστευμένης γαμετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἐστι χείρων αὐτῆς, οὔτε κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν τῶν μελῶν ἀναλογίαν, οὔτε κατὰ τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν, οὔτε κατὰ τὴν φρόνησιν, οὔτε κατὰ τὰ ἔργα· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐθέλω ἀποδοῦναι αὐτὴν, εἰ τοῦτο κρεῖττον ἐστί· θέλω ἐγὼ τὸν λαὸν ἀβλαβῆ εἶναι, καὶ οὐκ ἀπολέσθαι· ἐμοὶ δὲ τιμὴν εὐθέως ἑτοιμάσατε, ἵνα μὴ μόνος ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἄτιμος ὦ, καὶ γὰρ οὐδὲ πρέπον ἐστίν· ὁρᾶτε γὰρ τόδε πάντες, ὅτι μοι τὸ γέρας ἀπέρχεται ἀλλαχόσε. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνατο μετὰ ταῦτα ὁ τοῖς τῶν ποδῶν διαρκῶν δρόμοις ἔνδοξος Ἀχιλλεύς· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως ἔνδοξε, φιλοχρηματώτατε πάντων, πόθεν δή σοι παρέξουσι τιμὴν οἱ μεγαλόψυχοι Ἕλληνες; οὐκέτι δὴ ἴσμεν πράγματα κοινὰ εναποκείμενα πολλὰ, ἀλλ' ἅπερ μὲν ἀπὸ τῶν πόλεων πορθήσαντες ἐλάβομεν, ταῦτα μεμέρισται· τοὺς ὄχλους

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Μὴδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
Ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσαι·
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.
Νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν, ἀν' δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
Βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔσω,
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς·
Ἠὲ σὺ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὤμοι ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσι πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,

δὲ οὐ πρέπον ἐςὶ παλισύλλεκτα ταῦτα ἐπιφέροντας ἀθροίζειν· ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ταύτην τῷ θεῷ πέμψον· οἱ Ἕλληνες δὲ κατὰ τὸ τριπλάσιον καὶ τετραπλάσιον ἀποδώσομεν, ἐὰν ὁ Ζεὺς ἡμῖν δῷ ἐκπορθῆσαι τὴν πόλιν τῆς Τροίας τὴν καλῶς τετειχισμένην· Πρὸς τοῦτον ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων· μὴ δὴ οὕτω, καὶ ταῦτ᾽ ἀγαθὸς ὢν, ὦ θεοῖς ὅμοιε τὸ εἶδος Ἀχιλλεῦ, παραλογίζου· ἐπεὶ οὔ με νικήσεις, οὐδ᾽ ἐπαγγελίαις πείσῃς· ἢ θέλεις ἵν᾽ αὐτὸς μὲν ἔχῃς γέρας, ἐμὲ δὲ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν λέγεις, καθῆσθαι δεόμενον· λέγεις δὲ ἀποδοῦναί με ταύτην, ἀλλ᾽ εἰ μὲν παρέξουσι γέρας οἱ μεγαλόψυχοι Ἕλληνες, ἁρμόδιον κρίναντες κατὰ τὴν ψυχὴν, ὡς ἂν ἀντάξιον εἴη τούτου (καλῶς ἂν ἔχοι τὸ πρᾶγμα·) ἐὰν δὲ μὴ δῶσιν, ἐγὼ δ᾽ ἂν αὐτὸς παραγενόμενος ἀφέλωμαι, ἢ τὸ σὸν, ἢ τὸ τοῦ Αἴαντος γέρας, ἢ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἄξω λαβών· οὗτος δὲ ὀργισθείη ἂν πρὸς ὃν ἂν ἀφίκωμαι· ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ ὕςερον ἐπαναλαβόντες σκεψόμεθα· νῦν δ᾽ ἄγε ναῦν μέλαιναν ἑλκύσωμεν ἐπὶ τὴν ἔνδοξον θάλασσαν· εἰς αὐτὴν δὲ ἐρέτας ἐξέργου ἀθροίσωμεν, ἐς αὐτὴν δὲ τὰ πρὸς θυσίαν θῶμεν, ἐς αὐτὴν δὲ τοῦ Χρύσου τὴν θυγατέρα τὴν εὐπρόσωπον ἀναβιβάσωμεν· εἷς δέ τις ἀρχηγὸς ἀνὴρ γνωμοδότης παρέσω, ἢ ὁ Αἴας, ἢ ὁ Ἰδομενεὺς, ἢ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, ἢ σὺ γὲ τοῦ Πηλέως, ἐκπληκτικώτατε πάντων ἀνθρώπων, ὅπως τὸν πόῤῥωθεν ἐργαζόμενον Ἀπόλλωνα ἐξευμενίσαιο θύματα θύσας. Πρὸς δὲ τοῦτον ταυρηδὸν ἀπιδὼν εἶπεν ὁ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς· οἴ μοι ἀναίδειαν ἐνδεδυμένε, κέρδεσι προσέχων τὸν νοῦν, πῶς ἂν σου τοῖς λόγοις τις τῶν Ἑλλήνων προθύμως πεισθείη, ἢ εἰς λόχον ἀπελθεῖν, ἢ ἀνδράσι κραταιῶς πολεμῆσαι; οὐ γὰρ ἐγὼ ἕνεκα τῶν Τρώων τῶν πολεμιςῶν ἦλθον ἐνταῦθα μαχούμενος· ἐπεὶ κατ᾽ οὐδὲν εἰσιν ἐμοὶ οὗτοι ὑπ᾽ αἰτίαν· οὐδέποτε γὰρ τὰς ἐμὰς βοῦς ἀπήλασαν, οὐδὲ μὴν ἵππους, οὐδέποτε ἐν τῇ

Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
Ἀλλά σοι, ὦ μέγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων, τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις.
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧι ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ γ' ὀΐω,
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων·
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσί σῇσι, καὶ οἷς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω.
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε.
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,

Φθίᾳ τῇ λιπαρογέῳ, καὶ ἀνδροτρόφῳ καρπὸν ἐλυμήναντο, ἐπεὶ πάνυ πολλὰ ἐν τῷ μεταξὺ εἰσὶν ὄρη σκιᾶς ποιητικὰ, καὶ πολλὴ θάλασσα ἠχητικὴ· ἀλλὰ σοὶ, ὦ ἀναιδέςατε, ἠκολουθήσαμεν, ἵνα σὺ εὐφραίνῃ, δίκην λαμβάνοντες παρὰ τῶν Τρώων τῷ Μενελάῳ, καὶ σοὶ, ὦ ἀναίσχυντε, καὶ κυνὸς ἀναίδειαν ἔχων, ὧν οὐδαμῶς σὺ ἐπιστροφὴν ποιῇ, οὐδὲ φροντίζεις· καὶ δὴ τὴν ἐμὴν τιμὴν σὺ ἀφελέσθαι ἀπειλεῖς, δι᾽ ἣν πολλὰ ἔκαμον· δεδώκασι δέ μοι αὐτὴν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων· οὐ μὴν ἰσοςάσιον γέρας ἔχω ποτὲ, ὁπόταν οἱ Ἕλληνες Τρώων ἐκπορθήσωσι πόλιν καλῶς οἰκουμένην, ἀλλὰ τὸ μὲν πλέον μέρος τοῦ πολυςρόφου πολέμου αἱ ἐμαὶ χεῖρες ἐπιςημονικῶς ἐνεργοῦσιν· ἂν δέ ποτε μερισμὸς παραγένηται, σοὶ μὲν τὸ γέρας κατὰ πολὺ μεῖζον δίδοται, ἐγὼ δὲ καὶ ὀλίγον καὶ προσφιλὲς ἀπέρχομαι ἐπὶ τὰς ναῦς ἔχων, ἐπειδὰν κοπιάσω μαχόμενος· νῦν δὲ ἀπελεύσομαι εἰς τὴν Φθίαν· ἐπειδὴ κατὰ πολύ ἐςι κρεῖσσον εἰς τὸν οἶκον ἀπιέναι σὺν ταῖς ναυσὶ ταῖς μελαίναις· οὐδὲ ὑπολαμβάνω ἐνταῦθα ἄτιμος ὢν, τροφῶν περιουσίαν καὶ πλοῦτον κομίσειν δαψιλῶς. Πρὸς τοῦτον δ᾽ ἔπειτα ἀπεκρίνατο ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν ὁ Ἀγαμέμνων· φεῦγε λίαν, εἴ σοι ἡ ψυχὴ προθυμεῖται· οὐ γάρ σου ἔγωγε δέομαι ἕνεκεν ἐμοῦ μένειν· πάρεισιν ἐμοὶ καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἄν με τιμήσωσι, μάλιςα δὲ πάντων ὁ βουλευτικὸς Ζεύς· σὺ δέ μοι μάλιςα μεμισημένος ὑπάρχεις ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Διὸς πεπαιδευμένων βασιλέων· ἀεὶ γάρ σοι φιλονεικία ἐςὶ προσφιλὴς καὶ πόλεμοι καὶ μάχαι· εἰ κατὰ πολὺ ἰσχυρὸς εἶ, θεός σοι τοῦτο παρέσχετο· ἀπελθὼν εἰς τὸν σὸν οἶκον σὺν ταῖς ναυσὶ ταῖς σαῖς καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἐν τοῖς Μυρμιδόσι βασίλευε· σοῦ δὲ ἔγωγε οὐ φροντίζω· οὐδὲ ἐπιςρέφομαι ὀργιζομένου καὶ μνησικακοῦντος· ἀπειλήσω δέ σοι οὕτως· ἐπεὶ ἐμὲ τὴν τοῦ Χρύσου θυγατέρα ἀφαιρεῖται ὁ μαντικὸς (ἢ ὁ λαμπρὸς) Ἀπόλλων, ταύτην μὲν ἐγὼ διὰ νεὼς ἐμῆς καὶ

Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ, καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, ϛυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ'· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναϛήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησε δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τίπτ' αὖτ' Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας;
Ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃς Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω,
Ἧις ὑπερωπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
Ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μὴ δὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.

ἐμῶν φίλων ἀποςελῶ· ἐγὼ δ' αὐτὸς ἄξω τὴν Βρισηΐδα τὴν εὐπρόσωπον παραγενόμενος ἐπὶ τὴν σὴν σκηνὴν, τὸ γέρας τὸ σὸν, ἵνα καλῶς μάθῃς καθόσον εἰμὶ κρείττων σου, φοβηθῇ δὲ καὶ ἄλλος ἰσῶσαι τοὺς ἑαυτοῦ λόγους τοῖς ἐμοῖς, κἀμοὶ ἑαυτὸν ὅμοιον ποιῆσαι. Οὕτως εἶπε· τῷ υἱῷ δὲ τοῦ Πηλέως λύπη ἐγένετο· ψυχὴ δὲ αὐτῷ ἐντὸς τῶν τετριχωμένων στέρνων διχῆ ἐφρόντισε, ἢ ἵνα οὗτος ξίφος ὀξὺ ἑλκύσας ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ μηροῦ τοὺς μὲν ἄλλους ἀνας άτους ποιήσειεν, αὐτὸς δὲ τὸν τοῦ Ἀτρέως υἱὸν φονεύσοι, ἢ τὴν ὀργὴν σβέσειε, καὶ τὸν θυμὸν ἐπισχοίη. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐφρόντιζε κατὰ νοῦν καὶ κατὰ ψυχὴν, ἐξεῖλκε δὲ τῆς ξιφοθήκης τὸ μέγα ξίφος, ἦλθεν ἡ Ἀθηνᾶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔπεμψεν γὰρ αὐτὴν ἡ θεὰ ἡ λευκοὺς ἔχουσα τοὺς πήχεις Ἥρα, καὶ ἀμφοτέρους ὁμοίως ἐν τῇ ψυχῇ φιλοῦσα καὶ φροντίζουσα· ἔστη δὲ ὄπισθεν, ἀπὸ τῆς ξανθῆς δὲ κόμης ἔλαβε τὸν υἱὸν τοῦ Πηλέως, μόνῳ αὐτῷ ὁρωμένη, ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ἑώρα· ἐξεπλάγη δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς· πρὸς αὐτὴν δὲ ἐπεςράφη, εὐθέως δὲ ἐγνώρισε τὴν Ἀθηνᾶν τὴν πολεμικὴν· φοβεροὶ δὲ αὐτοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐφάνησαν, καὶ πρὸς αὐτὴν φωνήσας, λόγους ταχεῖς εἶπε· διὰ τί δήποτε ὦ θύγατερ τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος ἐλήλυθας, ἢ ἵνα γνῷς τὴν ἀτιμίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως; καὶ μὴν ἐρῶ σοι λόγον, τοῦτον δὲ καὶ τετελεσμένον εἶναι ὑπολαμβάνω· διὰ τὰς αὐτοῦ ὑπερηφανίας ἴσως ἂν ποτε τὴν ψυχὴν ἀπολέσειεν. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ἡ θεὰ ἡ ὀξὺ ὁρῶσα Ἀθηνᾶ· ἦλθον ἐγὼ ἐξ οὐρανοῦ καταπαύσουσα τὴν σὴν μνησικακίαν, εἴγε πεισθείης· ἔπεμψε δέ με ἡ θεὰ ἡ λευκοὺς ἔχουσα τοὺς πήχεις Ἥρα, καὶ ἀμφοτέρους ὁμοίως ἐν τῇ ψυχῇ φιλοῦσα καὶ φροντίζουσα· ἀλλὰ ἄγε παύου τῆς φιλονεικίας, μὴ δὲ τὸ ξίφος ἕλκε διὰ χειρός· ἀλλὰ διὰ λόγων μὲν ὀνείδισον, καθὰ πρέπον ἐστὶ

Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι·
Καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεὰ, ἔπος εἰρύσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὡς γὰρ ἄμεινον.
Ὅσκε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
Μύθῳ Ἀθηναίης· ἡ δ' Οὔλυμπόνδε βεβήκει
Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο·
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο·
Οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον, ἅμα λαῷ, θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχον δ' ἰέναι σὺν ἀριςήεσσιν Ἀχαιῶν,
Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐςι, κατὰ ςρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅςις σέθεν ἀντίον εἴπῃ·
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕςατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν
Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιςας

γενήσεσθαι· οὕτω γὰρ ἐρῶ, τοῦτο δὲ καὶ τετελεσμένον γενήσεται· ἔσται ὅτε καὶ τρὶς τοσαῦτα παρέσαι σοι περικαλλῆ δῶρα ἕνεκα ταύτης τῆς ἀτιμίας· σὺ δὲ ἔπεχε σαυτὸν, πείθου δὲ ἐμοί. Πρὸς ταύτην δὲ ἀποκρινόμενος ἔφη ὁ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς· πρέπον δή ἐστιν, ὦ θεὰ, τὸν σὸν λόγον φυλάξαι με, καίπερ θυμὸν ἔχοντα πολὺν ἐν τῇ ψυχῇ, οὕτω γὰρ ἐςι καλὸν· ὃς ἂν θεοῖς πείθηται, καὶ αὐτοὶ σὺν προθυμίᾳ πολλῇ ἐπακούουσιν αὐτοῦ. Ἔφη, καὶ ἐπὶ τῇ ἀργυρᾷ λαβῇ τοῦ ξίφους ἐπέσχε τὴν χεῖρα τὴν ἰσχυρὰν καὶ ἐπαχθῆ, ὀπίσω δὲ εἰς τὴν ξιφοθήκην ὤθησε τὸ μέγα ξίφος, οὐδὲ ἠπείθησε τῇ παραινέσει τῆς Ἀθηνᾶς· ἡ δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπῆλθεν εἰς τὰ οἰκήματα τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς ἐπὶ τοὺς ἄλλους θεούς. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Πηλέως μετὰ ταῦτα δι' ὑβριστικῶν λόγων πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως διελέχθη, καὶ οὔπω ἐπαύετο τοῦ θυμοῦ. Οἴνῳ βεβαρημένε, ἀναίσχυντε κατὰ τοὺς κύνας, καὶ ἀκάρδιε κατὰ τὰς ἐλάφους, οὔτε ποτὲ εἰς πόλεμον σὺν τῷ λαῷ ὁπλισθῆναι, οὔτε εἰς ἔνεδραν πορευθῆναι σὺν τοῖς ἀριςεῦσι τῶν Ἑλλήνων καρτερίαν ἔσχες ἐν τῇ ψυχῇ. τοῦτο δέ σοι θάνατος φαίνεται ὑπάρχειν· ὄντως κατὰ πολὺ κρεῖττόν ἐστι κατὰ τὸ πολὺ ςράτευμα τῶν Ἑλλήνων γέρα ἀφαιρεῖσθαι ἐκείνου, ὅςις ἐναντία σοι εἴπῃ· βίαιος καὶ ἅρπαξ τῶν δημοσίων εἶ βασιλεὺς, ἐπεὶ ἐν ἀνθρώποις βασιλεύεις οὐδενὸς ἀξίοις· ὄντως γὰρ ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως νῦν ἐσχάτως ὑβρίσθης ἂν, εἰ μὴ τοιούτων ἐβασίλευες· ἀλλ' ἐρῶ σοι λόγον, καὶ ὅρκον ἐπὶ τούτων ἰσχυρὸν ὀμόσω· ναὶ μὰ τὴν ῥάβδον ταύτην, ἣ δὴ οὐκέτι ποτὲ φύλλα καὶ κλάδους ἀναβλαστήσει, ἐπειδὴ ἅπαξ τμηθεῖσα τὴν τομὴν ἐν τῷ ὄρει καταλέλοιπεν, οὐδ' ἐξυπαρχῆς θαλερὰ γενήσεται, περιήρηκε γὰρ αὐτὴν ὁ σίδηρος τὰ φύλλα καὶ τὸν φλοιόν· νῦν δὴ αὐτὴν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς χερσὶ φέρουσιν, οἱ βασιλεῖς

Πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος.
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Σύμπαντας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτός·
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.
Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει,
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι, ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο

καὶ περὶ τὸ δικάζειν διατρίβοντες, οἳ τὰς νομοθεσίας παρὰ τοῦ Διὸς λαβόντες φυλάττουσιν, ὃς δὴ ὅρκος ἐςὶν ἰσχυρός· ὄντως ἔςαι ὅτε ζήτησις τοῦ Ἀχιλλέως ἀφίξεται ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων ἅπαντας· τούτοις δὲ οὐκέτι δυνήσῃ βοηθεῖν, καίπερ ἀχθόμενος, ἐπειδὰν πολλοὶ ὑπὸ τοῦ ἀνδροφόνου Ἕκτορος ἀποθνήσκοντες πίπτωσι, σὺ δὲ ἐντὸς τὴν ψυχὴν σπαράξεις, ὀργιζόμενος ὅτι τὸν κράτιςον τῶν Ἑλλήνων οὐδαμῶς ἐτίμησας. Οὕτως εἶπεν ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως· πρὸς τῇ γῇ δὲ τὴν ῥάβδον ἔῤῥιψε, τὴν διὰ χρυσῶν ἥλων πεπερονημένην, αὐτὸς δὲ κάθισε. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους ἐμνησικάκει· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Νέςωρ ὁ ἡδυλόγος ἀνέςη, ὁ ἐμμελὴς τῶν Πυλίων δημηγόρος, οὗ δὴ ἀπὸ τῆς γλώττης μέλιτος γλυκύτερος ἔῤῥει λόγος· ἐφ᾽ οὗ ἤδη δύο μὲν τριακονταετίαι ἀνθρώπων μεμερισμένην ἐχόντων τὴν φωνὴν παρῆλθον, οἳ τὴν ἀρχὴν ἅμα αὐτῷ ἐγεννήθησαν, καὶ ἀνετράφησαν ἐν τῇ Πύλῳ τῇ θειοτάτῃ, ἐπὶ δὲ τῶν γενομένων ἐν τῇ τρίτῃ γενεᾷ ἐβασίλευεν· ὅςις καλῶς φρονῶν ἐδημηγόρησε, καὶ μετὰ ταῦτα ὅ,τι δεῖ ποιεῖν αὐτοῖς εἰσηγήσατο. Φεῦ, ὄντως μεγάλη λύπη τὴν Ἑλληνίδα γῆν καταλαμβάνει, ὄντως ἂν ἡδέως διατεθείη ὁ Πρίαμος, καὶ οἱ τοῦ Πριάμου παῖδες, καὶ οἱ ἄλλοι Τρῶες μεγάλως ἂν σχοῖεν εὐφροσύνην ἐν τῇ ψυχῇ, εἰ ὑμῶν μαχομένων ταῦτα δὴ πάντα μάθοιεν, οἵτινες ὑπερέχετε μὲν ἐν βουλῇ τοὺς Ἕλληνας, ὑπερέχετε δὲ ἐν τῷ μάχεσθαι· ἀλλὰ πείσθητέ μοι, καὶ ἀμφότεροι γὰρ νεώτεροι ἐμοῦ ὑπάρχετε· ἤδη γάρ ποτε ἐγὼ καὶ κρείττοσιν, ἢ ὑμῖν ἀνδράσι συνέμιξα, καὶ οὐδέποτέ με ἐκεῖνοι ἀπόβλητον ἡγοῦντο· οὔπω γὰρ ἐγὼ τοιούτους ἑώρακα ἄνδρας, οὐδ᾽ ἂν ἴδοιμι, οἷον τὸν Πυρίθοόν τε καὶ τὸν Δρύαντα, τὸν βασιλέα τῶν ὄχλων, καὶ τὸν Καινέα, καὶ τὸν Ἐξάδιον, καὶ τὸν ἰσόθεον Πολύφημον· ἰσχυρότατοι δὴ ἐκεῖνοι τῶν ἐπὶ γῆς γεγονότων ἀνθρώπων ἀνετράφησαν· ἰσχυρότατοι μὲν ἦσαν καὶ

Φηρσὶν ὀρεσκώοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί.
Καὶ μαχόμην κατ᾽ ἐμαυτὸν ἐγώ· κείνοισι δ᾽ ἂν οὔτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
Μήτε σὺ τόνδ᾽, ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
Ἀλλ᾽ ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
Μήτε σὺ, Πηλείδη, θέλ᾽ ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
Ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ᾽ ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν·
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ᾽ ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
Λίσσομ᾽ Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων·
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ᾽ ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἅτιν᾽ οὐ πείσεσθαι ὀΐω·
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, ττί κεν εἴπῃς·
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ᾽ ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε

ἰσχυροτάτοις ἐμάχοντο θηρσὶν ἐν τοῖς ὄρεσι τὴν καταγωγὴν ἔχουσι, καὶ θαυμασίως αὐτοὺς ἀπώλεσαν· καὶ μὴν ἐγὼ σὺν τούτοις ἀνεςρεφόμην ἐκ Πύλου μεταπεμφθεὶς, πόρρωθεν ἐκ τῆς Πελοποννησιακῆς γῆς· μετεκαλέσαντο γάρ με αὐτοὶ, καὶ ἐμαχόμην ἐγὼ κατὰ τὴν ἐμὴν αὐτοῦ δύναμιν· ἐκείνοις δὲ οὐδεὶς ἂν τῶν ἀνθρώπων, οἳ νῦν ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς μάχην ἐρίσειε· καὶ μέντοι τῶν συμβουλῶν ἐμοῦ συνίεσαν, καὶ ἐπείθοντο τῷ ἐμῷ λόγῳ· ἀλλὰ πείθεσθέ μοι καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ πείθεσθαι καλόν· μήτε σὺ Ἀγάμεμνον, καὶ ταῦτα ἀγαθὸς ὢν, ἀφαιροῦ τοῦτον τὴν κόρην, ἀλλ' ἄφες, καθὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ γέρας ἔδωκαν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων, μήτε σὺ ὦ υἱὲ τοῦ Πηλέως βούλου φιλονεικεῖν τῷ βασιλεῖ κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν, ἐπεὶ οὐχ ὁμοίας σοι ἔτυχε τιμῆς ὁ τῶν σκήπτρων ἐγκρατὴς βασιλεὺς, ᾧ τὴν τιμὴν ὁ Ζεὺς ἔδωκεν· εἰ δὲ σὺ ἰσχυρὸς εἶ, μητὴρ δέ σε ἔτεκε θεὰ, ἀλλ' οὗτος κρείττων ἐςὶν, ἐπειδὴ ἐν πλείοσι βασιλεύει· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, σὺ δὲ λῆγε τῆς σῆς μνησικακίας, ἐγὼ δὲ δεήσομαι τοῦ Ἀχιλλέως ἀφεῖναι τὸν θυμὸν, ὃς πᾶσι μεγάλη ἀσφάλεια τοῖς Ἕλλησιν ὑπάρχει, ἕνεκα τοῦ κακωτικοῦ πολέμου. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων εἶπε· καὶ δὴ ταῦτα πάντα ὦ γέρον κατὰ τὸ πρέπον εἴρηκας, ἀλλ' οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐθέλει περιγίνεσθαι πάντων τῶν ἄλλων, πάντων μὲν ἐπικρατέστερος εἶναι βούλεται, ἐν πᾶσι δὲ βασιλεύειν, πᾶσι δὲ ἐπιτάττειν· καθ' ἃ οἶμαι οὐ πείσεσθαι αὐτῷ τινά· εἰ δὲ πολεμιστὴν αὐτὸν ἐποίησαν οἱ θεοὶ οἱ ἀεὶ ὄντες, διὰ τοῦτο λοιδορίαι ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ προπετῶς κινοῦνται ὥστε προφέρειν αὐτάς. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπε ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεὺς ὑποβαλὼν τὸν ἑαυτοῦ λόγον καὶ ἐγκόψας αὐτὸν τῆς ὁρμῆς· Ὄντως γὰρ ἂν δειλὸς, οὐ πολεμιςὴς, καὶ οὐδενὸς ἄξιος κληθείην, εἰ δὴ κατὰ πᾶσαν πρᾶξιν ὑποτάσσομαί σοι, ἣν ἂν σὺ εἴπῃς πρᾶξαι με· ἀλ-

Σήμαινε· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
Οὔτε σοὶ, οὔτέ τῳ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
Τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν, ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Βῆσε Θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἳ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ·
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
Λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·

λοις δὴ ταῦτα ἐπίταττε, μὴ δὲ ἔμοιγε πρόςαττε, οὐκέτι γὰρ ἐγώ σοι πεισθῆναι ὑπολαμβάνω. ἄλλο δέ σοι λέξω, σὺ δὲ τοῦτο ἐν τῷ σῷ λογισμῷ λάμβανε· χερσὶ μὲν ἐγὼ οὐδαμῶς μαχοῦμαι ἕνεκα τῆς κόρης οὔτε σοι, οὔτέ τινι ἄλλῳ, ἐπεὶ ἀφήρησθέ με αὐτὴν ὑμεῖς οἱ δεδωκότες. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, ἅ ἐςιν ἐμοὶ ἐπὶ τῇ ταχείᾳ νηὶ τῇ μελαίνῃ, ἀπὸ τούτων οὐδὲν ἂν ἑλὼν κομίσαις μὴ βουλομένου ἐμοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἄγε δὴ πεῖραν λαβεῖν θέλησον, ἵνα μάθωσι καὶ οὗτοι, ὁποῖος τις εἶ. ταχέως ἀπὸ σοῦ αἷμα μέλαν περιῤῥυήσεται τῷ ἐμῷ δόρατι. Οὕτως οὗτοι διὰ λόγων βίαν ἀντεισφερόντων διενεχθέντες, ἀνέςησαν· ἔλυσαν δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων· Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ Πηλέως ἐπὶ τὰς σκηνὰς, καὶ τὰς ναῦς τὰς ἑκατέρωθεν ἰσοστάθμους ἀπεληλύθει σὺν τῷ υἱῷ τοῦ Μενοιτίου, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἑταίροις· Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ναῦν ταχεῖαν ἐπὶ τὴν θάλασσαν καθείλκυσεν, εἰς αὐτὴν δὲ κωπηλάτας ἐπιλεξάμενος ἀνεβίβασεν εἴκοσιν, ἐς αὐτὴν δὲ τὰ πρὸς θυσίαν ἐνέβαλε χάριν τοῦ θεοῦ. ἐπ' αὐτὴν δὲ τὴν θυγατέρα τοῦ Χρύσου τὴν εὐπρόσωπον ἀγαγὼν ἐκάθισεν· ἐπ' αὐτὴν δὲ ἀρχηγὸς ἀνέβη ὁ πόριμος τὰς βουλὰς Ὀδυσσεὺς· οἱ μὲν δὴ ἀναβάντες ἔπλεον κατὰ τὰς ὑγρὰς τῆς θαλάττης πορείας. τοὺς ὄχλους δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἀποκαθαίρεσθαι προσέταξεν· οὗτοι δὲ ἀπεκαθαίροντο, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν τοὺς ῥύπους ἀπέβαλλον· ἔθυον δὲ τῷ Ἀπόλλωνι θυσίας, ἀπὸ ζώων τελείων, ταύρων, καὶ αἰγῶν, κατὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης τῆς πικρᾶς· ὁ ἀτμὸς δὲ τοῦ λίπους ἐπὶ πολὺ τοῦ ἀέρος ἀνήει, περιελισσόμενος, καὶ συμμιγεὶς τῷ καπνῷ. Οὕτως οἱ μὲν ταῦτα κατὰ τὸν ςρατὸν ἐνήργουν· ὁ Ἀγαμέμνων δὲ οὐκ ἔληγε τῆς ἐριςικῆς ἀπειλῆς, ἣν τὴν ἀρχὴν ἠπείλησε τῷ Ἀχιλλεῖ· ἀλλ' οὗτος πρὸς τὸν Ταλθύβιόν τε καὶ τὸν Εὐρυβάτην εἶπεν· οἵτινες ἦσαν αὐτῷ κήρυκες καὶ σπουδαῖοι θερά-

Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι,
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσαι.
Ὣς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,
Στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
Ἄσσον ἴτ'· οὔτί μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
Ὃς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
Ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
Καί σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ' αὐτὼ μάρτυρες ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος· εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις· ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
Δῶκε δ' ἄγειν· τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,
Θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠράσσατο χεῖρας ὀρεγνύς.

ποντες· ἄπιτε ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως τοῦ Ἀχιλλέως, ὥςε ἀπὸ τῆς χειρὸς λαβόντες ἀγαγεῖν δεῦρο τὴν θυγατέρα τοῦ Βρισέως τὴν εὐπρόσωπον· ἐὰν δὲ μὴ δῷ, ἐγὼ δ' ἂν αὐτὸς ἀφέλωμαι αὐτὴν, παραγενόμενος σὺν πλείοσιν, ὃ καὶ ἀλγεινότερον ἔσται αὐτῷ. Οὕτως εἰπὼν ἐξέπεμψεν· ἰσχυρὸν δὲ τοῦτο ἐπίταγμα προσέταξεν. Οἱ δὲ, καίτοι μὴ βουλόμενοι, ὅμως ἀπῆλθον πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς πικρᾶς θαλάσσης. ἐπὶ δὲ τὰς τῶν Μυρμιδόνων σκηνὰς καὶ ναῦς παρεγένοντο· εὗρον δὲ τὸν Ἀχιλλέα παρὰ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ νηὶ τῇ μελαίνῃ καθήμενον· οὗτος δὲ τούτους ἰδὼν, σφόδρα ἤλγησεν· οἱ δὲ δείσαντες, καὶ αἰδεσθέντες τὸν βασιλέα ἔςησαν· οὐκ ἐφθέγγοντο δὲ πρὸς αὐτὸν, οὐδὲ ἠρώτων. Ὁ δὲ ἐνόησεν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ λογισμοῖς, καὶ ἐφώνησεν αὐτοῖς· χαίρετε, κήρυκες, ἀγγελιαφόροι τοῦ Διὸς, καὶ τῶν ἀνθρώπων, πλησίον ἔλθετε, οὐδαμῶς μοι ὑπὸ αἰτίαν ὑμεῖς, ἀλλ' ὁ Ἀγαμέμνων, ὅςις ὑμᾶς ἔπεμψεν ἕνεκα τῆς κόρης τῆς θυγατρὸς τοῦ Βρισέως. ἀλλὰ ἄγε, ὦ εὐγενὲς Πάτροκλε, ἐξάγαγε τὴν κόρην, καὶ δὸς αὐτοῖς, ὥστε ἀγαγεῖν· οὗτοι δὲ αὐτοὶ μάρτυρες ἔςωσαν ἐνώπιόν τε τῶν θεῶν ἀθανάτων, καὶ ἐνώπιον τῶν θνητῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως τοῦ ἀπηνοῦς· ἐάν ποτε χρεία ἐμοῦ ὑπάρξῃ τὸν ἀπρεπῆ ὄλεθρον ἀποσοβῆσαι τοῖς Ἕλλησιν· οὕτως γὰρ οὗτος βεβλαμμένοις λογισμοῖς κινεῖται, οὐδὲ γινώσκει συλλογίσασθαι ἅμα τὰ μέλλοντα καὶ τὰ παρεληλυθότα, λέγω ὅπως αὐτῷ παρὰ ταῖς ναυσὶν οἱ Ἕλληνες ἀζήμιοι μάχοιντο· Οὕτως εἶπεν· ὁ Πάτροκλος δὲ ἐπείσθη τῷ προσφιλεῖ ἑταίρῳ, ἐξήγαγε δὲ τῆς σκηνῆς τὴν τοῦ Βρισέως θυγατέρα τὴν εὐπρόσωπον, ἔδωκε δὲ ὥστε ἀγαγεῖν· οὗτοι δὲ ἐπανέςρεψαν εἰς τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων· ἡ δὲ γυνὴ μὴ βουλομένη σὺν αὐτοῖς ἀπήρχετο. ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ δακρύσας, ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ ἑταίρων σὺν ταχυτῆτι ἀπελθὼν, ἐκαθέζετο παρὰ τὸν αἰγιαλὸν

Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
Τιμήν περ μοι ὄφελλεν ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι,
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
Καί ῥα πάροιθεν αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠιχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ.
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.

τῆς θαλάσσης τῆς λευκῆς ὁρῶν ἐπὶ τὸν μέλανα πόντον· κατὰ πολὺ δὲ τῇ προσφιλεῖ αὐτοῦ μητρὶ ηὔξατο τὰς χεῖρας ἐκτείνων, λέγων· ὦ μῆτερ, ἐπεί με ἐγέννησας ὀλιγοχρόνιον ἐσόμενον, τιμήν μοι ὤφειλε δοῦναι ὁ οὐράνιος Ζεὺς, ὁ τῶν βροντῶν αἴτιος· νῦν δὲ οὐδὲ ἐπὶ μικρόν με ἐτίμησε· ὄντως γάρ με ὁ τοῦ Ἀτρέως υἱὸς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἄτιμον ἐποίησεν· ἀφείλετο γὰρ τὸ ἐμὸν γέρας αὐτὸς, ἀλλοτριώσας τοῦτο ἀπ᾽ ἐμοῦ. Οὕτως εἶπε δακρυῤῥοῶν. τούτου δὲ ἤκουσεν ἡ σεπτὴ μήτηρ καθημένη ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης παρὰ τῷ πατρὶ αὐτῆς τῷ γέροντι· ταχέως δὲ ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς λευκῆς θαλάσσης, ὥσπερ ὁμίχλη, καὶ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐκάθισε δακρυῤῥοοῦντος, τῇ χειρὶ δὲ αὐτὸν κατέψησε, καὶ λόγον εἴρηκε, καὶ ἐξ στόματος ἐκάλεσε λέγουσα· ὦ παῖ, διὰ τί κλαίεις; τί δέ ἐστι τὸ πένθος, ὃ ἐπὶ σὲ ἀφίκετο κατὰ τοὺς λογισμούς; ἔξειπε, μὴ κρύψῃς ἐν τῷ νῷ, ἵνα ἀμφότεροι γινώσκωμεν. Πρὸς ταύτην δὲ βαρέως στενάζων εἶπεν ὁ ταχὺς τοὺς πόδας Ἀχιλλεύς. Οἶδας, τίνος χάριν σοι ταῦτα ἐρῶ, πάντα γινωσκούσῃ; ὅμως ἐρῶ δή. Ἀπήλθομεν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν τοῦ Ἠετίωνος, τὰς Θήβας λέγω· ταύτην δὲ ἐξεπορθήσαμεν, καὶ ἠγάγομεν ἐνταῦθα πάντα τὰ τῆς λείας· καὶ ταῦτα μὲν καλῶς ἐμερίσαντο ἐν σφίσιν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων· ἐξελέξαντο δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τὴν θυγατέρα τοῦ Χρύσου τὴν εὐπρόσωπον· ὁ Χρύσης δὲ ὁ ἱερεὺς τοῦ πόῤῥωθεν τοξεύοντος Ἀπόλλωνος ἀφίκετο ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων τῶν σιδηροθωράκων, ἐλευθερώσων τὴν θυγατέρα, καὶ φέρων ἔτι καὶ πλεῖστα λύτρα, καὶ τὸ στέμμα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πόῤῥωθεν βάλλοντος Ἀπόλλωνος, ἐπὶ τῇ ῥάβδῳ τῇ χρυσῇ καὶ τιμίᾳ, καὶ ἱκέτευε πάντας τοὺς Ἕλληνας, τοὺς δύο δὲ υἱοὺς τοῦ Ἀτρέως μᾶλλον τῶν ἄλλων, τοὺς βασιλεῖς καὶ διατάκτορας τῶν ὄχλων· τότε οἱ ἄλλοι μὲν πάντες Ἕλληνες ἐπεβόησαν, ἀξιοῦντες αἰσχύνεσθαι τὸν ἱερέα,

Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν·
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος. οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο.
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρ' Ἄνακτι·
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
Ἐλθοῦσ' οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν
Ὦχ' Ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν ὄλυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι Θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων.
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες Θεοὶ, οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,

καὶ τὰ περικαλλῆ λύτρα δέχεσθαι, ἀλλ' οὐ τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι ἤρεσκε τοῦτο κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, καὶ δὴ σκληρῶς αὐτὸν ἀπέπεμψεν, ἰσχυρὸν δὲ ἐπίταγμα προσέταττε. Ὀργὴν δὲ βαρεῖαν ἔχων ὁ γέρων, ἐπανέστρεψεν· τούτου δὲ ὁ Ἀπόλλων εὐχὴν ποιησαμένου ἐπήκουσε, ἐπειδὴ σφόδρα ἦν αὐτῷ φίλος· ἀφῆκε δὲ κατὰ τῶν Ἑλλήνων βέλος κακοτικόν· οἱ ὄχλοι δὲ ἀπέθνησκον ἀλλεπάλληλοι καὶ συνεχεῖς· τὰ δὲ τοῦ θεοῦ βέλη ἐπέμπετο πανταχόσε ἀνὰ (ἐπὶ) τὸν πολὺν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων· ἡμῖν δὲ ὁ μάντις καλῶς εἰδὼς τὰς μαντείας τοῦ Ἀπόλλωνος δημηγορῶν ἀνέφαινε· εὐθέως ἐγὼ πρώτως ἔλεγον ἐξευμενίζεσθαι τὸν θεόν· τὸν δὲ τοῦ Ἀτρέως υἱὸν ὀργὴ κατέσχε· σὺν ταχύτητι δὲ ἀναστὰς, ἠπείλησεν ἐμοὶ ἀπειλὴν, ἣ δὴ καὶ τετελεσμένη ἐστίν. Τὴν μὲν γὰρ Χρυσηΐδα διὰ νεὼς ταχείας Ἕλληνες εὐόφθαλμοι (ἢ ἑλίσσειν τὰς κώπας εἰδότες) ἐς τὴν Χρύσαν παραπέμπουσι, κομίζουσι δὲ καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ἀπόλλωνι· τὴν δὲ θυγατέρα τοῦ Βρισέως νῦν νεωστὶ ἀπὸ τῆς ἐμῆς σκηνῆς ἀπῆλθον οἱ κήρυκες ἄγοντες, ἥν μοι δεδώκασιν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων· ἀλλὰ σὺ εἴ τινα δύναμιν ἔχεις, ἀντιλαβοῦ τοῦ καλοῦ παιδὸς, ἀνελθοῦσα εἰς τὸν Ὄλυμπον δεήθητι τοῦ Διὸς, ἐάν ποτέ τι ἢ λόγῳ ὠφέλησας τὴν καρδίαν τοῦ Διὸς, ἢ καὶ ἔργῳ· πολλάκις γάρ σου ἤκουσα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς καυχωμένης, ὅτε ἔλεγες, τῷ τοῦ Κρόνου υἱῷ τῷ τῆς συμπιλήσεως καὶ σκοτώσεως τῶν νεφῶν αἰτίῳ μόνη ἐν τοῖς θεοῖς ἀπρεπῆ ὄλεθρον ἀποσοβῆσαι, ὅτε αὐτὸν ἤθελον συνδῆσαι οἱ λοιποὶ οὐράνιοι θεοὶ, ἡ Ἥρα καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἡ Παλλάς· ἀλλὰ σὺ, ὦ θεὰ, παραγενομένη τοῦτον ἀπήλλαξας ταχέως τῶν δεσμῶν, τὸν Ἑκατόγχειρα καλέσασα ἐπὶ τὸν ὑψηλὸν Ὄλυμπον, ὃν οἱ μὲν θεοὶ Βριάρεων ὀνομάζουσιν, οἱ ἄνθρωποι δὲ πάντες Αἰγαίωνα· οὗτος γὰρ κατὰ τὴν ἰσχὺν ἀμείνων ἐστὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς, ὃς δὴ τότε ἀνελθὼν ἐκαθέζετο παρὰ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου λαμπρυνόμενος, καὶ διαχεόμενος διὰ

Αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
Ὤμοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς πέρι πάντων
Ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι·
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Καὶ τότ' ἔπειτά γε εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικὸς,
Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱςία μὲν ςείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
Ἱςὸν δ' ἱςοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες·
Καρπαλίμως τὴνδ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·

τὴν δόξαν· ὃν δὴ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ μακάριοι θεοὶ, καὶ οὐκέτι ἐδέσμευσαν τὸν Δία· Τούτων δὴ αὐτὸν ἀναμνήσασα, πλησίον κάθισον καὶ λαβοῦ τῶν γονάτων αὐτοῦ, εἴπως ἂν ἐθελήσῃ συνάρασθαι μὲν καὶ βοηθῆσαι τοῖς Τρωσὶ· τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐπί τε τὰς ναῦς συνελαθῆναι ποιῆσαι, καὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀναιρουμένους, ὅπως πάντες παραπολαύσωσι τοῦ βασιλέως, μάθῃ δὲ καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων τὴν ἑαυτοῦ βλάβην, ὅτι τὸν κράτιστον τῶν Ἑλλήνων κατ' οὐδὲν ἐτίμησε. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνατο ἡ Θέτις σφόδρα δακρυῤῥοοῦσα· Οἴμοι, ὦ τέκνον ἐμὸν, τίνος χάριν σε ἀνέθρεψα ἐπὶ κακῇ μοίρᾳ τεκοῦσα; εἴθε ἀποκείμενον ἦν σοὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν ἀδακρύτῳ καὶ ἀβλαβεῖ καθῆσθαι, ἐπειδή σοι ἡ τῆς ζωῆς μοῖρα ἐπ' ὀλίγον χρόνον ἐστὶν, οὐκέτι σφόδρα ἐπὶ πολὺν· νῦν δ' ἅμα καὶ ὀλιγοχρόνιος, καὶ ἄθλιος πλέον πάντων ἐγένου, δι' ὃ δὴ ἐπὶ κακῇ μοίρᾳ σε ἔτεκον ἐπὶ τῶν οἴκων· τοῦτον δέ σοι τὸν λόγον λέξουσα τῷ Διὶ τῷ τρέποντι τοὺς ἐναντίους τῷ κεραυνῷ, ἀπέρχομαι ἐγὼ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀφ' οὗ οἱ σφοδροὶ νιφετοὶ, ἐὰν γε πεισθείη· ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν παρὰ ταῖς ναυσὶ καθήμενος ταῖς ταχείαις, μνησικάκει τοῖς Ἕλλησι, ἀπὸ τοῦ πολέμου δὲ ἀργίαν ἄγε παντελῆ· ὁ γὰρ Ζεὺς εἰς τὸν Ὠκεανὸν ἐπὶ τοὺς ἀμέμπτους Αἰθίοπας ἀπῆλθε χθὲς εἰς εὐωχίαν· οἱ θεοὶ δὲ οἱ πλείους ἅμα αὐτῷ ἠκολούθουν· κατὰ δὲ τὴν δωδεκάτην ἡμέραν ἐπανελεύσεται ἐπὶ τὸν Ὄλυμπον, καὶ τότε δὴ ἀπελεύσομαι πρὸς τὸ τοῦ Διὸς οἴκημα τὸ ἰσχυρὸν, καὶ δεήσομαι αὐτοῦ τῶν γονάτων ἁπτομένη, καὶ ὑπολαμβάνω πείσεσθαί μοι αὐτόν. Οὕτω δὴ εἰποῦσα ἀπελήλυθε· τὸν δὲ κατέλιπεν ἐκεῖ βαρεῖαν ὀργὴν ἔχοντα κατὰ ψυχὴν, ἕνεκα τῆς πολυτελῶς ἐστολισμένης γυναικὸς, ἣν βιαίως καὶ μὴ βουλομένου αὐτοῦ ἀφείλοντο. ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ εἰς τὴν Χρύσαν κατέλαβε, ἄγων τὴν ἱερὰν μεγάλην θυσίαν· οἳ δὴ ὅτε

Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσια ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασσώμεθα Ἄνακτα,
Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα Θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών.
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζαις ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

ἐντὸς τοῦ λιμένος τοῦ ἐπὶ πολὺ βάθος διήκοντος παρεγένοντο, τὴν ὀθόνην μὲν συνέςειλαν, κατέθηκαν δὲ αὐτὴν ἐν τῇ νηὶ τῇ μελαίνῃ· τὸν ἱςὸν δὲ τῇ ἱςοθήκῃ ἥρμοσαν, χαλάσαντες αὐτὸν τοῖς σχοινίοις ταχέως· τὴν ναῦν δὲ εἰς τὸν ὅρμον ταῖς κώπαις εἵλκυσαν, ἐξέβαλον δὲ τὰς ἀγκύρας, κατέδησαν δὲ τὰ πρυμνήσια· ἐξῆλθον δὲ καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης, ἐξήγαγον δὲ τὴν μεγάλην θυσίαν τῷ πόῤῥωθεν βάλλοντι Ἀπόλλωνι· ἐξῆλθε δὲ ἡ τοῦ Χρύσου θυγάτηρ τῆς νεὼς τῆς περώσης τὸν πόντον· ταύτην μὲν δὴ ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀγαγὼν ὁ πόριμος τὰς βουλὰς Ὀδυσσεὺς τῷ προσφιλεῖ αὐτῆς πατρὶ ἐνεχείρισε, καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπε· ὦ Χρύση, ὁ Ἀγαμέμνων με ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς τῶν λαῶν, σοί τε ἀγαγεῖν τὴν θυγατέρα, καὶ τῷ Φοίβῳ τὴν ἱερὰν μεγάλην θυσίαν θυσιάσαι ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἵνα ἐξευμενισώμεθα τὸν βασιλέα Ἀπόλλωνα, ὅςις νῦν κατὰ τῶν Ἑλλήνων λύπας ἔπεμψε πολλῶν ςεναγμῶν αἰτίας. Οὕτως εἰπὼν ἐνεχείρισεν αὐτῷ· ὁ δὲ παρέλαβε μετὰ χαρᾶς τὴν προσφιλῆ θυγατέρα· οἱ δὲ ταχέως τῷ θεῷ τὴν ἔνδοξον θυσίαν ἐφεξῆς ἔςησαν περὶ τὸν βωμὸν τὸν καλῶς ᾠκοδομημένον· ἔπειτα δὲ τὰς χεῖρας ἐνίψαντο, καὶ τὰ κανᾶ ἐφ' οἷς ἦσαν αἱ σύμμικτοι ταῖς ἁλσὶ κριθαὶ ἐβάςασαν· ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ Χρύσης ἐξαισίως ηὔχετο τὰς χεῖρας ἀνατείνας, λέγων· ἐπάκουσόν μου, ὦ ἀργυρότοξε, ὃς τῆς Χρύσης ὑπερασπίζεις, καὶ τῆς Κίλλης τῆς θειοτάτης, καὶ τῆς Τενέδου κραταιῶς βασιλεύεις· πρὸ ὀλίγου μὲν πρότερον ἐπήκουσάς μου εὐχὴν ποιησαμένου, ἐτίμησας μὲν ἐμὲ· μεγάλως δὲ ἔβλαψας τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων· καὶ νῦν δή μοι ἔτι ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν τελείωσον· ἀπάρτι τοῖς Ἕλλησι τὸν ἀπρεπῆ ὄλεθρον ἀποσόβησον. Οὕτως εἶπεν εὐχόμενος· τούτου δὲ ἐπήκουσεν ὁ λαμπρὸς Ἀπόλλων. ἐπεὶ δὲ τὴν εὐχὴν ἐποιήσαντο, καὶ τὰ κανᾶ, ἐν οἷς αἱ κριθαὶ, προέτειναν χέοντες τὰς σὺν ἁλσὶ κριθὰς, ἀνέςρεψαν μὲν πρῶτον τὸν τράχηλον

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθου, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
Διογενὴς Πηλέως υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτε ποτ' εἰς πόλεμόν γ'· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,

τοῦ ἱερείου καὶ ἔσφαξαν αὐτὸ, καὶ ἐξέδειραν, καὶ τοὺς μηροὺς ἀπέκοψαν, καὶ λίπει αὐτοὺς κατεκάλυψαν, διπτὰς μοίρας ποιήσαντες, ἐπάνω δὲ αὐτῶν ὠμὰ κρέα ἀπὸ τῶν ἄλλων ἔθηκαν, ἔκαιε δ' αὐτοὺς ὁ γέρων ὁ Χρύσης ἐπάνω τῶν σχιζῶν, καυστικὸν δὲ οἶνον ἐπέσπενδε, νέοι δὲ πλησίον αὐτοῦ ὄργανα σιδηρᾶ ταῖς χερσὶ κατεῖχον· ἐπεὶ δὲ κατεκαύθησαν οἱ μηροὶ καὶ τὰ ἐντόσθια ἔφαγον, τὰ ἄλλα δὴ πάντα κρέα εἰς μικρὰ ἔτεμον, καὶ περιέπειραν αὐτὰ τοῖς ὀβελοῖς, καὶ ὤπτησαν περιεσκεμμένως, καὶ ἐξήγαγον πάντα· ἐπεὶ δὲ ἔληξαν τοῦ πόνου καὶ εὐτρέπισαν τὴν εὐωχίαν, εὐωχοῦντο· οὐκέτι δὲ ψυχή τινος ἐδεῖτο τροφῆς ἐν κοινῇ τραπέζῃ κειμένης· ἐπεὶ δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἐπλήρωσαν, τῆς τε πόσεως καὶ τροφῆς, νέοι μὲν τοὺς κρατῆρας ὑπερχειλεῖς ἐποιήσαντο πόματος, ἀρξάμενοι δὲ διένειμαν πᾶσι τοῖς ἐκπώμασι· οἱ δὲ παῖδες τῶν Ἑλλήνων κατὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν δι' ᾠδῆς τὸν θεὸν ἐξευμενίζοντο ἐμμελῆ παιᾶνα ᾄδοντες, ὑμνοῦντες τὸν πόρρωθεν ἐργαζόμενον· ὁ δὲ ἀκούων εὐφραίνετο κατὰ τὸν λογισμόν· ὁπηνίκα δὲ ὁ ἥλιος ἔδυ καὶ ἐπῆλθε τὸ τῆς νυκτὸς σκότος, τότε δὴ ἐκοιμήθησαν πλησίον τῶν ἀπογείων σχοινίων τῆς νεώς· ὁπηνίκα δὲ ἐφάνη ἡ λαμπρὰ καὶ περιφανὴς ἡμέρα ἡ μετὰ τὸν ὄρθρον γενομένη, καὶ δὴ τότε ἀνήγοντο ἐπὶ τὸν πολὺν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων· τούτοις δὲ ἄνεμον ἐπιτήδειον ἔπεμψεν ὁ πόρρωθεν ἐργαζόμενος Ἀπόλλων· οἱ δὲ τὸν ἱστὸν ἔστησαν, καὶ τὴν ὀθόνην τὴν λευκὴν ἀνεπέτασαν· ἐνέπνευσε δὲ ὁ ἄνεμος κατὰ τὸ μέσον τῆς ὀθόνης, τὸ κῦμα δὲ τὸ μέλαν παρὰ τῇ τρόπιδι μεγάλως ἤχει, τῆς νεὼς πορευομένης· ἡ δὲ ἔτρεχε ἐπὶ τοῦ κύματος διαπερῶσα τὴν τῆς θαλάττης πορείαν· ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν πολὺν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, τὴν ναῦν μὲν οὗτοι τὴν μέλαιναν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἵλκυσαν ἐφ' ὕψους ἐπὶ τῆς ἄμμου· ὑπερείσματα δὲ αὐτῇ μακρὰ ὑπέτειναν, αὐτοὶ δὲ ἐσκεδάσθησαν ἐπί τε τὰς σκηνὰς, καὶ τὰς ναῦς. Ὁ δὲ ἐμην-

Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠὼς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, οὔλυμπόν τε·
Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
Τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε, μητίετα Ζεῦ·
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τε ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο· Θέτις δ', ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖθις·
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἐμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.

οικάκει παρὰ ταῖς ναυσὶ καθήμενος ταῖς ταχείαις, ὁ ἔνδοξος τὸ γένος, ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως, ὁ κατὰ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς· οὔτέ ποτε ἐπ' ἐκκλησίαν τὴν δοξάζουσαν τοὺς ἄνδρας ἐρχόμενος ἀνεςρέφετο, οὔτε εἰς πόλεμον ποτέ· ἀλλὰ ἐφθείρετο κατὰ τὴν προσφιλῆ ψυχὴν αὐτόθι μένων· ἐπόθει γὰρ τὴν βοὴν τοῦ πολέμου, καὶ τὸν πόλεμον. ἀλλ' ὅτε δὴ ἐξ ἐκείνου δωδεκάτη ἐγένετο ἡμέρα, καὶ δὴ τότε πρὸς τὸν Ὄλυμπον ἐπανίεσαν οἱ Θεοὶ οἱ ἀεὶ ὄντες, ὁμοῦ πάντες, ὁ Ζεὺς δὲ προηγεῖτο. Ἡ Θέτις δὲ οὐκ ἐπελανθάνετο τῶν ἐντολῶν τοῦ ἑαυτῆς παιδός· ἀλλ' αὕτη ἀνέδυ μὲν τὸ κῦμα τῆς θαλάττης· ὀρθρινὴ δὲ ἀνέβη εἰς τὸν μέγαν οὐρανὸν, καὶ τὸν Ὄλυμπον· εὗρε δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου τὸν μεγαλόφωνον ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν ἄλλων καθήμενον ἐπὶ τῇ ἀκροτάτῃ κορυφῇ τοῦ πολλὰς ἐξοχὰς ἔχοντος Ὀλύμπου· καὶ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐκάθισε, καὶ ἐλάβετο τῶν γονάτων αὐτοῦ τῇ ἀριςερᾷ χειρὶ, τῇ δεξιᾷ δὲ ὑποκάτω τοῦ ἀνθερεῶνος κρατήσασα, δεομένη εἶπε πρὸς τὸν Δία τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου τὸν βασιλέα. Ὦ Ζεῦ πάτερ, εἴποτε δή σε ἐν τοῖς Θεοῖς ὠφέλησα ἢ λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ταύτην μοι τὴν ἐπιθυμίαν τελείωσον· τίμησόν μοι τὸν υἱὸν, ὃς ὀλιγοχρονιώτατος τὸν ἄλλων ἐγένετο· ὁ Ἀγαμέμνων δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν λαῶν νῦν αὐτὸν ἄτιμον ἐποίησεν· ἀφείλετο γὰρ αὐτὸς τὸ γέρας, ἀλλοτριώσας τοῦτο αὐτοῦ· ἀλλὰ σὺ δὴ τίμησον αὐτὸν, ὦ βουλευτικὲ οὐράνιε Ζεῦ· μέχρι δὲ τοσούτου ἐπὶ τοῖς Τρωσὶ τίθει νίκην, μέχρις ἂν οἱ Ἕλληνες τὸν ἐμὸν υἱὸν τιμήσωσι, καὶ διὰ τιμῆς αὐτὸν ὑψώσωσιν. Οὕτως εἶπε· πρὸς ταύτην δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεὺς, ἀλλ' ἐπὶ πολὺ ἐκάθητο σιωπῶν· ἡ Θέτις δὲ ὡς τὴν ἀρχὴν ἥψατο τῶν γονάτων, οὕτως ἐξείχετο προσπεπλεγμένη, καὶ ἠρώτησε δεύτερον· ἀναμαρτήτως δή μοι ὑπόσχου καὶ κατάνευσον, ἢ ἄρνησαι· ἐπειδὴ οὐκ ἔπεστί σοι φόβος, ἵνα καλῶς γνῶ, καθόσον ἐγὼ ἐν πᾶσι τοῖς Θεοῖς εἰμὶ Θεὸς ἐν

Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόςιχε, μή σε νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
Εἰ δ' ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιςον
Τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος,
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώ γ' ὡς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέςαν
Ἐξ ἑδρέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα.
Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, ὅ, ττι νοήσεις.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ', ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα

οὐδεμία τιμῇ. Πρὸς ταύτην μεγάλως ἀγανακτήσας ἔφη ὁ τῆς ἀθροίσεως τῶν νεφελῶν αἴτιος Ζεύς. Ὄντως δὴ ὀλέθρια ἔργα ἔσαι, ὅτε με ἐχθρωδῶς ἐμβλέψαι τῇ Ἥρᾳ διεγερεῖς, ὅταν με λόγοις ὀνειδισικοῖς διερεθίζῃ· αὕτη δὲ καὶ μάτην ἄλλως ἐνώπιον τῶν ἀθανάτων θεῶν ἀεί με ὀνειδίζει, καὶ δή με φησὶ τοῖς Τρωσὶ βοηθεῖν κατὰ τὴν μάχην· ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἐπανάσρεψον, ἵνα μή σε ἴδῃ Ἥρα· ἐμοὶ δὲ διὰ φροντίδος ἂν ταῦτα γένοιτο, ὅπως τελέσω αὐτά· ἄγε δή σοι τῇ κεφαλῇ κατανεύσω, ἵνα θάῤῥος λάβῃς· τοῦτο γάρ ἐστιν ἐξ ἐμοῦ ἐν τοῖς ἀθανάτοις μέγισον σημεῖον· οὐδὲν γάρ ἐσιν ἐμὸν παλλισσύλλεκτον, οὐδὲ ψευδὲς, οὐδ' ἀτέλεσον, ὅπερ ἂν τῇ κεφαλῇ κατανεύσω τελέσειν. Ἔφη, καὶ ταῖς μελαίναις ὀφρύσιν ἐπένευσεν ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς· αἱ θεῖαι δὲ τρίχες ἐκινήθησαν τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῆς ἀθανάτου κεφαλῆς, τὸν μέγαν δὲ Ὄλυμπον συνέσρεψεν. Οὕτως οὗτοι συμβουλευσάμενοι διέσησαν ἀπ' ἀλλήλων· ἡ μὲν δὴ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν βαθεῖαν ἥλατο ἀπὸ τοῦ λαμπροῦ Ὀλύμπου· ὁ Ζεὺς δὲ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ οἴκημα ἀπελήλυθεν· οἱ θεοὶ δὲ ὁμοῦ πάντες ἀνέσησαν ἐκ τῶν καθέδρων ἐνώπιον τοῦ σφετέρου πατρὸς, οὐδὲ ὑπέμεινέ τις ἀτρέμας ὑποδέξασθαι αὐτὸν, ἀλλ' ἐνώπιον αὐτοῦ πάντες ἀνέσησαν· Οὕτω τούτων ἐχόντων, ὁ μὲν αὐτόθι ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου· ἡ Ἥρα δὲ ἰδοῦσα αὐτὸν οὐκ ἠγνόησεν, ὅτι βουλὰς αὐτῷ συνεβούλευσεν ἡ Θέτις ἡ λευκοὺς ἔχουσα τοὺς πόδας, ἡ θυγάτηρ τοῦ θαλασσίου γέροντος τοῦ Νηρέως· αὐτίκα δὲ διὰ λόγων θυμαλγῶν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου τὸν Δία ἔφη· τίς δή σοι δόλιε τὰς βουλὰς ἀπὸ τῶν θεῶν συνεβούλευσε βουλάς; ἀεί σοι προσφιλές ἐσιν ἰδίᾳ καὶ χωρὶς ἐμοῦ ὄντα κεκρυμμένα διανοούμενον κρίνειν καὶ διατάττειν· οὔπω δέ μοι προθύμως ὑπέμειτας εἰπεῖν λόγον τινὰ, ὃν ἐννοήσῃς. Πρὸς ταύτην ἀπεκρίνατο ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν ὁ Ζεὺς, λέγων· Ὦ Ἥρα, μὴ δὴ πάντας τοὺς ἐμοὺς λόγους ἔλπιζε γνώσεσθαι, δυσκόλως ἕξουσί σοι πρὸς τὸ εἰδέναι, καὶ

Οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας;
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλῃσθα.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰσὶν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς

ταῦτα ἐμῇ γυναικὶ οὔσῃ· ἀλλ' ὃν μὲν λόγον πρέπον ἐςὶν ἀκούειν τινὰ, οὐδείς γε οὔτ' ἀπὸ τῶν θεῶν οὔτ' ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων πρότερος σοῦ γνώσεται αὐτόν· ὃν δ' ἂν ἐγὼ λόγον ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν θεῶν ἐθέλοιμι σκέψασθαι, τούτους σὺ πάντας μὴ ζήτει μαθεῖν, μηδὲ ἀκριβῶς ἐρεύνα. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνατο ἡ σεβασμία Ἥρα ἡ μετεώρους καὶ κυκλοτερεῖς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, λέγουσα· ὦ χαλεπώτατε υἱὲ τοῦ Κρόνου, τίς ἐςιν οὗτος ὁ λόγος, ὃν εἶπας; καὶ λίαν σε ἐγὼ πρότερον οὔτε ἠρώτων, οὔτε ἀκριβῶς ἠρεύνων· ἀλλὰ μάλα ἥσυχος διενοοῦ ἐκεῖνα, ἅττα ἂν ἤθελες· νῦν δὲ σφόδρα δέδοικα κατὰ τὸν ἐμὸν λογισμὸν, μή σε ἀπατήσῃ ἡ Θέτις ἡ λευκόπους, ἡ θυγάτηρ τοῦ θαλασσίου γέροντος τοῦ Νηρέως· κατὰ τὸν ὄρθρον γάρ σοι παρεκάθισε, καὶ ἐλάβετο τῶν γονάτων σου δεομένη· ταύτῃ σε ὑπολαμβάνω κατανεῦσαι ἀληθῶς, ὅπως τὸν Ἀχιλλέα τιμήσῃς, ἀπολέσῃς δὲ πολλοὺς ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. Πρὸς ταύτην ἀποκρινόμενος ἔφη ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεὺς, λέγων· δαιμονίως περίεργε, ἀεὶ μὲν περιεργάζῃ, οὐδέ σε λανθάνω· ὅμως οὐδὲν δυνήσῃ πρᾶξαι, ἀλλ' ἀποθύμιος μᾶλλον ἐμοὶ ἔσῃ, ὃ δή σοι καὶ ἀλγεινὸν ἔςαι· εἰ δὴ τοῦθ' οὕτως ἔχει, ἐμοὶ προσφιλὲς φαίνεται εἶναι· ἀλλὰ σιωπῶσα κάθησο, τῷ ἐμῷ δὲ λόγῳ πείθου, ἵνα μὴ οὐ χρησιμεύσωσί σοι ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ πλησίον ἐλθόντες, ὅταν σοι ἐπιβάλω τὰς ἐμὰς χεῖρας. Οὕτως εἶπεν· ἐφοβήθη δὲ ἡ σεβασμία Ἥρα ἡ μετεώρους καὶ κυκλοτερεῖς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ σιωπῶσα μετ' ἐκπλήξεως ἐκάθητο, ταπεινώσασα τὴν προσφιλῆ αὐτῆς ψυχήν· ἠγανάκτησαν δὲ κατὰ τὸ οἴκημα τοῦ Διὸς οἱ θεοὶ οἱ οὐράνιοι. Πρὸς τούτους δὲ ὁ Ἥφαιστος ὁ ἔνδοξος τὴν τέχνην δημηγορεῖν ἤρξατο, τῇ προσφιλεῖ αὐτοῦ μητρὶ Ἥρᾳ τῇ λευκὰς ἐχούσῃ τοὺς πήχεις ἐπέρασα φέρων, λέγων· ὄντως δὴ ὀλέθρια ἔργα τάδε ἔςαι, οὐδὲ φορητὰ, εἴγε ὑμεῖς ἕνεκα ἀνθρώπων

Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος· ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διΐ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ·
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Ἐξ ἑδρέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει· καί μιν προσέειπε.
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
Μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν. ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
Ῥῖψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο·
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
Ἔνθα με Σίντιοι ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν,
Ὠινοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Οὐ δέ γε φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,

οὕτω φιλονεικεῖτε, θόρυβον δὲ ἐν τοῖς θεοῖς κινεῖτε· οὐκέτι δὲ οὐδὲ τῆς εὐωχίας τῆς ἀγαθῆς ἔσαί τι ὄφελος, ἐπειδὴ τὰ κακὰ νικᾷ· ἐγὼ δὲ τῇ ἐμῇ μητρὶ παραινῶ, καί περ νοούσῃ καὶ αὐτῇ, τῷ ἐμῷ προσφιλεῖ πατρὶ τῷ Διὶ ἐπέρασα φέρειν, ἵνα μὴ οὗτος δὴ ὁ πατὴρ εἰς ἔριν διαχωρθῇ, ταράξῃ δὲ ὑμᾶς, σὺν ἡμῖν δὲ καὶ τὴν εὐωχίαν· ἐὰν γὰρ ἐθέλῃ ὁ Ζεὺς ὁ οὐράνιος ὁ τὰς ἀστραπὰς κινῶν, ἐκ τῶν καθεδρῶν ἂν ἡμᾶς συστρέψειεν· οὗτος γὰρ κατὰ πολὺ κρείσσων ἐστίν· ἀλλὰ σὺ τοῦτον λόγοις μαλάττειν δυναμένοις καθάψαι· οὗτος δὲ αὐτὸς ὁ οὐράνιος Ζεὺς αὐτίκα δὴ ἵλεως ἡμῖν ἔσαι. Οὕτως δὴ ἔφη· καὶ ἀναστὰς ἔκπωμα διπλοῦν, τὴν βάσιν δηλονότι κοίλην ἔχον, τῇ προσφιλεῖ αὐτοῦ μητρὶ ἐνεχείρισε, καὶ πρὸς αὐτὴν εἶπεν· ὑπόμεινον, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχου, καίπερ λυπουμένη, ἵνα μή σε, καίπερ οὖσαν προσφιλῆ, ἐνώπιον τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν ἴδω τυπτομένην· τότε δὲ κατ' οὐδέν σοι δυνήσομαι, καίπερ λυπούμενος, βοηθεῖν· δυσχερὴς γάρ ἐστιν ὁ Ζεὺς ὁ οὐράνιος εἰς τὸ ἀντιτάττεσθαί τινα αὐτῷ, καὶ ἄλλοτε γὰρ ἤδη με συμμαχεῖν σοι προθυμούμενον ἀπὸ τοῦ ποδὸς τινάξας ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ τῶν οὐρανίων πυλῶν τοῦ θείου· κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν ἡμέραν κατεφερόμην, ἅμα δὲ καταδεδυκότι τῷ ἡλίῳ κατέπεσον ἐν τῇ Λήμνῳ· τῇ ψυχῇ δέ μοι μικρά τις ἰσχὺς ὑπελείφθη· ὅπου με οἱ τὴν Λῆμνον οἰκοῦντες ἄνδρες, ταχέως ἔλαβον καταπεσόντα. Οὕτως ἔφη· ἠρέμα δ' ἐγέλασεν ἡ θεὰ ἡ Ἥρα ἡ λευκοὺς ἔχουσα τοὺς πήχεις· γελάσασα δὲ ἀπὸ τοῦ παιδὸς αὐτῆς ἐδέξατο τὸ ἔκπωμα τῇ χειρί· ὁ δὲ πᾶσι τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπιδεξίως ἐγχέων ἐδίδου γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρατῆρος ἀρυόμενος· ἄπαυστος δὲ γέλως ἐκινεῖτο ἐν τοῖς μακαρίοις θεοῖς, ἐπεὶ ἴδον τὸν Ἥφαιστον κατὰ τὰ οἰκήματα ὑπηρετούμενον. Οὕτω τότε μὲν κατὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν μέχρι καταδύσεως ἡλίου εὐωχοῦντο· οὐκέτι δὲ οὐδενὸς ἐδεῖτο ψυχὴ τροφῆς ἐν κοινῇ τραπέ-

Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι·
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊε Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
Ἔνθα κάθευδ' ἀναβὰς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

ζῃ προκειμένης, οὐ μὴν οὐδὲ φόρμιγγος περικαλλοῦς ἣν εἶχεν ὁ Ἀπόλλων, οὐδὲ ᾠδῶν, αἳ ᾖδοντο κατὰ διαδοχὴν διὰ φωνῆς ἐμμελοῦς. Ἐπεὶ δὲ τὸ λαμπρὸν φῶς τοῦ ἡλίου ἐδεδύκει, οἱ μὲν ἄλλοι θεοὶ κοιμηθησόμενοι ἀπῆλθον, ἕκαςος εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, ὅπου ἑκάστῳ οἴκημα ὁ ἔνδοξος Ἥφαιςος ὁ ἀμφοτέρωθεν χολεύων ἐποίησεν, ἐπιςαμέναις ἐννοίαις. Ὁ Ζεὺς δὲ ὁ οὐράνιος ὁ τὰς ἀςραπὰς κινῶν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κοίτην ἀπῆλθεν, ὅπου πρότερον ὕπνωττεν, ὅτε γλυκὺς αὐτὸν ὕπνος κατελάμβανε· ἐκεῖ ἀναβὰς, καὶ τότε ἀνεπαύετο· παρ' αὐτῷ δὲ καὶ ἡ τὸν χρυσὸν θρόνον ἔχουσα Ἥρα.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ. Β.

Ἄλλοι μέν ῥα Θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι· Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ᾽ ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἧδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Πέμψαι ἐπ᾽ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα οὖλον Ὄνειρον·
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ᾽ ἴθι, οὖλε Ὄνειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Ἐλθὼν δ᾽ ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Πάντα μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω·
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πασσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Β.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι θεοί τε, καὶ οἱ ἄνδρες, οἱ ἐφ᾽ ἵππων ὁπλῖται, διὰ πάσης τῆς νυκτὸς ὕπνωττον· τὸν Δία δὲ οὐ κατεῖχεν ὕπνος ἡδὺς, ἀλλ᾽ ἐφρόντιζεν οὗτος κατὰ τὸν ἑαυτοῦ λογισμὸν, πῶς ἂν τὸν Ἀχιλλέα τιμήσῃ, ἀπολέσῃ δὲ πολλοὺς ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων· αὕτη δὲ ἔδοξεν αὐτῷ κατὰ τὴν ψυχὴν ἀρίστη βουλή· πέμψαι ἐπὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως ἀπατηλὸν Ὄνειρον καὶ διὰ τοῦτο βλαπτικόν· καὶ δὴ καλήσας αὐτὸν, λόγους ταχεῖς πρὸς αὐτὸν εἶπεν· ἄγε, Ὄνειρε ὀλέθριε, ἄπιθι ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων· παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως, πάντα αὐτῷ, ὡς ἐπιτάττω, μάλα συμφώνως ἀγόρευε· ὁπλίσαι κέλευσον αὐτὸν πανστρατὶ τοὺς τὴν κόμην τρέφοντας Ἀχαιούς· νῦν γὰρ ἂν ἕλοι τὴν πόλιν τὴν πλατείας ὁδοὺς ἔχουσαν τῶν Τρώων· οὐκέτι γὰρ οἱ θεοὶ οἱ τὰ οὐράνια οἰκοῦντες οἰκήματα κατὰ διῃρημένας γνώμας βουλεύονται· ἐμάλαξε γὰρ πάντας αὐτοὺς ἡ Ἥρα ἱκετεύουσα· λῦπαι δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐπήρτηνται. Οὕτως εἶπεν· ἀπῆλθε δὲ

Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληΐῳ υἷι ἐοικὼς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διός δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὃς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πασσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
Νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·
Ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,

ὁ Ὄνειρος ἅμα τὸν λόγον ἤκουσε· ταχέως δὲ κατέλαβεν ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων· ἀπῆλθε δὲ ἐπὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως· τοῦτον δὲ κατέλαβεν ὑπνώττοντα ἐν τῇ σκηνῇ· θεῖος δὲ ὕπνος περιειλημμένον αὐτὸν εἶχε· ἔστη δὲ ἐπάνω τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ὡμοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ Νηλέως τῷ Νέστορι, ὃν δὴ μάλιστα τῶν ἄλλων ἐνδόξων ἐτίμα ὁ Ἀγαμέμνων· τούτῳ ὁμοιωθεὶς ὁ θεῖος Ὄνειρος πρὸς αὐτὸν ἔφη· ὑπνώττεις ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως τοῦ συνετὰ δεδιδαγμένου τοῦ πολέμου; οὐ χρὴ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς καθεύδειν ἄνδρα βασιλέα ὑφ' οὗ αἱ βουλαὶ κυροῦνται, ᾧ οἱ λαοί εἰσιν ἐπιτετραμμένοι, καὶ τοσαῦτα διὰ φροντίδος ἐστι· πρὸς τὸ παρὸν δὲ τῶν ἐμῶν λόγων σύνες ταχέως· ἄγγελος δέ εἰμι τοῦ Διὸς πρὸς σὲ ἀπεσταλμένος, ὃς πόῤῥω ὢν καὶ ἀπῳκισμένος τὴν φύσιν, ὅμως ἔχει μεγάλην σου φροντίδα καὶ ἐλεεῖ σε· ὁπλίσαι σε προστάττει τοὺς τὴν κόμην τρέφοντας Ἀχαιοὺς πανστρατί· νῦν γὰρ ἂν ἕλοις τὴν πόλιν τὴν πλατεῖς τοὺς στενωποὺς ἔχουσαν τῶν Τρώων· οὐκέτι γὰρ οἱ θεοὶ οἱ τὰ οὐράνια οἰκοῦντες οἰκήματα κατὰ διῃρημένας γνώμας βουλεύονται· ἐμάλαξε γὰρ ἐπὶ τούτῳ πάντας αὐτοὺς ἡ Ἥρα ἱκετεύουσα· λῦπαι δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐπήρτηνται ἀπὸ τοῦ Διός· ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τῷ σῷ λογισμῷ ταῦτα κάτεχε, μὴ δὲ λήθη σου κατακρατείτω, ἐπειδάν σε ὁ ὕπνος ἀφῇ ὁ κατὰ τὴν τοῦ μέλιτος γλυκύτητα ἡδύνων. Οὕτω δὲ εἰπὼν, ἀπῆλθε· τοῦτον δὲ κατέλιπεν ἐκεῖ ταῦτα λογιζόμενον κατὰ ψυχὴν, ἃ δὴ οὐ τελεῖσθαι ἔμελλεν· ἔλπισε γὰρ οὗτος αἱρήσειν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἄφρων· οὐδὲ τὰ ἔργα ἠπίστατο ἐκεῖνα, ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐργάζεσθαι ἐσκόπει· ἔμελλε γὰρ ἔτι ἐπιθήσειν λύπας καὶ στεναγμοὺς τοῖς Τρωσὶ καὶ τοῖς Ἕλλησι κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας· ἠγέρθη δὲ ἀπὸ τοῦ ὕπνου· ἀπήχημα δὲ τῆς θείας φωνῆς περιειλημμένον αὐτὸν εἶχεν· ἀνορθωθεὶς δὲ ἐκάθισεν· ἐνεδύσατο δὲ μαλακὸν χιτῶνα περικαλλῆ νεο-

Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φάος ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων,
Νεστορέῃ παρὰ νηὶ Πυληγενέος βασιλῆος·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν.
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος,
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει·
Στῆ δ' ἄρ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πασσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν

ςὶ εἰργασμένον· περιεβάλετο δὲ ἐπ' αὐτοῦ χλαῖναν· τοῖς ποσὶ δὲ τοῖς εὐτραφέσιν ὑπεδήσατο περικαλλῆ ὑποδήματα· τοῖς ὤμοις δὲ περιεβάλετο ξίφος ἀργυροῖς ἥλοις κεκοσμημένον· ἔλαβε δὲ τὴν ῥάβδον τὴν πατρικὴν τὴν διαδοχῇ σωζομένην ἀεί· σὺν ταύτῃ ἀπῆλθεν ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων τῶν πολεμιςῶν· Ἡ Ἠὼς μὲν δὴ ἡ θεὰ ἐπὶ τὸν ὑψηλὸν ἐπορεύθη Ὄλυμπον, τῷ Διῒ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς φωτὸς παρουσίαν ἀπαγγέλλουσα. Ὁ δὲ τοῖς κήρυξι τοῖς ὀξυφώνοις προσέταξεν ἐπ' ἐκκλησίαν συγκαλεῖν τοὺς τὴν κόμην τρέφοντας Ἕλληνας· καὶ οἱ μὲν κηρύγματι συνεκάλουν, οἱ δὲ ἠθροίζοντο μάλα ταχέως. Πρῶτον δὲ ἄνδρας ἐκάθισεν ἐπὶ βουλῇ ἀπὸ τῶν μεγαλογνώμων γερόντων, παρὰ τῇ νηῒ τοῦ Νέςορος τοῦ βασιλέως τοῦ ἀπὸ τῆς Πύλης τὸ γένος ἕλκοντος. Τούτους οὗτος ἐπεὶ ἐκάθισε συγκαλέσας, συνετὴν καθίστα βουλὴν, λέγων. Ἀκούσατε, ὦ φίλοι· θεῖος Ὄνειρος ἦλθε πρός με ἐν τοῖς ὕπνοις κατὰ τὴν νύκτα τὴν θείαν· μάλιςα δὲ πάντων τῷ Νέςορι τῷ ἐνδόξῳ ἦν ὡμοιωμένος, κατά τε τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, καὶ τὸν τῆς μορφῆς χαρακτῆρα· ἔςη δὲ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς, καὶ πρὸς ἐμὲ εἶπε λόγον· ὑπνώττεις υἱὲ τοῦ Ἀτρέως τοῦ συνετὰ δεδιδαγμένου τοῦ πολέμου; οὐ χρὴ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς καθεύδειν ἄνδρα ἐφ' ὃν αἱ βουλαὶ ἀναφέρονται, ᾧ λαοί εἰσιν ἐπιτετραμμένοι, καὶ τοσαῦτα διὰ φροντίδος ἐςί. νῦν δὲ τῶν ἐμῶν λόγων σύνες ταχέως. ἄγγελος δέ εἰμι τοῦ Διὸς πρὸς σὲ ἀπεςαλμένος, ὃς πόῤῥω ὢν, μεγάλην ἔχει σου φροντίδα καὶ ἐλεεῖ σε. Ὁπλίσαι σε προςάττει τοὺς τὴν κόμην τρέφοντας Ἕλληνας πανςρατί, νῦν γὰρ ἂν ἕλοις τὴν πόλιν τὴν πλατεῖς ἔχουσαν τοὺς στενωποὺς τῶν Τρώων· οὐκέτι γὰρ διῃρημένως οἱ τὰ οὐράνια οἰκοῦντες οἰκήματα θεοὶ βουλεύονται· ἐμάλαξε γὰρ πάντας αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο ἡ Ἥρα ἱκετεύουσα· λῦπαι δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐπήρτηνται ἀπὸ τοῦ Διός. Ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τῷ σῷ λογισμῷ ταῦτα κάτεχε. Ὁ μὲν οὕτως εἰπὼν ἀφανὴς

Ὤιχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐςίν.
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέςη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπεν,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
Νῦν δ' ἴδεν, ὃς μέγ' ἄριςος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
Οἱ δ' ἐπανέςησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν,
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο.
Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο·
Τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δὲ στοναχίζετο γαῖα,
Λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων·

ἐγένετο ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ ὁ γλυκὺς ὕπνος ἀφῆκεν. Ἀλλ' ἄγετε σπεύσωμεν, ὅπως ἂν τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων ὁπλίσωμεν· πρότερον δὲ τῆς γνώμης αὐτῶν ἐγὼ ἀποπειράσομαι λόγοις καθὰ πρέπον ἂν εἴη. Καὶ σὺν σπουδῇ τῆς Τροίας ἀπέρχεσθαι διὰ τῶν πολυκαθέδρων νεῶν προτρέψομαι· ὑμεῖς δὲ, ἄλλος ἀπ' ἄλλου μέρους ἐπέχετε λόγοις μὴ ἀξιοῦντες ἀπέρχεσθαι. Οὗτος μὲν οὕτως εἰπὼν ἐκάθισεν· ἐπὶ τούτοις δὲ ἠγέρθη ὁ Νέστωρ, ὅς γε ἦν βασιλεὺς τῆς Πύλου τῆς ἀμμώδους· οὗτος συνετὸς ὢν ἐδημηγόρησε, καὶ μετὰ τὴν δημηγορίαν ὅ τι δεῖ ποιεῖν αὐτοῖς εἰσηγήσατο, λέγων. Ὦ προσφιλεῖς ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, εἰ μὲν ἄλλος τις ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τὸν Ὄνειρον εἶπεν ἰδεῖν, ψεῦδος ἂν τοῦτο ἔφημεν εἶναι καὶ ἀφισάμεθα μᾶλλον ἢ ἐκδεχόμεθα ὅ τι εἶδεν· νῦν δὲ εἶπεν ἰδεῖν, ὃς ἄριστος τῶν Ἑλλήνων διατείνεται εἶναι. Ἀλλ' ἄγετε σπεύσωμεν, ὅπως ἂν τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων ὁπλίσωμεν. Οὕτω δὴ εἰπὼν, τῶν ἐπὶ τῇ βουλῇ προηγεῖτο, ὥστε πορεύεσθαι. Οὗτοι δὲ αὐτοὶ οἱ τῶν σκήπτρων ἐγκρατεῖς βασιλεῖς ἐπείσθησαν τῷ βασιλεῖ τῶν λαῶν, καὶ ἀνέστησαν μετ' αὐτόν· μετ' ἐκείνους δὲ οἱ λαοὶ ἐκινήθησαν. Καθὼς σμῆνη μελισσῶν ἀθρόως πετομένων ἔρχονται, ἀπὸ πέτρας κοίλης ἀεὶ κατὰ τὸ ἔαρ ποιουμένων τὴν πτῆσιν, κατὰ στροφὰς δὲ πέτονται ἐπὶ τοῖς ἐαρινοῖς ἄνθεσιν ἐξηρτημέναι ἀλλήλων, καὶ αἱ μὲν ἐν τούτῳ τῷ μέρει πέτονται ἀρκούντως ἔχουσαι τοῦ πλήθους, αἱ δὲ ἐν τούτῳ. οὕτω τὰ πολυειδῆ γένη τούτων, ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ τῶν σκηνῶν πρὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τοῦ βαθέος ἐπορεύοντο ἐπ' ἐκκλησίαν κατὰ ἴλας καὶ ἑταιρείας· ἐν αὐτοῖς δὲ θεία φήμη λαμπρῶς ἐκηρύττετο παρορμῶσα ἔρχεσθαι, ἄγγελος τοῦ Διὸς αὐτόματος δηλονότι. οἱ δὲ ἠθροίζοντο, ἐτετάρακτο δὲ ἡ ἀγορά· ὑπήχει δὲ ἡ γῆ τῶν λαῶν βοώντων, καὶ καθιζόντων· βοὴ δὲ σύμμικτος ἦν· ἐννέα δὲ αὐτοὺς κήρυκες μετέωρον βρῶντες κατέσελλον, ὅπως ἂν τῆς βοῆς

Σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας,
Παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἔϛη, σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιϛος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι,
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν·
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα Ἀργείοισι προσηύδα·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιϛον·
Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδέ τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν·
Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ,

ἐπισχοῖεν ἑαυτοὺς, ἀκούσαιεν δὲ τῶν βασιλέων τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς πεπαιδευμένων τὴν βασιλικὴν παιδείαν. Ἐκάθισε δὲ ὁ λαὸς τῇ σπουδαίᾳ παρωθήσει τῶν καθιζόντων αὐτόν· κατέσχον δὲ τὰς καθέδρας παυσάμενοι τῆς βοῆς. Ἀνέστη δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων τὴν βασιλικὴν ῥάβδον κατέχων· ταύτην μὲν ὁ Ἥφαιστος πονήσας κατεσκεύασεν· δέδωκε μὲν οὖν ὁ Ἥφαιστος αὐτὴν τῷ Διὶ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου τῷ βασιλεῖ· ὁ Ζεὺς δὲ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἑρμῇ τῷ μεγαλοφώνῳ, τῷ τὸν Ἄργον τὸν παιόπτην πεφονευκότι· ὁ Ἑρμῆς δὲ ὁ ἄναξ ἔδωκε τῷ Πέλοπι τῷ πολεμικῷ· ὁ δὲ Πέλοψ ἔδωκε τῷ Ἀτρεῖ τῷ βασιλεῖ τῶν λαῶν· ὁ Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων τῷ ἀδελφῷ Θυέστῃ τῷ πολυθρέμμονι κατέλιπεν· ὁ δὲ Θυέστης τῷ Ἀγαμέμνονι κατέλιπε φέρειν, καὶ ἐν πολλαῖς νήσοις καὶ παντὶ τῷ Ἄργει βασιλεύειν. Ταύτῃ οὗτος ἐπερεισθεὶς, λόγους εἰς ἐπήκοον τῶν Ἑλλήνων ἔλεγεν. ὦ προσφιλεῖς ἥρωες Δαναοὶ, πολέμων ἔμπειροι, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ προστάτου τῶν πολέμων θεοῦ ὑπηρέται, ὁ Ζεύς με ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς, ἐν βλάβῃ μεγάλως ἐπαχθεῖ ἔδησε, κακωτικὸς, ὃς πρότερον μὲν ὑπέσχετό μοι, καὶ κατένευσεν, ἐκπορθήσαντα τὸ καλῶς τετειχισμένον Ἴλιον ἐπανεληλυθέναι οἴκαδε νῦν δὲ κακωτικὴν ἀπάτην ἐβουλεύσατο καὶ προστάττει με ἄδοξον ἐπὶ Ἄργος ἀφικέσθαι, μεθ' ὃ πολὺν ἀπώλεσα λαόν. οὕτω δὴ φαίνεται προσφιλὲς εἶναι τῷ Διὶ τῷ ὑπερβαλλόντως ἰσχυρῷ, ὃς δὴ πολλῶν πόλεων ἀκροπόλεις κατέστρεψε, καὶ ἔτι καταστρέψει· τούτου γὰρ ἡ ἰσχύς ἐστι μεγίστη· αἰσχύνης γὰρ ἄξιόν ἐστι τοῦτο καὶ πρὸς τοὺς γενησομένους ἀνθρώπους ἀκοῦσαι, αὐτὸν μάτην οὕτω τοιοῦτον τὴν ἀρετὴν λαὸν καὶ τοσοῦτον τῷ πλήθει, ἀνήνυτον πόλεμον πολεμεῖν, καὶ μάχεσθαι πρὸς ἄνδρας ἐλάττονας τὸν ἀριθμόν· τέλος γὰρ οὐδὲν ἐφάνη· ἐὰν γὰρ ἐθελήσωμεν, οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τρῶες, ἑνωθέντες ἀμφότεροι ἐπὶ ὅρκοις ἀσφαλέσι δι' ἐντόμων θυμάτων γενομένοις, τοὺς Τρῶας μὲν ἀριθμῆσαι πάντας καθ' ἕνα, ὅσοι εἰσὶν

Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
Τόσσον ἐγὼ φημὶ πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ,
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα
Εἵατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν,
Πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν·
Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρός τε Νότος τε
Ὤρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν
Λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
Ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον,
Ἅπτεσθαι νηῶν, ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
Οἴκαδε ἱεμένων· ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν·

ἐγχώριοι καὶ οἰκίας ἔχοντες, ἡμεῖς δὲ οἱ Ἀχαιοὶ ἵνα εἰς δεκάδας ἐφεξῆς διαταχθείημεν, ἕκαστον δὲ ἄνδρα τῶν Τρώων λάβοιμεν ἑκάστῃ δεκάδι ἡμετέρᾳ οἰνοχοεῖν, πολλαὶ ἂν δεκάδες ἐνδεεῖς γένοιντο οἰνοχόου· τοσοῦτον ἐγὼ διατείνομαι πλείους εἶναι τοὺς Ἕλληνας τῶν Τρώων, οἳ κατὰ τὴν πόλιν οἰκοῦσιν· ἀλλ᾽ οἱ σύμμαχοι αὐτοῖς ἄνδρες, οἱ τὰ δόρατα κραδαίνειν εἰδότες, οἱ ἐκ πολλῶν πόλεων συνειλεγμένοι εἰσίν, οἵτινες μεγάλως διαμαρτάνειν τοῦ σκοποῦ με ποιοῦσι, καὶ οὐκ ἐῶσι προθυμούμενον ἐκπορθῆσαι τὴν καλῶς οἰκήσεις ἔχουσαν πόλιν τοῦ Ἰλίου. Ἐννέα δὲ παρεληλύθασιν ἐνιαυτοὶ τοῦ μεγάλου Διός, καὶ δὴ τὰ ξύλα τῶν νεῶν σέσηπται, καὶ τὰ σχοινία αὐτῶν διελύθη· αἱ δὲ ἡμέτεραι γυναῖκες καὶ τὰ μικρὰ τέκνα κάθηνται ἐν τοῖς οἴκοις προσδεχόμεναι ἡμᾶς· ἡμῖν δὲ τὸ ἔργον οὕτως ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀτέλεστόν ἐστιν, οὗ χάριν δεῦρο ἀφικόμεθα· ἀλλ᾽ ἄγετε πειθώμεθα πάντες καθὰ ἂν ἐγὼ εἴπω· ἀπέλθωμεν ἐνθένδε σὺν σπουδῇ διὰ τῶν νεῶν ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα· οὐκέτι γὰρ τὴν προκαθεζομένην πόλιν τῆς Τροίας πορθήσομεν τὴν πλατεῖς τοὺς στενωποὺς ἔχουσαν. Οὕτως εἶπεν· ἑκάστου δὲ τούτων πάντων τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς στήθεσιν διήγειρε κατὰ τὴν πληθὺν ἐκείνων, ὅσοι οὐκ ἤκουσαν τῆς βουλῆς· ἐκινήθη δὲ τὸ συνειλεγμένον πλῆθος, καθὰ τὰ κύματα τὰ βαρέα τῆς θαλάσσης τοῦ πελάγους τοῦ Ἰκαρίου, ἃ δὴ Εὖρός τε καὶ Νότος διήγειρεν ἐμπεσὼν ἀπὸ τῶν νεφελῶν τοῦ πατρὸς πάντων τοῦ Διός· ὥσπερ δὲ ὅτε κινήσει Ζέφυρος ἐπελθὼν δασὺ λήϊον σφοδρὸς καὶ καταιγιδώδης ἐμπίπτων, καὶ ἐπινεύει τὸ λήϊον κατὰ τοὺς ἀστάχυς, οὕτως ἐκινήθη πᾶσα τούτων ἡ ἄθροισις. οἱ δὲ σὺν θορύβῳ ἐπὶ τὰς ναῦς μετὰ ταραχῆς ἔσπευδον· ὑποκάτωθεν δὲ τῶν ποδῶν κόνις ὑψουμένη μετέωρος ἦν. Οὗτοι δὲ ἀλλήλοις παρεκελεύοντο ἅπτεσθαι τῶν νεῶν, καὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν αὐτὰς ἕλκειν τὴν τιμίαν, καὶ τὰ ὀρύγματα δι᾽ ὧν αἱ νῆες ἕλκονται ἐξεκάθαιρον· ἡ

Ἔνθά κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόςος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸ μῦθον ἔειπεν.
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἄπο πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαςον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκονδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἄπο πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει·
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·

βοὴ δὲ ἐπὶ πολὺ τȣ̃ ἀέρος ἀφικνεῖτο, προθυμȣμένȣ ἰέναι ἑκάςȣ ἐπὶ τὸν ἑαυτȣ̃ οἶκον· ὑφεῖλκον δὲ τὰ ὑπερείσματα τῶν νεῶν. Ὅτε δὴ ὑποςροφὴ ἂν ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι παρὰ τὸ καθῆκον, εἰ μὴ πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν ἡ Ἥρα λόγον εἶπε τοιȣ̃τον. φεῦ, Ἀθηνᾶ τέκνον τȣ̃ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φορȣ̃ντος ἀήττητε, οὕτω δὴ εἰς τὸν οἶκον ἕκαςος τὸν ἑαυτȣ̃ εἰς τὴν πατρίδα τὴν προσφιλῆ γῆν οἱ Ἕλληνες φεύξονται κατὰ τὴν πλατεῖαν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καταλίποιεν δ' ἂν καύχημα τῷ Πριάμῳ καὶ τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλληνίδα Ἑλένην, δι' ἣν πολλοὶ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀπώλοντο ἐν τῇ Τροίᾳ πόῤῥω τῆς πατρίδος αὐτῶν τῆς προσφιλȣ̃ς γῆς; ἀλλ' ἄπιθι νῦν ἐπὶ τὸν λαὸν τῶν Ἑλλήνων τῶν χαλκοῖς ὅπλοις ὡπλισμένων, διὰ δὲ τῶν σῶν λόγων τῶν τὰς σκληρὰς ὁρμὰς δυναμένων μαλάσσειν, κώλυε ἄνδρα ἕκαςον, μὴ δὲ ἔα αὐτȣ̀ς ἕλκειν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὰς ἀμφοτέρωθεν ἐλαυνομένας ναῦς τῇ ἑλίξει τῶν ἐρετμῶν. Οὕτως εἶπεν. ȣ̓κ ἠπείθησε δὲ ἡ Ἀθηνᾶ ἡ ὀξὺ ὁρῶσα. Κατέβη δὲ τῆς κορυφῆς τȣ̃ Ὀλύμπȣ σὺν σπȣδῇ ὁρμήσασα· ταχέως δὲ κατέλαβεν ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων. εὗρε δὴ τὸν Ὀδυσσέα, τὸν ἰσοςάσιον τὴν σύνεσιν τῷ Διὶ ἑςῶτα· ȣ̓ δὲ τῆς αὐτȣ̃ νεὼς ȣ̃τος τῆς εὐκαθέδρης τῆς μελαίνης ἥπτετο, ἐπεὶ ἀγανάκτησις αὐτὸν κατεῖχε κατὰ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχήν. Ἐγγὺς δὲ ςᾶσα ἡ ὀξὺ ὁρῶσα Ἀθηνᾶ πρὸς αὐτὸν εἶπεν· ὦ εὐγενὲς Ὀδυσσεῦ, υἱὲ τȣ̃ Λαέρτȣ, πόριμε τὰς ἐπινοίας, οὕτω δὴ ἐπὶ τὸν οἶκον ἕκαςος τὸν ἑαυτȣ̃ εἰς τὴν πατρίδα τὴν προσφιλῆ γῆν φεύξεσθε ἐν ταῖς πολυκαθέδροις ναυσὶ πεσόντες ὡς μικρόψυχοι καὶ δειλοὶ, καταλίποιτε δ' ἂν καύχημα τῷ Πριάμῳ καὶ τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλληνίδα Ἑλένην, δι' ἣν πολλοὶ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ Τροίᾳ ἀπώλοντο πόῤῥω τῆς πατρίδος αὐτῶν τῆς προσφιλοῦς γῆς; ἀλλ' ἄπιθι νῦν ἐπὶ τὸν λαὸν τῶν Ἑλλήνων, μὴ δὲ ὑποχώρει, διὰ δὲ τῶν σῶν λόγων τῶν τὰς σκληρὰς ὁρμὰς δυναμένων μαλάττειν, κώλυε ἄνδρα ἕκαςον, μὴ δ' ἔα αὐ-

Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισε
Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί.
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
Δαιμόνι'· οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὡς δειδίσσεσθαι.
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, οἷον ἔειπε·
Μήτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέως βασιλήως·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ·
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεὺς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ.
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
Αὖτις ἐπεσσεύοντο, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
Ἠχῇ· ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.

τοὺς ἕλκειν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὰς ἀμφοτέρωθεν ἐλαυνομένας ναῦς τῇ ἑλίξει τῶν ἐρετμῶν. Οὕτως εἶπεν· ὁ δὲ συνῆκε τὴν φωνὴν τῆς θεᾶς φωνησάσης· ἐκινήθη δὲ ὥστε τρέχειν· ἀπέρριψε δὲ τὴν χλαῖναν ἣν ἐφόρει, ὡς ἐμποδών· ἤνεγκε δὲ αὐτὴν ὁ κήρυξ ὁ Εὐρυβάτης ὁ ἀπὸ τῆς Ἰθάκης, ὃς ἠκολούθει αὐτῷ. Αὐτὸς δὲ ἐνώπιον τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως ἐλθών, τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ αἰτήσας ἔλαβε τὸ πατρικὸν τὸ, τῇ διαδοχῇ σωζόμενον ἀεί· σὺν τούτῳ ἀπῆλθεν ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων τῶν πολεμιστῶν· ὅντινα μὲν ἄνδρα βασιλέα καὶ ὑπερέχοντα κατέλαβε, τοῦτον διὰ πραϋντικῶν λόγων κατεκώλυε πλησίον στάς, λέγων· χάριτος μέτοχε δαιμονίας, ἄλλον τινὰ οὐ σέ γέ ἐστι πρέπον φοβεῖσθαι ὥσπερ δειλόν· ἀλλὰ κάθησο αὐτὸς σὺ, καὶ τοὺς ἄλλους λαοὺς παῦε τοῦ θορύβου· οὐ γὰρ οἶσθα σαφῶς ὁποῖός ἐστιν ὁ σκοπὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως· νῦν μὲν ἀποπειρᾶται τῆς γνώμης ἡμῶν· ἴσως δὲ βλάψει τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων· οὐ πάντες δὲ ἠκούσαμεν ἐν τῇ βουλῇ ἅπερ εἶπε· σκοπῶμεν ἵνα μὴ ὀργισθῇ, καὶ κακωτικόν τι δράσῃ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων· ἡ ὀργὴ δὲ τοῦ βασιλέως τοῦ ὑπὸ τοῦ Διὸς δεδιδαγμένου τὴν βασιλικὴν παιδείαν πρᾶγμά ἐστι μέγα· τιμὴ δέ ἐστιν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ Διός, φιλεῖ δὲ αὐτὸν ὁ τὴν ἐπιστήμην τοῦ βουλεύεσθαι ἔχων Ζεύς. ὅντινα δὲ ἄνδρα δημότην ἴδε καὶ βοῶντα εὗρε, τῇ ῥάβδῳ πλήττων αὐτὸν ὤθει, καὶ ἠπείλει αὐτὸν διὰ λόγου λέγων· πολυπραγμοσύνῃ κεκρατημένε, ὡς ἀπὸ μοίρας δαίμονος, ἐν ἡσυχίᾳ κάθησο, καὶ λόγον ἄκουε ἄλλων, οἳ κρείττονές εἰσι σοῦ· σὺ γὰρ ἀνεπιτήδειος ἐπὶ πόλεμον καὶ ἀνίσχυρος, οὔτε ἐν πολέμῳ ποτὲ χρήσιμος εἶ, καὶ ἐν ἀριθμῷ, οὔτε ἐν βουλῇ. οὐ δὴ πάντες οἱ Ἀχαιοὶ βασιλεύσομεν ἐνθάδε, οὐκ ἀγαθὸν ἡ πολυαρχία· εἷς ἄρχων ἔστω, εἷς βασιλεὺς, ἐκεῖνος, ᾧ ἔδωκεν ὁ Ζεὺς τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου τοῦ εἰς ἑαυτὸν ἐπεστραμμένου καὶ ἑαυτὸν νοοῦντος, καὶ τὴν τοῦ δικάζειν ἐξουσίαν, ὅπως τῶν ἄλ-

Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας.
Θερσίτης δέ τοι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη,
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
Φολκὸς ἔην· χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
Τὼ γὰρ νεικείεσκε· Τῷ δ' αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·
Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ.
Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσοι
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; Οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες, κακ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται
Ἦ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἠὲ καὶ οὐκὶ,

λων βασιλεύῃ. Τοῦτον τὸν τρόπον οὗτος ὁ βασιλεὺς ἁρμόζοντα ἔργα πράττων, διέταττε τὸν ςρατόν· οἱ δὲ ἐπ' ἐκκλησίαν ἐπανῄεσαν ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ ἀπὸ τῶν σκηνῶν σὺν ἤχῳ. ὥσπερ ὅτε κῦμα θαλάσσης τῆς πολυταράχου ἐν αἰγιαλῷ πλατεῖ ἦχον ποιεῖ, λαμπρὸν δὲ ὁ πόντος ἠχεῖ. οἱ ἄλλοι μὲν δὴ πάντες ἐκάθισαν, κατέσχον δὲ τὰς καθέδρας. ὁ Θερσίτης δὲ μόνος ὁ ἀπεραντολόγος ἔτι ἐθορύβει, ὃς δὴ λόγους ᾔδει μάτην πολλοὺς, καὶ ἀτάκτους κατὰ τὸν ἑαυτοῦ λογισμόν· ᾔδει δὲ λοιδορεῖσθαι τοῖς βασιλεῦσι ἀκόσμως, ἀλλ' οὐ τοὺς ἄλλους ἔπειθεν· ὅ τι γὰρ ἂν αὐτῷ ἔδοξε, γελοῖον ἐδόκει τοῖς Ἕλλησιν εἶναι· δυσειδέςατος δὲ ἀνὴρ οὗτος ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἀφίκετο· διάςροφος ἦν τοὺς ὀφθαλμοὺς, χωλὸς δὲ τὸν ἕτερον πόδα· οἱ δὲ ὦμοι αὐτῷ κυρτοὶ ἦσαν ἐπὶ τὸ ςῆθος συνερχόμενοι· ἐπάνω δὲ προμήκης ἦν τὴν κεφαλήν· λεπτὴ δὲ καὶ ἀραιὰ ἦν αὐτῇ τρίχωσις ἐσπαρμένη. μεμισημένος δὲ ἦν μάλιστα πάντων τῷ Ἀχιλλεῖ καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ· τούτους γὰρ ἐλοιδόρει. τότε δὴ πρὸς τὸν ἔνδοξον Ἀγαμέμνονα μετεώρῳ καὶ λεπτῇ φωνῇ λοιδορίας ἀπέτεινε· κατὰ τούτου δὲ οἱ Ἀχαιοὶ κότον ἔσχον πολὺν, ὥς' ἔκπληξιν ἐμποιεῖν, καὶ ἀγανάκτησιν δικαίαν ἐν τῇ ψυχῇ ἕκαςος τῇ ἑαυτοῦ. ὁ δὲ μετεώρῳ φωνῇ βοῶν, ἐλοιδόρει τὸν Ἀγαμέμνονα λέγων· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, τίνος ἔχεις χρείαν, καὶ ἕνεκα τίνος μέμφῃ; πεπληρωμέναι σοι αἱ σκηναί εἰσι ὅπλων καὶ σκευῶν χαλκῶν· πολλαὶ δὲ γυναῖκές εἰσιν ἐν ταῖς σκηναῖς ἐξαίρετοι, ἃς σοι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες πρώτιςα πάντων δίδομεν, ἐπειδὰν πορθήσωμεν πόλιν· ἢ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἔχεις χρείαν, ὃν ἄν τις ἀπὸ τῶν Τρώων τῶν πολεμιςῶν κομίσῃ ἀπὸ τοῦ Ἰλίου, λύτρα τοῦ ἑαυτοῦ υἱοῦ, ὃν ἂν ἐγὼ συνδήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἢ καὶ γυναῖκα ἂν ἀγάγω νέαν, ἵνα συγγίνῃ αὐτῇ ἐν φιλοφροσύνῃ, ἣν ἂν αὐτὸς κατὰ βιαίαν ἀφαίρεσιν λαβὼν ἔχοις; οὐ μὴν πρέπει ἀρχηγὸν ὄντα τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ κακῶν ἐπιβιβάζειν αὐτούς. ὦ ἄνανδροι καὶ ἐκλελυμέναι Ἕλ-

Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ᾽ ἀμείνονα φῶτα,
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ μάλ᾽ οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων.
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ᾽ ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσῖτ᾽ ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο, μηδ᾽ ἔθελ᾽ οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ᾽ Ἀτρείδῃσ᾽ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ᾽ ἔχων ἀγορεύοις,
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
Οὐδέ τι πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Ἢ εὖ, ἦὲ κακῶς, νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν·
Τῷ, νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ᾽ ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσαι·
Εἴ κ᾽ ἔτι σ᾽ ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
Μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
Μηδ᾽ ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ᾽ ἠδὲ χιτῶνα, τά τ᾽ αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν· ὁ δ᾽ ἰδνώθη· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.

λννες λίαν, κακῶς ἐπονείδισοι, γυναῖκες, καὶ Ἀχαιΐδες, οὐκέτι ἄνδρες, καὶ Ἀχαιοὶ, ἄγετε, ἀπερχώμεθα ἐπὶ τὸν οἶκον ἕκασος τὸν ἑαυτοῦ, τοῦτον δὲ ἐάσωμεν αὐτοῦ εν τῇ Τροίᾳ τὰ γέρα καρποῦσθαι, ἵνα γνοίη, ἢ καὶ ἡμεῖς βοηθοῦμεν αὐτῷ τὶ, ἢ καὶ οὐχὶ· ὃς καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρὸ ὀλίγου ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ κρείττονα ἄτιμον ἐποίησεν· ἀφείλετο γὰρ αὐτὸς τὸ γέρας αὐτοῦ. ἀλλ' οὐκ ἐμμένει οὐδαμῶς τῇ ψυχῇ τοῦ Ἀχιλλέως ὀργὴ, ἀλλ' ἀμελητής ἐσι τῆς ὀργῆς καὶ ἀμήνιτος. ὄντως γὰρ, Ἀτρείδη, ἐι μὴ τοῦτ' ἦν, νῦν ἐσχάτως ὑβρίθης ἄν. Οὕτως εἶπεν ὁ Θερσίτης λοιδορῶν τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν βασιλέα τοῦ πλήθους. παρ' αὐτῷ δὲ ταχέως ἐλθὼν ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, ἔστη, καὶ ταυρηδὸν αὐτὸν ἰδὼν, σκληρῷ λόγῳ ἐπέπληξεν εἰπών· ὦ Θερσίτα ἀπεραντολόγε, καίπερ ὢν ὀξύφωνος δημηγόρος, ἔπεχε σαυτὸν, μὴ δὲ ἔθελε μόνος λοιδορεῖσθαι τοῖς βασιλεῦσιν· διατείνομαι γὰρ ἐγὼ μηδένα ἄλλον βροτὸν εἶναι χείρονα σοῦ ἐκείνων, ὅσοι σὺν τοῖς Ἀτρείδαις ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἦλθον· διὰ τοῦτο μὴ τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ τοῦ σόματος ἔχων καὶ τῆς προχείρου μνήμης πρόφερε, καὶ λοιδορίας πρὸς αὐτοὺς ἀπότεινε, καὶ εὐκαιρίαν εἰς ὑποσροφῆς παρώθησιν παρατήρει· οὔπω γὰρ οὐδαμῶς οἴδαμεν σαφῶς ὅπως ἀποβήσεται τοῦτο τὸ τῆς ὑποσροφῆς ἔργον· ἢ καλῶς τὴν ἐπαναστροφὴν ποιησόμεθα οἱ Ἕλληνες ἢ κακῶς· ἐφ' ᾧ σὺ, τῷ τῆς ὑποσροφῆς δηλονότι, κάθησαι λοιδορίας προφέρων τῷ Ἀγμέμνονι τῷ βασιλεῖ τῶν λαῶν, ὅτι αὐτῷ μάλα πολλὰ διδοῦσιν οἱ ἥρωες οἱ Δαναοὶ· σὺ δὲ δάκνοντας λόγους προφέρων δημηγορεῖς. ἀλλ' ἐρῶ σοι, τοῦτο δὲ, ὃ ἐρῶ καὶ τετελεσμένον ἔσαι· ἐὰν εἰς τὸ ἐπιὸν ἀνοηταίνοντά σε καταλάβω ὡς ἐν τῷ παρόντι, μηκέτι δὴ ἐμοὶ τῷ Ὀδυσσεῖ ἡ κεφαλὴ ἐπὶ τοῖς ὤμοις εἴη, μὴ δὲ τοῦ Τηλεμάχου πατὴρ εἰς τὸ ἑξῆς κεκλημένος εἴην, εἰ μὴ ἐγὼ λαβών σε, ἀποδύσω μὲν τὰ προσφιλῆ ἱμάτια, τὴν χλαῖναν, καὶ τὸν χιτῶνα, καὶ τὰ ἐνδοτέρω, ἃ τὴν σάρκα καὶ τὰ αἰδοῖα περικαλύπτει,

Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
Σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·
Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὐ θήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει.
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασαίατο βουλήν.
Ὃς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν,
Ἐνθάδε γε στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
Καὶ γάρ τις ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάᾳ σὺν νηῒ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·

σὲ δὲ κλαίοντα ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς ἀπολύσω ἀπρεπέσι πληγαῖς αἰκισάμενος ἐπὶ τοῦ πόντου ἔνθα τὸ πλῆθος ἀθροίζεται. Οὕτω δὴ ἔφη· διὰ δὲ τοῦ σκήπτρου τὸ μετάφρενον αὐτῷ καὶ τοὺς ὤμους ἔπληξεν· ὁ δὲ κατὰ τὸ ἰνίον ἐκάμφθη, καθαρὸν δὲ δάκρυον καὶ διαφανὲς ἀπὸ τῶν ὀμμάτων αὐτοῦ ἐπήδησε· οἴδημα δὲ ὕφαιμον ἔνδοθεν τοῦ μεταφρένου αὐτοῦ ἐξωγκώθη διὰ τοῦ σκήπτρου τοῦ χρυσῷ κεκοσμημένου· ὁ δὲ ἐφοβήθη καὶ ἐκάθισεν· ὀδυνηθεὶς δὲ ἀκαίρως, καὶ ἐπ' οὐδεμίᾳ χρείᾳ ἰδὼν, ἐδακρυῤῥόησεν· οἱ δὲ καίπερ λυπούμενοι, ἐπ' αὐτῷ ἡδέως ἐγέλασαν. οὕτω δ' ἄν εἶπε τις ἰδὼν εἰς ἄλλον πλησίον παρόντα. φεῦ· ὄντως δὴ μυρία καλὰ ὁ Ὀδυσσεὺς εἴργασαι, ἐπὶ βουλάς τε προηγούμενος ἀγαθὰς, καὶ ἐπὶ πόλεμον ἀπλίζων· νῦν δὲ τοῦτο ἄριστον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐποίησεν, ὃς τὸν ὑβριστὴν βλάσφημον ἔπεσχε τῶν δημηγοριῶν. οὐ δὴ αὐτὸν ἀναπείσει πάλιν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἡ ὑπερήφανος ἐνοχλεῖν τοὺς βασιλεῖς δι' ὑβριστικῶν λόγων. Οὕτως εἶπε τὸ πλῆθος. ἀνέστη δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς ὁ ταῖς αὐτοῦ μηχαναῖς πορθῶν τὰς πόλεις, ῥάβδον κατέχων βασιλικήν· παρ' αὐτῷ δὲ ἱσταμένη ἡ ὀξὺ ὁρῶσα Ἀθηνᾶ κήρυκι ὡμοιωμένη, σιωπᾶν προσέταττε τὸν λαὸν, ἵνα ὁμοῦ οἱ πρῶτοι τε καὶ ἔσχατοι Ἕλληνες τὸν λόγον ἀκούσαιεν, καὶ τὴν βουλὴν γνοῖεν· ὅς γε καλῶς φρονῶν ἐφ' οἷς ἔμελλε λέγειν, ἐδημηγόρησε, καὶ μετεῖπεν· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, νῦν δή σε, βασιλεῦ, ἐθέλουσιν οἱ Ἕλληνες ἐφύβριστον ποιῆσαι πρὸς πάντας τοὺς ποικίλην ἔχοντας τὴν φωνὴν ἀνθρώπους· οὐδὲ ἐκτελοῦσι τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν σοι ὑπέσχοντο ἔτι δεῦρο ἰόντες, ἀπὸ τοῦ Ἄργους τοῦ ἱπποτρόφου λέγω, ἐκπορθήσαντι σὺν αὐτοῖς τὸ καλῶς ἐκτισμένον Ἴλιον ἀπελθεῖν· ὥσπερ γὰρ ἢ παῖδες ἁπαλοὶ, ἢ καὶ χῆραι γυναῖκες πρὸς ἀλλήλους ὀδύρονται ἐπὶ τῷ ἀπιέναι οἴκαδε· ὄντως δὴ καὶ κάματος ἔνεστι τῷ πράγματι, ὥστε ἀλγήσαντά τινα ἀπιέναι ζητεῖν, καὶ γὰρ ἕνα μῆνά τις μένων πόῤῥω τῆς αὐτοῦ γυναικὸς σὺν νηῒ πολυκαθέδρῳ,

Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
Χθιζά τε καὶ πρώϊζ'· ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι·
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
Ἕρδομεν ἀθανάτοισι τελειέσσας ἑκατόμβας,
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
Βωμοῦ δ' ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτὼ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφιποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκνα ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκε θεὸς, ὅσπερ ἔφηνεν·
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθεν ἑκατόμβας,
Κάλχας αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε.

ἣν ἂν χειμεριναὶ θύελλαι συστρέφωσι, καὶ θάλαττα διεγειρομένη ἀσχόλει· ἡμῖν δὲ ἔνατός ἐστιν ἤδη ἐνιαυτὸς συμπληρούμενος τῇ περιφορᾷ τοῦ ἡλίου ἐνταῦθα μένουσι· δι᾽ ὃ τοὺς Ἀχαιοὺς οὐ μέμφομαι ἐπὶ τῷ ἀγανακτεῖν παρὰ ταῖς ναυσὶ ταῖς μελαίναις· ἀλλ᾽ ὅμως καὶ οὕτω τοῦ πράγματος ἔχοντος, ἀπρεπές ἐστι ἐπὶ πολύν τε χρόνον μένειν τινὰ, εἶτα ἄπρακτον ἀπέρχεσθαι· καρτερήσατε φίλοι, καὶ ἀναμείνατε μέχρι τινὸς χρόνου, ἵνα γνῶμεν εἰ ἀληθῶς ὁ Κάλχας μαντεύεται ἢ καὶ οὐχί· καλῶς γὰρ τοῦτο οἴδαμεν ἐν τῇ ψυχῇ ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ, ὑπάρχετε δὲ πάντες μάρτυρες, οὓς μὴ θανάτου μοῖραι ἀπῆλθον φέρουσαι· τὸ χθὲς καὶ πρώην λέγω γεγονὸς, ὅτε εἰς τὴν Αὐλίδα αἱ νῆες τῶν Ἀχαιῶν ἠθροίζοντο, βλάβην ἐπιφέρουσαι τῷ Πριάμῳ, καὶ τοῖς Τρωσίν· ἡμεῖς περὶ τὴν πηγὴν καὶ τὸν βωμὸν τὸν ἱερὸν ἐθύομεν τοῖς θεοῖς θυσίας ἀπὸ τελείων ζώων ὑπὸ τῇ εὐφυεῖ πλατάνῳ, ὅθεν ἔρρει διειδὲς ὕδωρ, ὅπου ἐφάνη μέγα σημεῖον, δράκων κατὰ τὰ νῶτα φονικοὺς, στίλβοντας ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὃν δὴ αὐτὸς ὁ οὐράνιος Ζεὺς ἔπεμψεν εἰς τὸ φῶς· ὑποκάτωθεν δὲ τοῦ βωμοῦ ἑρπύσας ἐπὶ τὴν πλάτανον ὥρμησεν, ὅπου δὴ ἦσαν νεόττια στρουθοῦ, ἀρτιγέννητα τέκνα ὀκτὼ, ἐπὶ τῷ ἀκροτάτῳ κλάδῳ τοῖς φύλλοις ὑποκείμενα· ἡ μήτηρ δὲ ἦν ἐνάτη, ἣ τὰ τέκνα ἔτεκε. ἐκεῖ δὴ οὗτος κατήσθιε ταῦτα ἐλεεινῶς τρίζοντα. ἡ μήτηρ δὲ αὐτῶν περιεπέτετο ὀδυρομένη τὰ προσφιλῆ τέκνα· ταύτην κάμψας ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς πτέρυγος κατέσχεν σὺν γόῳ πετομένην. ἐπεὶ δὲ κατέφαγε τὰ τέκνα τῆς στρουθοῦ καὶ αὐτὴν, τοῦτον μὲν διάδηλον ἐποίησεν ὁ θεὸς, ὃς αὐτὸν εἰς φῶς ἤγαγε· λίθον γὰρ αὐτὸν ἐποίησεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου τοῦ εἰς ἑαυτὸν ἐπεστραμμένου, καὶ ἑαυτὸν νοοῦντος. ἡμεῖς δὲ ἑστῶτες ἐθαυμάζομεν διὰ τὸ πρᾶγμα, ὃ ἐγένετο. ἐπεὶ οὖν μεγάλως φοβερὰ πράγματα εἰς τὰς τῶν θεῶν ἀφίκετο θυσίας, ὁ Κάλχας αὐτίκα δὴ μαντευόμενος ἠγόρευεν οὕτω· τί δή ποτε ἄφωνοι μετ᾽ ἐκ-

Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκνα ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὣς ἡμεῖς γε τοσαῦτ' ἔτεα πτολεμίζομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Ποῦ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν·
Αὔτως γὰρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρεΐδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
Ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Τούσδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ', ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,
Πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, εἴτε καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα·

πλήξεως ἐγένεσθε, ὦ τὴν κόμην τρέφοντες Ἀχαιοὶ, ἡμῖν μὲν τοῦτο τὸ μέγα τέρας εἰς φῶς ἤγαγεν ὁ τὴν τοῦ βουλεύεσθαι ἐπιςήμην ἔχων Ζεὺς, βραδὺ καὶ ὀψὲ τοῦ χρόνου ἀποβησόμενον, οὗτινος ἡ φήμη οὐκέτι ποτὲ ἀπολεῖται· ὥσπερ γὰρ οὗτος κατέφαγε τὰ τέκνα τοῦ ςρουθοῦ καὶ αὐτὸν, ὀκτὼ ὄντα, ἡ μήτηρ δὲ ἦν ἐνάτη, ἣ τὰ τέκνα ἔτεκε, οὕτως ἡμεῖς ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη πολεμήσομεν ἐκεῖ, ἐν τῇ Τροίᾳ δηλονότι· κατὰ δὲ τὸ δέκατον ἔτος τὴν πόλιν ἐκπορθήσομεν τὴν πλατεῖς τοὺς ςενωποὺς ἔχουσαν. Ἐκεῖνος οὕτως ἠγόρευεν ἑρμηνεύων τὸ τέρας· ταῦτα δὲ νῦν πάντα τελεῖται· ἀλλὰ μένετε ἐνταῦθα πάντες πολεμιςαὶ Ἀχαιοὶ, ἕως οὗ ἂν τὴν μεγάλην πόλιν τοῦ Πριάμου κατάσχωμεν. Οὕτως εἶπεν. οἱ Ἕλληνες μεγάλως ἤχησαν, αἱ νῆες δὲ λαμπρὸν περιήχησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων βοησάντων, τὸν λόγον ἐπαινέσαντες τοῦ Ὀδυσσέως τοῦ θείου. ἐπὶ τούτοις δὲ εἶπε καὶ ὁ Νέςωρ ὁ πολεμικὸς ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης. φεῦ, ὄντως παισὶν ἄφροσιν ὁμοιούμενοι τὴν δημηγορίαν ἐποιήσασθε, οἷς οὐδέν ἐςιν ἐν φροντίδι καὶ λογισμῷ τὰ τῶν πολέμων ἔργα. ποῖ δὴ τελευτήσωσιν ἡμῖν αἱ συνθῆκαι, καὶ ὅρκοι; ἐν ἐμπύροις δὴ θύμασιν αἱ γνῶμαι τῶν ἀνδρῶν ἐγένοντο καὶ τὰ βουλεύματα, καὶ σπονδαὶ δι' οἴνου ἀκράτου ἐγένοντο, καὶ αἱ δεξιώσεις, ἐφ' αἷς ἐτεθαρρήκειμεν· καὶ γὰρ λόγοις μόνον ὡς ἔτυχε φιλονεικοῦμεν, οὔτι δὲ οὐδαμῶς μηχανὴν δυνάμεθα εὑρεῖν, οὐδὲ τὶ ἔργον ἀνῦσαι, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνταῦθα ὄντες. ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, σὺ δὲ ὡς πρότερον, οὕτω καὶ νῦν, ἀσφαλῆ βουλὴν ἔχων βασίλευε ἐν τοῖς Ἕλλησι, κατὰ τοὺς τὴν βιαίαν παράταξιν ἔχοντας πολέμους· τούτους δὲ ἔα διαφθείρεσθαι ἕνα καὶ δύο, οἵπερ ἂν ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων βουλεύσωσι· τελείωσις δὲ οὐκ ἔςαι τῆς βουλῆς αὐτῶν, ἅτε παραβαινόντων τοὺς ὅρκους, πρότερον ἐπὶ τὸ Ἄργος ἀφικέσθαι, πρὶν ἂν καὶ ταῦτα γνῶναι, εἴτε ψεῦδος ἡ τοῦ Διὸς ὑπόσχεσις τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος, εἴτε καὶ οὐχί· διατείνομαι γὰρ δὴ ὑποσχέσθαι τὸν ὑπερβαλλόντως ἰσχυρὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου τὴν ἡμέραν ἐκείνην,

Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες·
Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
Τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε,
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πειθεό τ' ἄλλῳ·
Οὔτι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
Εἰ δέ κεν ὣς ἕρξῃς, τοὶ πείθωνται Ἀχαιοί,
Γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τε νυ λαῶν,
Ἠδ' ὅσκ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέσονται.
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἦ μὴν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν·
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ', εἵνεκα κούρης,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·

ὅτε ἐπὶ ταῖς ναυσὶ ταῖς ταχείαις τὴν πορείαν ἀπέπλεον οἱ Ἕλληνες φόνον τοῖς Τρωσὶ καὶ θανάτου μοῖραν ἐπιφέροντες· ἀστράπτων ἦν τότε κατὰ τὰ δεξιὰ ἡμῶν μέρη, σημεῖον τοῦτο δεικνὺς ἡμῖν εὐσύμβολον. δι' ὃ μηδεὶς πρότερον σπευδέτω ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἀπέρχεσθαι, πρὶν ἂν κοιμηθῆναί τινα παρὰ γυναικὶ Τρωάδι, ἀπαιτῆσαι δὲ ἡμᾶς καὶ λαβεῖν ἐκδίκησιν τῶν φροντίδων τε καὶ στεναγμῶν τῆς Ἑλένης. εἰ δέ τις εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἀπιέναι θέλῃ κατὰ θέλησιν ἔκπληξιν ἐμποιοῦσαν, ἀπτέσθω τῆς ἑαυτοῦ νεὼς τῆς εὐκαθέδρης τῆς μελαίνης, ἵνα ἐνώπιον τῶν ἄλλων θάνατον καὶ κακὴν μοῖραν καταλάβῃ. Ἀλλ' ὦ βασιλεῦ, αὐτός τε σὺ καλῶς βουλεύου, καὶ ἄλλῳ πείθου καλῶς συμβουλεύοντι. οὐκ ἀποβολῆς ἄξιος ἔσται ὁ λόγος, ὃν ἂν εἴπω. δίελε τοὺς ἄνδρας, ὦ Ἀγάμεμνον, κατὰ φυλὰς καὶ φρατρίας, ἵνα οἱ τῆς αὐτῆς μετέχοντες φρατρίας, ἕκαστος τῷ τῆς αὐτῆς αὐτῷ φρατρίας μετέχοντι βοηθῇ, καὶ οἱ τῆς αὐτῆς φυλῆς μετέχοντες, ἕκαστος τῷ τῆς αὐτῆς αὐτῷ φυλῆς μετέχοντι· εἰ γὰρ οὕτω ποιήσεις, καί σοι πείθονται οἱ Ἕλληνες· γνώσῃ δὴ ὅστις τε ἀπὸ τῶν ἡγεμόνων ἐστὶ δειλός, καὶ ὅστις ἀπὸ τῶν λαῶν, καὶ ὅστις ἂν ᾖ ἀνδρεῖος αὐτῶν, καθ' ἑαυτοὺς γὰρ διακεκριμένοι ἕκαστος καθ' ἣν ἔχει δύναμιν μαχοῦνται· γνώσῃ δὲ καὶ ἐὰν θείᾳ βλάβῃ τὴν πόλιν οὐκ ἐκπορθήσεις, ἢ ἀνδρῶν συμφύτῳ κακίᾳ καὶ ἀνεπιστημοσύνῃ πολέμου. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων. ὄντως δὴ, ὦ γέρον, νικᾷς κατὰ τὴν δημηγορίαν πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων· εἴθε γάρ, ὦ Ζεῦ πάτερ, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἄπολλον, τοιοῦτοί μοι ἦσαν δέκα σύμβουλοι ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν· τούτῳ γὰρ ἂν τῷ τρόπῳ ταχέως κατεστράφη ἡ πόλις τοῦ Πριάμου τοῦ βασιλέως ὑπὸ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως ἑαλωκυῖά τε καὶ ἐκπορθηθεῖσα. ἀλλά μοι ὁ Ζεὺς ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς ὁ τὴν αἰγίδα φορῶν λύπας ἔδωκεν, ὅς με ἐπὶ μάχας καὶ φιλονεικίας ἀνηνύτους ἐνέβαλε· καὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς μάχην κατέστημεν ἕνεκα τῆς κόρης, διὰ λό-

Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν·
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα·
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιὸν
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος, ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ Νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεξε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον ἄρηος·
Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Κίκλησκε δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν·
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν.

γων βιαίαν ἐχόντων ἐναντίωσιν· ἐγὼ δὲ προηγούμην τῆς μάχης δεινὰ ποιῶν καὶ θυμούμενος. εἰ δέ ποτ' ἐς μίαν βουλὴν βουλεύσομεν, οὐκέτι δὴ τοῖς Τρωσὶν ἀναβολὴ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ κακοῦ ἔσαι, οὐδὲ ἐπὶ μικρόν· νῦν δὲ ἀπέρχεσθε ἐπὶ ἄρισον, ἵνα συμβάλλωμεν πόλεμον· καλῶς μέν τις τὸ ἑαυτοῦ δόρυ ἀκονησάτω, καλῶς δὲ τὴν ἀσπίδα εὐτρεπισάτω, καλῶς δέ τις τοῖς ταχύποσιν ἵπποις τροφὴν δότω, καλῶς δέ τις κυκλωτοῦ ἅρματος ἰδὼν, πολέμου φροντίδα ποιείσθω, ὡς ἂν διὰ πάσης τῆς ἡμέρας τῷ μισητῷ πολέμῳ ὁμιλῶμεν· οὐ γὰρ ἀνάπαυλα μετὰ τὴν συμβολὴν ἔσαι οὐδ' ἐπὶ μικρὸν, εἰ μὴ ἡ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινεῖ τὴν ἰσχὺν τῶν ἀνδρῶν· διάβροχος μὲν ἱδρῶτι γενήσεται ἐν σήθεσί τινος ὁ ἀναφορεὺς τῆς ἀσπίδος τῆς τοὺς ἄνδρας περιεπούσης. ἐν τῷ δόρατι δὲ αὐτὸς τὴν χεῖρα καμεῖται, ἱδρώσει δέ τινος ἵππος ἅρμα ἕλκων ἐντέχνως καὶ περικαλῶς ἐξεσμένον· ὃν δ' ἂν ἐγὼ ἴδω παρὰ ταῖς ναυσὶ ταῖς μελαίναις ἐθέλοντα μένειν πόῤῥω τῆς μάχης, οὐκέτι δὴ ἱκανὸς ἔσαι φυγεῖν τοὺς κύνας καὶ οἰωνοὺς, οἳ αὐτὸν διασπαράξουσι φονευθέντα· Οὕτως εἶπεν. οἱ Ἀργεῖοι δὲ ἐπαινοῦντες τὸν λόγον μεγάλως ἤχησαν οὕτως, ὥσπερ κῦμα, ὃ κινήσει Νότος ἐπελθὼν ἐφ' ὑψηλῇ ἀκτῇ, ἀκροτηρίῳ λέγω, μετεώρῳ προβεβλημένῳ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ὅπερ οὐδέποτε κύματα λείπει, ἃ παντοῖοι κινοῦσιν ἄνεμοι, ὅταν ἐνθένδε, ἢ ἐνθένδε γένωνται· ἀνασάντες δὲ ἀπήρχοντο σκεδασθέντες ἐπὶ τὴν ναῦν ἕκασος τὴν ἑαυτοῦ, πῦρ τε ἀνῆψαν ἐπὶ εὐτρεπίσει ἀρίσου καὶ θυσίας, καὶ τροφὴν ἔλαβον. ἄλλος δὲ ἄλλῳ ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἀεὶ ὄντων ἔθυσεν, εὐχόμενος θάνατόν τε ἐκφυγεῖν, καὶ κάκωσιν πολέμου. ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν ὁ Ἀγαμέμνων βοῦν ἔθυσε λιπαρὸν, πενταστῆ τῷ ὑπερβαλλόντως ἰσχυρῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου, μετεκαλέσατο δὲ ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς ἐνδόξους ἀρισέας τοῦ πανελληνίου· τὸν Νέσορα δὲ πρώτισα μετεκαλέσατο, καὶ τὸν βασιλέα τὸν Ἰδομενέα, ἔπειτα δὲ τοὺς δύο Αἴαντας, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως, ἕκτον δὲ δὴ τὸν Ὀδυσσέα, τὸν

Ἕκτον δ᾽ αὖτ᾽ Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον·
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Ἤιδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο·
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ᾽ εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ᾽ ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι,
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ᾽ ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ᾽ ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Ἀνέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ᾽ ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν·
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὠμοθέτησαν·
Καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον·
Σπλάγχνα δ᾽ ἄρ᾽ ἐμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ᾽ ἐκάη, καὶ σπλάγχν᾽ ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ᾽ ἄρα τἄλλα, καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ᾽, οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,

ἰσοςάσιον τὴν σύνεσιν τῷ Διΐ. αὐτόκλητος δὲ πρὸς αὐτὸν ἦλθεν ὁ κατὰ τὸν πόλεμον ἀγαθὸς Μενέλαος· ᾔδει γὰρ κατὰ τὴν ψυχὴν, ὅπως ὁ ἀδελφὸς ἐκοπία· τὸν βοῦν δὲ ἐκύκλωσαν, καὶ τὰ κανᾶ, ἐφ' οἷς ἦσαν αἱ σύμμικτοι τοῖς ἁλσὶ κριθαὶ, ἐβάςασαν· ἐπὶ τούτοις δ' εὐχόμενος εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων. ὦ Ζεῦ ἐνδοξότατε, μέγιςε, τῆς σκοτώσεως τῶν νεφελῶν αἴτιε, ὁ ἐν αἰθέρι οἰκῶν, δὸς μὴ πρότερον δῦναι τὸν ἥλιον καὶ ἐπελθεῖν τὸ σκότος, πρὶν ἂν καταβαλεῖν με ἐπὶ πρόσωπον τὸ οἴκημα τοῦ Πριάμου ἐσβολωμένον, καὶ ἠμαυρωμένον καπνῷ, ἐμπρῆσαι δὲ διὰ πυρὸς πολεμίου τὰς θύρας αὐτοῦ· τὸν τοῦ Ἕκτορος δὲ χιτῶνα ἐν τοῖς ςήθεσιν αὐτοῦ διασπαράξαι δόρατι, διερρωγότα γενησόμενον· πολλοὶ δ' ἑταῖροι αὐτοῦ περὶ αὐτὸν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς κόνεως κείμενοι διὰ τῶν ὀδόντων τὴν γῆν λάβοιεν. Οὕτως εἶπεν εὐχόμενος. οὔπω δὲ ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς ἐπένευεν αὐτῷ τελειώσειν τὴν εὐχήν. ἀλλ' οὗτος ἀπεδέχετο μὲν τὴν θυσίαν, κάματον δὲ κακὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἀφθόνητον ἐπέτεινεν. ἐπεὶ δὲ εὔξαιντο, καὶ τὰς σὺν ἁλσὶ κριθὰς ἐξέχεον τοῖς οὐλοχύτοις πρὸ τῆς τοῦ ἱερείου θυσίας, ἀνέςρεψαν μὲν πρῶτα τὸν τράχηλον τοῦ ἱερείου, καὶ ἔσφαξαν αὐτὸ, καὶ ἐξέδειραν, καὶ τοὺς μηροὺς αὐτοῦ ἀπέτεμον, καὶ λίπει αὐτοὺς κατεκάλυψαν, διττὰς μοίρας ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δὲ ὠμὰ κρέα ἀπὸ τοῦ ἱερείου τεμόντες ἔθηκαν, καὶ ταύτας μὲν δὴ τὰς μοίρας ἐν σχίζαις θέντες ἀποβεβληκυίαις τὰ φύλλα ξηροτικὰ κατέκαιον· τὰ σπλάγχνα δὲ τοῖς ὀβελοῖς ἐμπερονήσαντες, ἐπάνω τῶν ἀνθράκων κατεῖχον αὐτὰ ὀπτῶντες· ἐπεὶ δὲ κατεκαύθησαν οἱ μηροὶ, καὶ τὰ ἐντόσθια ἔφαγον, τὰ ἄλλα δὴ πάντα κρέα εἰς μικρὰ ἔτεμον, καὶ περιέπειραν αὐτὰ τοῖς ὀβελοῖς, καὶ ὤπτησαν περιεσκεμμένως, ἐξήγαγον ἀπὸ τοῦ πυρὸς πάντα. ἐπεὶ δὲ ἔληξαν τοῦ πόνου, καὶ τὴν εὐωχίαν κατεσκεύασαν, εὐωχοῦντο· οὐκέτι δὲ ψυχή τινος ἐδεῖτο τροφῆς ἐν κοινῇ τραπέζῃ προκειμένης. ἐπεὶ δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἐπλήρωσαν τῆς πόσεως, καὶ τῆς τροφῆς, ἐν τούτοις δὴ λόγων

Μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει·
Ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας.
Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρά κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε,
Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
Θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·
Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,
Πάντες ἐϋπλεκέες· ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος·
Σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ,
Κραδίῃ, ἄληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην,
Οὔρεος ἐν κορυφῇ· ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
Ὣς τῶν ἐρχομένων, ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκεν.
Τῶν δ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καΰστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,

ὁ Νέςωρ ἤρχετο ὁ πολεμιςὴς, ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης πόλεως. ὦ Ἀγάμεμνον υἱὲ τοῦ Ἀτρέως ἐνδοξότατε βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν, μηκέτι νῦν ἐπὶ πολὺ ἐνταῦθα διαλεγώμεθα, μήδ' ἐπὶ πολὺ εἰς τὸ ἑξῆς ἀναβαλλώμεθα τὸ ἔργον, ὃ δὴ ὁ θεὸς ἡμῖν ἐργάσεσθαι δώσει· ἀλλ' ἄγε, οἱ Κήρυκες μὲν τῶν Ἑλλήνων τῶν χαλκοῖς ὅπλοις ὠχυρωμένων κηρύγματι συγκαλοῦντες κατὰ τὰς ναῦς τὸν λαὸν ἀθροιζέτωσαν· ἡμεῖς δὲ ὁμοῦ πάντες οὕτως ὡς ἐσμεν, ἐπὶ τὸν πολὺν ςρατὸν τῶν Ἑλλήνων ἀπέλθωμεν, ὅπως ἂν τάχιον ἔντονον ἀνάψωμεν πόλεμον. Οὕτως εἶπεν. οὐκ ἠπείθησε δὲ αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν ὁ Ἀγαμέμνων. εὐθὺς τοῖς ὀξυφώνοις κήρυξι προσέταξε κηρύγματι συγκαλεῖν ἐπὶ πόλεμον τοὺς τὴν κόμην τρέφοντας Ἀχαιούς. οἱ μὲν βοῇ συνεκάλουν· οἱ δὲ ἠθροίζοντο μάλα ταχέως. οἱ δὲ περὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως βασιλεῖς οἱ ὑπὸ τοῦ Διὸς πεπαιδευμένοι τὴν βασιλικὴν παιδείαν, σὺν σφοδρᾷ ὁρμῇ ἐκινοῦντο διακρίνοντες αὐτοὺς κατὰ φυλὰς καὶ φρατρίας, σὺν αὐτοῖς δὲ ἡ ὀξὺ ὁρῶσα Ἀθηνᾶ τὴν τοῦ Διὸς αἰγίδα φοροῦσα τὴν πάνυ τιμίαν, τὴν μήτε φθειρομένην, μήτε παλαιουμένην, ἧς πλεῖςοι κροσσοὶ κατὰ πάντα τὰ μέρη χρυσοῖ ἀπηώρηνται, πάντες εὔπλοκοι, ἕκαςος δὲ πλείςων ἄξιος νομισμάτων· σὺν ταύτῃ διαπρέπουσα τὸν λαὸν διήρχετο τῶν Ἑλλήνων, ἐπισπεύδουσα ἔρχεσθαι, προθυμίαν δὲ ἔμμονον ἐνέβαλεν ἑκάςῳ ἐν τῇ καρδίᾳ, ὥςε ἀπαύςως πολεμεῖν καὶ μάχεσθαι. τούτοις δ' εὐθέως γλυκύτερος ὁ πόλεμος ἐγένετο ἢ ἀπέρχεσθαι εἰς τὴν πατρίδα τὴν προσφιλῆ γῆν διὰ τῶν νεῶν τῶν κοίλων. καθὰ πῦρ ἀφανιςικὸν φλέγει δρυμῶνα ὑπερβαλλόντως πολὺν ἐν κορυφῇ ὄρους, πόρρωθεν δὲ φαίνεται ἡ λαμπηδὼν σφοδρῶς λάμπουσα· οὕτω τούτων πορευομένων ἀπὸ τοῦ θείȣ σιδήρȣ λαμπηδὼν σφοδρῶς λάμπȣσα διὰ τȣ͂ ἀέρος ἐπὶ τὸν ȣ̓ρανὸν κατελάμβανε. τȣ́των δ' ὥσπερ ὀρνίθων πτηνῶν ἔθνη πολλὰ χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων ἐπιμήκεις ἐχόντων τȣ̀ς τραχήλȣς ἐν τῷ ὕδατι καταῤῥύτῳ τόπῳ τῷ καλȣμένῳ Ἀσίῳ, περὶ τὸ ῥεῦμα τȣ͂ Καΰςρȣ πο

Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών.
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
Ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσά τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ', ὥστ' αἰπόλια πλατέα αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
Ῥεῖα διακρίνουσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένοισι,
Τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν·
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Φωνὴ δ' ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·

ταμȣ͂, ἔνθεν καὶ ἔνθεν πέτονται τερπόμενα τῇ πτήσει, σὺν κλαγγῇ καθιζόντων, λαμπρὸν δὲ ἀντηχεῖ ὁ λειμών· οὕτω τὰ πολλὰ ἔθνη τούτων ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ ἀπὸ τῶν σκηνῶν εἰς τὸ πεδίον συνέῤῥεον τὸ τοῦ Σκαμάνδρου· ἡ γῆ δὲ ὑπὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν τε καὶ τῶν ἵππων, λαμπρὸν ὑπήχει. ἔςησαν δὲ ἐν τῷ ὕδατι καταῤῥύτῳ πεδίῳ τῷ τοῦ Σκαμάνδρου, τῷ εὖ ἔχοντι ἀνθέων, μυρίοι, ὅσα τε φύλλα, καὶ ἄνθη γίνεται ἐν τῷ ἔαρι. καθὰ μυιῶν ἀθρόως πετομένων ἔθνη πολλὰ αἵ δὴ κατὰ ποιμενικὴν ἔπαυλιν πλανόμεναι ςρέφονται ἐν τῇ ὥρᾳ τȣ͂ Ἔαρος, ὅτε τὸ γάλα ἐπὶ τῶν ἀγγείων ἀμελγόμενον δίυγρα ταῦτα ποιεῖ· τοσοῦτοι οἱ τὴν κόμην τρέφοντες Ἀχαιοὶ κατὰ τῶν Τρώων ἵςαντο ἐν τῷ πεδίῳ διαφθεῖραι αὐτοὺς προθυμούμενοι. τούτους δὲ ὥσπερ πλήθη αἰγῶν σκεδαννυμένων ἐν τῇ νομῇ καὶ πλατυνομένων αἰπόλοι ἄνδρες ῥαδίως διακρίνουσιν, ἐπειδὰν ἐν τῷ βόσκεσθαι μιγῶσιν. οὕτω τούτους οἱ ἡγεμόνες διέταττον ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον ἔρχεσθαι· σὺν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ὁ Ἀγαμέμνων, ὅμοιος κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ Διὶ τῷ τρέποντι τοὺς ἐναντίους τῷ κεραυνῷ, κατὰ δὲ τὴν ζώνην, τῷ Ἄρει, κατὰ δὲ τὸ ςέρνον τῷ Ποσειδῶνι· ὥσπερ βοῦς ἐν ἀγέλῃ ταῦρος κατὰ πολὺ ἔξοχός ἐςι πάντων τῶν ἄλλων, οὗτος γὰρ ἐπὶ βουσὶν ἠθροισμένοις διαπρέπει· τοιοῦτον δὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐποίησεν ὁ Ζεὺς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως διαπρέποντα καὶ ἔξοχον ἐν πολλοῖς ἥρωσιν. Ἄγετε, ὦ μȣ͂σαι, αἱ οἰκοῦσαι τὰ ὀλύμπια οἰκήματα, εἴπατε νῦν μοι, ὑμεῖς γὰρ ἐςὲ θεαὶ, πάρεςέ τε πᾶσι δρωμένοις, καὶ τὴν ἐπιςήμην ἔχετε πάντων, ἡμεῖς δὲ φήμην μόνον τῶν ἐνδόξως πεπραγμένων ἀκούομεν, οὐδαμῶς δὲ οἴδαμεν, οἵτινες ἦσαν ἡγεμόνες τῶν Δαναῶν, καὶ ἄρχοντες· τούτους γὰρ μόνους εἰπεῖν δύναμαι, τὴν πληθῦν δὲ οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν, οὐδ' ὀνόματι ἕκαςον τȣ͂ πλήθȣς δηλȣ͂ν, ȣ̓δ' εἴ μοι ἦσαν δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ ςόματα, φωνὴ δὲ ἄθραυςος, καὶ ψυχὴ χαλκοῦ εὐτονίαν ἔχουσα ἐνῆν, εἰ μὴ αἱ μȣ͂-

Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

ΝΗΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίός τε·
Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνὸν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν.
Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθρὰς,
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ', ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·
Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσσαντ' ἐνέμοντο,
Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νίσαν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν·
Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν, καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόν' ἔναιον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον·
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη, δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ·

σαι αἱ Ὀλυμπιάδες, αἱ τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος θυγατέρες, οὐκέτι συνάραιντο διδάσκουσαι, ὅσοι ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἦλθον. τοὺς ἀρχηγοὺς δὲ τῶν νεῶν ἐρῶ, καὶ ἁπάσας τὰς ναῦς.

ΝΗΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Τῶν μὲν Βοιωτῶν ἀνδρῶν ὁ Πηνέλαος καὶ ὁ Λήϊτος ἐβασίλευον, καὶ ὁ Ἀρκεσίλαος, καὶ ὁ Προθοήνωρ, καὶ ὁ Κλόνιος, οἵτινες ἐκαρποῦντο τὴν Ὑρίαν, καὶ τὴν Αὐλίδα, τὴν σκολιὰν καὶ τραχεῖαν, καὶ τὴν Σχοῖνον, καὶ τὴν Σκῶλον, καὶ τὸν δύσβατον καὶ ὀρεινὸν Ἐτεωνὸν, καὶ τὴν Θέσπειαν, καὶ τὴν Γραῖαν, καὶ τὸν πλατὺν Μυκαλησσὸν. καὶ οἵτινες τὸ Ἅρμα ἐκαρποῦντο, καὶ τὸ Εἰλέσιον, καὶ τὰς Ἐρυθράς. καὶ οἵτινες τὸν Ἐλεῶνα ᾤκουν, καὶ τὴν Ὕλην, καὶ τὸν Πετεῶνα, καὶ τὴν Ὠκαλέαν, καὶ τὸν Μεδεῶνα τὴν καλῶς ἐκτισμένην πόλιν, καὶ τὰς Κώπας, καὶ τὴν Εὔτρησιν, καὶ τὴν Θίσβην τὴν πολλὰς περιστερὰς ἔχουσαν. καὶ οἵτινες ᾤκουν τὴν Κορώνειαν, καὶ τὸν εὐβότανον Ἁλίαρτον, καὶ οἵτινες τὴν Πλάταιαν ᾤκουν, καὶ οἱ τὴν Γλίσσαν ἐκαρποῦντο, καὶ οἵτινες τὰς Ὑποθήβας ᾤκουν τὴν καλῶς ἐκτισμένην πόλιν, καὶ τὸν ἱερὸν Ὀγχηστον, τὸ λαμπρὸν τέμενος τοῦ Ποσειδῶνος. καὶ οἵτινες ᾤκουν τὴν Ἄρνην τὴν πολλὰς σαφυλὰς φέρουσαν· καὶ οἱ τὴν Μίδειαν, καὶ τὴν Νίσαν τὴν ἄγαν θείαν, καὶ τὴν Ἀνθηδόνα τὴν ἐσχάτην κειμένην. τούτων μὲν πεντήκοντα νῆες ἐπορεύοντο, ἐν ἑκάστῃ δὲ νέοι Βοιωτοὶ ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν ἐπέβαινον. οἵτινες δὲ τὴν Ἀσπληδόνα ᾤκουν, καὶ τὸν Ὀρχομενὸν τὸν Μινύειον, τούτων ἦρχεν ὁ Ἀσκάλαφος καὶ ὁ Ἰάλμενος οἱ υἱοὶ τοῦ Ἄρεος, οὓς ἔτεκεν ἡ Ἀστυόχη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἄκτορος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀζέως, ἡ αἰδοῦς ἀξία παρθένος ἀναβᾶσα εἰς τὸ ἀνώγαιον οἴκημα τῷ ἰσχυρῷ Ἄρει· οὗτος δὲ παρεκλίνθη αὐτῇ κρυφίως. τού-

Τοῖς δὲ τριάκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν.
Κρῖσσάν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειον, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην λινοθώραξ,
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.
Οἳ Κῦνον τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τῶν δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρετριάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύραν ναιετάεσκον·
Τῶνδ' αὖ ἡγεμόνευε Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσιν

των δὲ τριάκοντα βαθεῖαι νῆες ἐπορεύοντο. τῶν δὲ Φωκέων ὁ Σχέδιος καὶ ὁ Ἐπίστροφος ἐβασίλευον, οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰφίτου τοῦ μεγαλοψύχου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ναυβόλου. οἵτινες τὴν Κυπάρισσον ᾤκουν, καὶ τὴν Πυθῶνα τὴν λιθώδη καὶ τραχεῖαν, καὶ τὴν Κρῖσσαν τὴν ἄγαν θείαν, καὶ τὴν Δαυλίδα, καὶ τὸν Πανοπέα· οἳ τὴν Ἀνεμώρειαν, καὶ τὴν Ὑάμπολιν ἐκαρποῦντο· καὶ οἳ παρὰ τὸν ἔνδοξον ποταμὸν τὸν Κηφισὸν ᾤκουν· καὶ οἳ τὴν Λίλαιαν ᾤκουν κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Κηφισοῦ ποταμοῦ τούτοις εἵποντο· μετὰ τούτων αὐτῶν νῆες μέλαιναι τεσσαράκοντα ἐπορεύοντο. οὗτοι μὲν τὰς τάξεις τῶν Φωκέων ἵσαντο περιενεργοῦντες, καὶ διατάττοντες. ἐγγὺς δὲ τῶν Βοιωτῶν κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος καθωπλίζοντο. τῶν δὲ Λοκρῶν ἦρχεν ὁ ὠκύπους Αἴας ὁ υἱὸς τοῦ Οἰλέως, βραχύτερος τῷ σώματι, καὶ οὐ τηλικοῦτος, ἡλίκος ἦν Αἴας ὁ τοῦ Τελαμῶνος υἱός, ἀλλὰ κατὰ πολὺ μικρότερος· μικρὸς μὲν οὖν ἦν λινῷ θώρακι χρώμενος, δόρατι δὲ ἐνίκα πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ Ἀχαιούς· οἵτινες τό τε Κῦνον ἐκαρποῦντο, καὶ τὸν Ὀπόεντα, καὶ τὸν Καλλίαρον, καὶ τὴν Βῆσσαν, καὶ τὴν Σκάρφην, καὶ τὰς ἐρασμίας Αὐγείας, καὶ τὴν Τάρφην, καὶ τὸ Θρόνιον περὶ τὰ ῥεύματα τοῦ Βοαγρίου ποταμοῦ. σὺν αὐτῷ δὲ τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο τῶν Λοκρῶν, οἳ οἰκοῦσι πέραν καὶ ἀπαντικρὺ τῆς ἱερᾶς Εὐβοίας. οἵτινες δὲ τὴν Εὔβοιαν ᾤκουν, οἱ Εὐβοεῖς λέγω, οἱ ἰσχύος τε καὶ προθυμίας πλήρεις, τήν τε Χαλκίδα, καὶ τὴν Ἐρέτριαν, καὶ τὴν πολλὰς σταφυλὰς ἔχουσαν Ἱστίαιαν, καὶ τὴν παραθαλάσσιον Κήρινθον, καὶ τὸ Δίου ὑψηλὸν πόλισμα· καὶ οἳ τὴν Κάρυστον ᾤκουν, καὶ οἳ τὴν Στύραν ᾤκουν· τούτων δὴ ἦρχεν ὁ Ἐλεφήνωρ ὁ κλάδος τοῦ Ἄρεος, ὁ υἱὸς τοῦ Χαλκώδοντος, ὁ ἀρχηγὸς τῶν μεγαλοψύχων Εὐβοέων· τούτῳ δὲ οἱ ταχεῖς Εὐβοεῖς εἵποντο, ὄπισθεν μόνον τῆς κεφαλῆς τρέφοντες τὴν κόμην, πολεμισταί, προθύμως ὁρμῶντες σὺν μακροῖς δόρασι διε-

Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
Καδδ' ἐν Ἀθήνῃς εἷσεν, ἑῷ ἐν πίονι νηῷ·
Ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
Τῶν δ' αὖ ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
Τῷδ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ,
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν·
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Τῶνδ' αὖ ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δέ γε Μυκήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνὰς,
Ἀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,

λεῖν τοὺς θώρακας τῶν πολεμίων περὶ τὰ στήθη αὐτῶν. σὺν δ' αὐτῷ τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. οἳ δὲ τὰς Ἀθήνας ᾤκουν τὴν καλῶς ἐκτισμένην πόλιν, τὸν δῆμον τοῦ Ἐρεχθέως τοῦ μεγαλοψύχου, ὃν δή ποτε ἡ Ἀθηνᾶ ἀνέθρεψεν ἡ θυγάτηρ τοῦ Διός, ἐγέννησε δὲ αὐτὸν ἡ γῆ, ἡ τὰ πρὸς τὸ ζῆν δωρουμένη τοῖς ἀνθρώποις, ἐκάθισε δὲ αὐτὸν ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ἑαυτῆς ναῷ τῷ λιπαρῷ, διὰ τὰς ἐκ τῶν λιπαρῶν ζώων γινομένας ἐκεῖ θυσίας, ὅπου δὴ αὐτὴν διὰ ταύρων καὶ ἀρνειῶν ἐξευμενίζονται. αἱ υἱοὶ τῶν Ἀθηναίων, κυκλοφορουμένων τῶν ἐνιαυτῶν· τούτων δὲ ἦρχεν ὁ Μενεσθεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πετεοῦ. τούτῳ δὲ οὔτις πω ἀνὴρ ἐπίγειος ἐγενήθη ὅμοιος, πρὸς τὸ διατάξαι ἵππους καὶ ἄνδρας πολεμιστάς· ὁ Νέστωρ μόνος εἰς ἅμιλλαν αὐτῷ ἤρχετο, οὗτος γὰρ γεραίτερος ἦν. σὺν αὐτῷ δὲ πεντήκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. ὁ Αἴας δὲ ἦγεν ἐκ τῆς Σαλαμῖνος νῆας δώδεκα· ἔστησε δὲ αὐτὰς, ὅπου τῶν Ἀθηναίων αἱ τάξεις ἵσταντο. οἳ δὲ ᾤκουν τὸ Ἄργος, καὶ τὴν Τίρυνθα τὴν καλῶς τετειχισμένην, καὶ τὴν Ἑρμιόνην, καὶ τὴν Ἀσίνην, τὰς κειμένας κατὰ τὸν κόλπον τὸν βαθὺν, καὶ τὴν Τροιζῆνα, καὶ τὰς Ἠιόνας, καὶ τὸν πολλὰς ἀμπέλους ἔχοντα Ἐπίδαυρον, καὶ οἳ ᾤκουν τὴν Αἴγιναν, καὶ τὸν Μάσητα υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων· τούτων δὴ ἦρχεν ὁ ἀγαθὸς τὰ πολεμικὰ Διομήδης, καὶ ὁ Σθένελος, ὁ τοῦ πανενδόξου Καπανῆος ἀγαπητὸς υἱός· σὺν αὐτοῖς δὲ τρίτος Εὐρύαλος ἐπορεύετο ἀνὴρ ἴσος τοῖς θεοῖς, υἱὸς τοῦ Μηκιστέως τοῦ υἱοῦ τοῦ Ταλαΐονος τοῦ βασιλέως· ἁπάντων δὲ ἡγεμόνευεν ὁ ἀγαθὸς τὰ πολεμικὰ Διομήδης. σὺν αὐτοῖς δὲ ὀγδοήκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. οἳ δὲ ᾤκουν τὰς Μυκήνας, πόλιν καλῶς ἐκτισμένην, καὶ τὴν Κόρινθον τὴν πλουσίαν, καὶ τὰς καλῶς ἐκτισμένας Κλεωνὰς, καὶ οἳ ἐκαρποῦντο τὰς Ἀρνειὰς, καὶ τὴν ἐρασμίαν Ἀραιθυρέαν, καὶ τὴν Σικυῶνα, ὅπου ὁ Ἄδραστος πρῶτον ἐβασίλευσε· καὶ οἳ

Καὶ Σικυῶν᾽, ὅθ᾽ ἄρ᾽ Ἄδρηστος πρῶτ᾽ ἐμβασίλευσεν·
Οἵ θ᾽ Ὑπερησείην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ᾽ εἶχον, ἠδ᾽ Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγίαλόν τ᾽ ἂν πάντα, καὶ ἀμφ᾽ Ἑλίκην εὐρεῖαν·
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρείδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ᾽· ἐν δ᾽ αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν·
Οὕνεκ᾽ ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ᾽ εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φάριν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσείας τ᾽ ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειάς τ᾽ ἐρατεινὰς,
Οἵ τ᾽ ἄρ᾽ Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ᾽ ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ᾽ Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ᾽ αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ᾽ ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἔϋκτιτον Αἶπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα, παρ᾽ Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ ἀοιδὴν

τὴν Ὑπερησίαν καὶ τὴν Αἰπεινὴν τὴν καρποφόρον καὶ γόνιμον, καὶ τὴν Πελήνην ᾤκουν καὶ τὸ Αἴγιον ἐκαρποῦντο, καὶ πάντα τὸν Αἰγιαλὸν, καὶ περὶ τὴν εὐρύχωρον Ἑλίκην· τούτων ἑκατὸν νεῶν ἦρχεν Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως· σὺν αὐτῷ δὲ λίαν πολλοὶ καὶ βέλτιςοι λαοὶ ἐπορεύοντο· αὐτὸς δὲ ἐνεδύσατο ὅπλα ὑπερβαλλόντως λαμπρὰ, τῇ δόξῃ ἐπαιρόμενος, καθότι ἐν πᾶσι τοῖς ἥρωσι διέφερε, καὶ ἐπίσημος ἦν διὰ τὸ ἄριςος εἶναι, καὶ κατὰ πολὺ πλείονα τῶν ἄλλων λαὸν ἄγειν μεθ' ἑαυτοῦ. οἱ δὲ ᾤκουν τὴν Λακεδαίμονα τὴν ἐν κοίλῳ τόπῳ κειμένην, καὶ μεγάλην οὖσαν, καὶ τὴν Φᾶριν, καὶ τὴν Σπάρτην, καὶ τὴν πολλὰς περιςερὰς ἔχουσαν Μεσσήνην, καὶ οἱ τὰς Βρυσείας ἐκαρποῦντο, καὶ τὰς ἐρασμίας Αὐγειὰς, καὶ οἱ ᾤκουν τὰς Ἀμύκλας, καὶ τὸ Ἕλος, καὶ οἱ τὴν Λᾶν ᾤκουν, καὶ τὸν Οἴτυλον ἐκαρποῦντο· τούτων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀγαμέμνονος ἐβασίλευε ὁ ἀγαθὸς τὰ πολεμικὰ Μενέλεως, ἑξήκοντα νεῶν· πόῤῥωθι δὲ καθωπλίζοντο· ἅμα δὲ καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο τῇ ἑαυτοῦ προθυμίᾳ τεθαῤῥηκὼς, παροξύνων τοὺς ἄλλους εἰς πόλεμον· πάνυ δὲ προεθυμεῖτο καὶ ἐφίετο ἀπαιτῆσαι καὶ λαβεῖν ἐκδίκησιν τῶν φροντίδων, καὶ ςεναγμῶν τῆς Ἑλένης. οἱ δὲ τὴν Πύλον ἐκαρποῦντο, καὶ τὴν ἐρασμίαν Ἀρήνην, καὶ τὸ Θρύον τὸν πόρον τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ, καὶ τὸ Αἶπυ τὸ καλῶς ἐκτισμένον, καὶ τὸν Κυπαρισσήεντα, καὶ τὴν Ἀμφιγένην ᾤκουν, καὶ τὴν Πτελεὸν, καὶ τὸ Ἕλος, καὶ τὸ Δώριον, ὅπου αἱ Μοῦσαι συναντήσασαι ἀφείλοντο τὴν μουσικὴν Θάμυριν τὸν Θρᾶκα ἀπὸ τῆς Οἰχαλίας ἐρχόμενον, ἀπ' Εὐρύτου τοῦ Οἰχαλιέως· ὑπέσχετο γὰρ καυχώμενος νικήσειν, ἂν αὐταὶ αἱ Μοῦσαι ᾄδωσιν αἱ θυγατέρες τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος· αἱ δὲ Μοῦσαι ὀργισθεῖσαι τυφλὸν αὐτὸν ἐποίησαν, τὴν δὲ μουσικὴν τὴν θείαν ἀφείλοντο, καὶ τῆς κιθαρῳδίας ἐκλαθέσθαι

Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστήν.
Τῶν αὖ ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί.
Οἳ Φένεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παρνασίαν ἐνέμοντο,
Τῶν ἦρχ', Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ
Ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐϋσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον θ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαὶ, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' ἄρ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
Υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, οἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ἤλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,

ἐποίησαν· τούτων δὴ ἦρχεν ὁ πολεμικὸς Νέςωρ ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης· τούτου δὲ νῆες βαθεῖαι ἐνενήκοντα ἐπορεύοντο. οἳ δὲ ᾤκουν τὴν Ἀρκαδίαν, ὑπὸ τὸ ὑψηλὸν ὄρος τὴν Κυλλήνην κατὰ τὸν τάφον τοῦ Αἰπύτου, ἔνθα εἰσὶν ἄνδρες πολεμιςαὶ, καὶ οἳ τὸν Φενεὸν ἐκαρποῦντο, καὶ τὸν Ὀρχομενὸν τὸν πολυθρέμμονα, καὶ τὴν Ῥίπην, καὶ τὴν Στρατίαν, καὶ τὴν ὑψηλὴν, καὶ ὑπὸ τῶν ἀέρων καταπνεομένην Ἐνίσπην, καὶ οἳ τὴν Τεγέην ᾤκουν, καὶ τὴν ἐρασμίαν Μαντίνειαν, καὶ οἳ τὸν Στύμφηλον ᾤκουν, καὶ τὴν Παῤῥασίαν ἐκαρποῦντο· τούτων ἦρχεν ὁ παῖς τοῦ Ἀγκαίου Ἀγαπήνωρ ὁ βασιλεὺς ἑξήκοντα νεῶν· πολλοὶ δὲ ἐν ἑκάςῃ νηὶ ἄνδρες Ἀρκάδες ἐπέβαινον πολεμεῖν εἰδότες. αὐτὸς γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ἔδωκεν αὐτοῖς νῆας εὐκαθέδρους, ὥςε πλέειν κατὰ τὸν πόντον τὸν οἰνοειδῆ καὶ ἀμαιρὸν, ἐπειδὴ αὐτοῖς οὐκ ἦσαν διὰ φροντίδος τὰ κατὰ θάλασσαν ἔργα. οἳ δὲ τὸ Βουπράσιον, καὶ τὴν Ἦλιν ᾤκουν τὴν ἔνδοξον, καὶ ὅσον ἡ Ὑρμίνη, καὶ ἡ Μύρσινος ἡ ἐν ἐσχατιᾷ κειμένη, καὶ ἡ Πέτρη ἡ Ὠλενίη, καὶ τὸ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐναποκλείει· τούτων δὴ τέσσαρες ἀρχηγοὶ ἦσαν, ἑκάςῳ δὲ ἀνδρὶ δέκα νῆες ταχεῖαι εἵποντο, πολλοὶ δ᾽ ἐν αὐταῖς ἦσαν Ἐπειοὶ· τούτων μὲν δὴ ὁ Ἀμφίμαχος, καὶ ὁ Θάλπιος ἡγεμόνευον, υἱοὶ, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἄκτορος· τούτων δὲ ἦρχεν ὁ ἰσχυρὸς Διώρης, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμαρυγκέως· τῶν δὲ τεσσάρων ἦρχεν ὁ Πολύξεινος ὁ κατὰ τὸ εἶδος ὅμοιος τοῖς θεοῖς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγασθένους, τοῦ υἱοῦ τοῦ Αὐγείου τοῦ βασιλέως. οἳ δὲ ἦσαν ἐκ τοῦ Δουλιχίου, καὶ τῶν Ἐχινῶν τῶν ἱερῶν νήσων, οἳ κατοικοῦσι πέραν τῆς θαλάσσης ἀπαντικρὺ τῆς Ἤλιδος· τούτων δὴ ἦρχεν ὁ Μέγης ὁ ἰσοςάσιος τῷ Ἄρει, ὁ υἱὸς τοῦ Φυλέως, ὃν ἐγέννησεν ὁ Φυλεὺς ὁ πολεμικὸς ὁ φίλος τοῦ Διὸς, ὃς πάλαι εἰς το Δου-

Φυλεΐδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεὺς,
Ὅς ποτε Δουλίχιον ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τραχεῖαν,
Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος·
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός.
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνα τε πετρήεσσαν.
Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος.
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
Ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόνπολιν ἀμφενέμοντο.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδροφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε μέγας τε,
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,

λίχιον ἀπῳκίσθη ὀργιζόμενος τῷ ἑαυτοῦ πατρί· σὺν αὐτῷ δὲ τεσσαράκοιτα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. ὁ Ὀδισσεὺς δὲ τοὺς Κεφαλῆνας, τοὺς μεγαλοψύχους, οἳ δὴ τὴν Ἰθάκην ᾤκουν, καὶ τὸ ὄρος τὸ Νήριτον τὸ σύνδειδρον καὶ κινησίφυλλον, καὶ οἳ τὰ Κροκύλεια ἐκαρποῦντο, καὶ τὴν τραχεῖαν Αἰγίλιπα, καὶ οἳ τὴν Ζάκυνθον ᾤκουν, καὶ οἳ τὴν Σάμον ἐκαρποῦντο, καὶ οἳ τὴν Ἤπειρον ᾤκουν, καὶ οἳ πέραν ἐκαρποῦντο οἰκοῦντες· τούτων μὲν ὁ Ὀδυσσεὺς ἦρχεν, ὁ ἰσοςάσιος τῷ Διὶ κατὰ τὴν βουλήν· τούτῳ δ' εἵποντο νῆες δώδεκα τὰ ἑκατέρωθεν τῆς πρύμνης καὶ πρώρας βεβαμμένα ἔχουσαι μίλτῳ. τῶν δὲ Αἰτωλῶν ἡγεμόνευεν ὁ Θόας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδραίμονος. οἳ τὴν Πλευρῶνα ἐκαρποῦντο, καὶ τὴν Ὤλενον, καὶ τὴν Πυλήνην, καὶ τὴν Χαλκίδα τὴν παραθαλάσσιον, καὶ τὴν Καλυδῶνα τὴν τραχεῖαν τε καὶ λιθώδη· οὐκέτι γὰρ ἦσαν υἱοὶ τοῦ μεγαλοψύχου Οἰνέως, οὐδ' ἔτι δὴ αὐτὸς ἦν, ἀπέθανε δὲ Μελέαγρος ὁ ξανθός· τούτῳ δὲ προσετέτακτο πάντη βασιλεύειν τῶν Αἰτωλῶν· σὺν αὐτῷ δὲ τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο· τῶν δὲ Κρητῶν ἦρχεν Ἰδομενεὺς ὁ κατὰ τὴν μάχην ἔνδοξος. οἳ τήν τε Κνωσσὸν ᾤκουν, καὶ τὴν Γόρτυναν τὴν καλὰ τείχη ἔχουσαν, καὶ τὴν Λύκτον, καὶ τὴν Μίλητον, καὶ τὸν Λύκαστον τὸν λευκόγειον, καὶ τὴν Φαιςόν, καὶ τὸ Ῥύτιον, πόλεις καλῶς οἰκουμένας, καὶ οἱ ἄλλοι, οἳ τὴν Κρήτην ἐκαρποῦντο τὴν ἑκατὸν πόλεις ἔχουσαν· τούτων μὲν δὴ ἦρχεν Ἰδομενεὺς ὁ κατὰ τὴν μάχην ἔνδοξος, καὶ ὁ Μηριόνης ὁ ἰσοςάσιος τῷ Ἄρει τῷ τοὺς ἄνδρας φονεύοντι. τούτοις δὲ εἵποντο νῆες μέλαιναι ὀγδοήκοντα. ὁ Τληπόλεμος δὲ ὁ τοῦ Ἡρακλέους υἱός, ὁ ἰσχυρός τε καὶ μέγας, ἐννέα νῆας ἦγεν ἐκ τῆς Ῥόδου τῶν ὑπερηφάνων Ῥοδίων, οἳ τὴν Ῥόδον ἐκαρποῦντο εἰς τρεῖς μοίρας διατεταγμένοι, λέγω εἴς τε τὴν Λίνδον, καὶ Ἰήλυσον,

Λίνδον, Ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων,
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδὲ φιλήθεν
Ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς δ' Αἰσύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος·
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην· παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Βάσον τε.
Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
Οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,

καὶ τὸν λευκόγειον Κάμιρον· τούτων μὲν ἦρχεν ὁ Τληπόλεμος ὁ κατὰ τὴν μάχην ἔνδοξος, ὃν ἔτεκεν ἡ Ἀστυόχεια τῇ ἰσχύι τοῦ Ἡρακλέους, (ἤγουν τῷ Ἡρακλεῖ περιφραστικῶς), ἣν ἔγημεν ἐκ τῆς Ἐφύρης ἀπὸ Σελλήεντος τοῦ ποταμοῦ, πορθήσας πόλεις πολλὰς νέων ἐν βασιλείᾳ τεθραμμένων. ὁ Τληπόλεμος δὲ μετὰ τὸ ἀνατραφῆναι ἐν τῷ οἴκῳ τῷ καλῶς κατεσκευασμένῳ, εὐθὺς τὸν πρὸς μητρὸς θεῖον τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς ἐφόνευσε τὸν Λικύμνιον τὸν τοῦ Ἄρεος κλάδον γέροντα ἤδη. ταχέως δὲ νῆας κατασκευασάμενος, καὶ πολὺν οὗτος λαὸν ἀθροίσας ᾤχετο φεύγων διὰ θαλάσσης· ὠργίσθησαν γὰρ αὐτῷ οἱ ἄλλοι υἱοὶ, καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν τῆς ἰσχύος τοῦ Ἡρακλέους. ὁ δὲ παρεγένετο εἰς τὴν Ῥόδον πλανώμενος, καὶ θλίψεις ὑφιστάμενος· εἰς τρία δὲ μέρη ᾤκησαν κατὰ φυλὰς, καὶ ἐφιλήθησαν παρὰ τοῦ Διὸς, ὃς θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἄρχει, καὶ κατέχεεν αὐτοῖς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου πλοῦτον πολύν τε καὶ θεῖον. ὁ Νιρεὺς δὲ ἦγεν ἀπὸ τῆς Αἰσύμης νῆας τρεῖς ἰσοτοίχους, ὁ Νιρεὺς ὁ υἱὸς τῆς Ἀγλαΐας, καὶ τοῦ Χαρόπου τοῦ βασιλέως, ὁ Νιρεὺς, ὃς ὡραιότατος πάντων ἀνὴρ ἀφίκετο πρὸς τὸ Ἴλιον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, μετὰ τὸν ἄμεμπτον υἱὸν τοῦ Πηλέως, ἀλλ' ἀσθενὴς τῇ δυνάμει ἦν, ὀλίγος δὲ λαὸς ἠκολούθει αὐτῷ. οἱ δὲ τὴν Νίσυρον ᾤκουν, καὶ τὴν Κάρπαθον, καὶ τὴν Βάσον, καὶ τὴν Κῶν, τὴν πόλιν τοῦ Εὐρυπύλου, καὶ τὰς νήσους τὰς Σποράδας· τούτων δὴ Φείδιππος καὶ Ἄντιφος ἦρχον, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Θεσσαλοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους τοῦ βασιλέως· τούτων δὲ τριάκοντα νῆες βαθεῖαι ἐπορεύοντο. Νῦν δὴ τούτους, ὅσοι τὸ Ἄργος τὸ Πελασγικὸν ᾤκουν, καὶ οἳ τὴν Ἄλον, καὶ οἳ τὴν Ἀλόπην, καὶ οἳ τὴν Τραχῖνα ἐκαρποῦντο, καὶ οἳ ᾤκουν τὴν Φθίαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἔχουσαν γυναῖκας ὡραίας, Μυρμιδόνες, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοὶ καλούμενοι· τούτων δὴ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρ-

Μυρμιδόνες δὲ καλοῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί.
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' οἵγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
Οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο·
Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·
Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
Υἱέας Εὐηνοῖο, Σεληπιάδαο ἄνακτος·
Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύῤῥασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα, ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην.
Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
Ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δέ κεν ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
Νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,
Ἀλλά σφέας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων,
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
Δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δε Φέρας ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,

χηγὸς ὁ Ἀχιλλεύς. ἀλλ' οὗτοι γε οὐκ ἐμέμνηντο τοῦ πολέμου τοῦ κακὸν ἦχον ἐπιφέροντος· οὐκ ἦν γὰρ, ὅστις αὐτοῖς πρὸς παράταξιν ἡγεμὼν ἔμελλε γίνεσθαι· ὁ γὰρ Ἀχιλλεὺς ὁ ἔνδοξος, ὁ ταχὺς περὶ τὸν δρόμον ἔμενε παρὰ ταῖς ναυσὶν, ὀργιζόμενος ἕνεκα τῆς κόρης τῆς θυγατρὸς τοῦ Βρισέως τῆς καλλικόμου, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ Λυρνησσοῦ πολλὰ κακοπαθήσας, τήν τε Λύρνησσον ἐκπορθήσας, καὶ τὰ τείχη τῆς Θήβης, ἤγουν τὴν Θήβην αὐτὴν· καθεῖλε δὲ ἀποκτείνας τόν τε Μύνητα, καὶ τὸν Ἐπίστροφον τοὺς πολεμικοὺς υἱοὺς τοῦ Εὐηνοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Σεληπιοῦ τοῦ βασιλέως· ταύτης ἕνεκα οὗτος ἐκάθητο λυπούμενος, ταχέως δὲ ἔμελλεν ἀναστήσεσθαι πρὸς πόλεμον. οἳ δὲ ᾤκουν τὴν Φυλάκην, καὶ τὸν Πύρασον τὸν ἄνθη πολλὰ ἔχοντα, ὁ τῇ Δήμητρι ἀνατεθειμένος τόπος, καὶ τὴν Ἴτωνα τὴν τροφὸν τῶν προβάτων, καὶ τὸν παραθαλάσσιον Ἀντρῶνα, καὶ τὸν Πτελεὸν τὸν πολλὴν καὶ βαθεῖαν πόην ἔχοντα· τούτων δὴ Πρωτεσίλαος ὁ πολεμικὸς ἦρχεν ἔτι ζῶν. τότε δὲ ἤδη αὐτὸν κατεῖχεν ἡ σκοτεινὴ γῆ ἀποθανόντα· τούτου δὲ ἡ γυνὴ καταλέλειπται ἐν τῇ Φυλάκῃ ἀμφοτέρωθεν κατεξεσμένη, καὶ περιεσπαρμένη τὸ πρόσωπον, καὶ ὁ οἶκος ἐξ ἡμισείας ᾠκοδομημένος· αὐτὸν δὲ ἀπέκτεινεν ἀνὴρ Δάρδανος, πρὸ πάντων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐκπηδήσαντα ἀπὸ τῆς νεώς. οὐ μὲν οὖν οὐδ' οὗτοι ἄνευ ἄρχοντος ἦσαν, ἐπόθουν μέντοι τὸν ἀρχηγὸν, ἀλλὰ διέταττεν αὐτοὺς ὁ Ποδάρκης, ὁ τοῦ Ἄρεος κλάδος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου τοῦ πολλὰ πρόβατα ἔχοντος, τοῦ υἱοῦ τοῦ Φύλακος, αὐτάδελφος ὢν τοῦ μεγαλοψύχου Πρωτεσιλάου, νεώτερος τῷ χρόνῳ· ἐκεῖνος δ' ἄρα ἦν καὶ προγενέστερος καὶ κρείσσων, ὁ Πρωτεσίλαος ὁ ἥρως ὁ πολεμικὸς· οὔτι δὲ οἱ λαοὶ ἐδέοντο ἄρχοντος, ἐπόθουν μέντοι τὸν Πρωτεσίλαον ἀγαθὸν ὄντα. σὺν αὐτῷ δὲ τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. οἳ δὲ ἐκαρποῦντο τὰς Φέρας παρὰ τὴν λίμνην τῆς Βοίβης, καὶ τὴν Βοίβην, καὶ τὰς Γλα-

Βοίβην, καὶ Γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκὸν·
Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶνδε Φιλοκτήτης ἦρχε, τόξων εὖ εἰδὼς,
Ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες, ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν, οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱὸς,
Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε
Ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων·
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε Κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν.

φυρὰς, καὶ τὴν καλῶς ἐκτισμένην Ἰαωλκὸν· τούτων ἡγεμόνευεν ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ Ἀδμήτου, νεῶν ἕνδεκα, ὁ Εὔμηλος, ὃν συνηθεῖσα τῷ Ἀδμήτῳ ἔτεκεν ἡ ἔνδοξος τῶν γυναικῶν Ἄλκηστις, ἡ κατὰ τὴν μορφὴν ἀρίστη ἀπὸ πασῶν τῶν θυγατρῶν τοῦ Πελίου. οἱ δὲ ἐκαρποῦντο τὴν Μεθώνην, καὶ τὴν Θαυμακίαν, καὶ οἱ τὴν Μελίβοιαν ᾤκουν, καὶ τὴν σκληρὰν, καὶ λιθώδη Ὀλιζῶνα· τούτων Φιλοκτήτης ἡγεμόνευεν, ὁ τὴν τοξικὴν καλῶς ἐπιστάμενος, νεῶν ἑπτά· πεντήκοντα δὲ ἐν ἑκάστῃ νηῒ κωπηλάται ἐπιβεβηκότες ἦσαν, πάντες καλῶς ἐπιστάμενοι μάχεσθαι καρτερῶς διὰ τόξων. ἀλλ' ὁ μὲν Φιλοκτήτης μεγάλας ὀδύνας ὑφιστάμενος ἔκειτο ἐν τῇ νήσῳ, ἐν τῇ Λήμνῳ λέγω τῇ ἄγαν θείᾳ, ὅπου κατέλιπον αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων, περιπαθῶς ὀδυνώμενον ἐκ τραύματος κακοῦ, ἐπιβούλου, καὶ βλαβεροῦ ὕδρου· ἐκεῖ μὲν οὗτος ἔκειτο πάσχων· ταχέως δὲ οἱ Ἕλληνες εἰς μνήμην ἐλεύσεσθαι ἔμελλον παρὰ ταῖς ναυσὶ Φιλοκτήτου τοῦ βασιλέως. οὔτι μὲν οὐδ' οὗτοι ἄνευ ἀρχηγοῦ ἦσαν, ἐπόθουν μέντοι τὸν πρότερον ἀρχηγόν· ἀλλὰ Μέδων ἄρχων διέταττεν αὐτοὺς, υἱὸς νόθος τοῦ Οἰλέος, ὃν δὴ ἔτεκε Ῥήνη συνηθεῖσα τῷ Οἰλεῖ τῷ πορθοῦντι τὰς πόλεις. οἱ δὲ ᾤκουν τὴν Τρίκκην, καὶ τὴν Ἰθώμην τὴν κρημνώδη καὶ δύσβατον, καὶ οἱ ᾤκουν τὴν Οἰχαλίαν, τὴν πόλιν τοῦ Εὐρύτου τοῦ ἀπὸ τῆς Οἰχαλίας· τούτων δὴ ἦρχον οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἰατροὶ ἀγαθοὶ, Ποδαλείριος καὶ Μαχάων· τούτων δὲ τριάκοντα νῆες βαθεῖαι ἐπορεύοντο. οἱ δὲ ᾤκουν τὸ Ὀρμένιον, καὶ οἱ τὴν Κρήνην τὴν Ὑπέρειαν, καὶ οἱ ᾤκουν τὸ Ἀστέριον, καὶ τῆς Τιτάνου τὰς λευκὰς ἐξοχὰς (ἤγουν τὴν Τίτανον περιφραστικῶς)· τούτων ἡγεμὼν ἦν Εὐρύπυλος ὁ τοῦ Εὐαίμονος λαμπρὸς υἱός· σὺν αὐτῷ δὲ τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο· οἱ δὲ ᾤκουν τὴν Ἄργεισαν, καὶ οἱ τὴν Γυρτώνην ἐκαρποῦντο, καὶ τὴν Ὄρθην, καὶ τὴν Ἡλώνην, καὶ τὴν Ο-

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια,
Ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας·
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν.
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Υἱὸς ὑπερθύμου Κορώνου Καινείδαο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίῤῥοον ὕδωρ,
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον·
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱὸς,
Οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
Αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο·
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.

λοσσόνα τὴν πόλιν τὴν λευκήν· τούτων δὴ ἦρχεν ὁ πολεμικὸς Πολυποίτης, ὁ υἱὸς τοῦ Πειρίθου, ὃν ἐγέννησεν ὁ ἀθάνατος Ζεὺς, ὃν δὴ συνηθεῖσα τῷ Πειρίθῳ ἔτεκεν ἡ ἔνδοξος Ἱπποδάμεια, κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε τὰ θηρία τὰ δασέως τετριχωμένα ἐτιμωρήσατο· ταῦτα δὲ ἐκ τοῦ Πηλίου ὄρους ἐξήλασε, καὶ πρὸς τοὺς Αἴθικας μεταβῆναι ἐποίησεν· οὐ μόνος· σὺν αὐτῷ ἦν Λεοντεὺς, ὁ κλάδος τοῦ Ἄρεος, ἤτοι ὁ ἀνδρεῖος, καὶ πολεμικὸς, ὁ υἱὸς τοῦ μεγαλοψύχου Κορώνου τοῦ υἱοῦ τοῦ Καινέως. σὺν τούτοις τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. ὁ Γουνεὺς δὲ ἦγεν ἐκ τῆς Κύφου νῆας δύο καὶ εἴκοσι· τούτῳ δὲ εἵποντο Ἐνιῆνες, καὶ Περαιβοὶ οἱ πολεμικοὶ, οἵτινες περὶ τὴν Δωδώνην τὴν ψυχροτάτην τὰς οἰκίας ἐποιήσαντο, καὶ οἱ περὶ τὸν Τιταρήσιον τὸν ἐπιθυμητὸν ποταμὸν τὰ ἔργα ἐκαρποῦντο, ὃς δὴ εἰς τὸν Πηνειὸν ποταμὸν προχεῖ τὸ ἑαυτοῦ σὺν ὥρᾳ ῥέον ὕδωρ, οὐ μέντοι μίγνυται αὐτὸ μετὰ Πηνειοῦ τοῦ τὰ λευκὰ ῥεύματα ἔχοντος, ἀλλ' ὑπεράνω αὐτοῦ ἐπιῤῥεῖ, καθάπερ ἔλαιον· ἀπόσαγμα γάρ ἐστι τοῦ ὕδατος τοῦ φοβεροῦ ὅρκου τῆς Στυγός. τῶν Μαγνητῶν δὲ ἡγεμόνευε Πρόθοος, ὁ υἱὸς τοῦ Τενθρηδόνος. οἵτινες περὶ τὸν Πηνειὸν καὶ τὸ Πήλιον ὄρος τὸ σύνδενδρον καὶ κινησίφυλλον ᾤκουν· τούτων μὲν δὴ Πρόθοος ὁ ταχὺς ἦρχεν, σὺν αὐτῷ δὲ τεσσαράκοντα νῆες μέλαιναι ἐπορεύοντο. Οὗτοι δὴ στρατηγοὶ τῶν Δαναῶν καὶ ἄρχοντες ἦσαν. τὶς δὲ δὴ αὐτῶν ἐξόχως ἄριστος ἦν, σύ μοι δήλωσον, ὦ Μοῦσα, τῶν τε ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἵππων, οἳ σὺν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἀτρέως ἐπορεύοντο. ἵπποι μὲν πάνυ ἄρισται ἦσαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Φηρητίου, ἃς Εὔμηλος ἐποχούμενος πρόσω χωρεῖν ἔπληττε, ταχείας, καθάπερ ὄρνιθας, ὁμοιότριχας, ἰσοετεῖς, μολυβίδι καὶ κανόνι οἰκοδομικῷ ἴσας κατὰ τὰ νῶτα, καὶ τὴν τοῦ σώματος ἀναδρομὴν, ἃς ὁ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων ἀνέθρεψεν ἐν Πιερίᾳ τῷ ὄρει, θήλειαν ἑκατέραν, φυγήν τε πολέμου φέρουσαν. ἀπὸ πάντων

Ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
Ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισί θ', ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃσιν· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἳ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε γ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσει
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷϊ Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος, ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί.
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις.

δὲ τῶν ἀνδρῶν πολὺ ἄριστος ἦν, Αἴας ὁ υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, ἐν ὅσῳ Ἀχιλλεὺς ἐμνησικάκει· οὗτος γὰρ κατὰ πολὺ ἄριστος ἦν, καὶ οἱ ἵπποι, οἳ ἔφερον τὸν ἄμεμπτον υἱὸν τοῦ Πηλέως· ἀλλ᾽ οὗτος μὲν ἐν ταῖς ναυσὶ κάθηται πόῤῥω που, μνησικακῶν Ἀγαμέμνονι τῷ βασιλεῖ τοῦ πλήθους τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως. οἱ λαοὶ δὲ παρὰ τῷ αἰγιαλῷ τῆς θαλάσσης λίθοις στρογγύλοις καὶ ἀκοντίοις εὔφραινον ἑαυτοὺς, ἀφιέντες καὶ ῥίπτοντες αὐτὰ δηλονότι, καὶ ἔτι γε τόξοις· οἱ ἵπποι δὲ αὐτῶν πάντες παρὰ τοῖς ἰδίοις δίφροις, λωτὸν ἐσθίοντες καὶ σέλινον τὸ ἐν τοῖς ἕλεσι φυόμενον καὶ τρεφόμενον ἔμενον· οἱ δίφροι δὲ καλῶς κεκαλυμμένοι ἔκειντο ἐν ταῖς τῶν βασιλέων σκηναῖς· οὗτοι δὲ ἀρχηγὸν πολέμου φίλον ποθοῦντες ἐπορεύοντο ἐνθάδε κἀκεῖσε ἐν τῷ στρατῷ καὶ οὐκ ἐπολέμουν. οὗτοι δὲ ἐπορεύοντο, ὥσπερ εἰ πῦρ πᾶσαν τὴν γῆν ἐνέμετο, ἡ γῆ δὲ ὑποκάτωθεν ἔστενε καὶ ὑπήχει, ὥσπερ τοῦ Διὸς τοῦ τοὺς ἐναντίους κεραυνῷ τρέποντος βαρέως ὀργιζομένου, ὅταν περὶ τὸν Τυφωέα πατάξῃ καὶ μαστίξῃ τὴν γῆν ἐν Ἀρίμοις τῷ ὄρει, ὅπου φασὶν εἶναι τὴν κοίτην καὶ μονὴν τοῦ Τυφωέως. οὕτω δὴ ὑπὸ τοῖς ποσὶν αὐτῶν μεγάλως ἔστενε καὶ ὑπήχει ἡ γῆ πορευομένων, λίαν δὲ ταχέως διήρχοντο τὴν πεδιάδα. Πρὸς δὲ τοὺς Τρῶας ἄγγελος ἀφίκετο ἡ ταχύπους καὶ ὠκύπους Ἶρις ἀπὸ τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος, σὺν ἀγγελίᾳ λυπηρᾷ καὶ δεινῇ. οὗτοι δὲ δημηγοροῦντες ἐκάθηντο περὶ τὰς θύρας τοῦ Πριάμου πάντες συνηθροισμένοι, καὶ νέοι, καὶ γέροντες. πλησίον δὲ στᾶσα εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἡ κατὰ τοὺς πόδας ταχεῖα Ἶρις, ὡμοιώθη δὲ κατὰ τὴν φωνὴν Πολίτῃ τῷ υἱῷ τοῦ Πριάμου, ὃς κατάσκοπος τῶν Τρώων ἐκάθητο, ταχύτητι ποδῶν τεθαῤῥηκὼς, ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ τάφου Αἰσυήτου τοῦ γέροντος, ἐκδεχόμενος, πότε ὁρμήσειαν ἀπὸ τῶν νεῶν οἱ Ἕλληνες. τούτῳ ἑαυτὴν ὁμοιώσασα, παῤῥησίᾳ εἶπεν ἡ ταχύπους Ἶρις.

Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε, λαὸν ὄπωπα·
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
Ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ δε ῥέξαι·
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει·
Τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας·
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυγμαδὸς ὀρώρει·
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεως αἰπεῖα κολώνη,
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίννης·
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων δ' αὖ ἦρχεν, ἐῢς παῖς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.

ὦ γέρον Πρίαμε, ἀεί σοι οἱ μακροὶ καὶ ἐκτεταμένοι λόγοι προσφιλεῖς εἰσι, καθάπερ ἐν τῷ τῆς εἰρήνης καιρῷ· πόλεμος δὲ ἄφυκτος καὶ ἀμετάτρεπτος ἐγήγερται. ὄντως δὴ πάνυ πολλάκις παρεγενόμην εἰς μάχας ἀνδρῶν, ἀλλ' οὐδεπώποτε τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον λαὸν ἑώρακα· πάνυ γὰρ ὅμοιοι φύλλοις δένδρων, ἢ ἄμμῳ θαλάσσης, πορεύονται διὰ τῆς πεδιάδος πολεμήσοντες κατὰ τὴν πόλιν. ὦ Ἕκτορ, σοὶ μάλιστα πάντων παρακελεύομαι οὑτωσὶ ποιῆσαι. πολλοὶ δή που εἰσὶ βοηθοὶ ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει τοῦ Πριάμου, ἄλλη δὲ ἄλλων ὁμιλία ἐστὶν ἀνθρώπων τῶν ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς γῆς ἐσπαρμένων· τούτοις τοίνυν ἕκαστος ἀνὴρ ἐπιταττέτω, ὧν ἄρχων ἐστὶ, τούτων ἡγεμὼν ἔστω διαταξάμενος τοὺς ἰδίους πολίτας. οὕτως εἶπεν. ὁ Ἕκτωρ δὲ οὐδαμῶς τὸν τῆς θεᾶς λόγον ἠγνόησε· τάχιστα δὲ διέλυσε τὸ συνηθροισμένον πλῆθος, ἐπὶ τὰ ὅπλα δὲ πάντες ὥρμησαν πορεύεσθαι. πᾶσαι δὲ αἱ τῆς πόλεως πύλαι ἠνοίγοντο, ἐξώρμητο δὲ ὁ λαὸς, ἱππεῖς τε ἅμα καὶ πεζοὶ, πολὺς δὲ θόρυβος καὶ κτύπος ἠγέρθη. ἔστι δέ τι ἐπανάστημα γῆς βουνοειδὲς ὑψηλὸν ἔμπροσθεν τῆς πόλεως, ἐν τῇ πεδιάδι πόῤῥωθι ὂν στρογγύλον πανταχόθεν, καὶ περιφερὲς, ὅπερ οἱ μὲν ἄνθρωποι κολώνην Βατίειαν ὀνομάζουσιν, οἱ θεοὶ δὲ μνῆμα τῆς πολυκινήτου Μυῤῥίνης. ἐκεῖ δὴ τότε οἱ Τρῶές τε καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν διεκρίθησαν μερισθέντες εἰς τάξεις. τῶν μὲν οὖν Τρώων ἡγεμὼν ἦν Ἕκτωρ ὁ μέγας, ὁ ταχέως κινῶν τὴν κόρυν, ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου· σὺν αὐτῷ δὲ πάνυ πολλοὶ καὶ ἄριστοι λαοὶ καθωπλίζοντο δόρασι προθυμούμενοι μάχεσθαι. τῶν Δαρδανίων δὲ ἦρχεν Αἰνείας ὁ χρηστὸς παῖς τοῦ Ἀγχίσου, ὃν ἔτεκεν ἡ ἔνδοξος Ἀφροδίτη ὑπὸ πατρὶ τῷ Ἀγχίσῃ ἐν ταῖς προβάσεσι τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους, θεὰ εἰς συνουσίαν ἐλθοῦσα ἀνθρώπῳ· οὐ μόνος· σὺν αὐτῷ ἦρχον καὶ οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ἀντήνορος, ὁ Ἀρχέλοχος καὶ ὁ Α-

Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης
Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖ ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδράστειαν τ' εἶχον, καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πίτυαν εἶχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς πέρι πάντων
Ἤιδεε μαντοσύνας, οὐδ' ἑοὺς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος·
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάεσκον·
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείροος ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάῤῥοος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο·
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξίου εὐρυρέοντος,
Ἀξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν·
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,

κάμας ἐπιςήμονες πολέμου παντός. οἳ δὲ ᾤκουν τὴν Ζέλειαν ὑπὸ τὴν ἔσχατην ὑπώρειαν τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους, Τρῶες πλούσιοι πίνοντες τὸ μέλαν ὕδωρ τοῦ Αἰσήπου ποταμοῦ· τούτων δὴ ἦρχεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος Πάνδαρος, ὃν τὴν τοξικὴν Ἀπόλλων αὐτὸς ἐδίδαξεν. οἳ δὲ ᾤκουν τὴν Ἀδράςειαν καὶ τὸν δῆμον τοῦ Ἀπαισοῦ, καὶ οἳ τὴν Πιτύειαν ᾤκουν, καὶ τὸ ὄρος τὸ ὑψηλὸν τῆς Τηρείας· τούτων ἄρχων ἦν ὁ Ἄδραςος, καὶ ὁ Ἄμφιος ὁ λινῷ θώρακι χρώμενος, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Μέροπος τοῦ ἀπὸ Περκώσου, ὃς μάλιςα πάντων ἤδει τὴν μαντικὴν ἐπιςήμην, οὐ δὲ τοὺς ἑαυτοῦ υἱοὺς εἴα πορεύεσθαι ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν τοὺς ἄνδρας φθείροντα, οἱ δὲ αὐτῷ οὐκ ἐπείσθησαν· ὁ γὰρ εἱμαρμένος αὐτοῖς μέλας θάνατος ἐπῆγεν αὐτούς. οἳ δὲ τὴν Περκώτην καὶ Πράκτιον ἐκαρποῦντο, καὶ οἳ τὴν Σηςὸν, καὶ τὴν Ἄβυδον ᾤκουν, καὶ τὴν ἔνδοξον Ἀρίσβην· τούτων δὴ ἡγεμόνευεν Ἄσιος ὁ υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν, Ἄσιος λέγω ὁ υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου, ὃν ἀπὸ τῆς Ἀρίσβης ἐκόμισαν ἵπποι πυροὶ, καὶ μεγάλοι, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σελλήεντος. ὁ Ἱππόθοος δὲ ἦγε τὰ γένη τῶν Πελασγῶν τῶν πολεμικῶν, τȣτων οἳ τὴν Λάρισσαν τὴν μεγαλόβωλον καὶ εὔγειον ᾤκουν· τȣτων ἦρχεν ὁ Ἱππόθοος καὶ ὁ Πύλαιος ὁ κλάδος τοῦ Ἄρεος, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Λίθȣ τȣ Πελασγοῦ τȣ υἱοῦ τȣ Τευτάμου. ὁ Ἀκάμας δὲ ἦγε τοὺς Θρᾷκας, καὶ Πείροος ὁ ἥρως, ὁπόσȣς Ἑλλήσποντος ὁ ἄγαν ῥοώδης ἐναποκλείει· Εὔφημος δὲ ἦν ἀρχηγὸς τῶν Κικόνων τῶν πολεμικῶν ὁ υἱὸς τοῦ Τροιζήνου τοῦ ἐν βασιλείᾳ τεθραμμένου τοῦ υἱοῦ τοῦ Κέου. Πυραίχμης δὲ ἦγε τοὺς Παίονας τοὺς τὰ ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντας, μακρόθεν ἐκ τῆς Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξίου τοῦ Πλατέος ποταμοῦ, τοῦ Ἀξίου λέγω, οὗ τὸ ὕδωρ ὡραιότατον σκορπίζεται καὶ ἐφορμᾶται κατὰ τὴν γῆν. τῶν Παφλαγόνων δὲ ἦρχεν ἡ τοῦ Πυλαιμένους δασεῖα καὶ συνετὴ ψυχὴ, ἐκ τῶν

Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ᾽ ἔναιον,
Κρῶμνάν τ᾽, Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής.
Ἀλλ᾽ οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ᾽ ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς,
Τῆλ᾽ ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ᾽ ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Πυλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ᾽ ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ᾽ αἰπεινὰ κάρηνα·
Τῶν μὲν ἄρ᾽ Ἀμφίμαχός τε καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ᾽ ἴεν, ἠΰτε κούρη,
Νήπιος οὐδέ τί οἱ τόγ᾽ ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Ἀλλ᾽ ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,
Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ᾽ Ἀχιλεὺς ἐκόμισε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ᾽ ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἀπὸ δινήεντος.

Ἐνετῶν, ὅπου ἐςὶ γένος ἡμιόνων ἀγρίων, οἳ δὴ τὸ Κύτωρον ᾤκουν, καὶ τὴν Σήσαμον ἐκαρποῦντο, καὶ περὶ τὸν Παρθένιον ποταμὸν οἰκήματα ἔνδοξα ᾤκουν, καὶ τὴν Κρῶμναν, καὶ τὸν Αἰγιαλὸν, καὶ τοὺς Ἐρυθίνους τοὺς ὑψηλούς. τῶν Ἀλιζώνων δὲ ἦρχεν Ἐπίςροφος ὁ ἔνδοξος, πόῤῥωθεν ἐκ τῆς Ἀλύβης, ὅπου μέταλλα ἀργύρου εἰσί. τῶν Μυσῶν δὲ Χρόμις καὶ Εὔνομος ὁ μάντις ἦρχον, ἀλλ' οὐ μαντείαις διέφυγε τὴν θανατηφόρον μοῖραν καὶ σκότους αἰτίαν, ἀλλὰ πληγεὶς ἀπώλετο ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ταχύποδος Ἀχιλλέως τοῦ ἀπ' Αἰάκου καταγομένου, κατὰ τὸν ποταμὸν, ὅπου δὴ καὶ τοὺς ἄλλους Τρῶας ἀνῄρει. ὁ Φόρκυς δὲ καὶ Ἀσκάνιος ὁ τοῖς θεοῖς ὅμοιος κατὰ τὴν μορφὴν, ἦγον τοὺς Φρύγας, πόῤῥωθεν ἐκ τῆς Ἀσκανίας τῆς λίμνης, πολεμεῖν δὲ κατὰ τὴν μάχην προτεθύμηνται. τῶν Μαιόνων δὲ ἦρχον Μέσθλης καὶ Ἄντιφος, υἱοὶ τοῦ Πυλαιμένους, οὓς ἔτεκεν ἡ Γυγαία λίμνη, οἳ καὶ τοὺς Μαίονας ἦγον τοὺς ὑπὸ τὸν Τμῶλον τὸ ὄρος γεννηθέντας καὶ κατοικοῦντας. Νάςης δὲ ἡγεμὼν ἦν τῶν Καρῶν τῶν βάρβαρον φωνὴν ἐχόντων· οἳ τὴν Μίλητον ᾤκουν, καὶ τὸ ὄρος τῶν Φθειρῶν τὸ σύνδενδρον, καὶ Μαίανδρον τὸν ποταμὸν, καὶ τὰς ὑψηλὰς ἐξοχὰς τῆς Μυκάλης τοῦ ὄρους· τούτων μὲν δὴ Νάςης καὶ Ἀμφίμαχος ἦρχον· ὁ Νάςης καὶ Ἀμφίμαχος οἱ τοῦ Νομίονος περιφανεῖς υἱοὶ, ὃς εἰς τὸν πόλεμον παρεγένετο, ἔχων χρυσὸν, καθάπερ τις νέα, ὁ ἀνόητος, οὐδ' ἀπεσόβησεν αὐτῷ τὴν χαλεπὴν φθορὰν, ἀλλ' ἐδαμάσθη ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ταχύποδος Ἀχιλλέως τȣ ἀπ' Αἰάκου καταγομένȣ, κατὰ τὸν ποταμὸν· τὸν χρυσὸν δὲ ἔλαβεν Ἀχιλλεὺς ὁ συνετὰ δεδιδαγμένος. Σαρπηδὼν δὲ, καὶ Γλαῦκος ὁ ἄμεμπτος ἦρχον τῶν Λυκίων πόῤῥωθεν ἀπὸ τῆς Λυκίας ἀπὸ Ξάνθου τοῦ ποταμοῦ τοῦ συςροφὰς ὕδατος ποιοῦντος.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Γ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς.
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρὸ,
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
Ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε ἔριδα προφέρονται.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφαῖσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Γ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Επεὶ δὲ διετάχθησαν ὁμοῦ πάντες ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, οἱ μὲν Τρῶες σὺν βοῇ, καὶ κραυγῇ ἐπορεύοντο, καθάπερ ὄρνιθες· ὥσπερ βοὴ γεράνων γίνεται πρὸ τοῦ οὐρανοῦ, αἵτινες μετὰ τὸ φυγεῖν τὸν χειμῶνα καὶ τὸν πολὺν ὑετὸν, σὺν βοῇ αὗται πέτονται ἐπὶ τῶν ῥευμάτων τοῦ Ὠκεανοῦ, φόνον, καὶ μοῖραν θανατηφόρον φέρουσαι τοῖς Πηχυαίοις ἀνδράσι· ἑωθιναὶ δ' αὗται, καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ὄρθρου, δεινὴν μάχην ἐπάγουσι τοῖς εἰρημένοις ἀνθρώποις. οἱ Ἕλληνες δὲ μετὰ σιγῆς ἐπορεύοντο δύναμιν πνέοντες, προθυμούμενοι κατὰ τὴν ψυχὴν βοηθεῖν ἀλλήλοις. ὥσπερ δὲ ὅτε ἐν ταῖς κορυφαῖς τοῦ ὄρους κατέχεεν ὁμίχλην ὁ Νότος, τοῖς μὲν ποίμεσιν οὐδαμῶς προσφιλῆ, τῷ κλέπτῃ δὲ βελτίονα τῆς νυκτὸς, τοσοῦτον δέ τις ὁρᾶν πόῤῥω δύναται, ὅσον ἀφίησι λίθον, ἤτοι ὅσον λίθου βολή· οὕτως ὑπὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν κονιορτὸς ἠγείρετο ἀθρόος πορευομένων. λίαν δὲ ταχέως τὴν πεδιάδα διήρχοντο. ὅτε δὲ αὐτοὶ πλησίον ἐγένοντο, κατ' ἀλλήλων

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶ μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων, καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα,
Πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ·
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ δ' ἀνεχώρησεν, ὠχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
Ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσιν.
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
Αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.

ἐρχόμενοι, τοῖς μὲν Τρωσὶ πρόμαχος ἦν Ἀλέξανδρος ὁ κατὰ τὴν μορφὴν ὅμοιος τοῖς Θεοῖς, παρδάλεως δορὰν ἔχων περὶ τοὺς ὤμους, καὶ τόξον ἐπικαμπὲς, καὶ σπάθην. δύο δὲ οὗτος δόρατα ἐσομωμένα σιδήρῳ κινῶν, προεκαλεῖτο πάντας τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν πολεμῆσαι ἐν τῇ μάχῃ τῇ χαλεπῇ. ὡς γοῦν εἶδεν αὐτὸν Μενέλαος ὁ πολεμικὸς πορευόμενον ἔμπροσθεν τοῦ πλήθους, καὶ μεγάλως καὶ ὑπεροπτικῶς διαβαίνοντα, ὥσπερ λέων ἐχάρη σώματι μεγάλῳ ἐντυχὼν, εὑρὼν δηλονότι ἢ ἔλαφον κερασφόρον, ἢ αἶγα ἄγριον πεινῶν· πάνυ γὰρ κατεσθίει, κἂν αὐτὸν διώκωσι κύνες ταχεῖς, καὶ νεανίαι ἀκμάζοντες· οὕτως ἐχάρη ὁ Μενέλαος, τὸν τοῖς θεοῖς ὅμοιον Ἀλέξανδρον τοῖς ὀφθαλμοῖς θεασάμενος· ᾠήθη γὰρ δυνήσεσθαι τιμωρήσασθαι τὸν εἰς αὐτὸν ἁμαρτόντα· εὐθέως δὲ ἐκ τοῦ ἅρματος σὺν τοῖς ὅπλοις εἰς γῆν κατεπήδησεν. ὡς γοῦν ἴδεν αὐτὸν Ἀλέξανδρος ὁ κατὰ τὸ εἶδος ὅμοιος τοῖς θεοῖς φανέντα ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς, κατεπλάγη τὴν προσφιλῆ ψυχὴν, ὀπίσω δὲ εἰς τὸ πλῆθος τῶν φίλων ὑπανεχώρει, τὴν θανατηφόρον μοῖραν ἐκκλίνων· καθάπερ δὲ, ὅτε τις δράκοντα θεασάμενος ὀπισθόρμητος γέγονεν ἐν ταῖς κοιλάσι τοῦ ὄρους, καὶ τρόμος ὑπέλαβε τὰ μέλη τοῦ σώματος, εἰς τὰ ὀπίσω δὲ ἀνεχώρησεν, ὠχρίασίς τε αὐτὸν κατὰ τὰς παρειὰς κατέλαβεν· οὕτω πάλιν εἰσῆλθε κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὑπερηφανῶν Τρώων Ἀλέξανδρος ὁ τοῖς θεοῖς ὅμοιος, φοβηθεὶς τὸν τοῦ Ἀτρέως υἱόν. θεασάμενος δὲ ὁ Ἕκτωρ ὠνείδισεν αὐτὸν διὰ λόγων αἰσχρῶν, λέγων· ὦ κακὲ Πάρι, κάλλιστε τὴν μορφὴν, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε, ψεῦστα, καὶ ἀπατεὼν, εἴθε ἀποκείμενον ἦν σοι ἀτέκνῳ καὶ ἀσπόρῳ εἶναι, καὶ πρὸ γάμου φθαρῆναι, καὶ ἂν τοῦτο θέλοιμι, καὶ ἂν κατὰ πολὺ ὠφελιμώτερον ἦν, ἢ οὕτως ὕβριν εἶναι (1) καὶ παράδειγμα τῶν ἄλλων, (2) ἢ καὶ ἔμπροσθεν

Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείαν δέ σοι αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ ῥά κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστιν ἀτειρὴς,
Ὅς τ' εἶσι διὰ δουρὸς, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά γε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν.
Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Οὔτι ἀπόβλητά ἐστι θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·

τῶν λοιπῶν ὑποβλεπόμενον διὰ μῖσος· ὄντως που γελῶσι καὶ χαίρουσιν οἱ τὴν κόμην τρέφοντες Ἕλληνες, λέγοντες πρόμαχον εἶναι ἀριστέα, καθότι ὡραία μορφὴ ἔπεσιν, ἀλλ' οὐκ ἔςι τῇ διανοίᾳ δύναμις, οὐ δέ τις ἰσχύς. ἆρα τοιοῦτος ὢν, ἐν ταῖς θαλασσοπλόοις ναυσὶ τὴν θάλασσαν ἐπιπλεύσας, φίλους εὐαρμόςους ἀθροίσας, συγγενόμενος ἀλλοτρίοις ἀνθρώποις, γυναῖκα ὡραίαν ἀνήγαγες ἐκ γῆς μακρὰν ἀπεχούσης, νύμφην ἀνδρῶν πολεμιςῶν; τῷ τε σῷ πατρὶ βλάβην μεγάλην, καὶ τῇ πόλει, καὶ παντὶ τῷ πλήθει, καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς εὐφροσύνην, σαυτῷ δὲ ὄνειδος καὶ αἰσχύνην; οὐκ ἂν νῦν μείνειας ἐπερχόμενον τὸν πολεμικὸν Μενέλαον; μάθοις ἂν οἵου ἀνδρὸς γυναῖκα ἀκμάζουσαν καὶ ἀνθοῦσαν ἔχεις· οὐδαμῶς ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο ἡ κίθαρις, καὶ τὰ δῶρα τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ἡ κόμη, καὶ ἡ μορφὴ, ὅταν τῇ γῇ συμμιγῇς καὶ ἀποθάνῃς· ἀλλὰ λίαν δειλοὶ καὶ ἄνανδροι οἱ Τρῶες εἰσίν· ὄντως γὰρ ἂν ἤδη χιτῶνα λίθινον ἐνεδύσω, ἕνεκα τῶν κακῶν, ὅσα εἰργάσω. Πρὸς τοῦτον δὴ ὁ θεοῖς ὅμοιος κατὰ τὸ εἶδος Ἀλέξανδρος εἶπεν· ὦ Ἕκτορ, ἐπειδή με κατὰ τὸ πρέπον ὠνείδισας, οὐδὲ παρὰ τὸ πρέπον, ἀεί σοι ἡ καρδία ἐςὶν, ὥσπερ ἀξίνη ἀκαταπόνητος, ἥτις διέρχεται διὰ τοῦ ξύλου, ὑπ' ἀνδρὸς, ὃς δὴ σὺν τέχνῃ ναυπηγήσιμον ξύλον ἐκτέμνει, αὔξει δὲ τὴν ὁρμὴν τοῦ ἀνδρός· οὕτω σοι ἐν τοῖς ςήθεσιν ἄφοβος νοῦς ὑπάρχει· μή μοι ὀνείδιζε τὰ ἐπιθυμητὰ δῶρα τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης, οὐ φαῦλα καὶ ἀποβολῆς ἄξιά εἰσι τὰ μεγάλως ἔνδοξα δῶρα τῶν θεῶν, ὅσαπερ ἂν αὐτοὶ χαρίσονται, οἰκείᾳ δὲ θελήσει οὐδεὶς ἂν δύναιτο λαβεῖν. νῦν δὲ δὴ ἐάν με θέλῃς πολεμεῖν καὶ μάχεσθαι, τοὺς μὲν ἄλλους Τρῶας καὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας καθίσαι ποίησον, ἐμὲ δὲ καὶ Μενέλαον τὸν πολεμικὸν ἐν τῷ μέσῳ συνάψατε μάχεσθαι περὶ τῆς Ἑλένης, καὶ πάντων τῶν κτημάτων αὐτῆς· ὅςις δ' ἂν

Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα·
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσον δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες·
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι, λάεσσί τ' ἔβαλλον·
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῳ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε.
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν πάντ' εὖ, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμοιμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δὲ διακριθήμεναι ἤδη

ὑμῶν νικήσῃ καὶ ἐπικρατέστερος γένηται, τά τε χρήματα πάντα καλῶς λαβὼν, καὶ τὴν γυναῖκα, ἀπαγέτω εἰς τὴν οἰκίαν· οἱ ἄλλοι δὲ ὑμεῖς φιλίαν, καὶ ὅρκους πιστοὺς ποιησάμενοι, οἰκεῖτε τὴν Τροίαν τὴν μεγαλόβωλον, καὶ εὔγειον· οἱ δὲ πορευέσθωσαν εἰς τὸ Ἄργος τὸ ἱπποτρόφον, καὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν ὡραίας γυναῖκας ἔχουσαν. Οὕτως εἶπεν· Ἕκτωρ δὲ μεγάλως ἐχάρη, ἀκούσας τὸν λόγον. καὶ δὴ εἰς τὸ μέσον παραγενόμενος ἀνέκοπτε καὶ ἐκώλυε τὰς τάξεις τῶν Τρώων, λαβόμενος τοῦ δόρατος κατὰ τὸ μέσον. οἱ δὲ ἐκάθισαν ἅπαντες. τούτῳ δὲ ἐπετόξευον οἱ τὴν κόμην τρέφοντες Ἕλληνες, καὶ οἰστοῖς, καὶ λίθοις κατασοχαζόμενοι ἔβαλλον. Ἀγαμέμνων δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν μεγάλως ἐβόησε λέγων· παύσατε, ὦ Ἕλληνες, μὴ βάλλετε, ὦ νέοι τῶν Ἀχαιῶν· Ἕκτωρ γὰρ ὁ ταχέως τὴν κόρυν κινῶν ὑπισχνεῖται εἰπεῖν τινα λόγον. Οὕτως εἶπεν· οἱ δὲ ἐπαύσαντο τῆς μάχης, καὶ ἄφωνοι ἐγένοντο, σπουδαίως καὶ ἠπειγμένως. Ἕκτωρ δ᾽ ἔπειτα ἀμφοτέροις εἶπεν. ἀκούσατέ μου, ὦ Τρῶες, καὶ ἔνοπλοι Ἕλληνες, τὸν λόγον τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗ χάριν ἡ ἔρις καὶ μάχη ἐν ἡμῖν ἐγήγερται· τοὺς μὲν ἄλλους Τρῶας, καὶ ἐνόπλους Ἕλληνας κελεύει τὰ καλὰ αὐτῶν ὅπλα ἀποθέσθαι κατὰ γῆς τῆς πολλὰ βοσκούσης, αὐτὸν δ᾽ ἐν τῷ μέσῳ καὶ Μενέλαον τὸν πολεμικὸν μόνους πολεμεῖν περὶ Ἑλένης, καὶ πάντων τῶν χρημάτων αὐτῆς· ὅστις δ᾽ ἂν αὐτῶν νικήσῃ καὶ ἐπικρατέστερος γένηται, τά τε χρήματα πάντα καλῶς λαβὼν, καὶ τὴν γυναῖκα ἀπαγέτω εἰς τὴν οἰκίαν· οἱ ἄλλοι δὲ φιλίαν καὶ ὅρκους πιστοὺς ποιησώμεθα. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ἥσυχοι ἐγένοιτο σιγῇ· ἐν τούτοις δὲ Μενέλαος ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς εἶπεν. ἀκούσατε νῦν καὶ ἐμοῦ· πάνυ γὰρ λύπη καταλαμβάνει τὴν ἐμὴν ψυχήν· οἴομαι δὲ διαχορισθῆναι ἤδη τούς τε Ἕλληνας, καὶ Τρῶας, μεθ᾽ ὃ πολλὰ

Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
Εἵνεκ' ἐμεῖο ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς·
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακριθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρνε, ἕτερον μὲν λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
Ἄξατε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτὸς, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι·
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμψε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι·
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
Νῆας τ' ἐπὶ γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευσεν
Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους

δεινὰ πεπόνθατε, χάριν τῆς ἐμῆς μάχης, καὶ χάριν τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀρχῆς τῶν ἀδίκων χειρῶν. ὅτῳ δὲ ἡμῶν θάνατος, καὶ τύχη θανατηφόρος εἵμαρτο, ἀποθάνοι ἂν· οἱ ἄλλοι δὲ ταχὺ μάλα διαχωρισθεῖντε. ἐνέγκατε δὲ δύο ἄρνας, ἕνα λευκὸν, καὶ ἑτέραν μέλαιναν, τῇ Γῇ, καὶ τῷ Ἡλίῳ· ἡμεῖς δὲ τῷ Διῒ κομίσομεν ἄλλον. ἀγάγετε δὲ τὴν τοῦ Πριάμου ἰσχὺν, ἤτοι τὸν Πρίαμον, ὅπως τοὺς ὅρκους αὐτὸς ποιήσηται· ἐπειδὴ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ παράνομοί εἰσι καὶ ἄπιστοι, ἵνα μή τις αὐτῶν ἀδικίᾳ βλάψῃ τοὺς ὅρκους τοῦ Διός. ἀεὶ δὲ οἱ τῶν νεωτέρων ἀνδρῶν λογισμοὶ αἰωροῦνται πλανώμενοι· οἷς δ᾽ ἂν ὁ γέρων παρῇ, ὁμοῦ τό τε παρεληλυθὸς καὶ τὸ μέλλον ὁρᾷ, ὅπως ἂν ἐξόχως ἄριστα ἐν ἀμφοτέροις γένωνται. Οὕτως εἶπεν. οἱ Ἕλληνες δὲ, καὶ οἱ Τρῶες ἐχάρησαν, ἐλπίζοντες λῆξαι τοῦ ταλαιπώρου, καὶ ἐπιπόνου πολέμου. καὶ δὴ τοὺς μὲν ἵππους κατέσχον κατὰ τὰς τάξεις, κατέβησαν δὲ αὐτοὶ, καὶ τὰ ὅπλα ἐξεδύοντο, καὶ ταῦτα μὲν ἔθηκαν κατὰ γῆς ἐγγὺς ἀλλήλων, ὀλίγη δὲ γῆ μεταξὺ τῶν στρατευμάτων ἦν. ὁ Ἕκτωρ δὲ δύο κήρυκας πρὸς τὴν πόλιν ἔπεμψεν ταχέως, τούς τε ἄρνας ἀγαγεῖν, καὶ τὸν Πρίαμον καλέσαι. Ἀγαμέμνων δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν Ταλθύβιον ἔπεμψεν, ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς πορευθῆναι, καὶ ἄρνα ἐκέλευσεν ἀγαγεῖν. οὗτος δὲ οὐκ ἠπείθησε τῷ ἐνδόξῳ Ἀγαμέμνονι. ἡ δὲ δὴ Ἶρις ἄγγελος ἧκε τῇ λευκοβραχίονι Ἑλένῃ, ὁμοιωθεῖσα τῇ ἀνδραδέλφῃ αὐτῆς τῇ γυναικὶ τȣ̃ υἱοῦ τȣ̃ Ἀντήνορος, ἣν εἶχεν Ἑλικάων ὁ βασιλεὺς ὁ υἱὸς τȣ̃ Ἀντήνορος, τὴν Λαοδίκην τὴν ἀρίστην κατὰ τὴν μορφὴν ἀπὸ πασῶν τῶν θυγατέρων τȣ̃ Πριάμȣ· εὗρε δὲ αὐτὴν ἐν τῷ οἴκῳ· αὐτὴ δὲ ἱςȣ́ργει διπλοΐδα μεγάλην, λαμπρὰν, πολλȣ̀ς δὲ ἄθλȣς ἐν αὐτῇ ἐποίκιλλεν ὑφαίνουσα, τῶν Τρώων τῶν ἱππικῶν, καὶ τῶν σιδηροθοράκων Ἑλλήνων, οὓς ἔπασχον χάριν αὐτῆς, ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ

Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἔθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
Οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων.
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Οὐκ οἴη, ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρα Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιαῖσι πύλαισι,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ·
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,

Ἄρεος, ἤτοι τοῦ πολέμου. πλησίον δὲ στᾶσα ἡ κατὰ τοὺς πόδας ταχεῖα Ἶρις, εἶπε πρὸς αὐτήν· ὦ προσφιλὴς νύμφη, ἐλθὲ ἐνθάδε, ὅπως θαυμαστὰ ἔργα ἴδῃς τῶν ἱππικῶν Τρώων καὶ τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων, οἳ πρότερον ἐπ' ἀλλήλους ἔφερον πόλεμον, δακρύων πολλῶν αἴτιον, κατὰ τὸ πεδίον, ὀλεθρίας ἐφιέμενοι μάχης. οὗτοι δὴ νῦν κάθηνται σιωπῇ, λήξαντος τοῦ πολέμου, παρακείμενοι ταῖς ἀσπίσι· παρ' αὐτοῖς δὲ τὰ μακρὰ δόρατα πεπηγμένα εἰσίν· Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Μενέλαος ὁ πολεμικὸς διὰ μακρῶν δοράτων μαχέσονται περὶ σοῦ· τῷ νικήσαντι δὲ κληθήσῃ φιλτάτη γαμετή. Οὕτως εἰποῦσα ἡ θεὰ, ἡδεῖαν ἐπιθυμίαν ἐνέβαλε τῇ ψυχῇ αὐτῆς, τοῦ τε προτέρου ἀνδρὸς, καὶ τῆς πόλεως, καὶ τῶν γονέων· εὐθέως δὲ λευκαῖς ὀθόναις σκεπασθεῖσα ἐξήρχετο τοῦ δώματος, ἁπαλὸν καταχέουσα δάκρυον· οὐ μόνη, μετ' αὐτῆς εἵποντο καὶ δύο θεράπαιναι, Αἴθρα ἡ τοῦ Πιτθέως θυγάτηρ, καὶ Κλυμένη ἡ εὐόφθαλμος. ταχὺ δ' ἔπειτ' ἀφίκοντο, ὅπου αἱ Σκαιαὶ πύλαι τοῦ Ἰλίου ἦσαν. οἱ δὲ περὶ τὸν Πρίαμον, καὶ τὸν Πάνθουν, καὶ τὸν Θυμοίτην, καὶ τὸν Λάμπον, καὶ τὸν Κλυτίον, καὶ τὸν Ἱκετάονα τὸν κλάδον τοῦ Ἄρεος, Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ ἀμφότεροι συνετοὶ, καὶ ἐχέφρονες ἐκάθηντο, γέροντες τοῦ δήμου παρὰ τὰς Σκαιὰς πύλας, πολέμου δὴ πεπαυμένοι γήρᾳ, ἀλλὰ δημηγόροι ὄντες ἀγαθοὶ, τοῖς τέττιξι παραπλήσιοι, οἳ κατὰ τὴν ὕλην ἐπικαθήμενοι δένδρῳ φωνὴν προσηνῆ καὶ ἡδεῖαν ἀφιᾶσι· τοιοῦτοι δὴ οἱ τῶν Τρώων ἀρχηγοὶ ἐκάθηντο ἐπὶ τοῦ πύργου. οὗτοι οὖν, ὡς ἴδον τὴν Ἑλένην ἐπὶ τὸν πύργον πορευομένην, ἠρέμα πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον λόγους ταχεῖς· οὐδεμία μέμψις ἐστὶ, τούς τε Τρῶας καὶ τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας περὶ τοιαύτης γυναικὸς πάσχειν θλίψεις ἐπὶ

Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεαῖς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ.
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε·
Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν.
Ὡς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.
Ἤ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε·
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς·
Οὗτός γ', Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητὴς·
Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,

πολὺν χρόνον· λίαν ταῖς ἀθανάταις θεαῖς κατὰ τὴν πρόσοψιν ὁμοία ἐστίν· ἀλλὰ καὶ οὕτω τούτου ἔχοντος, καίπερ οὖσα τοιαύτη, ὅμως πορευέσθω διὰ τῶν νεῶν, μὴ δὲ ἡμῖν, καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν βλάβη εἰς τὸ μετέπειτα καταλειφθείη. Οὕτω δὴ εἶπον. ὁ Πρίαμος δὲ φωνήσας τὴν Ἑλένην ἐκάλεσεν, λέγων. ὦ προσφιλὲς τέκνον, ἐνθάδε ἐλθοῦσα κάθισον ἐναντίον μου, ὅπως ἴδῃς τόν τε σὸν πρότερον ἄνδρα, καὶ τοὺς κατ᾽ ἐπιγαμίας οἰκείους, καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς τε, καὶ φίλους· οὐδαμῶς σύγε αἰτία μοι ὑπάρχεις, οἱ θεοὶ δή που αἴτιοί μοι ὑπάρχουσιν, οἳ κατ᾽ ἐμοῦ κεκινήκασι τὸν πολλῶν δακρύων αἴτιον πόλεμον τῶν Ἑλλήνων, ὅπως μοι καὶ τὸν μέγαν τοῦτον καὶ ἐξαίσιον ἄνδρα ὀνομάσασα δηλώσῃς, τίς οὗτος Ἕλλην ἐστὶν ἀνὴρ ἀγαθός τε καὶ μέγας. τῇ μὲν κεφαλῇ, καὶ τῷ τοῦ σώματος ἀναστήματι, καὶ ἄλλοι μείζονες αὐτοῦ εἰσιν· ὡραῖον δὲ οὕτως οὔπω τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐθεασάμην ἐγὼ, οὐδὲ οὕτως ἔντιμον· ὄντως που ἀνδρὶ βασιλεῖ ὅμοιός ἐστι. Ἑλένη δὲ λόγοις αὐτῷ ἀπεκρίνατο, ἡ ἐνδοξοτάτη τῶν γυναικῶν, λέγουσα· ὦ προσφιλὴς πενθερὲ, αἰδοῦς ἐμοὶ ἄξιος ὑπάρχεις, καὶ φοβερὸς, ὡς εἴθε ὤφειλεν ἀρέσαι μοι θάνατος κακὸς, ἡνίκα ἐνθάδε τῷ σῷ υἱῷ ἠκολούθουν, τὸν ἐμὸν οἶκον, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ οἰκείους καταλιποῦσα, καὶ τὴν μονογενῆ μοι θυγατέρα, καὶ τὰς ἐρασμίας ὁμήλικας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἐγένετο, δι᾽ ὃ καὶ κλαίουσα νῦν ἀνήλωμαι. τοῦτο δέ σοι λέξω, ὅ με ἐρωτᾷς, καὶ ζητεῖς ἀκριβῶς. οὗτός ἐςιν Ἀγαμέμνων ὁ μέγας βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ὁμοῦ τε βασιλεὺς ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἰσχυρὸς πολεμιστής· καὶ ἀνδράδελφος δὴ ἐμὸς ὑπῆρχε τῆς κυνοπροσώπου καὶ ἀναιδοῦς, εἴ πέρ ποτε ἦν. Οὕτως εἶπεν. ὁ γέρων δὲ ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν οὕτως· ὦ μακάριε, μοίρᾳ ἀγαθῇ γεγεννημένε, εὐτυχέςατε, υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, ὄν-

Ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
Ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός.
Εἶπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος. ὅστις ὅδ' ἐστί.
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὸς δὲ, κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅστ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Οὗτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γύναι. ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπας.
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,

τως δή σοι πολλοὶ Ἕλληνες ὑποτεταγμένοι εἰσίν· ἤδη καὶ εἰς τὴν Φρυγίαν παρεγενόμην τὴν πολλὰς ἀμπέλους ἔχουσαν, ὅπου ἴδοι Φρύγας πολλοὺς ἄνδρας ἱπποκινητὰς καὶ πολεμικοὺς, λαοὺς ὄντας τοῦ Ὀτρέως καὶ τοῦ Μυγδόνος τοῦ ἰσοθέου, οἳ δὴ τότε ἐστρατοπεδεύοντο παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σαγγάρου ποταμοῦ. καὶ γὰρ ἐγὼ σύμμαχος ὢν συνηρίθμημαι αὐτοῖς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε ἦλθον αἱ Ἀμαζόνες αἱ τοῖς ἀνδράσι μαχόμεναι, ἀλλ' οὐδὲ οὗτοι ἦσαν τοσοῦτοι, ὅσοι οἱ εὐόφθαλμοι Ἕλληνες. δεύτερον δὴ τὸν Ὀδυσσέα ἰδὼν ὁ γέρων, ἠρώτησεν· ὦ τέκνον προσφιλὲς, ἄγε νῦν εἰπέ μοι, τίς οὗτός ἐστιν, ὃς τῷ μὲν σώματι μικρότερός ἐστιν Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως, πλατύτερος δὲ τοῖς ὤμοις καὶ τῷ στήθει ἔοικε; τὰ μὲν ὅπλα αὐτοῦ κεῖνται κατὰ γῆς τῆς πολλὰ βοσκούσης, αὐτὸς δὲ ὥσπερ κριὸς προαγωγεὺς, ἐπιπορεύεται τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν. ἀρνειῷ αὐτὸν ἔγωγε ἀπεικάζω εὐπαγεῖς καὶ εὐτραφεῖς ἔχοντι μαλλοὺς, ὅστις τὸ μέγα ποίμνιον διέρχεται τῶν λευκῶν προβάτων. Τούτῳ δ' ἔπειτ' ἀπεκρίνατο Ἑλένη, ἡ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα, λέγουσα· οὗτος δή ἐστιν Ὀδυσσεὺς ὁ πολὺς τὴν βουλὴν, ὁ υἱὸς τοῦ Λαερτίου, ὃς ἀνετράφη ἐν τῷ δήμῳ τῆς Ἰθάκης, καίπερ οὔσης τραχείας, δόλους παντοδαποὺς ἐπιστάμενος, καὶ βουλεύματα συχνὰ καὶ συνετά. πρὸς ταύτην δὲ Ἀντήνωρ ὁ συνετὸς ἐξεναντίας εἶπεν· ὦ γύναι, ὄντως πάνυ ἀληθῆ τόνδε τὸν λόγον εἴρηκας· ἤδη γάρ ποτε καὶ ἐνθάδε ἀφίκετο ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, ἕνεκα σῆς ἀγγελίας μετὰ Μενελάου τοῦ πολεμικοῦ· τούτους δὲ ἐγὼ ὑποδεξάμενος ἐν τῷ ἐμῷ οἴκῳ ἐξένισα καὶ ἐφιλοφρονησάμην. ἑκατέρου δὲ τήν τε ἀναδρομὴν τῶν μελῶν κατέμαθον, καὶ τὰ βουλεύματα τὰ συνετά· ἀλλ' ὁπότε δὴ ἐν τοῖς Τρωσὶν ἠθροισμένοις ἐμίγνυντο, ἑστώτων μὲν, ὁ Μενέλαος τοὺς πλατεῖς ὤμους ὑπερεῖχε, ἀμφότεροι δὲ καθεζά-

Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρει φωτὶ ἐοικώς.
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσειε βροτὸς ἄλλος·
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός.
Τίς γὰρ ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὣς,
Ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς,
Οὕς κεν εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.

μενοι, ἐντιμότερος ἦν ὁ Ὀδυσσεὺς· ἀλλ᾽ ὁπότε δὴ λόγους, καὶ βουλὰς πρὸς πάντας συνεῖρον, ὁ μὲν Μενέλαος ταχέως καὶ ἐπιτρέχων ἐδημηγόρει, ὀλίγα μὲν, ἀλλὰ πάνυ ἡδέως, ἐπειδὴ οὐκ ἦν πολυλόγος, οὐδ᾽ ἁμαρτάνων ἐν τῷ λέγειν, εἰ καὶ τοῦ Ὀδυσσέως ὑστερογενὴς ἦν· ἀλλ᾽ ὁπότε δὴ ὁ πολύβουλος Ὀδυσσεὺς ἠγείρετο, ἐμμόνως ἵςατο, τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ κατὰ γῆς ἐρείσας ὑπέβλεπεν ἀμεταςρεπτὶ, τὴν ῥάβδον δὲ οὔτε ὀπίσω, οὔτε εἰς τὸ ἔμπροσθεν κατωφερῆ ἐκίνει, ἀλλ᾽ ἀμετάςρεπτον κατεῖχεν ἀεὶ, ἀπείρῳ καὶ ἀμαθεῖ ἀνδρὶ ὅμοιος ὤν· εἶπες ἂν εἶναί τινα λίαν ὀργίλον, καὶ ἁπλῶς οὕτως ἀνόητον· ἀλλ᾽ ἡνίκα δὴ φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ στήθους ἀπέπεμπε, καὶ ῥήματα νιφάσιν χειμεριναῖς ὅμοια, κατὰ τὴν συνέχειαν δηλονότι, οὐκ ἂν μετὰ ταῦτα ἄνθρωπος ἄλλος εἰς ἅμιλλαν ἔλθοι τῷ Ὀδυσσεῖ. οὔκουν τότε γε τὸ εἶδος τοῦ Ὀδυσσέως ἰδόντες ἐθαυμάσαμεν οὕτως. τὸ τρίτον δὲ ἰδὼν τὸν Αἴαντα ὁ γέρων ἠρώτησε· τίς δὴ οὗτος ὁ ἄλλος Ἕλλην ἐςὶν ἀνὴρ ἀγαθός τε καὶ μέγας, προέχων τῶν Ἑλλήνων, κατά τε τὸ μῆκος τοῦ σώματος, καὶ τὸ πλάτος τῶν ὤμων. Ἑλένη δ᾽ αὐτῷ ἀπεκρίνατο ἡ ἐκτεταμένον πέπλον φοροῦσα, ἡ ἔνδοξος τῶν γυναικῶν· οὗτος Αἴας ἐστὶν ὁ μέγας καὶ ἐξαίσιος, τὸ περίφραγμα τῶν Ἑλλήνων. Ἰδομενεὺς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον μέρος, καθάπερ θεὸς, ἐν τοῖς Κρησὶν ἵσταται· περὶ δὲ αὐτὸν οἱ ἡγεμόνες τῶν Κρητῶν συναθροίζονται. πολλάκις αὐτὸν ἐξενοδόχησεν ὁ πολεμικὸς Μενέλαος ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ, ὁπότε ἐκ τῆς Κρήτης ἀφικνεῖτο· νῦν δὲ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας εὐοφθάλμους Ἕλληνας ὁρῶ, οὓς καὶ γνωρίσαιμ᾽ ἂν, καὶ τὴν προσηγορίαν εἴποιμι, δύο δὲ ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς ἀνδρῶν οὐ δύναμαι ἰδεῖν, τόν τε ἱππικὸν Κάστορα, καὶ τὸν ἀγαθὸν τὴν πυκτικὴν τέχνην Πολυδεύκην, τοὺς αὐταδέλφους μοι, οὓς μοι μία μήτηρ ἔτεκε· ἢ οὐκ ἠκο-

Ἦ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἔστιν;
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον εὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κήρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακροῖς ἐγχείοισι μαχήσονται ἀμφὶ γυναικί·
Τῷ δέ γε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήματ' ἕποιτο.
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο·
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.

λούθησαν τοῖς ἄλλοις ἐκ τῆς ἐπεράστου Λακεδαίμονος, ἢ εἵποντο μὲν κἀκεῖνοι ἐνθάδε διὰ τῶν θαλασσοπλόων νεῶν, νῦν δὲ δὴ οὐ θέλουσιν εἰσελθεῖν κατὰ τὴν μάχην τῶν ἀνδρῶν, φοβούμενοι τὰς αἰσχύνας καὶ τὰ ὀνείδη, ἅ μοι πολλὰ πάρεισιν; Οὕτως εἶπε. τούτους δὲ ἤδη κατέσχε τεθνεῶτας ἡ τὰ πρὸς τὸ ζῆν φύουσα γῆ ἐν τῇ Λακεδαίμονι, αὐτόθι ἐν τῇ πατρίδι τῇ προσφιλεῖ γῇ. Οἱ κήρυκες δὲ κατὰ τὴν πόλιν ἔφερον τοὺς πιστοὺς ὅρκους τῶν θεῶν, ἄρνας δύο, καὶ οἶνον καρπὸν εὐφραντικὸν τῆς γῆς ἐν αἰγείῳ ἀσκῷ· ἔφερε δὲ κρατῆρα λαμπρὸν ὁ Ἰδαῖος κῆρυξ, καὶ χρυσᾶ ποτήρια· πλησίον δὲ στὰς παρώξυνε τὸν γέροντα λόγοις, λέγων· ὦ υἱὲ τοῦ Λαομέδοντος ἀνάστα, καλοῦσι σε οἱ ἄριστοι τῶν ἱππικῶν Τρώων, καὶ τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων κατελθεῖν εἰς τὸ πεδίον, ἵνα ὅρκους πιστοὺς δι' ἐντόμων θυμάτων ποιήσητε. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Μενέλαος ὁ πολεμικὸς διὰ μακρῶν δοράτων πολεμήσουσι περὶ τῆς γυναικός· τῷ νικήσαντι δὲ ἡ γυνὴ καὶ τὰ χρήματα ἀκολουθήσει· οἱ ἄλλοι δὲ φιλίαν καὶ ὅρκους πιστοὺς δι' ἐντόμων θυμάτων ποιήσαντες οἰκοῖμεν ἂν τὴν εὔγειον Τροίαν· οὗτοι δὲ πορευέσθωσαν εἰς τὸ Ἄργος τὸ ἱπποτρόφον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν γυναῖκας ὡραίας ἔχουσαν. Οὕτως εἶπε· ἐφοβήθη δὲ ὁ γέρων, εἶπε δὲ τοῖς φίλοις ζεῦξαι τοὺς ἵππους. οἱ δὲ ταχέως ὑπήκουσαν, ἀνέβη δὲ ὁ Πρίαμος, κατέτεινε δὲ τοὺς λώρους τῶν χαλινῶν ὄπισθεν, παρ' αὐτῷ δὲ καὶ Ἀντήνωρ ἀνέβη ἐπὶ τὸ περικαλλὲς καὶ ὡραῖον ἅρμα· οὗτοι δὲ διὰ τῶν Σκαιῶν πυλῶν ἐπὶ τὸ πεδίον ἤλαυνον τοὺς ταχεῖς ἵππους. ἀλλ' ἡνίκα δὴ ἀφίκοντο πρὸς τοὺς Τρῶας καὶ Ἕλληνας, καταβάντες ἐκ τῶν ἵππων εἰς γῆν τὴν πολυτρόφον, ἐπορεύοντο εἰς τὸ μέσον τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων. ἀνέστη δὲ ἐπὶ τούτοις εὐθέως Ἀγαμέμνων

Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμε γε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις·
Τοῖσι δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών.
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίννυσθον, ὅστις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω, καὶ κτήματα πάντα,
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην, καὶ κτήματα πάντα ἀποδοῦναι,
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλουσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι, εἵνεκα ποινῆς,
Αὖθι μένων, ἕως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλεῖ χαλκῷ·
Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·

ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν, ἀνέστη δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ὁ πολύβουλος. οἱ δὲ λαμπροὶ κήρυκες τὰ καθ᾽ ὧν ὀμόσειν ἔμελλον, ἤτοι τὰ ὁρκομόσια τῶν θεῶν τὰ πιστὰ συνῆγον, ἐν τῷ κρατῆρι δὲ οἶνον ἐνέχεον, τοῖς βασιλεῦσι δὲ ὕδωρ κατὰ χειρῶν ἔχεαν· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως σπασάμενος ταῖς χερσὶ τὴν μάχαιραν, ἥτις αὐτῷ παρὰ τὴν μεγάλην θήκην τοῦ ξίφους ἀεὶ ἐκρέματο, ἐκ τῶν κεφαλῶν τῶν ἀρνῶν ἀπέκοψε τὰς τρίχας· οἱ δὲ κήρυκες τοῖς ἀρίστοις τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων διένειμαν αὐτάς· ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως μεγάλως ηὔχετο ἄρας τὰς χεῖρας, λέγων· ὦ Ζεῦ πᾶτερ, ὁ ἐκ τῆς Ἴδης βασιλεύων ἁπάντων, ἐνδοξότατε, ὑψηλότατε, καὶ Ἥλιε, ὃς πάντα ὁρᾷς καὶ πάντα ἀκούεις, καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γῆ, καὶ οὗτοι οἳ κάτω ἐν Ἅιδου τοὺς τεθνεῶτας ἀνθρώπους τιμωρεῖσθε, ὃς ἂν τοὺς ὅρκους παραβῇ, καὶ ἐπιορκήσῃ, ὑμεῖς ὑπάρχετε μάρτυρες, διατηρεῖτε δὲ τοὺς πιστοὺς ὅρκους· εἰ μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἀποκτείνῃ τὸν Μενέλαον, αὐτὸς μετὰ ταῦτα ἐχέτω τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ χρήματα πάντα, ἡμεῖς δὲ πορευώμεθα διὰ τῶν θαλασσοπλόων νεῶν. εἰ δὲ Μενέλαος ὁ πυῤῥὸς ἀποκτείνῃ τὸν Ἀλέξανδρον, τοὺς Τρῶας μετὰ ταῦτα ἀποδοῦναι τὴν Ἑλένην, καὶ πάντα τὰ χρήματα, καὶ πρὸς τούτοις ἀιτέκτισιν ἀποτιννῦναι ἡμῖν, ἥντινα δεῖ, ἥτις ἂν καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις ἀνθρώποις διαμείνειεν. ἐὰν δὲ ὁ Πρίαμος, καὶ οἱ παῖδες τοῦ Πριάμου ἀντέκτισιν ἐμοὶ ἀποδοῦναι οὐκ ἐθελήσωσιν, ἀποθανόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀλλ᾽ ἐγὼ καὶ μετὰ ταῦτα πολεμήσω, χάριν τοῦ προστίμου, διατρίβων ἐνταῦθα, μέχρις οὗ καταλάβω τὸ τοῦ πολέμου τέλος. Εἶπε, καὶ τοὺς φάρυγγας τῶν ἀρνῶν ἀπέκοψε σιδήρῳ ἀνηλεεῖ, καὶ τούτους μὲν ἔθηκε κατὰ γῆς σκαρίζοντας, ψυχῆς ἀπεστερημένους· ὁ γὰρ σίδηρος ἀφείλετο αὐτῶν τὴν ἰσχὺν· οἶνον δὲ ἐκ τοῦ κρατῆ-

Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
Αὐτῶν, καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε.
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Ἂψ, ἐπεὶ οὔπω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον·
Τὼ μὲν ἄρ' ἄψοῤῥοι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε.
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε·
Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,

ρος ἀρυσάμενοι τοῖς ποτηρίοις ἐξέχεον, οἱ δὲ εὔχοντο τοῖς θεοῖς τοῖς ἀεὶ οὖσι. οὕτω δέ τις εἶπεν ἀναβλέψας εἰς τὸν πλατὺν οὐρανόν· ὦ Ζεῦ ἐνδοξότατε, καὶ ὑψηλότατε, καὶ οἱ λοιποὶ ἀθάνατοι θεοὶ, οἵτινες ἂν ἀφ' ἡμῶν πρότερον τοὺς ὅρκους βλάψειαν, ἤτοι παραβαῖεν, οὕτως ὁ ἐγκέφαλος αὐτῶν χαμαὶ χέοιτο, ὥσπερ οὗτος ὁ οἶνος, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, αἱ γαμεταὶ δὲ ἄλλοις ἀνδράσι μιγείησαν. Οὕτως εἶπον. οὔπω δ' ἄρα τὴν αἴτησιν αὐτοῖς ἐπετέλει ὁ τοῦ Κρόνου υἱός. ἐν τούτοις δὲ Πρίαμος ὁ ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου εἶπε λόγον· ἀκούσατέ μου, ὦ Τρῶες, καὶ εὔοπλοι Ἕλληνες· ἐγὼ μὲν ἀπελεύσομαι πρὸς τὴν ἀνεμώδη, καὶ ὑψηλὴν Ἴλιον, εἰς τὰ ὀπίσω, ἐπειδὴ οὐδαμῶς καρτερήσω πρὸ ὀφθαλμῶν ὁρᾷν τὸν ἀγαπητὸν υἱὸν μαχόμενον τῷ πολεμικῷ Μενελάῳ· ὁ Ζεὺς δέ που τοῦτο ἐπίσταται, καὶ οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι θεοὶ, ᾧτινι τούτων τὸ τέλος τοῦ θανάτου εἵμαρτο. εἶπε δὴ, καὶ τοὺς ἄρνας ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἔθηκεν ὁ τοῖς θεοῖς ἴσος ἀνήρ· ἀνέβη δ' οὖν αὐτὸς, κατέτεινε δὲ τοὺς λώρους τῶν χαλινῶν ὄπισθεν· παρ' αὐτῷ δὲ καὶ Ἀντήνωρ ἐπὶ τὸ περικαλλὲς, καὶ ὡραῖον ἅρμα ἀνέβη. οὗτοι μὲν δὴ ὀπισθόρμητοι πρὸς τὴν Ἴλιον ἐπανήρχοντο. Ἕκτωρ δὲ ὁ τοῦ Πριάμου υἱὸς, καὶ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, πρῶτον μὲν διεμέτρουν τόπου διάστημα, ἔπειτα δὲ λαβόντες κλήρους ἐκίνουν αὐτοὺς ἐν περικεφαλαίᾳ χαλκῷ ἡρμοσμένῃ, ὅστις ἂν αὐτῶν πρότερον ἀφῇ, καὶ ῥίψῃ κατὰ τοῦ ἑτέρου τὸ χαλκοῦν δόρυ. οἱ λαοὶ δὲ εὔξαντο, τοῖς θεοῖς δὲ ἦραν τὰς χεῖρας. οὕτω δέ τις ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ Τρώων εἶπεν· ὦ Ζεῦ πάτερ, ὁ ἐκ τῆς Ἴδης βασιλεύων ἁπάντων, ἐνδοξότατε, ὑψηλότατε, ὅστις αὐτῶν ταῦτα τὰ ἔργα ἐν ἀμφοτέροις ἐποίησε, τοῦτον δὸς ἀπολωλότα τὸν ἐν Ἅιδου οἶκον εἰσελθεῖν, ἡμῖν δ' αὖ-

Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλε δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
Ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειντο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην, διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὄρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί.

θις φιλίαν καὶ ὅρκους πιστοὺς γενέσθαι. Οὕτω δὴ εἶπον. Ἕκτωρ δὲ ὁ μέγας, ὁ ταχέως τὴν περικεφαλαίαν κινῶν τὰς ψήφους ἐκίνει εἰς τὰ ὀπίσω ὁρῶν· τοῦ Πάριδος δὲ ἡ ψῆφος ὀξέως ἀπεπήδησε· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι μετὰ ταῦτα ἐκάθιζον κατὰ τὰς τάξεις, ὅπου ἑκάστῳ οἱ ταχύποδες ἵπποι, καὶ τὰ ποικίλως κατεσκευασμένα ὅπλα ἔκειντο. ὁ δὲ κατὰ τοὺς ὤμους περιεβάλετο τὰ περικαλλῆ ὅπλα Ἀλέξανδρος ὁ ἔνδοξος ὁ ἀνὴρ τῆς καλλικόμου Ἑλένης· πρῶτον μὲν κνημίδας περὶ τὰς κνήμας ἐβάλετο, χρησίμους πρὸς φυλακὴν, καλύμμασι τῶν σφυρῶν ἀργυροῖς ἐφηρμοσμένας· δεύτερον δὲ τῷ στήθει περιεδύσατο θώρακα τοῦ ἑαυτοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Λυκάονος, ἁρμόδιος δὲ αὐτῷ γέγονε· τοῖς ὤμοις δὲ περιεβάλετο ξίφος ἀργυροῖς ἥλοις κεκοσμημένον σιδηροῦν· μετὰ ταῦτα δὲ τὴν μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ἀσπίδα· ἐπὶ δὲ τῇ ἰσχυρᾷ κεφαλῇ τὴν καλῶς κατεσκευασμένην περικεφαλαίαν ἐπέθηκεν τὴν ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένην· φοβερῶς δὲ ὁ λόφος ἄνωθεν κατένευεν· ἔλαβε τὸ ἰσχυρὸν δόρυ, ὅπερ τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἥρμοζε· ὡσαύτως δὲ καὶ Μενέλαος ὁ πολεμικὸς τὰ ὅπλα ἐνεδύσατο. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἑκατέρωθεν τοῦ πλήθους, ἤτοι ἐξ ἑκατέρου μέρους καθωπλίσθησαν, εἰς τὸ μέσον τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπορεύοντο καταπληκτικῶς ὁρῶντες· ἔκπληξις δὲ κατεῖχε βλέποντας τούς ἱππικούς τε Τρῶας, καὶ εὐόπλους Ἕλληνας. καὶ δὴ ἐγγὺς ἔστησαν ἐν τῷ διαμεμετρημένῳ τόπῳ κινοῦντες τὰ δόρατα ἀλλήλοις μνησικακοῦντες καὶ ὀργιζόμενοι. πρότερον δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε τὸ μακρὰν σκιὰν ἀποτελοῦν δόρυ, καὶ ἔβαλε κατὰ τὴν ἀσπίδα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως τὴν πανταχόθεν ἴσην, ἤτοι τὴν κυκλοτερῆ, οὐδὲ διέσπασε τὸν σίδηρον, ἀνεκάμφθη δ' αὐτῷ ἡ ἐπιδορατὶς ἐν τῇ ἰσχυρᾷ ἀσπίδι. ὁ δὲ δεύτερος ὥρμησε μετὰ τοῦ σιδήρου ὁ τοῦ Ἀτρέως υἱὸς Μενέλαος, εὐξάμενος Διῒ τῷ

Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασον·
Ὄφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφθὲν ἔκπεσε χειρός·
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.

πατρὶ οὕτως· ὦ Ζεῦ βασιλεῦ παράσχου μοι τιμωρήσασθαι τὸν ἔνδοξον Ἀλέξανδρον, ὅς με πρότερον κακὰ εἰργάσατο, καὶ ἀπόλεσον αὐτὸν διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν, ὅπως καί τις τῶν μεταγενεςέρων ἀνθρώπων φοβηθῇ ξενοδόχον κακὰ ἐιργάσασθαι, ὅς ἂν αὐτῷ φιλοφροσύνην παράσχῃ. Εἶπε δὴ, καὶ διασείσας ἀφῆκε τὸ μακρὰν σκιὰν ἀποτελοῦν δόρυ, καὶ ἔβαλε κατὰ τὴν ἀσπίδα τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριάμου τὴν πανταχόθεν ἴσην, ἤτοι τὴν κυκλοτερῆ. διὰ μὲν οὖν τῆς ἀσπίδος τῆς λαμπρᾶς διῆλθε τὸ ἰσχυρὸν δόρυ, καὶ διὰ τοῦ θώρακος τοῦ ποικίλου ἥρμοςο παγὲν· καταντικρὺ δὲ παρὰ τὴν λαπάραν διέῤῥηξε τὸν χιτῶνα τὸ δόρυ· ὁ δὲ ἔκαμψε μικρὸν ἑαυτὸν, καὶ ἐξέφυγε τὴν σκότους παρεκτικὴν θανατηφόρον μοῖραν. ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως σπασάμενος τὸ ξίφος τὸ ἀργυροῖς ἥλοις κεκοσμημένον, ἔτυψεν ἀνατείνας τὸ μετωπίδιον τῆς περικεφαλαίας· περὶ αὐτὸ δὲ εἰς τρία καὶ τέσσαρα διακλασθὲν τὸ ξίφος κατέπεσεν ἐκ τῆς χειρός. ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἐςέναξεν ἀναβλέψας εἰς τὸν πλατὺν οὐρανὸν, λέγων· ὦ Ζεῦ πάτερ, οὐδεὶς ἄλλος ἀπὸ τῶν θεῶν ἐστιν ὀλεθριώτερος σοῦ· ὄντως ᾠήθην τιμωρήσασθαι τὸν Ἀλέξανδρον ἕνεκα τῆς κακίας αὐτοῦ· νῦν δέ μοι τὸ ξίφος κατεκλάσθη ἐν ταῖς χερσὶ· τὸ δόρυ δέ μοι μάτην ἐξώρμηται τῆς χειρὸς, οὐδ᾽ ἔτρωσα αὐτόν. Εἶπε, καὶ ἐφορμήσας ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς περικεφαλαίας τῆς ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένης· εἷλκε δὲ ἐπιςρέψας πρὸς τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας· ἦγχε δὲ αὐτὸν ὁ πολυκέντητος λῶρος ὑπὸ τὸν ἁπαλὸν τράχηλον, ὅςις αὐτῷ ὑπὸ τὸ ὑπογένειον ἥπλωτο, ὀχεὺς ὢν τῆς περικεφαλαίας· καὶ δὴ εἵλκυσεν ἂν αὐτὸν, καὶ δόξαν μεγίστην ἀπηνέγκατο, εἴ γε μὴ ταχέως ἐνόησεν Ἀφροδίτη ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς, ἥτις αὐτῷ διέτεμε τὸν λῶρον τοῦ βοὸς τοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀκμῇ καὶ ἰσχύι σφαγέντος· κενὴ δὲ ἡ περικεφαλαία ἅμα τῇ παχείᾳ αὐτοῦ χειρὶ εἵπετο. ταύτην μὲν οὖν μετὰ ταῦτα

Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεὸς· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Καδδ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν·
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκει εἴρια καλὰ, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
Τῇ μιν ἐϊσαμένη προσεφώνει δῖ' Ἀφροδίτη.
Δεῦρ' ἴθι· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι·
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δεινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν, οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνδ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέ τ' ἄρ'· ἔπειτα ἔπος ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
Ἦ πῆ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξῃς, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
Εἴ τις τοὶ κἀκεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας ἐθέλοι στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι·
Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα· θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους.

ὁ ἥρως πρὸς τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας ἀπέῤῥιψε συςρέψας, ἀνείλοντο δὲ αὐτὴν οἱ εὐάρμοςοι φίλοι. οὗτος δὲ αὖθις ἐφώρμησε προθυμούμενος ἀνελεῖν αὐτὸν δόρατι χαλκῷ· τοῦτον δὲ ἐξήρπασεν ἡ Ἀφροδίτη πάνυ ῥαδίως καθάπερ θεὸς, περιεκάλυψε δὲ αὐτὸν ἀέρι πολλῷ ὡς μὴ ὁρῷτο, ἐκάθισε δὲ ἐν τῷ τεθυμιαμένῳ καὶ εὐώδει κοιτῶνι· αὐτὴ δὲ δὴ τὴν Ἑλένην καλέσουσα ἐπορεύετο· εὗρε δὲ αὐτὴν ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ πύργῳ· περὶ αὐτὴν δὲ γυναῖκες Τρῳάδες ἦσαν ἱκανῶς. τῇ χειρὶ δὲ λαβομένη τοῦ θείου αὐτῆς ἱματίου περιεκίνησε· γραίᾳ δὲ μακροβίῳ ὁμοιωθεῖσα εἶπε προς αὐτὴν ἐριουργῷ, ἥτις αὐτῇ κατοικούσῃ ἐν τῇ Λακεδαίμονι εἰργάζετο ἔρια περικαλλῆ, λίαν δὲ αὐτὴν ἐφίλει· ταύτῃ ὁμοιωθεῖσα ἡ ἔνδοξος Ἀφροδίτη εἶπε πρὸς αὐτήν· ἐλθὲ ἐνθάδε, ὁ Ἀλέξανδρός σε καλεῖ πορεύεσθαι εἰς τὸν οἶκον· ἐκεῖνος οὗτός ἐστιν ἐν τῷ κοιτῶνι, καὶ τοῖς ςρογγύλοις λέχεσι, κάλλει περιλάμπων, καὶ ἱματίοις, οὐδ' ἂν εἴποις αὐτὸν ἀνδρὶ πολεμήσαντα ἀφικέσθαι, ἀλλ' εἰς χορείαν ἀπέρχεσθαι, ἢ χορείας ἄρτι παυσάμενον καθίζειν. Οὕτως εἶπε· ταύτῃ δ' ἄρα τὴν ψυχὴν ἐν τῷ ςήθει συνετάραξε· καὶ δὴ ὡς ἐθεάσατο τὸν περικαλλῆ τράχηλον τῆς θεᾶς, καὶ τὰ ἐπιθυμητὰ ςήθη, καὶ τοὺς περιλάμποντας ὀφθαλμοὺς, κατεπλάγη δὴ μετὰ ταῦτα, καὶ λόγον εἶπε, καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκάλει· ὦ θεία καὶ εὔδαιμον, τί δήποτέ με οὕτως ἐπιθυμεῖς ἐξαπατᾶν; ἆρά που με τῶν πορῥωτέρω καλῶς οἰκουμένων πόλεων ἀπάξεις, ἢ τῆς Φρυγίας, ἢ τῆς ἐπεράσου Μαιονίας, εἴπέρ σοι καὶ ἐκεῖ ὑπάρχει τις φίλος ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐχόντων μεμερισμένην τὴν φωνήν; καθότι νῦν δὲ Μενέλαος νικήσας τὸν ἔνδοξον Ἀλέξανδρον βούλεται ἀγαγεῖν ἐμὲ μισητὴν εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. διὰ τοῦτο νῦν ἐνθάδε ἐπιβουλεύουσά μοι παρεγένου; ἀπελθοῦσα παρ' αὐτὸν κάθησο· τὰς ὁδοὺς δὲ τῶν θεῶν ἄρνησαι, μὴ δὲ τοῖς σοῖς ποσὶν εἰς τὸν οὐρανὸν

Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὄϊζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
Κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
Μή μ' ἔρεθε, σχετλίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισε δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ,
Σιγῇ· πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν. ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχου ἀρηϊφίλου Μενελάου,
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχεϊ, φέρτερος εἶναι·
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ

ὑποστρέψῃς, ἀλλ' ἀεὶ περὶ ἐκεῖνον μόχθει, καὶ φύλαττε αὐτὸν, μέχρις ἂν ἢ γαμετὴν, ἢ δούλην αὐτός σε ποιήσηται· ἐγὼ δὲ ἐκεῖσε οὐκ ἀπελεύσομαι, μεμπτὸν δ' ἂν εἴη τοῦτό γε παρασκευάζουσα τὴν κοίτην ἐκείνῳ. πᾶσαι δὲ αἱ Τρῳάδες μετὰ ταῦτα μέμψονταί μοι· ἔχω δὲ λύπας πολλὰς καὶ ἀδιαστάτους ἐν τῇ ψυχῇ. Πρὸς ταύτην δὲ εἶπεν ὀργισθεῖσα ἡ ἔνδοξος Ἀφροδίτη· ὦ δύστροπε, καὶ χαλεπὴ, μή με παρόξυνε· μὴ βαρέως ὀργισθεῖσα καταλίπω σε, οὕτω δέ σε μισήσω, ὥσπερ νῦν ἐξόχως καὶ θαυμαστῶς ἠγάπησα· ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων τῶν Τρώων, καὶ τῶν Ἑλλήνων παρασκευάσω ἔχθραν ὀδυνηρὰν· σὺ δὲ θάνατον ἂν κακὸν ἀποθάνοις. Οὕτως εἶπεν· ἐφοβήθη δὲ ἡ Ἑλένη ἡ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα· ἀπῆλθε δὲ καλυψαμένη ἱματίῳ λευκῷ, καὶ λαμπρῷ μετὰ σιγῆς· λέληθε δὲ τὰς Τρῳάδας ἁπάσας· προηγεῖτο δὲ ἡ θεός· ὁπηνίκα δὲ αὗται ἀφίκοντο πρὸς τὸν εὐειδῆ οἶκον τοῦ Ἀλεξάνδρου, αἱ μὲν θεράπαιναι μετὰ ταῦτα πρὸς τὰς συνήθεις ἐργασίας ἐχώρησαν, αὕτη δὲ ἡ ἔνδοξος τῶν γυναικῶν ἐπορεύετο πρὸς τὸν ὑψηλὸν κοιτῶνα· ταύτῃ δὲ καθιστήριον λαβοῦσα ἡ φιλόγελως Ἀφροδίτη φέρουσα ἔθηκεν ἡ θεὰ καταντικρὺ τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐκεῖ δ' ἐκάθισεν Ἑλένη ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος στρέψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω, τὸν ἄνδρα δὲ αὐτῆς ἐλοιδόρησε λόγῳ· ἦλθες ἐκ τοῦ πολέμου· εἴθε ὤφειλες ἐκεῖ ἀπολέσθαι, καταπονηθεὶς ὑπ' ἀνδρὸς ἰσχυροῦ, ὃς πρότερον ἦν ἀνὴρ ἐμός· ὄντως μὲν οὖν τὸ πρὶν ἐκαυχῶ τοῦ πολεμικοῦ Μενελάου, κρείσσων εἶναι ἰσχύι σῇ, καὶ χερσὶ, καὶ δόρατι· ἀλλ' ἄγε νῦν κάλεσον τὸν πολεμικὸν Μενέλαον, ἐκ δευτέρου κατ' ἐναντιότητα πολεμῆσαι· ἀλλ' ἐγώ σοι παρακελεύομαι παύεσθαι, μὴ δὲ τῷ πυῤῥῷ Μενελάῳ πόλεμον ἀντίξουν πολεμεῖν καὶ μάχεσθαι ἀνοήτως, μή πως ταχέως ὑπ' αὐ-

Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ·
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν·
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
Οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι.
Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ὥς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιὼν, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικὼς,
Εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
Ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων, κλυτῶν τ' ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Οὐ μὲν γὰρ φιλότητι ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο.
Ἶσον γάρ σφι πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι·
Νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμα αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

τοῦ δόρατι πληγεὶς ἀποθάνῃς. Πρός αὐτὴν δὲ ὁ Πάρις ἀποκρινόμενος λόγοις εἶπεν· ὦ γύναι, μή μου τὴν ψυχὴν λοιδόρει διὰ λόγων ὀνειδιστικῶν καὶ χαλεπῶν· νῦν μὲν γὰρ ὁ Μενέλαος ἐνίκησε τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῷ βοηθούσης· ἐκεῖνον δὲ μετὰ ταῦτα ἐγὼ νικήσω· πάρεισι γὰρ καὶ ἡμῖν θεοὶ βοηθοί· ἀλλ' ἄγε νῦν τερφθῶμεν συνουσίᾳ μιγέντες, οὐ γὰρ πώποτε ὁ ἔρως οὕτω με περιεκάλυψε κατὰ τὸν λογισμὸν, οὐδ' ὁπηνίκα σε τὸ πρῶτον ἁρπάσας ἐκ τῆς ἐπεράστου Λακεδαίμονος ἔπλεον ἐν ταῖς ναυσὶ, ταῖς περώσαις τὸν πόντον, ἐν τῇ τραχείᾳ δὲ νήσῳ ἐμίγην σοι ἐν συνουσίᾳ καὶ ἐρωτικῷ συνδυασμῷ, ὡς νῦν σου ἐρῶ, καί με ἐπιθυμία γλυκεῖα νικᾷ. Εἶπε δὴ, καὶ προηγεῖτο ἐπὶ τὴν κλίνην ἰὼν, ἅμα δὲ καὶ ἡ γαμετὴ ἠκολούθει. (1) οὗτοι μὲν δὴ ἐν ἁπαλοῖς κατεκοιμήθησαν λέκτροις. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως κατὰ τὸ πλῆθος ἐπορεύετο ὅμοιος θηρίῳ, εἴ που θεάσαιτο τὸν τοῖς θεοῖς ὅμοιον κατὰ τὸ εἶδος Ἀλέξανδρον· ἀλλ' οὐδεὶς τῶν Τρώων καὶ τῶν κεκλημένων συμμάχων ἠδύνατο τότε τὸν Ἀλέξανδρον δεῖξαι τῷ πολεμικῷ Μενελάῳ· οὐδαμῶς γὰρ αὐτὸν φιλίᾳ ἔκρυπτον, εἴτις ἴδοι· ὑπὸ γὰρ πάντων αὐτῶν ἐμισεῖτο ὁμοίως τῇ θανατηφόρῳ μοίρᾳ. ἐν τούτοις δὲ εἶπεν Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν. Ἀκούσατέ μου, ὦ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, καὶ σύμμαχοι· ἡ μὲν δὴ νίκη φαίνεται τοῦ πολεμικοῦ Μενελάου· ὑμεῖς δὲ τὴν Ἑλληνίδα Ἑλένην, καὶ τὰ χρήματα σὺν αὐτῇ ἀπόδοτε, καὶ ἀντέκτισιν ἀποτίσατε, ἥντινα πρέπει, ἥτις ἂν καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις ἀνθρώποις διαμείνειεν. Οὕτως εἶπεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, οἱ ἄλλοι δὲ Ἕλληνες ἐπῄνουν τὰ εἰρημένα.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Δ.

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη·
Ἀλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
Τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι, νίκη μὲν ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Δ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Οι θεοὶ δὲ παρὰ τῷ Διὶ καθήμενοι, ἐδημηγόρουν ἐν τῷ χρυσῷ ἐδάφει, ἐν αὐτοῖς δὲ ἡ σεβασμία Ἥβη τὸ νέκταρ οἰνοχοοῦσα ἐτύγχανεν· οἱ δὲ ποτηρίοις χρυσοῖς ἐδεξιοῦντο ἀλλήλους, βλέποντες εἰς τὴν πόλιν τῶν Τρώων. εὐθέως δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ἐπεχείρει παροξύνειν τὴν Ἥραν διὰ λόγων θυμοδακῶν, παραλογιστικῶς δημηγορῶν, οὕτω· δύο μὲν ἀπὸ τῶν θεῶν εἰσι βοηθοὶ τῷ Μενελάῳ, ἡ Ἀργεία Ἥρα, καὶ ἡ ἰδίᾳ δυνάμει βοηθοῦσα Ἀθηνᾶ· ἀλλ' αὗται μὲν καθήμεναι χωρὶς, ἐπιβλέπουσαι τέρπονται· τῷ δὲ Ἀλεξάνδρῳ πάλιν ἡ φιλόγελως Ἀφροδίτη ἀεὶ παραμένει, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὰς θανατηφόρους μοίρας ἀποσοβεῖ, καὶ νῦν ἐξέσωσεν αὐτὸν ὑπολαμβάνοντα τεθνήξεσθαι· ἀλλ' ἡ μὲν νίκη τοῦ πολεμικοῦ Μενελάου ἐστίν· ἡμεῖς δὲ σκεψώμεθα ὅπως τὰ παρόντα ἔργα γενήσονται·

Ἢ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Ἤ τοι κὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην·
Ἤ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπεν,
Σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον
Ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
Λαὸν ἀγειρούσῃ· Πριάμῳ κακὰ τοῖό τε παισὶν
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἐσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
Εἰ δὲ σύ γ', εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας,
Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
Ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται·
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς, πόλιν ἐξαλαπάξαι
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάασι,
Μήτι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἔασον·

ἢ δὴ πόλεμον κακὸν πάλιν, καὶ μάχην χαλεπὴν ἐγείρωμεν, ἢ φιλίαν ἐν ἀμφοτέροις ποιήσωμεν. εἰ δὲ οὕτω πᾶσι προσφιλὲς καὶ ἡδὺ γένοιτο τοῦτο, ἡ μὲν πόλις Πριάμου τοῦ βασιλέως οἰκοῖτο ἂν, τὴν Ἑλληνίδα δὲ Ἑλένην αὖθις ἂν ὁ Μενέλαος ἀπαγάγοι. Οὕτως εἶπεν. αὗται δὲ, δυσανασχετοῦσαι ἐπεμυκτήρισαν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἥρα· πλησίον δὲ αὗται ἐκάθηντο, κακὰ δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐβουλεύοντο· ἡ μὲν οὖν Ἀθηνᾶ ἡσυχάζουσα ἐτύγχανε, οὐδέτι ἀντεῖπεν ὀργιζομένη Διῒ τῷ πατρὶ, σφόδρα δὲ καὶ ἀγρία ὀργὴ κατεῖχεν αὐτήν. ἡ Ἥρα δὲ οὐκ ἐχώρησε τὴν ὀργὴν ἐν τῷ στήθει, ἀλλ' ἔφη πρὸς αὐτόν· ὦ χαλεπώτατε υἱὲ τοῦ Κρόνου, τίνα λόγον εἶπας; διὰ τί βούλει ποιῆσαι τὸν κόπον μάταιον, καὶ ἀτελῆ τὸν ἱδρῶτα, ὃν κακοπαθείᾳ ἵδρωσα, ἔκαμον δέ μοι οἱ ἵπποι συναθροιζούσῃ τὸν λαόν· κακὰ δηλαδὴ τῷ Πριάμῳ καὶ τοῖς παισὶν αὐτοῦ πράττε· οὐχ ἅπαντες δὲ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἀποδεχόμεθα τὰ πραττόμενα. Πρὸς αὐτὴν δὲ μεγάλως ἀγανακτήσας εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεύς· ὦ μακαρία, τί δή σε ὁ Πρίαμος καὶ οἱ παῖδες τοῦ Πριάμου τοσαῦτα κακὰ ποιοῦσιν, ὥστε σε ἐκπορθῆσαι τὸ τῆς Ἰλίου καλῶς ἐκτισμένον πόλισμα; εἰ δὲ σὺ εἰς τὰς πύλας καὶ τὰ μακρὰ τείχη τῆς Ἰλίου εἰσελθοῦσα καταφάγοις ὠμὸν τὸν Πρίαμον καὶ τοὺς παῖδας τοῦ Πριάμου, καὶ τοὺς ἄλλους Τρῶας, τηνικαῦτα ἂν ἰάσαιο τὴν ὀργήν· ποίησον καθάπερ βούλει, μήπως ἡ φιλονεικία αὕτη μετέπειτα γένηται μεταξὺ σοῦ καὶ ἐμοῦ μέγας πόλεμος ἀλλήλοις· ἄλλο δέ σοι λέγω, σὺ δ' ἔμβαλον αὐτὸ ἐν τῷ σῷ λογισμῷ· ὁπόταν κἀγὼ προθυμούμενος ἐκπορθῆσαι τὴν πόλιν ταύτην βουληθῶ, ἔνθα σοι ἄνδρες φίλοι γεγόνασι, μὴ μάλαττε τὴν ἐμὴν ὀργὴν, ἀλλ' ἔα με· ἐπεὶ κἀγώ σοι ἐθελοντὴς παρεχώρησα, μήπω θελησάσης

Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι πέρι κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἦ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
Τὰς διάπερσον, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
Τάων οὔτι ἐγὼ προΐσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερος ἐσσί.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
Πειρᾶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερ κύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,

μου τῆς ψυχῆς. αἳ γὰρ ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ τὸν τοὺς ἀστέρας ἔχοντα οὐρανὸν κατοικοῦνται πόλεις τῶν ἐπιγείων ἀνθρώπων, ἀπὸ τούτων ἐμοὶ περισσῶς κατ' ἐμὴν ψυχὴν ἐτιμᾶτο ἡ ἱερὰ Ἴλιος, καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ λαὸς τοῦ Πριάμου τοῦ πολεμικοῦ· οὐ δέ ποτε γάρ μοι ὁ βωμὸς ἐδεῖτο εὐωχίας κοινῆς, καὶ θυσίας, καὶ κρεῶν ἀναθυμιάσεως· ταύτην γὰρ τὴν τιμὴν ἡμεῖς ἔσχομεν. Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπεκρίνατο μετὰ ταῦτα ἡ σεβασμία Ἥρα καὶ εὐόφθαλμος. ἐμοὶ μὲν τρεῖς πόλεις εἰσὶ κατὰ πολὺ προσφιλέσταται· τό τε Ἄργος, καὶ ἡ Σπάρτη, καὶ ἡ εὐρυόδος Μυκήνη· ταύτας ἐκπόρθησον, ὅταν σοι περισσῶς κατὰ ψυχὴν μισηθῶσι· τούτων οὐδαμῶς ἐγὼ ὑπερμαχῶ, ου δὲ φθονῶ σοι· ἐὰν γὰρ φθονῶ, καὶ οὐκ ἐῶ ἐκπορθῆσαι, οὐδὲν ἐπιτελῶ φθονοῦσα· ἐπειδὴ κατὰ πολὺ κρείσσων ὑπάρχεις· οὐ μὲν ἀλλὰ δεῖ καὶ τὸν ἐμὸν κόπον ποιῆσαι οὐκ ἀτελείωτον. καὶ ἐγὼ γὰρ θεός εἰμι, καὶ γένος ἐκεῖθεν μοι, ὅθεν σοι· κἀμὲ τιμιωτάτην ἐγέννησεν ὁ σκολιὰ βουλευόμενος Κρόνος, κατ' ἄμφω, καὶ κατὰ γένος, καὶ ὅτι γυνὴ σὴ καλοῦμαι· σὺ δ' ἐν ἅπασι τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς βασιλεύεις· ἀλλὰ ταῦτα μὲν συγχωρήσωμεν ἀλλήλοις, σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δὲ ἐμοί· ἐπακολουθήσουσι δὲ καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ οἱ ἀθάνατοι· σὺ δὲ τάχιον τῇ Ἀθηνᾷ ἐπίταξον θᾶττον παραγενέσθαι εἰς τὴν χαλεπὴν μάχην τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων, πειράτω δὲ καὶ ἐπιχειρείτω, ὅπως ἂν τοὺς μεγάλως γαυριάσαντας Ἕλληνας, ἐπὶ τῇ νίκῃ δηλονότι τοῦ Μενελάου, οἱ Τρῶες πρότερον ἄρξωσι βλάψαι παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰ συγκείμενα. Οὕτως εἶπεν. ὑπήκουσε δὲ ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν· εὐθέως δὲ πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν λόγους ταχεῖς εἶπε· μάλα ταχέως παραγενοῦ εἰς τὸν στρατὸν ἐπὶ τοὺς Τρῶας καὶ Ἕλληνας, πείρα δὲ καὶ ἐπιχείρει, ὅ-

Πειρᾷν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύταισι τέρας, ἢ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
Λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
Τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Καδδ' ἔθορε ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίας πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσσαθ' ὅμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντινορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι·
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν;
Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστ' Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
Αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,

πος ἂν οἱ Τρῶες τοὺς μεγάλως γαυριάσαντας Ἕλληνας πρότερον ἄρξονται βλάψαι παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰ συγκείμενα. Οὕτως εἰπὼν παρώξυνε τὴν καὶ πρότερον προθυμουμένην Ἀθηνᾶν· κατέβη δὲ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου ὁρμήσασα, οἷον δὲ ἀστέρα ἔπεμψεν ὁ υἱὸς τοῦ σκολιοβούλου Κρόνου, ἢ ναύταις σημεῖον, ἢ στρατῷ μεγάλῳ λαῶν περιφανῆ· ἀπ' αὐτοῦ δὲ πυρὸς ἀποβολαὶ πολλαὶ ἐκφέρονται· τούτῳ ἡ Ἀθηνᾶ ὡμοιωμένη, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν γῆν, κατεπήδησε δὲ εἰς τὸ μέσον· ἔκπληξις δὲ κατέσχει βλέποντας τούς πολεμικούς τε Τρῶας καὶ τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας. οὕτω δέ τις εἶπε θεασάμενος εἰς ἄλλον πλησίον· ἢ δὴ πάλιν πόλεμος κακὸς καὶ μάχη χαλεπὴ ἔσται, ἢ φιλίαν ἐν ἀμφοτέροις ποιεῖ ὁ Ζεὺς, ὃς ὑπάρχει πολέμου ταμίας τῶν ἀνθρώπων. οὕτως εἶπέ τις ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν καὶ τῶν Τρώων. ἡ δὲ ἀνδρὶ εἰκασθεῖσα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Τρώων, τῷ Λαοδόκῳ τῷ υἱῷ τοῦ Ἀντήνορος τῷ ἰσχυρῷ πολεμιστῇ, ζητοῦσα εἴ που εὕροι τὸν ἰσόθεον Πάνδαρον. εὗρε τὸν υἱὸν τοῦ Λυκάονος τὸν ἄμεμπτον καὶ ἰσχυρὸν ἑστῶτα, περὶ δὲ αὐτὸν αἱ ἰσχυραὶ τάξεις τῶν ὁπλιτῶν λαῶν, οἵτινες αὐτῷ ἠκολούθουν ἀπὸ τῶν ῥευμάτων τοῦ Αἰσήπου ποταμοῦ. πλησίον δὲ στᾶσα λόγους ταχεῖς εἶπε πρὸς αὐτὸν· ἆρα γέ τι ὑπακούσεις μου, ὦ υἱὲ τοῦ Λυκάονος συνετέ; ὑπομείνειας ἂν ἐπιπέμψαι τῷ Μενελάῳ βέλος ταχύ; παρὰ πάντων δὲ τῶν Τρώων, χάριν ἂν καὶ δόξαν κομίσαιο, μάλιστα δὲ πάντων παρ' Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. παρ' αὐτοῦ δὴ πρώτιστα δῶρα λαμπρὰ ἀπενέγκαιο, ἐὰν θεάσηται Μενέλαον τὸν πολεμικὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως δαμασθέντα ὑπὸ τοῦ σοῦ ὀϊστοῦ, καὶ ἐμβληθέντα τῇ χαλεπῇ πυρκαϊᾷ· ἀλλ' ἄγε, τόξευσον κατὰ Μενελάου τοῦ ἐνδόξου· εὔχου δὲ Ἀπόλλωνι τῷ

Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς τ' ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
Ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
Εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδόκαισι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαίδεκα δῶρα πεφύκει·
Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην·
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
Ἐγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
Πρὶν βληθῆναι Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱόν·
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινάων ἕρμ' ὀδυνάων·
Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστὸν,
Εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν, καὶ νεῦρα βόεια·
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασε, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
Λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων·

ἐν Λυκίᾳ γεγεννημένῳ, τῷ ἐνδόξῳ τὴν τοξικὴν, ποιήσεσθαι θυσίαν ἔνδοξον δι' ἀρνῶν πρωτευόντων ἐν γονῇ, ὑποστρέψας εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πόλιν τῆς ἱερᾶς Ζελείας. Οὕτως εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ. τῷ ἄφρονι δὲ καὶ ἀνοήτῳ αὐτῷ ἔπειθε τὸν λογισμόν. εὐθέως δὲ ὑφῃρεῖτο καὶ ἐγύμνου τὸ εὐποίητον τόξον τοῦ ὁρμητικοῦ αἰγὸς καὶ ἀγρίου, ὅν δή ποτε αὐτὸς ἐξιόντα τῆς πέτρας προσδεχόμενος ἐν ἐνέδραις, ἔτρωσε, τοῦ στέρνου ἐπιτυχὼν, πρὸς τὸ στῆθος· ὁ δ' ἐπὶ ῥάχιν κατέπεσεν ἐν τῇ πέτρᾳ· τούτου τὰ κέρατα ἑκκαίδεκα παλαιστῶν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἔφυσαν· καὶ ταῦτα μὲν ὁ τὰ κέρατα ξέων τέκτων περικαλῶς κατασκευάσας συνήρμοσε, πᾶν δὲ τὸ τόξον καλῶς λεῖον ποιήσας, τὴν χρυσῆν ἐφήρμοσε κορώνην, ἤτοι τὸ ἑκατέρωθι ἐπικαμπές· καὶ τοῦτο μὲν ἐπαναβιβάσας τῇ κορώνῃ τὴν νευρὰν καλῶς κάτω ἔθηκε, πρὸς τῇ γῇ ἐπερείσας ἑαυτὸν, ἀσπίδας δὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ κατεῖχον οἱ ἀγαθοὶ φίλοι, μὴ πρότερον αἰορμήσειαν οἱ πολεμικοὶ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων, πρὶν τρωθῆναι Μενέλαον τὸν πολεμικὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως. ὁ δὲ ἀφῃρεῖτο τῆς φαρέτρας τὸ κάλυμμα, ἐξέβαλε δὲ ὀϊστὸν καινὸν, καὶ μήπω βεβλημένον, ἐπτερωμένον, ςήριγμα ὀδυνῶν μελαινῶν, διὰ τὸ τὰς σάρκας μελαίνεσθαι τῶν ἐκπεφαρμακευμένων βληθέντων ὀϊστῶν. αὐτίκα δὲ τῇ νευρᾷ ἐφαρμόζων κατέταττε τὸν πικρίας αἴτιον ἰὸν, εὔχετο δὲ Ἀπόλλωνι τῷ ἐν Λυκίᾳ γεγεννημένῳ, τῷ ἐνδόξῳ τὴν τοξικὴν, ποιήσεσθαι θυσίαν ἔνδοξον δι' ἀρνῶν πρωτευόντων ἐν γονῇ, ὑποστρέψας εἰς τὸν οἶκον εἰς τὴν πόλιν τῆς ἱερᾶς Ζελείας. εἷλκε δὲ ὁμοῦ εἰληφὼς τὰς ἐντομὰς τοῦ βέλους καὶ τὰ ἐκ βοὸς νεῦρα· καὶ τὴν μὲν νευρὰν τῷ μαζῷ προσήγαγε, τὸ σίδηρον δὲ τῷ τόξῳ. ἐπεὶ δὲ τὸ μέγα τόξον κυκλοτερῶς ἐνέτεινεν, ἤχησε τὸ τόξον, ἡ νευρὰ δὲ μεγάλως ἐψόφησεν, ἀπεπήδησε δὲ ὁ ἰὸς ὁ

Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Ἥ γε πρόσθεν στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν·
Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ·
Αὐτὴ δ' αὖθ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώραξ·
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός.
Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
Ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός.
Αὐτίκα δ' ἔῤῥεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν· βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππων, ἐλατῆρί τε κῦδος·
Τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες, κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς·
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
Ὡς δ' ἴδε νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
Ἄψοῤῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.

ὀξέως βάλλων, ἐπιπτῆναι κατὰ τὴν πληθὺν προθυμούμενος. οὐ δὲ σοῦ, ὦ Μενέλαε, οἱ μακάριοι θεοὶ ἐξελάθοντο, καὶ ἀθάνατοι, πρώτη δὲ ἡ τοῦ Διὸς θυγάτηρ λαφυραγωγὸς Ἀθηνᾶ, ἥ σοι ἔμπροσθεν στᾶσα, ἀπεκρούσατο τὸ πικρὸν βέλος· ἡ δὲ τοσοῦτον μὲν ἀπεῖργεν ἀπὸ τοῦ σώματος, ὥσπερ ὅτε μήτηρ ἀπείργει τοῦ παιδὸς μυῖαν, ὁπηνίκα ὕπνῳ γλυκεῖ κατακοιμηθήσεται· αὕτη δὲ ἐπ' εὐθείας ἤγαγεν, ὅπου τὰ τῆς θωρακίτιδος ζώνης ἐπίδεσμα τὰ χρυσᾶ συνέδεον, καὶ ὁ θώραξ διπλοῦς συνήγετο, τῶν πτερυγίων αὐτοῦ φερομένων ἀλλήλοις· ἐμπέπηγε δὲ τῇ ἡρμοσμένῃ ζώνῃ τὸ πικρὸν βέλος. διὰ μὲν οὖν τῆς ποικίλης ζώνης διῆλθε, καὶ διὰ τοῦ θώρακος τοῦ ποικίλου ἐπήχθη, καὶ τῆς μίτρας, ἣ ἐζώννυτο, φύλαγμα τοῦ σώματος ἔχον αὐτὴν, καὶ περίφραγμα τῶν λοβάτων, ἥτις αὐτῷ μάλιστα ἐβοήθει· προῆλθε δὲ καὶ δι' αὐτῆς· τὴν ἀκροτάτην δὲ τοῦ σώματος ἐπιφάνειαν τοῦ ἀνδρὸς ἐπέξεσε τὸ βέλος· εὐθέως δὲ ἔρρει αἷμα μέλαν ἐκ τῆς πληγῆς· ὥσπερ δὲ ὅταν ἄνθει ἐρυθρῷ ἐλέφαντος ὀστοῦν βάψῃ γυνή τις Λυδὴ, ἢ Καρίνη, ὥστ' εἶναι παρήϊον ἵππων, ἤτοι ἐπικεῖσθαι ταῖς παρειαῖς τῶν ἵππων, κεῖται δὲ ἐν ἀποθήκῃ, καὶ πολλοὶ αὐτὸ ηὔξαντο ἱππεῖς φορεῖν· κεῖται δὲ καλλώπισμα βασιλεῖ τινι, κατ' ἄμφω, καὶ καλλωπισμὸς ἵππων, καὶ τῷ ἀναβάτῃ δόξα. οὕτως, ὦ Μενέλαε, ἐβάφησαν αἵματι οἱ μηροὶ οἱ εὐφυεῖς, καὶ αἱ κνῆμαι, καὶ τὰ περικαλλῆ σφυρὰ κάτωθεν· ἐφοβήθη δὲ μετὰ ταῦτα Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν, ἐπεὶ ἴδε αἷμα μέλαν καταρρέον ἐκ τῆς πληγῆς· ἐφοβήθη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πολεμικὸς Μενέλαος· ἐπεὶ δὲ ἴδε τὸ νεῦρον τοῦ βέλους, καὶ τὰς ἀκίδας ἔξω οὔσας, ὀπισθόρμητος αὐτῷ ὁ λογισμὸς ἐν τοῖς στήθεσιν ἠθροίσθη· ἐν τούτοις δὲ βαρέως στενάζων Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς εἶπε, κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν Μενέλαον· ἐπεστέναζον δὲ οἱ φίλοι· ὦ προσφι-

Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
Οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
Ὣς ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, αἷς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
Σὺν σφῇσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο·
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα πᾶσι,
Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
Αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων,
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
Καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.

λέςατε ἀδελφὲ, ἐπὶ θανάτῳ δέ σοι τὺς ὅρκους ἐποίυν, σὲ μόνον προβαλόμενος μάχεσθαι τοῖς Τρωσὶν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, δι' ὃ καὶ ἔτρωσάν σε οἱ Τρῶες, καὶ τὺς πιςοὺς ὅρκους κατεπάτησαν· οὐ μὴν μάταιός ἐςιν ὁ ὅρκος, καὶ τὸ αἷμα τῶν ἀρνῶν, καὶ αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γενόμεναι θυσίαι, καὶ αἱ δεξιώσεις αἷς τεθαῤῥήκαμεν· εἰ γὰρ καὶ εὐθὺς οὐκ ἐτέλεσεν ὁ ὀλύμπιος Ζεὺς, ἀλλὰ δὴ καὶ ὀψέ ποτε ἐκτελέσει· καὶ σὺν μεγάλῳ τόκῳ ἀποτίσουσι σὺν ταῖς ἑαυτῶν κεφαλαῖς, καὶ γυναιξὶ, καὶ τοῖς τέκνοις· καλῶς γὰρ ἔγωγε τοῦτο οἶδα καὶ κατὰ λογισμὸν καὶ κατὰ θυμὸν, ὅτι ἔςαι ἡμέρα, ὅταν ποτὲ ἀπόληται ἡ ἱερὰ Ἴλιος, καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ λαὸς τοῦ πολεμικῦ Πριάμου. ὁ Ζεὺς δὲ αὐτοῖς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, ὁ δι' αἰθέρος ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, αὐτὸς δὴ ἐπιτινάξειεν ἂν πᾶσιν αἰγίδα σκοτεινὴν, ὀργιζόμενος ἕνεκα ταυτησὶ τῆς ἀπάτης· ταῦτα μὲν οὐκ ἀτελείωτα ἔςαι· ἀλλά μοι λύπη χαλεπὴ γενήσεται ἕνεκα σοῦ ὦ Μενέλαε, ἐὰν ἀποθάνῃς, καὶ τὴν τῆς ζωῆς μοῖραν πληρώσῃς, καὶ ἐπονείδιςος ἂν τὸ πολυβλαβὲς Ἄργος καταλάβοιμι· εὐθέως γὰρ οἱ Ἕλληνες μνημονεύσουσι τῆς πατρίδος γῆς, καταλίποιμεν δ' αὐτῷ Πριάμῳ καὶ τοῖς Τρωσὶ καύχημα τὴν Ἑλληνίδα Ἑλένην· σοῦ δὲ τὰ ὀστᾶ σήψει ἡ γῆ ἐν Τροίᾳ κειμένου ἐπὶ ἔργῳ ἀτελειώτῳ· καί τις ἀπὸ τῶν ὑπερηφάνων Τρώων οὕτως ἂν εἴποι ἐπὶ τῷ τάφῳ πηδῶν τοῦ ἐνδόξου Μενελάου· εἴθε οὕτως ἐν ἅπασι τὴν ὀργὴν πληρώσειεν Ἀγαμέμνων, ὥσπερ καὶ νῦν μάταιον ςρατὸν τῶν Ἑλλήνων ἤγαγε δεῦρο. καὶ τοίνυν ἐπορεύθη εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πατρίδα γῆν τὴν προσφιλῆ, σὺν ναυσὶ κεναῖς, καταλιπὼν τὸν χρυσὸν Μενέλαον. Οὕτω ποτέ τις λέξει. τηνικαῦτα μοι χάνοι εὐρέως ἡ γῆ. Πρὸς αὐτὸν δὲ ὁ πυῤῥὸς Μενέλαος θαρσοποιῶν εἶπε· θάῤῥει, μὴ δ' ἔτι ἐκφόβει τὸν λαὸν τῶν Ἑλ-

Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε·
Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃ σε μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
Ταλθύβι', ὀττιτάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
Φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσ', Ἀσκληπιάδη· καλέει κρείων Ἀγαμέμνων·
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βὰν δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος

λήνων, οὐκ ἐν ἐπικινδύνῳ τόπῳ ἐπάγῃ τὸ ὀξὺ βέλος· ἀλλ' ἔμπροσθεν ἐκώλυσεν ἡ παμπιλωτάτη ζώνη, καὶ κάτωθεν τὸ ζῶμα τοῦ θώρακος, καὶ ἡ μίτρα, ἣν ἄνδρες χαλκεῖς κατεσκεύασαν. Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς· εἴθε δὴ οὕτως εἴη, ὦ φίλτατε Μενέλαε, τὸ τραῦμα δὲ ὁ ἰατρὸς ἀπομάξεται, καὶ ἐπιβαλεῖ φάρμακα, ἅπερ ἂν παύσῃ σε τῶν μελαίνων ὀδυνῶν. Εἶπε, καὶ πρὸς Ταλθύβιον τὸν θεῖον κήρυκα ἔλεγεν· ὦ Ταλθύβιε, ὅσον τάχος κάλεσον ἐνθάδε τὸν Μαχάονα ἄνδρα τὸν Ἀσκληπίου τοῦ ἀμέμπτου ἰατροῦ υἱὸν, ὅπως ἴδῃ Μενέλαον τὸν πολεμικὸν τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἑλλήνων, ὃν τοξεύσας τις ἔτρωσεν ἔμπειρος ὢν τοξικῆς ἀπὸ τῶν Τρώων, ἢ τῶν Λυκίων, τούτῳ μὲν δόξα, ἡμῖν δὲ λύπη, καὶ θρῆνος. Οὕτως εἶπεν· οὐκ ἠπείθησε δὲ αὐτῷ ὁ κῆρυξ ἀκούσας· ἀπῆλθε δὲ πορεύεσθαι κατὰ τὴν πληθὺν τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων, περισκοπῶν Μαχάονα τὸν ἥρωα· ἐθεάσατο δὲ αὐτὸν ἑστῶτα, περὶ δὲ αὐτὸν αἱ ἰσχυραὶ τάξεις ἦσαν τῶν πολεμικῶν λαῶν, οἳ ἠκολούθουν αὐτῷ ἐκ Τρίκκης τῆς ἱπποτρόφου. πλησίον δὲ στὰς λόγους ταχεῖς ἔλεγεν αὐτῷ· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀσκληπίου ἐγείρου, καλεῖ σε Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς, ὅπως ἴδῃς Μενέλαον τὸν πολεμικὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως, ὃν τοξεύσας τις ἔτρωσεν ἔμπειρος ὢν τοξικῆς ἀπὸ τῶν Τρώων, ἢ τῶν Λυκίων· τούτῳ μὲν δόξα, ἡμῖν δὲ λύπη καὶ θρῆνος. Οὕτως εἶπε· τούτῳ δὲ τὸν λογισμὸν ἐν τῷ στήθει ἐτάραξε· ὥρμηνται δὲ πορεύεσθαι κατὰ τὴν πληθὺν τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων· ἀλλ' ὁπηνίκα ἀφίκετο, ὅπου ὁ πυῤῥὸς Μενέλαος τετρωμένος ἦν, περὶ αὐτὸν δὲ συνηθροισμένοι ἦσαν ὅσοι ἄριστοι κύκλῳ· ὁ δὲ ἰσόθεος ἀνὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἔστη, εὐθέως δὲ ἐκ τῆς ζώνης τῆς ἡρμοσμένης ἀνέσπα τὸ βέλος, τούτου δὲ ἀνασπωμένου εἰς τοὐπίσω,

Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἄριστοι,
Κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φὼς·
Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος εἷλκεν ὀϊστόν·
Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο πάλιν, ἄγεν ὀξέες ὄγκοι·
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστὸς,
Αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
Πάσσε, τά οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι·
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο.
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
Γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων.
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
Τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας, καὶ νήπια τέκνα

ἀνεκάμφθησαν αἱ ὀξεῖαι ἀκίδες· ἔλυσε δὲ αὐτῷ τὴν ποικιλωτάτην ζώνην, καὶ κάτωθεν τὸ ζῶμα τοῦ θώρακος, καὶ τὴν μίτραν, ἣν χαλκεῖς ἄνδρες κατεσκεύασαν. ἐπεὶ δὲ ἐθεάσατο τὸ τραῦμα, ὅπου ἐνέπεσε τὸ πικρὸν βέλος, τὸ αἷμα ἐκθλίψας, καὶ ἐκπιέσας, ἐπέβαλλε τὰ πραΰντικὰ φάρμακα, εἰδήμων ὤν, ἅπερ ποτε τῷ πατρὶ αὐτοῦ Χείρων ἔδωκεν εὔνους ὢν αὐτῷ. ἐν ὅσῳ δὲ οὗτοι ἐνήργουν περὶ Μενέλαον τὸν ἀγαθὸν τὰ πολεμικὰ, ἐν τοσούτῳ ἐπῆλθον αἱ τάξεις τῶν πολεμικῶν Τρώων· οἱ δὲ πάλιν τὰ ὅπλα ἐνεδύσαντο, καὶ τῆς μάχης ἐμνήσθησαν. τότε οὐκ ἂν νυστάζοντα ἴδοις τὸν ἔνδοξον Ἀγαμέμνονα, οὐδὲ δειλιῶντα, οὐδὲ οὐκ ἐθέλοντα πολεμεῖν· ἀλλὰ πάνυ ἐπειγόμενον εἰς τὴν μάχην τὴν τοὺς ἄνδρας δοξάζουσαν· τοὺς ἵππους μὲν γὰρ κατέλιπε καὶ τὰ ἅρματα τὰ σιδήρῳ ποικίλως κατεσκευασμένα, καὶ τούτους μὲν ὁ ὑπηρέτης πόῤῥω τῆς μάχης κατεῖχε πνευστιῶντας ὁ Εὐρυμέδων ὁ υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πειραίου. τούτῳ πάνυ πολλὰ ἐπέταττε προσαγαγεῖν αὐτῷ, ὅταν αὐτὸν κατὰ τὰ μέλη κόπος καταλάβῃ πολλοὺς ἡγεμονικῶς διατάσσοντα· ὁ δὲ πεζὸς ὢν ἐπήρχετο τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν· καὶ δὴ οὓς μὲν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων τῶν ταχεῖς ἵππους ἐχόντων ἴδεν ἐπειγομένους, τούτους πάνυ ἐθαρσοποίει λόγοις πλησίον ἑστώς· ὦ Ἕλληνες, μηδαμῶς ἀμελεῖτε τῆς ὁρμητικῆς ἰσχύος, οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύσμασι Ζεὺς ὁ πατὴρ ἔσται βοηθός· ἀλλ' οἵτινες πρότερον τοὺς ὅρκους ἔβλαψαν, τούτων μὲν αὐτῶν τὰ ἁπαλὰ σώματα οἱ γῦπες κατεσθίουσιν· ἡμεῖς δὲ τὰς προσφιλεῖς αὐτῶν γυναῖκας, καὶ τὰ μικρὰ τέκνα ἀπάξομεν διὰ τῶν νεῶν, ἐπειδὰν κρατήσωμεν τοῦ πολίσματος· οὕστινας δὲ ἀμελοῦντας ἴδε τοῦ μισητοῦ πολέμου, τούτους λίαν ὀνείδιζε λόγοις ὀργίλοις καὶ λυπηροῖς· ὦ Ἕλληνες περὶ ἰοὺς πεπονημένοι, ἐπονείδιστοι, οὐκ αἰδεῖσθε; τίποτε

Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν·
Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
Τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον, πολέος πεδίοιο θέουσαι,
Ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι ἐνὶ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
Ὣς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρ' ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκὴν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ, πέρι μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ', ὥσπερ ἐμοὶ, πιέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεο εἶναι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἄντιον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος

οὕτως ἑςήκατε ἐκπεπληγμένοι καθάπερ ἐλάφων γεννήματα; ἅπερ ἐπειδὴ κεκμήκασι τρέχοντα διὰ τοῦ πεδίου, ἑςήκασιν, οὐδέ τις αὐτοῖς ἐν λογισμῷ γίνεται ἰσχὺς· οὕτως ὑμεῖς ἑςήκατε ἐπτοημένοι, οὐδὲ πολεμεῖτε, ἢ προσκαρτερεῖτε πλησίον τοὺς Τρῶας ἐλθεῖν, ὅπου αἱ νῆες αἱ καλὰς πρύμνας ἔχουσαι εἰλκυσμέναι εἰσὶ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ τῆς λευκῆς θαλάσσης, ὅπως ἴδητε ἐὰν ὑμῖν ὑπερεκτείνῃ τὴν χεῖρα, καὶ βοηθήσῃ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου; Οὕτω μὲν ὁ Ἀγαμέμνων ἔργα πρέποντα βασιλέων πράττων ἐπήρχετο τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν. (1) Ἦλθε δὲ ἐπὶ τοῖς Κρησὶ πορευόμενος κατὰ τὰς συστροφὰς τῶν ἀνδρῶν· οὗτοι δὲ περὶ Ἰδομενέα τὸν συνετὸν καθωπλίζοντο· ὁ Ἰδομενεὺς μὲν ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς ὅμοιος τῇ δυνάμει κάπρῳ, ὁ Μηριόνης δὲ αὐτῷ τὰς ἐσχάτας τάξεις παρώξυνε· τούτους δὲ θεασάμενος Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν ἐχάρη· εὐθέως δὲ πρὸς τὸν Ἰδομενέα ἔλεγε προσηνεῖς λόγους· ὦ Ἰδομενεῦ, περισσοτέρως μέν σε τιμῶ τῶν τοὺς ταχεῖς ἵππους ἐχόντων Ἑλλήνων, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἔργοις, καὶ ἐν ταῖς εὐωχίαις, ὁπηνίκα τὸν τοῖς ἐντίμοις διδόμενον καυστικὸν οἶνον οἱ ἔκκριτοι τῶν Ἑλλήνων ἐν τοῖς κρατῆρσι κιρνῶσιν· ἐὰν γὰρ οἱ ἄλλοι οἱ τὰς κόμας τρέφοντες Ἕλληνες μεμερισμένον πίνωσιν, ἀλλὰ τὸ σὸν ποτήριον πλῆρες ἀεὶ ἵςαται πιεῖν, ὥσπερ ἐμοὶ, ἡνίκα ὁ λογισμὸς κελεύει· ἀλλὰ διεγέρθητι πρὸς τὸν πόλεμον τοιοῦτος, οἷος τὸ πρῶτον ἐκαυχῶ εἶναι. Πρὸς τοῦτον δὲ ὁ Ἰδομενεὺς ὁ τῶν Κρητῶν ἀρχηγὸς ἐξ ἐναντίου εἶπεν· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, λίαν μέν σοι ἐγὼ εὐάρμοστος φίλος ἔσομαι ὥσπερ πρότερον ὑπησχόμην καὶ κατένευσα· ἀλλὰ τοὺς ἄλλους παρόξυνε Ἕλληνας τοὺς τὴν κόμην τρέφοντας, ὅπως λίαν ταχέως πολεμῶμεν, ἐπειδὴ συνέχεαν καὶ

Ἔσσομαι, ὡς τοπρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ.
Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
Τὼ δὲ κορυσσέσθην· ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ', ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
Ῥίγησεν δὲ ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
Τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω·
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος πᾶσι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέροισιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
Ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,

συνέταξαν τοὺς ὅρκους οἱ Τρῶες· αὐτοῖς δὲ θάνατος καὶ λῦπαι μετά. ταῦτα γενήσονται, ἐπειδὴ πρῶτοι τοὺς ὅρκους ἔβλαψαν. Οὕτως εἶπεν. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως παρῆλθε κατὰ ψυχὴν εὐφραινόμενος· παρεγένετο δὲ πρὸς τοὺς Αἴαντας πορευόμενος κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἀνδρῶν· οἱ δὲ καθωπλίζοντο, ὁμοῦ δὲ ἠκολούθει νέφος πεζῶν. ὥσπερ δὲ ὅτε ἀφ' ὑψηλοῦ τόπου ἴδε νέφος ἀνὴρ ποιμὴν αἰγῶν ἐπερχόμενον κατὰ τὸν πόντον ὑπὸ τῆς Ζεφύρου πνοῆς, (1) τούτῳ δὲ πόρρωθεν ὑπάρχοντι μέλαν, καθάπερ πίσσα, φαίνεται πορευόμενον κατὰ θάλασσαν, φέρει δὲ συστροφὴν μετὰ ὄμβρου πολλήν· ἐφοβήθη δὲ ἰδὼν, καὶ ὑπὸ τὸ σπήλαιον συνήλασε τὰς αἶγας· τοιαῦται μετὰ τῶν Αἰάντων φάλαγγες πυκναὶ νέων ἐνδόξως τραφέντων, ἐκινοῦντο ἐπὶ τὸν ἀφανιστικὸν πόλεμον, μέλαιναι ταῖς ἀσπίσι, καὶ ὠρθωμέναι τοῖς δόρασιν οὖσαι· καὶ τούτους μὲν θεασάμενος Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη, καὶ φωνήσας πρὸς αὐτοὺς λόγους ταχεῖς ἔλεγεν· ὦ Αἴαντες ἡγεμόνες τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων, ὑμῖν μὲν, οὐ γὰρ δεῖ, παροξύνειν ὑμᾶς οὐδὲν κελεύω· αὐτοὶ γὰρ καὶ λίαν παρακελεύεσθε τῷ λαῷ μάχεσθαι ἰσχυρῶς· εἴθε γὰρ, ὦ Ζεῦ πάτερ, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἄπολλον, τοιαύτη προθυμία γένοιτο πᾶσιν ἐν τοῖς στήθεσι· τούτῳ γὰρ ἂν ταχέως κλινθείη ἡ πόλις Πριάμου τοῦ βασιλέως κρατηθεῖσα, καὶ πορθηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν. Οὕτως εἰπὼν, αὐτοὺς μὲν κατέλιπεν αὐτόθι, ἐπὶ δὲ τοὺς ἄλλους ἐπορεύθη. ἐκεῖ δὲ οὗτος κατέλαβε Νέστορα τὸν ὀξύφωνον δημηγόρον τῶν Πυλίων, τοὺς ἑαυτοῦ φίλους κοσμοῦντα καὶ παροξύνοντα πολεμεῖν, περὶ τὸν μέγαν Πελάγοντα, καὶ τὸν Ἀλάστορα, καὶ τὸν Χρόμιον, καὶ τὸν βασιλέα Αἵμονα, καὶ Βίαντα τὸν ἡγεμόνα τῶν λαῶν· πρῶτον

Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσε πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
Μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται.
Ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτω.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοΐιον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖ τέ με γῆρας ἱκάνει·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω

μὲν τοὺς ἱππέας σὺν τοῖς ἵπποις, καὶ τοῖς ἅρμασι, τοὺς πεζοὺς δὲ ὄπισθεν ἔστησε πολλούς τε καὶ ἀγαθοὺς, ὥστε περίφραγμα εἶναι τοῦ πολέμου· τοὺς δειλοὺς δὲ εἰς τὸ μέσον ἐλάσας συνέκλεισε, ὅπως καὶ μὴ βουλόμενός τις ὑπ' ἀνάγκης πολεμῇ. τοῖς ἱππεῦσι μὲν οὖν πρῶτον παρεκελεύετο· τούτους γὰρ ἐκέλευσε κατέχειν τοὺς ἑαυτῶν ἵππους, μὴ δὲ συστρέφεσθαι κατὰ τὴν πληθὺν, μὴ δέ τις ἱππικῇ καὶ ἀνδρίᾳ θαῤῥῶν, μόνος πρὸ τῶν ἄλλων προθυμείσθω πολεμεῖν τοῖς Τρωσὶ, μὴ δὲ ὑποχωρείτω· ἀσθενέστεροι γὰρ γενήσεσθε· ὃς δ' ἂν ἀνὴρ ἀπὸ τῶν ἰδίων ἁρμάτων ἐπὶ ἕτερα ἅρματα ἔλθῃ, δόρατι πληξάτω, ἐπειδὴ κατὰ πολὺ κρεῖσσόν οὕτως ἂν εἴη· οὕτως καὶ οἱ προγενέστεροι τὰς πόλεις καὶ τὰ τείχη ἐπόρθουν, τοῦτον τὸν λογισμὸν καὶ τὴν προθυμίαν ἔχοντες ἐν τοῖς στήθεσιν. Οὕτως ὁ γέρων προέτρεπε, παλαιῶν πολέμων ἔμπειρος ὤν· καὶ τοῦτον μὲν ἰδὼν Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς ἐχάρη, καὶ φωνήσας πρὸς αὐτὸν λόγους ταχεῖς ἔλεγεν· ὦ γέρον, εἴθε ὥσπερ ἐν τῷ προσφιλεῖ στήθει ὑπάρχει σοι προθυμία, οὕτω σοι καὶ τὰ γόνατ' ἀκολουθοῖεν, καὶ δύναμις ἰσχυρά σοι ὑπάρχοι· ἀλλά σε γῆρας τὸ πᾶσιν ὁμοίως ἐπερχόμενον καταπονεῖ· ὡς εἴθε τις ἄλλος ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν αὐτὸ εἶχεν, σὺ δὲ ἐν τοῖς νεωτέροις ὑπῆρχες. Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα Νέστωρ ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ὁ ἱππικὸς ἀπεκρίνατο· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, καὶ πάνυ μὲν ἂν βουλοίμην κἀγὼ οὕτως ἔχειν, ὥσπερ ὅτε τὸν ἔνδοξον Ἐρευθαλίωνα ἐφόνευσα· ἀλλ' οὐδαμῶς ἅπανθ' ὁμοῦ τοῖς ἀνθρώποις δεδώκασιν οἱ θεοί· εἰ τότε νέος ἦν, νῦν δή με γῆρας καταλαμβάνει· ἀλλὰ καὶ οὕτως τοῖς ἱππεῦσι συνέσομαι, καὶ προτρέψω εὐβουλίᾳ καὶ λόγοις· τοῦτο γάρ, ἐστι γερόντων τιμή· ἀκόν-

Βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασί τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, Μενεσθῆα πλήξιππον,
Ἑστάοτ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·
Αὐτὰρ ὁ πλησίον εἱστήκει πολύμητις Ὀδυσσεὺς·
Πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
Ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν,
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
Ἔνθα φίλ', ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·
Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

τια δὲ ἀκοντίζουσιν οἱ νεώτεροι, οἵτινες ἐμοῦ νεωτέρως γεγόνασι, καὶ ἰσχύι θαῤῥοῦσι. Οὕτως εἶπεν· ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως παρῆλθε χαίρων κατὰ ψυχήν· εὗρε δὲ Μενεσθέα τὸν ἱππικὸν τὸν υἱὸν τοῦ Πετεοῦ ἑστῶτα· περὶ δ' αὐτὸν ἦσαν Ἀθηναῖοι οἱ ἐπιστήμονες τοῦ πολέμου· πλησίον δὲ ἵστατο Ὀδυσσεὺς ὁ πολύβουλος· παρ' αὐτῷ δὲ τῶν Κεφαλήνων αἱ τάξεις οὐκ ἀσθενεῖς περιειστήκεσαν· οὔπω γὰρ ὁ λαὸς αὐτῶν ἤκουσε τῆς βοῆς, ἀλλὰ νεωστὶ διεγειρόμεναι ἐκινοῦντο αἱ φάλαγγες τῶν Τρώων τῶν ἱππικῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων· οἱ δὲ ἀναμένοντες ἑστήκασι, πότε ἄλλος πύργος τῶν Ἑλλήνων ἐπελθὼν ὁρμήσειε κατὰ τῶν Τρώων, καὶ πολέμου ἀρχὴν ποιήσαιτο· τούτους δὲ θεασαμενος ὠνείδισεν Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ φωνήσας πρὸς αὐτοὺς λόγους ταχεῖς ἔλεγε· ὦ υἱὲ Πετεοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ Διὸς πεπαιδευμένου βασιλέως, καὶ σὺ κακοῖς δόλοις κεκοσμημένε, πανοῦργε, τί δήποτε φοβούμενοι πόῤῥω ἵστασθε, ἀναμένετε δὲ ἄλλους; ὑμῖν μέντοι πρέπει ἐν τοῖς πρώτοις ὄντας ἑστάναι, καὶ τῆς καυστικῆς μάχης μετασχεῖν· πρῶτοι γὰρ καὶ τῆς ἐμῆς εὐωχίας ἀκούεσθε, ὁπηνίκα παρασκευάζομεν εὐωχίαν τοῖς γέρουσιν Ἕλλησιν, ὅπου προσφιλῆ κρέα ὀπτά εἰσιν ὥστ' ἐσθίειν, καὶ κύλικες οἴνου προσηνοῦς καὶ ἡδέος πίνειν, ὅπως ἂν βούλοισθε· νῦν δὲ ἡδέως ἂν ὁρῶτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἑλλήνων ἔμπροσθεν ὑμῶν μάχοιντο διὰ σιδήρου σκληροῦ, καὶ ἀνηλεοῦς. Πρὸς τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος ὁ πολύβουλος Ὀδυσσεὺς εἶπεν· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, ποῖος λόγος τὸ περίφραγμα τῶν σῶν ὀδόντων διέφυγε; πῶς δὴ λέγεις πολέμου ἀμελεῖν, ὁπηνίκα οἱ Ἕλληνες ἀνιστῶμεν κατὰ τῶν ἱππικῶν Τρώων πόλεμον ὀξὺν; ὄψει ἐὰν ἐθέλῃς, καὶ ἐάν σοι ταῦτα

Πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα;
Ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα,
Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.
Ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅ τ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴτι κακὸν νῦν
Εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι·
Πὰρ δέ οἱ εἱστήκει Σθένελος, Καπανήϊος υἱός.
Καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Τί πτώσσεις; τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι·
Ὣς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο ποιεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι·
Ἤ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,

διὰ φροντίδος εἰσὶ, τὸν προσφιλῆ πατέρα τοῦ Τηλεμάχου ἐμβαλόντα τοῖς πρωταγωνισταῖς τῶν ἱππικῶν Τρώων· σὺ δὲ ταῦτα ἀνεμόφθορα, καὶ μάταια λέγεις. Πρὸς τοῦτον δὲ μέτριον γελάσας Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς εἶπεν, ἐπειδὴ ἔγνω αὐτὸν μεγάλως ὀργιζόμενον· πάλιν δὲ οὗτος ἀνελάμβανε τὸν λόγον· ὦ εὐγενέστατε υἱὲ τοῦ Λαερτίου πολύτροπε Ὀδυσσεῦ, οὔτε ὀνειδίζω σε περιττῶς, οὔτε προστάττω· γινώσκω γὰρ ὅτι σοι ὁ λογισμὸς ἐν τῷ προσφιλεῖ στήθει προσηνῆ βουλεύματα οἶδε· ταυτὰ γὰρ φρονεῖς, ἅπερ καὶ ἐγώ· ἀλλὰ πορεύου· ταῦτα δὲ μετέπειτα ἐξιλασόμεθα, εἴ τι κακὸν νῦν ἐλέχθη· θεοὶ δὲ ταῦτα πάντα μάταια καὶ ἀνωφελῆ ποιήσειαν. Οὕτως εἰπὼν, τούτους μὲν κατέλιπεν αὐτόθι· ἐπορεύθη δ' ἐπ' ἄλλους· εὗρε δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως τὸν μεγαλόψυχον Διομήδην ἑστῶτα ἐν τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμασι τοῖς κεκολλημένοις. παρ' αὐτῷ δὲ ἵστατο Σθένελος ὁ υἱὸς τοῦ Καπανέως· καὶ τοῦτον μέντοι ὠνείδισε θεασάμενος Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς, καὶ φωνήσας πρὸς αὐτὸν, λόγους ταχεῖς ἔλεγε· φεῦ, ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως τοῦ συνετοῦ καὶ πολεμικοῦ· τί ἀποδειλιᾷς; τί δὲ περισκοπεῖς τὰ μεταξὺ κενὰ τοῦ στρατεύματος, ἤτοι φυγῆς ὁδοὺς; οὔκουν τῷ Τυδεῖ οὕτω προσφιλὲς ἦν τὸ δειλιᾷν, ἀλλὰ τὸ μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις ἔμπροσθεν πολλῷ τῶν ἀγαπητῶν φίλων. Οὕτως εἶπον, οἳ ἴδον αὐτὸν διαπονοῦντα κατὰ τὸν πόλεμον· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀπήντησα, οὐδὲ ἴδον· λέγουσι δὲ γενέσθαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους· ἄνευ μὲν γὰρ πολέμου εἰσῆλθε τὰς Μυκήνας ξένος, συναθροίζων λαὸν μετὰ Πολυνείκους τοῦ ἰσοθέου· οἳ δὴ τότε ἐστράτευον ἐπὶ τὰ ἱερὰ τείχη τῶν Θηβῶν, καὶ δὴ πάνυ παρεκάλουν δοῦναι συμμάχους ἐνδόξους· οὗτοι δὲ ἐ-

Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευον·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκανον βαθύσχοινον, λεχεποίην·
Ἔνθα αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί·
Αὐτὰρ ὁ βῆ· πολέας δὲ κιχήσατο Καδμείωνας
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
Ἔνθ' οὐδὲ, ξεῖνός περ ἐὼν, ἱππηλάτα Τυδεὺς
Τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσι μετὰ Καδμείοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίῤῥοθος ἦεν Ἀθήνη.
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
Ἂψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκονδε νέεσθαι.
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο, εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,

βούλοντο δοῦναι, καὶ συνήνουν ὥσπερ ἠξίουν· ἀλλ' ὁ Ζεὺς ἐκώλυσε δεικνὺς σημεῖα ἐναντία καὶ χαλεπά. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν, καὶ ἔμπροσθεν τῆς ὁδοῦ ἐγένοντο, εἰς τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν ἀφίκοντο, τὸν βαθείας βοτάνας καὶ σχοίνους ἔχοντα, τότε δὴ οἱ Ἕλληνες ἄγγελον ἔπεμψαν τὸν Τυδέα εἰς Θήβας· ὁ δὲ ἐπορεύθη, πολλοὺς δὲ Θηβαίους κατέλαβεν εὐωχουμένους κατὰ τὸν οἶκον τῆς ἰσχύος τοῦ Ἐτεοκλέους, ὅπου οὐδὲ, ξένος ὢν, ὁ ἱππικὸς Τυδεὺς ἐφοβεῖτο μόνος ὑπάρχων ἐν πολλοῖς Θηβαίοις· ἀλλ' αὐτὸς ἀγωνίζεσθαι προὐκαλεῖτο· πάντα δὲ ἐνίκα ῥαδίως· τοιαύτη αὐτῷ βοηθὸς παρῆν ἡ Ἀθηνᾶ. οἱ δὲ Θηβαῖοι, οἱ τοὺς ἵππους κεντοῦντες, ὀργισθέντες, εἰς τοὐπίσω ὑποστρέφοντι ἐνέδραν ἰσχυρὰν ἄγοντες ἐκάθισαν, νέους πεντήκοντα· δύο δὲ ἦσαν ἡγεμόνες, Μαίων υἱὸς τοῦ Αἵμονος παρόμοιος τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Αὐτοφόνου ὁ καρτερικὸς Λυκοφόντης. Τυδεὺς μὲν οὖν καὶ τούτοις ἀπρεπῆ θάνατον ἐπήγαγε· πάντας ἀπέκτεινε, ἕνα δὲ μόνον ἀπέλυσε ἐπ' οἶκον πορεύεσθαι· τὸν Μαίονα δὴ οὖν ἀφῆκε, σημείοις πεισθεὶς τῶν θεῶν. Τοιοῦτος ἦν ὁ ἀπὸ Αἰτωλίας Τυδεύς· ἀλλὰ τὸν υἱὸν ἐγέννησεν ἑαυτοῦ χείρονα τῷ πολέμῳ, κρείσσονα δὲ τῇ δημηγορίᾳ. Οὕτως εἶπε. πρὸς αὐτὸν δὲ οὐδὲν ἔφη Διομήδης ὁ ἰσχυρὸς, αἰδεσθεὶς τὴν ἐπίπληξιν τοῦ αἰδοῦς ἀξίου βασιλέως. Ὁ υἱὸς δὲ τοῦ ἐνδόξου Καπανέως ἀπεκρίνατο αὐτῷ· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, μὴ ψεύδου, εἰδὼς εἰπεῖν ἀληθῶς. ἡμεῖς πολλῷ κρείττονες τῶν πατέρων εἶναι καυχώμεθα· ἡμεῖς καὶ τὸ ἔδαφος τῶν Θηβῶν τῶν ἑπταπύλων ἐπορθήσαμεν, ὀλίγον στρατὸν ἀγαγόντες ὑπὸ τεῖχος πολεμικὸν, πειθόμενοι τοῖς τέρασι τῶν θεῶν, καὶ τῇ βοηθείᾳ τοῦ Διός· ἐκεῖνοι δὲ ταῖς ἰδίαις

Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
Κεῖνοι δὲ σφετέραισιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῷ, μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν.
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς·
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος,
Ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος,
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
Ὣς τότ' ἐπασσύτερον Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, οὐδέ κε φαίης
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥστ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,

εἰς θεὸν ἁμαρτίαις ἀπώλοντο· δι' ὃ μή μοι τοὺς πατέρας ποτὲ τίθεσο ἐν ὁμοίᾳ τιμῇ. Πρὸς τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης, εἶπεν· νήπιε, κάθησο σιωπῶν, τῷ ἐμῷ δὲ λόγῳ πείθου· οὐ γὰρ ἐγὼ μέμφομαι Ἀγαμέμνονι τῷ βασιλεῖ τοῦ στρατοῦ παροξύνοντι μάχεσθαι τοὺς ἐνόπλους Ἕλληνας· τούτῳ μὲν γὰρ δόξα ἐπακολουθήσει, ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἀφανίσωσι τοὺς Τρῶας, καὶ ἐκπορθήσωσι τὴν ἱερὰν Ἴλιον· τούτῳ δὲ πάλιν μεγάλη λύπη, τῶν Ἑλλήνων ἀφανισθέντων. ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἡμεῖς φροντίσωμεν ἰσχύος ὁρμητικῆς. Εἶπε δὴ καὶ ἐκ τῶν ἁρμάτων σὺν τοῖς ὅπλοις χαμαὶ ἀπεπήδησε· φοβερῶς δὲ ἤχησεν ὁ σίδηρος ἐν τῷ στήθει τοῦ βασιλέως, ὁρμήσαντος· ὑφεῖλε δ' ἂν φόβον καὶ τὸν ἄγαν καρτερικὸν καὶ ἀνδρεῖον. ὥσπερ δὲ ὅταν ἐν τῷ πολυταράχῳ αἰγιαλῷ τὸ κῦμα τῆς θαλάττης διεγείρεται πυκνότερον, τοῦ Ζεφύρου ἀνέμου συνταράξαντος ἠρέμα, ἐν τῷ πόντῳ μὲν τὴν ἀρχὴν κορυφοῦται, καὶ αὔξεται, μετὰ ταῦτα δὲ τῇ χέρσῳ προσρησσόμενον μεγάλως ἠχεῖ, περὶ δὲ τὰς ἄκρας κυφὸν καὶ μετέωρον ὂν ὑψοῦται, ἀποῤῥίπτει δὲ θαλάσσης ἀφρὸν· οὕτω τότε πυκνότεραι ἐκινοῦντο αἱ τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἀδιαλείπτως ἐπὶ τὸν πόλεμον· ἕκαστος δὲ τοῖς ἑαυτοῦ προσέταττε ἀπὸ τῶν ἡγεμόνων, οἱ ἄλλοι δὲ ἐπορεύοντο ἡσύχως· οὐδ' ἂν εἴποις τοσοῦτον στρατὸν ἀκολουθεῖν ἔχοντα ἐν τοῖς στήθεσι φωνὴν μετὰ σιγῆς, φοβούμενοι τοὺς ἡγεμόνας· περὶ ἅπαντας δὲ τὰ ποικίλα ὅπλα περιέλαμπον, ἅπερ ἐνδεδυμένοι κατὰ τάξιν ἐπορεύοντο. οἱ Τρῶες δὲ, ὥσπερ αἱ θήλειαι τῶν προβάτων ἑστήκασιν ἐν αὐλῇ ἀνδρὸς πολυκτήμονος πλεῖσται, γάλα λευκὸν ἀμελγόμεναι, ἀδιαλείπτως βοῶσαι, τὴν φωνὴν τῶν ἀρνῶν ἀκούουσαι· οὕτω θόρυβος Τρώων

Ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν·
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε,
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ', ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλαισι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ,
Κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
Ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν·
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.

κατὰ τὸν μέγαν στρατὸν ἐγήγερτο· οὐ γὰρ πάντων ἦν ὁ αὐτὸς ἦχος οὐ δὲ μία φωνὴ, ἀλλὰ γλῶσσαι μεμιγμέναι ἦσαν, ἄνδρες γὰρ πολλαχόθεν κεκλημένοι ὑπῆρχον· παρώρμησε δὲ τοὺς μὲν ὁ Ἄρης, τοὺς δὲ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Δεῖμος, καὶ ὁ Φόβος, καὶ ἡ ἀπλείστως προθυμουμένη Ἔρις, ἡ τοῦ ἀνδροκτόνου Ἄρεος ἀδελφὴ, καὶ φίλη, ἥτις μικρὰ μὲν τὸ πρῶτον ἐγείρεται αὐξομένη, μετὰ ταῦτα δὲ τῷ οὐρανῷ τὴν κεφαλὴν προσεπέλασε, καὶ ἐπὶ γῆς βαδίζει· ἥτις αὐτοῖς καὶ τότε φιλονεικίαν ὁμοίαν καὶ κοινὴν εἰς τὸ μέσον ἐνέβαλεν, πορευομένη κατὰ τὸν στρατὸν, αὔξουσα τὸν στεναγμὸν καὶ τὴν λύπην τῶν ἀνδρῶν. Οὗτοι δὲ ἐπειδὴ εἰς ἕνα τόπον συνερχόμενοι ἀφίκοντο, συνέβαλον μέν τοι τὰς ἐκ βυρσῶν ἀσπίδας, συνῆξαν δὲ τὰ δόρατα, καὶ τὰς δυνάμεις τῶν ἀνδρῶν τῶν σιδηροθωράκων· αἱ ἀσπίδες δὲ αἱ τοὺς ὀμφαλοὺς ἔχουσαι ἐπλησίαζον ἀλλήλαις, πολὺς δὲ θόρυβος ἠγέρθη. τηνικαῦτα δὲ στεναγμὸς ὁμοῦ, καὶ εὐχὴ ἀνδρῶν ἦν φθειρόντων τε, καὶ φθειρομένων· τὸ αἷμα δὲ κατὰ γῆς ἔῤῥει. ὥσπερ δὲ ὅτε ποταμοὶ χείμαῤῥοι, διὰ τῶν ὀρέων ῥέοντες συμβάλλουσιν εἰς δεξαμενὴν ὕδωρ ὄμβρων, ἔκ τινων βαθέων ἐκρύσεων, ἐντὸς κοίλης ἐγχαράξεως γῆς, τούτων δὲ τὸν κτύπον πόῤῥωθι ἐν τοῖς ὄρεσιν ἤκουσεν ὁ ποιμὴν· οὕτως ἐπιφερομένων ἀλλήλοις τούτων, βοή τε καὶ φόβος ἐγένετο. Πρῶτος δὲ ὁ Ἀντίλοχος ἀνεῖλεν ἄνδρα ἀπὸ τῶν Τρώων πολεμικὸν, τὸν ἀγαθὸν ἐν τοῖς πρωταγωνισαῖς, υἱὸν τοῦ Θαλυσίου Ἐχέπωλον· τοῦτον δὴ ἔτρωσε πρῶτος κατὰ τὸ μετωπίδιον τῆς ἱππείαις θριξὶ κοσμουμένης περικεφαλαίας· ἐνέπηξε δὲ τῷ μετώπῳ, ἐπέρασε δὲ εἴσω τὸ ὀσοῦν ἡ σιδηρὰ ἐπιδορατὶς· αὐτὸν δὲ σκότος κατ' ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψεν· ἔπεσε δὲ εἰς γῆν, ὥσπερ ὅταν πέσῃ πύργος ἐν τῇ ἰσχυρᾷ μάχῃ· τοῦτον δὲ

Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή·
Νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Πλευρὰ, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
Ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
Ἠΐθεον, θαλερὸν, Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθαισι Σιμόεντος
Γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι·
Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὣς·
Ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει,
Λείη· ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
Τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
Ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ·
Ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής· τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.

πεσόντα ἔλαβε ἀπὸ τῶν ποδῶν Ἐλεφήνωρ ὁ βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Χαλκώδοντος, ὁ ἀρχηγὸς τῶν μεγαλοψύχων Εὐβοέων. κύψας δὲ εἷλκεν ἔξω τῶν βελῶν προθυμούμενος, ὅπως λίαν ταχέως σκυλεύσειε τὰ ὅπλα· ἐπ᾽ ὀλίγον δὲ αὐτῷ γέγονεν ἡ ὁρμή· θεασάμενος γὰρ αὐτὸν ἕλκοντα τὸν νεκρὸν ὁ μεγαλόψυχος Ἀγήνωρ, τὰ πλευρὰ, ἅπερ αὐτῷ κύψαντι ἔξω τῆς ἀσπίδος ἐφάνησαν, ἔτρωσε δόρατι σιδηρῷ, διέλυσε δὲ τὰ μέλη. οὕτως αὐτὸν μὲν κατέλιπεν ἡ ψυχή· ἐπ᾽ αὐτῷ δὲ γέγονεν ἔργον χαλεπὸν τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων· οὗτοι γὰρ, καθάπερ λύκοι, ἀλλήλοις ἐφώρμησαν, ἀνὴρ δὲ ἄνδρα ἀνέτρεπε, καὶ ἀνῄρει. Τότε Αἴας ὁ Τελαμῶνος ἔτρωσε τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνθεμίωνος, τὸν ἀκμάζοντα, νέον, Σιμοείσιον, ὃν ἡ μήτηρ ποτὲ ἐκ τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους κατερχομένη, παρὰ ταῖς ὄχθαις τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ ἔτεκεν, ἐπειδὴ ἠκολούθει ἅμα τοῖς γονεῦσιν ἰδεῖν τὰ πρόβατα· τούτου χάριν αὐτὸν ἐκάλουν Σιμοείσιον· οὐδὲ τοῖς προσφιλέσι γονεῦσι τὰ τροφεῖα ἀπέδωκε· βραχὺς γὰρ αὐτῷ ὁ τῆς ζωῆς χρόνος ἐγένετο, φονευθέντι δόρατι ὑπὸ τοῦ μεγαλοψύχου Αἴαντος· πρῶτον γὰρ αὐτὸν ἐπερχόμενον ἔπληξε κατὰ τὸ στῆθος παρὰ τὸν δεξιὸν μαζόν· καταντικρὺ δὲ διὰ τοῦ ὤμου τὸ σιδηροῦν δόρυ διεπέρασεν· ὁ δὲ χαμαὶ εἰς χοῦν ἔπεσεν, ὥσπερ αἴγειρος, ἡ δὴ ἐν τόπῳ καθύδρῳ ἕλους μεγάλου ἀνεβλάστησεν, ὁμαλή· οἱ κλάδοι δὲ αὐτῇ ἔφυσαν ἐπὶ τῇ κορυφῇ· καὶ ταύτην μὲν ἀνὴρ ἅρματα ποιῶν σιδήρῳ λαμπρῷ καὶ ὀξεῖ ἀπέκοψεν, ὅπως κάμψας ποιήσηται περιφέρειαν ὡραίου δίφρου· καὶ αὕτη μὲν κεῖται ξηραινομένη παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ. τοιοῦτον δὴ Σιμοείσιον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνθέμου ἀπέκτεινεν Αἴας ὁ ἐκ τοῦ Διὸς ἕλκων τὸ γένος· κατ᾽ αὐτοῦ δὲ Ἄντιφος ὁ ποικίλον θώρακα ἔχων ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου κατὰ τὸν στρατὸν ἠκόντισεν δόρατι ὀξεῖ· καὶ τούτου

Τοῦ μὲν ἅμαρθ᾽· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Βεβλήκει βουβῶνα νέκυν ἑτέρωσ᾽ ἐρύοντα·
Ἤριπε δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοῦ δ᾽ Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Στῆ δὲ μάλ᾽ ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφί ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ᾽ οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ᾽ υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε, παρ᾽ ἵππων ὠκειάων·
Τόν ῥ᾽ Ὀδυσεὺς, ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
Κόρσην· ἡ δ᾽ ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ·
Χώρησαν δ᾽ ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἀργεῖοι δὲ μέγ᾽ ἴαχον, εἰρύσαντο δὲ νεκρούς.
Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ᾽ Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδών. Τρώεσσι δὲ κέκλετ᾽ ἀΰσας·
Ὄρνυσθ᾽, ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ᾽ εἴκετε χάρμης
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
Οὐ μὴν οὐδ᾽ Ἀχιλεὺς, Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο,
Μάρναται, ἀλλ᾽ ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ᾽ ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεὸς· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια,
Ἐρχομένη καθ᾽ ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ᾽ Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ᾽ ἐπέδησε·
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκρυόεντι,

μὲν διήμαρτε· Λεῦκον δὲ αὐτὸς, τὸν ἀγαθὸν φίλον τοῦ Ὀδυσσέως, ἔτρωσε κατὰ τὸν βουβῶνα, πρὸς ἄλλο μέρος τὸν νεκρὸν ἕλκοντα· ἔπεσε δὲ περὶ αὐτὸν· ὁ νεκρὸς δὲ αὐτῷ ἐξέπεσε τῆς χειρός. τούτου δὲ φονευθέντος, λίαν ὠργίσθη κατὰ ψυχὴν Ὀδυσσεὺς· ἐπορεύθη δὲ διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν ὡπλισμένος σιδήρῳ λαμπρῷ· ἔστη δὲ πάνυ πλησίον ἐλθὼν, καὶ ἠκόντισε δόρατι λαμπρῷ, περισκοπήσας ἑαυτὸν· ὑπεσκεδάσθησαν δὲ καὶ διεχωρίσθησαν οἱ Τρῶες, τοῦ ἀνδρὸς ῥίψαντος τὸ δόρυ· οὗτος δὲ οὐ μάταιον ἀφῆκε τὸ βέλος, ἀλλὰ Δημοκόωντα τὸν νόθον υἱὸν τοῦ Πριάμου ἔτρωσεν, ὅστις αὐτῷ ἐξ Ἀβύδου παρεγένετο ἀπὸ τῶν ταχέων ἵππων. τοῦτον δὴ Ὀδυσσεὺς ἔτρωσε δόρατι κατὰ τὸν κρόταφον, ὀργισθεὶς ἕνεκα τοῦ φίλου· ἡ δὲ ἐπιδορατὶς ἡ χαλκὴ ἐπέρασε διὰ τοῦ ἑτέρου κροτάφου· αὐτὸν δὲ σκότος κατ' ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψεν· ἐκτύπησε δὲ πεσών· ἤχησαν δὲ τὰ ὅπλα ἐπ' αὐτῷ· ὑπεχώρησαν δὲ οἱ πρωταγωνισταὶ, καὶ ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ· οἱ Ἕλληνες δὲ μεγάλως ἐβόησαν, καὶ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς εἵλκυσαν· ὥρμησαν δ' ἐπ' εὐθείας κατὰ πολὺ προσωτέρω· ἠναξιοπάθησε δὲ ὁ Ἀπόλλων θεασάμενος ἐκ τῆς ἀκροπόλεως· τοῖς Τρωσὶ δὲ παρεκελεύσατο φωνήσας· διεγείρεσθε, ὦ Τρῶες ἱππικοὶ, μὴ δὲ ὑποχωρεῖτε μάχης τοῖς Ἕλλησιν· ἐπειδὴ οὐ λίθος, οὐ δὲ σίδηρός ἐστιν αὐτοῖς τὸ σῶμα, ὥστε ὑπομεῖναι τὸν σαρκοτόμον σίδηρον τιτρωσκομένοις. οὐ μὴν οὐ δὲ Ἀχιλλεὺς ὁ υἱὸς τῆς καλλικόμου Θέτιδος μάχεται, ἀλλ' ἐν ταῖς ναυσὶ πεπαίνει, καὶ καταπραΰνει τὴν ὀργὴν τὴν λυποῦσαν αὐτοῦ τὴν ψυχήν. Οὕτως εἶπεν ἀπὸ τῆς πόλεως ὁ φοβερὸς θεός· τοὺς Ἕλληνας δὲ διήγειρεν ἡ ἐνδοξοτάτη θυγάτηρ τοῦ Διὸς Ἀθηνᾶ, πορευομένη κατὰ τὸν στρατὸν, ὅπου ἂν ἀμελοῦντας θεάσαιτο· τότε τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμαρυγκέως Διώρην ἡ μοῖρα κατέσχε δεσμεύσασα· λίθῳ γὰρ χειροπληθεῖ

Κνήμην δεξιτερήν· βάλε δ' ἑ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
Πείρως Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει·
Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
Ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὃ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
Θυμὸν ἀποπνείων· ὃ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν μιν
Πείρως· οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄμβριμον ἔγχος
Ἐσπάσατο στέρνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξὺ,
Τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἵ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἤ τοι ὁ μὲν Θρῃκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,
Ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

τραχεῖ τέτρωται παρὰ τὸν σφυρὸν κατὰ τὴν δεξιὰν κνήμην· ἔτρωσε δὲ αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν τῶν Θρακῶν ἀνδρῶν Πεῖρος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰμβράσου, ὃς δὴ ἦλθεν ἀπὸ τῆς Αἴνου· ἀμφοτέρους δὲ τοὺς τένοντας καὶ τὰ ὀστᾶ ὁ ἀνεπαίσχυντος λίθος παντελῶς συνέτριψεν, ὁ δὲ εἰς τὸν χοῦν ἐπὶ τὰ μετάφρενα κατέπεσεν, ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας τοῖς ἀγαπητοῖς φίλοις ἐκτείνας, ἀποπνέων τὴν ψυχήν. Οὗτος δὲ ἐπέδραμεν, ὃς δὴ καὶ ἔτρωσεν αὐτὸν, ὁ Πεῖρος· ἔπληξε δὲ τῷ δόρατι παρὰ τὸν ὀμφαλὸν, πᾶσαι δ' ἄρα ἐξεχύθησαν εἰς γῆν τὰ ἔντερα, αὐτὸν δὲ σκότος κατ' ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε. Τοῦτον δὲ Θόας ὁ ἀπὸ τῆς Αἰτωλίας ἐπερχόμενον ἔτρωσε τῷ δόρατι κατὰ τὸ στέρνον ὑπεράνω τοῦ μαζοῦ, ἐνεπάγη δὲ ὁ σίδηρος εἰς τὸν πνεύμονα· πλησίον δὲ Θόας αὐτῷ παρεγένετο, καὶ τὸ ἰσχυρὸν δόρυ ἐξέσπασε τοῦ στέρνου, εἵλκυσε δὲ τὸ τμητικὸν ξίφος· τούτῳ δ' αὐτὸς ἔπληξε τὴν γαστέρα κατὰ μέσον, καὶ ἀφείλετο τὴν ψυχήν· τὰ ὅπλα δὲ οὐκ ἐξέδυσε· περιέστησαν γὰρ οἱ φίλοι αὐτοῦ Θρᾶκες οἱ τὰ ἄκρα τῆς κεφαλῆς κομῶντες, μακρὰ δόρατα κατέχοντες ταῖς χερσὶ, οἵτινες αὐτὸν καίπερ ὄντα μέγαν, καὶ ἰσχυρὸν καὶ λαμπρὸν ἀπεωθήσαντο ἀφ' ἑαυτῶν· ὁ δὲ ὑποχωρήσας πελεμίχθη· οὕτως οὗτοι ἐν τῇ γῇ ἐγγὺς ἀλλήλων ἐξήπλωνται, ὁ μὲν τῶν Θρακῶν, ὁ δὲ τῶν σιδηροθωράκων Ἐπειῶν ἀρχηγοί· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι περισσῶς αὐτοὺς ἐφονεύοιτο. τότε δὴ οὐκ ἂν ἀνήρ τις ἐπελθὼν ἐμέμψατο τὸ ἔργον τοῦ πολέμου, ὅστις ἂν ἔτι μήτ' ἀποδιαστήματος μήτ' ἐκ τοῦ σύνεγγυς τετρωμένος τῷ τμητικῷ σιδήρῳ, περὶ αὐτὸν ἀναστρέφοιτο ἐν μέσῳ, ἀπάγοι δὲ αὐτὸν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ λαβοῦσα ἀπὸ τῆς χειρὸς, τὴν ὁρμὴν δὲ τῶν βελῶν ἀποσοβοίη· πολλοὶ γὰρ ἀπὸ τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῇ ἡμέρα ἐκείνῃ κατὰ πρόσωπον κείμενοι ἐν τῇ γῇ, πλησίον ἀλλήλων ἐξέπλωντο.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ε.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο·
Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
Τοῖον οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων·
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειός, ἀμύμων,
Ἱερεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
Τώ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίον ὁρμηθήτην·
Τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιϊν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός·
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Ε

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Τότε δὴ Διομήδει τῷ υἱῷ τοῦ Τυδέως ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ ἔδωκε ἰσχὺν καὶ εὐτολμίαν, ὅπως διάδηλος ἐν πᾶσι τοῖς Ἕλλησι γένηται, καὶ φήμην ἀγαθὴν κομίσηται. ἔλαμπε δὲ αὐτῷ ἐκ τῆς περικεφαλαίας καὶ τῆς ἀσπίδος πῦρ ἀκοπίαστον καὶ πολὺ, παραπλήσιον τῷ ὀπωρινῷ ἀστέρι, ἤτοι τῷ Ἀρκτούρῳ, ὅστις μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀςέρων λαμπρῶς πανταχοῦ λάμπει, λελουμένος, ἤτοι ἐπιτείλας ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ. τοιοῦτον αὐτῷ πῦρ ἔλαμπεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων· διεγείρασα δὲ ἐνέβαλεν αὐτὸν κατὰ τὸ μέσον, ὅπου πλεῖστοι συστρεφόμενοι ἐπολέμουν. ἦν δέ τις ἐν τοῖς Τρωσὶ Δάρης ὄνομα πλούσιος, ἄμεμπτος, ἱερεὺς τοῦ Ἡφαίστου· δύο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἦσαν Φηγεὺς, καὶ Ἰδαῖος, ἔμπειροι πάσης μάχης. Οὗτοι τῶν ἄλλων ἀποχωρισθέντες, ἐξεναντίας αὐτῷ ὡρμήθησαν, οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ὥρμησε πεζός. ἐπεὶ δὲ οὗτοι πλησίον ἦσαν κατ᾽ ἀλλήλων ἐρχόμενοι, ὁ Φηγεὺς δὴ πρῶτον ἀφῆκε τὸ μακρὸν

Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Τυδείδου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο·
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισι κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ' ὄχεσφι,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἄρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν Ἁλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου·
Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

δόρυ· ὑπὲρ τὸν ἀριστερὸν δὲ ὦμον τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως ἦλθεν τὸ ὀξὺ τοῦ δόρατος, οὐδὲ ἔτρωσεν αὐτόν· δευτέρως δὲ ὥρμησε τῷ σιδήρῳ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως· τούτου δὲ τὸ βέλος οὐκ ἐξῆλθε τῆς χειρὸς μάταιον, ἀλλ᾽ ἔτρωσε κατὰ τὸ μεταξὺ τῶν μαζῶν στῆθος, ὤθησε δὲ καὶ ἔρριψεν ἀπὸ τῶν ἵππων. ὁ Ἰδαῖος δὲ ἀφώρμησε καταλιπὼν τὸ ὡραῖον ἅρμα, οὐδ᾽ ὑπέμεινεν ὑπερμαχῆσαι τοῦ ἀδελφοῦ φονευθέντος· οὐ δὲ γὰρ οὐδ᾽ αὐτὸς ὑπεξέφυγεν ἂν τὴν σκοτεινὴν θανατηφόρον μοῖραν· ἀλλὰ ὁ Ἥφαιστος ἐρρύσατο, ἔσωσε δὲ σκότῳ καλύψας, ὅπως μὴ παντελῶς ὁ γέρων τεθλιμμένος ὑπάρχοι· τοὺς ἵππους δὲ ἐκβαλὼν ὁ υἱὸς τοῦ μεγαλοψύχου Τυδέως ἔδωκε τοῖς φίλοις ἀπάγειν αὐτοὺς κάτω εἰς τὰς βαθείας ναῦς. Τρῶες δὲ οἱ μεγαλόψυχοι, ἐπειδὴ ἐθεάσαντο τοὺς υἱοὺς τοῦ Δάρητος, τὸν μὲν ἐκφυγόντα, τὸν δὲ φονευθέντα παρὰ τοῖς ἅρμασιν, ταραχθεῖσα διηγέρθη πᾶσιν ἡ ψυχή· Ἀθηνᾶ δὲ ἡ εὐόφθαλμος λαβοῦσα ἀπὸ τῆς χειρὸς, λόγοις προσεφθέγγετο τῷ ὁρμητικῷ Ἄρει· ὦ Ἄρες, Ἄρες ἀνθρωποκτόνε, φόνῳ μεμολυσμένε, τείχεσι προσπελάζων, οὐκ ἂν δὴ τοὺς Τρῶας μὲν καὶ τοὺς Ἕλληνας καταλίποιμεν πολεμεῖν, οἷς τισιν ἂν καὶ παράσχοι ὁ Ζεὺς δόξαν, ἡμεῖς δὲ ὑποχωρῶμεν, τὴν ὀργὴν δὲ τοῦ Διὸς ἐκκλίνωμεν; Οὕτως εἰποῦσα ἐξέβαλε τοῦ πολέμου τὸν ὁρμητικὸν Ἄρεα· καὶ τοῦτον μὲν μετὰ ταῦτα ἐκάθισεν ἐπὶ τῷ ὀχθώδει Σκαμάνδρῳ τῷ ποταμῷ. Τοὺς Τρῶας δὲ οἱ Ἕλληνες ἔτρεψαν εἰς φυγήν· ἕκαστος δὲ ἀπὸ τῶν ἡγεμόνων ἀπέκτεινεν ἄνδρα. πρῶτος δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων τὸν μέγαν Ὀδίον, τὸν ἀρχηγὸν τῶν Παφλαγόνων, ἐξέβαλε τοῦ ἅρματος· πρώτου γὰρ εἰς φυγὴν τραπέντος ἐν τῷ μεταφρένῳ τὸ δόρυ κατέπηξεν μεταξὺ τῶν ὤμων, διὰ τοῦ στήθους δὲ διῆλθε καὶ διεπέρασεν· ἐκτύπησε δὲ καταπεσὼν, ἤχησαν δὲ τὰ ὅπλα ἐπ᾽ αὐτῷ. ὁ Ἰδομενεὺς

Ἰδομενεὺς δ᾽ ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
Τὸν μὲν ἄρ᾽ Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ᾽, ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ἤριπε δ᾽ ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ᾽ ἄρα μιν σκότος εἷλε·
Τὸν μὲν ἄρ᾽ Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ᾽ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις ἐσθλὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
Ἀλλ᾽ οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ᾽ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι, αἷσι τὸ πρίν γ᾽ ἐκέκαστο·
Ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ·
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ᾽ αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη·
Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ᾽ ὀστέον ἤλυθ᾽ ἀκωκή·
Γνὺξ δ᾽ ἔριπ᾽ οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
Πήδαιον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱὸν,
Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ᾽ ἔτρεφε δῖα Θεανὼ,

δὲ Φαῖστον ἀπέκτεινε τὸν υἱὸν τῦ Βώρου τοῦ Λυδοῦ, ὃς ἀφίκετο ἐκ τῆς Τάρνης τῆς εὐγείου καὶ πίονος· τοῦτον μὲν δὴ Ἰδομενεὺς ὁ ἔνδοξος κατὰ πόλεμον δόρατι μακρῷ ἔπληξε κατὰ τὸν δεξιὸν ὦμον μέλλοντα ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ ἅρμα· κατέπεσε δὲ ἐκ τοῦ ἅρματος, μισητὸν δὲ αὐτὸν σκότος κατέλαβε· τοῦτον μὲν δὲ οἱ τῦ Ἰδομενέως θεράποντες ἐγύμνουν. Σκαμάνδριον δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Στροφίου τὸν ἐπιστήμονα τῆς κυνηγίας, Μενέλαος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἀπέκτεινε δόρατι ὀξεῖ τὸν ἀγαθὸν κυνηγόν· ἐδίδαξε γὰρ αὐτὸν ἡ ἀγαθὴ Ἄρτεμις τιτρώσκειν τὰ θηρία πάντα, ἅπερ ἐν τοῖς ὄρεσι τρέφουσιν οἱ δρυμοί· ἀλλ᾽ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτῷ τότε Ἄρτεμις ἡ τοῖς βέλεσι χαίρουσα, οὐδὲ αἱ πόῤῥωθεν βολαὶ, αἷς τὸ πρῶτον ἐκεκόσμητο· ἀλλὰ Μενέλαος ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἔτρωσεν αὐτὸν δόρατι κατὰ τὸ μετάφρενον, φεύγοντα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, μεταξὺ τῶν ὤμων, διὰ δὲ τοῦ στήθους διεπέρασεν· ἔπεσε δὲ εἰς γῆν κατὰ πρόσωπον, ἤχησαν δὲ τὰ ὅπλα ἐπ᾽ αὐτῷ. ὁ Μηριόνης δὲ ἀπέκτεινε Φέρεκλον τὸν υἱὸν Ἁρμονίδου τοῦ τέκτονος, ὃς ἠπίςατο πλεῖςα ἔργα ποικίλα κατασκευάζειν χερσίν· ἐξόχως γὰρ αὐτὸν ἐφίλησεν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ· ὃς καὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ κατεσκεύασε τὰς ἀντιῤῥόπους ναῦς, τὰς αἰτίας τῶν κακῶν, αἳ πᾶσι τοῖς Τρωσὶ βλάβος ἐγένοντο, καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ· ἐπειδὴ οὐδαμῶς τὰ ἐκ τῶν θεῶν μαντεύματα ἠπίστατο· τοῦτον μὲν ὁ Μηριόνης, ἐπειδὴ κατέλαβε διώκων, ἔτρωσε κατὰ τὸ δεξιὸν σφαίρωμα· τὸ ὀξὺ δὲ τῆς ἐπιδορατίδος διόλου καταντικρὺ παρὰ τὸ οὐροδόχον ἀγγεῖον ὑπὸ τὸ ὀσοῦν διῆλθε καὶ διεπέρασε· στενάξας δὲ ἐπὶ γόνυ κατέπεσε, θάνατος δὲ αὐτὸν περιεκάλυψε. Μέγης δὲ ἀπέκτεινε Πήδαιον τὸν υἱὸν τοῦ Ἀντήνορος, ὃς δὴ νόθος μὲν ἦν, ἐπιμελῶς δὲ ἀνέτρεφεν αὐτὸν ἡ ἔνδοξος Θεανώ, ἐπί-

Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
Τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλας' ὦμον,
Φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν·
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς·
Θῦνε γὰρ ἀμπεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς,
Χειμάρρῳ, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον

σης τοῖς ἰδίοις ἀγαπητοῖς τέκνοις, χάριν ποιουμένη τῷ ἑαυτῆς ἀνδρί· τοῦτον μὲν ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος υἱὸς τοῦ Φυλέως πλησίον παραγενόμενος, ἔτρωσε δόρατι ὀξεῖ, κατὰ τὸ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς παχὺ νεῦρον· καταντικρὺ δὲ τοὺς ὀδόντας ἀνέτεμεν ὁ χαλκὸς ὑπὸ τὴν γλῶσσαν διιών· κατέπεσεν εἰς γῆν, ἔλαβε δὲ τοῖς ὀδοῦσι τὸν ψυχροποιὸν σίδηρον. Ὑψήνορα δὲ τὸν ἔνδοξον ἀπέκτεινεν Εὐρύπυλος ὁ υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος, τὸν υἱὸν τοῦ μεγαλοψύχου Δολοπίονος, ὃς δὴ τοῦ Σκαμάνδρου ἱερεὺς ἦν, καθάπερ δὲ θεὸς ἐτιμᾶτο παρὰ τῷ δήμῳ· τοῦτον μὲν δὴ Εὐρύπυλος ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος φεύγοντα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἔπληξε κατὰ τὸν ὦμον ξίφει συντόμως ἐπιδραμών· ἀπέκοψε δὲ τὴν ἰσχυρὰν χεῖρα· κατέπεσε δὲ εἰς τὸ πεδίον ἡ χεὶρ αἱματώδης· αὐτὸν δὲ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔλαβεν ὁ μέλας θάνατος, καὶ ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἄφυκτος μοῖρα. Οὕτως οὗτοι μὲν διηγωνίζοντο κατὰ τὴν ἰσχυρὰν μάχην. τὸν υἱὸν δὲ τοῦ Τυδέως οὐκ ἂν ἐπέγνως, τίσιν ἂν καὶ ἐνείη, ἢ ἐν τοῖς Τρωσὶ συστρέφοιτο, ἢ ἐν τοῖς Ἕλλησι· ὥρμα γὰρ μανικῶς κατὰ τὸ πεδίον, παραπλήσιος ποταμῷ πλημμυροῦντι χειμάῤῥῳ, ὅστις ὀξέως ῥέων διαλύσας ἐσκόρπισε τὰς διαβάσεις· αὐτὸν δὲ οὔτε διαβάσεις πεφραγμέναι καὶ ἠσφαλισμέναι κωλύουσαι κατέχουσιν, οὔτε τὰ περιφράγματα τῶν ἀμπελοφύτων χωρίων τῶν ἄγαν θαλόντων ἐξαίφνης ἐπελθόντα, ὅταν σφοδρῶς κατενεχθῇ ὄμβρος τοῦ Διός· πολλὰ δὲ ἔργα περικαλλῆ νεανιῶν καταπίπτουσιν ὑπ' αὐτοῦ· οὕτως ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως ἐταράττοντο αἱ πυκναὶ καὶ ἰσχυραὶ τάξεις τῶν Τρώων, οὐ δὲ ὑπέμενον αὐτὸν καίπερ ὄντες πολλοί. Ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἐθεάσατο ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶντα κατὰ τὸ πεδίον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ συνταράττοντα τὰς τάξεις, εὐθέως κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως ἐνέτεινε τὸ ἐπικαμπὲς τόξον, καὶ ἔτρωσεν αὐτὸν ἐφορμῶντα ἐπιτυχὼν

Θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ·
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἑ φημὶ
Δῆθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος· εἰ ἐτεόν με
Ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν
Ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν.
Ὄρσεο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ κατ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε·
Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος·
Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλε, Ἀθήνη·
Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.

κατὰ τὸν ὦμον τὸν δεξιὸν, παρὰ τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος· διέπτη δὲ καὶ διεπέρασε τὸ πικρὸν βέλος· καταντικρὺ δὲ διέσχισε τὴν σάρκα· ἐμολύνετο δὲ αἵματι ὁ θώραξ. ἐπὶ τούτῳ δὲ μεγάλως ἐβόησεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος· διεγείρεσθε, ὦ Τρῶες μεγαλόψυχοι, ἐπιστήμονες τῶν ἵππων· τέτρωται ὁ ἄριστος τῶν Ἑλλήνων· οὐδὲ οἴομαι αὐτὸν ἐπὶ πολὺ ὑπομεῖναι τὸ ἰσχυρὸν βέλος, εἰ ἀληθῶς με παρώξυνεν ὁ βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς ἀφορμῶντα καὶ ἀναχωροῦντα ἐκ τῆς Λυκίας. Οὕτως εἶπεν καυχώμενος· αὐτὸν δὲ τὸ ὀξὺ βέλος οὐκ ἀπέκτεινε, ἀλλ᾽ ἀνακάμψας ἔστη ἔμπροσθεν τῶν ἵππων καὶ τῶν ἁρμάτων, καὶ πρὸς Σθένελον τὸν υἱὸν τοῦ Καπανέως εἶπε· σπεῦσον, ὦ προσφιλέστατέ μοι υἱὲ τοῦ Καπανέως, κατάβηθι ἐκ τοῦ ἅρματος, ὅπως μοι ἐκ τοῦ ὤμου ἑλκύσῃς τὸ πικρὸν βέλος. Οὕτω δὴ εἶπε. Σθένελος δὲ κατεπήδησεν εἰς γῆν ἐκ τῶν ἵππων· παραστὰς δὲ ἐξείλκυσε τοῦ ὤμου παντελῶς τὸ ὀξὺ βέλος· τὸ αἷμα δὲ ἀνεπήδα διὰ τοῦ ἀλυσιδωτοῦ χιτῶνος. τότε δὴ ὁ κατὰ τὴν μάχην ἀγαθὸς Διομήδης ηὔχετο λέγων· ἐπάκουσόν μου, ὦ θύγατερ ἀκαταπόνητε τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος, εἴποτέ μοι καὶ τῷ πατρὶ ἐβοήθησας, εὔνους αὐτῷ οὖσα ἐν τῷ ἀφανιστικῷ πολέμῳ, νῦν δὴ καὶ ἐμὲ φίλει ὦ Ἀθηνᾶ· δὸς δέ μοι φονεῦσαι τὸν ἄνδρα, καὶ εἰς ὁρμὴν δόρατος ἀφικέσθαι, ὅς με προφθάσας ἔτρωσε, καὶ ἐπικαυχᾶται· οὐ δὲ οἴεταί με ἐπὶ πολὺ ἔτι θεάσασθαι τὸ λαμπρὸν φῶς τοῦ ἡλίου. Οὕτως εἶπεν εὐχόμενος. ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ· ἐποίησε δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος ἐλαφρά, τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ἄνωθεν. πλησίον δὲ στᾶσα λόγους ταχεῖς ἔλεγε πρὸς αὐτόν· ὦ Διόμηδες, εὔτολμος νῦν γενόμενος μάχου κατὰ τῶν Τρώων, ἐν γὰρ τοῖς σοῖς στέρνοις ἐνέβαλον τὴν πατρικὴν προθυμίαν, τὴν ἄφοβον, οἵαν εἶχεν ὁ τὴν ἀσπίδα κινῶν ἱππικὸς Τυδεύς, τὸν ζόφον δέ σοι ἀφεῖλον ἐκ τῶν

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γινώσκοις ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
Καίπερ πρὶν θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι.
Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλε μένος, ὥστε λέοντα,
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ·
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται·
Αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
Ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα, ποιμένα λαῶν·
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
Πλῆξ'· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου.
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,
Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ,
Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι·

ὀφθαλμῶν, ὃς τὸ πρῶτον ἐπῆν, ὅπως καλῶς γινώσκῃς καὶ θεὸν καὶ ἄνθρωπον· δι' ὃ νῦν, ἐὰν θεὸς ἀπόπειραν ποιούμενος δεῦρο ἀφίκηται, μηδαμῶς σύγε τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς ἐξεναντίας μάχου τοῖς ἄλλοις· ἐὰν δὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς Ἀφροδίτη ἔλθῃ εἰς τὸν πόλεμον, ταύτην γε τρῶσον σιδήρῳ ὀξεῖ. Αὕτη μὲν δὴ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ οὕτως εἰποῦσα ἀπῆλθε. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Τυδέως ἐκ δευτέρου ἐλθὼν τοῖς πρωταγωνισταῖς συνεμίγη· καίπερ οὖν προθυμούμενος κατὰ ψυχὴν καὶ πρότερον πολεμεῖν τοῖς Τρωσί· τότε δὴ αὐτὸν τριπλῆ τοσαύτη προθυμία κατέσχεν, ὥσπερ λέοντα, ὃν δὴ ποιμὴν ἐν ἀγρῷ ἐπὶ προβάτοις τοῖς τὰ ἔρια κειρομένοις πλήξας καταξύσῃ μὲν ὑπερπηδῶντα τῆς ἐπαύλεως, οὐκ ἀποκτείνῃ δέ, καὶ τούτου μὲν τὴν δύναμιν παρώξυνε, μετὰ ταῦτα δὲ οὐ βοηθεῖ, ἀλλ' εἰσέρχεται εἰς τοὺς ἐνδοτέρω τόπους τῆς αὐλῆς, τὰ δὲ πρόβατα ἀφύλακτα ὄντα φεύγουσι, καὶ ταῦτα συνεχῆ καὶ ἀλλεπάλληλα ἐπικέχυνται ἀλλήλοις. ὁ δὲ λέων προθυμούμενος ἔξωθεν ἅλλεται καὶ πηδᾷ κατὰ τῆς ὑψηλῆς αὐλῆς. οὕτω προθυμούμενος ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης συνεμίγη τοῖς Τρωσί. τότε ἀπέκτεινεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα τὸν βασιλέα τῶν λαῶν· τὸν μὲν ὑπεράνω τοῦ μαζοῦ πλήξας δόρατι σιδηρῷ, τὸν ἕτερον δὲ σπάθῃ μεγάλῃ κατὰ τὴν κλεῖν παρὰ τὸν ὦμον ἔπληξεν, ἀπέκοψε δὲ καὶ ἀπεχώρισε ἀπὸ τοῦ αὐχένος τὸ ἀπὸ τοῦ νώτου τὸν ὦμον. τούτους μὲν κατέλιπεν· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ἄβαντα καὶ τὸν Πολύειδον ὥρμησε, τοὺς υἱοὺς τοῦ Εὐρυδάμαντος τοῦ ὀνειροκρίτου γέροντος, οἷς ἐρχομένοις ἐπὶ τὸν πόλεμον οὐκ ἐξηγήσατο ὀνείρους ὁ γέρων· ἀλλ' αὐτοὺς ἀπέκτεινεν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης. ἐπορεύθη δὲ πρός τε τὸν Ξάνθον καὶ τὸν Θόωνα τοὺς υἱοὺς τοῦ Φαίνοπος, ἀμφοτέρους ἐν γήρᾳ τῷ πατρὶ μόνους γεγεννημένους· αὐτὸς δὲ κατεπονεῖτο γήρᾳ χαλεπῷ, υἱὸν δὲ ἄλλον οὐκ ἐγέννησε καταλιπεῖν ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ κτήμασι· τότε οὗτος αὐτοὺς ἀπέκτεινε· τὴν

Ἔνθ᾽ ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ᾽ ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέρω· πατρὶ μένγε γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ᾽, ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
Δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθα υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμονά τε, Χρόμιόν τε.
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
Πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον καταβοσκομενάων·
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε᾽ ἐσύλα·
Ἵππους δ᾽ οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν·
Τὸν δ᾽ ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
Βῆ δ᾽ ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε δὲ Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε·
Στῆ δὲ πρόσθ᾽ αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
Καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ᾽ ἀνὴρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ᾽ εὔχεται εἶναι ἀμείνων·
Ἀλλ᾽ ἄγε, τῷδ᾽ ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
Ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ᾽ ἔλυσεν.
Εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γινώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,

προσφιλῆ δὲ ψυχὴν ἀφείλετο ἀμφοτέρων· τῷ πατρὶ δὲ θρῆνον καὶ λύπας χαλεπὰς κατέλιπεν· ἐπειδὴ οὐχ ὑποστρέψαντας ἐκ τῆς μάχης ζῶντας ἐδέξατο· ἀλλότριοι δὲ κληρονόμοι τὴν κτῆσιν διεμερίσαντο. τότε δύο υἱοὺς τοῦ Πριάμου τοῦ ἀπὸ Δαρδάνου καταγομένου κατέλαβεν ὄντας ἐνὶ ἅρματι, τὸν Ἐχέμονα καὶ τὸν Χρόμιον· ὥσπερ δὲ λέων ἐν βουσὶν ὁρμήσας συντρίβει αὐχένα δαμάλεως, καὶ βοὸς, βοσκομένων κατὰ τόπον σύνδενδρον· οὕτω τούτους ἀμφοτέρους ἐξέβαλε κακῶς ἀπὸ τῶν ἵππων ἄκοντας ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως· μετὰ ταῦτα δὲ τὰ ὅπλα ἐσκύλευε· τοὺς ἵππους δὲ ἐδίδου τοῖς ἑαυτοῦ φίλοις ἄγειν ἐπὶ τὰς ναῦς. τοῦτον δὲ ἐθεάσατο Αἰνείας κινοῦντα τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν· ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι ἀνὰ τὴν μάχην καὶ τὴν συστροφὴν τῶν δοράτων, ζητῶν Πάνδαρον τὸν ἰσόθεον, ἐάν που εὕρῃ. εὗρε δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Λυκάονος τὸν ἰσχυρόν τε καὶ ἄψογον· ἔστη δὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λόγον ἐνώπιον εἶπε πρὸς αὐτόν· ὦ Πάνδαρε, ποῦ σοι τὸ τόξον καὶ τὰ ἐπτερωμένα βέλη, καὶ ἡ φήμη, ᾗ οὐδείς σοι ἀνὴρ ἁμιλλᾶται ἐνταῦθα, οὐδέ τις ἐν τῇ Λυκίᾳ καυχᾶται εἶναι κρείσσων σοῦ; ἀλλ' ἄγε πέμψον κατὰ τοῦδε τ' ἀνδρὸς βέλος, τῷ Διῒ ἀνατείνας τὰς χεῖρας, ὅστις αὐτὸς νικᾷ, καὶ δὴ πολλὰ δεινὰ πεποίηκε τοὺς Τρῶας, ἐπειδὴ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν γόνατα διέλυσεν· εἰ μή τις ἐστὶ θεὸς ὀργισθεὶς τοῖς Τρωσὶν μνησικακήσας ἕνεκα θυσιῶν, χαλεπὴ δὲ ἐπὶ θεοῦ ἐστιν ἡ μνησικακία. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος. ὦ Αἰνεία βουλευτὰ τῶν σιδηροθωράκων Τρώων, ἔγωγε κατὰ πάντα παρεικάζω αὐτὸν τῷ συνετῷ υἱῷ τοῦ Τυδέως, ἐκ τῆς ἀσπίδος γινώσκων αὐτὸν, καὶ τῆς περικεφαλαίας τῆς αὐλίσκον ἐχούσης, καθ' οὗ πήγνυται ὁ λόφος, καὶ φαλοὺς καὶ ἐπαναστάσεις ἐχούσης τρεῖς,

Ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
Εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱὸς,
Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
Ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
Καὶ μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
Ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην.
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
Πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
Ἵπποισί μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
Ὣς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλεν ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα
Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρείδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιϊν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτι Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν

καὶ εἰς τοὺς ἵππους ὁρῶν· φανερῶς δὲ οὐ γινώσκω ἂν ἦ θεός· εἴδ' ἔστιν οὗτος ὁ ἀνὴρ ὃν λέγω, ὁ συνετὸς υἱὸς τοῦ Τυδέως, οὐχ οὗτος χωρὶς θεοῦ ἐνθουσιωδῶς ταῦτα ποιεῖ· ἀλλά τις πλησίον ἵσταται ἀπὸ τῶν ἀθανάτων θεῶν νεφέλῃ ἐπικεκρυμμένος κατὰ τοὺς ὤμους, ὅστις ἀπ' αὐτοῦ ἔτρεψεν ἄλλοσε τὸ ὀξὺ βέλος καταλαμβάνον αὐτόν· ἤδη γὰρ κατ' αὐτοῦ ἀφῆκα βέλος, καὶ ἔτρωσα αὐτὸν κατὰ τὸν ὦμον τὸν δεξιὸν ἀπαντικρὺ διὰ τοῦ κοιλώματος τοῦ θώρακος· καὶ ἔγωγε ὑπέλαβον πέμψειν αὐτὸν τῷ Ἅιδῃ, ὅμως δὲ οὐκ ἀπέκτεινα· θεός τίς πού ἐστιν ὀργίλως πρὸς ἡμᾶς ἔχων· οἱ ἵπποι δὲ οὐ πάρεισι, καὶ τὰ ὀχήματα, ὧν ἂν ἐπιβαίην· ἀλλά που ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Λυκάονος ἕνδεκα ἅρματα περικαλλῆ πρώτως πεπηγμένα, νεωστὶ κατεσκευασμένα, περὶ αὐτὰ δὲ πέπλοι ἐξήπλωνται, παρ' ἑκάστῳ δὲ αὐτῶν δύο ἐζευγμένοι ἵπποι ἑστήκασι κριθὴν λευκὴν ἐσθίοντες, καὶ ὀλύρας. ὄντως μὲν οὖν μοι πάνυ πολλὰ Λυκάων ὁ γέρων καὶ πολεμικὸς ἐρχομένῳ ἐνθάδε ἐνετέλλετο ἐν τοῖς οἴκοις τοῖς κατεσκευασμένοις· ἐκέλευέ με τῶν ἵππων καὶ τῶν ἁρμάτων ἐπιβαίνοντα προηγεῖσθαι τοῖς Τρωσὶ κατὰ τὴν ἰσχυρὰν μάχην· ἀλλ' ἐγὼ οὐχ ὑπήκουον, ὄντως κατὰ πολὺ ἐπικερδέστερον καὶ βέλτιστον ἦν ἂν, τοὺς ἵππους ἐλεῶν, μήπως ἐνδεεῖς γένοιντό μοι τροφῆς, τῶν ἀνδρῶν συγκλειομένων, εἰθισμένοι ἐσθίειν εἰς κόρον· ταύτῃ κατέλιπον· πεζὸς δὲ εἰς τὴν Ἴλιον παραγέγονα, τῷ τόξῳ πεποιθώς· τοῦτο δ' ἄρα οὐκ ἔμελλεν ὠφελήσειν με· ἤδη γὰρ κατὰ δυοῖν ἀριστέων ἐτόξευσα, τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως, καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως, ἐξ ἀμφοτέρων δὲ φανερῶς αἷμα ἐκίνησα τρώσας, παρώξυνα δὲ μᾶλλον· δι' ὃ δὴ μοίρᾳ κακῇ ἀπὸ τοῦ πασσάλου τὸ ἐπικαμπὲς τόξον τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔλαβον, ὅτε εἰς τὴν ἐπέραστον Ἴλιον ἡγχό-

Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρην τάμοι ἀλλότριος φὼς,
Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,
Χερσὶ διακλάσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ·
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Μηδ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ, σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν,
Ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο,
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι·
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσι δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.

μην τοῖς Τρωσὶ, χαριζόμενος τῷ Ἕκτορι τῷ ἐνδόξῳ· ἐὰν δὲ ὑποστρέψω καὶ θεάσωμαι τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ἐμὴν πατρίδα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὸ ὑψηλὸν ὄροφον ἔχον οἴκημα, εὐθέως μετὰ ταῦτα ἀλλόφυλος ἀνὴρ ἀποκόψειε τὴν ἐμὴν κεφαλὴν, εἰ μὴ ἐγὼ βάλοιμι ταῦτα τὰ τόξα ἐν τῷ λαμπρῷ πυρὶ, συντρίψας ταῖς χερσί· μάταια γάρ μοι ἀκολουθεῖ. Πρὸς τοῦτον δὲ Αἰνείας ὁ τῶν Τρώων ἀρχηγὸς ἐναντίον ἔλεγε· μὴ οὕτω λέγε· πρότερον οὐκ ἔσται ἄλλως, πρὶν ἡμᾶς κατὰ τούτου τοῦ ἀνδρὸς σὺν ἵπποις καὶ ἅρμασιν κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν ἐλθόντας μεθ' ὅπλων πεῖραν λαβεῖν. ἀλλ' ἄγε ἐπίβηθι τῶν ἐμῶν ἁρμάτων, ὅπως ἴδῃς ὁποῖοί εἰσιν οἱ Τρωικοὶ ἵπποι, εἰδότες διὰ τοῦ πεδίου λίαν ταχέως τῇδε κἀκεῖσε διώκειν καὶ φεύγειν· οὗτοι καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν πόλιν σώσουσιν, ἐὰν αὖθις ὁ Ζεὺς τῷ υἱῷ τοῦ Τυδέως τῷ Διομήδει δόξαν παράσχηται· ἀλλ' ἄγε, νῦν τὴν μάστιγα, καὶ τὰς λαμπρὰς καὶ ποικίλας ἡνίας λάβε, ἐγὼ δὲ ἀποβήσομαι τῶν ἵππων ὅπως πολεμήσω· ἢ σὺ αὐτὸν δέχου, ἐμοὶ δὲ διὰ φροντίδος ἔσονται οἱ ἵπποι. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος· ὦ Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς κάτεχε τὰς ἡνίας καὶ τοὺς σοὺς ἵππους· μᾶλλον ὑπὸ τῷ εἰωθότι ἡνιόχῳ τὸ ἐπικαμπὲς ὄχημα κομίσουσιν, ἐὰν αὖθις φεύγωμεν τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως· μὴ οὗτοι μὲν φοβηθέντες ματαιώσωσιν, οὐδὲ θελήσωσιν ἐκφέρειν τοῦ πολέμου, τὴν σὴν ἐπιποθοῦντες φωνήν· ὁ υἱὸς δὲ τοῦ μεγαλοψύχου Τυδέως ἐφορμήσας ἡμᾶς τε αὐτοὺς ἀνέλῃ, καὶ τοὺς μονώνυχας ἵππους λάβῃ· ἀλλὰ σὺ αὐτὸς ἴθυνε τό τε σὸν ὄχημα, καὶ τοὺς σοὺς ἵππους· τοῦτον δὲ ἐπερχόμενον ἐγὼ δέξομαι δόρατι ὀξεῖ. Οὕτως εἰπόντες εἰς τὰ πεποικιλμένα ἅρματα ἀναβάντες ἤλαυ-

Ὣς ἄρα φωνήσαντε, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντε,
Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους·
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός·
Αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντε· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἔστ' Ἀφροδίτη.
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μή τι φόβον δ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω·
Οὐ γὰρ ἐμοὶ γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
Οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη·
Τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
Ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Αἴ κεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι

νον τοὺς ταχεῖς ἵππους, ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως προθυμούμενοι· τούτους δὲ ἐθεάσατο Σθένελος ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Καπανέως· εὐθέως δὲ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως λόγους ταχεῖς ἔλεγεν· ὦ Διόμηδες υἱὲ τοῦ Τυδέως, τῇ ἐμῇ πεφιλημένε ψυχῇ, ἄνδρας ὁρῶ ἰσχυροὺς προθυμουμένους πρὸς σὲ πολεμεῖν, δύναμιν ἄπειρον ἔχοντας· ὁ μὲν ἔμπειρος τῆς τοξικῆς Πάνδαρος, υἱὸς δὲ τοῦ Λυκάονος καυχᾶται εἶναι· Αἰνείας δὲ υἱὸς ἐκ τοῦ μεγαλοψύχου Ἀγχίσου καυχᾶται γεννηθῆναι, μήτηρ δὲ αὐτῷ ἐστιν Ἀφροδίτη· ἀλλ' ἄγε δὴ ἀναχωρήσωμεν εἰς τοὺς ἵππους, μηδ' οὕτω μοι μανικῶς ὅρμα διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν, μήπως ἀπολέσῃς τὴν ἀγαπητὴν σου ψυχήν. Πρὸς τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης εἶπε· μηδαμῶς μοι λέγε φυγήν· ἐπεὶ οὐδὲ οἴομαί σε πείσειν· οὐ γάρ μοι ἀνδρεῖον τὸ μάχεσθαι φεύγοντι, οὐδὲ τὸ δειλιᾶν καὶ πτοεῖσθαι· ἔτι μοι ἰσχὺς βεβαία καὶ κραταιά ἐστιν· ὀκνῶ δὲ ἐπιβῆναι τῶν ἵππων· ἀλλὰ κἀγὼ πορεύσομαι ἐναντίον αὐτῶν· οὐκ ἐᾷ με δειλιᾶν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ· τούτους δὲ οὐκ αὖθις ὀπίσω ἀποκομίσουσιν οἱ ταχεῖς ἵπποι ἀμφοτέρους ἀφ' ἡμῶν, κἂν ὁ ἕτερος ἀποφύγῃ· ἄλλο δέ σοι λέξω, σὺ δὲ βάλε αὐτὸ ἐν τῷ σῷ λογισμῷ· ἐάν μοι ἡ πολύτροπος Ἀθηνᾶ δόξαν παράσχῃ ἀνελεῖν ἀμφοτέρους, σὺ τοὺς ταχεῖς ἵππους αὐτόθι κάτεχε ἐκ τῆς περιφερείας τὰς ἡνίας τανύσας· ἐφόρμησον δὲ μεμνημένος τῶν Αἰνείου ἵππων, ἔκβαλε δὲ ἀπὸ τῶν Τρώων ἐπὶ τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας· ταύτης γὰρ εἰσι τῆς γενεᾶς, ἧς ὁ μεγαλόφωνος Ζεὺς τῷ Τρωὶ ἔδωκε, ἀντέκτισιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Γανυμήδους· διὸ καὶ βέλτιστοι ἵππων, ὅσοι ὑπάρχουσιν ὑπὸ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸν ἥλιον· ἐκ ταύτης τῆς γε-

Ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ', ἠέλιόν τε·
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
Λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη·
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κεν κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱὲ,
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός.
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρακι πελάσθη.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' οἴω
Πρίν γ' ἀποπαύσασθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος προέηκε, βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμὸν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ

νεᾶς ἔκλεψεν Ἀγχίσης ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν, κρύφα τοῦ Λαομέδοντος ὑποβαλὼν τὰς θήλειας ἵππους· ἐκ τούτων αὐτῷ ἐγένοντο ἓξ ἐν τοῖς οἴκοις γενεά· καὶ τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀνέτρεφεν ἐπὶ τῇ φάτνῃ, τοὺς δὲ δύο ἔδωκε τῷ Αἰνείᾳ ἐπιστήμονας τῆς φυγῆς· ἐὰν τούτους λάβωμεν, ἀπενεγκαίμεθα ἂν φήμην ἀγαθήν. Οὕτως οὗτοι μὲν πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτα ἔλεγον· οὗτοι δὲ ταχέως πλησίον ἀφίκοντο, ἐλαύνοντες τοὺς ταχεῖς ἵππους. πρὸς τοῦτον πρότερον εἶπεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος· ὦ μεγαλόψυχε, συνετὲ, υἱὲ τοῦ λαμπροῦ Τυδέως, ὄντως οὐ πάνυ σε τὸ ταχὺ βέλος ἐδάμασεν, ὁ πικρὸς ἰός· νῦν δὴ τῷ δόρατι πειράσομαι ἐὰν ἐπιτύχω. εἶπε δὴ, καὶ ἀνακινήσας καὶ σείσας προέπεμψε τὸ μακρὸν δόρυ, καὶ ἔβαλε κατὰ τὴν ἀσπίδα τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως· δι' αὐτῆς δὲ εἰς τὸ πρόσω ἡ σιδηρὰ ἐπιδορατὶς πετομένη προσήγγισε τῷ θώρακι· ἐπὶ τούτῳ δὲ μεγάλως ἐβόησεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Λυκάονος· τέτρωσαι παντελῶς κατὰ τὸν λαγόνα· οὐδέ σε οἴομαι ἐπὶ πολὺ ἔτι ὑπομεῖναι· ἐμοὶ δὲ μέγα καύχημα ἔδωκας. Πρὸς τοῦτον δὲ μηδὲν φοβηθεὶς εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης· ἥμαρτες, οὐδὲ ἐπέτυχες· οὐ μὴν δὲ ὑμᾶς οἴομαι πρότερον παύσασθαι τοῦ πολέμου, πρινὴ πεσόντα τὸν ἕτερον ἐμπλῆσαι καὶ κορέσαι αἵματος τὸν σίδηρον τὸν καρτερὸν μαχητήν. Οὕτως εἰπὼν προέπεμψε, κατ' εὐθὺ δὲ ἤγαγε τὸ βέλος ἡ Ἀθηνᾶ κατὰ τὴν ῥῖνα παρὰ τὸν ὀφθαλμόν· διεπέρασε δὲ τοὺς λευκοὺς ὀδόντας· τούτου δὲ τὴν μὲν ἐσχάτην γλῶσσαν ἀπέτεμεν ὁ ἀκαταπόνητος σίδηρος, ἡ ἐπιδορατὶς δὲ ἐξώρμησε παρὰ τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ ὑπογενείου τόπου, κατέπεσε δὲ ἐκ τοῦ ἅρματος, ἤχεσαν δὲ τὰ ὅπλα ἐπ' αὐτῷ τὰ ποικί-

Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Αἰνείας δ' ἐπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
Δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὣς, ἀλκὶ πεποιθώς·
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα γε μηρὸς
Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε.
Ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.

Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
Ἀμφὶ δὲ ὃν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·

λα καὶ πάνυ λαμπρά· ὅθεν φοβηθέντες οἱ ταχεῖς ἵπποι ἔφυγον· αὐτοῦ δὲ ἡ ψυχὴ καὶ ἰσχὺς διελύθη· Αἰνείας δὲ ἐφώρμησε σὺν ἀσπίδι καὶ δόρατι μακρῷ, φοβηθεὶς μήποτε αὐτοῦ ἀφελκύσειαν τὸν νεκρὸν οἱ Ἕλληνες. περιέβαινε δ' οὖν αὐτῷ ὥσπερ λέων θαῤῥῶν τῇ ἑαυτοῦ ἀλκῇ· ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ κατέσχε τὸ δόρυ, καὶ τὴν κυκλοτερῆ ἀσπίδα, τοῦτον ἀποκτεῖναι προθυμούμενος, ὅστις ἂν ἐναντίον αὐτοῦ ἔλθοι καταπληκτικῶς βοῶν. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Τυδέως ἔλαβε τῇ χειρὶ λίθον χειροπληθῆ μέγα ἄχθος, ὅπερ οὐκ ἂν βαστάζοιεν δύο ἄνδρες, οἷοι νῦν ἄνθρωποί εἰσιν, οὗτος δὲ καὶ μόνος ῥαδίως αὐτὸ ἐκίνει· διὰ τούτου ἔπληξε κατὰ τὸν γλουτὸν τοῦ Αἰνείου, ὅπου ὁ μηρὸς τῷ γλουτῷ ἐγκείμενος περιστρέφεται, κοτύλην δὲ αὐτὸν καλοῦσι· συνέτριψε δὲ αὐτοῦ τὴν κοτύλην· πρὸς δὲ καὶ ἀμφότερα τὰ μεγάλα νεῦρα διέκοψε, ἀπῶσε δὲ τὸ δέρμα ὁ τραχὺς λίθος· ὁ δὲ ἥρως πεσὼν ἔστη ἐπὶ γόνυ, καὶ ἐναπερείσατο παχείᾳ χειρὶ κατὰ γῆς· τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ αὐτοῦ νὺξ σκοτεινὴ περιεκάλυψεν· καὶ δὴ τότε ἀπώλετ' ἂν Αἰνείας ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν, εἴγε μὴ ὀξέως ἐθεάσατο Ἀφροδίτη ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς, ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἥτις ἔτεκεν αὐτὸν συνηθεῖσα τῷ Ἀγχίσῃ βοῦς νέμοντι· ἔχεε δὲ τοὺς λευκοὺς αὐτῆς πήχεις περὶ τὸν ἑαυτῆς ἀγαπητὸν υἱόν· ἔμπροσθεν δὲ περιέβαλεν αὐτὸν τὸ περίπλωμα τοῦ λαμπροῦ πέπλου, περίφραγμα εἶναι τῶν βελῶν, μή τις ἀπὸ τῶν ταχεῖς ἵππους ἐχόντων Ἑλλήνων βαλὼν σίδηρον εἰς τὸ στῆθος, ἀφέληται τὴν ψυχήν· αὐτὴ μὲν οὖν τὸν ἀγαπητὸν υἱὸν ὑπεξήγαγεν ἀπὸ τοῦ πολέμου· Ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Καπανέως οὐκ ἐπελάθετο τῶν ὑποθηκῶν καὶ ἐντολῶν τούτων, ἃς ἐπέταττεν ὁ ἀγαθὸς τὰ πολεμικὰ Διομήδης· ἀλλ' οὗτος τοὺς μὲν ἰδίους μονώνυχας ἵππους κατεῖχε ἐκτὸς ἀπὸ τῆς ταραχῆς τοῦ πολέμου, ἐκ τῆς περιφερείας τὰς ἡνίας τανύσας·

Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων, μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Ἐμμεμαώς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
Γινώσκων, ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὰ, οὐδὲ θεάων
Τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥα κίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ δουρὶ
Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταὶ,
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος· ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
Ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν·
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος,
Ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀΐω

ἐφορμήσας δὲ, τοὺς καλὰς τρίχας ἔχοντας ἵππους τοῦ Αἰνείου ἐξέβαλεν ἀπὸ τῶν Τρώων ἐπὶ τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας· ἔδωκε δὲ Δηϊπύλῳ τῷ ἀγαπητῷ φίλῳ, ὃν ὑπὲρ πάντας ἐτίμα τοὺς ὁμήλικας, διὰ τὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ λογισμὸν τέλεια εἰδέναι, ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς ἀπελαύνειν· ὁ ἥρως δὲ τῶν ἑαυτοῦ ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβε τὰς λαμπρὰς ἡνίας. αὐτίκα δὲ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως ἤλαυνε τοὺς ἰσχυροὺς ὄνυχας ἔχοντας ἵππους προθυμούμενος· οὗτος δὲ τὴν Ἀφροδίτην ἐδίωκε σιδήρῳ ἀνηλεεῖ, εἰδὼς ὅτι ἀσθενὴς ὑπάρχει θεὸς, οὐδ᾽ ἔστιν ἀπὸ τῶν θεῶν τούτων, αἳ τὸν πόλεμον τῶν ἀνδρῶν διέπουσιν, οὔτε ἡ Ἀθηνᾶ, οὔτε ἡ τὰς πόλεις πορθοῦσα Ἐνυώ. ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ κατέλαβε κατὰ τὸν μέγαν στρατὸν διώκων, τότε ἐφορμήσας ὁ τοῦ μεγαλοψύχου Τυδέως υἱὸς, τὸ ἄκρον τῆς ἀσθενοῦς χειρὸς ἔτρωσεν ἐπιπηδήσας δόρατι ὀξεῖ· εὐθέως δὲ τὸ δόρυ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος ἔτρωσε, διὰ τοῦ θείου ἱματίου, ὅπερ αὐτῇ κατεσκεύασαν αἱ Χάριτες αὐταὶ, ὑπὲρ τὸ ἔσχατον κοῖλον τῆς χειρός· ἔρρει δὲ τὸ θεῖον αἷμα τῆς θεοῦ, ἰχὼρ, οἷος δὴ ῥεῖ τοῖς μακαρίοις θεοῖς· οὐ γὰρ ἐσθίουσιν ἄρτον, οὐδὲ πίνουσιν οἶνον θερμόν· τούτου χάριν ἄνευ αἵματός εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλοῦνται. ἡ δὲ Ἀφροδίτη μεγάλως ὀλολύζουσα κατέβαλεν ἀφ᾽ ἑαυτῆς τὸν υἱόν· καὶ τοῦτον μὲν ἐν χερσὶν ἔσωσεν Ἀπόλλων ὁ Φοῖβος διὰ νεφέλης σκοτεινῆς, μή τις ἀπὸ τῶν ταχεῖς ἵππους ἐχόντων Ἑλλήνων σίδηρον βαλὼν εἰς τὸ στῆθος, ἀφέληται τὴν ψυχήν. ἐπ᾽ αὐτῇ δὲ μεγάλως ἐβόησεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης· ὦ θύγατερ τοῦ Διὸς, ὑποχώρει τῆς μάχης καὶ τοῦ πολέμου· ἢ οὐχ ἱκανόν σοι, ὅτι γυναῖκας ἀσθενεῖς ἐξαπατᾷς; εἰ δὲ σὺ εἰς τὸν πόλεμον ἀναστραφήσῃ, ὄντως σε οἴομαι φοβηθήσεσθαι τὸν πόλεμον, καὶ ἐὰν ἄλλοθι εἶναι

Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι, μελαίνετο δὲ χρόα καλόν·
Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
Ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω·
Ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητ', ἐκκόμισαί τε με, δὸς δέ μοι ἵππυς,
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί.
Μάστιξε δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοιτο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη,
Μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξεφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.

ἀκούσῃς. Οὕτως εἶπεν· αὕτη δὲ ἀδημονοῦσα ἀπῆλθε, δεινῶς δὲ κατεπονεῖτο· καὶ ταύτην μὲν δὴ λαβοῦσα ἡ ταχεῖα Ἶρις ἐξήγαγε τοῦ στρατοῦ βαρυνομένην ὀδύναις· ἐμελαίνετο δὲ τὴν περικαλλῆ ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. εὗρε μετὰ ταῦτα ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μέρη τῆς μάχης τὸν ὁρμητικὸν Ἄρεα καθήμενον· ἐν ἀέρι δὲ καὶ ἀορασίᾳ παρεκέκλιτο τὸ δόρυ καὶ οἱ ταχεῖς αὐτοῦ ἵπποι· αὐτὴ δὲ ἐπὶ γόνατα πεσοῦσα τοῦ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ πολλὰ δεομένη, τοὺς χρυσοχαλίνους ἵππους ἐζήτει λέγουσα· ὦ ἀγαπητὲ ἀδελφὲ, ἐπιμελήθητί μου, καὶ δός μοι τοὺς ἵππους, ὅπως ἀφίκωμαι εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου τὸ ἔδαφος τῶν ἀθανάτων θεῶν ὑπάρχει· πάνυ πιέζομαι ὑπὸ τοῦ τραύματος, ὅ με ἔτρωσεν ἀνὴρ θνητὸς ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, ὃς νῦν καὶ τῷ Διῒ τῷ πατρὶ πολεμοίη ἄν. Οὕτως εἶπεν. Ἄρης δὲ ἔδωκεν αὐτῇ τοὺς χρυσοχαλίνους ἵππους· ἡ δὲ ἀνέβαινεν εἰς τὸν δίφρον τεθλιμμένη τὴν προσφιλῆ ψυχήν· παρ' αὐτῇ δὲ καὶ ἡ Ἶρις ἀνέβη, καὶ ἔλαβε ταῖς χερσὶ τὰς ἡνίας· ἐμάστιξε δὲ ἐλαύνειν, οἱ δὲ οὐκ ἄκοντες ἐπέτοντο. ταχέως δὲ μετὰ ταῦτα ἀφίκοντο εἰς τὸ ἔδαφος τῶν θεῶν τὸν ὑψηλὸν οὐρανόν· ἐκεῖ τοὺς ἵππους ἔστησεν ἡ ὠκύπους ταχεῖα Ἶρις, λύσασα ἐκ τοῦ δίφρου· παρέβαλε δὲ αὐτοῖς θείαν ἐδωδήν. ἡ δὲ ἔνδοξος Ἀφροδίτη ἔπιπτεν ἐν τοῖς γόνασι Διώνης τῆς ἑαυτῆς μητρός· αὐτὴ δὲ εἰς τὰς ἀγκάλας ἐλάμβανε τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα, καὶ τῇ χειρὶ κατέψησε αὐτὴν, καὶ λόγον εἶπεν, καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκάλει· ὦ τέκνον ἀγαπητὸν, τίς δή σε τοιαῦτα εἰργάσατο ἀπὸ τῶν οὐρανίων θεῶν ματαίως, ὥσπερ κακόν τι ποιοῦσαν ἀνέδην τε καὶ ἐν ὄψει; Ταύτῃ δὲ μετὰ ταῦτ' ἀπεκρίνατο ἡ φιλόγελως Ἀφροδίτη· ἔτρωσέ με ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως ὁ ἰσχυρότατος Διομήδης, διότι ἐγὼ τὸν ἀγαπητὸν υἱὸν ὑπεξῆγον ἀπὸ τοῦ πολέμου, τὸν Αἰνείαν, ὃς φίλτατος πάν-

Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνὴ,
Ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
Παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια,
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
Ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος,
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
Εὖτέ μιν ὡυτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·
Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
Σχέτλιος, ὀμβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
Σοὶ δ' ἔπι τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,

των ἐμοὶ ὑπάρχει· οὐκέτι γάρ ἐστι μάχη χαλεπὴ Τρώων καὶ Ἑλλήνων, ἀλλ' ἤδη οἱ Ἕλληνες καὶ τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς πολεμοῦσιν. Ταύτῃ δὲ μετὰ ταῦτ' ἀπεκρίνατο Διώνη ἡ ἐνδοξοτάτη τῶν θεῶν· ὑπόμεινον, ὦ τέκνον ἐμὸν, καὶ καρτέρησον καίπερ λυπουμένη· πολλοὶ γὰρ κατοικοῦντες τὰ οὐράνια οἰκήματα ὑπεμείναμεν ἐξ ἀνδρῶν δεινὰς συμφορὰς κατ' ἀλλήλων ποιοῦντες. ὑπέμεινε μὲν ὁ Ἄρης, ὅτε αὐτὸν ὁ Ὦτος, καὶ ὁ ἰσχυρὸς Ἐφιάλτης οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀλωέως ἐδέσμευσαν ἐν δεσμῷ ἰσχυρῷ· ἐν χαλκῷ δὲ πίθῳ ἦν δεδεμένος ἐπὶ μῆνας τρισκαίδεκα· καὶ δὴ τότ' ἂν ἀπώλετο Ἄρης ὁ ἀκόρεστος τοῦ πολέμου, εἰ μὴ ἡ μητρυιὰ, ἡ ὡραία Ἠερίβοια ἐδήλωσε τῷ Ἑρμῇ· οὗτος δὲ ἔκλεψε τὸν Ἄρην καταπονούμενον ἤδη· δεινὸς δὲ αὐτὸν δεσμὸς ἐδάμαζε. ὑπέμεινε δὲ ἡ Ἥρα, ὅτε αὐτὴν ὁ ἰσχυρὸς παῖς τοῦ Ἀμφιτρύωνος κατὰ τὸν δεξιὸν μαζὸν βέλει τριγώνῳ ἔτρωσε· καίτοι τότε ἀνίατος ὀδύνη κατέσχεν αὐτήν. ὑπέμεινε δὲ ὁ Ἅιδης πρὸς τούτοις ὁ μέγας τὸ ταχὺ βέλος, ὁπηνίκα αὐτὸν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος κατὰ τὴν Πύλον ἐν τοῖς νεκροῖς τρώσας, ὀδύνας αὐτῷ ἔδωκε. οὗτος δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Διὸς, τὸν μέγαν οὐρανὸν, λυπούμενος κατὰ ψυχὴν ὀδύναις πεπερονημένος· τὸ βέλος δὲ ἐνεπάγη ἐν τῷ ἰσχυρῷ ὤμῳ, ἐλύπει δὲ τὴν ψυχήν· ἐπ' αὐτῷ δὲ Παιήων φάρμακα ἀφανίζοντα τὰς ὀδύνας τιθεὶς ἐθεράπευσεν· οὐδαμῶς γὰρ θνητὸς ἦν, ὁ ἄδικος καὶ μεγαλοπράγμων, ὃς οὐκ ἐπιστρέφεται πράττων τὰ ἄδικα, ὃς τόξῳ ἐλύπει τοὺς θεοὺς, οἳ τὸν οὐρανὸν κατοικοῦσι. ἐπὶ σοὶ δὲ τοῦτον ἐφῆκεν ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ· ὁ ἀνόητος, οὐδὲ τοῦτο ἐπίσταται εἰς τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, ὅτι οὐ πάνυ πολυχρόνιός ἐστιν,

Ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν,
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστιν,
Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται.
Μή πως Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδραστίνη,
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ χειρὸς ὀμόργνυ·
Ἄλθετο χεὶρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι·
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅ, ττι κεν εἴπω;
Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
Τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιϊάδων ἐϋπέπλων,
Πρὸς χρυσῇ περόνῃ κατεμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο· μείδησε δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γινώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅγε οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο· ἵετο δ' αἰεὶ

ὃς ἂν τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς πολεμῇ· οὐδὲ τὰ τέκνα πρὸς τοῖς γόνασιν αὐτοῦ ἑστῶτα πάππα λέγουσιν αὐτὸν, ἀφικόμενον ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῆς χαλεπῆς μάχης: διὰ τοῦτο νῦν καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως εἰ καὶ λίαν ἰσχυρός ἐστιν, λογιζέσθω, μή τις αὐτῷ πολεμῇ βελτίων σοῦ· μήπως ἐπὶ πολὺ ἡ συνετὴ Αἰγιάλεια ἡ τοῦ Ἀδράστου θυγάτηρ ὀλολύζουσα ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγείρῃ τοὺς ἀγαπητοὺς οἰκείους, ποθοῦσα τὸν ἐκ παρθενίας αὐτῆς ἄνδρα τὸν βέλτιστον τῶν Ἑλλήνων, ἡ ἀγαθὴ σύζυγος τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους. Εἶπε δὴ, καὶ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἀπέψα ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν ἰχῶρα· ὑγιάζετο δὲ ἡ χεὶρ, αἱ βαρεῖαι δὲ ὀδύναι κατεπραΰνοντο. Ἡ δὲ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἥρα ἀποβλέπουσαι χλευαστικοῖς λόγοις παρώξυνον τὸν Δία τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου. τούτοις τῶν λόγων ἡγεῖτο ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ λέγουσα· ὦ Ζεῦ πάτερ, ἆρα τί μοι ὀργισθήσῃ δι' ὅπερ ἂν εἴπω; ὄντως δή τινα ἀπὸ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν ἀναπείθουσα ἡ Ἀφροδίτη ἀκολουθεῖν ἅμα τοῖς Τρωσὶν, οὓς νῦν ἐξόχως ἠγάπησεν· ἀπὸ τούτων δὴ τῶν εὐειματουσῶν Ἑλληνίδων τινὰ καταψῶσα, παρὰ τὴν χρυσῆν βελόνην ὑπέξεσε τὴν ἀσθενῆ αὐτῆς χεῖρα. Οὕτως εἶπεν. ἐμειδίασε δὲ ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν· καὶ δὴ καλέσας εἶπε πρὸς τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην· ὦ τέκνον ἐμὸν, οὐ σοὶ ἐδόθησαν τὰ πολεμικὰ ἔργα· ἀλλὰ σὺ μὲν μετέρχου τὰ ἐπέραστα ἔργα τοῦ γάμου· ταῦτα δὲ πάντα διὰ φροντίδος ἔσονται Ἄρει τῷ ταχεῖ, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ. Οὕτως οὗτοι μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον. Διομήδης δὲ ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς ὥρμησε κατ' Αἰνείου, εἰδὼς ὅτι αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων ὑπερεῖχεν αὐτῷ τὰς χεῖρας (ἐβοήθει)· ἀλλ' οὗτος οὐδὲ τὸν μέγαν θεὸν εὐλαβεῖτο, ἀφίετο δὲ ἀεὶ ἀνελεῖν τὸν

Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
Ἶσα θέλε φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων,
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο·
Ἤτοι τὸν Λητώ τε, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.
Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἆρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ·
Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι, θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν·

Αἰνείαν, καὶ ἀποδῦσαι τὰ τίμια ὅπλα. τρὶς μὲν οὖν μετὰ ταῦτα ἐφώρμησεν ἀνελεῖν προθυμούμενος, τρὶς δὲ αὐτῷ τὴν λαμπρὰν ἀσπίδα παρέσεισεν ὁ Ἀπόλλων· ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐφώρμησε θεῷ παραπλήσιος, δεινῶς δὲ ἀπειλήσας εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀπόλλων ὁ πόῤῥωθεν ἐργαζόμενος· λογίζου, ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, καὶ ὑποχώρει, μηδὲ ἐπίσης τοῖς θεοῖς θέλε φρονεῖν· οὐδέποτε γάρ ἐστιν ὅμοιον τὸ γένος τῶν ἀεὶ ζώντων θεῶν, καὶ τῶν ἐπὶ γῆς βαδιζόντων ἀνθρώπων. Οὕτως εἶπεν. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Τυδέως ὑπεχώρησεν ὀλίγον ὀπίσω ἐκκλίνων καὶ φυλαττόμενος τὴν ὀργὴν τοῦ πόῤῥωθεν βάλλοντος Ἀπόλλωνος· τὸν Αἰνείαν δὲ πόῤῥωθι τοῦ στρατοῦ κατέθηκεν ὁ Ἀπόλλων ἐν τῇ ἱερᾷ ἀκροπόλει, ὅπου αὐτῷ ναὸς κατεσκεύαστο· καὶ τοῦτον μὲν ἡ Λητὼ καὶ ἡ Ἄρτεμις ἡ χαίρουσα τοῖς ἰοῖς, ἤτοι ἡ τοξότις, ἐν τῷ μεγάλῳ ἀβάτῳ τοῦ ναοῦ ἐθεράπευον, καὶ ἐδόξαζον. ὁ δὲ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων εἴδωλον κατεσκεύασεν ὅμοιον αὐτῷ τῷ Αἰνείᾳ, καὶ τοῖς ὅπλοις τοιοῦτον· περὶ τὸ εἴδωλον δὲ οἱ Τρῶες καὶ οἱ ἔνδοξοι Ἕλληνες ἠλόων καὶ κατέκοπτον περὶ τὰ στήθη ἀλλήλων τὰς ἐκ βύρσων εὐκύκλους ἀσπίδας, καὶ τὰ μικρὰ καὶ κοῦφα σάκη. τότε δὴ πρὸς τὸν ὁρμητικὸν Ἄρην ἔλεγεν Ἀπόλλων ὁ Φοῖβος. ὦ Ἄρη, ὦ Ἄρη βλαπτικὲ, ἀνδροκτόνε, φόνοις μεμιασμένε, τείχη βάλλων καὶ καθαιρῶν, οὐκ ἂν δὴ ἐπελθὼν ἑλκύσειας ἀπὸ τοῦ πολέμου τοῦτον τὸν ἄνδρα τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως, ὃς νῦν καὶ τῷ Διῒ τῷ πατρὶ μάχοιτο ἄν· πρῶτον μὲν τὴν Ἀφροδίτην ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἔτρωσε κατὰ τὴν χεῖρα πρὸς τῷ καρπῷ· μετὰ ταῦτα δὲ ἐμοὶ αὐτῷ ἐφώρμησε θεῷ παραπλήσιος. Οὕτως εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐκάθητο ἐν τῇ ἀκροπόλει. Ἄρης δὲ ὁ ὀλέθριος ἐπελθὼν παρώξυνε τὰς τάξεις τῶν Τρώων, ὁμοιωθεὶς τῷ ταχεῖ Ἀκάμαντι τῷ ἡγεμόνι τῶν

Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευσεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
Ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλης εὖ ποιητῆσι μάχωνται;
Κεῖται ἀνὴρ, ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο·
Ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον.
Ἕκτορ, πῆ δή τι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων,
Οἶος, σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
Τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ', οὐδὲ νοῆσαι,
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα.
Ἡμεῖς δὲ μαχόμεσθ' οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν·
Καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπίκουρcς ἐὼν μάλα τηλοθεν ἥκω·
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι,
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νηπιον υἱὸν,
Καδδὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθαδε τοῖον,
Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν·
Τύνη δ' ἕστηκας· αταρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
Λαοῖσι μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι,
Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δὲ χρὴ τάδε παντα μέλειν νυκτας τε καὶ ἦμαρ,

Θρακῶν· τοῖς υἱοῖς δὲ τοῦ Πριάμου τοῖς ἐν βασιλίᾳ τεθραμμένοις εἶπεν· ὦ υἱοὶ τοῦ Πριάμου τοῦ ἐκ Διὸς πεπαιδευμένου βασιλέως, ἕως τίνος ἔτι καταλείψετε τοῖς Ἕλλησιν ἀναιρεῖσθαι τὸν λαὸν ὑμῶν; ἢ μέχρι ἂν μάχωνται περὶ τὰς καλῶς πεποιημένας πύλας τῆς πόλεως; πέπτωκεν ἀνὴρ, ὃν ἐτιμῶμεν ἐξίσου τῷ ἐνδόξῳ Ἕκτορι, Αἰνείας ὁ υἱὸς τοῦ μεγαλοψύχου Ἀγχίσου· ἀλλ' ἄγετε σώσωμεν ἐκ τῆς ταραχῆς τε καὶ μάχης τὸν ἀγαθὸν φίλον. Οὕτως εἰπὼν παρώξυνεν προθυμίαν τε καὶ ψυχὴν ἑκάστου τῶν Τρώων. τότε δὴ Σαρπηδὼν λίαν ὠνείδισε τὸν ἔνδοξον Ἕκτορα, λέγων· ὦ Ἕκτορ, ποῦ νῦν σοὶ ἡ ἰσχὺς ἀπῆλθεν, ἣν πρῶτον εἶχες; ἔλεγές που χωρὶς τοῦ τῆς πόλεως λαοῦ καὶ τῶν συμμάχων φυλάξειν τὴν πόλιν μόνος σὺν τοῖς γαμβροῖς καὶ τοῖς σοῖς ἀδελφοῖς· ἀπὸ τούτων οὐδένα νῦν ἐγὼ δύναμαι εἰδεῖν ἐν τῷ πολέμῳ, οὐδὲ τεκμήρασθαι· ἀλλὰ δεδοίκασιν ὥσπερ κύνες περὶ λέοντα· ἡμεῖς δὲ πολεμοῦμεν οἵτινες σύμμαχοι πάρεσμεν· καὶ γὰρ ἐγὼ σύμμαχος ὢν πάνυ πόῤῥωθεν ἦλθον· μακρὰν γάρ ἐστιν ἡ Λυκία ἐπὶ Ξάνθῳ τῷ ποταμῷ τῷ συστροφὰς ῥευμάτων ἔχοντι· ἐκεῖ τὴν προσφιλῆ γαμετὴν κατέλιπον, καὶ τὸν ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ υἱόν· κατέλιπον δὲ καὶ κτήματα πολλὰ, ὧν ἐπιθυμεῖ, ὅς ἐστιν ἐνδεής· ἀλλὰ καὶ οὕτω τοὺς ὑπ' ἐμὲ Λυκίους διεγείρω, καὶ αὐτὸς προθυμοῦμαι πολεμῆσαί τινι ἀνδρὶ, οὐδέ μοι ἐνταῦθα τοιοῦτόν τι ἐστιν, οἷον ἂν ἢ φέροιεν, ἢ ἄγοιεν Ἕλληνες. σὺ δὲ ἕστηκας, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ἐπιτάττεις λαοῖς καρτερεῖν καὶ ὑπομένειν, καὶ βοηθεῖν ταῖς ἑαυτῶν γυναιξὶ, μήπως, ὡς διὰ συναφῶν δικτύου πάντα ἀγρεύοντος, περιληφθέντες ἀνδράσιν ἐχθροῖς γένησθε ἐπίτευγμά τε καὶ σπάραγμα. οὗτοι δὲ ταχέως ἐκπορθήσουσι τὴν καλῶς οἰκουμένην ὑμετέραν πόλιν. σοὶ δὲ ταῦτα πάντα διὰ φροντίδος εἶναι προσήκει, νύκτωρ καὶ μεθημέρας πα-

Ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν ἐπικούρων,
Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν·
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
Κρίνοι ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε, καὶ ἄχνας·
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
Ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶ θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
Οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδαν ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔτι·
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.

ρακαλοῦντι τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν πόῤῥωθεν κεκλημένων συμμάχων ἀδιαλείπτως ἀντέχειν, τὴν δεινὴν δὲ ἐπίπληξιν ἀποβαλέσθαι προσήκει. Οὕτως εἶπεν ὁ Σαρπηδών· ἔδακε δὲ ὁ λόγος τὸν τοῦ Ἕκτορος λογισμόν. εὐθέως δὲ ἐκ τοῦ ἅρματος σὺν τοῖς ὅπλοις εἰς γῆν κατεπήδησε, σείων δὲ δόρατα ὀξέα, ἐπορεύετο πανταχόσε κατὰ τὸν στρατὸν διεγείρων αὐτοὺς πρὸς τὸν πόλεμον· παρώξυνε δὲ μάχην χαλεπήν. οὗτοι δὲ συνεστράφησαν, καὶ ἐναντίον ἔστησαν τῶν Ἑλλήνων. οἱ Ἕλληνες δὲ ἔμενον καρτερῶς συνηθροισμένοι, οὐδέτι πεφόβηνται. ὥσπερ δὲ ἄνεμος φέρει τὰ ἄχυρα κατὰ τὰς ἱερὰς ἅλως τῶν ἀνδρῶν χωριζόντων ἀπὸ τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα, ὅτε ἡ πυῤῥὰ Δημήτηρ διαχωρίζει τὸν καρπὸν, καὶ τὰ ἄχυρα, σφοδρῶς τῶν ἀνέμων πνεόντων, οἱ δὲ τόποι ἔνθα τὰ ἄχυρα ἐκτινάσσεται κατ᾽ ὀλίγον λευκαίνονται· οὕτω τότε οἱ Ἕλληνες λευκοὶ ἄνωθεν ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ, ὃν δὴ δι᾽ αὐτῶν εἰς τὸν στερεὸν οὐρανὸν ἤγειρον πλήττοντες οἱ πόδες τῶν ἵππων, ἐκ δευτέρου τοῖς Τρωσὶ προσμιγνύντων· ὑπέστρεφον δὲ τοὺς ἵππους οἱ ἡνίοχες· οἱ δὲ ἀναβάται τὴν τῶν χειρῶν ἰσχὺν εὐθὺ τῶν ἐναντίων ἔφερον· νύκτα δὲ ἤτοι ἀέρα σκοτεινὸν περιεκάλυψεν ὁ ὁρμητικὸς Ἄρης τὴν μάχην, βοηθῶν τοῖς Τρωσὶν, ἐπὶ πᾶν μέρος παρευόμενος· ἐπετέλει δὲ τὰς ἐντολὰς τοῦ καθαροῦ Ἀπόλλωνος τοῦ χρυσοφασγάνου, ὅστις αὐτῷ ἐκέλευσε παροξῦναι τοῖς Τρωσὶ τὸν θυμὸν, ἐπειδὴ ἐθεάσατο τὴν πολεμικὴν Ἀθηνᾶν ἀναχωρήσασαν· αὕτη γὰρ δὴ ὑπῆρχε βοηθὸς τοῖς Ἕλλησιν. αὐτὸς δὲ τὸν Αἰνείαν ἐκ τοῦ λίαν κεκνισσωμένου καὶ λελιπασμένου ἀδύτου ἔπεμψε, καὶ ἰσχὺν εὔτολμον εἰς τὸ στῆθος ἐνέβαλε τῷ βασιλεῖ τῶν λαῶν. Αἰνείας δὲ ἔστη μετὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων· οἱ δὲ ἐχάρησαν, ἐπεὶ ἶδον αὐτὸν προσερχόμενον ζῶντα καὶ ὑγιῆ, καὶ προθυμίαν ἀγαθὴν ἔχοντα· οὐ μήν γε αὐτὸν ἐζήτησαν· οὐ γὰρ παρεχώρει ὁ ἄλλος πόνος καὶ κάματος, ὃν ἤγειρεν Ἀπόλλων ὁ τόξον ἀργυροῦν ἔχων, καὶ

Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Διομήδης,
Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς.
Ἀλλ' ἔμενον, νεφέλῃσιν ἐοικότες· ἅς τε Κρονίων
Νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο·
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων.
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι
Τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε·
Δούπησε δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
Υἷε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε·
Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα.

ὁ ἀνθρωποκτόνος Ἄρης, καὶ ἡ Ἔρις ἡ ἀπαύστως προθυμουμένη. τοὺς Ἕλληνας δὲ οἱ δύο Αἴαντες καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Διομήδης παρώξυνον μάχεσθαι· ἔτι δὲ καὶ αὐτοὶ οὔτε τὰς δυνάμεις τῶν Τρώων πεφόβηνται, οὔτε τάς κραυγάς τε καὶ ἀπειλάς· ἀλλ᾽ ἔμενον ὅμοιοι ταῖς νεφέλαις, ἃς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, ἡσυχίας ἀνέμου οὔσης, ἔστησεν ἐπὶ ὄρεσιν ὑψηλοῖς ἠρέμα τε καὶ ἡσύχως, ἐν ὅσῳ ἠρεμεῖ ἡ τοῦ βορέου ὁρμὴ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἄγαν χρειωδῶν ἀνέμων, οἵτινες τὰ σκιώδη νέφη πνοαῖς ὀξείαις διασκεδάζουσι πνέοντες. οὕτως οἱ Ἕλληνες ἀνέμενον τοὺς Τρῶας καρτερῶς, οὐδὲ ἔφευγον. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως περιῄει ἀνὰ τὸν στρατὸν πολλὰ παρακαλῶν τε καὶ ἐπιτάσσων. ὦ φίλοι, ἄνδρες ἐστέ, καὶ ἀνδρείαν ψυχὴν λάβετε, καὶ αἰδεῖσθε ἀλλήλους κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας· καὶ γὰρ τῶν αἰδουμένων ἀνδρῶν πλείους εἰσὶ σῶοι, ἢ φονεύονται· τῶν φευγόντων δὲ, οὔτε τις ἰσχὺς ἐγείρεται, οὔτε δόξα. Ἔφη, καὶ ἠκόντισε διὰ τοῦ δόρατος εὐθέως· ἔτρωσε δὲ ἄνδρα πρόμαχον Δηικόωντα τὸν υἱὸν τοῦ Περγάσου τὸν φίλον τοῦ μεγαλοψύχου Αἰνείου, ὃν οἱ Τρῶες ὁμοίως τοῖς τέκνοις τοῦ Πριάμου ἐτίμων, ἐπειδὴ ταχὺς ἦν μετὰ τῶν πρώτων πολεμεῖν. τοῦτον δὴ δόρατι ἔπληξε κατὰ τὴν ἀσπίδα ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων· αὕτη δὲ οὐκ ἐκώλυσε τὸ δόρυ, διῆλθε δὲ εἰς τὸ πρόσω καὶ δι᾽ αὐτῆς, ἐπέρασε δὲ διὰ τῆς θωρακίτιδος ζώνης εἰς τὴν ἐσχάτην γαστέρα, ἤτοι τὴν κύστιν, ἢ τὸ παχὺ ἔντερον, πεσὼν δὲ ἐκτύπησεν, ἤχησαν δὲ τὰ ὅπλα ἐπ᾽ αὐτῷ. τότε δὴ καὶ Αἰνείας ἀπέκτεινεν ἄνδρας τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους, τὸν Κρήθωνα καὶ τὸν Ὀρσίλοχον τοὺς υἱοὺς τοῦ Διοκλέως· τούτων δὴ ὁ μὲν πατὴρ κατῴκει ἐν τῇ καλῶς ἐκτισμένῃ Φηρῇ πλούσιος τῇ περιουσίᾳ, τὸ γένος δὲ ἦν ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀλφείου, ὃς εὐρέως ῥεῖ διὰ τῆς γῆς τῶν Πυλίων· ὃς ἐγέννησε τὸν Ὀρσίλοχον βασιλέα πολλῶν ἀνδρῶν·

Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
Ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
Τιμὴν Ἀτρείδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
Ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
Τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
Καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνε μένος Ἄρης,
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων· πέρι γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
Μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστὴς,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·

Ὀρσίλοχος δὲ ἐγέννησε τὸν μεγαλόψυχον Διοκλέα· ἐκ δὲ τοῦ Διοκλέως δίδυμοι παῖδες ἐγένοντο, ὁ Κρήθων καὶ ὁ Ὀρσίλοχος ἔμπειροι καλῶς πολέμου παντός· οὗτοι μὲν δὴ εἰς ἡλικίαν ἐλθόντες, ἐπὶ τῶν μελαινῶν νεῶν ἅμα τοῖς Ἕλλησιν εἵποντο εἰς τὴν Ἴλιον τὴν καλοὺς ἵππους ἔχουσαν, δίκην τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι, καὶ τῷ Μενελάῳ λαμβάνοντες· τούτους δὲ αὐτοῦ τὸ τοῦ θανάτου τέλος ἐκάλυψεν· ὁποῖοι οἱ δύο λέοντες ἐν ταῖς κορυφαῖς τοῦ ὄρους ἀνετράφησαν ὑπὸ τῇ μητρὶ ἐν τοῖς πυκνώμασι τοῦ βαθέος δρυμοῦ· οὗτοι μὲν δὴ ἁρπάζοντες βοῦς καὶ πρόβατα εὐτραφῆ φθείρουσι τὰς ἐπαύλεις τῶν ἀνθρώπων, ἕως οὗ καὶ αὐτοὶ ἀνῃρέθησαν ἐν χερσὶν ἀνδρῶν δι' ὀξέος σιδήρου· τοιοῦτοι καὶ οὗτοι ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Αἰνείου ἀναιρεθέντες κατέπεσον, ὅμοιοι ὄντες ταῖς ὑψηλαῖς ἐλάταις. τούτους δὲ πεσόντας ἠλέησεν ὁ πολεμικὸς Μενέλαος· ἐπορεύθη δὲ διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν καθωπλισμένος σιδήρῳ λαμπρῷ, κραδαίνων τὸ δόρυ· τούτου δὲ τὴν εὔτολμον ἰσχὺν ὁ Ἄρης παρώξυνεν, ἐκεῖνα βουλόμενος, ὅπως ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Αἰνείου φονευθείη. τοῦτον δὲ ἐθεάσατο Ἀντίλοχος ὁ υἱὸς τοῦ μεγαλοψύχου Νέστορος. ἐπορεύθη δὲ διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν· ἐδεδοίκει γὰρ περὶ τῷ βασιλεῖ τῶν λαῶν, μὴ πάθῃ τι, μεγάλως δὲ αὐτοὺς ἀποτυχεῖν καὶ διαμαρτεῖν τοῦ καμάτου ποιήσειεν. οὗτοι μὲν οὖν τάς τε χεῖρας καὶ τὰ ὀξέα δόρατα ἐναντίον ἀλλήλων εἶχον προθυμούμενοι πολεμεῖν. ὁ Ἀντίλοχος δὲ πάνυ πλησίον ἔστη τοῦ βασιλέως τῶν λαῶν. ὁ Αἰνείας δὲ οὐχ ὑπέμεινε καίπερ ὢν ταχὺς πολεμιστής· ἐπειδὴ ἴδε δύο ἄνδρας παρ' ἀλλήλοις μένοντας. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ εἵλκυσαν τοὺς νεκροὺς ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων, τούτους μὲν δὴ τοὺς ἀθλίους ἐν ταῖς τῶν φίλων χερσὶν ἔβαλον· αὐτοὶ δὲ ὑποστρέψαντες

Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληΐδα τυχήσας·
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην· ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.
Δηθὰ μάλ' εἱστήκει, τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης,
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσιν·
Τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ·
Ἡ μὲν, ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω.
Ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπε τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον,
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·

μετὰ τῶν πρώτων ἐμάχοιτο. τότε δὴ Πυλαιμένην κατέλαβον παραπλήσιον τῷ Ἄρει, τὸν ἡγεμόνα τῶν μεγαλοψύχων πολεμιστῶν Παφλαγόνων. τοῦτον μὲν δὴ ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος Μενέλαος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἑστῶτα ἔτρωσε διὰ τοῦ δόρατος, ἐπιτυχὼν κατὰ τὴν κλεῖν. ὁ Ἀντίλοχος δὲ τὸν Μύδωνα ἔτρωσε τὸν ἡνίοχον καὶ θεράποντα, τὸν ἀγαθὸν υἱὸν τοῦ Ἀτυμνίου· οὗτος γὰρ ὑπέστρεφε τοὺς μονώνυχας ἵππους, διὰ λίθου χειροπληθοῦς ἐπιτυχὼν κατὰ τὸν μέσον ἀγκῶνα· ἐκ τῶν χειρῶν δὲ ἔπεσον χαμαὶ εἰς γῆν αἱ ἡνίαι αἱ ἐξ ἐλεφαντίνων λελευκασμέναι ὀστῶν. Ἀντίλοχος οὖν ἐφορμήσας ξίφει τὴν κορυφὴν ἔπληξεν· ὁ δὲ πνευστιῶν ἔπεσεν ἐκ τοῦ καλῶς κατεσκευασμένου ἅρματος ἐν τῇ κόνει κύμβαχος· ἐπὶ δὲ τὴν τοῦ αὐχένος σπονδυλώδη ἀρχὴν, καὶ τοὺς ὤμους ἐπὶ πολὺ μάλα ἵσατο· ἔτυχε γὰρ βαθείας ψάμμου, ἕως οὗ οἱ ἵπποι πλήξαντες αὐτὸν εἰς γῆν ἐν τῷ κονιορτῷ ἔρριψαν, οὓς ὁ Ἀντίλοχος μαστίξας ἐπὶ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων ἤγαγε. τούτους δὲ Ἕκτωρ ἐθεάσατο κατὰ τὰς τάξεις, ὥρμησε δὲ κατ' αὐτῶν βοῶν, ἅμα δ' αὐτῷ ἠκολούθουν καὶ αἱ τῶν Τρώων ἰσχυραὶ τάξεις· ἡγεῖτο δ' αὐτοῖς ὁ Ἄρης καὶ ἡ σεβαστὴ Ἐνυὼ, ἡ μὲν ἔχουσα ἐν χερσὶ τὸν ἀνεπαίσχυντον θόρυβον τοῦ πολέμου, ὁ Ἄρης δὲ ἐν ταῖς παλάμαις ἐκίνει δόρυ μέγιστον· ἐπορεύετο δὲ ποτὲ μὲν ἔμπροσθεν τοῦ Ἕκτορος, ποτὲ δὲ ὄπισθεν. τοῦτον δὲ θεασάμενος ἐφοβήθη ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης. ὥσπερ δὲ ὅταν ἀνὴρ τις ἄπειρος τοῦ νήχεσθαι πορευόμενος διὰ πεδίου μακροῦ στῇ ἐπὶ ποταμῷ ταχέως ῥέοντι, εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλοντι, θεασάμενος αὐτὸν σὺν ἀφρῷ ἠχοῦντα, ἀνέδραμεν εἰς τὰ ὀπίσω· οὕτω τότε ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως ἀνεχώρει, καὶ πρὸς τὸν λαὸν εἶπεν· ὦ φίλοι, ὁποῖόν τι θαυμάζομεν, τὸν ἔνδοξον Ἕκτορα πολεμιστήν τε εἶναι, καὶ εὔτολμον

Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
Εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν·
Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Στῆ δὲ μάλα ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱὸν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ μοῖρα
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
Τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
Ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
Οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἠΰν τε, μέγαν τε,
Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

μαχητήν· τούτῳ δὲ ἀεὶ πάρεστιν εἷς ἀπὸ τῶν θεῶν, ὅστις ἀποσοβεῖ τὸν ὄλεθρον· καὶ νῦν αὐτῷ πάρεστιν ἐκεῖνος ὁ Ἄρης θνητῷ ἀνδρὶ ὁμοιωθείς· ἀλλὰ πρὸς τοὺς Τρῶας βλέποντες ἀεὶ ὀπίσω ὑποποδίζοντες ὑποχωρεῖτε, μὴ δὲ τοῖς θεοῖς πολεμεῖν ἰσχυρῶς προθυμεῖσθε. Οὕτω δὴ εἶπεν. οἱ Τρῶες δὲ πάνυ ἐγγὺς αὐτῶν παρεγένοντο. τότε Ἕκτωρ ἀπέκτεινε δύο ἄνδρας πολέμου ἐμπείρους ἐν ἑνὶ ἅρματι ὄντας, τὸν Μενέσθην καὶ τὸν Ἀγχίαλον· τούτους δὲ πεσόντας ᾤκτειρεν ὁ τοῦ Τελαμῶνος μέγας Αἴας· παρελθὼν δὲ ἔστη μάλα πλησίον, καὶ ἠκόντισε δόρατι λαμπρῷ, καὶ ἔτρωσεν Ἄμφιον τὸν υἱὸν τοῦ Σελάγου, ὃς δὴ ἐν τῇ Παισῷ πόλει τῆς Τροίας κατῴκει, πολυθρέμμων ὢν, καὶ πολλὰ λήϊα ἔχων· ἀλλ' ἡ μοῖρα αὐτὸν ἦγεν βοηθήσοντα ἐπὶ τὸν Πρίαμον καὶ τοὺς υἱούς. τοῦτον δὴ ἔπληξε παρὰ τὴν θωρακῖτιν ζώνην ὁ τοῦ Τελαμῶνος Αἴας, ἐν τῇ ἐσχάτῃ δὲ γαστρὶ ἐπάγη τὸ μακρὸν δόρυ, πεσὼν δὲ ἐψόφησεν· ὁ λαμπρὸς δὲ Αἴας ἐπέδραμε σκυλεύσων τὰ ὅπλα· οἱ Τρῶες δὲ ἐπ' αὐτὸν ἔχεαν δόρατα ὀξέα τε καὶ λαμπρότατα, πολλὰ δὲ κατὰ τῆς ἀσπίδος ἀνεδέξατο. οὗτος δὲ τῷ πλάτει τοῦ ποδὸς τὸ σῶμα πιέσας, ἐκ τοῦ νεκροῦ τὸ σιδηροῦν δόρυ εἵλκυσεν· οὐκέτι δὲ τὰ ἄλλα περικαλλῆ ὅπλα ἠδυνήθη ἀφελέσθαι ἀπὸ τῶν ὤμων, κατηπείγετο γὰρ ὑπὸ τῶν βελῶν· ἐφοβήθη δὲ αὐτὸς τὸν ἰσχυρὸν ὑπερασπισμὸν τῶν ὑπερηφάνων Τρώων· οἳ δὴ, πολλοί τε καὶ ἀγαθοὶ παρίσταντο δόρατα κατέχοντες, οἳ καίπερ ὄντα αὐτὸν μέγαν, καὶ ἰσχυρὸν, καὶ λαμπρὸν ἀπεωθήσαντο ἀφ' ἑαυτῶν· οὗτος δὲ διασεισθεὶς ὑπεχώρησε. Οὕτως οὗτοι μὲν ἐνήργουν κατὰ τὴν ἰσχυρὰν μάχην. Τληπόλεμον δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ἡρακλέους τὸν μέγαν τε καὶ γενναῖον παρώρμησε κατὰ τοῦ ἰσοθέου Σαρπηδόνος ἡ ἰσχυρὰ μοῖρα. οὗτοι δὴ ἐπειδὴ πλησίον ἐγένοντο κατ' ἀλλήλων ἐπερχόμενοι, ὅτε υἱὸς, καὶ ὁ ἔγγονος

Υἱός θ', υἱωνός τε, Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
Ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
Εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' οἷόν τινά φασὶ βίην Ἡρακληείην
Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα·
Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἓξ οἴαις σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
Οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα πύλας ἀΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
Ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ὁμαρτῆ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·

τοῦ τὰς νεφέλας ἀθροίζοντος Διὸς, πρὸς τοῦτον πρότερον ὁ Τληπόλεμος εἶπε λόγον· ὦ Σαρπῆδον βουλευτὰ τῶν Λυκίων, τίς σοι ἀνάγκη φοβεῖσθαι ἐνταῦθα ὄντι ἀνδρὶ ἀπείρῳ πολέμου; ψευδόμενοι δέ σε λέγουσιν εἶναι υἱὸν τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, ἐπειδὴ πολὺ ἐνδεὴς εἶ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἳ ἐκ τοῦ Διὸς ἐγένοντο ἐπὶ τῶν προγενεστέρων ἀνθρώπων· ἀλλ' ὁποῖόν τινα λέγουσιν τὴν Ἡράκλειον ἰσχὺν, ἤτοι τὸν Ἡρακλέα εἶναι, τὸν ἐμὸν πατέρα, θρασεῖς καὶ ἀπηνεῖς ὑπομένοντα, λέοντος ὁρμὴν ἔχοντα, ὃς ποτε ἀφικόμενος ἐνθάδε χαριν τῶν ἵππων τοῦ Λαομέδοντος, σὺν ἓξ μόναις ναυσὶ, καὶ ἀνδράσιν ὀλίγοις ἐξεπόρθησε τὴν πόλιν τῆς Ἰλίου, καὶ τὰς ὁδοὺς χήρας ἐποίησεν, ἤτοι ἠρήμωσε· σοὶ δὲ δειλὴ μὲν ψυχή ἐστιν, ἀπόλλυνται δὲ ὁ ὑπὸ σὲ στρατὸς, οὐδὲ κατά τι σε ὑπολαμβάνω ἔσεσθαι βοήθειαν τοῖς Τρῳσὶν ἀφικόμενον ἐκ τῆς Λυκίας, οὐδὲ εἰ πάνυ ἰσχυρὸς εἶ, ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ ἀναιρεθέντα τὰς πύλας τοῦ Ἅιδου περάσειν. Πρὸς τοῦτον δὲ Σαρπηδὼν ὁ ἡγεμὼν τῶν Λυκίων ἐξεναντίας ἔλεγεν. ὦ Τληπόλεμε, ἐκεῖνος μὲν ἀπώλεσε τὴν ἱερὰν Ἴλιον, ἀνδρὸς ἀνοίαις τοῦ λαμπροῦ Λαομέδοντος, ὃς δὴ αὐτὸν εὖ ποιήσαντα χαλεπῷ λόγῳ ἐπέπληξεν, οὐδὲ ἀπέδωκε τοὺς ἵππους, ὧν χάριν ἀφίκετο πόῤῥωθεν. σοὶ δ' ἐγὼ οἴομαι φόνον καὶ μοῖραν θανατηφόρον ἐνταῦθα γενήσεσθαι ἐξ ἐμοῦ, ἀναιρεθέντα δέ σε ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ δόρατος, ἐμοὶ μὲν δώσειν καύχημα, τῷ Ἅιδῃ δὲ τῷ ἵππους ἐνδόξους ἔχοντι, τὴν ψυχήν. Οὕτως εἶπεν ὁ Σαρπηδών. ὁ Τληπόλεμος δὲ τὸ ἐκ μελίας δένδρου δόρυ ἀνέτεινε· καὶ τούτων μὲν τὰ μακρὰ δόρατα ὁμοῦ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ὥρμησαν ἐκ τῶν χειρῶν. ὁ μὲν οὖν Σαρπηδὼν ἔτρωσε τὸν Τληπόλεμον κατὰ τὸ μέσον τοῦ αὐχένος, ἡ ἀλγεινὴ δὲ ἐπιδορατὶς διόλου ἐπέρασε,

Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
Ὀστέῳ ἐγχριφθεῖσα, πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
Ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε,
Μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Ἄλκανδρόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε·
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
Κεῖσθαι· ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
Ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε,

νὺξ δὲ αὐτὸν σκοτεινὴ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκάλυψεν. ὁ Τληπόλεμος δὲ τὸν Σαρπηδόνα ἔτρωσε κατὰ τὸν ἀριστερὸν μηρὸν δόρατι μακρῷ· διῆλθε δὲ ἡ ἐπιδορατὶς σφόδρα ὁρμῶσα, τῷ ὀστέῳ πλησιάσασα, ὁ δὲ πατὴρ ἔτι τὸν ὄλεθρον ἀπεσόβησεν. Οἱ μὲν οὖν ἔνδοξοι φίλοι τὸν ἰσόθεον Σαρπηδόνα ἐξῆγον ἀπὸ τοῦ πολέμου· ἐβάρυνε δὲ αὐτὸν τὸ μακρὸν δόρυ συρόμενον· οὐδεὶς γὰρ αὐτὸ ἐσκέψατο, οὐδὲ ἐθεάσατο, ἐξελκῦσαι τοῦ μηροῦ τὸ ἐκ μελίας δένδρου δόρυ, ὅπως ἐπιβῇ, καὶ ὀρθὸς στῇ, ἐπειγομένων αὐτῶν· τοιοῦτον γὰρ εἶχον κάματον περὶ αὐτὸν πονούμενοι. τὸν Τληπόλεμον δὲ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους οἱ εὔοπλοι Ἕλληνες ἐξῆγον ἀπὸ τοῦ πολέμου· ἐθεάσατο δὲ αὐτὸν ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς ψυχὴν ἔχων καρτερὰν· προεθυμήθη δὲ καὶ ἐνεθουσίασεν ἡ φίλη αὐτοῦ ψυχή· ἐλογίσατο δὲ μετὰ ταῦτα κατὰ λογισμὸν καὶ διάνοιαν, ἢ προσωτέρω τοῦ μεγαλοκτύπου Διὸς τὸν υἱὸν διώξειεν, ἢ οὗτος τὴν ψυχὴν τῶν πλειόνων Λυκίων ἀφέλοιτο. οὐκ ἦν δὲ τῷ μεγαλοψύχῳ Ὀδυσσεῖ πεπρωμένον ἀποκτεῖναι τὸν ἰσχυρὸν υἱὸν τοῦ Διὸς σιδήρῳ ὀξεῖ· δι' ὃ δὴ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν Λυκίων ἔτρεψε τὸν αὐτοῦ θυμὸν ἡ Ἀθηνᾶ. τότε οὗτος ἀπέκτεινε τὸν Κοίρανον, καὶ τὸν Ἀλάστορα, καὶ τὸν Χρόμιον, καὶ τὸν Ἄλκανδρον, καὶ τὸν Ἅλιον, καὶ τὸν Νοήμονα, καὶ τὸν Πρύτανιν· καὶ δὴ πλείονας ἔτι ἀπὸ τῶν Λυκίων ἀπέκτεινεν ἂν ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, εἴγε μὴ ταχέως ἐθεάσατο ὁ τὴν κόρυν ῥαδίως κινῶν μέγας Ἕκτωρ· ἐπορεύθη δὲ διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν καθωπλισμένος σιδήρῳ λαμπρῷ, φόβον κομίζων τοῖς Ἕλλησιν. ἐχάρη δὲ ἄρα ἐπ' αὐτῷ προσερχομένῳ Σαρπηδὼν ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς, λόγον δὲ οἰκτρόν τε καὶ ταπεινὸν εἶπεν· ὦ υἱὲ τοῦ Πριάμου, μηδαμῶς νῦν με καταλίπῃς σπάραγμα τοῖς Ἕλλησι κεῖσθαι· ἀλλ' ἐπικούρησον, καὶ μετὰ ταῦτα καταλιπέτω με ἡ ζωὴ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ πόλει· ἐπειδὴ ἔγωγε οὐκ ἔμελλον ἄρα ὑποστρέψας εἰς

Νοστήσας οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἀλλὰ παρήϊξε λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ·
Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
Αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Οὔτε ποτε προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτε ποτ' ἀντιφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
Χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
Ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισσίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,

τὸν οἶκον, εἰς τὴν ἀγαπητὴν γῆν τὴν πατρίδα, εὐφραίνειν τὴν ἀγαπητὴν γαμετὴν, καὶ τὸν ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ υἱόν. Οὕτως εἶπεν. οὐδὲν δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ τὴν περικεφαλαίαν ῥαδίως κινῶν Ἕκτωρ, ἀλλὰ παρέδραμε τῷ θυμῷ θερμαινόμενος καὶ ὑποκαιόμενος, ὅπως λίαν ταχέως ἀπωθήσαιτο τοὺς Ἕλληνας, πολλῶν δὲ ἀφέλοιτο τὴν ψυχήν. Οἱ μὲν οὖν ἔνδοξοι φίλοι τὸν ἰσόθεον Σαρπηδόνα ἐκάθισαν ὑπὸ τῇ ὡραίᾳ δρυῒ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διός· ἐκ τοῦ μηροῦ δὲ αὐτοῦ τὸ ἐκ μελίας δένδρου δόρυ εἵλκυσεν ἔξω ὁ ἰσχυρὸς Πελάγων, ὃς αὐτῷ φίλος ἀγαπητὸς ἦν· τοῦτον δὲ κατέλιπεν ἡ ψυχὴ, σκότος δὲ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκέχυτο· αὖθις δὲ ἀιέπνευσεν· ἡ πνοὴ δὲ τοῦ Βορέου περιεζώγρει, καὶ εἰς τὸ ζῆν ἦγεν ἐπιπνέουσα κακῶς ἐκπεπνευκότα τὴν ἀναπνοήν. Οἱ Ἕλληνες δὲ ὑπ' Ἄρεος, καὶ Ἕκτορος τοῦ σιδήρῳ καθωπλισμένου, οὔτε ποτε προτροπάδην ἔφευγον ἐπὶ τὰς μελαίνας ναῦς, οὔτε ποτε μαχόμενοι ἀντεπῄεσαν, ἀλλ' ἀεὶ ὀπίσω κατ' ὀλίγον ὑπεχώρουν, ἐπειδὴ ἤκουσαν τὸν Ἄρην ἐν τοῖς Τρωσὶν εἶναι· τότε τίνα πρῶτον, τίνα δὲ ὕστερον ἀπέκτειναν Ἕκτωρ ὁ παῖς τοῦ Πριάμου, καὶ ὁ χαλκοῦς Ἄρης; Τεύθραντα τὸν ἰσόθεον, ἐπ' αὐτῷ τὸν ἱππικὸν Ὀρέστην, καὶ τὸν πολεμιστὴν Τρῆχον τὸν ἀπὸ Αἰτωλίας, καὶ τὸν Οἰνόμαον, καὶ τὸν Ἕλενον τὸν υἱὸν τοῦ Οἴνοπος, καὶ Ὀρέσβιον τὸν ποικίλην ἔχοντα μίτραν, ὃς ἐν Ὕλῃ τῇ πόλει κατῴκει, μεγάλως ἐπιμελούμενος, ὅπως κτήσηται πλοῦτον, τῇ Κηφισίδι λίμνῃ παρακείμενος· παρ' αὐτῷ δὲ ἄλλοι Βοιωτοὶ κατῴκουν, πάνυ πλούσιον λαὸν ἔχοντες. τούτους δὲ ἐπειδὴ ἐθεάσατο ἡ θεὰ ἡ λευκὰς ἔχουσα τὰς ὠλένας Ἥρα, φονεύοντας τοὺς Ἕλληνας ἐν τῇ ἰσχυρᾷ μάχῃ, εὐθέως πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν λόγους ταχεῖς ἔλεγε. Φεῦ φεῦ, ὦ τέκνον τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς

Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,
Χάλκεα, ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς.
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
Χάλκε' ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι·
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγὸν, ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔβαλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
Ἡ δὲ, χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντη Φόβος ἐστεφάνωται·
Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
Ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
Δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.

ἀκαταπόνητε Ἀθηνᾶ, ὄντως που μάταιον λόγον ὑπεσχόμεθα τῷ Μενελάῳ, ἐκπορθήσαντα τὴν καλῶς τετειχισμένην Ἴλιον ὑποστρέψαι, εἰ οὕτω μαίνεσθαι παραχωρήσομεν τὸν ὀλέθριον Ἄρην. ἀλλ᾽ ἄγε δὴ καὶ ἡμεῖς φροντίσωμεν ὁρμητικῆς τε καὶ πολεμικῆς ἰσχύος. Οὕτως εἶπεν. οὐκ ἠπείθησε δὲ ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ. ἡ μὲν οὖν ἐπιπορευομένη τοὺς χρυσοχαλίνους ἵππους εὐτρέπιζεν Ἥρα, ἡ ἔντιμος θεὰ, ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγάλου Κρόνου. ἡ Ἥβη δὲ ταχέως τοῦ ἅρματος περιέβαλε τοὺς ἐπικαμπεῖς τροχοὺς, χαλκοὺς ὄντας, ὀκτὼ κνήμας ἔχοντας, τῷ σιδηρῷ ἄξονι χωρίς· τούτων ἡ μὲν ἀψὶς χρυσῆ ἐστιν ἄφθαρτος, ἄνωθεν δὲ ἐπίσωτρα χαλκᾶ προσηρμοσμένα θαυμαστὰ ἰδεῖν· αἱ χοινικίδες δὲ τῶν τροχῶν ἐξ ἀργύρου εἰσὶ περιφερεῖς ἑκατέρωθεν τοῦ ἄξωνος· τὸ ὄχημα δὲ χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς λώροις ἐνδεδεμένον ἐπίκειται· δύο δὲ κυκλοτερεῖς περιφέρειαί εἰσι· ἐκ τούτου δὲ ῥυμὸς ἀργυροῦς ἦν, ἤτοι ὁ προσηρτημένος τῷ ζυγῷ κανὼν· ἐπὶ τῷ ἄκρῳ δὲ ἔδησε τὸν περικαλλῆ χρυσοῦν ζυγὸν, ἐνέβαλε δὲ μασχαλιστῆρας περικαλλεῖς, χρυσοῦς· ὑπὸ τὸν ζυγὸν δὲ ἤγαγεν ἡ Ἥρα τοὺς ταχεῖς ἵππους, ἐφιεμένη φιλονεικίας καὶ μάχης. Ἡ Ἀθηνᾶ δὲ, ἡ θυγάτηρ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, τὸν μαλακὸν δὴ καὶ ποικίλον πέπλον, τὰς περόνας λύσασα, καταφέρεσθαι ἀφῆκεν ἐπὶ τῷ ἐδάφει τοῦ πατρὸς, ὃν αὐτὴ ἐποίησε, καὶ ἐξεπόνησε ταῖς χερσί. αὕτη δὲ ἐνδυσαμένη τὸν χιτῶνα τοῦ τὰς νεφέλας ἀθροίζοντος Διὸς, ὅπλοις ἐπὶ τὸν πόλεμον καθωπλίζετο τὸν αἴτιον δακρύων, τοῖς ὤμοις δὲ περιεβάλετο τὴν κροσσωτὴν αἰγίδα, τὴν φοβερὰν, ἣν Φόβος μὲν πανταχόθεν περικυκλοῖ, ἐντὸς δὲ ἦν ἡ Φιλονεικία, καὶ ἡ Ἰσχὺς, καὶ ἡ κλαίουσα Δίωξις· καὶ ἔτι ἡ τῆς Γοργόνος κεφαλὴ τοῦ φοβεροῦ θηρίου, φοβερά τε, καὶ καταπληκτικὴ, τεράστιον τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διός. ἐπὶ τῇ κε-

Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον
Χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσατο· λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσί τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Ταῖς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
Εὗρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξήρετο, καὶ προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα;
Ὅς τοῖόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον· ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔτινα οἶδε θέμιστα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴ κεν Ἄρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακαῖς ὀδύναισι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μάστιξε δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,

φαλῇ δὲ ἔθετο περικεφαλαίαν κύκλῳ φαλοὺς ἤτοι ἥλυς ἔχουσαν, καὶ τέτταρας φαλοὺς ἐξέχοντας (οἱ δὲ εἰσιν ἧλοι λαμπροὶ περὶ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας καταχρουόμενοι) χρυσῆν, ἑκατὸν πόλεων πεζοῖς ἡρμοσμένην. ἀνέβη δὲ τοῖς ποσὶν εἰς τὰ πύρινα ὀχήματα· ἔλαβε δὲ δόρυ βαρὺ, μέγα, ἰσχυρὸν, ᾧ δαμάζει τὰς τάξεις τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν, οἷς ἂν ὀργισθῇ ἡ ἰσχυρὸν πατέρα ἔχουσα. ἡ Ἥρα δὲ ταχέως μάστιγι τοὺς ἵππους ἐπέπληττεν· αὐτομάτως δὲ αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν, ἃς ἐφύλαττον αἱ Ὧραι, αἷς ἐπ' ἐξουσίας ἐστὶν ὁ μέγας οὐρανὸς καὶ ὁ Ὄλυμπος, καὶ ἀνοῖξαι νέφος πυκνὸν καὶ κλεῖσαι. ἐκεῖθεν δι' αὐτῶν ἤλαυνον τοὺς ἵππους τοὺς κέντρῳ μαστιζομένους· καὶ οὕτω τὰς ἀναβάτας φέροντας· εὗρον δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου καθήμενον χωρὶς τῶν ἄλλων θεῶν, ἐν τῇ ὑψηλοτάτῃ κορυφῇ τοῦ πολλὰς ἐξοχὰς ἔχοντος Ὀλύμπου. ἐκεῖ δὲ τοὺς ἵππους στήσασα ἡ θεὰ ἡ λευκὰς ὠλένας ἔχουσα Ἥρα Δία τὸν βασιλέα, τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου ἠρώτησε, καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπε. ὦ Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσᾷς τῷ Ἄρει, διὰ τὰ ἰσχυρὰ ταῦτα καὶ ὑπερβάλλοντα ἔργα; ὅσον καὶ οἷον λαὸν τῶν Ἑλλήνων ἔφθειρε ματαίως ἄνευ αἰτίας, οὐδὲ κατὰ τὸ πρέπον, ἐμοὶ δὲ λύπη ἐστίν. οὗτοι δὲ ἐφ' ἡσυχίας εὐφραίνονται, ἥ τε Ἀφροδίτη, καὶ ὁ τὸ ἀργυροῦν τόξον ἔχων Ἀπόλλων, τὸν ἀνόητον τοῦτον ἀναπείσαντες, ὃς οὐδεμίαν δικαιοσύνην ἐπίσταται· ὦ Ζεῦ πάτερ, ἆρά μοι ὀργισθήσῃ, ἐὰν τὸν Ἄρην δεινῶς πλήξασα τῆς μάχης ἀποδιώξω; Πρὸς ταύτην δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεύς. ἄγε μὴν παρώρμησον αὐτῷ τὴν λαφυραγωγὸν Ἀθηνᾶν, ἥτις εἴωθε μάλιστα ἐμβάλλειν αὐτὸν εἰς ὀδύνας κακάς. Οὕτως εἶπεν. ὑπήκουσε δὲ ἡ θεὰ ἡ λευκὰς ἔχουσα τὰς ὠλένας Ἥρα· ἐμάστιξε δὲ τοὺς ἵππους· οὗτοι δὲ ἑκόντες ἐπέτοντο μεταξὺ τῆς γῆς, καὶ τοῦ τοὺς ἀστέρας ἔχοντος οὐρανοῦ. ὅσον δὲ ὀμιχλῶδες καὶ ἀόρατον εἶδέ τις ἀνὴρ τοῖς ὀφθαλμοῖς καθήμενος ἐν πε-

Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Τροίην ἷξον, ποταμώ τε ῥέοντε,
Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
Ἔνθ᾽ ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Λύσασ᾽ ἐξ ὀχέων· περὶ δ᾽ ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Τοῖσι δ᾽ ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ᾽ ὁμοῖαι.
Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Εἱλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν·
Ἔνθα στᾶσ᾽ ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
Ὃς τόσον αὐδήσασχ᾽ ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ᾽ ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνου γαρ ἐδείδισαν ὄμβριμον ἔγχος·
Νῦν δ᾽ ἕκαθεν πόλιος κοίλαις ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
Ὣς εἰποῦσα, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Τυδείδῃ δ᾽ ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ᾽ ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
Ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
Ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τρίβετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
Ἂν δ᾽ ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ᾽ ἀπεμόργνυ·

ριοπῇ βλέπων ἐπὶ τὴν μέλαιναν θάλασσαν, τοσοῦτον ἐπιπηδῶσιν οἱ εἰς ὕψος μετ' ἤχου αἰρόμενοι ἵπποι τῶν θεῶν. ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ εις τὴν Τροῖαν ἀφίκοντο, καὶ εἰς τοὺς ῥέοντας ποταμοὺς, ὅπου ὁ Σιμόεις καὶ ὁ Σκάμανδρος συμβάλλουσι τὰ ῥεύματα, ἐκεῖ τοὺς ἵππους ἔστησεν ἡ θεὰ ἡ λευκὰς ὠλένας ἔχουσα Ἥρα, λύσασα ἐκ τοῦ δίφρου, περιέχεε δὲ ἀορασίαν πολλήν· τούτοις δὲ θείαν ἐδωδὴν ὁ Σιμοῦς ἐβλάστησε βόσκεσθαι. αὗται δὲ ἐπορεύθησαν ὅμοιαι ταῖς δειλαῖς περιστεραῖς κατὰ τὰ ὁρμήματα καὶ τὰς πτήσεις, ἀνδράσιν Ἕλλησι βοηθῆσαι προθυμούμεναι· ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ κατέλαβον ὅπου οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἵσταντο περὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους, ἤτοι τὸν Διομήδην αὐτὸν, συστρεφόμενοι, λέουσιν ὠμοβόροις ὅμοιοι, ἢ χοίροις ἀγρίοις, ὧν ἡ δύναμις οὐκ ἀσθενής ἐστιν· ἐκεῖ στᾶσα ἐβόησεν ἡ θεὰ ἡ λευκοβραχίων Ἥρα, ὁμοιωθεῖσα τῷ μεγαλοψύχῳ Στέντορι τῷ ἰσχυρὰν φωνὴν ἔχοντι, ὃς τοσοῦτον ἐφώνει ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα· ὦ Ἕλληνες, αἰσχύνη, κακὰ ὀνείδη, κατὰ μορφὴν μόνον θαυμαστοὶ, ἕως μὲν εἰς τὸν πόλεμον ἀνεστρέφετο ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεὺς, οὐδεπώποτε οἱ Τρῶες πρὸ τῶν πυλῶν τῶν Δαρδανίων ἐπορεύοντο· ἐκείνου γὰρ τὸ ἰσχυρὸν δόρυ ἐφοβοῦντο· νῦν δὲ πόῤῥω τῆς πόλεως ἐπὶ ταῖς βαθείαις ναυσὶ πολεμοῦσι. Οὕτως εἰποῦσα ἰσχύν τε καὶ ψυχὴν ἑκάστου παρώξυνεν. ἡ θεὰ δὲ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως ὥρμησεν, εὗρε δὲ τὸν βασιλέα αὐτὸν παρὰ τοῖς ἑαυτοῦ ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμασιν ἀναπαύοντα τὸ τραῦμα, ὅπερ αὐτὸν ἔτρωσεν ὁ Πάνδαρος οἰστῷ· ὁ ἱδρὼς γὰρ αὐτὸν κατεπόνει τοῦ πλατέος λώρου τῆς ἀσπίδος, τῆς καλῶς κυκλοτεροῦς οὔσης· ᾧ ἐπετρίβετο, ἐκοπία δὲ κατὰ τὴν χεῖρα· ἀνασχὼν δὲ τὸν κρεμαστῆρα τῆς ἀσπίδος, τὸ μέλαν αἷμα ἀπέψα τε καὶ ἀπέμασε.

Ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
Ἦ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
Ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας·
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
Κούρους Καδμείων προκαλίζετο. πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
Σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρὰ θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
Ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Γινώσκω σε, θεὰ, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο,
Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω·
Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

ἡ θεὰ δὲ ἥψατο τοῦ ζυγοῦ τῶν ἵππων καὶ εἶπεν· ὄντως οὐδὲν ὅμοιον ἑαυτῷ παῖδα ἐγέννησεν ὁ Τυδεύς· ὁ Τυδεὺς μικρὸς μὲν ἦν τὸ σῶμα, ἀλλὰ πολεμιστὴς ἦν· καὶ δὴ ὅτε πολεμεῖν αὐτὸν οὐκ εἴων ἐγὼ, οὐδὲ ἐνθουσιωδῶς ὁρμᾷν, καὶ ὁπηνίκα ἦλθεν ἄνευ τῶν Ἑλλήνων πρεσβευτὴς εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ πολλοὺς Θηβαίους, εὐωχεῖσθαι αὐτὸν ἐκέλευον ἡσύχως ἐν τοῖς οἴκοις· οὗτος δὲ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀνδρείαν ἔχων ὥσπερ πρότερον, τοὺς νέους τῶν Θηβαίων προεκαλεῖτο· πάντα δὲ ἐνίκα ῥαδίως· τοιαύτη βοηθὸς αὐτῷ παρῆν ἔγωγε. σοὶ δὲ ἐγὼ μὲν παρίσταμαι, καὶ φυλάττω, καί σε προθύμως πολεμεῖν τοῖς Τρωσὶ κελεύω· ἀλλά σου τὰ μέλη, ἢ κόπος ἐκ πολλῆς κινήσεως γινόμενος εἰσῆλθε, καὶ κατέλαβεν, ἢ δήπου σε κατέχει φόβος ὁ εἰς ἀψυχίαν ἄγων, οὐ σύ γε μετὰ ταῦτα υἱὸς ἔσῃ τοῦ συνετοῦ Τυδέως τοῦ υἱοῦ τοῦ Οἰνέως. Πρὸς ταύτην δὲ ἀποκρινόμενος ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης, εἶπε· γινώσκω σε, ὦ θεὰ, θύγατερ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, δι' ὃ σοι προθύμως λόγον ἐρῶ, οὐδὲ ἐπικρύψω· οὔτέ τίς με φόβος εἰς ἀψυχίαν ἄγων κατέχει, οὔτέ τις ῥαθυμία· ἀλλ' ἔτι μέμνημαι τῶν σῶν ἐντολῶν, ἃς ἐνετείλω· οὐκ εἴας με ἐξεναντίας μάχεσθαι τοῖς μακαρίοις θεοῖς τοῖς ἄλλοις· ἐὰν δὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς ἡ Ἀφροδίτη ἔλθῃ ἐπὶ τὸν πόλεμον, ταύτην γε βαλεῖν σιδήρῳ ὀξεῖ· τούτου χάριν αὐτός τε νῦν ὑποχωρῶ, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐνταῦθα πάντας ἀθροισθῆναι ἐκέλευσα· οἶδα γὰρ τὸν Ἄρην τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἡγεμονικῶς διατάσσοντα. Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ· ὦ Διόμηδες, υἱὲ τοῦ Τυδέως τῇ ἐμῇ πεφιλημένε ψυχῇ, μήτε τοῦτον τὸν Ἄρεα

Μήτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων,
Τρωσσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλησται.
Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσεν·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν·
Τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριξε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
Κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνας ἐξαίνυτο θυμόν·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν, ἡνία θ' ἵππων,
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι·
Καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.

σύγε φοβοῦ, μήτε τινὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀθανάτων θεῶν· τοιαύτη σοι βοηθὸς ἐγὼ πάρειμι· ἀλλ᾽ ἄγε πρῶτον κατ᾽ Ἄρεος ἔλαυνε τοὺς μονώνυχας ἵππους, πλῆξον δὲ ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μὴ δὲ σέβου τὸν ὁρμητίαν Ἄρην, τοῦτον μαινόμενον, τὸ ἐπιτηδευτὸν κακὸν, καὶ ἄλλοτε πρὸς ἄλλο ῥέπον· ὃς πρὸ ὀλίγου μὲν ἐμοὶ καὶ τῇ Ἥρᾳ ὑπέσχετο λέγων πολεμῆσαι τοῖς Τρῳσὶ, βοηθῆσαι δὲ τοῖς Ἕλλησι· νῦν δὲ σύνεστι τοῖς Τρῳσὶ, τούτων δὲ ἐξελάθετο. Οὕτως εἰποῦσα, τὸν μὲν Σθένελον ἀπὸ τῶν ἵππων εἰς γῆν ὤθησε τῇ χειρὶ ὀπίσω ἑλκύσασα, αὐτὸς δὲ προθύμως ἀφώρμησε. αὕτη δὲ εἰς τὸ ὄχημα ἀνέβαινε παρὰ τὸν ἔνδοξον Διομήδην προθυμουμένη ἡ θεὰ, μεγάλως δὲ ἤχησεν ὁ δρύινος ἄξων τῷ βάρει· ἦγε γὰρ θεὰν φοβερὰν καὶ ἄνδρα ἄριστον· ἔλαβε δὲ τὴν μάστιγα, καὶ τὰς ἡνίας ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ· εὐθὺς δὲ κατ᾽ Ἄρεος πρῶτον ἤλαυνε τοὺς μονώνυχας ἵππους. αὐτὸς μὲν οὖν Περίφαντα τὸν μέγαν ἀπέκτεινεν τὸν ἐξόχως ἄριστον τῶν Αἰτωλῶν, τὸν λαμπρὸν υἱὸν τοῦ Ὀχησίου· τοῦτον μὲν Ἄρης ὁ τοῖς φόνοις μεμιασμένος ἐφόνευσεν. ἡ Ἀθηνᾶ δὲ περιεβάλετο τὴν περικεφαλαίαν τοῦ Ἅιδου, ὅπως μὴ θεάσηται αὐτὴν ὁ ἰσχυρὸς Ἄρης. ἐπεὶ δὲ ἴδεν ὁ ἀνθρωποκτόνος Ἄρης τὸν ἔνδοξον Διομήδην, αὐτὸς μὲν Περίφαντα τὸν μέγαν αὐτόθι ἀφῆκε κεῖσθαι, ὅπου τὸ πρῶτον ἀποκτείνας ἀφείλετο τὴν ψυχήν. οὗτος δὲ ἐπορεύθη εὐθὺ τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους· ὁπηνίκα δὲ οὗτοι πλησίον ἐγένοντο κατ᾽ ἀλλήλων ἐρχόμενοι, πρῶτον ὁ Ἄρης ἐστοχάσατο ὑπὸ τὸν ζυγὸν, καὶ τὰς ἡνίας τῶν ἵππων, δόρατι σιδηρῷ, προθυμούμενος ἀπολέσαι τὴν ψυχὴν Διομήδους· καὶ τοῦτο λαβοῦσα τῇ χειρὶ ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ ὤθησεν, ὥστε μάταιον ἐκ τοῦ δίφρου παρηνεχθῆ-

Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην·
Τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε,
Δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἆτος πολέμοιο.
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ,
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
Τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
Φαίνεθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον.
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
Δεῖξε δὲ ἄμβροτον αἷμα, καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗτ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τοι πείθονται, καὶ δεδμήμεθα ἕκαστος.
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
Ἀλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον·
Ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.

ναι· δεύτερος δὲ ὥρμησε Διομήδης ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς δόρατι χαλκῷ· ἐστήριξε δὲ αὐτὸ ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ εἰς τὸ ἔσχατον τῆς λαγόνος, ἤτοι τὸ ἐνδότατον, ὅπου τὴν μίτραν περιεζώννυτο· κατ᾽ αὐτὸ δὴ τὸ μέρος ἔτρωσεν αὐτὸν ἐπιτυχὼν, διέκοψε δὲ τὴν περικαλλῆ τοῦ σώματος ἐπιφάνειαν· αὖθις δ᾽ ὀπίσω τὸ δόρυ ἐξέσπασεν· ὁ χαλκοῦς δὲ καὶ ἰσχυρότατος Ἄρης ἤχησεν, ὅσον ἐννακισχίλιοι ἢ δεκακισχίλιοι ἐβόησαν ἄνδρες ἐν τῷ πολέμῳ Ἔριν συναθροίζοντες μάχης· τοὺς Ἕλληνας δὲ καὶ τοὺς Τρῶας τρόμος ὑφεῖλε φοβηθέντας· τοσοῦτον ἤχησεν Ἄρης ὁ ἀκόρεστος τοῦ πολέμου. ὁποῖος δὲ ἐκ τῶν νεφῶν φαίνεται ἀὴρ σκοτεινὸς, ἐκ τοῦ καύματος, ὁρμήσαντος ἀνέμου σφοδροῦ· τοιοῦτος ὁ σιδηροῦς καὶ ἰσχυρότατος Ἄρης Διομήδει τῷ υἱῷ τοῦ Τυδέως ἐδόκει ἐγγὺς τῶν νεφῶν, ἀνιὼν εἰς τὸν πλατὺν οὐρανόν. Ταχέως δὲ ἀφίκετο εἰς τὸ ἔδαφος τῶν θεῶν τὸν ὑψηλὸν οὐρανόν· ἐκάθισε δὲ παρὰ τῷ Διῒ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου ἀλγῶν τὴν ψυχὴν, ἔδειξε δὲ τὸ θεῖον αἷμα καταῤῥέον ἐκ τοῦ τραύματος, καὶ δὴ θρηνῶν λόγους ταχεῖς ἔλεγε· ὦ Ζεῦ πάτερ, οὐκ ἀναξιοπαθεῖς, ὁρῶν τὰ ἰσχυρὰ καὶ ὑπερβάλλοντα ταῦτα ἔργα; ἀεὶ δὴ τὰ δεινότατα οἱ θεοὶ ὑπομείναντές ἐσμεν, ἀλλήλων βουλῇ, χαριζόμενοι τοῖς ἀνθρώποις· διὰ σὲ πάντες πολεμοῦμεν, σὺ γὰρ ἐγέννησας ἀνόητον θυγατέρα ὀλεθρίαν, ἥτινι ἀεὶ ἀλγεινὰ ἔργα διὰ φροντίδος εἰσίν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ὅσοι θεοί εἰσιν ἐν τῷ οὐρανῷ, σοὶ πείθονται, καὶ ὑποτετάγμεθα ἕκαστος, ταύτην δὲ οὔτε λόγῳ, οὔτε ἔργῳ ὑπερβάλλεις καὶ νικᾷς ὅπως ὑπακούοι σου, ἀλλ᾽ ἀφίης, καὶ συγχωρεῖς, ἐπειδὴ καὶ σὺ ἐπιβλαβῆ θυγατέρα ἐγέννησας· ἥτις νῦν Διομήδην τὸν μεγαλόψυχον τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως μαίνεσθαι καὶ ἐνθουσιᾷν ἀνέπεισε κατὰ τῶν ἀθανάτων θεῶν·

Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
Ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦτέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰναῖσι νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπαῖσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Μήτι μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε·
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πολεμοί τε, μάχαι τε·
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,
Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσι,
Τῷ σ' οἴω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίαισιν·
Ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο·
Ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν
Ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι·
Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ' Ἥβη λοῦσε, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσεν·
Πὰρ δ' Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἱ δ' αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

πρῶτον μὲν τὴν Ἀφροδίτην ἐγγύθεν ἔτρωσεν κατὰ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῷ καρπῷ, μετὰ ταῦτα δὲ ἐμοὶ αὐτῷ ἐφώρμησε θεῷ παραπλήσιος· ἀλλά με ὑπεξήγαγον οἱ ταχεῖς πόδες· ὄντως ἐπὶ χρόνον πολὺν αὐτόθι δεινὰ ἔπασχον ἂν ἐν ταῖς χαλεπαῖς τάξεσι τῶν νεκρῶν, εἰ ζῶν ἀσθενὴς ἦν τῇ τοῦ σιδήρου τρώσει. Πρὸς τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεύς· μηδαμῶς μοι, ὦ ἄλλοτε πρὸς ἄλλο ῥέπων παρακαθήμενος ὀδύρου· ἔχθιστος δέ μοι ὑπάρχεις ἀπὸ πάντων τῶν θεῶν οἳ κατοικοῦσι τὸν οὐρανόν· ἀεὶ γάρ σοι προσφιλὴς ἡ φιλονεικία, καὶ οἱ πόλεμοι, καὶ αἱ μάχαι· Ἥρας τῆς σῆς μητρὸς ἄσχετος καὶ ἀνίκητος θυμός ἐστι κατὰ σοῦ. ταύτην μέντοι ἐγὼ σὺν τάχει δαμάζω καὶ ὑποτάσσω λόγοις· δι᾽ ὃ σε οἴομαι πάσχειν ταῦτα βουλαῖς ἐκείνης· οὐ μὴν ἀλλ᾽ οὐκέτι σε ἐπὶ πολὺ ὑπομενῶ λύπας ἔχοντα· ἐξ ἐμοῦ γὰρ κατὰ γένος, ἤτοι τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως ὑπάρχεις· ἐμοὶ δέ σε ἔτεκεν ἡ σὴ μήτηρ. εἰ δὲ ἔκ τινος ἄλλου τῶν θεῶν ἐγένου ἀφανιστικὸς οὕτω καὶ πονηρός, καὶ πάλαι ἂν ἦς τῶν ποτὲ οὐρανίων Τιτάνων ὑποχθονιώτερος. Οὕτως εἶπε, καὶ τὸν Παιήονα ἐκέλευσεν ἰάσασθαι αὐτόν· τούτῳ δ᾽ ἐπιπάσσων καὶ ἐπιτιθεὶς φάρμακα θεραπευτικὰ ὁ Παιήων ἐθεράπευσεν· οὐδαμῶς θνητός τε καὶ φθαρτὸς ἦν. ὥσπερ δὲ ὅτε ὁ ὀπὸς ταραττόμενος συνέπηξε τὸ λευκὸν γάλα ὑγρὸν ὄν, πάνυ δὲ ταχέως περιάγεται ταράττοντος τοῦ τυροποιοῦ· οὕτω ταχέως ἐθεράπευσε τὸν ὁρμητίαν Ἄρεα τὸ ἐπιτεθὲν φάρμακον. τοῦτον δὲ ἡ Ἥβη ἔλουσε, καὶ περικαλλῆ ἱμάτια ἐνέδυσε· τῷ Διῒ δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου παρεκάθητο τῇ δόξει σεμνυνόμενός τε καὶ γαυριῶν· αἱ δὲ αὖθις εἰς τὸ οἴκημα τοῦ μεγάλου Διὸς ὑπέστρεφον, ἡ Ἀργεία Ἥρα, καὶ ἡ τῇ ἑαυτῆς ἰσχύϊ βοηθοῦσα Ἀθηνᾶ, τοῦ φόνου τῶν ἀνδρῶν ἀποπαύσασαι τὸν ἀνθρωποκτόνον Ἄρεα.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Ζ.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος, Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Εὐσσώρου, Ἀκάμαντ', ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥα βάλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Ζ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Τῶν Τρώων δὲ καὶ Ἑλλήνων ἡ χαλεπὴ μάχη ἐμονώθη· πολλὰ δ' ἐνταῦθα κἀκεῖσε ἐπ' εὐθείας ὥρμησεν ὁ πόλεμος διὰ τοῦ πεδίου, ἀλλήλων κατ' εὐθὺ βαλλόντων τὰ σιδηρᾶ δόρατα, μεταξὺ τῶν ῥευμάτων τοῦ Σιμοῦντος καὶ τοῦ Ξάνθου. πρῶτος δὲ Αἴας ὁ Τελαμῶνος τὸ τῶν Ἑλλήνων περίφραγμα, ἔῤῥηξε καὶ ἔτρεψε τὴν φάλαγγα τῶν Τρώων, φῶς δὲ τοῖς φίλοις ἐποίησεν, ἄνδρα τρώσας, ὃς ἄριστος ἐν τοῖς Θραξὶν ἦν, Ἀκάμαντα τὸν υἱὸν τοῦ Εὐσώρου, τὸν μέγαν τε καὶ γενναῖον. τοῦτον δὴ ἔτρωσε πρῶτος κατὰ τὸ μετωπίδιον τῆς ἱππείας τρίχας ἐχούσης περικεφαλαίας· ἐνέπηξε δὲ τῷ μετώπῳ, ἐπέρασε δὲ εἰς τὸ ὀστοῦν ἡ σιδηρᾶ ἐπιδορατίς· σκότος δὲ αὐτὸν κατ' ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψεν. Ἄξυλον δὲ ἀπέκτεινεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης, τὸν υἱὸν τοῦ Τεύθραντος, ὃς τις κατῴκει ἐν τῇ καλῶς ἐκτισμένῃ Ἀρίσβῃ πλούσιος τῇ περιουσίᾳ, φίλος δὲ ἦν τῶν ἀνθρώπων· πάντας γὰρ

Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν·
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε·
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν· Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
Φεύγοντα· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν·
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο,
Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη

ἐφίλει παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν οἰκίαν οἰκῶν· ἀλλ᾽ οὐδεὶς τούτων αὐτῷ ἀπεσόβησε τότε τὴν χαλεπὴν φθορὰν ὑπερασπίσας, καὶ ἐναντιωθεὶς Διομήδῃ· ἀλλ᾽ ἀμφοτέρων ἀφείλετο τὴν ψυχὴν, αὐτοῦ τε καὶ Καλησίου τοῦ θεράποντος, ὃς δὴ τότε τῶν ἵππων ἦν ἡνίοχος· οὗτοι δὲ ἀμφότεροι εἰσῆλθον εἰς γῆν. Εὐρύαλος δὲ τὸν Δρῆσον καὶ Ὀφέλτιον ἀπέκτεινεν, ὥρμησε δὲ ἐπὶ Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὓς ποτὲ ἡ νύμφη ἡ Ναῒς ἡ Ἀβαρβαρέα ἔτεκε Βουκολίωνι τῷ ἀμέμπτῳ· ὁ Βουκολίων δὲ ἦν υἱὸς τοῦ λαμπροῦ Λαομέδοντος, πρεσβύτατος τῇ ἡλικίᾳ· ἐκ λαθρείας δὲ μίξεως ἔτεκεν αὐτὸν ἡ μήτηρ· ποιμαίνων δὲ παρὰ τοῖς προβάτοις ἐμίγη αὐτῇ συνουσίᾳ καὶ κοίτῃ· αὕτη δὲ ἔγκυος γενομένη ἔτεκε παῖδας διδύμους· καὶ τούτων μὲν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰ λαμπρὰ μέλη διέλυσεν ὁ υἱὸς τοῦ Μηκιστίου, καὶ ἀπὸ τῶν ὤμων τὰ ὅπλα ἐσκύλευε· Ἀστύαλον δὲ ἀπέκτεινεν ὁ ἐν πολέμῳ καρτερὸς Πολυποίτης· Πιδύτην δὲ τὸν ἀπὸ Περκώσου τῆς πόλεως ἀπέκτεινεν Ὀδυσσεὺς δόρατι σιδηρῷ. ὁ Τεῦκρος δὲ τὸν ἔνδοξον Ἀρετάονα· Ἀντίλοχος δὲ Ἄβληρον ἀπέκτεινε δόρατι λαμπρῷ, ὁ υἱὸς τοῦ Νέστορος· Ἔλατον δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. κατῴκει δὲ παρὰ τὰς ὄχθας Σατνιοῦντος τοῦ καλλιῤῥόου ποταμοῦ, τὴν ὑψηλὴν Πήδασον· Φύλακον δὲ ἀνεῖλεν Λήϊτος ὁ ἥρως φεύγοντα· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἀπέκτεινεν. τὸν Ἄδραστον δὲ μετὰ ταῦτα ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Μενέλαος ζῶντα ἐκράτησεν· οἱ ἵπποι γὰρ αὐτῷ ταραττόμενοι φόβῳ διὰ τοῦ πεδίου κλάδῳ ἐμποδισθέντες μυρίκης τὸ ἐπικαμπὲς ἅρμα συντρίψαντες, κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ ῥυμοῦ, αὐτοὶ μὲν ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὴν πόλιν, ὅπου οἱ ἄλλοι ταραττόμενοι ἔφευγον· αὐτὸς δὲ ἐκ τοῦ ὀχήματος ἐκυλίσθη παρὰ τὸν τροχὸν

Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλίσσετο γούνων.
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον,
Πρὸς Τρώων· τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ,
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'. Ἀτρείδης δὲ
Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι

ἐπὶ πρόσωπον, κατὰ στόμα ἐν τῇ γῇ· ἐφέστηκε δὲ αὐτῷ Μενέλαος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, κατέχων δόρυ μακρὸν. ὁ Ἄδραστος δὲ μετὰ ταῦτα λαβόμενος τῶν γονάτων παρεκάλει αὐτὸν, λέγων· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως ζῶντα με ἄγε, σὺ δ' ἂν λάβοις λύτρα ἀντάξια. πολλὰ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πλουσίου μοι πατρὸς χρήματα ἀπόθετα κεῖνται, χαλκός τε καὶ χρυσὸς, καὶ ὁ ὑπὸ πολλοῦ καμάτου γινόμενος σίδηρος· ἀπὸ τούτων ἂν σοι μετὰ χαρᾶς δοίη ὁ πατὴρ πλεῖστα λύτρα, ἐὰν ἐμὲ ζῶντα ἀκούσῃ ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. Οὕτως εἶπεν· τούτῳ δὲ τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς στήθεσιν ἔπειθε. καὶ δὴ αὐτὸν ταχέως ἔμελλε δώσειν τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι κατάξειν ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων. ἀλλ' ὁ Ἀγαμέμνων ἐξεναντίας ἦλθε τρέχων, καὶ ἀπειλήσας λόγον εἶπεν· ὦ ἀνειμένε καὶ ἔκλυτε, ὦ Μενέλαε, τί καὶ σὺ φείδῃ οὕτως ἀνδρῶν; ὄντως που ἄριστα πρός σε γέγονε κατὰ τὸν οἶκον παρὰ τῶν Τρώων· μηδεὶς τούτων διαφύγοι τὴν χαλεπὴν φθορὰν, καὶ τὰς ἡμετέρας χεῖρας· μηδὲ ὅντινα ἐν τῇ γαστρὶ ἡ μήτηρ νήπιον (ἄῤῥενα) ὄντα βαστάζοι, μηδ' οὗτος ἀποφύγοι· ἀλλ' ὁμοῦ πάντες ἐκ τῆς Ἰλίου απόλοιντο, ἄνευ κηδείας, καὶ ἀφανεῖς, ὡς μὴ δὲ μνημεῖον αὐτῶν παραλείπεσθαι· Οὕτως εἰπὼν παρέτρεψε τὴν τοῦ ἀδελφοῦ διάνοιαν ὁ ἥρως πρέποντα παραινέσας· ὁ δὲ ὤθησεν ἀφ' ἑαυτοῦ τῇ χειρὶ Ἄδραστον τὸν ἥρωα· τοῦτον δὲ Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς ἔτρωσε κατὰ τὴν λαγόνα· οὗτος δὲ κατέπεσεν· ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως λακτικῶς ἐπιβὰς τῷ στήθει, ἐξείλκυσε τὸ ἐκ μελίας δένδρου δόρυ. Ὁ Νέστωρ δὲ τοῖς Ἕλλησι παρεκελεύετο μεγάλως φωνήσας· ὦ προσφιλεῖς ἥρωες Ἕλληνες ὑπηρέται τοῦ Ἄρεος, μηδεὶς νῦν σκύλων ἐπιθυμῶν, ὀπίσω μενέτω, ὥσαν πλεῖστα κομίζων ἐπὶ τὰς ναῦς ἀφίκηται· ἀλλὰ τοὺς ἄνδρας ἀποκτείνωμεν· μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ταῦτα

Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖ τε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε·
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
Πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς,
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα,
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι·

ἐφ' ἡσυχίας κατὰ τὸ πεδίον τοὺς τεθνεῶτας νεκροὺς ἀφαιρήσεσθε. Οὕτως εἰπὼν ἑκάστου ἰσχύν τε καὶ ψυχὴν παρώξυνεν. τότε δὴ οἱ Τρῶες ὑπὸ τῶν πολεμικῶν Ἑλλήνων ἀνέβησαν ἂν εἰς τὴν Ἴλιον τῇ ἑαυτῶν ἀσθενείᾳ δαμασθέντες, εἰ μὴ τῷ Αἰνείᾳ καὶ τῷ Ἕκτορι εἶπε παραγενόμενος Ἕλενος ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου ὁ ἐξόχως ἄριστος τῶν οἰωνοσκόπων. ὦ Αἰνεία καὶ Ἕκτορ, ἐπειδὴ ὁ κατὰ πόλεμον πόνος ὑμῖν μάλιστα τῶν Τρώων, καὶ τῶν συμμάχων ἐρήρεισται καὶ ἐπίκειται, διότι ἄριστοι ἐπὶ πᾶσαν ὀρθότητα (ὁρμὴν) ὑπάρχετε καὶ τοῦ φρονεῖν καὶ τοῦ μάχεσθαι, στῆτε αὐτόθι, καὶ τὸν στρατὸν κωλύοντες κατέχετε πρὸ τῶν πυλῶν, πανταχόσε πορευόμενοι, πρὶν ἂν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν γυναικῶν πεσεῖν φεύγοντας, τοῖς πολεμίοις δὲ χαρὰν καὶ εὐφροσύνην γενέσθαι. ἐπειδὰν δὲ τὰς τάξεις πάσας πρὸς πόλεμον παροξύνητε, ἡμεῖς μὲν τοῖς Ἕλλησι πολεμήσομεν αὐτοῦ καρτεροῦντες, καίπερ λίαν καταπονούμενοι· ἀνάγκη γὰρ κατεπείγει καὶ βιάζεται· σὺ δὲ, ὦ Ἕκτορ, ἐπὶ τὴν πόλιν ἀπέρχου, εἰπὲ δὲ μετὰ ταῦτα τῇ σῇ μητρὶ καὶ ἐμῇ· αὕτη δὲ συναθροίζουσα τὰς γεραιὰς εἰς τὸν ναὸν τῆς εὐοφθάλμου Ἀθηνᾶς ἐν τῇ ἀκροπόλει, καὶ ἀνοίξασα τῇ κλειδὶ τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ δόμου, τὸν πέπλον ὃς αὐτῇ δοκεῖ λαμπρότατός τε καὶ μέγιστος εἶναι ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐκείνῃ αὐτῇ κατὰ πολὺ φίλτατος, θέτω ἐπὶ τοῖς γόνασι τῆς καλλικόμου Ἀθηνᾶς· καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῦς ἐν τῷ ναῷ ἐνιαυσιαίας, ἀδαμάστους θύσειν, ἐὰν ἐλεήσῃ καὶ οἰκτείρῃ τὴν πόλιν, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ μικρὰ τέκνα τῶν Τρώων· ἐὰν τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως ἀποστήσῃ τῆς ἱερᾶς Ἰλίου, τὸν θηριώδη πολεμιστὴν, τὸν ἰσχυρὸν ἐπιστήμονα τῆς μάχης, ὃν δὴ ἐγὼ οἴομαι ἰσχυρότατον τῶν Ἑλλήνων εἶναι· οὐδὲ Ἀχιλλέα ποτὲ οὔ-

Οὐδ' Ἀχιλῆα ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δὲ ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισιν,
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.

τως ἐφοβούμεθα τὸν ἡγεμόνα τοῦ λαοῦ, ὃν λέγουσιν ἐκ θεᾶς εἶναι· ἀλλ᾿ οὗτος γε λίαν ἐνθουσιᾷ, οὐδέ τις δύναται ἐξισοῦσθαι αὐτῷ κατὰ δύναμιν. Οὕτως εἶπεν. ὁ Ἕκτωρ δὲ οὐκ ἠπείθησε τῷ ἀδελφῷ. εὐθὺς δὲ ἐκ τοῦ δίφρου σὺν τοῖς ὅπλοις χαμαὶ κατεπήδησε, κινῶν δὲ τὸ ὀξὺ δόρυ ἐπορεύθη πανταχόσε κατὰ τὸν στρατὸν παροξύνων μάχεσθαι· ἤγειρε δὲ μάχην χαλεπήν. οὗτοι δὲ συνεστράφησαν, καὶ ἐναντίον ἔστησαν τῶν Ἑλλήνων· οἱ Ἕλληνες δὲ ὑπεχώρησαν, τοῦ φόνου δὲ ἐπαύσαντο· ᾠήθησαν δέ τινα τῶν ἀθανάτων θεῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ τοὺς ἀστέρας ἔχοντος κατελθεῖν, βοηθήσοντα τοῖς Τρωσὶν, ἐπειδὴ συνεστράφησαν. Ὁ Ἕκτωρ δὲ μεγάλως βοήσας παρεκελεύετο τοῖς Τρωσὶ, λέγων· ὦ Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι συστάδην μαχόμενοι, ἀνδρεῖοι ὑπάρχετε, ὦ φίλοι, μνήσθητε δὲ ἰσχύος ὁρμητικῆς, μέχρι ἂν ἐγὼ πορευθῶ πρὸς τὴν Ἴλιον, καὶ τοῖς γέρουσιν εἴπω τοῖς βουλευταῖς, καὶ ταῖς ἡμετέραις γαμεταῖς τοῖς θεοῖς εὔξασθαι, ὑποσχέσθαι δὲ θυσίας μεγάλας. Οὕτως εἰπὼν ἀπῆλθεν ὁ τὴν κόρυν ταχέως κινῶν Ἕκτωρ, περιέτυπτε δὲ αὐτὸν κατὰ τοὺς ἀστραγάλους, καὶ τὸν αὐχένα τὸ μέλαν δέρμα, ἤτοι ἡ δερματίνη περιφέρεια, ἣ ὑστάτη περιέκειτο τῆς ὀμφαλοὺς ἐχούσης ἀσπίδος. Γλαῦκος δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ἱππολόχου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων συνήρχοντο, πολεμεῖν προθυμούμενοι. οὗτοι δὲ ἡνίκα δὴ ἐγγὺς ἐγένοντο ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι, πρὸς τοῦτον πρότερον εἶπεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης· τίς δὲ σὺ ὑπάρχεις, ὦ βέλτιστε, ἀπὸ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων; οὐδεπώποτε γάρ σε τεθέαμαι ἐν τῇ μάχῃ τῇ δοξαζούσῃ τοὺς ἄνδρας τὸ πρότερον· νῦν δέ γε κατὰ πολὺ πάντας ὑπερβάλλεις τῇ σῇ εὐτολμίᾳ, ὅτε τὸ ἐμὸν μακρὸν δόρυ ὑπέμει-

Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν·
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
Τυδεΐδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρη·
Ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
Ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.

νας· ἀθλίων δὲ καὶ κακοδαιμόνων υἱοὶ τῇ ἐμῇ ἀπαντῶσιν ἰσχύι. εἰ δέ τις ἀπὸ τῶν ἀθανάτων θεῶν κατῆλθες ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, οὐκ ἂν ἐγὼ τοῖς οὐρανίοις θεοῖς πολεμοίην· καὶ γὰρ οὐδὲ ὁ υἱὸς τοῦ Δρύαντος, ὁ ἰσχυρὸς Λυκοῦργος ἐπὶ πολὺ ἦν, ὃς δὴ τοῖς οὐρανίοις θεοῖς διεφέρετο· ὅς τις ποτὲ τοῦ φλέγοντος ἰσχυρῶς καὶ ἀκμάζοντος καὶ ἐνθουσιῶντος Διονύσου τὰς τροφοὺς ἐδίωκε, κατὰ τὸ ἱερὸν ὄρος τὸ Νυσήιον· αὗται δὲ ὁμοῦ πᾶσαι τοὺς θύρσους εἰς γῆν κατέχεαν, ὑπὸ Λυκούργου τοῦ ἀνδροκτόνου τυπτόμεναι μάστιγι· ὁ Διόνυσος δὲ φοβηθεὶς κατέδυ εἰς τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης· ἡ Θέτις δὲ ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον φοβούμενον· τρόμος γὰρ ἰσχυρὸς κατεῖχεν αὐτὸν τῇ τοῦ ἀνδρὸς ἀπειλῇ. τούτῳ μὲν οὖν μετὰ ταῦτα ὠργίσθησαν οἱ θεοὶ οἱ ῥαδίως ζῶντες, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τυφλὸν ὁ τοῦ Κρόνου υἱός· οὐ τοίνυν ἔτ' ἐπὶ πολὺ ἔζησεν· ἐπειδὴ πᾶσι τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς ἐμισεῖτο. οὐδ' ἐγὼ τοῖς μακαρίοις θεοῖς βουλοίμην ἂν μάχεσθαι. εἰ δέ τις εἶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οἳ τὸν τῆς γῆς καρπὸν ἐσθίουσι, ἐγγύτερον παραγενοῦ, ὅπως ἂν τάχιον καταλάβῃς τὰ πέρατα τοῦ ὀλέθρου. Πρὸς τοῦτον δὲ ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Ἱππολόχου ἔλεγεν· ὦ μεγαλόψυχε υἱὲ τοῦ Τυδέως, τί δὴ τὴν γενεὰν ἐρωτᾷς; οἵα ἐστὶν ἡ τῶν φύλλων γενεὰ, τοιαύτη ἐστὶ καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων· τῶν φύλλων τὰ μὲν ἄνεμος χαμαὶ χέει, ἄλλα δὲ ὁ δρυμὸς ὁ πολιθαλὴς βλαστάνει, ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρῃ· οὕτω καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων γενεὰ, ἡ μὲν φύεται, ἡ δὲ ἀποπαύεται. εἰ δὲ βούλει, καὶ ταῦτα μάθε, ὅπως καλῶς γνῷς τὴν ἡμετέραν γενεὰν, πολλοὶ δὲ αὐτὴν ἄνδρες οἴδασιν· ἔστι πόλις Ἔφυρα κατὰ τὸ ἐνδότερον μέρος τοῦ ἱπποτρόφου Ἄργους, ἐκεῖ δὴ Σίσυφος ἦν, ὃς πανουργότατος ἀνδρῶν ἐγένετο, ὁ Σίσυφος ὁ υἱὸς τοῦ Αἰόλου· οὗτος τοίνυν ἐγέννησεν

Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν· αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν· ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσεν.
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια,
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρε δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλὰ·
Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι
Ὅ, ττί ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
Πεφνέμεν. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

υἱὸν τὸν Γλαῦκον· οὗτος δὲ ὁ Γλαῦκος ἐγέννησε τὸν ἄμεμπτον Βελλεροφόντην· τούτῳ δὲ οἱ θεοὶ κάλλος καὶ ἀνδρείαν ἐπέραστον παρέσχον· Προῖτος δὲ αὐτῷ κακὰ ἐν τῇ ψυχῇ ἐβουλεύσατο, ὅς δὴ ἐκ τοῦ δήμου ἀπήλασεν, ἐπειδὴ κατὰ πολὺ κρείττων ἦν τῶν Ἑλλήνων, Ζεὺς γὰρ ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὸν δῆμον ὑπέταξεν· τούτου δὲ ἡ γαμετὴ τοῦ Προίτου ἠράσθη ἡ ἔνδοξος Ἄντεια, συνευνασθῆναι αὐτῷ συνουσίᾳ λαθραίᾳ· ἀλλὰ τοῦτον οὐδαμῶς κατέπειθεν ἀγαθὰ φρονοῦντα τὸν συνετὸν Βελλεροφόντην. αὕτη δὲ ψευδῶς πρὸς Προῖτον τὸν βασιλέα ἔλεγεν. ὦ Προῖτε, ἀποθάνοις, ἢ ἀπόκτεινον τὸν Βελλεροφόντην, ἤτοι καλόν σοι ἀποθανεῖν, εἰ μὴ τιμωρήσῃ τοῦτον, ὅς τις ἐβουλήθη συνευνασθῆναι μοι συνουσίᾳ μὴ βουλομένῃ. Οὕτως εἶπε. τὸν βασιλέα δὲ κατέσχε θυμὸς, οἷον ἤκουσε· ἀποκτεῖναι γε μὴν ἐξέκλινε, σεβαστὸν γὰρ τοῦτο ἡγήσατο καὶ ᾐδέσθη ἐν τῇ ψυχῇ, ἔπεμψεν δὲ αὐτὸν εἰς τὴν Λυκίαν, ἔδωκε δ' οὗτος γράμματα χαλεπὰ, γράψας ἐν πινακιδίῳ ἐσφραγισμένῳ ἀλγεινὰ πλεῖστα· δεῖξαι δὲ αὐτὰ ἐκέλευσε τῷ ἑαυτοῦ πενθερῷ, ὅπως ἀποθάνοι. οὗτος δὲ ἐπορεύθη εἰς τὴν Λυκίαν σὺν ἀγαθῇ προπομπῇ τῶν θεῶν· ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν Λυκίαν κατέλαβε καὶ Ξάνθον τὸν ῥευματώδη ποταμὸν, φιλοφρόνως αὐτὸν ἐτίμα ὁ βασιλεὺς τῆς πλατείας καὶ μεγάλης Λυκίας· ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας ἐξένισεν αὐτὸν, καὶ ἐννέα βοῦς ἔθυσεν. ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ ἡ δεκάτη ῥοδόχρους ἡμέρα ἐφάνη, τότε αὐτὸν ἠρώτα, καὶ ἐζήτει τὸ γράμμα ἰδεῖν, ὅπερ ἂν αὐτῷ παρὰ Προίτου τοῦ γαμβροῦ κομίζοι. ἐπεὶ δὲ τὸ χαλεπὸν γράμμα τοῦ γαμβροῦ ἐδέξατο, πρῶτον μὲν τὴν ἀκαταμάχητον Χίμαιραν ἐπέταξε ἀνελεῖν· αὕτη δὲ ἦν γέννημα θεῖον, οὐκ ἀνθρώπινον, τὰ μὲν ἔμπροσθεν λέων ἦν, τὰ δὲ ὄπισθεν δράκων, τὰ δὲ μέσα χίμαιρα, φοβερὰν δύναμιν πυ-

Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας·
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμειῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεὺς·
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι·
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίαν, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν· οἳ μέγ' ἄριστοι
Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.

ρὸς καιομένου ἀποπνέουσα· καὶ ταύτην μὲν ἀνεῖλε τοῖς τῶν θεῶν τέρασι, καὶ σημείοις πειθαρχήσας. τὸ δεύτερον δὲ τοῖς Σολύμοις ἐπολέμησε τοῖς ἐνδόξοις· ἰσχυροτάτην δὲ ταύτην γε μάχην ἀνδρῶν εἶπεν εἰσελθεῖν, ἤτοι πολεμῆσαι. τὸ τρίτον δὲ ἀνεῖλεν Ἀμαζόνας τὰς τοῖς ἀνδράσιν ἀντιτασσομένας. τούτῳ δὲ ἐπανιόντι ἄλλον δόλον ἰσχυρὸν κατεσκεύαζε· ἐκλεξάμενος ἐκ τῆς πλατείας καὶ μεγάλης Λυκίας ἄνδρας κρατίστους, ἐκάθισεν ἔνεδραν. οὗτοι δὲ οὐκ εἰς τοὐπίσω ἐπὶ τὸν οἶκον ὑπέστρεψαν· πάντας γὰρ ἀπέκτεινεν ὁ ἄμεμπτος Βελλεροφόντης. ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ ἐπέγνω θεοῦ υἱὸν ἀγαθὸν ὄντα, ἐκεῖ κατέσχεν αὐτὸν, ἔδωκε δ' οὗτος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Κασσάνδραν· ἔδωκε δὲ αὐτῷ τῆς βασιλικῆς ἁπάσης τιμῆς τὸ ἥμισυ. ἔτι γε μὴν οἱ Λύκιοι χωρίον ἐξέταμον αὐτῷ ἐξόχως τῶν ἄλλων, καλὸν γῆς φυτευσίμου καὶ ἀροσίμου, ὅπως αὐτὸ καρποῖτο. αὕτη δὲ ἔτεκε τρία τέκνα τῷ συνετῷ Βελλεροφόντῃ, τόν τε Ἴσανδρον, καὶ τὸν Ἱππόλοχον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. τῇ μὲν οὖν Λαοδαμείᾳ συνευνάσθη ὁ βουλευτικὸς Ζεύς. αὕτη δὲ ἔτεκε τὸν ἰσόθεον Σαρπηδόνα τὸν πολεμιστήν. ἀλλ' ἐπειδὴ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἐμισεῖτο πᾶσι τοῖς θεοῖς, οὗτος μὲν μόνος ἐπλανᾶτο κατὰ τὸ πεδίον τὸ Ἀλήιον, ἐν ᾧ οἶος αὐτὸς ἠλᾶτο, τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν κατεσθίων, τὴν μετ' ἀνθρώπων ἀναστροφὴν ἐκκλίνων. Ἴσανδρον δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἄρης, ὁ ἀκόρεστος τοῦ πολέμου, μαχόμενον τοῖς ἐνδόξοις Σολύμοις ἐφόνευσε. τὴν δὲ Λαοδάμειαν ἡ καλλίδιφρος Ἄρτεμις ὀργισθεῖσα ἀπέκτεινεν. ὁ Ἱππόλοχος δέ με ἐγέννησε, καὶ ἐκ τούτου γενέσθαι φημί. ἔπεμψε δέ με εἰς Τροίαν, καί μοι πάνυ πολλὰ ἐνετείλατο ἀεὶ ἀνδραγαθεῖν, καὶ ὑπέροχον τῶν ἄλλων καὶ ἔκκριτον εἶναι· μὴ δὲ τὸ γένος τῶν προγόνων αἰσχύνειν, οἳ μάλα κράτιστοι ἐγένοντο ἔν τε τῇ Ἐφύρᾳ (Κορίνθῳ) καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ καὶ με-

Ταύτης τοι γενεᾶς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν, ἐν δώμασ' ἐμοῖσιν.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν·
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί· σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
Πολλοὶ μὲν γὰρ Τρῶες ἐμοὶ, κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κτείνειν ὅν κε θεός γε πόροι καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι·
Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι·
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο·
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ πύργον ἵκανεν,
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες,

γάλῃ Λυκίᾳ. ταύτης δὴ τῆς γενεᾶς, καὶ τοῦ σπέρματος εἶναι καυχῶμαι. Οὕτως εἶπεν. ἐχάρη δὲ ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης. τὸ δόρυ μὲν οὖν κατέπηξεν ἐπὶ τῇ γῇ τῇ πολλοὺς βοσκούσῃ καὶ τρεφούσῃ· οὗτος δὲ λόγοις προσηνέσι πρὸς τὸν βασιλέα τοῦ λαοῦ διελέγετο· ὄντως δή μοι φίλος πατρικὸς εἶ παλαιός· Οἰνεὺς γάρ ποτε ὁ ἔνδοξος τὸν ἄμεμπτον Βελλεροφόντην ἐξένισεν ἐν τοῖς οἴκοις, εἴκοσιν ἡμέρας κατασχὼν αὐτόν. οὗτοι δὲ καὶ ἀλλήλοις ἐχαρίσαντο περικαλλῆ ξένια. ὁ μὲν Οἰνεὺς ἔδωκε ζωστῆρα φοινικίνῳ χρώματι λελαμπρυσμένον· ὁ Βελλεροφόντης δὲ χρυσοῦν ποτήριον διπλοῦν, τὴν βάσιν δηλονότι κοίλην ἔχον. καὶ κατέλιπον αὐτὸ ἐγὼ ἐρχόμενος, ἐν τῷ ἐμῷ οἴκῳ. τοῦ Τυδέως δὲ οὐ μέμνημαι· ἐπειδή με νήπιον ὄντα κατέλιπεν, ὁπηνίκα ὁ τῶν Ἑλλήνων στρατὸς ἀπώλετο ἐν ταῖς Θήβαις. δι' ὃ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξένος φίλος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἄργους ὑπάρχω· σὺ δὲ ἐμοὶ ἐν τῇ Λυκίᾳ, ὅταν εἰς τὸν δῆμον τούτων τῶν Λυκίων παραγένωμαι· τὰ δόρατα δὲ ἀλλήλων ἐκκλίνωμεν, καίτοι ἐν πλήθει ὄντες· καὶ γὰρ πολλοὶ μὲν ἐμοὶ Τρῶες, καὶ ἔνδοξοι σύμμαχοι, ἀποκτείνειν ὃν ἂν θεὸς παράσχοι καὶ τοῖς ποσὶ καταλάβω. πολλοὶ δὲ πάλιν σοὶ Ἕλληνες, ἀναιρεῖν ὃν ἂν δύνῃ· τὰ ὅπλα δὲ ἀλλήλοις ἀντικαταλλάξωμεν, ὅπως καὶ οὗτοι μάθωσιν, ὅτι φίλοι πατρικοὶ καυχώμεθα εἶναι. Οὕτω δὴ εἰπόντες, ἀπὸ τῶν ἵππων ὁρμήσαντες, τὰς ἀλλήλων χεῖρας ἔλαβον, καὶ πίστεις ἐποιήσαντο. τότε δὴ τῷ Γλαύκῳ ἐξεῖλε καὶ ἀπώλεσε τὴν διάνοιαν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ὁ Ζεὺς, ὃς πρὸς Διομήδην τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως ἤλλαττε τὰ ὅπλα, χρυσᾶ διδοὺς ἀντὶ χαλκῶν, καὶ ἑκατὸν βοῶν ἄξια, ἀντὶ ἀξίων ἐννέα βοῶν. Ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐπειδὴ τὰς Σκαιὰς πύλας καὶ τὸν πύργον κατέλαβε, περὶ αὐτὸν ἔτρεχον αἱ τῶν Τρῴων γυναῖκες, καὶ

Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
Ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντα ἔσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνησταῖς ἀλόχοισι·
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίαις ἀλόχοισιν·
Ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
Ἐλθόντ', ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.
Ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ὡς σπείσῃς Διῒ πατρὶ, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα·
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας, ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,
Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον

θυγατέρες, ἐρωτῶσαι ὑπὲρ τῶν υἱῶν, καὶ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῶν συγγενῶν, καὶ τῶν ἀνδρῶν· αὐτὸς δὲ ἐκέλευσεν εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς πάσας ἐφεξῆς· πολλαῖς δὲ λύπαι ἐπήρτηντο. Ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ τὸν περικαλλῆ οἶκον τοῦ Πριάμου κατέλαβε τὸν γλυπταῖς στοαῖς κατεσκευασμένον· ἐν αὐτῷ δὲ πεντήκοντα ἐνῆσαν δωμάτια ἀπὸ λίθου ἐξεσμένου, ἐγγὺς ἀλλήλων κατεσκευασμένα· ἔνθα δὴ οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου ἐκοιμῶντο σὺν ταῖς ἑαυτῶν γυναιξὶ ταῖς κατὰ μνηστείας γαμηθείσαις· τῶν θυγατέρων δὲ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους ἀπαντικρὺ, ἐντὸς τῆς αὐλῆς, δώδεκα ἦσαν δωμάτια ὑπερῷα ἀπὸ λίθου ἐξεσμένου, ἐγγὺς ἀλλήλων ᾠκοδομημένα· ἔνθα δὴ οἱ γαμβροὶ ἐκοιμῶντο τοῦ Πριάμου σὺν ταῖς αἰδοῦς ἀξίαις γαμεταῖς· τηνικαῦτα αὐτῷ ἦλθεν ἐξεναντίας ἡ μήτηρ, ἡ δῶρον παρὰ τῆς φύσεως ἔχουσα τὸ εἶναι ἠπία, εἰς τὴν Λαοδίκην ἀπερχομένη, τὴν κατὰ μορφὴν ἀρίστην πασῶν τῶν θυγατέρων αὐτῆς· ἐνέφυ δ᾽ οὖν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἤτοι περιέλαβεν αὐτῷ τὴν χεῖρα, καὶ λόγον εἶπε, καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκάλει· ὦ τέκνον, τίποτε καταλιπὼν τὸν θρασὺν πόλεμον ἦλθες ἐνθάδε; ὄντως δὴ λίαν καταπονοῦσιν οἱ κακώνυμοι υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων, μαχόμενοι περὶ τὴν πόλιν· σὲ δὲ ἀνέπεισεν ἡ ψυχὴ δεῦρο παραγενόμενον ἆραι τὰς χεῖρας, καὶ εὔξασθαι τῷ Διῒ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως· ἀλλ᾽ ἀνάμενε, ὅπως ἂν σοι οἶνον ἥδιστον ἐνέγκω, ἵνα θύσῃς τῷ Διὶ τῷ πατρὶ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀθανάτοις θεοῖς πρῶτον· μετὰ ταῦτα δὲ καὶ σὺ ὠφεληθῇς, ἐὰν πίῃς, ἀνδρὶ γὰρ κεκοπιακότι τὴν δύναμιν μεγάλως αὔξει ὁ οἶνος, ὥσπερ σὺ κεκοπίακας βοηθῶν τοῖς σοῖς πολίταις. Ταύτῃ δὲ ἀπεκρίνατο μετὰ ταῦθ᾽ ὁ μέγας Ἕκτωρ ὁ ῥαδίως τὴν περικεφαλαίαν κινῶν· μή μοι οἶνον ἱλαρωτέρους τοὺς χρωμένους ποιοῦντα πρόφερε, ὦ σεβαστὴ μῆτερ, μήπως με ἐκνευρίσῃς καὶ ἀπογυμνώσῃς τῆς δυνάμεως, καὶ ἐπιλάθωμαι τῆς ἰσχύος. χερσὶ δὲ μεμολυσμένοις τῷ Διῒ θύειν οἶνον θερματικὸν εὐλα-

Ἅζομαι· οὐδέ πη ἐστὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
Πέπλον δ' ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχοι Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
Αἴκ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν· ὥς κέν οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖο τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο. ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·

βοῦμαι, οὐδέ πη θέμις τῷ τὰ μέλαινα νέφη συνάγοντι υἱῷ τοῦ Κρόνου εὔχεσθαι τὸν αἵματι καθαρῷ, καὶ μετὰ κόνεως μεμιγμένῳ μεμολυσμένον. ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς τὸν ναὸν της λαφυραγωγοῦ Ἀθηνᾶς ἴθι μετὰ θυμιαμάτων ἀθροίσασα τὰς πρεσβύτιδας· ὅς τις δὲ ἀπὸ τῶν πέπλων σοι λαμπρότατος, καὶ μέγιστος ὑπάρχει ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ σοὶ αὐτῇ πάνυ προσφιλέστατος, τοῦτον θὲς ἐπὶ τοῖς γόνασι τῆς καλλικόμου Ἀθηνᾶς, καὶ ὑπόσχου αὐτῇ δώδεκα βοῦς ἐν τῷ ναῷ ἐνιαυσιαίας, ἀδαμάστους θύσειν, ἐὰν οἰκτείρῃ τήν τε πόλιν, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ μικρὰ παιδία τῶν Τρῴων, ἐὰν τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως ἀποστήσῃ τῆς ἱερᾶς Ἰλίου τὸν θηριώδη πολεμιστὴν, τὸν ἰσχυρὸν ἐπιστήμονα τῆς μάχης· ἀλλὰ σὺ μὲν ἐπὶ τὸν ναὸν τῆς λαφυραγωγοῦ Ἀθηνᾶς ἴθι· ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον πορεύσομαι, ἵνα αὐτὸν καλέσω, ἐὰν ἐθέλῃ εἰπόντος μου ὑπακούειν· ὡς εἴθε αὐτῷ αὐτόθι διασταίη ἡ γῆ· μέγα γὰρ βλάβος αὐτὸν ἔτρεφεν ὁ Οὐράνιος τοῖς τε Τρωσὶ, καὶ τῷ μεγαλοψύχῳ Πριάμῳ, καὶ τοῖς τούτου τέκνοις· εἰ ἐκεῖνον γε θεασαίμην καταβάντα εἰς Ἅιδου, ὑπολάβοιμι ἂν κατὰ τὴν ἐμὴν διάνοιαν ἐπιλαθέσθαι τῆς ἀτερποῦς ταλαιπωρίας. Οὕτως εἶπεν. αὕτη δὲ ἐλθοῦσα εἰς τὸν οἶκον ταῖς θεραπαινίσιν ἐκέλευσεν· αὗται δὲ συνήθροισαν κατὰ τὴν πόλιν τὰς πρεσβύτιδας· αὐτὴ δὲ εἰς τὸ εὐῶδες καὶ τεθυμιασμένον δῶμα κατέβη, ὅπου ἦσαν αὐτῇ οἱ πεποικιλμένοι καὶ πολύχροι πέπλοι, ἔργα γυναικῶν τῶν ἀπὸ τῆς Σιδῶνος, ἃς αὐτὸς ὁ θεοῦ εἶδος ἔχων Ἀλέξανδρος ἤγαγεν ἐκ τῆς Σιδῶνος, ἐπιπλεύσας τὴν πλατεῖαν θάλασσαν, κατ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν, καθ' ἣν τὴν εὐγενῆ Ἑλένην ἀνήγαγε. τούτων τῶν πέπλων ἕνα ἄρασα ἡ Ἑκάβη, προσέφερε δῶρον τῇ Ἀθηνᾷ, ὃς ὡραιότατος ἦν διαφόροις καλλωπίσμασι,

Ἀστὴρ δ' ὡς ἔλλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων·
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μὲν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι, τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δ' ἐλάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
Ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα·

καὶ μέγιστος, ἐξέλαμπε δὲ καθάπερ ἀστὴρ· ἔκειτο δὲ ἔσχατος τῶν ἄλλων· ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι, πολλαὶ δὲ ἐπηκολούθουν πρεσβύτιδες· Αὗται δὲ ὁπηνίκα τὸν ναὸν κατέλαβον τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ ἀκροπόλει, ἤνοιξε τὰς θύρας αὐταῖς ἡ περικαλλὴς Θεανὼ, ἡ θυγάτηρ τοῦ Κισσέως, ἡ γυνὴ τοῦ ἱππικοῦ Ἀντήνορος· ταύτην γὰρ οἱ Τρῶες ἐποίησαν λειτουργὸν τῆς Ἀθηνᾶς· αὗται δὲ πᾶσαι σὺν φωνῇ θρηνητικῇ ἀνέτειναν τὰς χεῖρας· ἡ δὲ εὐειδὴς Θεανὼ τὸν πέπλον λαβοῦσα, ἔθηκεν ἐπὶ τοῖς γόνασι τῆς καλλικόμου Ἀθηνᾶς· θεοκλυτοῦσα δὲ ηὔχετο τῇ θυγατρὶ τοῦ μεγάλου Διὸς, λέγουσα· ὦ σεβαστὴ Ἀθηνᾶ, φύλαξ τῶν πόλεων, ἐνδοξοτάτη τῶν θεῶν, σύντριψον νῦν τὸ δόρυ τοῦ Διομήδους, καὶ αὐτὸν πεσεῖν ἐπὶ πρόσωπον δὸς, ἔμπροσθεν τῶν Σκαιῶν πυλῶν· ὅπως σοι νῦν εὐθὺς δώδεκα βοῦς ἐν τῷ ναῷ ἐνιαυσιαίας, ἀδαμάστους θύσωμεν, ἐὰν οἰκτείρῃς τήν τε πόλιν, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ μικρὰ παιδία τῶν Τρώων. Οὕτως εἶπεν εὐχομένη· τῷ νεύματι δὲ ἠρνεῖτο ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ. Οὕτως αὗται μὲν ηὔχοντο τῇ θυγατρὶ τοῦ μεγάλου Διός. Ὁ Ἕκτωρ δὲ εἰς τὰ περικαλλῆ δώματα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπορεύθη, ἃ δὴ αὐτὸς κατεσκεύασε μετ' ἀνδρῶν, οἳ τότε ἄριστοι ἦσαν ἐν τῇ εὐγέῳ Τροίᾳ, ἄνδρες οἰκοδόμοι, οἵτινες αὐτῷ ᾠκοδόμησαν νυμφικὸν κοιτωνίσκον, καὶ ἀνδρῶνα, καὶ ἔξω αὐλὴν ἐγγὺς τοῦ Πριάμου καὶ Ἕκτορος ἐν τῇ ἀκροπόλει. ἐκεῖ δὴ Ἕκτωρ εἰσῆλθεν ὁ φίλος τοῦ Διὸς· ἐν τῇ χειρὶ δὲ κατεῖχε δόρυ ἕνδεκα πηχῶν, ἔμπροσθεν δὲ ἔλαμπεν ἡ τοῦ δόρατος σιδηρᾶ ἐπιδορατὶς, χρυσοῦς δὲ περιέκειτο πόρκης, ἤτοι κρίκος ὁ συνέχων τὸν σίδηρον πρὸς τὸ ξύλον τοῦ δόρατος. τοῦτον δὲ εὗρεν ἐν τῷ δωματίῳ περιέποντα καὶ ἐπιμελούμενον τῶν ὡραίων αὐτοῦ ὅπλων, τῆς τε ἀσπίδος, καὶ τοῦ θώρακος, καὶ τὸ ἐπικαμπὲς τόξον μεταχειριζόμενον· ἡ Ἑλληνὶς δὲ

Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε, πτόλεμός τε
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο·
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὔτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ, οὐδὲ νεμέσσει
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
Ὅρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς, κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,

Ἑλένη μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν δούλων αὐτῆς ἐκάθητο, καὶ ταῖς θεραπενίσι περὶ τῶν ἔργων ἐπέταττε. τοῦτον δὲ ὁ Ἕκτωρ θεασάμενος ὠνείδισε καὶ ἐλοιδόρησε λόγοις αἰσχροῖς λέγων· ὦ κακόδαιμον, οὐ καλῶς δὴ ταύτην τὴν ὀργὴν ἔθου ἐν τῇ ψυχῇ· οἱ μὲν λαοὶ ἀπόλλυνται περὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ὑψηλὸν τεῖχος μαχόμενοι· ἕνεκα δὲ σοῦ ὁ πόλεμος καὶ ἡ μάχη περὶ τήνδε τὴν πόλιν ἀνῆπται· σὺ δὲ ὀφείλεις μάχεσθαι καὶ ἄλλῳ, εἴτινα ἀμελοῦντα τοῦ μισητοῦ πολέμου θεάσαιο· ἀλλ' ἀνάστα, μήπως ταχέως ἡ πόλις ὑπὸ πυρὸς φθαρτικοῦ κατακαῇ. Πρὸς τοῦτον δὲ ὁ θεοῦ εἶδος ἔχων Ἀλέξανδρος εἶπεν· ὦ Ἕκτορ, ἐπειδή με κατὰ τὸ πρέπον ἐλοιδόρησας, οὐδὲ παρὰ τὸ πρέπον, τούτου χάριν ἐρῶ σοι· σὺ δὲ νόησον, καὶ ἄκουσόν μου. οὐδαμῶς ἐγὼ ὀργῇ τῇ πρὸς τοὺς Τρῶας, οὐδ' ἀναξιοπαθήσει τοσοῦτον ἐκαθήμην ἐν τῷ δώματι, ἐβουλόμην δὲ ἐκ τῆς συμβάσης μοι λύπης ἐκ τῆς ἥττης παρατροπήν τινα καὶ παραμυθίαν εὑρεῖν, καὶ εἶξαι τῇ συμφορᾷ, καὶ ἡσυχάσαι· νῦν δέ με παραινέσασα ἡ γαμετὴ λόγοις προσηνέσι καὶ πραέσι παρώρμησε καὶ διήγειρεν εἰς πόλεμον· δοκεῖ δὲ καὶ ἐμοὶ αὐτῷ οὕτως ἔσεσθαι βέλτιον· ἡ νίκη δὲ ἐξ ἀμοιβῆς παραγίνεται, ἐναλλὰξ πρὸς ἄλλον καὶ ἄλλον χωροῦσα· ἀλλ' ἄγε νυνὶ ἀνάμεινον, ὅπως ἐνδυθῶ τὰ πολεμικὰ ὅπλα· ἢ πορεύου, ἐγὼ δὲ μετὰ σὲ ἐλεύσομαι· οἴομαι δέ σε καταλήψεσθαι. Οὕτως εἶπε. πρὸς αὐτὸν δὲ οὐδὲν εἶπεν ὁ ῥαδίως τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ. πρὸς τοῦτον δὲ ἡ Ἑλένη λόγοις πραέσι καὶ προσηνέσιν ἔλεγεν· ὦ ἀνδράδελφε ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς, τῆς κακοβούλου, τῆς φρικτῆς, καὶ χαλεπῆς, ὡς εἴθε τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτε με τὴν ἀρχὴν ἔτεκεν ἡ μήτηρ, συστροφή τις καὶ ῥύμη ἀνέμου ᾤχετο προφέρουσά με εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα τῆς πολυταράχου θαλάσσης, ὅπου με ἀπέπνιξεν ἄν, πρὶν ἢ τὰ ἔργα ταῦτα γενέσθαι· ἐπεὶ δὲ ταῦτα τὰ κακὰ οὕτως οἱ θεοὶ ἐπελεί-

Ὃς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἂρ ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κεν μ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε σὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ ἐϋπέπλῳ
Πύργῳ ἐφειστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·
Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
Πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
Ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων ἐϋπέπλων,

ωσαν, ἀνδρὸς μετὰ ταῦτα κρείσσονος εἴθε εἴην γυνὴ, ὃς οἶδεν ἀναξιωπάθησιν, καὶ ονείδη πολλὰ ἀνθρώπων· τούτῳ δὲ οὔτε νῦν λογισμὸς (διάνοια) βέβαιός ἐστιν, οὔτε μετὰ ταῦτα ἔσται, δι' ὃ καὶ παραπολαύσειν αὐτὸν τῆς μωρίας ὑπολαμβάνω. ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ κάθισον ἐπὶ τούτῳ τῷ δίφρῳ, ἀνδράδελφε, ἐπειδή σε κόπος κατὰ διάνοιαν λίαν κατέλαβεν, ἕνεκα ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς, καὶ ἕνεκα τῆς βλάβης τοῦ Ἀλεξάνδρου, οἷς ἐπέθηκεν ὁ Ζεὺς μοῖραν καὶ τύχην κακὴν, ἵνα καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ὑπάρχωμεν μετ' ᾠδῆς μνημονευόμενοι τῆς μεταγενεστέροις ἀνθρώποις. Ταύτῃ δὲ ἀπεκρίνατο μετὰ ταῦτα ὁ μέγας Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν· ὦ Ἑλένη, μή με ποίει καθίσαι, καίπερ φιλοῦσα, οὐ γὰρ καταπείσεις με: ἤδη γάρ μοι ἡ ψυχὴ ἐφώρμηται ὅπως βοηθήσω τοῖς Τρωσὶν, οἳ μεγάλως ἔχουσι πόθον ἐμοῦ ἀπόντος· ἀλλὰ σὺ διέγειρε τοῦτον, σπευδέτω δὲ καὶ αὐτὸς, ὅπως ἂν ἐμὲ καταλάβῃ ἐντὸς ἔτι τῆς πόλεως ὄντα· καὶ γὰρ ἐγὼ ἀπελεύσομαι εἰς τὸν οἶκον μου, ὅπως θεάσωμαι τοὺς οἰκείους (ἐν τῷ οἴκῳ), καὶ τὴν ἀγαπητὴν γυναῖκα, καὶ τὸν μικρὸν υἱόν· οὐ γάρ τι οἶδα, εἰ πάλιν αὐτοῖς ἐξ ὑποστροφῆς ἐλεύσομαι μετὰ ταῦτα, ἢ ἤδη με οἱ θεοὶ δαμάσουσι καὶ φονεύσουσιν Ἑλλήνων χερσί. Οὕτω δὴ εἰπὼν, ἀπῆλθεν ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ. ταχέως δὲ μετὰ ταῦτα ἀφίκετο εἰς τὸν οἶκον τὸν καλῶς οἰκούμενον, οὐχ εὗρε δὲ ἐν τῷ οἴκῳ Ἀνδρομάχην τὴν λευκὰς ἔχουσαν τὰς ὠλένας, ἀλλ' αὕτη μετὰ τοῦ παιδὸς, καὶ τῆς καλῶς ἐνδεδυμένης θεραπαίνης ἐπὶ τῷ πύργῳ ἵστατο ὀλολύζουσα καὶ θρηνοῦσα. ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐπειδὴ οὐκ ἔνδον κατέλαβε (εὗρεν) τὴν ἄμεμπτον γαμετὴν, ἔστη παρὰ τὸν βατῆρα τῶν θυρῶν ἐλθὼν, μετὰ τοῦτο δὲ εἶπε ταῖς δούλαις· ἄγε δή μοι, ὦ δοῦλαι, εἴπατε τἀληθῆ· ποῦ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου ἡ λευκοβραχίων Ἀνδρομάχη, ἢ εἴς τινα οἶκον τῶν ἀνδραδέλφων, ἢ τῶν καλῶς ἐσταλμένων συννύμφων, ἢ

Ἠ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖ ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πῃ ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων ἐϋπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται·
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
Μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις, ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος·
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑλήεσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπορεύθη, ὅπου αἱ ἄλλαι καλλίκομοι Τρωάδες ἐξιλεοῦνται τὴν φοβερὰν θεάν. Πρὸς τοῦτον δὲ ἡ ἐνεργὸς καὶ σπουδαία φύλαξ τοῦ οἴκου εἶπε λόγον· ὦ Ἕκτορ, ἐπειδή με πάνυ ἐκέλευσας τἀληθῆ εἰπεῖν, οὔτε που εἰς οἶκον τῶν ἀνδραδέλφων, οὔτε τῶν καλῶς ἐσταλμένων συννύμφων, οὔτε εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπορεύθη, ὅπου αἱ ἄλλαι καλλίκομοι Τρωάδες ἐξιλεοῦνται τὴν φοβερὰν θεάν· ἀλλ' ἐπὶ τὸν μέγαν πύργον ἀπῆλθε τῆς Ἰλίου, διότι ἤκουσε τοὺς Τρῶας καταπονεῖσθαι, νίκην δὲ εἶναι μεγάλην τῶν Ἑλλήνων. αὕτη μὲν οὖν ἐπὶ τὸ τεῖχος σπεύδουσα ἀφίκετο, μαινάδι ὁμοία, ἅμα δ' αὐτῇ καὶ ἡ τροφὸς φέρει τὸν παῖδα. εἶπε δὴ ἡ γυνὴ ἡ φύλαξ τοῦ οἴκου. ὁ Ἕκτωρ δὲ ἀφώρμησεν ἐκ τοῦ οἴκου διὰ τῆς αὐτῆς πάλιν ὁδοῦ κατὰ τὰς καλῶς· οἰκουμένας ὁδούς. ὁπηνίκα δὲ τὰς πύλας κατέλαβε, διελθὼν τὴν μεγάλην πόλιν, τὰς Σκαιάς, ὅπου δὴ ἔμελλεν ἐξελθεῖν (ἐξιέναι) εἰς τὸ πεδίον, ἐκεῖ ἡ ἐπὶ πολλοῖς δώροις γαμηθεῖσα γυνὴ ἐξεναντίας ἦλθε τρέχουσα Ἀνδρομάχη ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγαλοψύχου Ἠετίωνος· Ἠετίων ὃς κατῴκει ἐν τῇ Ὑποπλάκῳ ὑλώδει Θήβῃ τῇ Ὑποπλακίᾳ τῶν Κιλίκων ἀνδρῶν βασιλεύων, τούτου δὴ ἡ θυγάτηρ ἐγεγάμητο Ἕκτορι τῷ πολεμιστῇ. αὕτη μετὰ ταῦτα ἀπήντησεν αὐτῷ· σὺν αὐτῇ δὲ ἐπορεύετο καὶ ἡ θεράπαινα, τὸν παῖδα πρὸς τῷ κόλπῳ βαστάζουσα, ἁπαλόφρονα, μικρὸν παντελῶς τὸν ἀγαπητὸν υἱὸν τοῦ Ἕκτορος, τὸν περικαλλεῖ τε καὶ λαμπρῷ ἀστέρι παραπλήσιον, ὃν δὴ Ἕκτωρ ἐκάλει Σκαμάνδριον, οἱ ἄλλοι δὲ Ἀστυάνακτα, μόνος γὰρ ὁ Ἕκτωρ ἔσωζε τὴν Ἴλιον. οὗτος μὲν οὖν ἐμειδίασεν ἀποβλέψας εἰς τὸν παῖδα μετὰ σιγῆς, ἡ Ἀνδρομάχη δὲ πλησίον παρέστη αὐτῷ δακρύουσα, ἐνέφυ δὲ αὐτῷ τῇ χειρὶ, ἤτοι δυσαποσπάστως ἐλάβετο τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ λόγον εἶπε, καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκά-

Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ,
Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἐμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ·
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Βουσὶν ἔπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.
Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑλήεσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅγε τήν γ' ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.

λει. ὦ μακάριε καὶ εὔδαιμον, ἀπολεῖ σε ἡ σὴ ἀνδρεία, οὐδ᾽ ἐλεεῖς καὶ οἰκτείρεις τὸν νήπιόν σου υἱὸν, καὶ ἐμὲ τὴν δυστυχῆ, ἣ ταχέως χήρα καὶ ἐστερημένη σοῦ ἔσομαι· ταχέως γάρ σε ἀποκτενοῦσιν οἱ Ἕλληνες πάντες ὁρμήσαντες, ἐμοὶ δὲ ἐπικερδέστερον ἂν εἴη σοῦ ἀποτυχούσῃ καὶ στερηθείσῃ τὴν γῆν ὑπεισδῦναι· οὐκέτι γὰρ ἄλλη ἔσται μοι παραμυθία, ἐπειδὰν σὺ ἐπισπάσῃ τὸν θάνατον, ἀλλὰ λῦπαι· οὐδ᾽ ἔστι μοι πατὴρ καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ· τὸν μὲν γὰρ πατέρα τὸν ἐμὸν ἀπέκτεινεν ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεὺς, ἐξεπόρθησε δὲ τὴν πόλιν τὴν καλῶς οἰκουμένην τῶν Κιλίκων τὴν ὑψηλὰς πύλας ἔχουσαν Θήβην· ἀπέκτεινε δὲ τὸν Ἠετίωνα, οὐδὲ ἐσκύλευσεν αὐτόν· ᾐδέσθη γὰρ τοῦτό γε ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ· ἀλλὰ κατέκαυσεν αὐτὸν σὺν τοῖς ποικίλοις ὅπλοις, καὶ μνημεῖον ἐπέχεεν· πτελέας δὲ περιεφύτευσαν αἱ νύμφαι αἱ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβουσαι, αἱ θυγατέρες τοῦ Διὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος. οἵτινες δέ μοι ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν ἐν τοῖς οἴκοις, οὗτοι μὲν πάντες ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπορεύθησαν εἰς Ἄιδου· πάντας γὰρ ἐφόνευσεν ὁ ταχύπους ἔνδοξος Ἀχιλλεὺς, ἐπὶ ταῖς βουσὶ ταῖς ἑλισσούσαις τοὺς πόδας κατὰ τὴν πορείαν, καὶ τοῖς λευκοῖς προβάτοις. τὴν μητέρα δὲ, ἥτις ἐβασίλευεν ἐν τῇ ὑλώδει Ὑποπλάκῳ, ταύτην ἐπειδὴ ἐνθάδε ἤγαγε σὺν τοῖς ἄλλοις κτήμασιν, πάλιν οὗτος ἠλευθέρωσεν αὐτὴν, ἄπειρα, ἤτοι πλεῖστα λύτρα λαβών· ἐν τοῖς οἴκοις δὲ τοῦ πατρὸς ἔτρωσεν αὐτὴν ἡ τοξότις Ἄρτεμις. ὦ Ἕκτορ, σὺ δέ μοι ὑπάρχεις πατὴρ, καὶ σεβαστὴ μήτηρ, καὶ ἀδελφὸς, σὺ δέ μοι ἀγαπητὸς σύνευνος. ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ἐλέει καὶ οἴκτειρε, καὶ αὐτόθι μένε ἐπὶ τῷ πύργῳ, μήπως ποιήσῃς τὸν σὸν παῖδα ὀρφανὸν, καὶ τὴν γυναῖκα χήραν. τὸν στρατὸν δὲ στῆσον παρὰ τὴν ἀγρίαν συκῆν, ὅπου μάλιστα βάσιμός ἐστιν ἡ πόλις, καὶ τὸ τεῖχος ἐπίδρομον, ἤτοι κατωφερὲς, καθ᾽ ὅ ἐστιν ἐπιδραμεῖν κατερχόμενον

Τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἤπου τίς σφὶν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε, κακὸς ὡς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο·
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλαις ἱστὸν ὑφαίνοις·
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος, ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος

ἀπὸ τοῦ τείχους· τρὶς γὰρ αὐτοῦ ἐλθόντες οἱ κράτιστοι ἐπειράσαντο οἱ περὶ τοὺς δύο Αἴαντας καὶ τὸν ὑπερένδοξον Ἰδομενέα, καὶ οἱ περὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἀτρέως, καὶ τὸν ἰσχυρὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως. ἤ τις που αὐτοῖς εἶπεν ἔμπειρος μαντειῶν, ἢ δὴ καὶ αὐτῶν ἡ ψυχὴ προτρέπει καὶ παρακελεύεται. Πρὸς ταύτην δὲ ὁ μέγας Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν εἶπεν· ὄντως καὶ ἐμοὶ ταῦτα πάντα διὰ φροντίδος ἐστὶν, ὦ γύναι· ἀλλὰ πάνυ δεινῶς αἰδοῦμαι τοὺς Τρῶας, καὶ τὰς Τρωάδας τὰς ἑλκούσας τοὺς πέπλους, ἐὰν, καθάπερ δειλὸς, πόῤῥω τοῦ πολέμου φεύγω· οὐδέ με ἡ ψυχὴ προτρέπει, ἐπειδὴ ἔμαθον εἶναι ἀνδρεῖος ἀεὶ, καὶ ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς τῶν Τρώων πολεμεῖν, κτώμενος τοῦ τε πατρὸς εὔκλειαν μεγάλην, καὶ ἐμὴν αὐτοῦ· καλῶς γὰρ ἐγὼ τοῦτο ἐπίσταμαι κατὰ λογισμὸν καὶ διάνοιαν· ἔσται ἡμέρα, ὅταν ποτὲ ἡ ἱερὰ Ἴλιος ἀπόληται, καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ λαὸς τοῦ πολεμικοῦ Πριάμου, ἀλλ᾽ οὔ μοι τοσοῦτον διὰ φροντίδος ἐστὶν ἡ λύπη, καὶ τὸ πάθος τῶν Τρώων, οὔτε αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε τοῦ βασιλέως Πριάμου, οὔτε τῶν ἀδελφῶν, οἳ πολλοὶ ἂν καὶ γενναῖοι πέσοιεν ἐν τῇ γῇ ὑπ᾽ ἀνδρῶν πολεμικῶν, καὶ ἐχθρῶν, ὅσον σοῦ, ὁπηνίκα ἄν τις τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων δακρύουσαν ἐπάγηται, ἀφελόμενος τὴν ἐλευθέραν ἡμέραν, καὶ ἐν Ἄργει οὖσα ὑπ᾽ ἄλλης κελευομένη ἱστὸν ἂν ἐργάζοιο, καὶ ὕδωρ ἂν φέροις ἀπὸ τῆς Μεσσηΐδος, ἢ τῆς Ὑπερείας πηγῆς, πάνυ βιαζομένη· ἰσχυρὰ δέ σοι ἀνάγκη ἐπικείσεται· καί ποτέ τις ἂν εἴπῃ θεασάμενός σε δακρύουσαν· Ἕκτορος αὕτη ἐστὶ γυνὴ, ὃς ἐν τῷ πολεμεῖν ἠρίστευε τῶν ἱππικῶν Τρώων, ὅτε περὶ τὴν Ἴλιον ἐπολέμουν. οὕτω ποτέ τις λέξει, σοὶ δὲ καινὴ λύπη γενήσεται, ἐνδείᾳ καὶ στερήσει ἀνδρὸς τοι-

Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς.
Ταρβήσας χαλκόν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας.
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ' ἄλλοισί τε θεοῖσι·
Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα. φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,

ούτου ἀποσοβεῖν τὴν δουλικὴν ἡμέραν. ἀλλ' εἴθε ἀποθανόντα με γῆ κεχυμένη καταχαλύπτοι, πρίν τι τῆς σῆς ὀλολυγῆς καὶ τοῦ σοῦ ἑλκυσμοῦ αἰσθέσθαι. Οὕτως εἰπὼν, τοῦ ἑαυτοῦ παιδὸς κινηθεὶς ἥψατο ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ, ὀπίσω δὲ ο παῖς εἰς τὸν κόλπον τῆς εὐειματούσης τροφοῦ ἐκάμφθη βοῶν, ταραχθεὶς ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ ἀγαπητοῦ πατρὸς, φοβηθεὶς τὸν σίδηρον, καὶ τὸ τῆς περικεφαλαίας ἄκρον τὸ τὰς ἱππείας τρίχας ἔχον, φοβερῶς ἀπὸ τῆς ἄκρας περικεφαλαίας κλινόμενον θεασάμενος· ἐγέλασε δὲ ὁ ἀγαπητὸς, καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ· εὐθὺς δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὴν περικεφαλαίαν ἀφείλετο ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ, καὶ ταύτην μὲν κατέθηκεν ἐπὶ τῇ γῇ πάνυ λάμπουσαν. τὸν ἑαυτοῦ δὲ οὗτος υἱὸν ἐπειδὴ ἐφίλησε, καὶ ἐκίνησε ταῖς χερσὶν, εἶπεν εὐξάμενος τῷ Διῒ, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς· ὦ Ζεῦ, καὶ ὦ ἄλλοι θεοὶ, δότε δὴ καὶ τοῦτον γενέσθαι τὸν ἐμὸν υἱὸν ἐπίσημον ἐν τοῖς Τρωσὶν, ὥσπερ καὶ ἐγὼ, καὶ οὕτω τὴν δύναμιν ἀγαθὸν, καὶ τῆς Ἰλίου ἰσχυρῶς βασιλεύειν, καί ποτέ τις εἴθε εἴποι, οὗτος πολὺ κρείσσων ἐστὶ τοῦ πατρὸς, ἐκ τοῦ πολέμου ἐπανερχόμενον. σκῦλα δὲ καὶ ὅπλα ἡμαγμένα ἄγοι, ἀποκτείνας ἄνδρα πολέμιον, εὐφρανθείη δὲ κατὰ διάνοιαν ἡ μήτηρ. Οὕτως εἰπὼν ἔθηκεν ἐν ταῖς χερσὶ τῆς ἀγαπητῆς γυναικὸς τὸν ἑαυτοῦ παῖδα· αὕτη δὲ ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ εὐώδει κόλπῳ μετὰ δακρύων γελάσασα· ὁ ἀνὴρ δὲ θεασάμενος ᾤκτειρε, καὶ τῇ χειρὶ αὐτὴν κατέψησε, καὶ λόγον εἶπε, καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκάλει· ὦ μακάρια καὶ εὔδαιμον, μὴ πάνυ μοι λυποῦ ἐν τῇ ψυχῇ, οὐδεὶς γάρ με ἀνὴρ παρὰ τὸ εἱμαρμένον ἀποκτείνας πέμψει τῷ Ἅιδῃ, εἱμαρμένην δὲ οὐδένα οἴομαι ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐκφυγεῖν, οὔτε δειλὸν, οὔτε ἀνδρεῖον, ἐπειδὰν την ἀρχὴν γεννηθῇ· ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον ἀπελθοῦσα τὰ σὰ ἔργα ἐπιμελείας ἀξίου, τόν τε ἱστὸν καὶ τὴν ἠλακάτην,

Ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσι δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
Ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρην ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψασθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,

καὶ ταῖς θεραπαίναις ἐπίταττε ἐπὶ τὰ ἔργα χωρεῖν, ὁ πόλεμος δὲ τοῖς ἀνδράσι διὰ φροντίδος ἔσαι πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα πάντων, οἳ ἐν Ἰλίῳ γεγόνασι καὶ εἰσί. Οὕτως εἰπὼν, ἀνέλαβε τὴν περικεφαλαίαν ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ τὴν ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένην· ἡ προσφιλὴς δὲ γυνὴ εἰς τὸν οἶκον ἀπῆλθε, συνεχῶς ἐπιστρεφομένη, καταχέουσα δάκρυον πολὺ, καὶ μὴ ξηραινόμενον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀεὶ θάλλον. ταχέως δὲ μετὰ ταῦτα ἀφίκετο πρὸς τοὺς καλῶς οἰκουμένους οἴκους τοῦ ἀνδροκτόνου Ἕκτορος· εὗρε δὲ ἐντὸς πολλὰς θεραπαίνας, ταύταις δὲ πάσαις θρῆνον ἤγειρε. αὗται μὲν οὖν ἔτι ζῶντα τὸν Ἕκτορα ἔκλαιον ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ· οὐ γὰρ ἔτ᾽ ᾤοντο αὐτὸν ἐξ ὑποστροφῆς ἐκ τοῦ πολέμου ἀφίξεσθαι, ἐκφυγόντα τὴν δύναμιν, καὶ τὰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Πάρις δὲ οὐκ ἐβράδυνεν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς αὐτοῦ οἴκοις, ἀλλ᾽ οὗτος ἐπειδὴ ἐνεδύσατο τὰ ἔνδοξα, καὶ ποικίλα τῷ σιδήρῳ ὅπλα, ὥρμησε μετὰ ταῦτα ἀνὰ τὴν πόλιν, ποσὶ ταχέσι θαῤῥῶν. ὥσπερ δὲ ὅταν τις ἵππος ἑστὼς καὶ τρεφόμενος ἐν ἄχει γενόμενος, παρὰ τῇ φάτνῃ διακόψας τὸν δεσμὸν, τρέχῃ διὰ τοῦ πεδίου, ἐριγδουπῶν, καὶ κυμβαλίζων, εἰωθὼς λούεσθαι ἐν ποταμῷ καλλιῤῥῷ, γαυριῶν· εἰς ὕψος δὲ τὴν κεφαλὴν ἔχει, αἱ χαῖται δὲ, ἤτοι αἱ τοῦ αὐχένος τρίχες τοῖς ὤμοις περισείονται, οὗτος δὲ ὡραιότητι θαῤῥῶν· ῥᾳδίως αὐτὸν τὰ γόνατα φέρουσιν ἐπὶ τὰς διατριβὰς, καὶ τὰς νομὰς τῶν ἵππων. οὕτως Ἀλέξανδρος. ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου ἀπὸ τῆς Περγάμου τῆς ἀκροπόλεως τοῖς ὅπλοις περιλάμπων καθάπερ Ἥλιος ἐπορεύθη χαίρων, καὶ γαννύμενος, ταχεῖς δὲ πόδες αὐτὸν ἔφερον· ταχέως δὲ μετὰ ταῦτα κατέλαβε τὸν ἔνδοξον Ἕκτορα τὸν ἀδελφὸν, ἡνίκα δὴ ἔμελλε παραλλάξειν τὴν χώραν, ὅπου τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ ὡμίλει. Πρὸς τοῦτον δὲ πρότερον Ἀλέξανδρος ὁ θεοῖς ὅμοιος εἶπεν· ὦ ἀδελφὲ, ἆρα σε καὶ

Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον ὡς ἐκέλευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθίεις τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις. τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
Ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴκέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ, ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

Τέλος τοῦ Πρώτου Τόμου.

σπεύδοντα, πάνυ κωλύω, καὶ ἐμποδίζω βραδύνων, οὐδὲ ἦλθον αἰσίως καὶ πρεπόντως, ὡς ἐπέταξας. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ· ὦ μακάριε καὶ εὔδαιμον, οὐδεὶς ἂν ἀνήρ σοι, ὃς δίκαιος εἴη, καὶ τὸ καθῆκον τηρεῖν εἰδείη, τὸ τοῦ πολέμου ἔργον ἀτιμάσειε, καὶ ἐξουθενίσειε, ἐπειδὴ ἰσχυρὸς εἶ, ἀλλὰ ἑκουσίως ἀμελεῖς, καὶ οὐ βούλει· ἡ δὲ ἐμὴ ψυχὴ λυπεῖται ἐν τῷ λογισμῷ, ὅταν κατὰ σοῦ ὕβρεις καὶ ὀνείδη ἀκούω παρὰ τῶν Τρώων, οἵτινες ἔχουσι μεγάλην ταλαιπωρίαν ἕνεκα σοῦ· ἀλλὰ πορευώμεθα· ταῦτα δὲ μετὰ ταῦτα ἐξιλασόμεθα, ἐάν ποτε ὁ Ζεὺς παράσχῃ, τοῖς ἐπουρανίοις καὶ ἀεὶ οὖσι θεοῖς στήσασθαι ἐν τοῖς οἴκοις κρατῆρα ἐλεύθερον, ἤτοι τὸν ἐπὶ ἐλευθερίᾳ ἱστάμενον, ἀπωσαμένους ἐκ τῆς Τροίας τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας.

Τέλος τοῦ Πρώτου Τόμου.

στιχ.	Ἀναπλήρωσις τοῦ κειμένȣ ἐκ τῶν δύο Ἀντιγρ. 3. καὶ 10. τȣ͂ Plut. 32.	Ἀναπλήρωσις τῆς παραφράσεως ἐκ τῆς τοῦ Ψελλοῦ.
	A	A
16	– – – – – –	δύο
	B	B
771	– – – – – –	ταῖς καμπυλοπρύμνοις, καὶ θαλασσοπλόοις.
	Γ	Γ
42	– – – – – –	καὶ παράδειγμα τῶν ἄλλων· ὁ δὲ Δίδυμος καὶ ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν ὑποβλεπόμενον διὰ μῖσος.
125	– – – – – –	αὐτὴ δὲ ἱστουργεῖ
448	Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν	Οὗτοι μὲν δὴ ἐν ἁπαλοῖς κατεκοιμήθησαν λέκτροις
	Δ	Δ
32	– – – – – –	ὅτι ἀδιαλείπτως προθυμῇ
202	– – – – – –	ἐκ Τρίκκης τῆς ἱπποτρόφȣ
251	Ἦλθε δ᾽ ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν	Ἦλθε δ᾽ ἐπὶ τοῖς Κρησὶ πορευόμενος κατὰ τὰ συστροφὰς τῶν ἀνδρῶν.
277	Τῷ δέ τ᾽, ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον, ἠΰτε πίσσα.	Τούτῳ δὲ πόῤῥωθεν ὑπάρχοντι μέλαν, καθάπερ πίσσα,
	E	E
	– – – – – –	– – – – – –
	Z	Z
121	Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες	Οὗτοι δὲ ἡνίκα δὴ ἐγγὺς ἐγένοντο ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι
148	– – – – – –	κατὰ τὸν τοῦ ἔαρος καιρόν.

στιχ.	Τὸ κείμενον τῦ Ἀντιγράφυ	Τὸ κείμενον τοῦ Heyne
	Α	Α
5	δ' ἐτελείετο	δὲ τελείετο
15	καὶ ἐλίσσετο	καὶ λίσσετο
20	λύσαιτε ... δέχεσθε	λῦσαί τε... δέχεσθαι
106	κρήγυον ἔειπας	τὸ κρήγυον εἶπας
170	οὐδὲ γ' οἴω	οὐδὲ σ' οἴω
176	διοτροφέων	διοτρεφέων
179	σῆσι, καὶ οἷς	σῆς, καὶ σοῖς
191	ἐναρίξοι	ἐναρίζοι
204	τετελέσθαι	τελέεσθαι
207	τὸ σὸν	τεὸν
245	ποτὶ	προτὶ
264	ἄπεστι	Θησέα τ' Αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
295	σήμαινε	σέμαιν'
323	δώωσιν	δώῃσιν
327	Μυρμιδόνων ἐπὶ	Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ
359	πάροιθεν	πάροιθ'
376	ἱερέα	ἱερῆα
423	μετ'	κατὰ
425	ἔπειτά γε	ἔπειτά τοι
435	πρυμνήσια	πρυμνήσι'
454	ἐπικρήηνον	ἐπικρήηνον
485	ψαμάθου	ψαμάθοις
521	μή σε	μή τι
533	ἑδρέων	ἑδέων
551	ἔειπας	ἔειπες
565	εἰσιν ὁλ....	εἴ σ' ἐν
580	ἑδρέων	ἑδέων
593	Σίντιοι	Σίντιες
602	οὐ δὲ γε	οὐ μὲν

στιχ.	B	B
11	καρηκομόωντας	κάρη κομό...
12	πασσυδίη	πανσυδίη
34	ὑπαὶ	ὑπὸ
48	προσεβήσατο	προσεβήσετο
51	καρηκομόωντας	κάρη κομό...
65	καρηκομόωντας	κάρη κομό...
66	πασσυδίη	πανσυδίη
82	ἄριστος Ἀχαιῶν	ἄριστος ἐνὶ στρατῷ
95	στοναχίζετο	στεναχίζετο
98	διοτροφέων	διοτρεφέων
109	προσηύδα	μετηύδα
113	ευτύχεον	ἐΰτύχεον
150	ἐπεσσεύοντο	ἔπ' ἐσσεύοντο
160	καδδέ	κάδ δὲ
179	μετὰ	κατὰ
192	Ἀτρείδαο	Ἀτρύωνος
205	ᾧ ἔδωκε	ᾧ δῶκε
206	Βασιλεύη	ἐμβασιλεύη
221	τῷ δ' αὖ	τότ' αὖ τ'
248	Εἰ κ'	εἰ δ'
268	ὑπὸ	ὕπο
269	ἀπεμόρξατο	ἀπομόρξατο
287	Ἐνθάδε γε	ἐνθάδ' ἔτι
288	Εὐτύχεον	ἐΰτύχεον
310	βωμοῦ δ' ὑπα ...	βωμοῦ ὑπα....
315	ἀμφιποτᾶτο	ἀμφεποτᾶτο
321	εἰσῆλθεν	εἰσῆλθ'
322	Κάλχας αὐ...	Κάλχας δ' αὐ...
323	καρηκομόωντες	κάρη κομό...
328	ὡς ἡμεῖς γε τοσ...	ὡς ἡμεῖς τοσ...
---	πτολεμίζομεν	πτολεμίξομεν
331	ποῦ	πῆ
366	μαχέσονται	μαχέονται

ςιχ·

370	μὴν	μὰν
422	ἀνέρυσαν	αὖ ἔρυσαν
442	κέλευε	κέλευσε
447	ἀγήραον	ἀγήρων
456	κορυφῆ	κορυφῆς
—	φαίνεται	φαίνετε
472	καρηκομόω …	κάρη κομό …
495	Κλονιός	Κλονίος
501	ἐϋκτι..	ἐῢ κτίμ…
505	ἐϋκτι…	ἐῢ κτίμ …
540	ἡγεμόνευε	ἡγεμόνευ'
549	καδδ'	κάδ δ'
569	οἳ δὲ γε Μυ…	οἳ δὲ Μυ…
—	ἐϋκτίμ…	ἐῢ κτιμ…
570	ἐϋκτιμ…	ἐῢ κτιμ…
571	Ἀρνειάς	Ὀρνειάς
572	ἐμβασίλευσεν	ἐμβασίλευεν
575	ἂν	ἀνὰ
583	Βρυσείας	Βρυσειάς
608	Παρνασίαν	Παῤῥασίην
616	ὅσσον θ'	ὅσον ἐφ'
624	Ἀγασθενέος	Ἀγασθένεος
629	Δουλίχιον	Δουλίχιόν δ'
651	ἀνδροφόντῃ	ἀνδρειφόντῃ
671	Νηρεὺς δ' Αἰσύμηθεν	Νηρεὺς αὖ Σύμηθεν
676	Βάσον τε	Κάσον τε
678	τῶν δ' αὖ	τῶν αὖ
680	τοῖς δέ	τῶν δὲ
692	καδδὲ	κάδ δὲ
709	πόθεόν γε	πόθεον δὲ
711	Φέρας	Φερὰς
717	τραχεῖαν	τρηχεῖαν
741	τέτοκε	τέκετο
746	ὑπερθύμου	ὑπερθύμοιο

ϛιχ.		
765	οἰετέας	οἰέτεας
782	ὅτε γ' ἀμφί	ὅτε τ' ἀμφὶ
784	στοναχίζετο	στεναχίζετο
826	αὖ ἦρ...	αὖ τ' ἦρ...
828	οἳ δ' ἄρ' Ἀδράςειαν	οἳ δ' ἄρ' Ἀδρήστειαν
850	ἐπισκίδναται	ἐπικίδναται
865	Πυλαιμένεος	Ταλαιμένεως
	Γ	Γ
56	ἦ ῥά κεν	ἦ τέ κεν
61	ὅς ῥά γε	ὅς ῥά τε
64	χρυσῆς	χρυσέης
68	καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς	καὶ πάντας Ἀχαιούς
94	τάμοιμεν	τάμωμεν
100	ἐμεῖο	ἐμῆς .....
102	διακριθεῖτε	διακρινθεῖτε
105	ἄξατε	ἄξετε
116	ἔπεμψε	ἔπεμπε
119	νῆας τ' ἐπὶ	νῆας ἐπὶ
——	ἐκέλευσεν	ἐκέλευεν
126	μαρμαρέην	πορφυρέην
144	Αἴθρα	Αἴθρη
149	σκαιαῖσι πύλαισι	σκαιῇσι πύλῃσι
158	θεαῖς	θεῇς
163	ἴδῃς	ἴδῃ
189	ὅτε ἦλθον	ὅτε τ' ἦλθον
209	ἀγειρομένοισι	ἀγρομένοισι
226	τίς γὰρ	τίς τ'
244	φίλῃ ἐν	φίλῃ ἐνὶ
252	τάμνετε	τάμναι
255	δέ γε	δέ κε
257	ναίοιμεν	νέονται
273	τάμε	τάμνε
294	θευομένους	δευομένους

στιχ.

297	εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν	εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
382	καδδ'	κάδ δ'
393	τόν δ'	τόν γ'
402	κἀκεῖθι	καὶ κεῖθι
404	ἀγέσθαι	ἄγεσθαι
430	εὔχου	εὔχε'
445	Κραναῇ	Κρανάῃ
447	ἄρχε	ἦρχ'
	Δ	Δ
18	ἤ τοι κὲν	ἤτοι μὲν
42	ἔασον	ἐᾶσαι
53	διάπερσον	διαπέρσαι
75	ἀστέρα ἧκε	ἀστέρ' ἕηκε
76	ἢ στρατῷ	ἠὲ στρατῷ
107	προδόκαισι	προδοκῇσι
115	πρὶν βληθῆναι	πρὶν βλῆσθαι
——	Ἀτρέως υἱὸν	ἀρχὸν Ἀχαιῶν
129	ἥ γε	ἥτοι
159	αἷς	ᾗς
173	καδδέ	κάδ δὲ
209	ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων	ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
260	κρητῆρσι	κρητῆρι
264	εὔχεο	εὔχεαι
279	ῥίγησεν δὲ	ῥίγησέν τε
318	μέν κεν	μέν τοι
363	μεταμώλια	μεταμώνια
391	Καδμεῖοι	Κάδμειοι
392	ἄψ ἄν ...	ἄψ οἵ ἄν...
427	ἐπασσύτερον	ἐπασσύτεραι
463	γὰρ ῥ' ἐρύοντα	γὰρ ἐρύοντα
512	οὐ μὴν	οὐ μὰν
527	ἐπεσσύμενον	ἐπεσσύμενος

ςιχ.	E	E
51	Ἄρτεμις ἐσθλὴ	Ἄρτεμις αὐτὴ
111	κατ' ἵππων	καθ' ἵππων
135	καί περ πρὶν	καὶ, πρὶν περ
156	πατρὶ μὲν.....	πατέρι δὲ γε γόον...
214	κάρην	κάρη
239	βάντε	βάντες
245	ἔχοντε	ἔχοντας
247	υἱὸς μεγαλήτορος	υἱὸς μὲν ἀμύμονος
273	κεν	κε
282	θώρακι	θώρηκι
288	ἕτερόν γε	ἕτερόν γ'
317	ἀπὸ θυμὸν	ἐκ θυμὸν
331	ἔην θεὰ	ἔην θεὸς
336	ὀξέϊ δουρὶ	ὀξέϊ χαλκῷ
359	δὸς δὲ	δός τε
363	τῇδ' Ἄρης	τῇ δ' ἄρ' Ἄρης
366	ἄκοντε	ἀέκοντι
408	ποτὶ	προτὶ
412	μή πως	μὴ δὴν
425	χρυσῇ	χρυσέῃ
434	ὅγε	ὅγ' ἄρ
444	ἀλευάμενος	ἀλευόμενος
531	ἀνδρῶν	δ' ἀνδρῶν
561	ἀρηΐφιλος Μενέλαος	βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
662	ἐγχριφθεῖσα	ἐγχρίμφθεῖσα
756	ἐξήρετο	ἐξείρετο
758	ὅς τοῖόν τε	ὁσσάτιόν τε
763	ἐξαποδίωμαι	ἐξ ἀποδίωμαι
798	ἀπεμόργνυ	ἀπομόργνυ
815	γινώσκω	γιγνώσκω
878	δεδμήμεθα	δεδμήμεσθα
881	ὑπέρθυμον	ὑπερφίαλον
886	αἰναῖσι	αἰνῇσι
887	τυπαῖσι	τυπῇσι
894	ἐννεσίαισι	ἐννεσίῃσι

ϛιχ.	Ζ	Ζ
61	ἔτρεψεν	παρέπεισε
110	Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ	Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ᾽ ἐπίκουροι
227	Τρῶες ἐμοὶ	ἐμοὶ Τρῶες
244	πεντήκοντα ἔσαν	πεντήκοντ᾽ ἔνεσαν
314	σὺν	ξὺν
447	εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε	εὖ μὲν γὰρ τόδε
519	ἠκέλευσας	ἐκέλευες

Τῶν σφαλμάτων τοῦ κειμένου διόρθωσις.

ϛοιχ. ϛιχ.		Γράφε.
Α		
9	ὃ	ὁ
14	στέμματ᾽	στέμμα τ᾽
88	οὔτις ἐμεῦ	οὔτις, ἐμεῦ
192	παύσεειν	παύσειεν
372	στέμματ᾽	στέμμα τ᾽
Β		
97	ερήτυον	ἐρήτυον
523	πηγῆς	πηγῆς
Γ		
7	ταίγε ἔριδα	κακὴν ἔριδα
219	αἴδρει	αἴδρεϊ
Δ		
193	όττιτάχιστα	ὅττι τάχιστα
Ε		
433	γινώσκων ὃ	γινώσκων, ὃ
551	εὔπωλον	ἐΰπωλον
558	ἐπαίξας	ἐπαΐξας
	αιολαμίτρην	αἰολομίτρην
Ζ		
322	ἀφόωντα	ἁφόωντα

Τῶν σφαλμάτων τῆς Παραφράσεως διόρθωσις·

σελ.	στίχ.		Γράφε.
XXVI.	21	ἀνδραποδεῖσαι	ἀνδραποδίσαι
3	1	ἡμῖν ὦ θεὰ τοῦ	ἡμῖν, ὦ θεά, τοῦ (1)
9	8	βασιλέως·	βασιλέως;
11	27	ὦ	ᾧ
13	35	οὐδὲ	οὐδὲ
15	15	ὑιοί	ὑιοὶ
21	11	᾿κάθησε	ἐκάθησε
23	17	μητὴρ	μήτηρ
—	35	πρᾶξαιμε	πρᾶξαίμε
33	3	γονατῶν	γονάτων
37	17	ὠδῆς	ᾠδῆς
39	18	ειπε	εἶπε
41	14	θείαι	θεῖαι
47	5	οἴκον	οἶκον
59	21	ἑκάστου	ἑκάστου
61	12	αὑτῶν	αὐτῶν
63	8	τὸ, τῇ	, τὸ τῇ
71	2	ἕνατος·	ἔννατος
73	13	Ἕλληνες	Ἕλληνες δὲ
81	33	ὀρνήθω	ὀρνήθων
117	11	ἐχθροις	ἐχθροῖς
141	26	ἐξαπατᾶν	ἐξαπατᾷν
148	32	(2)	ὅτι ἀδιαλείπτως προθυμῆ
153	1	ὅπος	ὅπως
—	4	οξεῖ	ὀξεῖ
209	12	αὐτὸ	αὐτὸν
231	27	ὑπερηφανῶν	ὑπερηφάνων
247	14	δρυινος	δρυΐνος
263	27	ἔαρος δ᾿ ἐπιγίνεται ὥρη .	κατὰ τὸν τοῦ ἔαρος καιρὸν (3)
287	33	τηναρχὴν	τὴν ἀρχὴν

(1) Τὰ περὶ στιγμῶν σφάλματα τῆς Παραφράσεως εἰς μερικὰ μέρη, διὰ πολλὰ αἴτια, ἠκολούθησαν ὄχι ὀλίγα· ἀλλ᾿ οἱ εὐμενεῖς ἀναγνῶσται ὁδηγηθήσονται ἀπὸ τὸ κείμενον.

(2) κατὰ λάθος ἀφεθέν.

(3) κατὰ τὸν Ψελλόν.

ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

ΜΕΤΑ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΑΣ.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ

ΕΞ ΙΔΙΟΧΕΙΡΟΥ

ΤΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΓΑΖΗ

ΝΥΝ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΗΣ

Ἡ͵ προστίθεται καὶ Βατραχομυομαχία σὺν τῇ ἰδίᾳ παραφράσει ἐκδιδομένη τὸ δεύτερον.

ΠΑΡΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΘΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Τόμος Β.

ΕΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ,
ἐκ τῆς Τυπογραφίας Νικολάου Κάρλη
αωιβ.

ΒΙΟΣ * ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΓΑΖΗ.

Θεόδωρος ὁ Γαζῆς Θεσσαλονικεὺς, καὶ πάντων τῶν εἰς Ἰταλίαν καταφυγόντων, καὶ εἰσαγαγόντων ἐκεῖ τὴν παιδείαν ὁ προκομμενέτερος, ὡς ἅπαντες σχεδὸν τὸ θέλουσιν, ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν, ἐν ᾧ τὰ νικητικὰ ἅρματα τοῦ Ἀμουρὰθ ἐρήμουν τὴν Ἑλλάδα (1) καὶ διὰ νὰ προσδιορίσωμεν τὸν καιρὸν τῆς μετοικίας του, ὡς ἐκ συμπερασμοῦ δυνάμεθα, ἐν ᾧ ὁ βάρβαρος ἐπόρθησε τὴν πατρίδα του· ἥτις ἦτο στολισμὸς οὐ μόνον τῆς Μακεδωνίας, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος· ὅπερ συμπίπτει μὲ τὸ τριακοστὸν ἔτος τοῦ ιέ. αἰῶνος (2).

---

* Ὁ βίος οὗτος συνεγράφη μὲν εἰς τὸ Λατινικὸν παρὰ Christian. Frid. Boerneri (ὅς τις μετὰ τὸν Hum. Hodium ἐσύνθεσεν ὁλόκληρον βιβλίον ἐπιγραφόμενον De doctis Hominibus Graecis Litterarum Graecarum in Italia restauratoribus) μετεφράσθη δὲ ἤδη εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν κατὰ τὴν γενομένην μοι ὑπόσχεσιν (Τόμ. Α΄. τῆς παρ. ἐκδόσ. Σελ. XX. σημ. 3.). Ὑποσημειῶ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ μετάφρασις ἔγινε κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Λαψ. αψλ. ὁ ἐκδ.

(1) Ὁ Ἰόυιος ἐν Ἐγκωμ. σελ. 48.

(2) Ὁ Ἰωάννης Ἀναγνώστης, ὁ ὁποῖος καὶ παρὼν εὑρέθη εἰς τὴν δυστυχίαν τῆς πατρίδος του, ἔγραψε τὴν διήγησιν ταύτης τῆς πορθήσεως· ὁ Λέων Ἀλλάτιος ἐξέδωκεν αὐτὴν (συμμίκ. βιβ. β΄. σελ. 318.),

Φθάσας εἰς Ἰταλίαν, ἐννόησεν ὅτι εἶχε χρείαν τοῦ νὰ ὁμιλῇ καλῶς τὴν Λατινικὴν διὰ νὰ γνωρίσῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ τὴν ἀξίαν καὶ τιμὴν τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας· ὅθεν παρευθὺς ἔλαβε διδάσκαλον τὸν Οὐϊκτόριον Φελτρένσην, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμαθε, καὶ μετ' οὐ πολὺ ὡμίλει οὕτω πως τὰ Λατινικά· ὥστε εἴτε ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν εἰς τὸ Λατινικὸν, εἴτε ἀπὸ τὸ Λατινικὸν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετέφραζεν, ἐθαυμάζετο παρὰ πάντων (1).

Φωτίσας διὰ τῆς διδασκαλίας του τὴν Φερράρίαν (2) ἀποκατεστάθη ἐκεῖ εἰς τὸ ἀνακαινισθὲν γυμνάσιον

προστιθεὶς καὶ τὴν αὐτοῦ μονῳδίαν. Συμφωνεῖ εἰς τοῦτο καὶ ὁ Ἰω. Λευνκλαυΐος Histor. Musulmanae Turcarum. βιβ. ιδ'. σελ. 544. λέγων ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη ἐκυριεύθη τῷ ͵αυλά. Ὁ Λαμβήκιος ἔχει μέγα λάθος, ὅταν λέγῃ τὸν Γαζῆν ὡς ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν λογίων, ὅτε ἐπορθήθη ἡ Κωνσταντινούπολις τῷ ͵αυνγ'.

(1) Ὁ Ἰόυιος Αὐτ. καὶ ὁ Ὅδιος de L. Gr. instaurat. βιβ. α'. κεφ. 8. σελ. 5. λέγουσιν ὅτι ὁ Οὐϊκτόριος Φελτρένσης ἐχρημάτισε διδάσκαλος εἰς τὴν Μάντουαν· ὁ Νικ. Κομνην. Παπαδόπουλος ὅμως Hist. Gymnas. Patav. T. β'. βιβλ' β'. κεφ. θ. τὸν μὲν εἰρημένον Οὐϊκτόριον συγκαταλέγει μὲ τοὺς διδασκάλους τοῦ Παταυ. γυμνασίου, τὸν δὲ Θεόδωρον Γαζῆν βεβαιώνει ὅτι ἐκεῖ, εἰς τὸ Παταυΐον δηλαδὴ, ἔμαθε τὰ λατινικά.

(2) Ὁ Ὅδιας Αὐτ. Ἐκ μιᾶς τοῦ Φιλέλφου πρὸς Σάκκον ἐπιστολῆς συνάγει ὅτι ὁ Γαζῆς, πρὸ τοῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς Φερράρίαν, κατεγίνετο παραδίδων ἑλληνικὰ μαθήματα εἰς τὴν Σένην. ὁμοίως λέγει ὅτι εὑρέθη καὶ εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ οἰκουμενικὴν σύνοδον, τὸ ὁποῖον γίνεται πιθανότερον ἐκ τῆς γενομένης ὑπ' αὐτοῦ συλλογῆς, Πρακτικὰ τῶν φιλονεικιῶν μεταξὺ Γραικῶν, καὶ Λατίνων περὶ

καθηγητὴς, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Λίλ. Γρηγ. Γυράλδος (1), ἐπαγγελλόμενος τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν, καὶ τοῦτο μὲ τόσους κρότους ὥστε ἀπ᾽ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας ἔτρεχον πρὸς αὐτὸν ὅσοι ἐρασταὶ τῶν μαθημάτων· Ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους καιροὺς ἐδίδασκε. Καθότι Ῥυδόλφος Ἀγρίκολας τὸ γένος Φρίσος, καταβὰς ἐκ Γαλλίας εἰς Ἰταλίαν τῷ ό. ἔτει τοῦ ιε΄. αἰῶνος, ἤκουσεν αὐτοῦ διδάσκοντος τὰ Ἀριστοτελικά (2)· ὅστις καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα του πρῶτος τὴν παιδείαν εἰς Γερμανίαν εἰσήγαγεν.

Ἐκ τῶν τοῦ Γαζῆ μαθητῶν μνημονεύεται παρὰ τῷ Οὐαλατερράνῳ (3) Δημήτριος, χρηματίσας ἔπειτα διδάσκαλος τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων ἐν Μεδιολάνοις περίφημος, καὶ Ἰωάννης Ἐνετὸς, τὸν ὁποῖον Ἰνοκέντιος ὁ XII. ἀποκατέστησε πρόεδρον τῆς Οὐατικανῆς βιβλιοθήκης ἐν Ῥώμῃ.

τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦ Καθαρτηρίου πυρὸς. Αὕτη σώζεται χειρόγραφος ἐν τῇ βασ. βιβλιοθ. τῶν Παρισίων. ὅρ. κατάλ. ἀντιγρ. ταύτης τῆς βιβλιοθ. Τ. β΄. σελ. 275.

(1) Γυράλδος ἐν τῷ τελευταίῳ διαλόγῳ περὶ τῶν ποιητῶν τῦ αἰῶνός του Τ. β΄. σελ. 550. Τοῦτ᾽ αὐτὸ βεβαιώνει διὰ πολλῶν μαρτυριῶν καὶ ὁ Ὅδιος Αὐτ. λέγων ὅτι διέτριβεν ἐκεῖ διδάσκων ὑπὸ τῆς προστασίας τῦ Λεονέλλυ Ἐστένσις ἡγεμόνος τῆς Φερράρίας.

(2) Ὅρ. βιογράφ. Ἀγρίκολα, καὶ πρὸ πάντων Μηχαὴλ τὸν Ἀδάμον Vit. Germ. Philosophorum. σελ. 7.

(3) Comment. Urb. βιβ. κα΄. σελ. 775.

Ὁ Πάπας Νικόλαος ε΄. ἠθέλησε νὰ τῷ μεταφρασθῶσιν εἰς τὸ Λατινικὸν Ἑλληνικοὶ συγγραφεῖς· εἰς πλήρωσιν τῆς θελήσεώς του ἐπροσκαλέσθησαν καὶ ἄλλοι τινὲς καὶ ὁ Θεόδωρος, ὅπου κατεγίνη, καὶ σιμὰ τῶν ἄλλων μετέφρασε τὸ Περὶ Φυτῶν τοῦ Θεοφράστου· διὰ δὲ τὴν τῶν Ἀριστοτελικῶν προβλημάτων μετάφρασιν τοσοῦτον ἐσύγχισε τὸν Τραπεζούντιον*, ὁ ὁποῖος προλαβὼν εἶχε κάμει αὐτὴν ταύτην τὴν μετάφρασιν· ὥστε τὸν ἀπέκτησεν ἄσπονδον ἐχθρόν, καὶ εὑρίσκετο μ᾽ αὐτὸν εἰς παντοτινὰς φιλονεικίας.

Ἐν Ῥώμῃ δὲ μέγαν ὑπερασπιστὴν εἶχε τὸν Βησσαριῶνα**, ὅστις τὸν ἐνηγκαλίσθη μὲ ἰδιαιτέραν ὑποδοχὴν καὶ διὰ τὴν μεγάλην του μάθησιν, καὶ διὰ τὴν ἀρετήν του· ὅθεν καὶ παντὶ σθένει ἐβοήθησεν αὐτόν, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὀνομάσει συνήθη καὶ φίλον του.

Ἔπειτα ὅτε, καθὼς ἅπαντες οἱ φυγάδες ἀπὸ τὰς πατρίδας των Γραικοί, ἐδυστύχει καὶ ὁ Θεόδωρος (1), ὁ Βησσαρίων οὐ μόνον τὸν εὑρέθη μ᾽ ἐκεῖν᾽,

---

* Εἷς τῶν φυγάδων λογίων τῆς Ἑλλάδος καὶ οὗτος, τοῦ ὁποίου τὸν βίον ἔγραψεν ὁ Ὅδιος, καὶ μετ᾽ αὐτὸν ὁ ἴδιος Βοερνέρος. ὁ ἐκδ.

** Βησσαρίων πρώην Νικαίας, εἶτα δὲ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς περιβοήτου ἐκείνης ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου, μὴ παραδεχθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων κατέμενεν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ἐτιμήθη μὲ τὴν Καρδιναλικὴν ἀξίαν, καὶ ἐφημίσθη εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν βαθεῖάν του πολιτικὴν, πατριοτισμὸν, καὶ ἣν πρὸς τοὺς εἰς Ἰταλίαν καταφυγόντας πεπαιδευμένους τῶν Ἑλλήνων ἔδειξε προστασίαν. ὁ ἐκδ.

(1) Ὁ Ὅδιος (αὐτ.) συμπεραίνει ἔκ τινων αὐτοῦ στίχων, ὅτι ὁ

ὅ, που εἶχεν, ἀλλ' ὡς ἀγαπῶν αὐτὸν καθ' ὑπερβολήν, μετὰ τὸν τοῦ εἰρημένου Πάπα θάνατον, τὸν ἐπῆγε μαζί του πρὸς Ἀλφόνσον τὸν βασιλέα τῆς Νεαπόλεως· ἀποθανόντος δὲ καὶ αὐτοῦ μετὰ δύο χρόνους, ἐπέστρεψεν εἰς Ῥώμην, ὅπου καὶ πολὺ πλέον εὐτύχησεν· ὅθεν διὰ τῆς συστάσεως καὶ ἰσχύος του ἔκαμε καὶ τῷ ἐδώθη ἓν ἐκκλησιαστικὸν εἰσόδημα * εἰς τὴν μεγάλην λεγομένην Ἑλλάδα. πλὴν ὁ Θεόδωρος ἐπρόκρινε νὰ καθήσῃ εἰς τὴν Ῥώμην, παρὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐνορίαν του (1)· λέγουσιν ὅμως αὐτὸν

Θεόδωρος κατ' ἀρχὰς ἐπεχείρησε νὰ ἀντιγράφῃ Ἑλληνικὰ βιβλία, καὶ ἀποδεικνύει τὸ πρᾶγμα ἐκ τοῦ, ὅτι ὁ Φίλελφος, ὡς φαίνεται εἰς δυό του ἐπιστολάς, εἶχε μιὰν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου γεγραμμένην παρ' αὐτοῦ (ὅρ. Τ. α'. τῆς παρ. ἐκδ. σελ. IX. καὶ ἀκολ.), τὴν ὁποίαν δι' οὐδεμιᾶς τιμῆς ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς τὸν Βησσαρίωνα. ὁ ἴδιος προσθέτει ὅτι ὁ Γαζῆς ἰδιοχείρως ἔγραψε τόσον καλὰ καὶ τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους πολιτικὴν σωζωμένην εἰς Βενετίαν ἐν τῇ βιβλιοθ. τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου· λέγει πρὸς τούτοις ὅτι μία ῥαψῳδία ὁμηρικὴ σώζεται ἐν τῇ βιβλιοθ. τοῦ Βησσαρίωνος γεγραμμένη παρ' αὐτοῦ· αὐτὴ ὅμως δὲν εὑρίσκεται ἐν τῇ ἑλλην. βιβλιοθ. τοῦ ἁγίου Μάρκου· οὐδ' ὁ Bern. de Montfaucon μνημονεύει τοῦ Θεοδώρου εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ οὕτως ἐπιμελῶς συνταχθέντα κατάλογον τῶν καλλιγράφων. Παλαιογρ. Ἑλλην. βιβ. α'. κεφ. 8. σελ. 94.

* Οὕτω μετέφρασα ἐνταῦθα, καὶ κατωτέρω ἐνορίαν τὸ παρὰ λατίνοις Sacerdotium, καὶ παρ' Ἰταλοῖς Beneficio.

(1) Ὁ Ἰόυιος Ἀυτ. λέγει ὅτι ὁ Γαζῆς διὰ τῆς συστάσεως τοῦ Βησσαρίωνος ἔλαβε μιὰν ἐνορίαν, ἡ ὁποία εἰς ἄνθρωπον μέτριον καὶ ὀλιγαρκῆ (ὡς τὸν Θεόδωρον) ἦτον ἱκ . . ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο, λέγει,

ὅτι τελευταῖον ἀναγκασθεὶς ἔκ τινος συμβάντος, ἀνεχώρησεν ἀπὸ Ῥώμην εἰς τοὺς Βρουτίους (1). Ἰδού πως διηγεῖται τὴν ὑπόθεσιν ὁ Ἰόυιος „ Ἐπειδὴ ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Σίξτον δ'., Ποντίφικα, ἓν ἔργον του ἀξιόλογον (τὴν μετάφρασιν δηλονότι τῆς περὶ Ζώων Ἱςορίας τοῦ Ἀριςοτέλους) γεγραμμένον ἐπιμελῶς εἰς μεμβράνας, καὶ δὲν τῷ ἀπεδώθη ἡ προσήκουσα ἀνταμειβὴ, οὐ-

---

ἔζησε πάντοτε ἐνδεὴς καὶ πτωχὸς, ἐπειδὴ, διατρίβων εἰς Ῥώμην ἀφησε τὰς ὑποθέσεις τῶν εἰσοδημάτων του εἴς τινας ἅρπαγας Γραικοὺς καὶ Βρουτίους.

(1) Λέγουσιν αὐτὸν ὅτι ἔλαβε μόνον πεντήκοντα χρυσοῦς, ὁπόθεν ἤλπιζεν ὅλον ἑαυτὸν χρυσομένον· ὅθεν ὀργισθεὶς διὰ τὸ εὐτελὲς τοῦ πράγματος ἔῤῥιψεν αὐτοὺς εἰς τὸν Τίβεριν ποταμόν· καὶ οὕτω πλέον ἡλύπη τὸν κατέφαγεν, ὡς τὸ ἀναφέρει ὁ Pierius Valerianus, De infelicitate Litteratorum τὴν ἀχαριστίαν ταύτην τοῦ Ποντίφηκος ἀναφέρει καὶ ὁ Th. de Piendo εἰς τὰς σημειώσεις εἰς τὸν Στεφ. περὶ Πόλ. καὶ Leon. Cozzandus, De magisterio antiq. Philosophorum βιβ. α'. σελ. 119. καὶ ἄλλοι πολλοί· ὡς τόσον τὰ περὶ τούτου τοῦ Σίξτου ἔργου, τὰ περὶ τῆς ἀγανακτήσεως τοῦ Γαζῆ, καὶ τὰ περὶ τῆς ῥίψεως τῶν χρυσῶν, ὅλα ταῦτα ὁ σοφὸς Ὅδιος τὰ ἀποδεικνύει ψευδῆ ἐκ τοῦ, ὅτι Φίλ. Βεργομένσις, συγγραφεὺς ἐκείνου τοῦ αἰῶνος μαρτυρεῖ, ὅτι ὁ Θεόδωρος διὰ τὰς λατινικὰς μεταφράσεις του ἦτο πάντοτε εἰς ὑπόληψιν σιμὰ τοῦ Σίξτου· εἰς τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπιχειρήματα. Μ' ὅλας ὅμως ταύτας τὰς ἀποδείξεις, καὶ μὲ τὴν μαρτυρίαν ἀκόμη τοῦ Βεργομένσις ςοχάζομαι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἰπῶμεν τὴν εἰρημένην διήγησιν καθαρὸν πλάσμα τοῦ Ἰουίου. Καθότι ὁ Οὐαλατεῤῥάνος αὐτ. βεβαιώνει ὅτι ὁ Θεόδωρος δὲν εὐτύχησεν ἀξίως μὲ τὴν ἀρετήν του, καὶ ὅτι ἀπὸ ἔνδειαν ἀναγκαζόμενος ἐγκατέλειπε τὴν Ῥώμην.

δὲ κᾂν διὰ τὸν κόπον τῆς γραφῆς, ὀργισθεὶς εἰς τὴν τοιαύτην ἀγροικίαν· φύγωμεν ἐντεῦθεν, εἶπεν, ἐπειδὴ οἱ παχεῖς Γάδαροι καταφρονοῦσι τὰ εὐωδέστατα γεννήματα. καὶ οὕτως ἔσπευσε πρὸς Βρουτίους εἰς τὴν ἐνορίαν του. „

Καταλιπὼν τὴν Ῥώμην πρὰ τοῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀπούλιαν ἔδραμε πρὸς τὸν Ἡρακλῆν Ἐστένσην ἀρχηχὸν τῆς Φεῤῥαρίας· καὶ ἐπειδὴ τὸν ὑπεδέχθη μετὰ χαρᾶς, διέτριψεν ἐκεῖ μερικὸν χρόνον διδάσκων, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς Βρουτίους μετ' οὐ πολὺ, ἤδη προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ἀπέθανε (1) τῷ οή ἔτει τοῦ ιέ. αἰῶνος· οὐχὶ δυστυχῶν, ὡς λέγει ὁ Ἰόυιος· ἀλλὰ γεννηθεὶς μὲν καὶ παιδευθεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα· ζήσας δὲ μετὰ μεγάλης ὑπολήψεως * διὰ τὴν ἑλληνικὴν καὶ

(1) Ὅτι ὁ Γαζῆς ἀπέθανεν εἰς τὴν Ἀπέλιαν ἐ μόνον ὁ Ἰούιος ἀλλὰ καὶ ὁ Οὐλαπεῤῥάνος αὐτ. ἐκπεπαμένα παρέδωκαν. Εἰς τῦτο συγκατανεύετι καὶ ὁ Σκαλίγηρος εἰς Scaligeran. σελ. 164. καὶ ὁ Λαμβήκιος De B. Vind. βιβ. ς'. σελ. 278. Τοὐναντίον ὁ Ματθ. Παλμήριος καὶ ὁ Φ. Βεργομένσις, εἰς τὰ χρονικὰ, καὶ ὅσοι αὐτὲς ἐξακολεθῦσι, λέγεσιν ὅτι ἀπέθανεν εἰς Ῥώμην· ὅτι δὲ ἐτάφη εἰς τὴν Ἀπέλιαν, ἢ μεγάλην Ἑλλάδα συμφωνῦσιν ἅπαντες.

* Καὶ σημεῖον ὅτι οἱ πεπαιδευμένοι εἰς τιμὴν καὶ μνήμην αὐτῦ ἀποθανόντος, ὡς ἀναφέρει ὁ Ὄδιος αὐτ., διαβαίνοντες ἀπὸ τὸν οἶκόν του ἔκβαλλον τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς των. ὁ ἐκδ.

λατινικήν του παιδείαν εἰς Ἰταλίαν· ἐτάφη εἰς τὴν μεγάλην Ἑλλάδα (1).

Ὁπόσον ἐτίμησε τὴν παιδείαν τοῦ Θεοδώρου ὁ Βησσαρίων, ἄξιος κριτὴς, καὶ μὲ ποίαν ὑποδοχὴν τὸν ἐνηγκαλίσθη, τὸ ἀνεφέραμεν· τὸν ὑπερύψωσαν δὲ μὲ ἐπαίνους Φραγκίσκος ὁ Φίλελφος, Λουδ. Κάρβος, Πομπόνιος Λαῖτος, Βαρθ. Σκάλα, Ἑρμόλ. Βάρβαρος, Ἰάκ. Φιλ. Βεργομένσις, Μ. Α. Σαβέλλικος, Πέτρος Κρίνιτος, Ἰανὸς Παῤῥάσιος, Ἄλδος Μανούτιος, Λουδ. Οὐΐνσις, Ἔρασμος, Γυλ. Βυδαῖος (2).

Ὅθεν καὶ ὁ Πολιτιανὸς ἦτο ναὶ ἐναντίος τοῦ Θεοδώρου εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ Τραπεζουντίου, κατ-

---

(1) Πόσον χαρίεν εἶναι τὸ ἐπίγραμμα τοῦ Πολιτιανοῦ περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, τὸ ὁποῖον μετ' ὀλίγον θέλομεν ἀναφέρει. Ὁμοίως καὶ ἐκεῖνο τοῦ Λατωνίου παρὰ τῷ Ἰουίῳ.

Ille Deum munus (fer thus et liba Sacerdos)
Atque adeo hic linguae Gaza utriusque jacet
Graecia quem genuit suscepit Roma: sepultum
Comuni titulo Graecia magna fovet.

Ὅμοιον Δίστιχον εὑρίσκεται καὶ παρὰ τῷ Λαμβηκίῳ Comment. de Vindob. βιβ. ς'.

Altrix Roma, parens cui Graecia, Graecia magna
Fit tumulus linguae Gaza utriusque vocor.

(2) Ἐκείνων, οἵτινες ἢ εἰς τὸν αὐτὸν αἰῶνα, ἢ ὄχι πόσον μακρὰν αὐτοῦ ἤκμασαν, καὶ ἄλλων πολλῶν πεπαιδευμένων ἐπαίνους, καὶ μαρτυρίας, μὲ τὰ ὁποῖα ὑπερύψωσαν τὴν μεγάλην ἐμπειρίαν τοῦ Γαζῆ εἰς ἀμφοτέρας τὰς γλώσσας, καὶ τὴν μερικὴν εὐτυχίαν εἰς τὸ λέγειν, καὶ μεταφράζειν, τὰ ἀνέφερεν ὁ Ὅδιος (αὐτ.) μὲ τὴν συνήθισμένην του ἔκτασιν.

ἔκρινε καὶ τὴν περὶ Γήρως τοῦ Κικέρωνος γενομένην παρ' αὐτοῦ μετάφρασιν· τῷ ἀπέδωκεν ὅμως τοὺς ὀφειλομένους ἐπαίνους εἰς τὴν σοφίαν καὶ μέγαν του νοῦν, ἐποίησε δὲ καί τινα ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ ἐπιγράμματα εἰς τιμὴν αὐτοῦ (1). Ἰωσὴφ Σκαλίγηρος, ὁ πάνυ, ὡμολόγησεν ἰδίοις χείλεσιν ὅτι, μεταξὺ τῶν, ὅσοι συνέτρεξαν εἰς τὴν παλιγγενεσίαν τῆς παιδείας εἰς Ἰταλίαν ἐφθόνει τρεῖς μόνον, καὶ ἐξ αὐτῶν πρῶτον Θεόδωρον τὸν Γαζῆν, ἄνδρα τῇ ἀληθείᾳ μέγαν καὶ πεπαιδευμένον· ὡς τόσον λέγει, ὅτι εἴς τινα μέρη τῆς λατινικῆς μεταφράσεως τοῦ περὶ ζώων τοῦ Ἀριστοτέλους ἠπατήθη (2)· εἰσὶ δὲ καὶ οἵτινες τὰς μὲν

---

(1) Ἐξ αὐτῶν ἀναφέρομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἓν καὶ τὸ καλήτερον, ὅπερ ὁ Πολιτιανὸς Συμμικ. κεφ. Ϟ΄. Ἐκδ. Βασ. ͵αφνγ΄. σελ. 303. τίθησιν εἰς τὰς αὐτοῦ θεωρίας εἰς Γαζῆν.

Κεῖτο μέγας ποτ' ἀγὼν Γαζῇ Θεοδώροιο ἀμφὶ
  Μούσαις τ' Αὐσονίαις, ἠδ' Ἑλικωνιάσι
Ταῖς μὲν γὰρ γενεὴν, ταῖς δ' αὖ θρεπτήρι' ὀφεῖλεν,
  Ἑλλὰς γὰρ τέκε τόν γε Αὐσονίη δ' ἔτραφεν
Ἶσον δ' ἀμφοτέρων σοφίῃ, γλώσσῃ τ' ἐκέκαστο.
  Τὸν δ' οὔτ' αὐτὸς ζῶν, οὔτ' ἂρ ἔκρινε θανών.
Ἀλλὰ καὶ Ἰταλίης μεγάλῃ ἐπὶ Ἑλλάδι κεῖσθαι
  Εἵλετο, ὄφρα κλέος ξυνὸν ᾖ ἀμφοτέρῃς.

(2) Ὅρα Scaligerana. Ἐκδ. ͵αχϞς΄. σελ. 342. Τὴν Ἑλληνικὴν δὲ τοῦ περὶ Γήρως τοῦ Κικέρωνος, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν τοῦ Ἐννίου, καὶ ἄλλων τινῶν στίχων μετάφρασιν ὁ Σκαλίγηρος κατ' οὐδένα τρόπον δὲν παρεδέχθη. μάλιστα καλήτερον ἔκρινεν ὡς μετάφρασιν τοῦ Θεοδώρου ἐκάνην τῶν ῥηθέντων στίχων, καὶ ἀντικατέστησεν ἄλλην εἰς τὰς σημειώσεις τῶν ἠθικῶν διστίχων τοῦ Κάτωνος μεταφρασθέντων

μεταφράσεις τυ λέγουσιν οὐχὶ τόσον πιστὰς, τὸν ἐξελέγχουσι δὲ μόνον ὡς τολμηρὸν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν νέων λατινικῶν φωνῶν· ἀλλὰ πάλιν ἄλλοι, καὶ ἰδιαιτέρως ὁ Ὑέτιος τὸν ἐπαινεῖ, ὅτι ἐνταῦθα φαίνεται πόσου ἦτον ἄξιος, ἐπειδὴ ἐπιδεξίως πλάσας λέξεις, μὲ τὰς ὁποίας ἐξέφρασεν εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ῥωμαίων ἰδέας ἀγνώστους, ἐπλούτυνεν αὐτήν (1).

Ὁ Γαζῆς ἠδύνετο ἐξόχως εἰς τὸν Χαιρωναῖα Φιλόσοφον. ὅθεν καὶ ἐρωτηθεὶς παρά τινος τῶν φίλων του ἂν ποτε τῷ ἤρχετο καμμία ἀνάγκη νὰ χάσῃ τὰ πράγματά του, τίνα τῶν ἑλληνικῶν συγγραφέων ἤθελε φροντίσει νὰ σώσῃ· τὸν Πλούταρχον εἶπεν, ὅστις συγκροτεῖ μίαν βιβλιοθήκην τελείαν ἁπάσης τῆς ἑλληνικῆς μαθήσεως, διεσπαρμένης εἰς ἀναρίθμητα βιβλία (2). Σοφῶς δὲ καὶ τὸν Ἀριστοφάνην κορυφαῖον

παρ' αὐτῦ ἑλληνικῶς ἔκδ. Ἀμστ. 1646. σελ. 116. Δι' αὐτὴν τὴν θεωρίαν τῦ Σκαλιγήρυ εἰς Γαζῆν ὅρα Ἰσ. Κασαυβῶνον ἐν ἐπιστ. Ἀπάνθισμα ἐπιγραμμάτων Μαρτιάλις, τὸ ὁποῖον προτεθὲν ἐξεδόθη μὲ τὴν μετάφρασιν τῦ Ἰωσ. Σκαλιγ. ἐν Lutetiae τῷ ͵αχζ. ἐκ τῆς τυπογραφίας τῦ Ῥοβ. Στεφάνου ὅρα Δαν. Ἑίνσ. ἐν τοῖς προλεγ. εἰς Ἀρίσταρχον σελ. 684., καὶ Π. Δ. Ὑέτ. De Claris Interpret. σελ. 219.

(1) Ὅρα Andr. Baillet Jugemens des Sçavans, T. II. σελ. 379.

(2) Ἀναφέρει τῦτο ὁ Ξύλανδρος ἐν βίῳ Πλυτάρχυ προτεθειμένῳ εἰς τὰ αὐτῦ συγγράμ. Ἔκδ. Παρ. ͵αχκδ΄. Ἄλλο σημεῖον καὶ τῦτο ὅτι ὁ Γαζῆς ἦτο φίλος τῆς ἀρετῆς, κατὰ τὸν ἀληθῆ κανόνα τῦ σοφῦ Κοραῆ Ἑλλην. βιβλιοθ. Τ. 3. σγ΄. Ὅθεν ἐκ τῶν τοιύτων ἀρετῶν αὐτῦ κινηθεὶς ὁ ἴδιος Ξύλανδρος, αὐτ. ὀνομάζει τὸν Θεόδωρον ἄνδρα τῇ ἀληθείᾳ ἄξιον τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος, ὁ ἐκδ.

τῶν κομικῶν ἐτίμα, καὶ εἰς τοὺς βουλομένους νὰ διδαχθῶσι τὰ Ἑλληνικὰ αὐτὸν ἔδιδε νὰ μεταφράζωσι πάντοτε, ὡς συγγραφέα τῆς Ἀττικῆς ἐμμελείας ἀκριβέστατον (1).

Τὰ ὅσα μνημεῖα τῆς σοφίας του μᾶς ἄφησε ταῦτα πάντα ὁ Ἀλάτιος ἐβάλθη νὰ τὰ καταγράψῃ εἰς τὴν διατριβὴν τῶν Γεωργίων καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν· τῆς ὁποίας τὴν ἔκδοσιν μᾶς ἔδωκε νὰ ἐλπίσωμεν εἰς τὰ τρία βιβλία τῶν συμμίκτων· ἅτινα Βαρθολομαῖος Ναΐσιος εἰς τὰς Colonias Agripinas τῷ ͵αχνϛ΄. ἐξέδωκεν. ἡ διατριβὴ ὅμως δὲν ἴδε ποτὲ τὸ φῶς. Αὐτὸ τοῦτο εὐτυχῶς ἐποίησε καὶ ὁ Ἰω. Ἀλβέρ. Φαβρίκιος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βιβλιοθήκην Τεῦχ. θ΄ βιβ. ε΄. κεφ. λγ΄. τὸ ὁποῖον εἶναι διὰ Θεόδωρον τὸν Μοσπυεστηνὸν, καὶ δι᾽ ἄλλους Θεοδώρους ἑλληνιστὶ συγγράψαντας.

Τὰ συγγραφέντα ἰδίως παρὰ τοῦ Θεοδώρου καὶ ἐκδοθέντα εἰσὶ τὰ ἑξῆς.

I. Γραμματικὴ ἑλληνικὴ, τῆς ὁποίας σώζονται βιβλία δ΄. ἐκδοθέντα πρῶτον παρὰ Ἄλδου Μανουτίου Ῥωμαίου ἐκ τῆς αὐτοῦ τυπογραφίας ἐν Ἐνετίοις τῷ ͵αυϟε΄. εἰς φύλλον μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου περὶ μηνῶν τοῦ ἰδίου, καὶ Ἀπολλωνίου περὶ συντάξεως βιβλία δ΄. καὶ τοῦ περὶ ἀριθμῶν τοῦ Ἡρωδιανοῦ. ἀπ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν τὰ περὶ γραμματικῆς δ΄. ταῦτα βιβλία

(1) Μάρτυς ὁ Ἄλδος Μανούτιος ἐν τοῖς προλεγομένοις τῆς αὐτοῦ ἐκδόσεως τοῦ Ἀριστοφάνους, τὴν ὁποίαν μετὰ ἐξηγήσεως ἑλληνικῆς ἐποίησε τῷ ͵αυϟε΄.

συγχνάκις ἄλλοτε μὲν ὁμοῦ, ἄλλοτε δὲ διηρημένως ἐξεδόθησαν εἰς πολλοὺς τόπους, ἢ ἁπλῶς ἑλληνιστὶ, ἢ λατινιστὶ, ἢ καὶ Γραικολατινιστὶ (1). Τὴν λατινικὴν μετάφρασιν τῶν βιβλίων τούτων ἐπεχειρήσθησαν Ἔρασμος Ῥιχ. Κρόκος Ἄγκλος πρῶτος διδάσκαλος τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς Λειψίας. καὶ Ἰάκ. Τυσανὸς διδάσκαλος ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Παρισίων, καὶ Κορν. Ἐρεσβάχιος· ἐλάμπρυνε δὲ ταῦτα δι' ὑπομνημάτων καὶ σχολίων Ἠλίας Ἀνδρέας*. Τότε, καὶ ὁ πρὸ ὀλίγου ἐπαινεθεὶς Τυσανὸς, καὶ Λάζαρος Βοναμίκος, κινηθέντες ἐκ τῆς ἀξιολογότητος τῶν τεσσάρων εἰσαγωγικῶν τούτων βιβλίων, τὰ ἐξήγησαν εἰς τὰ κοινὰ σχολεῖα. Ὁ Γυλ. Βυδαῖος, ἄνθρωπος προκομμενέστατος εἰς τὰ ἑλληνικὰ, τοσαύτην ὑπόληψιν εἶχεν εἰς ταύτην τὴν Γραμματικὴν· ὥστε ὡμολόγησεν

---

(1) Εἴκοσιν ἐκδόσεις ἀριθμεῖ ὁ Maittaire Χρονικ. τυπογ. T. V. μερ. ά. σελ. 411.

* Τὰ εἰς τὸ τέταρτον τούτου σχόλια μετέφρασεν ὁ ἀοίδημος Εὐγένιος Βούλγαρις, ἅτινα ἐξεδώθησαν ἐν Ἐνετίαις τῷ αψϛ'. ὅσοι δὲ τῶν ἡμετέρων ἐσχολίασαν, συνέτεμον, καὶ μετέφρασαν τὴν γραμματικὴν ταύτην εἶναι γνωστοὶ εἰς τὸ γένος. Τῶν πιθανῶν ὁ Θεόδωρος τὴν σήμερον νὰ ἔχῃ τινὰ εἰς τὴν γραμματικήν του, τὰ ὁποῖα ὁ αἰὼν, ὁ τόπος, καὶ αἱ περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἔζη καὶ συνέγραφε τοῦ συνεχώρουν, τὴν σήμερον δὲ θεωροῦνται ὡς ἐλαττώματα. ὅθεν ἦτο καὶ πρέπον νὰ λάβῃ ἀνάλογον μορφὴν μὲ τὰς νέας μεθόδους τῆς σπουδῆς, καὶ εἰς τοῦτο δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὡς τὰ πράγματα τὸ ἀπέδειξαν, ὅτι εὐτύχησε, μὲ μέγα ὄφελος τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ὁ σοφὸς Ἀρχιμανδρίτης Νεόφυτος Δούκας. ὁ ἐκδ.

ὅτι οὐδέποτε ἀνέγνωσέ τι, πραγματευόμενον περὶ τῆς αὐτῆς ὕλης, ὅμοιον· παρατρέχω ἄλλους προκομμένους, οἵτινες ἐπῄνεσαν αὐτὴν τοσοῦτον (1)· Τοῦτο ὅμως πολλοὶ ἐσημείωσαν, ὅτι αὕτη ἡ Γραμματικὴ χρησιμεύει περισσότερον εἰς τοὺς ἤδη προβεβηκότας εἰς τὰ ἑλληνικὰ καὶ εἰδήμονας, παρὰ εἰς τοὺς ἀρχαρίους· καὶ ὅτι τὸ μὲν πρῶτον βιβλίον διὰ τὸ πολλὰ σύντομον, σκοτεινόν. τὸ τέταρτον δὲ περὶ συντάξεως, ὅπου ἐμιμήθη πολλὰ τὸν Ἀπολλώνιον, δυσκολώτερον τῶν προτέρων. Κωνσταντῖνος ὁ Λάσκαρις εἰς τὸ προοίμιον τοῦ τρίτου βιβλίου τῆς γραμματικῆς του λέγει διὰ τὸ τέταρτον τοῦ Θεοδώρου. „ βραχὺ μὲν καὶ δηλίου κολυμβητοῦ δεόμενον, ἀλλ' ἐπαινετὸν καὶ ὠφέλημον, ὡς περιέχων τὰς σκιὰς τῶν παλαιῶν „.

II. Ἓν βιβλίον περὶ Ἀττικῶν μηνῶν γεγραμμένον ἑλληνιστὶ τῷ αυό·, τὸ ὁποῖον μετὰ τῆς Γραμματικῆς αὐτοῦ ἐτυπώθη παρ' Ἄλδου τῷ αυϛέ. καὶ ἐν Φλωρεντίᾳ παρὰ τῷ Φιλ. Ἰοῦντα τῷ αφιε΄., καὶ ἄλλοθι· τῷ δὲ αφλϛ΄. ἐτυπώθη ἐν Βασιλείᾳ μετὰ τῆς λατινικῆς παραφράσεως τοῦ Ἰω. Περέλλου, παρεισήχθη δὲ καὶ εἰς τὸ Παταυϊανὸν οὐρανολόγιον, ὁμοίως καὶ εἰς τὸν IX. Τόμ. σελ. 977. Θησ. ἑλλην. ἀρχαιότ. τοῦ Ἰακώβου Γρονοβίου, ἀλλὰ μόνον λατινιστί.

III. Περὶ ἀρχαιολογίας Τούρκων ἐπιστολὴ πρὸς

---

(1) Αὐτοὺς τε, καὶ τὴν περὶ τῆς τοῦ Γαζῆ γραμματικῆς κρίσιν αὐτῶν ἀνέφερεν ὁ Andr. Baillet. αυτ. καὶ ἐκπεπαμένα ὁ Ὅδιος αὐτ.

Φραγκίσκον τὸν Φίλελφον, ἥτις παρ' Ἀλατίου ἐν τοῖς συμμίκτοις αὐτοῦ βιβ. β'. σελ. 381. ἐξεδώθη, μετὰ τῆς γενομένης ὑπ' αὐτοῦ λατινικῆς μεταφράσεως.

Ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν εἰς τὸ Λατινικὸν μετέφρασε.

I. Τὰ Προβλήματα τοῦ Ἀριστοτέλους.

II. Τὸ περὶ Ζώων αὐτοῦ· τὴν μετάφρασιν ταύτην ἀφιέρωσε μὲν τῷ Πάπᾳ Νικολάῳ έ. ἐξαναθεώρησε δὲ ἐπὶ Σίξτου δ'. ἔκδοσιν τῆς πρώτης ἀναφέρει ὁ Maittaire Χρονικ. Τυπογρ. Τομ. έ. μέρ. α'. σελ. 76. ἐν Ῥώμῃ τοῦ αυό. · τῆς δὲ δευτέρας τοῦ αυος'. καὶ ἡ μία δὲ καὶ ἡ ἄλλη εὑρίσκεται εἰς τὰς Λατινικὰς καὶ Γραικολατινικὰς ἐκδόσεις τοῦ Ἀριστοτέλους.

III. Τὴν Ἱςορίαν περὶ φυτῶν τοῦ Θεοφράστου βιβ. ί. τὴν μετάφρασιν ταύτην ἐποίησε χαριζόμενος τῷ Νικολάῳ έ. τὴν ὁποίαν τυπωθεῖσαν ἐν Ἐνετίοις καὶ ἀλλαχοῦ ὁ Δαν. Ἑίνσιος, καὶ Ιω. Βοδαῖος ἐκ Σταπὲλ τὴν παρέβαλον μὲ τὸ ἑλληνικὸν, καὶ οὕτω διωρθωμένην, ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν τοῦ Θεοφράστου συγγραμμάτων, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν τῆς περὶ φυτῶν ἱστορίας μὲ ἴδια ὑπομνήματα ἐξέδωκαν (1).

IV. Δύο βιβλία τῶν προβλημάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἀφροδισέως), τυπωθέντα τῷ αφα'. ἐν Ἐνετίοις, καὶ ἔκτοτε πολλάκις.

---

(1) Ὁ Ἰωάννης Ματθίολος Epp. Medic. βιβ. δ'. σελ. 147. ἐσημείωσεν ὅτι ὁ Γαζῆς εἰς τὴν τῦ Θεοφράστυ μετάφρασιν, ἐμμένων μετὰ μεγάλης προσοχῆς εἰς τὰ ἴχνη τῦ Πλινίυ, ἐνίοτε μᾶλλον τῦτον σφάλλοντα, ἢ ἐκεῖνον ὀρθῶς λέγοντα ἀκολυθεῖ. ὅρα Φαβρ. αὐτ.

V. Τὰ Τακτικὰ τοῦ Αἰλιανοῦ τῆς μεταφράσεως ταύτης εὑρίσκονται πολλαὶ ἐκδόσεις.

VI. Διονυσίου Ἁλικαρνασσέως Μέθοδος Γενεθλιακῶν, καὶ Ἐπιθαλαμίων (1).

VII. Πεντε Ὁμιλίας τοῦ Χρυσοστόμου περὶ ἀκαταλήπτου * · ἡ μετάφρασις αὔτη εὑρίσκεται εἰς τὰς ἐκδόσεις τῶν συγγραμμάτων τοῦ Χρυσοστόμου παρὰ Δυκαίου τόσον Λατινικὰς, ὅσον καὶ Γραικολατινικάς.

Παρὰ τὰς εἰρημένας μεταφράσεις ὁ Θεόδωρος ἐποίησε καὶ ἄλλας πολλὰς πρὸς τούτοις καὶ ἕτερα βιβλία τοῦ Ἀριστοτέλους μετέφρασεν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ βλάψῃ τὴν ἤδη αὐξανομένην ὑπόληψιν τοῦ φίλου του Ἀργυροπώλου, ὅς τις εἶχε μεταφράσει αὐτὰ ταῦτα **, καὶ δὲν ἐπέτυχε τόσον · ὁ Θεόδωρος κινηθεὶς ἀπὸ μόνην μετριοφροσύνην (μερικώτατον παράδειγμα) τὰ κατέκαυσεν (2).

---

(1) Αὐτὲς τὲς κανόνας τῦ Διονυσ. Ἁλικ. ὅτι ὁ Γαζῆς μετέφρασε μαρτυρεῖ ὁ Ὀυαλαπεῤῥάνος βιβ. ιε΄. σελ. 544. ὅθεν καὶ ὁ Γέσνερος. Ὁ Φαβρίκιος λέγει, ὅτι κἀνένα δὲν ἴδε νὰ ἀναφέρῃ ἐκδοθεῖσαν ταύτην τὴν μετάφρασιν· ὁ σοφὸς Σάξιος ὅμως ἀναφέρει ἔκδοσιν Μεδιολ. ἄνευ ἔτους, τυπογράφυ, καὶ τόπυ. Ἐν Hist. Litter. Tipogr. Mediolan. σελ. 610.

* Εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι ἐν ᾧ αἱ δύο ἐκκλησίαι διεφέροντο καὶ ἐφιλονείκυν περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τῦ ἁγίυ Πνεύματος, κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Θεόδωρος μετέφραζεν ὅτι ἀκατάληπτον τὸ θεῖον. ὁ ἐκδ.

** Ταῦτα ἦσαν τὰ φυσικά, καὶ ἠθηκὰ τῦ Ἀριστοτέλους. Βοερνῆρος ἐν βίῳ Ἰωάν. Ἀργυροπ. ὁ ἐκδ.

(2) Κατὰ τὴν τῦ Ἰουίυ μαρτυρίαν, αὐτ. Καὶ μάλιστα φαίνεται ὅτι

Ὁ ἴδιος Θεόδωρος μαρτυρεῖ εἰς τὰ προλεγόμενα τῶν ὁμιλιῶν τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς Ἀλφόνσον τὸν βασιλέα, ὅτι τῷ εἶχεν ἀφιερώσει καὶ τὴν μετάφρασιν τῶν Στρατιγηκῶν τοῦ Μαυριτίου Αὐτοκράτορος. Παρὰ τοῦ Ἰουΐου ἐπαινεῖται καὶ ἡ τῶν ἀφορισμῶν τοῦ Ἱπποκράτους μετάφρασις καλλωπισθεῖσα διὰ τῆς τοῦ Γαζῆ ἐπιμελείας, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ Ἰούιος τῷ τὴν ἀποδίδει ἀσκέπτως (1).

Ἐκ τοῦ Λατινικοῦ δὲ μετέφρασε τὸ περὶ Γήρως τοῦ Κικέρωνος, καὶ τὸ περὶ ἐνυπνίου τοῦ Σκιπίωνος (2) ἡ ἑλληνικὴ αὐτὴ μετάφρασις εὑρίσκεται καὶ μερικῶς τυπωθεῖσα, καὶ ὁμοῦ μεθ' ὅλων τῶν τοῦ Κικέρωνος συγγραμμάτων, ἐκδοθέντων παρὰ Ἄλδου τῷ ͵αφκγ'. ἐν Στυρμίῳ, ὁμοίως καὶ ἄλλοθι.

Καὶ τὴν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τοῦ Πάπα Νικολάου ε'. ἐπιστολὴν μεταφρασθεῖσαν πα-

---

ἐνταῦθα προσιδιάζει ἡ μεγάλη, καὶ ἰδιεταίρα ἐπιμέλεια, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ὁ Γαζῆς εἰς βοήθειαν τῶν πεπαιδευμένων. τοῦτ' αὐτὸ φανερώνει καὶ ὁ Ἰω. Ἀνδρ. Ἀλτεριένσις, ὅστις καὶ βεβαιώνει ὅτι ὁ Θεόδωρος μεγάλως τὸν ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Πλινίου καὶ Γελίου. ὅρα Maittaire Χρον. Τυπογρ. Τ. α'. σελ. 13. Ὁμοίως ἐβοήθησε καὶ τὸν Βαρθ. Facion. εἰς τὴν τοῦ Ἀρριανοῦ περὶ ἀναβάσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου λατινικὴν μετάφρασιν ὅρα Maittaire αὐτ. Τ. ΙΙ. σελ. 189.

(1) Τὴν μετάφρασιν τῶν Ἀφορισμῶν τοῦ Ἱπποκράτους ἀποδοθεῖσαν παρὰ τοῦ Ἰουΐου εἰς Θεόδωρον, οὐ μόνον ὁ Φαβρίκιος αὐτ. στοχάζεται ὡς ἀμφίβολον, ἀλλὰ καὶ ὁ Ὅδιος αὐτ. τὴν ἀποδίδει εἰς Λαυρεντιανόν, ἐπιστηριζόμενος τῇ μαρτυρίᾳ Ἰω. Μανάρδου.

(2) Ἀνεφέραμεν ὅτι ὁ Πολιτιανὸς, καὶ Ἰωσ. Σκαλίγηρος κατέκριναν τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασιν τοῦ περὶ Γήρως τοῦ Κικέρωνος.

ρα Θεοδώρου ἐτύπωσεν ὁ Ἀββᾶ Ἀρκούδιος μετ᾽ ἄλλων τινῶν θεολογικῶν ἐγχειριδίων εἰς Ῥώμην τῷ ͵αχλʹ. μετέφρασε δὲ καὶ τὰ περὶ Λουτρῶν τῆς Ἰταλίας δύο βιβλία τοῦ Σαυοναρῶλα (1).

Μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων τοῦ Γαζῆ σωζομένων ἰδιαιτέρως εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς Ἰταλίας καὶ Γαλλίας ἐκτὸς τῶν ἐπιστολῶν εὑρίσκεται βιβλίον συγγεγραμμένον μερικῶς κατὰ τοῦ ἐπιγραφομένου Πλήθωνος περὶ Πλατωνικῆς καὶ Ἀριστοτελικῆς διαφορᾶς διὰ τοῦ ὁποίου ὑπερασπίζεται ἐαντίον αὐτοῦ τὸν Ἀριστοτέλη· κατὰ τούτου δὲ ἐνωπλήσθη ὁ Μηχαὴλ Ἀπόστολος· τὴν τόλμην ὅμως αὐτοῦ ἐξήλεγξεν αὐςηρῶς ὁ Βησσαρίων *, ἀνήρεσε δὲ Ἀνδρόνικος ὁ Κάλλιστος ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ Γαζῆ ἀπολογίᾳ **.

---

(1) Ὅρα τὸν Ὅσιον αὐτ. Ἔξω τούτων ἐναφέρονται καὶ ἄλλα τινὰ εἰς αὐτὸν, ὡς ἡ μετάφρασις τοῦ περὶ φιλίας τοῦ Κικέρωνος, σχόλια εἰς τὰς Εἰκόνας τοῦ Φιλοστράτου κ. τ. λ.... ἀλλὰ περὶ τούτων ὅρα Φαβρ. ἐκδ. curante Harles. T. X. σελ. 388. ὁ ἐκδ.

* Ἡ πρὸς Μιχ. Ἀπός. ἐπιστολὴ τοῦ Βησ. περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως εὑρίσκεται εἰς τὸν 3. Τόμ. τῶν Mem. Acad. des Inscript. Αὐτόθι Τόμ. 2. εὑρίσκεται καὶ ἡ Ἱςορία ταύτης τῆς φιλονεικίας. ὁ ἐκδ.

** Ὁ βιογράφος πλεκώνει μὲ μίαν σύγχυσιν Θεοδώρου καὶ Τραπεζουντίου διὰ νὰ δώσῃ μεγαλητέραν λάμψιν εἰς τὸν ἐνάρετον αὐτοῦ βίον. Ἐγὼ ὅμως ἔκρινα εὔλογον ἵνα μὴ τὴν μεταφράσω, καὶ δι᾽ ἄλλα αἴτια καὶ πολὺ πλέον ὅτι ἐνταῦθα λείπει ὁ βίος τοῦ εἰρημένου Τραπεζουντίου.

Τὴν ἀκόλουθον δὲ ἀνέκδοτον ἐπιςολὴν τοῦ Γαζῆ οὖσαν μίαν ιδʹ. σωζομένων ἐν τῇ Λαυρεντ. Βιβλιοθ. δίδω εἰς φῶς, ὡς φέρουσάν τι τῷ Βοερνέρῳ ἀμνημόνευτον· πρὸς τούτοις εἰς μίαν ἄλλην πρὸς Ἀνδρ. Καλλίςου τὰ ἑξῆς λόγια τοῦ Γαζῆ „αἱ παρὰ Ξίςου ἐλπίδες ἐλάνθανον διάγουσαι τελέως ἡμᾶς„ λύουσι τὴν ἀμφιβολίαν σελ. X. σημ. 1.

XXII

Θεόδωρος Δημητρίῳ (τῷ Σγουροπώλῳ)
εὖ πράττειν.

Δεινὰ πάλιν ἀγγέλλεις, εἴπερ οὐδὲ ἐν Φλωρεντίᾳ συμβαίνει τὰ παρὰ τῆς τύχης ἐκείνῳ, δεινότερον σύ γε τὸν λόγον ποιεῖς φάσκων, ὡς ἐγώ σου ἠμεληκὼς εἰμὶ, δυνάμενος προσόδους σοι καταστῆσαι ἐν Ῥώμῃ, καὶ κερδῶν πόρους καὶ ἀφορμὰς, καὶ ὅτι πειθόμενός τινι τῶν ἐν Φλωρεντίᾳ λέγοντι ταῦτα, ἀγανακτεῖς τε καὶ μέμφῃ ἐμοί· ἐγὼ δὲ τὸ μὲν εἶναί τινα καὶ ἐν Φλωρεντίᾳ διάβολον, οὐδὲν θαυμάζω· πλήρης γὰρ ὁ βίος διαβολῆς· τὸ δὲ σέ γε εὐάλωτον εἶναι οὑτωσὶ ταῖς διαβολαῖς, τοῦτό γε θαυμάζω· ἔδει γάρ σε μηδαμῶς λόγῳ πιστεῦσαι τοιούτῳ, διατρίψαντα δὴ ἐν Ῥώμῃ πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ μηθὲν τοιοῦτον μήτε αὐτὸν αἰσθόμενον, μήτε παρ᾽ ἄλλου πιθόμενον· εἰ γάρ τις ἐμοὶ δύναμις ἦν τοιαύτη κἂν αὐτὸς ᾐσθάνου παρὼν, κἂν Ἀργυρόπωλος καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι ἔλεγον· νῦν δὲ πάντων τῶν ἐν θέδε σοι πολλὰ σκεψαμένων περὶ πόρου, καὶ καταστάσεως, καὶ μηθὲν δυνηθέντος εὑρεῖν μηδενὸς, σὺ τὸν ἐν Φλωρεντίᾳ οὐκ οἶδ᾽ ὅν τινα, οὐ γὰρ ὀνομάζεις, διάβολον δ᾽ ὡς ἔοικε καὶ φαῦλον τὸν τρόπον, ἀξιοπιστότερον ὑπείληφας σαυτοῦ τε, καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων τε καὶ οἰκείων ἁπάντων θαυμάζω δὲ καὶ ὅτι λέγεις ὡς ἦσαν ἐν Ῥώμῃ πλείους πόροι τῶν ἐπιτηδείων. τίνες γὰρ ἦσαν οὗτοι, ἢ οὐ μέμνησαι ὅτι συχνὰ διαλεγόμενοι, καὶ πᾶν εἶδος ἐνθυμούμενοι πόρου οὐδὲν εὑρίσκομεν δυνατὸν, ᾠχομένου τοῦ Βησσαρίωνος, ἐφ᾽ ᾧ πᾶσα ἦν ἡμῖν ἡ ἐλπίς· ἀλλὰ γὰρ ὡς ἔοικε δυσχερῶν τῶν ἐν Φλωρεντίᾳ πραγμάτων πειρόμενος νῦν, ῥάω τὰ πρότερον τὰ ἐν Ῥώμῃ ὑπείληφας· τοῦτο δέ σοι συμβαίνει τάχα μὲν καὶ διότι τὸ παρὸν ἀεὶ κακὸν χαλεπώτερον τοῦ παρήκοντος εἶναι δοκεῖ. ὡς δὲ φαίην ἂν διαβεβαιούμενος, διότι ἐν Ῥώμῃ Θεόδωρος ἦν παραμυθούμενός σοι καὶ μετριάζων τὰ δυσχερῆ, καὶ

τὴν πολλὴν αἴσθησιν τῶν κακῶν ἀφαιρούμενος ἀπὸ τῶν ἰδίων, ὧν εἶχε μικρῶν. ἐν Φλωρεντίᾳ δὲ οὐδένα ἔχεις τοιοῦτον· δεῖ δ' ἄρα τὰ πράγματα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ θεωρεῖν τε καὶ κρίνειν οἷά ἐστιν, ἀλλὰ μὴ κατά τινα περίστασιν, καὶ συμβεβηκός· ἀπατᾶσθαι γὰρ οὕτως ἂν εἴη πολλάκις. Εἷς μὲν οὖν πόρος σοι βίου ἐν Ῥώμῃ ἦν, τὸ ἐμὸν μόνον· τουτὶ δὲ ἐπὶ μέν τινα χρόνον ἤρκησεν ἄν, καὶ γέγονε δή· διὰ παντὸς δὲ ἐξαρκέσαι οὐχ οἷόν τε ἦν, καὶ δὴ βεβοηθηκότες τὰ δυνατὰ, ἀπεπεμπόμεθά σε, οἷ συ καὶ πρὶν ἀφικέσθαι εἰς Ῥώμην, ὠρέγου πορεύεσθαι· εἰδὲ μηδ' ἐκεῖ τυγχάνεις ὧν δεῖ, ἡμεῖς γε οὐδὲν ἀδικοῦμεν, οὐδ' ἐστὶν ἔγκλημα τοῦτο ἡμῶν οὐθὲν, εἰ μὴ καὶ σύ ἡμᾶς ἀδικεῖς, ὅτι ἅμα σύ τε παρὼν ἐξενίζου ἡμῖν, καὶ ἄγγελος ἧκες ὡς Βησσαρίων, ἡμέτερος ὢν εὐεργέτης τεθνηκὼς εἴη. Τὸ δ' ἀξιοῦν ἡμᾶς δεῖν καὶ τὰ ἐν Φλωρεντίᾳ ἐπίστασθαι οἰκοῦντας ἐν Ῥώμῃ, καὶ βίον ἀπράγμονα ζῶντας φορτικὸν λίαν, καὶ ἀξίωσις οὐ φίλου, ἀλλὰ φιλαιτίου ἂν εἴη· ἡμεῖς γὰρ οὐχ ὅπως τὰ ἐν Φλωρεντίᾳ ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ᾗ οἰκοῦμεν, οἴδαμεν πάντα· ἀλλ' ὁ οἰκέτης πολλὰ διαφθείρων, καὶ ῥαδιουργῶν λέληθε· σὺ δὲ ἐγκαλεῖς ὅτι οὐ προείπομεν τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαί σοι ἐν Φλωρεντίᾳ· πρᾶγμα ἄδηλον καὶ ἡμῖν τότε, ὥσπερ καὶ σοι, καὶ ὡς ἐκβαλόντας σε εἰς συμφορὰς ἑτέρας ἡμᾶς αἰτιᾷς. Δυστυχέστατος οὖν ἔγωγέ εἰμι τὰ περὶ σὲ, ὦ Δημήτριε, ἀεὶ γὰρ σοι βοηθῶν καὶ συμπράττων τὰ δυνατὰ, οὐ δέ ποτ' εὐχαριστίας καθαρᾶς παρὰ σοῦ τυγχάνω, ἐπεὶ καὶ νῦν τί καλὸν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τέλει τῆς ἐπιστολῆς ἐπαίνων, ὅτε κατ' ἀρχὰς ἡμῖν ὀνειδίζεις ὀλιγωρίαν τε καὶ αἰτίαν τοῦ μή σε εὐπορεῖν βίου μένοντά γε ἐν Ῥώμῃ, ἀλλ' οὐ δίκαια ταῦτά ἐστιν, οὐδ' ἄξια τῆς ἐμῆς περὶ σε ἐπιμελείας καὶ εὐνοίας· ποταπὸν δέ μοι δοκεῖ καὶ τὸ ἀεὶ καὶ πανταχοῦ αἰτιᾶσθαι καὶ τύχην, οὐ γὰρ πάντων ἡ τύχη κυρία ἐστὶν, ἀλλ' ἀρχὴ πολλῶν ἀρετὴ, καὶ ἐπὶ πολλῶν αὐτοκράτωρ ὁ λόγος, καὶ

πρᾶξις νικῶσα τοιαδὶ, πολλὰ κατορθοῖ· Δεῖ τοίνυν καὶ σὲ μὴ πάντα ἐπιτρέπειν τῇ τύχῃ, ἀλλὰ τῇ ὑπαρχούσῃ ἀρετῇ χρῆσθαι, οἷον φύσει, καὶ λόγῳ, καὶ ὀφθαλμοῖς, καὶ χερσὶ, καὶ ὅλως μὴ ἀποκνεῖν πρὸς τοὺς πόνους μηδὲ πρὸς ἕτερον ἀποβλέποντα ἐλπίζειν. αὐτὸν ῥαθυμοῦντα,,. Δὶς μὲν γὰρ καὶ τρὶς τάχα τεύξεαι· ἢν δ' ἔτι λυπῇς, χρῆμα μὲν οὐ πράξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις. ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομὸς ,, ὡς Ἡσίοδος λέγει *· παράδειγμα δ' ἴσως ἂν εἴη οὐ φαῦλον καὶ τὸ ἡμέτερον· ἡμεῖς γὰρ ἀποροῦντες τρόπου παντὸς εἰς τὸν βίον ἑτέρου, λαβόντες χωρίον ἐγεωργοῦμεν καὶ ταύτῃ τὰ ἐπιτήδια ποριζόμενοι, οὐδενὶ γεγόναμεν φορτικοί τε καὶ ἐπαχθεῖς αἰτοῦντες· σοὶ μὲν τοί γε οὐδεμία ἀνάγκη γεωργεῖν· ἐμοὶ μὲν γὰρ ὁ τότε πόλεμος ἀπέκλειε τὴν εἰς τὰς πόλεις ὁδὸν, σὺ δ' ἐν Φλωρεντίᾳ εἶ, πόλει ποριστικωτάτῃ ἑκάστῳ, ἅπερ ἂν ἐπιτηδεύειν προέληται. Εὖ οὖν ἔχει ποιεῖσθαι τὸν βίον, χρώμενον τῇ ὑπαρχούσῃ δυνάμει, καὶ μήτε τύχην αἰτιώμενον, μήτε βλασφημοῦντα τοὺς ἐπιχωρίους. Εἰ γὰρ καὶ γλίσχρα τὰ παρ' αὐτῶν, ἀλλ' οὐχ οἷα σὺ διασύρων φὴς παντελῶς φαῦλα. καὶ μήποτε οὐ τοσοῦτον οἱ ἐπιχώριοι ὦσιν αἴτιοι, ὧν ἀγανακτεῖς, ὅσον σύ· φιλέλλην γὰρ εἶ καὶ φιλόπατρις σύ γε πέραν τοῦ δέοντος, καὶ διὰ τοῦτο χαίρων ἀεὶ λόγοις ἑλληνικοῖς μόνοις, λατίνων ὀλιγωρεῖς· ὥστε ὑπ' ἀπειρίας οὐκ ἔχεις ὁμιλεῖν ἱκανῶς τοῖς ἐπιχωρίοις, τοῦτο δὲ μὴ δυναμένῳ, συμβαίνει ὡς τὸ εἰκὸς πολλῶν ἀπορεῖν, διατρίβοντι ἐν Ἰταλοῖς· οὐ μὴν ἀλλ' ὁπήποτ' ἂν διατρίβῃς· εὐεργετεῖ μὲν ὁ διδούς σοι, οὐκ ἀδικεῖ δὲ ὁ μὴ διδούς· ὥστε τοὺς μὲν διδόντας ἐπαινεῖν χρὴ, τοὺς δὲ μὴ διδόντας μὴ βλασφημεῖν. Ταῦτα εἰρήσθω μοι τὸ μὲν ἀπολογουμένῳ ἀπὸ τοῦ δικαίου· τὸ δὲ προτρέποντι ἀπ' εὐνοίας· τὰ δὲ Παυσανίου ἐὰν δυνηθῇς ἐμοὶ μεταγράψαι, ἀποδόσω σοι ὡς μισθόν γε τὸ ἱκανόν· πλέον δέ τι ὑποσχέσθαι οὐκ ἔχω ὑπὸ πενίας, ἣν νόσος ἐμοὶ ὁσημέραι χαλεπωτέραν καθίστησιν. ἔρρωσο.

* Εργ. κ. Ἡμ. ςίχ. 401.

ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

ΜΕΤΑ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΑΣ.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ. Η.

Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπὴν κεκάμωσιν ἐϋξέστῃσ' ἐλάτῃσι
Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
Ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχένα ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου· λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ, κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Η.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Ούτως είπων εξώρμησε των πυλών ο λαμπρός Έκτωρ, συν αυτώ δε και Αλέξανδρος επορεύετο ο αδελφός· εν τη ψυχή δε αμφότεροι προεθυμήθησαν πολεμείν και μάχεσθαι. ώσπερ δε ο Θεός τοις ναύταις επιθυμούσι παρέσχεν άνεμον εύφορον και επιτήδειον, επειδάν κακοπαθήσωσι, ταίς καλώς εξεσμέναις ελατίναις κώπαις ελαύνοντες τον πόντον, τω κόπω δε υπολέλυνται κατά τα μέλη· ούτω δη ούτοι τοις Τρωσίν επιθυμούσιν εφάνησαν. τότε ανείλον, ο μεν τον υιόν του βασιλέως Αρηϊθόου, τον εν τη Άρνη κατοικούντα, τον Μενέσθιον, όντινα ο κορυνήτης εγέννησεν Αρηΐθοος, και η ευόφθαλμος Φιλομέδουσα. ο Έκτωρ δε τον Ηιονέα έτρωσε δόρατι οξεί κατά τον αυχένα, υπό την σιδηράν περικεφαλαίαν, διέλυσε δε τα μέλη. Γλαύκος δε ο υιός του Ιππολόχου ο αρχηγός των Λυκίων ανδρών έτρωσε τον Ιφίνουν δόρατι, κατά την ισχυράν μάχην, τον υιόν του

Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱρήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
Ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
Ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῷς; ἐπεὶ οὔτοι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον· ὕστερον δ' αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν· ἐπεὶ ὡς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτῃ(οι)σι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὧδ' ἔστω, Ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
Ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο, μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
Ἀντίβιον μαχέσασθαι, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.

Δεξίου, ἐπάνω τῶν ταχέων ἵππων πηδῶντα, κατὰ τὸν ὦμον· οὗτος δὲ ἐκ τῶν ἵππων εἰς γῆν κατέπεσε, διελύθησαν δὲ τὰ μέλη αὐτοῦ. Τούτους δὲ ἐπειδὴ ἐθεάσατο ἡ Θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ, ἀναιροῦντας τοὺς Ἕλληνας ἐν τῇ ἰσχυρᾷ μάχῃ, κατέβη δὴ ἀπὸ τῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐξοχῶν ὁρμήσασα εἰς τὴν ἱερὰν Ἴλιον· ταύτῃ δ᾽ ἐξεναντίας ὥρμησεν ὁ Ἀπόλλων, ἐκ τῆς ἀκροπόλεως θεασάμενος, τοῖς Τρωσὶ δὲ νίκην ἐβούλετο. Οὗτοι δὲ ἀλλήλοις συνήντησαν παρὰ τῇ δρυΐ. Πρὸς ταύτην δὲ πρότερον εἶπεν ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς ὁ βασιλεὺς Ἀπόλλων· Τίποτε σὺ προθύμως ὁρμῶσα, ὦ θύγατερ τοῦ μεγάλου Διὸς, κατῆλθες ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, μεγάλη δέ σε ὀργὴ ἐφώρμησεν; ἢ ὅπως τοῖς Ἕλλησι πολέμου νίκην ἑτεραλκῆ, ἤτοι γινομένην ὅταν οἱ πρότερον νικήσαντες ἐξ ἑτεροδυναμίας τινὸς παρεισβαλούσης ἡττηθῶσι, παράσχῃς; ἐπειδὴ οὐδαμῶς ἐλεεῖς, καὶ οἰκτείρεις τοὺς Τρῶας ἀναιρουμένους· ἀλλ᾽ εἴ τι ὑπακούσοις μου, τοῦτο κατὰ πολὺ ἐπικερδέστερον ἂν εἴη· νῦν μὲν παύσωμεν τὸν πόλεμον καὶ τὴν μάχην σήμερον· μετὰ ταῦτα δὲ πολεμήσουσιν, ἕως ἂν τὸ τέλος τῆς Ἰλίου καταλάβωσιν, ἐπειδὴ οὕτως ἐστὶν ἀρεστὸν ἐν τῇ ψυχῇ ὑμῖν ταῖς ἀθανάται(οι)ς Θεαῖ(οι)ς ἐκπορθῆσαι τήνδε τὴν πόλιν. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ· Ἔστω οὕτως, ὦ Ἄπολλον πόῤῥωθεν ἐργαζόμενε· ταῦτα γὰρ φρονοῦσα καὶ ἐγὼ, ἦλθον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τοὺς Τρῶας καὶ Ἕλληνας· ἀλλ᾽ ἄγε εἰπὲ, πῶς προτεθύμησαι καταπαύσειν τὸν πόλεμον τῶν ἀνδρῶν. Πρὸς ταύτην δὲ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀπόλλων ὁ υἱὸς τοῦ Διός· Τοῦ Ἕκτορος προτρέψωμεν τὴν ἰσχυρὰν δύναμιν τοῦ ἱππικοῦ, εἴπου τινα τῶν Ἑλλήνων προκαλέσεται μόνος μόνῳ κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν πολεμῆσαι, ἐν τῇ χαλεπῇ μάχῃ· οἱ δὲ σιδήρῳ ὡπλισμένοι Ἕλληνες θαυμάσαντες, ἕνα ἂν μόνον ἐφορμήσειαν πολεμεῖν τῷ ἐνδόξῳ Ἕκτορι. Οὕτως εἶπεν· ὑπήκουσε δὲ ἡ θεὰ ἡ

Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ᾽ Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
Στῆ δὲ παρ᾽ Ἕκτορ᾽ ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοί εἰμι·
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς·
Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ᾽ ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ᾽· Ἕκτωρ δ᾽ αὖτ᾽ ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
Καί ῥ᾽ ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· οἱ δ᾽ ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδδ᾽ Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Κὰδδ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
Φηγῷ ἐφ᾽ ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναὶ,
Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον μελάνει δέ τε πόντος ὑπ᾽ αὐτῆς·
Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατο Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
Ἐν πεδίῳ· Ἕκτωρ δὲ μετ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν·
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,

εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ· τούτων δὲ ὁ Ἕλενος ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ Πριάμου ἐνόησεν ἐν τῇ ψυχῇ τὴν βουλὴν, ἣ δὴ τοῖς Θεοῖς βουλευομένοις ἤρεσκεν. ἔστη δὲ παρὰ τὸν Ἕκτορα πορευθεὶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν λόγον· Ὦ Ἕκτορ υἱὲ τοῦ Πριάμου, ἰσοστάσιε τῷ Διῒ κατὰ τὴν βουλὴν, ἆρά τι πεισθείης μοι; αὐτάδελφος δέ σοί εἰμι· τοὺς μὲν ἄλλους Τρῶας καὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας καθῆσαι ποίησον· σὺ δὲ προκάλεσαι, ὅς τις ἄριστός ἐστιν Ἑλλήνων, πολεμῆσαι ἐν τῇ χαλεπῇ μάχῃ κατ' ἐναντίωσιν βιαίαν· οὔπω γάρ σοι εἱμαρμένον ἐστὶν ἀποθανεῖν, καὶ θάνατον ἐπισπάσασθαι· οὕτω γὰρ ἐγὼ ἤκουσα φωνὴν θεῶν τῶν ἀεὶ ὄντων. Οὕτως εἶπεν· ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐχάρη, ἀκούσας τὸν λόγον· καὶ δὴ εἰς τὸ μέσον ἐλθὼν, ἀνέστελλε τὰς τάξεις τῶν Τρώων, λαβόμενος τοῦ δόρατος ἐκ τοῦ μέσου. οὗτοι δὲ σύμπαντες ἐκάθισαν. ἐκάθισε δὲ καὶ Ἀγαμέμνων τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας· ἐκάθισαν δὲ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ λαμπρότοξος Ἀπόλλων, ὁμοιωθέντες ὄρνισιν αἰγυπιοῖς, ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ δρυῒ τοῦ πατρὸς τοῦ Διὸς τοῦ τὴν Αἰγίδα φοροῦντος, ἐφηδόμενοι τοῖς ἀνδράσι· τούτων δὲ αἱ συνεχεῖς τάξεις ἐκάθηντο ἀσπίσι καὶ περικεφαλαίαις, καὶ δόρασιν συνεσταλμέναι. οἷα δὲ ἡ ἐπιπολῆς κίνησις τοῦ κύματος ἀρχομένου κέχυται κατὰ θάλασσαν, τοῦ ζεφύρου ἐγειρομένου τοπρῶτον, μελαίνεται δὲ ἡ θάλασσα ὑπ' αὐτῆς· τοιαῦται δὴ αἱ τάξεις τῶν Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων ἐκάθηντο ἐν τῷ πεδίῳ. ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐν ἀμφοτέροις εἶπεν· Ἀκούσατέ μου ὦ Τρῶες καὶ εὔοπλοι Ἕλληνες, ἵνα εἴπω ἅ με ὁ λογισμὸς ἐν τῷ στήθει κελεύει εἰπεῖν. τοὺς μὲν ὅρκους ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ὁ ἐν ὕψει καθήμενος οὐκ ἐτελείωσεν, ἀλλὰ κακὰ διανοούμενος στοχάζεται ἀμφοτέροις, ἕως ἂν ἢ

Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν·
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες, καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Καὶ κρεμόω ἐπὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο·
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχεύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκληῗδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκε' ὀνειδίζων, μέγα δ' ἐστοναχίζετο θυμῷ·
Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί.
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.

ὑμεῖς τὴν Τροίαν τὴν καλοὺς πύργους ἔχουσαν κατάσχητε, ἢ ὑμεῖς δαμασθῆτε παρὰ ταῖς ναυσὶ ταῖς περώσαις τὸν πόντον· ὑμῖν μὲν γὰρ (οὖν) εἰσὶν ἀριστεῖς πάντων τῶν Ἑλλήνων· ἀπὸ τούτων νῦν ὅντινα ἡ ψυχὴ ἐμοὶ πολεμῆσαι κελεύει, ἐλθέτω ἐνθάδε ἐκ πάντων πρόμαχος εἶναι τῷ ἐνδόξῳ Ἕκτορι οὕτω δέ φημι, ὁ Ζεὺς δὲ ἡμῖν μάρτυς ἔστω, ἐὰν μὲν ἐκεῖνος ἐμὲ ἀποκτείνῃ σιδήρῳ ἐκτεταμένῳ, τὰ ὅπλα σκυλεύσας κομιζέτω ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς· τὸ ἐμὸν δὲ σῶμα ἀποδότω εἰς τὸν οἶκον, ὅπως με πυρὸς μεταλαχεῖν καὶ μετασχεῖν ποιήσωσιν ἀποθανόντα οἱ Τρῶες, καὶ αἱ τῶν Τρῴων γυναῖκες· ἐὰν δὲ ἐγὼ αὐτὸν ἀποκτείνω, παράσχῃ δέ μοι καύχημα ὁ Ἀπόλλων, τὰ ὅπλα σκυλεύσας κομίσω πρὸς τὴν ἱερὰν Ἴλιον, καὶ κρεμάσω εἰς τὸν ναὸν τοῦ μακροβόλου Ἀπόλλωνος, τὸν νεκρὸν δὲ ἀποδώσω ἐπὶ τὰς ναῦς τὰς εὐκαθέδρους, ὅπως αὐτὸν κηδεύσωσιν οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες, καὶ τάφον αὐτῷ ἐπιχέωσιν ἐπὶ τῷ εὐρυχώρῳ Ἑλλησπόντῳ· καί τις ποτὲ εἴπῃ καὶ ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων ἀνθρώπων, νηῒ πολυκαθέδρῳ πλέων κατὰ τὴν μέλαιναν θάλασσαν· οὗτος ὁ τάφος ἔστιν ἀνδρὸς πάλαι ἀποθανόντος, ὅντινά ποτε ἀνδραγαθοῦντα ἀπέκτεινεν ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ· οὕτω ποτέ τις λέξει, ἡ ἐμὴ δὲ ἔνδοξος φήμη οὐδέποτε ἀπολεῖται. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ἡσύχασαν σιωπῇ, ᾐδέσθησαν μὲν ἀρνήσασθαι, ἐφοβήθησαν δὲ ὑποδέξασθαι· μετὰ χρόνον δὲ ἱκανὸν ἀνέστη ὁ Μενέλαος, καὶ εἶπεν ἐν αὐτοῖς, φιλονείκως αὐτοῖς ὀνειδίζων, μεγάλως δὲ ἔστενεν ἐν τῇ ψυχῇ, λέγων· Φεῦ, ὦ μάταια καυχώμενοι, Ἑλληνίδες, οὐκέτι Ἕλληνες, ὄντως δήπου ὕβρις καὶ ἀτιμία ταῦτα ἔσται χαλεπῶς ἐκ τῶν χαλεπῶν ἡμῶν πράξεων, εἰ μή τις νῦν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τοῦ Ἕκτορος πορεύσεται· ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες εἶθε γένοισθε

Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
Ἥμενοι αὖτι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς, αὔτως·
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν·
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν·
Αὐτός τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· οὐδέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι·
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ἔῤῥιγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπὼν, ὃ δ' ἐπείθετο. Τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο·
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητὴς,

ὕδωρ καὶ γῆ, ἤτοι ἀποθάνοιτε καὶ ἀναλυθείητε εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθητε, καθήμενοι αὐτοῦ πάντες ἄψυχοι, ἄδοξοι, τηνάλως· τούτῳ δὲ ἐγὼ αὐτὸς ὁπλίσομαι, ἄνωθι δὲ τὰ τῆς νίκης πέρατα μένουσιν ἐν τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς. Οὕτω δὴ εἰπὼν ἐνεδύσατο τὰ καλὰ αὐτοῦ ὅπλα. τότε ἂν σοι, Μενέλαε, τὸ τέλος τοῦ βίου ἐφάνη ἐν ταῖς παλάμαις τοῦ Ἕκτορος, ἐπειδὴ πολλῷ κρείσσων ἦν, εἰ μὴ ἀνορμήσαντες κατέσχον οἱ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἀπὸ τῆς δεξιᾶς κατέσχε χειρὸς, καὶ λόγον εἶπε, καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκάλει· ὦ Μενέλαε ἐν βασιλείᾳ τεθραμμένε, ἀνοηταίνεις, οὐδέτι σε προσήκει τῆς ἀνοίας ταύτης ἀντέχεσθαι· ὑπόμεινον δὲ, καίπερ λυπούμενος, μὴ δὲ βούλου διὰ φιλονεικίαν πολεμεῖν ἀνδρὶ κρείσσονί σου, τῷ Ἕκτορι τῷ υἱῷ τοῦ Πριάμου, ὅντινα καὶ ἄλλοι φοβοῦνται· καὶ δὴ καὶ Ἀχιλλεὺς τούτῳ γε ἐν τῷ πολέμῳ τῷ τοὺς ἄνδρας δοξάζοντι ἀπαντῆσαι ἐφοβεῖτο, ὅς τις σοῦ πολὺ κρείσσων ἐςί. ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς τὸ παρὸν κάθισον, ἐλθὼν εἰς τὸ πλῆθος τῶν φίλων, τούτῳ δὲ πρόμαχον ἄλλον ἀναστήσουσιν οἱ Ἕλληνες· εἴπέρ ἐστιν ἄφοβος, καὶ εἰ πολέμου ἐστὶν ἀκόρεστος, οἴομαι αὐτὸν ἡδέως συγκάμψειν τὰ γόνατα, ἐὰν διαφύγῃ ἐκ τοῦ ἀφανιστικοῦ πολέμου, καὶ τῆς χαλεπῆς μάχης. Οὕτως εἰπὼν ἀνέπεισε τὴν τοῦ ἀδελφοῦ διάνοιαν ὁ ἥρως πρεπόντως παραινέσας· οὗτος δὲ ὑπήκουσε· Τούτου μὲν μετὰ ταῦτα ἀπὸ τῶν ὤμων τὰ ὅπλα ἀφείλοντο οἱ θεράποντες χαίροντες· ὁ Νέστωρ δὲ ἀνέστη, καὶ ἐν μέσῳ τῶν Ἑλλήνων εἶπε· Φεῦ φεῦ, ὄντως πένθος μέγα τὴν Ἑλληνίδα γῆν καταλαμβάνει, ὄντως μεγάλως ἂν στενάζων θρηνήσειεν ὁ γέρων ἱππικὸς Πηλεὺς ὁ ἀγαθὸς βουλευτὴς καὶ δημηγόρος τῶν Μυρμι-

Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε
Τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσει,
Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φὼς,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ.
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας·
Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε.
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
Δουρὶ μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·
Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτα φόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι, φίλῳ θεράποντι, φορῆναι·
Τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη·
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
Θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων·

δόνων, ὅς ποτε ἐρωτῶν ἐμὲ μεγάλως ἔχαιρεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ, πάντων τῶν Ἑλλήνων λέγων καὶ διηγούμενος τὸ γένος τε καὶ τὴν γένεσιν· τούτους νῦν εἰ πάντας ἀκούσει φοβουμένους ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος, πολλάκις ἂν τὰς ἀγαπητὰς χεῖρας τοῖς ἀθανάτοις Θεοῖς ἀνάσχοιε δεόμενος τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν μελῶν χωρισθεῖσαν ὑπεισελθεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ᾅδε. εἴθε γὰρ, ὦ Ζεῦ πάτερ, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἄπολλον οὕτως ἀκμάζοιμι, ὥσπερ ἡνίκα ἐπὶ τῷ ταχέως ῥέοντι Κελάδοντι ποταμῷ ἐπολέμουν συναθροιζόμενοι οἱ Πύλιοι, καὶ οἱ πολεμικοὶ Ἀρκάδες παρὰ τοῖς τείχεσι τῆς Φειᾶς πόλεως περὶ τὰ ῥεῖθρα καὶ ῥεύματα τοῦ Ἰαρδάνου· τούτοις δὲ πρόμαχος ἵστατο Ἐρευθαλίων ἀνὴρ ἴσος θεῷ, ὅπλα ἔχων ἐν τοῖς ὤμοις Ἀρηϊθόου τοῦ βασιλέως, Ἀρηϊθόου τοῦ ἐνδόξου, ὃν κατ' ἐπωνυμίαν Κορυνήτην οἱ ἄνδρες ἐκάλουν, καὶ αἱ περικαλλῶς ἐσταλμέναι γυναῖκες· διότι οὐ τόξῳ καὶ δόρατι μακρῷ ἐπολέμει, ἀλλὰ ῥοπάλῳ σιδηρῷ ἔσχιζε καὶ ἔτρεπε τὰς τάξεις. τοῦτον Λυκοῦργος ἀπέκτεινε δόλῳ, οὐκ ἰσχύϊ, ἐν ὁδῷ στενῇ, ὅπου δὴ αὐτῷ τὸ ῥόπαλον οὐκ ἀπεσόβησε τὸν ὄλεθρον, τὸ σιδηροῦν· προφθὰς γὰρ ὁ Λυκοῦργος ἔτρωσεν αὐτὸν κατὰ τὸ μέσον τῷ δόρατι· οὗτος δὲ ἐπὶ τὰ νῶτα πεσὼν τῷ ἐδάφει ἐπεστηρίχθη· καὶ τὰ ὅπλα ἐσκύλευσεν, ἅπερ αὐτῷ ὁ χαλκοῦς Ἄρης παρέσχετο· καὶ ταῦτα μὲν αὐτὸς μετὰ ταῦτα ἐφόρει, ἐπὶ τὴν συμπλοκὴν τοῦ πολέμου· ἐπεὶ δὲ ὁ Λυκοῦργος ἐν τοῖς οἴκοις ἐγήρασεν, ἔδωκεν Ἐρευθαλίωνι τῷ ἀγαπητῷ θεράποντι φορεῖν. οὗτος τὰ ὅπλα ἔχων προεκαλεῖτο τοὺς ἀρίστους ἅπαντας, οὗτοι δὲ πάνυ ἔτρεμον καὶ ἐφοβοῦντο, οὐδέ τις ἐτόλμα· ἀλλ' ἐμὲ δὲ ἡ καρτερὰ ψυχὴ ἀναπείσασα ἐφώρμησε πολεμεῖν εὐτολμίᾳ ἰδίᾳ. ἡλικίᾳ δὲ νεώτατος πάντων ἦν, καὶ ἐμαχόμην αὐτῷ ἐγὼ,

Καὶ μαχόμην οἱ ἐγὼ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν,
Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσι.
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱὸν
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

ἔδωκέ μοι δὲ καύχημα ἡ Ἀθηνᾶ· τοῦτον δὴ τὸν μέγιστον, καὶ ἰσχυρότατον ἄνδρα ἀπέκτεινα, μέγας γάρ τις ἔκειτο παραιωρούμενος, καὶ ἐκτεταμένος τῇδε κἀκεῖσε, εἴθε οὕτως ἀκμάζοιμι, ἰσχὺς δέ μοι βεβαία εἴη, ταύτῃ γὰρ ταχέως ἂν μετάσχοιε καὶ ἐπιτύχοιε πολέμου Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν. ὑμῶν δὲ οἳ πάρεισιν ἀριστεῖς καὶ πρόμαχοι πάντων τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ αὐτοὶ προθύμως προθυμεῖσθε ἐναντίον τοῦ Ἕκτορος παραγενέσθαι. Οὕτως ὠνείδισεν ὁ γέρων. οὗτοι δὲ ἐννέα οἱ πάντες ἀνέστησαν· ὥρμησε καταπολὺ πρῶτον ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, ἐπὶ τούτῳ δὲ ὥρμησεν ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης, ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ δύο Αἴαντες, τολμηρὰν καὶ πολεμικὴν ἐνδεδυμένοι ἰσχύν· ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ Ἰδομενεὺς, καὶ ὁ ὀπαδὸς καὶ θεράπων τοῦ Ἰδομενέως, Μηριόνης ὁ ἰσοστάσιος τῷ ἀνδροκτόνῳ Ἄρει· ἐπὶ τούτοις δὲ ὁ Εὐρύπυλος, ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος· ἀνέστη δὲ καὶ Θόας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδραίμονος, καὶ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεύς. πάντες γὰρ οὗτοι ἤθελον πολεμεῖν τῷ ἐνδόξῳ Ἕκτορι· τούτοις δ' αὖθις ἐπεῖπεν ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· Λαχμῷ νῦν κινήθητε διὰ πάντων, ὃς ἂν καὶ λάχῃ· οὗτος γὰρ ὠφελήσει τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας, καὶ δὴ καὶ αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὠφελήσει, ἐὰν διαφύγῃ ἐκ τοῦ ἀφανιστικοῦ πολέμου, καὶ τῆς χαλεπῆς μάχης. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι ἕκαστος λαχμὸν ἐσημείωσαν, ἐνέβαλον δὲ αὐτοὺς τῇ περικεφαλαίᾳ τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως. οἱ λαοὶ δὲ ηὔξαντο, τὰς χεῖρας δὲ τοῖς Θεοῖς ἦραν. οὕτω δέ τις εἶπεν ἀποβλέψας εἰς τὸν πλατὺν οὐρανὸν· Ὦ Ζεῦ πάτερ, δὸς ἢ τὸν Αἴαντα λαχεῖν, ἢ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως. Οὕτω δὴ εἶπον. ἐκίνει δὲ ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ, ἐξώρμησε δὲ τῆς πε-

Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κήρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντη,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντη,
Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε, φαίδιμος Αἴας,
Ἦ τοι ὑπέσχεν χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔβαλεν, ἄγχι παραστάς·
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἐμοὶ, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ. ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρα ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι,
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται.
Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι, καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ', οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
Ὅς τ' εἶσι πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων

ϕικεφαλαίας ὁ κλῆρος, ὃν δὴ ἤθελον αὐτοὶ, τοῦ Αἴαντος. ὁ κῆρυξ δὲ κομίζων πανταχοῦ ἀνὰ τὸ πλῆθος ἔδειξεν ἐπιδεξίως πᾶσι τοῖς ἀριστεῦσι τῶν Ἑλλήνων· οὗτοι δὲ μὴ γινώσκοντες ἀπηρνοῦντο πάντες· ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ εἰς τοῦτον ἀφίκετο κομίζων πανταχοῦ ἀνὰ τὸν στρατὸν, ὃς αὐτὸν ἐπιγράψας καὶ σημειώσας, ἐνέβαλε τῇ περικεφαλαίᾳ ὁ λαμπρὸς Αἴας, ὁ μὲν ὑφήπλωσε τὴν χεῖρα, ὁ δὲ ἐνέβαλε πλησίον στὰς, ἔγνω δὲ θεασάμενος τὸ σημεῖον τοῦ κλήρου, ἐχάρη δὲ τῇ ψυχῇ· τοῦτον μὲν οὖν παρὰ τὸν ἑαυτοῦ πόδα εἰς γῆν ἔρριψε, καὶ εἶπεν· ὦ φίλοι, ὁ μὲν κλῆρος, ἐμὸς, χαίρω δὲ κἀγὼ τῇ ψυχῇ· ἐπειδὴ νομίζω νικήσειν τὸν ἔνδοξον Ἕκτορα· ἀλλ' ἄγετε ἐνόσῳ ἂν ἐγὼ τὰ πολεμικὰ ὅπλα ἐνδύωμαι, ἐν τοσούτῳ ὑμεῖς εὔχεσθε τῷ Διῒ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου τῷ βασιλεῖ μετὰ σιγῆς ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ οἱ Τρῶες ἀκούσωσιν, ἢ καὶ φανερῶς, ἐπειδὴ ὅμως οὐδένα φοβούμεθα· οὐδεὶς γάρ με ἰσχύϊ ἑκὼν ἄκοντα διώξει, οὐδὲ ἀγνοίᾳ τε καὶ ἀπειρίᾳ, ἐπειδὴ οὐδ' ἐμαυτὸν ἀμαθῆ οὕτω, καὶ ἀπαίδευτον ἐλπίζω γεννηθῆναι καὶ τραφῆναι ἐν τῇ Σαλαμῖνι. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ηὔχοντο τῷ Διῒ τῷ υἱῷ τοῦ Κρονου τῷ βασιλεῖ. οὕτω, δέ τις εἶπεν ἀναβλέψας εις τὸν πλατὺν οὐρανὸν· Ὦ Ζεῦ πάτερ, ὁ ἀπὸ τῆς Ἴδης βασιλεύων, ἐνδοξότατε, ὑψηλότατε, δὸς τῷ Αἴαντι νίκην καὶ καύχημα λαμπρὸν ἀπενέγκασθαι· εἰ δὲ καὶ τὸν Ἕκτορα φιλεῖς καὶ φροντίζεις αὐτοῦ, ἴσην ἑκατέρῳ ἰσχὺν καὶ δόξαν παράσχου. Οὕτω δὴ εἶπον. ὁ Αἴας δὲ καθωπλίζετο, λαμπροτάτῳ σιδήρῳ δὲ πάντα τὰ ὅπλα τῷ σώματι περιέθηκε, ὥρμησε μετὰ ταῦτα, οἷος πρόεισιν ὁ μέγιστος Ἄρης, ὅστις πορεύεται εἰς τὸν πόλεμον ἐπ ἄνδρας, οὓς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ψυ-

Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε, μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἑκάστου·
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,
Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
Τὸ, πρόσθεν στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
Στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγὺς· ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Μήτι μευ, ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ, πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδεν πολεμήϊα ἔργα·
Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τε·

χοφθόρου φιλονεικίας δυνάμει συνέβαλε πολεμεῖν· τοιοῦτος δὴ ὥρμησεν Αἴας ὁ μέγας, τὸ περίφραγμα τῶν Ἑλλήνων, μειδιῶν καὶ διαχεόμενος καταπληκτικῷ προσώπῳ, κάτωθεν δὲ τοῖς ποσὶ ἐπορεύετο μεγάλως καὶ ὑπερηφάνως βηματίζων, σείων τὸ μακρὸν δόρυ· τοῦτον δὲ καὶ οἱ Ἕλληνες μεγάλως ἔχαιρον βλέποντες. τοὺς Τρῶας δὲ τρόμος χαλεπὸς ὑπέδυ παντας κατὰ τὰ μέλη, καὶ τῷ Ἕκτορι αὐτῷ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ στήθει ἔσφυζε καὶ ἐκινεῖτο, ἀλλ' οὐκέτι εἶχεν ἀποδειλιάσαι, οὐδὲ ἀναχωρῆσαι ὀπίσω εἰς τὸ πλῆθος τῶν λαῶν, ἐπειδὴ προὐκαλέσατο εἰς μάχην. Αἴας δὲ ἐγγὺς παρεγένετο βαστάζων ἀσπίδα καθάπερ πύργον χαλκὴν, ἑπτάβυρσον, ἣν αὐτῷ κατεσκεύασε καμὼν ὁ Τύχιος, ὁ ἐξόχως ἄριστος τῶν σκυτοτόμων ἐν τῇ Ὕλῃ πόλει τὴν οἰκίαν οἰκῶν, ὅς αὐτῷ ἐποίησεν ἀσπίδα ποικίλην ἐξ ἑπτὰ βυρσῶν ταύρων εὐτραφῶν, ὄγδοον δὲ ἐφήπλωσε χαλκόν· ταύτην ἔμπροσθεν τοῦ στέρνου φέρων Αἴας ὁ Τελαμῶνος ἔστη δὴ πάνυ ἐγγὺς τοῦ Ἕκτορος, ἀπειλήσας δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ὦ Ἕκτορ, νυνὶ δήπου σαφῶς γνώσῃ μόνος πρὸς μόνον, ὁποῖοι καὶ ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἀριστεῖς ὑπάρχουσι, καὶ μετὰ Ἀχιλλέα τὸν ῥηγνύντα τῇ ἀνδρείᾳ τὰς τάξεις, τὸν λέοντος ὁρμὴν ἔχοντα· ἀλλ' οὗτος μὲν ἐν ταῖς ναυσὶ ταῖς καμπυλοπρύμνοις ταῖς περώσαις τὸν πόντον κάθηται, ὀργισθεὶς Ἀγαμέμνονι τῷ βασιλεῖ τοῦ στρατοῦ· ἡμεῖς δὲ ἐσμὲν τοιοῦτοι, οἳ ἂν σοι ἀπαντήσαιμεν, καὶ πολλοί· ἀλλ' ἄρχου μάχης, καὶ πολέμου. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ μέγας Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν· ὦ Αἶαν ἐκ τοῦ Διὸς ἕλκων τὸ γένος, υἱὲ Τελαμῶνος, ἡγεμὼν τῶν λαῶν, μηδαμῶς μου ἀποπειρῶ καθάπερ παιδὸς ἀσθενοῦς, ἢ γυναικὸς, ἣ οὐκ ἐπίσταται ἔργα πολεμικά· ἐγὼ δὲ καλῶς οἶδα τὰς μάχας καὶ τὰς ἀνδροκτονίας, ἐπίσταμαι πρὸς

Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·
Οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων·
Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ, δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ·
Ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα,
Λάθρη ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ·
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής·
Ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο· Δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
Σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·

τὰ δεξιὰ, ἐπίσταμαι πρὸς τὰ ἀριστερὰ κινῆσαι τὴν ἀσπίδα τὴν ἐκ βύρσης ξηρᾶς, δι᾽ ὃ ἔνεστί μοι καρτερῶς πολεμεῖν, ἐπίσταμαι δὲ ἐφορμῆσαι καὶ διεγεῖραι μάχην τῶν ταχέων ἵππων, ἐπίσταμαι δὲ ἐν τῇ συσταδὴν καὶ ἐκ χειρὸς μάχῃ τέρπεσθαι τῷ πολεμικῷ Ἄρει· ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐθέλω βαλεῖν σε τοιοῦτον ὄντα λαθραίως περιβλεψάμενος, ἀλλὰ φανερῶς ἐὰν ἐπιτύχω. Εἶπε δὴ, καὶ ἀνασείσας ἀφῆκε τὸ μακρὸν δόρυ, καὶ ἔβαλε τὴν φοβερὰν ἀσπίδα τὴν ἑπτάβυρσον τοῦ Αἴαντος κατὰ τὸν ἀκρότατον χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦν ἐπ᾽ αὐτῇ· διῆλθε δὲ τὰς ἓξ ἐπιδιπλώσεις τέμνων ὁ ἀκαταπόνητος σίδηρος, ἐν τῇ ἑβδόμῃ δὲ βύρσῃ κατεσχέθη. Δεύτερον δὲ Αἴας ὁ ἐκ τοῦ Διὸς ἕλκων τὸ γένος ἀφῆκε τὸ μακρὸν δόρυ, καὶ ἔβαλε κατὰ τὴν ἀσπίδα τὴν πανταχόθεν ἴσην ἤτοι τὴν κυκλοτερῆ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριάμου. Διὰ μὲν οὖν τῆς λαμπρᾶς ἀσπίδος διεπέρασε τὸ ἰσχυρὸν δόρυ, καὶ διὰ τοῦ πολυποικίλου θώρακος ἥρμοστο καὶ ἐπάγη· καταντικρὺ δὲ παρὰ τὴν λαγόνα διέσχισε τὸν χιτῶνα τὸ δόρυ· οὗτος δὲ ἐκάμφθη, καὶ ἐξέφυγε τὴν θανατηφόρον μέλαιναν μοῖραν. οὗτοι δὲ ἐκσπασάμενοι ταῖς χερσὶ τὰ μακρὰ δόρατα, ὁμοῦ ἀμφότεροι, συνέβαλον δὴ ὅμοιοι λέουσιν ὠμοβόροις, ἢ χοίροις ἀγρίοις, ὧν ἡ δύναμις οὐκ ἀσθενής. Ὁ υἱὸς μὲν οὖν τοῦ Πριάμου μετὰ ταῦτα ἔβαλε δόρατι τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος, οὐδὲ διέτεμε τὸν χαλκὸν, ἀνεκάμφθη δὲ αὐτῷ ἡ ἐπιδορατίς· ὁ Αἴας δὲ ἔπληξε τὴν ἀσπίδα ἐπιπηδήσας, τὸ δόρυ δὲ διόλου διεπέρασε, συνετάραξε δὲ αὐτὸν προθύμως ὁρμῶντα, τμητικῶς δὲ ἐπὶ τὸν αὐχένα ἦλθεν, αἷμα δὲ μέλαν ἀνεπήδα καὶ ἀνεφέρετο· ἀλλ᾽ οὐδὲ οὕτως ἀπεπαύετο τῆς μάχης ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ, ἀλλὰ μικρὸν ἀναχωρήσας ἔλαβε τῇ παχείᾳ χειρὶ λίθον κείμενον ἐν τῷ πεδίῳ, μέλανα, καὶ τραχὺν, καὶ μέγαν· τούτῳ δὲ ἔβαλε τὴν φοβερὰν ἑπτά-

Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Μέσσον ἐπ' ὀμφάλιον· περιήχησε δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον·
Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ·
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδι ἐγχριφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον· εἶπέ τε μῦθον
Κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα(ι) ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι.
Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους·
Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
Καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα,
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην·
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι·

βυρσον ἀσπίδα τοῦ Αἴαντος κατὰ τὸν μέσον ὀμφαλὸν, ἦχον δὲ μέγαν ὁ χαλκὸς ἀπετέλεσεν. δεύτερον δὲ ὁ Αἴας πολλῷ μείζονα λίθον ἄρας, ἀφῆκε συστρέψας, ἐπεστήριξε δὲ δύναμιν μεγίστην, ἐντὸς δὲ τὴν ἀσπίδα κατέαξε, πλήξας πέτρᾳ μυλοειδεῖ, ἔβλαψε δὲ αὐτῷ τὰ προσφιλῆ γόνατα· οὗτος δὲ κατὰ τὰ νῶτα ἐξηπλώθη, ὑπὸ τῆς ἀσπίδος συνωθησθεὶς, ταχέως δὲ αὐτὸν ἤγειρεν ὁ Ἀπόλλων· καὶ δὴ ξίφεσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐτιτρώσκοντο ἂν, εἰ μὴ κήρυκες οἱ ἄγγελοι τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἀνδρῶν παρεγένοντο, ὁ μὲν τῶν Τρώων, ὁ δὲ τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων, ὅ τε Ταλθύβιος, καὶ ὁ Ἰδαῖος, ἀμφότεροι συνετοὶ, ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων τὰς ῥάβδους κατέσχον, καὶ λόγον εἶπεν Ἰδαῖος ὁ κῆρυξ συνετὰ βουλεύματα ἐπιστάμενος· Μὴ περαιτέρω πολεμεῖτε ἀγαπητοὶ παῖδες, μηδὲ μάχεσθε· ἑκάτερον γὰρ ὑμῶν φιλεῖ ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεὺς, ἀμφότεροι δὲ πολεμισταί ἐστε, καὶ τοῦτο δὴ σύμπαντες οἴδαμεν, νὺξ δὲ ἤδη ὑπάρχει, καλόν ἐστι πείθεσθαι καὶ νυκτί. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος Αἴας ὁ Τελαμῶνος εἶπεν· Ὦ Ἰδαῖε, τῷ Ἕκτορι εἴπατε ταῦτα φάναι, αὐτὸς γὰρ εἰς μάχην προὐκαλέσατο πάντας τοὺς ἀρίστους· ἀρχὴν ποιείτω, ἐγὼ δὲ πάνυ ὑπακούσομαι, ἐὰν οὗτος. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ μέγας Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν· ὦ Αἶαν, ἐπειδή σοι ἔδωκεν ὁ θεὸς μέγεθος, καὶ ἰσχὺν, καὶ φρόνησιν, δόρατι δὲ καὶ πολέμῳ κράτιστος τῶν Ἑλλήνων ὑπάρχεις, νυνὶ μὲν λήξωμεν τῆς μάχης καὶ τοῦ πολέμου σήμερον· μετὰ ταῦτα δὲ πολεμήσομεν, ἕως ἂν ὁ θεὸς ἡμᾶς διαχωρίσῃ, δώσῃ δὲ τῇ ἑτέρᾳ μερίδι νίκην· νὺξ δὲ ἤδη ὑπάρχει, καλόν ἐστι καὶ νυκτὶ πεισθῆναι, ἵνα σύ τε εὐφράνῃς καὶ τέρψῃς πάντας τοὺς Ἕλληνας παρὰ

Ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς,
Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ, κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας εὐφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵτε μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ἠ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
Καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλποντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
Οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν

ταῖς ναυσὶ, καὶ μάλιστα τοὺς σοὺς πολίτας καὶ φίλους οἵ σοι ὑπάρχουσιν. ἐγὼ δὲ κατὰ τὴν μεγάλην πόλιν τοῦ βασιλέως Πριάμου τοὺς Τρῶας εὐφράνω καὶ τὰς Τρῳάδας τὰς ἑλκούσας τοὺς πέπλους, αἵτινες εὐχόμεναί μοι, εἰσδύνουσι τὸν θεῖον ἀγῶνα, ἤτοι τὸν περὶ τὰ ἱερὰ, ἔνθα οἱ θεοὶ αὐλίζονται διὰ τὰ ἀγάλματα. ἄγε δὲ δῶμεν ἀλλήλοις ἀμφότεροι δῶρα ὑπερένδοξα, ὅπως τις ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τρῴων οὕτως εἴπῃ· Τῷ ὄντι μὲν ἐπολέμησαν περὶ φιλονεικίας ψυχοφθόρου, τῷ ὄντι δὲ διεχωρίσθησαν ἐν φιλίᾳ ἁρμοσθέντες καὶ συμβιβασθέντες. Οὕτω δὴ εἰπὼν, ἐχαρίσατο αὐτῷ ξίφος ἥλους ἀργυροὺς ἔχον, σὺν τῇ ξιφοθήκῃ καὶ τῷ καλῶς τετμημένῳ ἀναφορεῖ ἐπιφέρων· ὁ Αἴας δὲ ζώνην θωρακίτην ἐδωρήσατο, φοινικίνῳ χρώματι λελαμπρυσμένην. οὗτοι δὲ διαχωρισθέντες, ὁ μὲν ἐπὶ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπανῆκεν, ὁ δὲ εἰς τὸν ὄχλον τῶν Τρῴων ἀπῄει, οὗτοι δὲ ἐχάρησαν, ὅτε ἐθεάσαντο αὐτὸν ζῶντα καὶ ὑγιᾶ προσερχόμενον, ἐκφυγόντα τὴν ἰσχὺν καὶ τὰς ἀπροσπελάστους χεῖρας τοῦ Αἴαντος· καὶ δὴ ἀπῆγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν μὴ ἐλπίσαντες σῷον καὶ ὑγιᾶ εἶναι. τὸν Αἴαντα δὲ ἐξ ἑτέρου μέρους οἱ εὔοπλοι Ἕλληνες ἀπῆγον εἰς τὸν ἔνδοξον Ἀγαμέμνονα, χαίροντα ἐπὶ τῇ νίκῃ. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἐν ταῖς σκηναῖς τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως ἐγένοντο, τούτοις βοῦν ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων ἄῤῥενα, πενταετῆ, τῷ μεγαλοδυνάμῳ υἱῷ τοῦ Κρόνου. Τοῦτον ἐξέδερον, καὶ περιεῖπον, καὶ ὅλον αὐτὸν διεμέρισαν, διεῖλον δὲ εἰς μικρὰ μετ᾽ ἐπιστήμης, καὶ περιέπειραν τοῖς ὀβελίσκοις, καὶ ὤπτησαν νουνεχῶς τε καὶ ἐμπείρως, καὶ ἐξείλκυσαν ἅπαντα. ἐπεὶ δὲ ἀπεπαύσαντο τῶν ἔργων, καὶ τὴν εὐωχίαν παρεσκεύασαν, εὐωχοῦντο, οὐδέτι ψυχή τινος ἐδεῖτο τροφῆς ἐν κοινῇ τραπέζῃ προκειμένης. τὸν Αἴαντα δὲ νώτοις διηνεκῶς ἐτίμα ὁ ἥρως ὁ υἱὸς

Ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδαι τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν·
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν, ἐΰῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον,
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' ἀϊδόσδε κατῆλθον.
Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ' ἄγοι(η) ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.
Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
Ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας.
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον.
Ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες·
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
Δεινὴ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι·
Τοῖσι δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

τοῦ Ἀτρέως, ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων· ἐπεὶ δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἀνεπλήρωσαν τῆς πόσεως, καὶ τῆς τροφῆς, τούτοις ὁ γέρων Νέστωρ πρὸ πάντων συνείρειν καὶ κατασκευάζειν ἤρχετο βουλὴν, οὗ καὶ πρότερον ἡ βουλὴ ἀρίστη ἐδόκει, ὅς τις καλῶς φρονῶν ἐδημηγόρησε, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· Ὦ υἱοὶ τοῦ Ἀτρέως, καὶ ὦ ἄλλοι ἀριστεῖς τῶν πάντων Ἑλλήνων, πολλοὶ μὲν ἀπέθανον Ἕλληνες κομῶντες τὰς κεφαλὰς, ὧν τὸ μὲν μέλαν αἷμα νῦν περὶ τὸν καλλίῤῥουν Σκάμανδρον διεσκόρπισε ὁ ὀξὺς πόλεμος, αἱ ψυχαὶ δὲ εἰς ἅδου κατέβησαν, δι' ὃ σε δεῖ τὸν μὲν πόλεμον τῶν Ἑλλήνων ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἤτοι ἕωθεν, παῦσαι. ἡμεῖς δὲ συναθροισθέντες ἐξ ἁμαξῶν οἴσομεν (φέρωμεν) δεῦρο τὰ σώματα διὰ βοῶν καὶ ἡμιόνων, κατακαύσομεν δὲ αὐτὰ μικρὸν πόῤῥωθι πρὸ τῶ νεῶν (πόῤῥω τῶν νεῶν) ὡς ἂν ἕκαστος τοῖς παισὶ τὰ ὀστᾶ ἐπ' οἴκου κομίσῃ, ὁπηνίκα δὴ ὑποστρέφομεν εἰς τὴν γῆν τὴν πατρίδα· τάφον δὲ περὶ τὴν πυρκαιὰν ἕνα διὰ χώματος ποιήσωμεν, ἐκπορευθέντες ἔξω τῆς πεδιάδος, ἄκριτον, ἤτοι μὴ καθέκαστον τῶν τεθνηκότων διακρινόμενον (χωριζόμενον)· παρ' αὐτὸν δὲ ταχέως οἰκοδομήσωμεν τείχη ὑψηλὰ, φυλακὴν τῶν τε νεῶν καὶ ἡμῶν αὐτῶν, ἐν αὐτοῖς δὲ πύλας κατασκευάσωμεν καλῶς καὶ ἀσφαλῶς ἡρμοσμένας, ὅπως δι' αὐτῶν ὁδὸς ἱππικὴ, καὶ ἔξοδος τοῦ στρατεύματος ὑπάρχοι, ἔξωθεν δὲ σκάψαντες ποιήσωμεν ἐγγὺς τάφρον βαθεῖαν, ἥτις ἂν τοὺς ἵππους καὶ τοὺς ἄνδρας κατέχοι καὶ φυλάττοι μεταξὺ οὖσα, μήποτ' ἐπέλθῃ καὶ ἐπισχύσῃ πόλεμος τῶν ὑπερηφάνων Τρώων. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δ' ἄρα πάντες οἱ βασιλεῖς συνῄνεσαν τοῖς εἰρημένοις. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Τρώων συναγωγὴ καὶ ἐκκλησία ἐγένετο ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Ἰλίου φοβερὰ καὶ ταραχώδης παρὰ ταῖς τοῦ Πριάμου θύραις· ἐν τούτοις δὲ Ἀντήνωρ ὁ συνετὸς ἔρχετο δημηγορεῖν οὕτω· Ἀκούσατέ μου, ὦ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, καὶ βοηθοὶ ἵνα

Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἧμιν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἂν μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἤ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἐϋκόμοιο,
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύῃς,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·
Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
Κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἤ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρα εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν, ὡς τοπάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθεν ἕκαστος·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰπέμεν Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴκ' ἐθέλωσι
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων

εἴπω ἅ με ἡ ψυχὴ ἐν τῷ στήθει προτρέπει· Φέρε δὴ τὴν Πελοποννησίαν Ἑλένην, καὶ τὰ χρήματα σὺν αὐτῇ, ἀποδῶμεν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἀτρέως ἀπάγειν, νυνὶ γὰρ τοὺς πιστοὺς καὶ βεβαίους ὅρκους ἀθετήσαντες, καὶ παραβάντες μαχόμεθα, δι' ὃ οὐκ ἐπικερδὲς καὶ ὠφέλιμον ἡμῖν ἐλπίζω εκτελεσθῆναι, ἐὰν μὴ πράξωμεν οὕτως. Ὁ μὲν οὕτως εἰπὼν ἐκάθισε. ἐν τούτοις δὲ ἠγέρθη ὁ ἔνδοξος Ἀλέξανδρος, ὁ ἀνὴρ τῆς Ἑλένης τῆς καλλικόμου, ὅστις αὐτῷ ἀνταποκρινόμενος λόγους ταχεῖς ἔλεγεν οὕτω· Ὦ Ἀντῆνορ, σὺ δήπου οὐδαμῶς ἐμοὶ κεχαρισμένα ταῦτα δημηγορεῖς· οἶδας μέν τοι καὶ ἄλλον λόγον κρείσσονα τούτου διανοηθῆναι καὶ εἰπεῖν, εἰ δὲ ἀληθῶς που τοῦτον σπουδάζων ὡς κρείσσονα λέγεις, ἐξαπώλεσαν δήπουθεν αὐτοὶ οἱ θεοὶ τὸν σὸν λογισμὸν, ἐγὼ δὲ ἐν τοῖς Τρωσὶ τοῖς ἱππικοῖς δημηγορήσας ἐρῶ, διαῤῥήδην γὰρ ἀπαγορεύω, τὴν μὲν γυναῖκα οὐκ ἀποδώσω, τὰ χρήματα δὲ ὅσα ἤγαγον ἐκ τοῦ Ἄργους εἰς τὸ ἡμέτερον δῶμα, πάντα βούλομαι ἀποδοῦναι, καὶ ἔτι ἐκ τοῦ οἴκου ἕτερα προσθεῖναι. Ὁ μὲν οὕτως εἰπὼν ἐκάθισεν. ἐν τούτοις δ' ἀνέστη ὁ τοῦ Δαρδάνου ἀπόγονος Πρίαμος, ὁ τοῖς θεοῖς κατὰ γνώμην παραπλήσιος, ὃς εὖ φρονῶν ἐδημηγόρησε, καὶ εἶπεν ἐν αὐτοῖς· Ἀκούσατέ μου, ὦ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, καὶ βοηθοὶ, ἵνα εἴπω ἅ με ἡ ψυχὴ ἐν τῷ στήθει προτρέπει. Νῦν μὲν δεῖπνον λάβετε κατὰ τὸ στρατόπεδον ὡς τὸ πρότερον, καὶ φυλακῆς μνήσθητε, καὶ ἐπιμελήθητε, καὶ γρηγορήσατε πάντες· ἕωθεν δὲ πορευθήτω ὁ Ἰδαῖος ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς (τῶν Ἑλλήνων) εἰπεῖν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἀτρέως, τῷ τε Ἀγαμέμνονι, καὶ τῷ Μενελάῳ τὸν λόγον τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗ χάριν ἡ παροῦσα φιλονεικία ἐγήγερτο, καὶ ἔτι τοῦτον εἰπεῖν τὸν νουνεχῆ λόγον, ἐὰν βούλωνται λῆξαι τοῦ κακοήχου πολέμου ἕως ἂν τοὺς νεκροὺς κατακαύσωμεν, ὕστερον δὲ πάλιν πολεμήσομεν, ἕως ἂν ὁ θεὸς

Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, θεράποντας Ἄρηος,
Νηὶ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι
Στὰς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
 Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
Εἰπεῖν, αἴκέ περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
Κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλαις ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὃς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔ φησιν δώσειν· ἦ μιν Τρῶές γε κέλονται.
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
Παύσασθαι δὴ πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
Μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστι,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.

ἡμᾶς διαχωρίσῃ, δῷ δὲ τῷ ἑτέρῳ μέρει τὴν νίκην. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ λίαν αὐτοῦ ἐπήκουσαν καὶ ἐπείσθησαν. Δεῖπνον οὖν μετὰ ταῦτα ἔλαβον κατὰ τὸ στρατόπεδον ἐν ταῖς τάξεσι. ἕωθεν δὲ ὁ Ἰδαῖος ἐπορεύθη ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς· εὗρε δὲ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ὑπηρέτας τοῦ Ἄρεος ἐν ἐκκλησίᾳ παρὰ τῇ πρύμνῃ τῆς νεὼς τοῦ Ἀγαμέμνονος· ὁ κῆρυξ δὲ ὁ μεγαλόφωνος στὰς ἐν μέσῳ, εἶπεν αὐτοῖς· Ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, καὶ ἄλλοι εὔοπλοι Ἕλληνες, ὅ τε Πρίαμος καὶ οἱ ἄλλοι λαμπροὶ Τρῶες ἐκέλευσαν εἰπεῖν, εἴπερ ἂν ὑμῖν προσφιλὲς καὶ χαρίεν εἴη, λόγον τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗ χάριν ἡ παροῦσα ἔρις ἐγήγερται. τὰ μὲν χρήματα, ὅσα Ἀλέξανδρος ἐν ταῖς ναυσὶ ταῖς βαθείαις ἤγαγεν εἰς τὴν Τροίαν, ὃς εἴθε ἀπώλετο πρὶν ἢ ταῦτα ποιῆσαι, πάντα βούλεται ἀποδοῦναι, καὶ προσέτι ἐκ τοῦ οἴκου προσθεῖναι ἄλλα· τὴν δὲ ἐκ παρθενίας γαμετὴν τοῦ ἐνδόξου Μενελάου οὐκ ἀποδώσειν φησίν· ὄντως που αὐτὸν οἱ Τρῶες παρακελεύονται ἀποδοῦναι. καὶ δὴ τόνδε τὸν λόγον ἐκέλευσαν εἰπεῖν, ἐὰν βούλησθε λῆξαι τοῦ κακοήχου πολέμου, ἕως ἂν τὰ σώματα καύσωμεν· μετὰ ταῦτα δὲ πολεμησόμεν, ἕως ἂν ὁ θεὸς ἡμᾶς διαχωρίσῃ, δώσῃ δὲ τῇ ἑτέρᾳ μερίδι νίκην. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ἥσυχοι ἐγένοντο σιωπῇ· μετὰ χρόνον δέ τινα Διομήδης ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς εἶπεν αὐτοῖς· Μηδεὶς νῦν μήτε χρήματα Ἀλεξάνδρου δεχέσθω, μήτε τὴν Ἑλένην· γνωστὸν γάρ ἐστι καὶ αὐτῷ, ὃς λίαν ἀσύνετός ἐστιν, ὅτι τοῖς Τρωσὶν ἤδη τὰ τοῦ ἀφανισμοῦ πέρατα ἐπίκεινται. Οὕτως εἶπεν. οἱ υἱοὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων πάντες ἐπεβόησαν, λόγον θαυμάσαντες τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους. Καὶ δὴ τότε Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεὺς εἶπε πρὸς τὸν Ἰδαῖον· Ὦ Ἰδαῖε, τὸν μὲν λόγον τῶν

Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
Ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως·
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακηέμεν οὔτι μεγαίρω·
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειώτων
Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν·
Ἄψοῤῥον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος. ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
Στὰς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
Ὤτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο,
Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον.
Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες ἀμαξάων ἐπάειραν·
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Ὡς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠὼς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,

Ἑλλήνων καὶ σὺ ἀκούεις, ὅπως σοι ἀποκρίνονται, ἐμοὶ δὲ οὕτως ἀρέσκει. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, κατακαίειν οὐ φθονῶ, οὐ γάρ τις φειδωλία (φροντὶς) νεκρῶν ἀποθανόντων γίνεται, ἐπειδὰν ἀποθάνωσι, διὰ πυρὸς ταχέως μειλίσσεσθαι, ἤτοι κηδεύειν καὶ θάπτειν. τοὺς ὅρκους δὲ ὁ Ζεὺς γινωσκέτω ὁ μεγάλως κτυπῶν ἀνὴρ τῆς Ἥρας. Οὕτως εἰπὼν ἀνέτεινε τὸ σκῆπτρον πᾶσι τοῖς θεοῖς· ὀπισθορμήτως δὲ ἐπορεύθη ὁ Ἰδαῖος εἰς τὴν ἱερὰν Ἴλιον. οἱ Τρῶες δὲ, καὶ οἱ τοῦ Δαρδάνου ἀπόγονοι, ἐκάθηντο πάντες συνηθροισμένοι, προσδεχόμενοι πότε δὴ ἀφίκοιτο ὁ Ἰδαῖος. Οὗτος δ' οὖν ἀφίκετο, καὶ τὴν ἀγγελίαν ἀπεδοκίμασε, καὶ ὡς ἀνωφελῆ ἀνήγγειλεν, ὅτι μὴ προσεδέξαντο τὴν πρεσβείαν οἱ Ἕλληνες, στὰς ἐν μέσῳ. οὗτοι δὲ καθωπλίζοντο μάλα ταχέως καὶ εὐτρεπίζοντο κατ' ἀμφότερον, οἱ μὲν τοὺς νεκροὺς ἄγειν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὴν ξυλαγωγίαν ᾤχοντο. οἱ Ἕλληνες δὲ ἀφ' ἑτέρου μέρους ἀπὸ τῶν εὐκαθέδρων νεῶν παρώξυνον, τούς τε νεκροὺς ἄγειν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ ξυλαγωγίαν ᾤχοντο. Ὁ ἥλιος μὲν οὖν μετὰ ταῦτα ἄρτι ταῖς ἀκτῖσι προσέβαλε τῇ γῇ, ἐκ τοῦ ἀκυμάντου καὶ πρᾴως ῥέοντος βαθυῤῥόου Ὠκεανοῦ ἀνερχόμενος εἰς τὸν Οὐρανόν· οὗτοι δὲ συνήντων ἀλλήλοις, ὅπου ἐπιγνῶναι ἕκαστον ἄνδρα χαλεπὸν ἦν, ἀλλὰ ὕδατι ἀπονίπτοντες τὸ μετὰ ἱδρῶτος καὶ κόνεως αἷμα, δάκρυα θερμὰ καταχέοντες ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἄραντες ἐπέθηκαν· οὐδὲ συνεχώρει κλαίειν ὁ μέγας Πρίαμος, οὗτοι δὲ μετὰ σιωπῆς τὰ σώματα ἐπὶ τῆς πυρᾶς συνήθροιζον (ἐσώρευον) λυπούμενοι καὶ ἀλγοῦντες τὴν ψυχήν· καύσαντες δὲ πυρὶ, ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἱερὰν Ἴλιον. Ὡσαύτως δὲ ἀφ' ἑτέρου μέρους οἱ εὔοπλοι Ἕλληνες τὰ σώματα ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἐσώρευον, λυπούμενοι κατὰ ψυχήν· καύσαντες δὲ πυρὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς· ὁπηνίκα δὲ οὔπω δὴ ἦν ἡμέρα, ἔτι δὲ ἦν λυκόφως, ἤτοι τὸ μεταξὺ νυκτὸς καὶ ἠοῦς σκοτῶδες, τηνικαῦτα

Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ἄκριτον ἐκ πεδίου, περὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
Πύργους θ' ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν.
Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
Ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
Οὐχ ὁράας, ὅτε δ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
Τοῦ δή τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
Σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
Ἄγρει μὴν, ὅταν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Τεῖχος ἀναρρήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·

δὴ περὶ τὴν πυρὰν συνήθροιστο ὁ λαὸς τῶν Ἑλλήνων κριτὸς, ἤτοι εἰς αὐτὸ τοῦτο κριθεὶς τὸ περὶ τὴν πυρκαϊὰν ἐκπονῆσαι· τάφον δὲ περὶ αὐτὴν ἕνα ἐποίουν ἐκπορευθέντες τοῦ πεδίου, ἄκριτον ἤτοι μὴ καθέκαστον διακρινόμενον, περὶ αὐτὸν δὲ ᾠκοδόμησαν τεῖχος, πύργους ὑψηλοὺς, φυλακὴν τῶν τε νεῶν καὶ ἑαυτῶν· ἐν αὐτοῖς δὲ πύλας κατεσκεύαζον καλῶς ἡρμοσμένας, ὅπως δι' αὐτῶν ὑπάρχοι ὁδὸς ἱππικὴ, ἔξωθεν δὲ ἔσκαψαν τάφρον βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ, πλατεῖαν καὶ μεγάλην, περὶ αὐτὴν δὲ ὀρθὰ ξύλα κατέπηξαν. Οὕτω μὲν οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες ἐνήργουν. Οἱ θεοὶ δὲ παρὰ τῷ Διῒ τῷ ἀςράπτοντι καθήμενοι, ἐθαύμαζον τὸ μέγα ἔργον τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων. τούτοις δὲ λόγων ἤρχετο ὁ τὴν γῆν σείων Ποσειδῶν λέγων· Ὦ Ζεῦ πάτερ ἆρά τις ἐστὶν ἀνὴρ ἐπὶ τῆς ἀπείρου γῆς, ὅστις ἔτι (τοῦ λοιποῦ) τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς τὴν διάνοιαν καὶ τὴν βουλὴν ἀντερεῖ; οὐχ ὁρᾷς, ὅτε δὴ οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες ᾠκοδόμησαν τεῖχος ὑπὲρ τῶν νεῶν, περὶ αὐτὸ δὲ τάφρον ἐξέτειναν, καὶ ἐποίησαν, οὐδὲ τοῖς θεοῖς προσήνεγκαν θυσίας ἐνδόξους; τούτου δὴ ἡ ἔνδοξος φήμη ἔσται, καθ' ὅσον χῶρον ἐφαπλοῦται ἡ ἡμέρα. τούτου δὲ ἀμνημονήσουσιν, ὅπερ ἐγὼ καὶ Ἀπόλλων ὁ λαμπρός τε καὶ καθαρὸς Λαομέδοντι τῷ ἥρωϊ ἐτειχίσαμεν κακοπαθήσαντες. Πρὸς τοῦτον δὲ μεγάλως βαρυνθεὶς, καὶ στενάζων εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεύς· Φεῦ φεῦ, ὦ κινητὰ γῆς μεγαλοδύναμε, οἷον εἶπας; ἄλλος τὶς ἂν ἀπὸ τῶν θεῶν φοβηθείη τὸ νόημα καὶ ἐνθύμημα τοῦτο, ὅστις πολλῷ ἀσθενέστερός σου ὑπάρχει τὰς χεῖράς τε καὶ τὴν δύναμιν· τὸ σὸν δὴ κλέος ἔσται καθ' ὅσον χῶραν ἐφαπλοῦται ἡ ἡμέρα· ἄγε μὴν, ὅταν δὴ οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες πορευθῶσι σὺν ταῖς ναυσὶν ἐπὶ τὴν ἀγαπητὴν γῆν τὴν πατρίδα, τὸ τεῖχος καταλύσας, τοῦτο μὲν ἅπαν εἰς τὴν θάλασσαν κατάχεον,

Αὖθις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν·
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Δύσσετό τ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,
Πολλαὶ, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν·
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι.
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς,
Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·
Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

πάλιν δὲ τὸν μέγαν αἰγιαλὸν τοῖς ψάμμοις κατακάλυψον, ὅπως ἂν σοι τὸ μέγα τεῖχος τῶν Ἑλλήνων καταλυθῇ καὶ ἀφανισθῇ. Οὕτως οὗτοι μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, ἔδυ τε ὁ ἥλιος, ἀπήρτιστο δὲ τὸ ἔργον τῶν Ἑλλήνων, βοῦς δὲ ἐφόνευον κατὰ τὰς σκηνὰς εἰς δείπνου κατασκευὴν, καὶ ἐδειπνοποιοῦντο. νῆες δὲ ἐκ τῆς Λήμνου παρεγένοντο κομίζουσαι οἶνον πολλαὶ, ἃς ἔπεμψεν Εὔνηος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰάσονος, ὃν δὴ ἔτεκεν ἡ Ὑψιπύλη εὐνηθεῖσα Ἰάσονι τῷ βασιλεῖ τῶν λαῶν· ἰδίᾳ δὲ τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι καὶ τῷ Μενελάῳ ἔδωκεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰάσονος ἄγειν οἶνον χίλια μέτρα. Ἐντεῦθεν δὴ οἶνον ὠνοῦντο οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες, ἄλλοι μὲν διὰ σιδήρου λαμπροῦ, ἄλλοι δὲ διὰ δερμάτων, ἄλλοι δὲ δι᾽ αὐτῶν τῶν βοῶν, ἄλλοι δὲ δι᾽ αἰχμαλώτων· ἐποιοῦντο δὲ δαψιλῆ εὐωχίαν. Δι᾽ ὅλης μὲν οὖν τῆς νυκτὸς μετὰ ταῦτα οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες εὐωχοῦντο, οἱ Τρῶες δὲ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν κατὰ τὴν πόλιν· δι᾽ ὅλης δὲ τῆς νυκτὸς κακὰ αὐτοῖς ἐβουλεύετο ὁ βουλευτικὸς Ζεὺς, καταπληκτικῶς βροντῶν· τούτους δὲ χλωροποιὸς φόβος κατελάμβανε, οἶνον δὲ ἐκ τῶν ποτηρίων εἰς γῆν κατέχεαν, οὐ δὲ ὑπέμεινέ τις πιεῖν πρότερον, πρὶν ἢ σπεῖσαι τῷ μεγαλοδυνάμῳ υἱῷ τοῦ Κρόνου· Ἀνεκλίθησαν δ᾽ οὖν μετὰ ταῦτα, καὶ τὸ δῶρον τοῦ ὕπνου ἔλαβον, ἤτοι αὐτὸ τὸ κοίμημα, ὅπερ ἡμῖν ὁ σωματοειδὴς ὕπνος δωρεῖται.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩιΔΙΑ Θ.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος.
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Μήτέ τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτέ τις ἄρσην
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Ἤ, μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Θ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Η μὲν κροκοειδῆ πέπλον ἔχουσα ἡμέρα ἐξηπλοῦτο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Ζεὺς δὲ ὁ τοῖς κεραυνοῖς τερπόμενος ἐκκλησίαν, καὶ συναγωγὴν τῶν θεῶν ἐποίησεν ἐν τῇ ὑψηλοτάτῃ κορυφῇ τοῦ πολλὰς ἐξοχὰς ἔχοντος οὐρανοῦ· αὐτὸς δὲ ἐδημηγόρει αὐτοῖς, οἱ θεοὶ δὲ πάντες ὑπήκουον, λέγων· Ἀκούσατέ μου, ὦ πάντες θεοὶ, καὶ πᾶσαι θεαὶ, ὅπως εἴπω ἅ με ἡ ψυχὴ ἐν τῷ στήθει κελεύει εἰπεῖν· μήτέ τις οὖν θεὸς θήλεια, μήτέ τις ἄῤῥην τοῦτόν γε πειράσθω διακόψαι τὸν ἐμὸν λόγον, ἀλλ' ὁμοῦ σύμπαντες ἐπαινεῖτε καὶ συγκατατίθεσθε, ὅπως ταχέως μάλα τελέσω ταῦτα τὰ ἔργα· ὅντινα δὲ ἐγὼ ἀπὸ τῶν θεῶν θεάσωμαι χωρὶς ἐμοῦ, καὶ δίχα τῆς ἐμῆς ἐπιτροπῆς ἐλθόντα εἰς τὴν μάχην, καὶ θέλοντα ἢ τοῖς Τρωσὶν, ἢ τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖν, οὗτος ἀκόσμως καὶ ἀπρεπῶς πληγεὶς (κεραυνωθεὶς) ἐπανήξει εἰς τὸν οὐρανὸν, ἢ λαβὼν αὐτὸν ῥίψω εἰς τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ἐσκοτισμένον μέρος, πόῤῥω πάνυ, ὅπου τὸ βαθύτερον χάσμα καὶ βάραθρόν ἐστιν ὑποκάτω τῆς γῆς, ὅπου σιδηραῖ

Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
Τόσσον ἔνερθ' αἴδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἴδ' ἄγε, πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες,
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες·
Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων·
Ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν.
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τοι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε·

πύλαι (θύραι). καὶ χαλκοῦς βατὴρ ἐστι, τοσοῦτον κάτω τοῦ ᾅδου, ὅσον ἐστὶν ἄνω ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς· μαθήσεται μετὰ ταῦτα ὁπόσον εἰμὶ ἰσχυρότατος πάντων τῶν θεῶν, εἰ δὲ μὴ, ἄγε πεῖραν λάβετε, ὦ θεοὶ, ὅπως εἰδῆτε πάντες, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρὰν χρυσῆν· πάντες δὲ ἐκλαμβάνεσθε καὶ ἐκκρέμασθε οἱ θεοὶ καὶ πᾶσαι αἱ θεαί· ἀλλ᾽ οὐδαμῶς ἂν καθελκύσαιτε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸ πεδίον τὸν Δία τὸν ἐν τῷ βουλεύσασθαι ἐξοχώτατον, οὐδ᾽ εἰ πάνυ πολλὰ κοπιάσητε· ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ κἀγὼ προθύμως βουλοίμην καθελκύσαι· σὺν αὐτῇ ἂν τῇ γῇ καὶ σὺν αὐτῇ τῇ θαλάσσῃ καθελκύσαιμι· καὶ τὴν μὲν σειρὰν μετὰ ταῦτα περὶ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ οὐρανοῦ δεσμεύσαιμι ἄν, ταῦτα δ᾽ ἂν πάντα μετέωρα καὶ ἀνάστατα γένοιντο· τοσοῦτον ἐγὼ περιγίνομαι τῶν θεῶν, καὶ περιγίνομαι τῶν ἀνθρώπων. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ἥσυχοι ἐγένοντο σιωπῇ θαυμάσαντες τὸν λόγον, πάνυ γὰρ ἰσχυρῶς ἀπεφαίνετο. Μετὰ χρόνον δέ τινα εἶπεν ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ· Ὦ πάτερ ἡμέτερε, υἱὲ τοῦ Κρόνου, βασιλεῦ τῶν βασιλευόντων, καλῶς δὴ καὶ ἡμεῖς οἴδαμεν, ὅτι σοι δύναμις οὐχ ὑποχωρητὴ καὶ φορητὴ, ἀλλ᾽ ὅμως θρηνοῦμεν καὶ ὀδυρόμεθα ἕνεκα τῶν πολεμικῶν Ἑλλήνων, οἳ δὴ κακὸν θάνατον πληρώσαντες ἀπολοῦνται, ἀλλὰ τοῦ πολέμου μὲν ἀποστησόμεθα, καθάπερ αὐτὸς ἐπιτάττεις· βουλὴν δὲ τοῖς Ἕλλησιν ὑποβαλοῦμεν, ἥτις ὠφελήσει αὐτοὺς, ὅπως μὴ πάντες ἀπόλωνται, σοῦ ὀργισθέντος. Πρὸς ταύτην δὲ μειδιάσας εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεύς· Θάρρει, ὦ θύγατερ, ἀγαπητὴ Ἀθηνᾶ, οὐδαμῶς σοι ψυχῇ προθύμῳ διαλέγομαι, βούλομαι δὲ καὶ αὐτὸς εὐμενής τε καὶ πρᾶος εἶναί σοι. Οὕτως εἰπὼν, ὑπὸ τῷ ἅρματι εὐτρέπιζε τοὺς στερόποδας ἵππους, τοὺς ταχέως πετομένους, καὶ χρυσαῖς θριξὶ κομῶντας. αὐ-

Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπιβήσατο δίφρου.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην,
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων, περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο·
Τρῶες δ' αὖ ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
Παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο

τὸς δὲ τὴν χρυσῆν αἰγίδα περιεβάλετο τῷ σώματι, ἔλαβε δὲ τὴν χρυσῆν καὶ καλῶς κατεσκευασμένην μάστιγα, ἐπέβη δὲ τοῦ ἑαυτοῦ ὀχήματος, ἐμάστιξε δὲ ἐλαύνειν, οὗτοι δὲ ἑκόντες ἐπέτοντο μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ τοὺς ἀστέρας ἔχοντος οὐρανοῦ. κατέλαβε δὲ τὴν Ἴδην Γάργαρον, ἀντὶ τοῦ, τὸ Γάργαρον τῆς Ἴδης τῆς πολλὰς πηγὰς ἐχούσης, τῆς μητρὸς τῶν θηρίων. ἐκεῖ δὲ αὐτῷ τέμενος ἦν, καὶ βωμὸς εὐώδης καὶ τεθυμιαμένος. ἐκεῖ τοὺς ἵππους ἔστησεν ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν, λύσας ἐκ τοῦ ἅρματος, πολλὴν δὲ ἀορασίαν περιέχεεν. αὐτὸς δὲ ἐν ταῖς κορυφαῖς ἐκαθέζετο, τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ καὶ ἀρετῇ ἐπαιρόμενος, ἀποβλέπων εἰς τὴν πόλιν τῶν Τρώων καὶ τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων. οἱ δὲ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες τροφὴν ἔλαβον συντόμως κατὰ τὰς σκηνὰς, ἀπ' αὐτῆς δὲ καθωπλίζοντο. καὶ οἱ Τρῶες δὲ ἀφ' ἑτέρου μέρους κατὰ τὴν πόλιν ὡπλίζοντο ἐλάττονες, προεθυμοῦντο δὲ καὶ οὕτως μάχῃ πολεμεῖν χρείᾳ ἀναγκαίᾳ ὑπὲρ τέκνων καὶ ὑπὲρ γυναικῶν. πᾶσαι δὲ αἱ πύλαι ἠνοίγοντο, ἐξωρμᾶτο δὲ ὁ λαὸς, πεζοί τε καὶ ἱππεῖς, πολὺς δὲ θόρυβος ἠγέρθη. Οὗτοι δὲ ὅτε δὴ ἀφίκοντο συνερχόμενοι εἰς ἕνα τόπον, συνέβαλον δὴ τὰς βύρσας, συνέβαλον δὲ τὰ δόρατα, καὶ τὰς δυνάμεις τῶν ἀνδρῶν τῶν σιδηροθωράκων· αἱ ἀσπίδες δὲ αἱ τοὺς ὀμφαλοὺς ἔχουσαι ἐπλησίαζον ἀλλήλαις, πολὺς δὲ θόρυβος ἠγέρθη· Τότε δὴ ὁμοῦ θρῆνος καὶ καύχημα ἦν ἀνδρῶν φθειρόντων τε καὶ φθειρομένων, ἔρρει δὲ τὸ αἷμα κατὰ τὴν γῆν (κατερρεῖτο δὲ ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ αἵματος). Ἕως μὲν οὖν πρωῒ ἦν καὶ ηὐξάνετο ἡ ἱερὰ ἡμέρα, ἐν τοσούτῳ τὰ βέλη πάνυ ἀμφοτέρων καθήπτοντο, ἔπιπτε δὲ καὶ ἀπέθνησκεν ὁ λαός. ὁπηνίκα δὲ ὁ ἥλιος περὶ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ γέγονε, καὶ τότε δὴ ὁ πατὴρ τὰ χρυσᾶ ζυγὰ ἐξέτεινεν, ἐνετίθει δὲ καὶ ἐνέβαλλε δύο μοίρας θανατηφόρους, θανάτου ἐμποιοῦντος ὕπνον μακρὸν τῶν ἱππικῶν τε

Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβὼν, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην· Τρώων δὲ, πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων.
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος.
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκὼν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κακκορυφὴν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ,
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέτεμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν.
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὣς, ἐν ὁμίλῳ;
Μή τις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ·
Ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς.
Ἀλλὰ παρήϊξε κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Τρώων καὶ τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων· εἷλκε δὲ ἀπὸ τοῦ μέσου λαβὼν, βαρυνομένη δὲ καθείλκετο ἡ μεμοιραμένη ἡμέρα τῶν Ἑλλήνων. Αἱ μὲν οὖν τῶν Ἑλλήνων θανατηφόραι μοῖραι ἐπὶ γῆς τῆς πολλοὺς τρεφούσης ἐκάθισαν· αἱ τῶν Τρώων δὲ εἰς τὸν πλατὺν οὐρανὸν ἤρθησαν καὶ ὑψώθησαν· αὐτὸς δὲ ἐκ τῆς Ἴδης μεγάλως ἐβρόντα, καιόμενον δὲ κεραυνὸν ἀφῆκεν ἐπὶ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων· οὗτοι δὲ ἰδόντες ἐξεπλάγησαν, καὶ πάντας εἰσῄει φόβος ὠχροποιός. Τηνικαῦτα οὔτε Ἰδομενεὺς μένειν ὑπέμεινεν, οὔτε Ἀγαμέμνων, οὔτε οἱ δύο Αἴαντες ἔμενον, οἱ τοῦ Ἄρεος ὑπηρέται. ὁ Νέστωρ μόνος ἔμενεν ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης, ὁ βασιλεὺς καὶ φύλαξ τῶν Ἑλλήνων, οὐδαμῶς ἑκὼν, ἀλλ' ὁ ἵππος αὐτοῦ κατεπονεῖτο, ὃν ἔτρωσε βέλει (ὀϊσῷ) ὁ ἔνδοξος Ἀλέξανδρος, ὁ ἀνὴρ τῆς καλλικόμου Ἑλένης, κατὰ τὴν ἄκραν κορυφὴν, ὅπου αἱ πρῶται τρίχες τῶν ἵππων ἐνίσχονται τῷ κρανίῳ· πάνυ δὲ ἐπικίνδυνος ὁ τόπος ἐστὶ διὰ τὸ τὸν ἐγκέφαλον πλησιάζειν ταῖς μήνιγξιν. ὀδυνώμενος δὲ ἀνεπήδησε, τὸ βέλος δὲ εἰς τὸν ἐγκέφαλον εἰσῆλθε, συνετάραξε δὲ τοὺς ἵππους κυλιόμενος περὶ τὸ ἐπίσωτρον, ἤτοι τὸν κανθόν. Ἐν ὅσῳ δὲ ὁ γέρων ἀπέκοπτε τοὺς ἔξωθεν λώρους τοῦ ἵππου διὰ τοῦ ξίφους ὁρμῶν, ἐν τοσούτῳ οἱ τοῦ Ἕκτορος ταχεῖς ἵπποι παρεγένοντο ἀνὰ τὸν θόρυβον, φέροντες ἰσχυρὸν καὶ γενναῖον ἡνίοχον τὸν Ἕκτορα. Καὶ δὴ τότε ἂν ἀπώλεσε τὴν ψυχὴν ὁ γέρων, εἴγε μὴ ὀξέως ἐθεάσατο ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης, καταπληκτικῶς δὲ ἐβόησε, παροξύνων τὸν Ὀδυσσέα, λέγων· Ὦ εὐγενέστατε υἱὲ τοῦ Λαέρτου, πολύτροπε Ὀδυσσεῦ, ποῦ φεύγεις μεταβαλὼν, καὶ στρέψας τὰ νῶτα, καθάπερ τις δειλὸς ἐν πλήθει; ὅρα μή τις φεύγοντί σοι ἐμπήξῃ τὸ ἑαυτοῦ δόρυ κατὰ τὸ σὸν μετάφρενον. ἀλλὰ μένε, ὅπως ἀπὸ τοῦ γέροντος ἀποσοβήσωμεν τὸν θρασὺν ἄνδρα. Οὕτως εἶπεν. οὐχ ὑπήκουσε δὲ ὁ πολλὰ ὑπομένων ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, ἀλλὰ παρέδραμεν ἐπὶ τὰς βαθείας

Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
Στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί.
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
Ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείου ἑλόμην μήστωρε φόβοιο.
Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
Ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·
Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην·
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα.
Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες, τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασὺν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν

ναῦς τῶν Ἑλλήνων. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Τυδέως, καίπερ μόνος ὢν, συνεμίγη τοῖς πρωταγωνισαῖς, ἔςη δὲ ἔμπροσθεν τῶν ἵππων τοῦ γέροντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Νηλέως, καὶ φωνήσας, λόγους ταχεῖς πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν, οὕτως. Ὦ γέρον, ὄντως που πάνυ δή σε καταπονοῦσι πολεμισαὶ νέοι, ἡ σὴ δὲ ἰσχὺς ἐκλέλυται, γῆρας δὲ χαλεπόν σε κατόπιν διώκει, ἀσθενὴς δέ σοι ὁ θεράπων ἐςὶ, βραδεῖς δέ σοι οἱ ἵπποι· ἀλλ᾽ ἄγε ἐπίβηθι τοῦ ἐμοῦ ἅρματος, ὅπως ἴδῃς ὁποῖοι εἰσιν οἱ Τρωϊκοὶ ἵπποι, εἰδότες διὰ τοῦ πεδίου διώκειν, καὶ φεύγειν πάνυ ταχέως τῇδε κἀκεῖσε, οὕς ποτε ἀφειλόμην τοῦ Αἰνείου, ἐπιςήμονας καὶ ἐμπείρους πολέμου· Τούτους μὲν οὖν οἱ θεράποντες καὶ ἡνίοχοι ἐπιμελείας ἀξιούτωσαν· τούτους δὲ ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς ἱππικοὺς Τρῶας ἐλαύνωμεν, ὅπως καὶ Ἕκτωρ εἰδῇ, εἰ καὶ τὸ ἐμὸν δόρυ ἐνθεσιωδῶς κινεῖται ἐν ταῖς παλάμαις. Οὕτως εἶπεν. ὑπήκουσε δὲ ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέςωρ. Τοὺς μὲν οὖν τοῦ Νέςορος ἵππους μετὰ ταῦτα οἱ ὑπηρέται ἐπιμελείας ἠξίουν, οἱ ἰσχυροὶ, ὅ τε Σθένελος καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ. οὗτοι δὲ ἀμφότεροι ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ ἅρμα τοῦ Διομήδους. ὁ Νέςωρ δὲ ἔλαβεν ἐν ταῖς χερσὶ τὰς λαμπρὰς καὶ ποικίλας ἡνίας, ἐμάστιξε δὲ τοὺς ἵππους, ταχέως δὲ πλησίον τοῦ Ἕκτορος παρεγένοντο. εὐθὺ δὲ αὐτοῦ προθύμως ὁρμῶντος ἀφῆκε τὸ δόρυ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, καὶ αὐτοῦ μὲν ἀπέτυχεν· οὗτος δὲ τὸν θεράποντα αὐτοῦ τὸν ἡνίοχον τὸν υἱὸν τοῦ μεγαλοψύχου Θηβαίου τὸν Ἠνιοπέα, κατέχοντα τῶν ἵππων τὰς ἡνίας, ἔτρωσε κατὰ τὸ στῆθος παρὰ τὸν μαζὸν, κατέπεσε δὲ ἐκ τοῦ δίφρου, ὑπεχώρησαν δὲ αὐτῷ οἱ ἵπποι οἱ ταχύποδες· τούτῳ δὲ αὐτόθι διελύθη ἡ ψυχὴ καὶ ἡ δύναμις· τὸν Ἕκτορα δὲ λύπη χαλεπὴ περιεκάλυψε κατὰ τὰς φρένας· Τοῦτον μὲν οὖν κατέλιπε, καίπερ λυπούμενος ἕνεκα τοῦ φίλου, κατακεῖσθαι· οὗτος δὲ ἡνίοχον εὔτολμον ἐπεζήτει· οὐδ᾽ ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον οἱ

Ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο·
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
Καδδὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο.
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφι·
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἡνία σιγαλόεντα
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε·
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους
Ἦ οὐ γινώσκεις, ὅτι ἐκ Διὸς οὐχ' ἕπεται ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον, ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβούμενος ἵκετο νῆας.
Ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,

ἵπποι ἐδέοντο ἡνιόχου, ταχέως γὰρ εὗρε τὸν υἱὸν τοῦ Ἰφίτου τὸν εὔτολμον Ἀρχεπτόλεμον, ὃν δὴ τότε τῶν ἵππων τῶν ταχυπόδων ἐπεβίβασεν, ἔδωκε δ' οὗτος αὐτῷ ἐν ταῖς χερσὶ τὰς ἡνίας. τότε δὴ ὄλεθρος ἦν ἂν, καὶ δυσχερῆ καὶ ἄπορα ἔργα ἐγένοντο, καὶ δὴ εἰς τὴν Ἴλιον ἐσηκάσθησαν ἂν, ἤτοι ὥσπερ εἰς σηκὸν κατεκλείσθησαν καθάπερ ἄρνες, εἴ γε μὴ ὀξέως ἐθεάσατο ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν· βροντήσας δὲ φοβερῶς, κατέπεμψε λαμπρὸν κεραυνὸν, κατέρριψε δὲ αὐτὸν χαμαὶ ἔμπροσθεν τῶν ἵππων τοῦ Διομήδους. φλὸξ δὲ φοβερὰ ἠγέρθη αὐτῷ καιομένου τοῦ θείου· οἱ δὲ ἵπποι φοβηθέντες κατέπτηξαν ὑπὸ τὸ ἅρμα, τὸν Νέστορα δὲ ἐξέφυγον ἐκ τῶν χειρῶν αἱ λαμπραὶ ἡνίαι, ἐφοβήθη δὲ οὗτος ἐν τῇ ψυχῇ, εἶπε δὲ πρὸς τὸν Διομήδην. Ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, ἄγε δὴ ἔλαυνε τοὺς μονώνυχας ἵππους εἰς φυγὴν, ἢ οὐκ οἶδας ὅτι οὐχ ἕπεται βοήθεια ἐκ τοῦ Διός; νυνὶ μὲν γὰρ τούτῳ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ὁ Ζεὺς παρέχεται δόξαν τήμερον· μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ἡμῖν ἐὰν ἐθέλῃ, παρέξει, ἀνὴρ δὲ τὸν τοῦ Διὸς νοῦν οὐκ ἂν μεθελκύσειεν, οὐδὲ μεταθήσοι, οὐδ' εἰ πάνυ ἰσχυρός ἐστιν, ἐπειδὴ καταπολὺ κρείττων ἐκεῖνος ὑπάρχει. Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης λέγων· Ναὶ δὴ ταῦτα γε πάντα, ὦ γέρον, κατὰ τὸ πρέπον εἶπας, ἀλλ' αὕτη γε δεινὴ λύπη τὴν ἐμὴν καρδίαν, καὶ ψυχὴν καταλαμβάνει· Ἕκτωρ γὰρ δημηγορῶν ποτε ἐν τοῖς Τρωσὶ λέξει· ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως φοβούμενος, καὶ φεύγων ἀφίκετο εἰς τὰς ναῦς. οὕτω ποτὲ καυχήσεται, ἐμοὶ δὲ εἴθε τότε διασταίη εὐρέως ἡ γῆ. Τούτῳ δὲ ἀπεκρίνατο μετὰ ταῦτα ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· Φεῦ, ὦ υἱὲ τοῦ συνετοῦ Τυδέως, ὁποῖον λόγον εἶπας· εἰ γὰρ Ἕκτωρ δειλὸν καὶ ἀσθενῆ σέ γε εἴποι, ἀλλ' οὐ πιστεύσουσιν αὐτῷ οἱ Τρῶες, καὶ οἱ τοῦ Δαρδάνου ἀπόγονοι, καὶ αἱ γυναῖ-

Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδε τράπε μώνυχας ἵππους,
Αὖτις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσι·
Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντιτέτυξο·
Ἔῤῥε, κακὴ γλήνη· ἐπεὶ οὐκ, εἴξαντος ἐμεῖο,
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεὺς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Γινώσκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
Νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,
Ἀμβλῆχρ', οὐδενόσωρα· τὰ δ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει·
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς

κες τῶν μεγαλοψύχων καὶ πολεμιστῶν Τρώων, ὧν ἐν γῇ κατέβαλες τοὺς ἀγαπητοὺς (ἀκμαίους) ἄνδρας. οὕτω δὴ εἰπὼν. εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς μονώνυχας ἵππους ὀπίσω ἀνὰ τὸν πόλεμον. οἱ Τρῶες δὲ καὶ ὁ Ἕκτωρ ἐπέχεον καὶ ἐπέβαλλον σὺν κραυγῇ μεγίστῃ (θαυμασίᾳ) τὰ στεναγμῶν αἴτια βέλη, ἐπ' αὐτῷ δὲ μεγάλως ἐβόησεν ὁ μέγας Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν, λέγων· Ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, περισσῶς μέν σε ἐτίμων οἱ ταχεῖς ἵππους ἔχοντες Ἕλληνες προέδρᾳ τε, καὶ κρέασι, καὶ ποτηρίοις ὑπερχείλεσι καὶ πεπληρωμένοις· νυνὶ δέ σε ἀτιμάσουσι καὶ ἐξουθενίσουσι, παραπλήσιος δὴ γυναικὶ ἐγένου· πορεύου μετὰ φθορᾶς, ὦ κακὴ κόρη, ἐπειδὴ οὐχ ὑποχωρήσαντος ἐμοῦ, τῶν ἡμετέρων τειχῶν ἐπιβήσῃ, οὐδὲ γυναῖκας ἐπάξεις ἐν ταῖς ναυσὶ· πρότερόν σοι δώσω τὴν τοῦ θανάτου ψῆφον. Οὕτως εἶπεν. ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Τυδέως διττῶς ἐμερίμνησεν, τούς τε ἵππους στρέψαι, καὶ κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν πολεμῆσαι· Ἐκ τρίτου μὲν οὖν ἐμερίμνησε κατὰ λογισμόν τε καὶ θυμὸν, ἐκ τρίτου δὲ ἀπὸ τῶν τῆς Ἴδης ὀρέων ἐβρόντησεν ὁ βουλευτικὸς Ζεὺς, σημεῖον διδοὺς τοῖς Τρωσὶν, ἀντὶ τοῦ, σημαίνων νίκην ἑτερορρεπῆ τοῦ πολέμου. ὁ Ἕκτωρ δὲ τοῖς Τρωσὶ παρεκελεύετο μεγάλως βοήσας, λέγων. Ὦ Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι πολεμισταὶ, ἀνδρεῖοι ἐστὲ, ὦ φίλοι, μνήσθητε δὲ καὶ ἐπιμελήθητε τῆς ὁρμητικῆς ἰσχύος. οἶδα δὲ ὅτι μοι προθύμως ὑπέσχετο ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου νίκην καὶ δόξαν μεγάλην, τοῖς Ἕλλησιν δὲ βλάβος· οἱ μωροὶ καὶ ἀνόητοι, οἳ δὴ ταῦτα τὰ τείχη ἐμηχανῶντο καὶ κατεσκεύαζον ἀσθενῆ, οὐδενὸς φυλακτικὰ, ταῦτα δὲ τὴν ἐμὴν ὁρμήν τε καὶ δύναμιν οὐ κωλύσει, οἱ ἵπποι δὲ ῥαδίως ὑπερπηδήσουσι τὴν ὀρωρυγμένην τάφρον· ἀλλ' ὅταν δὴ εἰς τὰς βαθείας ναῦς παραγένωμαι, μνήμη τις μετὰ ταῦτα πυρὸς καυστικοῦ γενηθήτω, ὅπως ἐμπρήσω πυρὶ τὰς ναῦς, ἀποκτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας

Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε·
Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ὑμῖν πὰρ προτέροισι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
Ἢ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιϊν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·
Καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οὐδέ νύ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι

παρὰ ταῖς ναυσὶ ταρασσομένους, καὶ θορυβουμένους ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. Οὕτως εἰπὼν τοῖς ἵπποις παρεκελεύετο, καὶ εἶπεν· Ὦ Ξάνθε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, καὶ ἔνδοξε Λάμπε, νυνὶ μοι τὴν ἐπιμέλειαν ἀπόδοτε, ἣν πάνυ πολλὴν Ἀνδρομάχη ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγαλοψύχου Ἠετίωνος ὑμῖν πρότερον παρέθηκεν, ἡδὺν σῖτον, καὶ οἶνον ἐγχέασα πιεῖν, ἡνίκα ἂν ἡ ψυχὴ κελεύοι, ἢ ἐμοὶ, ὅς τις αὐτῇ σύνευνος ἀκμαῖος (ἀγαπητὸς) καυχῶμαι εἶναι· ἀλλ' ἐπακολουθεῖτε καὶ ἐπείγεσθε, ὅπως λάβωμεν τὴν ἀσπίδα τοῦ Νέστορος, ἧς νῦν ἡ φήμη εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφικνεῖται, πᾶσαν εἶναι χρυσῆν, καὶ τὰς ῥάβδους, καὶ αὐτήν· ἀπὸ τῶν ὤμων δὲ τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους τὸν ποικίλως κατεσκευασμένον θώρακα, ὃν ὁ Ἥφαιστος καμὼν κατεσκεύασεν. εἰ ταῦτα λάβοιμεν, ἐλπίζοιμ' ἂν τοὺς Ἕλληνας αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐπιβιβάσειν τῶν ταχέων πλοίων. Οὕτως εἶπε καυχώμενος. ἠναξιοπάθησε δὲ ἡ σεβαστὴ Ἥρα, ἐκινήθη δὲ ἐν τῷ ἑαυτοῦ θρόνῳ, ἔσεισε δὲ τὸν μέγαν οὐρανὸν, καὶ δὴ πρὸς τὸν μέγαν θεὸν τὸν Ποσειδῶνα ἐξεναντίας ἔλεγεν· Φεῦ φεῦ, ὦ μεγαλοδύναμε Πόσειδον, οὐδέ σοι ἐν τῷ λογιστικῷ πάσχει καὶ θρηνεῖ ἡ ψυχὴ, φθειρομένων τῶν Ἑλλήνων; οὗτοι δέ σοι εἰς Ἑλίκην τὴν πόλιν, καὶ εἰς τὰς Αἰγὰς δῶρα καὶ θυσίας προσάγουσιν πολλάς τε καὶ κεχαρισμένας· σὺ δὲ αὐτοῖς βούλου καὶ θέλε νίκην. εἰ γὰρ βουλοίμεθα ὅσοι ἐσμὲν τοῖς Ἕλλησι βοηθοὶ, ἀποσοβῆσαι τοὺς Τρῶας, καὶ ἐπισχεῖν τὸν μεγαλόφωνον Δία, αὐτοῦ δὴ καθήμενος μόνος ἐν τῇ Ἴδῃ λυποῖτο ἄν. Πρὸς ταύτην δὲ μεγάλως ἀγανακτήσας εἶπεν Ποσειδῶν ὁ βασιλεύς· Ὦ Ἥρα καθαπτομένη ἐν τοῖς λόγοις, (ἀάπτους λόγους λέγουσα, ἢ, ἁμαρτάνουσα ἐν τῷ λέγειν), τίνα δὴ λόγον εἶπας; οὐκ ἂν ἔγωγε βουλοίμην πολεμεῖν τῷ Διῒ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου

Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
Εἰλομένων· εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἤϋσε δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Πῆ ἔβαν εὐχωλαὶ, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι·
Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο;
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔῤῥων.
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
Ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

ἡμᾶς τοὺς ἄλλους θεοὺς, ἐπειδὴ πολλῷ κρείσσων ἡμῶν ὑπάρχει· Οὕτω μὲν οὗτοι τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον. τουτων δὲ, ὅσον ἀπὸ τῶν νεῶν διάστημα, συνεῖχεν ἡ ἔξω τοῦ τείχους τάφρος (ὅσον ἀπὸ τῶν νεῶν ἦν διάστημα ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὴν τάφρον), ἐπληροῦτο ὁμοίως ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποκλεισθέντων καὶ συστρεφιμένων· συνέστρεφε δὲ αὐτοὺς ὁ ἰσοστάσιος τῷ ταχεῖ Ἄρει Ἕκτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὁπηνίκα αὐτῷ δόξαι ὁ Ζεὺς παρέσχετο. καὶ δὴ κατέκαυσεν ἂν πυρὶ καιστικῷ τὰς ἰσοτοίχους ναῦς, εἰ μὴ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λογισμὸν Ἀγαμέμνονι ἡ σεβαστὴ Ἥρα αὐτῷ ἐνεργήσαντι σπουδαίως, διεγεῖραι τοὺς Ἕλληνας. ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι εἰς τὰς σκηνὰς καὶ ναῦς τῶν Ἑλλήνων ἱμάτιον μέγα πορφυροῦν ἔχων ἐν τῇ παχείᾳ καὶ ἰσχυρᾷ χειρί· ἔστη δὲ παρὰ τὴν μεγάλην καὶ βαθεῖαν μέλαιναν ναῦν τοῦ Ὀδυσσέως, ἥτις δὴ ἐν τῷ μέσῳ ἦν, ὥστε φωνεῖν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη· ἐβόησε δὲ μέγα καὶ εἰς πάντας ἦκον τοῖς Ἕλλησι φωνήσας· Ὢ αἰσχύνη, καὶ κακὰ ὀνείδη, Ἕλληνες κατὰ μορφὴν μόνον θαυμαστοί, ποῦ ἀπῆλθον αἱ καυχήσεις, ὁπηνίκα δὴ ἔφαμεν εἶναι ἄριστοι, ἃς ποτε ἐν τῇ Λήμνῳ κενὰ καὶ μάταια καυχώμενοι ἐλέγετε, ἐσθίοντες κρέατα πολλὰ βοῶν, καὶ πίνοντες κρατῆρας πεπληρωμένους οἴνου; ἕκαστος ἀντίσταθμος καὶ ἰσοβαρὴς ἑκατὸν καὶ διακοσίοις Τρωσὶν ἀντιστήσεσθαι ἐν τῷ πολέμῳ· νυνὶ δὲ οὐδὲ ἑνὸς ἄξιοί ἐσμεν τοῦ Ἕκτορος, ὃς ταχέως κατακαύσει τὰς ναῦς πυρὶ καυστικῷ· ὦ Ζεῦ πάτερ, ἆρά τινα ἤδη τῶν μεγαλοδυνάμων βασιλέων ἔβλαψας βλάβῃ τοιαύτῃ, καὶ ἀφείλου αὐτὸν δόξαν μεγάλην; οὐδεπώποτε οἶμαι τὸν σὸν περικαλλῆ καὶ ὡραῖον βωμὸν παρελθεῖν πολυκαθέδρῃ νηΐ, δεῦρο μετὰ φθορᾶς ἐρχόμενος, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τοῖς βωμοῖς λίπος τε καὶ μηροὺς βοῶν ἔκαιον, ἐφιέμενος ἐκπορθῆσαι τὴν καλῶς τε-

Ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς·
  Ὣς φάτο. τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι·
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρόν.
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
  Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον, ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
Εὔξατο, Τυδείδαο πάρος, σχέμεν ὠκέας ἵππους,
Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους.
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν.
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο·
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερε σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Παπτήνας ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ

τετειχισμένην Τροίαν· ἀλλ᾽ ὦ Ζεῦ, τοῦτο γοῦν μοι τὸ ἐπιθύμημα τελείωσον, αὐτοὺς δὴ ἄφες ἐκφυγεῖν τε καὶ ἀποδρᾶναι, μηδ᾽ οὕτω μάλα τοὺς Ἕλληνας ἔα δαμάζεσθαι τοῖς Τρωσίν. Οὕτως ἔφη. τοῦτον δὲ κλαίοντα ὁ πατὴρ ἠλέησε, κατένευσε δὲ αὐτῷ τὸν στρατὸν σῶον εἶναι, μηδ᾽ ἀπολέσθαι. εὐθὺς δὲ ἀετὸν τὸν τελεστικώτατον τῶν πετεινῶν ἔπεμψε, νεβρὸν, γέννημα ἐλάφου ταχείας κατέχοντα τοῖς ὄνυξι, κατέβαλε δὲ τὸν νεβρὸν παρὰ τῷ περικαλλεῖ καὶ ὡραίῳ βωμῷ τοῦ Διὸς, ὅπου τῷ πάσης φήμης καὶ κληδόνος ἀκούοντι Διῒ ἔθυον οἱ Ἕλληνες. Οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἐθεάσαντο, ὅτι δὴ ἐκ τοῦ Διὸς ἀφίκετο ὁ ὄρνις, μᾶλλον ἐπὶ τοὺς Τρῶας ὥρμησαν, ἐμνήσθησαν δὲ πολέμου καὶ μάχης. τότε οὐδεὶς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, καίπερ ὄντων πολλῶν, ἐκαυχήσατο πρότερον τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως ἐλαύνειν τοὺς ταχεῖς ἵππους, καὶ ἐκ τῆς τάφρου ὁρμῆσαι (προαγαγεῖν), καὶ κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν πολεμῆσαι· ἀλλὰ πολλῷ πρῶτος ἀνεῖλεν ἄνδρα ὁπλίτην τῶν Τρώων, Ἀγέλαον τὸν υἱὸν τοῦ Φράδμονος· Οὗτος μὲν γὰρ εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς ἵππους, τούτῳ δὲ στραφέντι εἰς τὰ μετάφρενα ἐνέπηξε τὸ δόρυ μεταξὺ τῶν ὤμων, διὰ τοῦ στήθους δὲ ἐκπεράσαι ἐποίησε· κατέπεσε δὲ ἐκ τοῦ δίφρου, ἐψόφησαν δὲ τὰ ὅπλα ἐπ᾽ αὐτῷ. μετὰ τοῦτον δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀτρέως ὁ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος· ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ Αἴαντες οἱ ἐνδεδυμένοι ὁρμητικὴν ἰσχύν· ἐπὶ τούτοις δὲ Ἰδομενεὺς, καὶ ὁ τοῦ Ἰδομενέως ὀπαδὸς Μηριόνης, ὅμοιος τῷ ἀνδροκτόνῳ Ἄρει· ἐπὶ τούτοις δὲ Εὐρύπυλος ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος· ὁ Τεῦκρος δὲ ἔννατος παρεγένετο τὸ εἰς τοὐπίσω τεινόμενον τόξον ἐντείνων, ἔστη δὲ ὑπὸ τῷ σάκει τοῦ Αἴαντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Τελαμῶνος. Τότε ὁ Αἴας μὲν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔφερε τὴν ἀσπίδα· ὁ δέ γε ἥρως περισκοπήσας, καὶ

Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
Εἰς Αἴανθ᾽· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων; (στιν
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, ϗ Ὄρμενον, ἠδ᾽ Ὀφελέ (Ὀλοφέ)
Δαίτορά τε, Χρόμιόν τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον.
Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
Στῆ δὲ παρ᾽ αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν.
Βάλλ᾽ οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ᾽ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Καί σε, νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Τὸν, καὶ τηλόθ᾽ ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
Σοὶ δ᾽ ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Αἴκεν μοι δώῃ Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Πρώτῳ τοι μετ᾽ ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
Ἢ τρίποδ᾽, ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἠὲ γυναῖχ᾽, ἥ κεν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
Ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
Παύομαι· ἀλλ᾽ ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ᾽ αὐτοὺς,
Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
Πάντες δ᾽ ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν·

ἐπιτηρήσας, ἐπειδή τινα τοξεύσας ἐν τῷ στρατῷ ἔτρωσεν, ἐκεῖνος μὲν αὐτοῦ καταπεσὼν ἀπώλεσε τὴν ψυχήν· οὗτος δὲ ἐπανερχόμενος ὥσπερ παῖς ὑπὸ μητέρα ἔδυνεν ὑπὸ τὸν Αἴαντα· οὗτος δὲ ἔκρυπτε καὶ ἐκάλυπτεν αὐτὸν τῇ λαμπρᾷ ἀσπίδι. τότε τίνα πρῶτον ἀπὸ τῶν Τρώων ἀπέκτεινεν ὁ ἄμεμπτος Τεῦκρος; πρῶτον μὲν τὸν Ὀρσίλοχον, καὶ τὸν Ὅρμενον, καὶ τὸν Ὀλοφέστην, καὶ τὸν Δαίτορα, καὶ τὸν Χρόμιον, καὶ τὸν ἰσόθεον Λυκοφόντην, καὶ τὸν Ἀμοπάονα τὸν υἱὸν τοῦ Πολυαίμονος, καὶ τὸν Μελάνιππον. τοῦτον δὲ θεασάμενος ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ Ἀγαμέμνων, ἐχάρη, φονεύοντα τὰς τάξεις τῶν Τρώων ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ τόξου. παραγενόμενος δὲ ἔστη πλησίον αὐτοῦ, καὶ λόγον εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὕτως· Ὦ Τεῦκρε, προσφιλεστάτη μοι κεφαλὴ, υἱὲ τοῦ Τελαμῶνος, ἀρχηγὲ τοῦ λαοῦ, βάλλε οὕτως, εἴπως τι φῶς καὶ σωτήρια τοῖς Ἕλλησι γένοιο, καὶ Τελαμῶνι τῷ σῷ πατρὶ, ὅς τις σε ἀνέτρεφε μικρὸν ὄντα, καί σε καίπερ ὄντα νόθον (μὴ γνήσιον υἱὸν ὄντα), ἐπιμελείας ἠξίωσεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ. τοῦτον καὶ πόῤῥω ὄντα εὐδοξίας ἐπιβίβασον, καὶ δόξας· σοὶ δὲ ἐγὼ λέξω, ὥσπερ καὶ τετελειωμένον γενήσεται· ἐὰν παράσχῃ ὁ τὴν αἰγίδα φορῶν Ζεὺς, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐκπορθῆσαι τὸ καλῶς οἰκούμενον πόλισμα τῆς Ἰλίου, σοὶ πρώτῳ μετ' ἐμὲ πρεσβεῖον καὶ δῶρον ἔντιμον θήσω ἐν ταῖς χερσὶ, ἢ τρίποδα, ἢ δύο ἵππους σὺν αὐτοῖς τοῖς ἅρμασιν, ἢ γυναῖκα, ἥτις ἂν σοι εἰς τὴν αὐτὴν κοίτην ἀνέρχοιτο. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος ἔλεγεν ὁ ἄμεμπτος Τεῦκρος· Ὦ ἐνδοξότατε υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, τι δή με καὶ αὐτὸν ἐπειγόμενον ἐπισπεύδεις, καὶ διεγείρεις; οὐ μὲν δὴ κατὰ τὴν προσοῦσαν μοι δύναμιν ἀποπαύομαι, ἀλλ' ἀφ' οὗ εἰς τὴν Ἴλιον αὐτοὺς ἀπεωθησάμεθα, ἐξ ἐκείνου δὴ προσδεχόμενος, καὶ ἐπιτηρῶν τόξῳ ἀποκτείνω ἄνδρας. Ὀκτὼ οὖν προέπεμψα οἰστοὺς ἐκτεταμένας γωνίας ἔχοντας·

Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
Καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
Υἱὸν ἐῢν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
Τὸν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσιν.
Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρην βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
Ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλε γὰρ Ἀπόλλων·
Ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
Ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα·
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί·
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἄνωγεν.
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἕκτωρ
Αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι·

πάντες ἐν σώμασιν ἐπάγησαν νεῶν κατὰ πόλεμον εὐκινήτων· τοῦτον δὲ οὐ δύναμαι βαλεῖν τὸν θρασὺν καὶ μαινόμενον κύνα. Εἶπε δὴ, καὶ ἄλλο βέλος ἀπὸ τῆς νευρᾶς ἀφῆκεν ἀπαντικρὺ τοῦ Ἕκτορος· Βαλεῖν δὲ αὐτὸν ἐφίετο ἡ ψυχή· καὶ τούτου μὲν ἀπέτυχεν, οὗτος δὲ τὸν ἄμεμπτον Γοργυθίωνα τὸν γενναῖον υἱὸν τοῦ Πριάμου ἔτρωσε τῷ οἰστῷ κατὰ τὸ ςῆθος, ὃν δὴ ἐξ Αἰσύμης γαμηθεῖσα ἔτεκεν ἡ μήτηρ ἡ εὐειδὴς Καστιάνειρα, ἡ τὸ σῶμα ὁμοία ταῖς θεαῖς· Ὥσπερ δὲ μήκων εἰς τὸ ἕτερον μέρος τὴν κεφαλὴν ἔκλινεν, ἥτις ἐν τῷ κήπῳ τυγχάνει, πληθύουσα καὶ βαρυνομένη τῷ καρπῷ, καὶ νοτιαῖς καὶ δρόσοις ἐαριναῖς· οὕτως εἰς τὸ ἕτερον μέρος ἡ κεφαλὴ ἐκέκλιτο βαρυνθεῖσα τῇ περικεφαλαίᾳ. ὁ Τεῦκρος δὲ ἄλλο βέλος ἀπὸ τῆς νευρᾶς ἀφῆκεν ἀπαντικρὺ τοῦ Ἕκτορος, βαλεῖν δὲ αὐτὸν ἐφίετο ἡ ψυχὴ, ἀλλ᾽ οὗτος καὶ τότε ἀπέτυχε, σφαλῆναι γὰρ καὶ διαμαρτεῖν ἐποίησεν ὁ Ἀπόλλων· ἀλλὰ τὸν εὔτολμον Ἀρχεπτόλεμον τὸν ἡνίοχον τοῦ Ἕκτορος προθύμως ὁρμῶντα ἐπὶ τὸν πόλεμον ἔτρωσε κατὰ τὸ στῆθος παρὰ τὸν μαζόν· κατέπεσε δὲ ἐκ τοῦ δίφρου, ὑπεχώρησαν δὲ αὐτῷ οἱ ἵπποι οἱ ταχύποδες, τούτου δὲ αὐτόθι διελύθη ἡ ψυχὴ καὶ ἡ δύναμις. τὸν Ἕκτορα δὲ λύπη δεινὴ περιεκάλυψε κατὰ τὰς φρένας ἕνεκα τοῦ ἡνιόχου. Τοῦτον μὲν οὖν μετὰ ταῦτα κατέλιπε, καίπερ λυπούμενος ἕνεκα τοῦ φίλου, τὸν ἀδελφὸν δὲ Κεβριόνην πλησίον ὄντα ἐκέλευσε λαβεῖν τὰς ἡνίας τῶν ἵππων, ὁ δὲ ἀκούσας ὑπήκουσεν· αὐτὸς δὲ ἐκ τοῦ ὀχήματος τοῦ λαμπροῦ εἰς γῆν κατεπήδησε καταπληκτικῶς βοῶν· χειροπληθῆ δὲ λίθον οὗτος ἔλαβε τῇ χειρὶ, ἐπορεύθη δὲ εὐθὺ Τεύκρου, βαλεῖν δὲ αὐτὸν ἡ ψυχὴ ἐκέλευε. Ὁ μὲν οὖν ἐκ τῆς βελοθήκης ἐξέβαλε πικρὸν βέλος, ἔθηκε δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῇ νευρᾷ· τοῦτον δὲ Ἕκτωρ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν ὀπίσω ἕλκοντα, παρὰ τὸν ὦμον ὅπου ἡ κλεὶς διαχωρίζει τὸν

Τῇ ῥ᾽ ἐπί οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκρυόεντι·
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ᾽ οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ᾽ ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ᾽ αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν,
Οἱ δ᾽ ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς.
Ἕκτωρ δ᾽ ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ᾽ ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς,
Ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενός τε δοκεύει·
Ὡς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ᾽ εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ᾽ ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ᾽ ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ᾽ ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αἶψα δ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ᾽, ὑστάτιόν περ;
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλονται

αὐχένα καὶ τὸ στῆθος, μάλιστα δὲ ἐπικίνδυνον μέρος ὑπάρχει· ἐκεῖ δὴ ἐπ' αὐτῷ ὁρμῶντα ἔτρωσε λίθῳ τραχεῖ, ἔκοψε δὲ τὴν νευρὰν, ἀργοτέρα δὲ ἡ χεὶρ ἐγένετο ἐν τῷ καρπῷ. ἔστη δὲ πεσὼν ἐπὶ γόνυ, τὸ τόξον δὲ αὐτῷ ἐξέπεσεν ἀπὸ τῆς χειρός. ὁ Αἴας δὲ οὐκ ἠμέλησε πεσόντος τοῦ ἀδελφοῦ, ἀλλὰ τρέχων περὶ αὐτὸν ἔστη, καὶ περιέθηκεν αὐτῷ τὴν ἀσπίδα. Τοῦτον μὲν οὖν μετὰ ταῦτα ἀναλαβόντες δύο εὐάρμοστοι φίλοι, ὁ Μηκιστεὺς ὁ παῖς τοῦ Ἐχίου, καὶ ὁ ἔνδοξος Ἀλάστωρ, ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς ἐκόμιζον βαρέως στενάζοντα. αὖθις δὲ πάλιν ὁ Ζεὺς τοῖς Τρωσὶν ἰσχὺν ἐνέβαλε. οὗτοι δὲ εὐθὺ τῆς βαθείας τάφρου ἀπεωθήσαντο τοὺς Ἕλληνας· ὁ Ἕκτωρ δὲ εν πρώτοις ἐπορεύετο τῇ δυνάμει ἐπαιρόμενος, οἷον τὴν δυναμιν καὶ διὰ τοῦ βλέμματος δεικνύων· Καθάπερ δὲ ὅταν τις κύων χοίρυ ἀγρίυ ἢ λέοντος ἅπτηται ὄπισθε, ποσὶ ταχέσι θαῤῥῶν, καὶ περιστρεφόμενος ἐπιτηρῇ τά τε ἰσχία καὶ τὰ σφαιρώματα· οὕτως Ἕκτωρ εδιωκε τοὺς τὰς κεφαλὰς κομῶντας Ἕλληνας, ἀεὶ ἀναιρῶν τὸν ὄπισθεν καὶ ἔσχατον, οὗτοι δὲ ἔφευγον· ἐπεὶ δὲ τοὺς σκόλοπας ἤτοι τὰ ὀρθὰ ξύλα, καὶ τὴν τάφρον διέβησαν φεύγοντες, πολλοὶ δὲ ἀνῃρέθησαν ὑπὸ τῶν χειρῶν τῶν Τρώων, οὗτοι μὲν παρὰ ταῖς ναυσῖν καρτερȣ̃ντες κατείχοντο, ἀλλήλοις τε παρακελευόμενοι, καὶ πᾶσι τοῖς θεοῖς χεῖρας αἴροντες, μεγαλως ηὔχοντο πάντες· ὁ Ἕκτωρ δὲ περιέστρεφε τὰς περικαλλεῖς τρίχας ἔχοντας ἵππους, Γοργόνος ὀφθαλμοὺς ἔχων, καὶ τοῦ ἀνδροκτόνου Ἄρεος. τούτους δὲ θεασαμένη ᾤκτείρησεν ἡ θεὰ ἡ λευκοβραχίων Ἥρα. εὐθέως δὲ πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν λόγους ταχεῖς ἔλεγεν, οὕτω· Φεῦ φεῦ, ὦ θύγατερ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, οὐκέτι ἡμεῖς ἀπολλυμένων τῶν Ἑλλήνων φροντίσομεν εἰ καὶ ὀψὲ καὶ ἐσχάτως; οἳ δὴ κακὸν θάνατον πληρώσαν-

Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνετ' οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,
Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων·
Ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν οὐρανόθεν προΐαλλεν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
Ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς,
Ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ἔσται μὰν, ὅταν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαίολος Ἕκτωρ
Γηθήσει, προφανεῖσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ τις καὶ Τρώων κορέσει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους

τες ἀπολοῦνται ὁρμῇ ἀνδρὸς ἑνός· οὗτος γὰρ μαίνεται (ἐνθουσιᾷ) οὐκέτι φορητῶς ὁ Ἕκτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου, καὶ δὴ πολλὰ δεινὰ εἰργάσατο. Πρὸς ταύτην δὲ εἶπεν ἡ θεὰ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ. Καὶ πάνυ οὗτος γε τὴν ἰσχύν τε καὶ τὴν ψυχὴν ἀπολέσειεν ὑπὸ τῶν χειρῶν τῶν Ἑλλήνων, ἀπολωλὼς ἐν τῇ πατρίδι γῇ· ἀλλ᾽ ὁ ἐμὸς πατὴρ ἐνθουσιᾷ λογισμοῖς οὐ καλοῖς ὁ χαλεπός τε καὶ ἄδικος ἀεὶ, καὶ τῶν ἐμῶν προθυμιῶν κωλυτὴς, οὐδὲ ἐκείνων μέμνηται, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάνυ πολλακις καταπονούμενον ὑπὸ τῶν ἄθλων τοῦ Εὐρυσθέως ἔσωσα. Οὗτος μὲν γὰρ ἔκλαιεν ὁρῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐμὲ δὲ ὁ Ζεὺς αὐτῷ βοηθήσουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προέπεμπε· εἰ γὰρ ἐγὼ ταῦτα ἠπιστάμην ἐν τῷ συνετῷ μοι λογιστικῷ, ὁπηνίκα αὐτὸν εἰς ᾅδου τοῦ τὰς πύλας ἡρμοσμένας ἔχοντος ἀπέστειλεν ἐκ τοῦ σκότους κομίσοντα τὸν κύνα τοῦ μισητοῦ καὶ φοβεροῦ Ἅιδου, οὐκ ἂν διέφυγε τὰ προσάντη ῥεύματα τοῦ ὕδατος τῆς Στυγός. νῦν δὲ ἐμὲ μὲν μισεῖ, τὰς βουλὰς δὲ τῆς Θέτιδος ἐξετέλεσεν, ἥτις αὐτῷ τὰ γονατα κατεφίλησε, καὶ τῇ χειρὶ ἐλάβετο τοῦ γενειου, δεομένη τιμῆσαι τὸν τὰς πόλεις ἐκπορθοῦντα Ἀχιλλέα· ἔσται μὴν, ὅταν πάλιν ἀγαπητὴν εὐόφθαλμον Ἀθηνᾶν εἴπῃ. Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς τὸ παρὸν εὐτρέπισον ἡμῖν τοὺς μονώνυχας ἵππους, ἕως ἂν ἐγὼ ἐλθοῦσα εἰς τὸ οἴκημα τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, ὅπλοις εἰς τὸν πόλεμον ὁπλισθῶ, ὅπως θεάσωμαι, εἰ ὁ τοῦ Πριάμου υἱὸς ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ, ἡμῶν φανεισῶν ἀνὰ τὰς τάξεις τοῦ πολέμου, χαρήσεται, ἢ καί τις ἀπὸ τῶν Τρώων ἐμπλήσει κύνας καὶ ὄρνεα μεγάλα λίπει, καὶ σαρξὶ, καταπεσὼν παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. Οὕτως εἶπεν. ὑπήκουσε δὲ ἡ θεὰ ἡ λευκοβραχίων Ἥρα· Αὕτη μὲν οὖν ἐπιπορευομένη τοὺς χρυσοχαλίνους ἵππους ηὐτρέπι-

Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀμβριμοπάτρη.
Ἥρη δὴ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠ μὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
Ἔρχεσθ', οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους·
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατὰ δ' ἅρματα ἄξω·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτησι κεραυνός.
Ὄφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι·
Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ, ττι νοήσω.
Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀέλλοπος ἀγγελέουσα.
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.

ζε, ἡ Ἥρα ἡ τιμία θεὰ ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγάλου Κρόνου. ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ἡ θυγάτηρ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς τὸν μὲν λαμπρὸν πέπλον κατέχεεν ἐπὶ τῷ ἐδάφει τοῦ πατρὸς τὸν ποικίλον, ὃν δὴ αὐτὴ ἐποίησε καὶ ἐκοπίασε ταῖς χερσί· αὕτη δὲ ἐνδυσαμένη τὸν χιτῶνα τοῦ τὰς νεφέλας ἀθροίζοντος Διὸς, εἰς τὸν πόλεμον τὸν αἴτιον δακρύων καθωπλίζετο ὅπλοις, εἰς τὸ ὄχημα δὲ τὸ φλογῶδες καὶ λαμπρὸν ἀνέβη τοῖς ποσὶν, ἔλαβε δὲ τὸ δόρυ τὸ μέγα καὶ βαρὺ, καὶ ἰσχυρὸν, ᾧ τὰς τάξεις δαμάζει τῶν ἀνδρῶν τῶν ἡρώων, οἷς ἂν ὀργισθῇ ἡ τὸν ἰσχυρὸν πατέρα ἔχουσα. ἡ Ἥρα δὲ μάστιγι ταχέως ἐφήπτετο δὴ τῶν ἵππων καὶ παρώρμα αὐτούς. ἀφ' ἑαυτῶν δὲ αἱ θύραι τοῦ οὐρανοῦ ἀνεῴχθησαν, ἃς ἐφύλαττον αἱ Ὧραι, αἷς ἐγκεχείρισται ὁ μέγας οὐρανὸς καὶ ὁ Ὄλυμπος, καὶ ἀνοῖξαι νεφελὴν πυκνὴν, καὶ ἐπικλεῖσαι. ἐκεῖθεν δὴ δι' αὐτῶν ἤλαυνον τοὺς εὐπειθεῖς καὶ ταχεῖς ἵππους. ὁ Ζεὺς δὲ ὁ πατὴρ ἐπειδὴ ἐθεάσατο ἀπὸ τῆς Ἴδης, ὠργίσθη δὴ χαλεπῶς. τὴν Ἶριν δὲ τὴν χρυσᾶς πτέρυγας ἔχουσαν παρώξυνεν ἀπαγγελοῦσαν, λέγων· Ἄγε δὴ πορεύου, ὦ Ἶρι, ταχέως ὀπίσω στρέφε, μὴ δὲ συγχώρει ἐξεναντίας τῆς ἐμῆς κελεύσεως πορεύεσθαι, οὐ γὰρ καλῶς συνελευσόμεθα καὶ συμβαλοῦμεν εἰς τὸν πόλεμον. οὕτω γὰρ ἐρῶ, τοῦτο δὲ καὶ τετελειωμένον ἔσται. Χωλώσω μὲν καὶ βλάψω αὐταῖς ὑπὸ τὸ ἅρμα τοὺς ταχεῖς ἵππους, αὐτὰς δὲ ἐκβαλῶ ἀπὸ τοῦ ὀχήματος, κατακλάσω δὲ καὶ συντρίψω τὸ ἅρμα, οὐδ' ἂν εἰς δέκα περιερχομένους, καὶ συμπληρουμένους ἐνιαυτοὺς τὰ τραύματα θεραπεύσειαν, ἅπερ ἂν ὁ κεραυνὸς καταλάβῃ καὶ ἑλκώσῃ, ὅπως γνῷ ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ, ἡνίκα τῷ ἑαυτῆς πατρὶ πολεμεῖ· τῇ Ἥρᾳ δὲ οὐ τοσοῦτον μέμφομαι οὐδὲ ὀργίζομαι, ἀεὶ γὰρ εἴωθεν ἀποθραύειν, καὶ κωλύειν ὅτι ἂν νοήσω, καὶ βουληθῶ ποιεῖν. Οὕτως εἶπε· ὥρμησε δὲ ἡ ταχεῖα Ἶρις ση-

Πρώτησιν δὲ πύλησι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
Ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
Πῆ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
Οὐκ ἐάα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
Ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου παῖς, εἰ (ἧ) τελέει περ,
Γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατὰ δ' ἅρματα ἄξειν.
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτησι κεραυνός.
Ὄφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπι, ὅταν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ, ττι νοήσῃ.
Ἀλλὰ σύ, αἰνοτάτη, κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε
Τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
Νῶϊν ἐῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκεν πτολεμίζειν.
Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
Ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπε μώνυχας ἵππους.
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσι·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.

μανοῦσα, κατέβη δὲ ἀπὸ τῶν τῆς Ἴδης ὀρέων εἰς τὸν μέγαν οὐρανόν· παρὰ τὰς πρώτας (ἄκρας) δὲ θύρας τοῦ οὐρανοῦ τοῦ πολυμεροῦς καὶ πολλὰ ἀποκλίματα ἔχοντος, συναντήσασα κατέσχε καὶ ἐκώλυσε, τοῦ Διὸς δὲ τὸν λόγον εἶπεν αὐταῖς· Ποῦ προθύμως ὁρμᾶσθε; τί ὑμῖν ἡ ψυχὴ ἐν τῷ λογιστικῷ ἀτόπως ἐνθουσιᾷ; οὐ παραχωρεῖ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ἐπαμύνειν καὶ συμμαχεῖν τοῖς Ἕλλησιν. οὕτω γὰρ διετείνατο ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, ὥσπερ (ἐὰν) καὶ τελέσει (ῃ), χωλώσειν μὲν καὶ βλάψειν ὑμῖν ὑπὸ τῷ ἅρματι τοὺς ταχεῖς ἵππους, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλεῖν ἐκ τοῦ ὀχήματος, συντρίψειν δὲ τὸ ἅρμα, οὐδ' ἂν εἰς δέκα περιερχόμενα, καὶ συμπληρούμενα ἔτη τὰ τραύματα θεραπεῦσαι τε, ἅπερ ἂν καταλάβῃ καὶ ἑλκώσῃ ὁ κεραυνὸς, ὅπως γνῷς, ὦ εὐόφθαλμε Ἀθηνᾶ, ὅταν τῷ σῷ πατρὶ ἐναντιῇ καὶ μάχῃ· τῇ Ἥρᾳ δὲ οὐ τοσοῦτον μέμφεται, οὐδὲ ὀργίζεται, ἀεὶ γὰρ εἴωθεν ἀποθραύειν καὶ κωλύειν, ὅτι ἂν διανοηθῇ ποιεῖν· ἀλλὰ σὺ, ὦ χαλεπωτάτη κύον, ἄφοβε, καὶ ἀναίσχυντε, ἐὰν ἀληθῶς θελήσῃς κατεναντίον τοῦ Διὸς ἐπᾶραι τὸ μέγα δόρυ. Αὕτη μὲν οὖν οὕτως εἰποῦσα ἡ κατὰ πόδα ταχεῖα Ἶρις ἀπῆλθε. ἡ Ἥρα δὲ πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν εἶπε λόγον· Φεῦ φεῦ, ὦ θύγατερ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, οὐδαμῶς ἔγωγε ἡμᾶς αὐτὰς παραχωρῶ πολεμεῖν κατεναντίον τοῦ Διὸς, ἕνεκα τῶν ἀνθρώπων. τούτων ἄλλος μὲν τεθνάτω, ἄλλος δὲ ζήτω, ὃς ἂν τύχῃ· ἐκεῖνος δὲ τὰ ἑαυτοῦ φρονῶν (σκοπῶν) ἐν τῇ ψυχῇ τοῖς Τρωσὶ καὶ τοῖς Ἕλλησι κρινέτω ὡς εἰκὸς καὶ πρέπον ἐστί. Οὕτω δὴ εἰποῦσα ὀπίσω ἔτρεψε τοὺς μονώνυχας ἵππους, καὶ τούτους μὲν κατέδησαν ἐπὶ ταῖς θείαις φάτναις, τὰ φαιδρὰ δὲ ὀχήματα ἔκλιναν εἰς τοὺς ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου τόπους· αὐταὶ δὲ ἐκάθισαν ἐπὶ ταῖς χρυσαῖς καθέδραις, ἅμα (συμμιγεῖσαι) τοῖς ἄλλοις θεοῖς λελυπημέναι κατὰ τὴν προσφιλῆ ψυχήν. Ὁ Ζεὺς δὲ ὁ πατὴρ ἀπὸ

Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε.
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μὲν δὴ κάμετόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
Οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
Ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων, ἕδος ἐστίν.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη.
Πλησίαι αἵ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
Σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα

τῆς Ἴδης τὸ καλοὺς τροχοὺς ἔχον ὄχημα, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὸν οὐρανὸν ἤλαυνεν, ἀφίκετο δὲ εἰς τὰς καθέδρας τῶν θεῶν καὶ τούτῳ μὲν τοὺς ἵππους ἐξέλυσεν ὁ ἔνδοξος Ποσειδῶν, τὰ ὀχήματα δὲ ἐν τῷ ἁρματοφυλακείῳ κατέθηκε λεπτὰ ἱμάτια ἐφαπλώσας. αὐτὸς δὲ ὁ μεγαλόφωνος Ζεὺς ἐπὶ τὸν χρυσοῦν θρόνον ἐκάθισε, τούτῳ δὲ ὑπὸ τοῖς ποσὶν ὁ μέγας οὐρανὸς ἐκινεῖτο. αὗται δὲ ἥ τε Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἥρα χωρὶς τοῦ Διὸς ἐκαθέσθησαν, οὐδέ τι πρὸς αὐτὸν εἶπον (ἔλεγον) οὐδὲ ἠρώτων· οὗτος δὲ ἔγνω ἐν τῷ ἑαυτοῦ λογιστικῷ καὶ εἶπεν· Ὦ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα, τί δή ποτε οὕτω λελύπησθε; οὐ μὲν δὴ ἐμογήσατε ἐν τῷ πολέμῳ τῷ τοὺς ἄνδρας δοξάζοντι, φθείρουσαι τοὺς Τρῶας, οἷς μνησικακίαν χαλεπὴν ἀπέθεσθε ταμιεύουσαι· ὄντως (παντοιοτρόπως) που θαυμαστή τις ἡ ἐμὴ δύναμις, καὶ αἱ χεῖρες ἀπρόσιτοι· οὐκ ἄν με καταγωνίσαιντο ὅσοι θεοὶ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ οὐρανῷ· ὑμῖν δὲ τρόμος τὸ πρότερον κατέλαβε τὰ λαμπρὰ μέλη, πρὶν ἢ ἰδεῖν τὸν πόλεμον καὶ τὰ τοῦ πολέμου μερίμνης ἄξια ἔργα. Οὕτω γὰρ ἐρῶ, τοῦτο δὲ καὶ τετελειωμένον ἔσται, οὐκ ἂν ἐπὶ τῶν ὑμετέρων ὀχημάτων πληγεῖσαι κεραυνῷ, ὀπίσω εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφίκεσθε, ἔνθα τὸ ἔδαφός ἐστι τῶν ἀθανάτων θεῶν. Οὕτως εἶπεν. αὗται δὲ ἥ τε Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἥρα ἐπεμυκτήρισαν· πλησίον αὗται ἐκάθηντο, κακὰ δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐβουλεύοντο. Ἡ μὲν οὖν Ἀθηνᾶ ἡσυχάζουσα ἦν, οὐδὲ εἶπέ τι ὀργιζομένη τῷ πατρὶ τῷ Διΐ· ὀργὴ δὲ αὐτὴν ἀγρία καὶ σφοδρὰ κατελάμβανεν. τῇ Ἥρᾳ δὲ οὐκ ἐχώρησε τὸ στῆθος τὴν ὀργὴν, ἀλλ' ἔλεγε πρὸς αὐτόν· Ὦ χαλεπώτατε υἱὲ τοῦ Κρόνου, ποῖον δὴ λόγον εἶπας; καλῶς δὴ καὶ ἡμεῖς οἴδαμεν, ὅτι σοι δύναμις οὐχ ὑποχωρητή ἐστιν. ἀλλ' ὅμως τοὺς πολεμικοὺς Ἕλληνας ὀδυρόμεθα, οἳ δὴ θάνατον κακὸν πληρώσαντες ἀπόλοιντο ἄν. Πρὸς ταύτην δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων

Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄμβριμος Ἕκτωρ
Πρὶν ὦρθαι, παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος·
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
Ἥμενοι, οὔτ' αὐγῇς ὑπερίονος ἠελίοιο
Τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς.
Οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη
Ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
Ἀσπασίη, τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἐπὶ δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
Τῷ δ' ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι·
Νῦν ἐφάμην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,

Ζεύς. Τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ καὶ μᾶλλον τὸν μεγαλοδύναμον υἱὸν τοῦ Κρόνου θεάσῃ ἐὰν βούλῃ, ὦ μεγαλόφθαλμε σεβαστὴ Ἥρα, φθείροντα τὸν μέγαν στρατὸν τῶν πολεμικῶν Ἑλλήνων· οὐ γὰρ πρότερον λήξει τοῦ πολέμου ὁ ἰσχυρὸς Ἕκτωρ, πρὶν ἢ ὁρμηθῆναι παρὰ ταῖς ναυσὶ τὸν ταχύποδα Ἀχιλλέα (υἱὸν τοῦ Πηλέως) τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅταν οὗτοι παρὰ τὰς πρύμνας πολεμῶσι ἐν στενοχωρίᾳ χαλεπωτάτῃ περὶ Πατρόκλου ἀποθανόντος· οὕτω γάρ ἐστιν εἱμαρμένον· σοῦ δὲ ἐγὼ οὐ φροντίζω μάλα ὀργιζομένης, οὐδὲ ἐὰν τὰ ἔσχατα πέρατα καταλάβῃς τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης, ὅπου ὁ Ἰαπετὸς καὶ ὁ Κρόνος καθήμενοι, οὔτε λαμπηδόσι τοῦ ὑπεράνω ὄντος ἡμῶν Ἡλίου εὐφραίνονται, οὔτε ἀνέμοις, βαθὺς δὲ τάρταρός ἐστι περὶ αὐτούς, οὐδὲ ἂν ἐκεῖσε ἀφίκῃ πλανωμένη, οὐκ ἔγωγε σοῦ ὀργιζομένης φροντίζω, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἄλλό τι χεῖρον σοῦ. Οὕτως εἶπε. πρὸς τοῦτον οὐδὲν εἶπεν ἡ λευκὰς ὠλένας ἔχουσα Ἥρα· ἐνέπεσε δὲ τῷ Ὠκεανῷ τὸ λαμπρὸν φῶς τοῦ ἡλίου ἐφέλκον νύκτα σκοτεινὴν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν τὰ πρὸς τὸ ζῆν δωρουμένην. Τοῖς Τρωσὶ μὲν οὖν ἄκουσι καὶ μὴ βουλομένοις ἔδυνε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου· τοῖς Ἕλλησι δὲ ποθητὴ καὶ πολύευκτος ἐπῆλθεν ἡ σκοτεινὴ νύξ. τῶν Τρώων δὲ ἐκκλησίαν ἐποίησεν ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ ἀπαγαγὼν αὐτοὺς πόῤῥω τῶν νεῶν, ἐπὶ τῷ δίνας καὶ συστροφὰς ποιοῦντι ποταμῷ, ἐν τόπῳ καθαρῷ, ὅπου δὴ τῶν νεκρῶν τόπος ἐφαίνετο καθαρός· ἐκ τῶν δὲ καταβάντες ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουον τὸν λόγον, ὃν δὴ Ἕκτωρ ἔλεγεν ὁ φίλος τοῦ Διός, ἐν τῇ χειρὶ δὲ κατεῖχε τὸ δέκα πήχεων δόρυ, ἔμπροσθεν δὲ ἔλαμπε ἡ τοῦ δόρατος σιδηρᾶ ἐπιδορατίς, ὁ χρυσοῦς δὲ περιέκειτο κρίκος· τούτῳ δὴ οὕτως ἐπερεισθεὶς λόγους ταχεῖς ἔλεγε πρὸς τὸ πλῆθος· Ἀκούσατέ μου, ὦ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, καὶ βοηθοί, νῦν ὑπέλαβον τὰς ναῦς φθείρας καὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας ὀπίσω ὑποστρέ-

Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ᾽ ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ᾽ ἐφοπλισόμεσθ᾽. αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσαθ᾽ ὑπ᾽ ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ᾽ ἐδωδήν·
Ἐκ πόλιος δ᾽ ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ᾽ ἐκ μεγάρων. ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι, μέσφ᾽ ἠοῦς ἠριγενείης,
Καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ᾽ εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ᾽ εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι·
Ἀλλ᾽ ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ᾽ ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα·
Κήρυκες δ᾽ ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας
Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
Ὧδ᾽ ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
Μῦθος δ᾽, ὃς μὲν νῦν ὑγιής, εἰρημένος ἔστω·
Τὸν δ᾽ ἠοῦς, Τρώεσσι μεθ᾽ ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Ἔλπομαι εὐχόμενος Διΐ τ᾽, ἄλλοισί τε θεοῖσιν,

ψειν εἰς τὴν ὑψηλὴν καὶ ἀνέμοις καταπνεομένην Ἴλιον, ἀλλὰ πρότερον τὸ σκότος ἐπῆλθε, ὅπερ νῦν ἐξέσωσε μάλιστα τοὺς Ἕλληνας καὶ τὰς ναῦς ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ τῆς θαλάσσης· ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸ παρὸν πεισθῶμεν τῇ σκοτεινῇ νυκτὶ, καὶ δεῖπνον εὐτρεπίσωμεν, τοὺς καλὰς δὲ τρίχας ἔχοντας ἵππους ἀπολύσατε ἐκ τῶν ὀχημάτων, παραβάλετε δὲ αὐτοῖς τροφὴν, ἀγάγετε δὲ βοῦς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ πρόβατα εὐτραφῆ ταχέως, οἶνον δὲ ἡδὺν ὠνησάμενοι ἐνέγκατε, καὶ ἄρτον ἐκ τῶν οἴκων, συλλέγετε δὲ ξύλα πολλὰ, ὅπως ἂν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μέχρι τῆς τὸν ὄρθρον γεννώσης ἡμέρας καίωμεν πυρκαιὰς πολλὰς, τὸ φῶς δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφίκηται, μήπως καὶ κατὰ τὴν νύκτα οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες Ἕλληνες ὁρμήσωσι φεύγειν ἐπὶ τὴν πλατεῖαν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, μὴ ἄνευ σπουδῆς (ἀγῶνος) ἐπιβήτωσαν τῶν νεῶν ἥσυχοι, ἀλλ' ὅπως τις αὐτῶν καὶ ἐν τῷ οἴκῳ πεπαίνῃ τὸ ἐκ τῆς βολῆς τραῦμα βεβλημένος ἢ οἰστῷ, ἢ δόρατι ὀξεῖ, ἐπιπηδῶν καὶ ἐπιβαίνων τῆς νεὼς, ὅπως καὶ ἄλλος φοβῆται ἐπάγειν κατὰ τῶν ἱππικῶν Τρώων πόλεμον πολλῶν δακρύων αἴτιον· οἱ κήρυκες οἱ προσφιλέστατοι τῷ Διῒ ἀγγελλέτωσαν ἀνὰ τὴν πόλιν τοὺς ἐφήβους νέους, καὶ τοὺς πολιοὺς τοὺς κροτάφους γέροντας κοιμηθῆναι περὶ τὴν πόλιν ἐπὶ τῶν πύργων τῶν ὑπὸ τῶν θεῶν ᾠκοδομημένων. αἱ δὲ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφερέστεραι γυναῖκες ἅπασαι ἐν τοῖς οἴκοις πῦρ μέγα καιέτωσαν, φυλακὴ δὲ ἀσφαλὴς γενέσθω, μὴ εἰς τὴν πόλιν εἰσέλθῃ λόχος (ἔνεδρα) ἀπόντων τῶν λαῶν. Οὕτω γενέσθω, ὦ Τρῶες μεγαλόψυχοι, καθάπερ λέγω. οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος ὁ νῦν εἰρημένος ἀπαραποίητος καὶ ἀπαράβατος ἔστω (ὑγιῶς καὶ ἀνελλειπῶς ἔστω). τὸν δὲ λοιπὸν ἡμέρας, ἤτοι ὑπὸ τὴν ἕω ἐν τοῖς ἱππικοῖς Τρωσὶν ἐρῶ. Ἐλπίζω εὐχόμενος τῷ Διῒ καὶ

Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς·
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Εἴσομαι, εἴκέ μ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
Χαλκῷ δῃώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, εἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. Αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήρω ἤματα πάντα,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
Ὡς νῦν ἡμέρα ἥδε κακὰ φέρει Ἀργείοισιν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βοας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
Σῖτον δ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
Κνίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ
Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
Φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθὴρ,

τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐξελᾶσαι καὶ ἐκβαλεῖν ἐντεῦθεν τοὺς κύνας τοὺς ὑπὸ τῶν μοιρῶν ἀχθέντας, οὓς αἱ μοῖραι ἤγαγον ἐπὶ τῶν μελαίνων νεῶν, ἀλλ᾽ ἐν μὲν τῇ νυκτὶ τηρήσωμεν ἡμᾶς αὐτούς· τῷ πρωῒ δὲ ἕωθεν ὅπλοις καθοπλισθέντες, ἐπὶ ταῖς βαθείαις ναυσὶν διεγείρωμεν πόλεμον ὀξύν· γνώσομαι εἴ με ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης ἐκ τῶν νεῶν εἰς τὸ τεῖχος ἀπωθήσεται, ἢ ἐγὼ τοῦτον σιδήρῳ φονεύσας (ἀποκτείνας), σκῦλα ἡμαγμένα ἀποίσομαι· Αὔριον τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρίαν ἐπιγνώσεται, ἐὰν τὸ ἐμὸν δόρυ ἐπερχόμενον παραμείνῃ, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς πρώτοις οἶμαι πεσεῖται τρωθεὶς, πολλοὶ δὲ περὶ αὐτὸν φίλοι ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου αὔριον· εἴθε γὰρ οὕτως ἐγὼ ὑπάρχοιμι ἀτελεύτητος καὶ ἀκμαῖος κατὰ πάντα τὸν χρόνον, τιμῴμην δὲ ὥσπερ τιμᾶται ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ Ἀπόλλων, ὥσπερ ἡ νῦν αὕτη ἡμέρα ἐπάγει βλάβην καὶ κάκωσιν τοῖς Ἕλλησι. Οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἔλεγεν· οἱ Τρῶες δὲ ἐπεθορύβησαν. οὗτοι δὲ τοὺς μὲν ἵππους ὑπέλυσαν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἱδροῦντας, ἔδησαν δὲ λώροις ἅπαντες παρὰ τοῖς ἑαυτῶν ὀχήμασιν· ἤγαγον δὲ ἐκ τῆς πόλεως βοῦς, καὶ πρόβατα εὐτραφῆ ταχέως, οἶνον δὲ ἡδὺν ὠνησάμενοι ἤνεγκαν, ἄρτον δὲ ἐκ τῶν οἴκων, ξύλα δὲ πολλὰ συνέλεγον· τὴν τῶν κρεῶν δὲ ἀναθυμίασιν εἰς τὸν οὐρανὸν ἔφερον οἱ ἄνεμοι. Οὗτοι δὲ πλήρεις ὄντες ἀλαζονείας ἐπὶ τῇ διαβάσει (τάξει) τοῦ πολέμου ἐκάθηντο δι᾽ ὅλης τῆς νυκτὸς, πολλὰ δὲ πυρὰ ἐκαίοντο αὐτοῖς. Ὥσπερ δὲ ὅτε ἐν τῷ οὐρανῷ τὰ ἄστρα περὶ τὴν λαμπρὰν σελήνην φαίνονται ἐκπρεπῆ καὶ ἔκδηλα, ἡνίκα ὑπάρχει ὁ ἀὴρ γαληνὸς, ἐκφαίνονται δὲ πᾶσαι αἱ περιωπαὶ καὶ ἐξοχαὶ, καὶ ἀκρώρειαι, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ δὲ ἀπελήλαται ὁ πολὺς σκο-

Πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν.
Τόσσα, μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἴατο πεντήκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
Ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον ἠῶ μίμνον.

τοειδὴς ἀὴρ, πάντα δὲ τὰ ἄστρα φαίνονται, χαίρει δὲ κατὰ διάνοιαν ὁ ποιμήν· τοσαῦτα μεταξὺ τῶν νεῶν καὶ τῶν ῥευμάτων τοῦ Ξάνθου καιόντων τῶν Τρώων ἐφαίνετο πυρὰ πρὸ τῆς Ἰλίου· χίλια δὴ ἐν τῇ πεδιάδι πυρὰ ἐκαίοντο, παρ᾽ ἑκάστῳ δὲ φωτὶ τοῦ καιομένου πυρὸς ἐκάθηντο ἄνδρες πεντήκοντα· οἱ ἵπποι δὲ κριθὴν λευκὴν καὶ ὀλύρας ἐσθίοντες ἑστῶτες παρὰ τοῖς ἅρμασιν, ἀνέμενον τὴν καλὸν θρόνον ἔχουσαν ἡμέραν.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Ι.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Θεσπεσίη ἔχε Φύζα, Φόβου κρυόεντος ἑταίρη.
Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ Ι.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Οὕτω Τρῶες μὲν ἐφύλασσον· τοὺς Ἕλληνας δὲ μεγίστη καὶ θαυμαστὴ φυγὴ κατεῖχε, φίλη καὶ συνεργὸς τοῦ φρικτοῦ φόβου· λύπει δὲ ἀφορήτῳ ἐβέβληντο πάντες οἱ ἄριστοι. ὥσπερ δὲ ἄνεμοι δύο ταράσσουσι τὴν τοὺς ἰχθύας ἔχουσαν θάλασσαν ὁ Βορέας, καὶ ὁ Ζέφυρος, οἵτινες ἐκ τῆς Θράκης πνέουσιν, ἐξαίφνης ἐπελθόντες, ἅμα δὲ τῷ πνεῦσαι κῦμα μέλαν κορυφοῦται καὶ ὑψοῦται, πολὺ δὲ βρύον ἔξω τῆς θαλάσσης ἀπέῤῥιψαν· οὕτως ἐκόπτετο ἡ ψυχὴ ἐν τοῖς στήθεσι τῶν Ἑλλήνων. Ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως λύπῃ μεγάλῃ τετρωμένος τὴν ψυχὴν, περιήρχετο, τοῖς ὀξυφώνοις κήρυξιν ἐπιτάσσων κατ᾽ ἐπίκλησιν καὶ ὀνομαστὶ καλεῖν εἰς ἐκκλησίαν ἕκαστον ἄνδρα, μὴ δὲ κραυγάζειν, αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς πρώτοις ἐνήργει καὶ προσησχολεῖτο· ἐκάθιζον δὲ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λελυπημένοι, ἀνίστατο δὲ Ἀγαμέμνων κλαίων, καὶ χέων δάκρυα, καθάπερ πηγὴ, μέλαν ὕδωρ ἔχουσα, ἥτις

Ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
Ὣς ὃ βαρυστενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα, Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Σοὶ δὲ διάνδιχ' ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
Ἀλκὴν δ' οὔτοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε νέεσθαι,

ἐκ πέτρας ὑψηλῆς χέει ὕδωρ μεταδονήδως φερόμενον. Οὕτως αὐτὸς βαρέως καὶ μεγάλως στενάζων λόγους τοῖς Ἕλλησιν ἔλεγεν οὕτως· Ὦ προσφιλεῖς ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ζεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου βλάβῃ χαλεπῇ με ἐδέσμευσεν ὁ χαλεπὸς καὶ ἄδικος, ὃς πρότερον μέν μοι ἐπηγγείλατο καὶ ἐπένευσεν, ἐκπορθήσαντα τὴν καλῶς τετειχισμένην Ἴλιον, ἀπελθεῖν· νῦν δὲ ἐβουλεύσατο χλεύην καὶ ἀπάτην ἐπιβλαβῆ, καὶ κελεύει ἀφικέσθαι με εἰς τὸ Ἄργος ἄτιμον καὶ ἐπονείδιστον, ἐπειδὴ λαὸν πολὺν ἀπέβαλον· οὕτω που ἔοικε προσφιλὲς καὶ ἀρεστὸν εἶναι τῷ μεγαλοδυνάμῳ Διΐ, ὃς δὴ πολλῶν πόλεων ἀκροπόλεις κατέλυσε, καὶ ἔτι καταλύσει· ἡ γὰρ δύναμις αὐτοῦ μεγίστη ἐστί· ἀλλ' ἄγετε ὥσπερ ἂν αὐτὸς εἴπω, πεισθῶμεν καὶ ὑπακούσωμεν ἅπαντες· φεύγωμεν μετὰ τῶν νεῶν εἰς τὴν πατρίδα τὴν ἀγαπητὴν γῆν, οὐκέτι γὰρ ἐκπορθήσομεν τὴν πλατείας ὁδοὺς ἔχουσαν Ἴλιον. Οὕτως εἶπεν· οὗτοι δὲ πάντες ἀχανεῖς καὶ ἥσυχοι παντελῶς ἐγένοιτο σιωπῇ. ἐπὶ πολὺ δὲ ἄφωνοι ἦσαν λυπούμενοι οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων· μετὰ χρόνον δὲ ἱκανὸν εἶπεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης· Ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, σοὶ πρῶτον ἐναντιωθήσομαι ἀνοηταίνοντι, ὡς ἔστιν εἰκὸς, βασιλεῦ, ἔν γε τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ δημηγορίᾳ, σὺ δὲ μηδαμῶς ὀργισθῇς· Πρώην μέν μοι ὠνείδισας τὴν ἰσχὺν ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἰπὼν εἶναι ἄπειρον πολέμου καὶ ἀσθενῆ· ταῦτα δὲ πάντα οἴδασιν οἵ τε νεώτεροι, καὶ πρεσβύτεροι τῶν Ἑλλήνων· σοὶ δὲ μεμερισμένως ἔδωκεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου τοῦ σκολιὰ βουλευομένου· παρέσχετο μέν σοι βασιλείᾳ τιμᾶσθαι ὑπὲρ πάντας, ἰσχὺν δὲ οὐδαμῶς σοι παρέσχετο, ὅπερ ἐστὶ μέγιστον κράτος. Ὦ εὔδαιμον καὶ μάκαρ, οὕτω δὴ πάνυ ὑπολαμβάνεις τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπείρους πολέμου εἶναι καὶ ἀσθενεῖς, ὡς λέγεις; εἰ δέ σοι αὐτῷ ἡ ψυχὴ ὁρμᾷ καὶ ἐφίεται ὥστε ἀπέρχεσθαι, πορεύου, πάρεστί σοι ἡ

Ἔρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
Ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ,
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος·
Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοὶ
Οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἴης
Ὁπλότερος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω, καὶ πάντα διΐξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτι ἀεικές.

ὁδὸς, αἱ νῆες δέ σοι ἐγγὺς τῆς θαλάσσης ἵστανται, αἵτινές σοι ἠκολούθουν ἐκ τῆς Μυκήνης πάνυ πολλαί· ἀλλὰ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες οἱ τὰς κεφαλὰς κομῶντες μενοῦσιν, ἕως ἂν τὴν Ἴλιον ἐκπορθήσωμεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ, θέλουσι δηλονότι φυγεῖν, φευγέτωσαν ἐν ταῖς ναυσὶν εἰς τὴν πατρίδα τὴν ἀγαπητὴν γῆν· ἡμεῖς δὲ, ἐγώ τε καὶ Σθένελος πολεμήσομεν, ἕως ἂν τὸ τέλος τῆς Ἰλίου καταλάβωμεν· σὺν τῷ θεῷ ἐνθάδε παρεγενόμεθα. Οὕτως εἶπεν. οἱ υἱοὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἅπαντες ἐπεβόησαν, θαυμάσαντες τὸν λόγον τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους. ἐν τούτοις δὲ ἀναστὰς ἔλεγεν ὁ ἱππικὸς Νέστωρ· Ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, περισσῶς μὲν ἐν πολέμῳ ὑπάρχεις ἰσχυρὸς, καὶ ἀνδρεῖος, καὶ ἐν βουλῇ δὲ ὑπὲρ πάντας τοὺς τὴν αὐτήν σοι ἡλικίαν ἔχοντας ὑπάρχεις ἄριστος· οὐδείς σοι τὸν λόγον μέμψεται ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι εἰσὶν, οὐδὲ ἐναντιωθήσεται· οὔπω γε μὴν τὸ τῶν λόγων τέλος κατέλαβες, ὄντως που καὶ νέος ὑπάρχεις, ἐμὸς δὲ καὶ υἱὸς ἂν γένοιο, νεώτερος ἡλικίᾳ· συνετὰ δὲ καὶ νουνεχῆ φθέγγῃ, ἐπειδὴ κατὰ τὸ εἰκὸς εἶπας καὶ ὠνείδισας τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ἄγε αὐτὸς, ὃς πρεσβύτερός σου καυχῶμαι τυγχάνειν, λαλήσω καὶ πάντα διεξέλθω, οὐδέ τις μοι τὸν λόγον ἀτιμάσει, οὐδὲ Ἀγαμέμνων ὁ βασιλεύς. Συγγενῶν ἐστερημένος, καὶ ἄδικος, καὶ ἄοικος, καὶ ἄπολις ὑπάρχει ἐκεῖνος, ὅς τις ἐμφυλίου πολέμου τοῦ χαλεποῦ ἐρᾷ καὶ ἐφίεται· Ἀλλὰ νυνὶ μέν τοι πεισθῶμεν τῇ σκοτεινῇ νυκτὶ, καὶ δειπνοποιησώμεθα, πάντες δὲ οἱ φύλακες κοιμηθήτωσαν παρὰ τὴν ὀρωρυγμένην τάφρον, ἔξω τοῦ τοίχους· τοῖς μὲν οὖν νεωτέροις ταῦτα ἐπιτάττω· μετὰ ταῦτα δὲ, ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, σὺ μὲν (δὴ) ἄρχου, σὺ γὰρ εἶ βασιλικώτερος πάντων, παρασκεύαζε εὐωχίαν τοῖς γέρουσι, πρέπει σοι, οὐκ ἀπρεπές σοί ἐστι· πλήρεις σοι αἱ

Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
Ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ᾽ εὐρέα πόντον ἄγουσι·
Πᾶσά τοι ἔσθ᾽ ὑποδεξίη, πολέεσσι δ᾽ ἀνάσσεις·
Πολλῶν δ᾽ ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην
Βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
Καίουσι πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
Νὺξ δ᾽ ἥδ᾽ ἠὲ διαῤῥαίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
Ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
Ἠδ᾽ ἀμφ᾽ Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον υἷας Ἄρηος,
Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Ἠδ᾽ ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν, Λυκομήδεα δῖον·
Ἑπτ᾽ ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ᾽ ἔστειχον, δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
Κάδδὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῦθον
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽ ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν
Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε

σκηναὶ οἴνου, ὃν αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων αὐθημεριναὶ (καθ' ἑκάστην ἡμέραν) φέρουσιν ἐκ τῆς Θράκης κατὰ τὸν πλατὺν πόντον· ὑπάρχει σοι πᾶσα χορηγία πρὸς ὑποδοχὴν, πολλῶν δὲ βασιλεύεις· πολλῶν δὲ συνηθροισμένων, τούτῳ πείσθητι (πείσῃ), ὃς ἂν ἀρίστην βουλὴν συμβουλεύσῃ, πάνυ δὲ χρεία πᾶσι τοῖς Ἕλλησι βουλῆς ἀγαθῆς, καὶ συνετῆς· ἐπειδὴ οἱ ἐχθροὶ ἐγγὺς τῶν πλοίων καίουσι πυρκαϊὰς πολλάς· τίς ἂν ταῦτα χαρείη; οἷον, τίς οὐκ ἂν κλαύσειε; ἡ παροῦσα νὺξ ἢ διαφθερεῖ καὶ ἀφανίσει τὸν στρατὸν, ἢ σώσει. Οὕτως εἶπεν· οὗτοι δὲ πάνυ επήκουσαν αὐτοῦ καὶ ἐπείσθησαν. φύλακες δὲ σὺν τοῖς ὅπλοις ἐξωρμῶντο, οἱ περὶ τὸν Θρασυμήδεα τὸν υἱὸν τοῦ Νέστορος τὸν βασιλέα τῶν λαῶν, καὶ τὸν Ἀσκάλαφον, καὶ τὸν Ἰάλμενὸν τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἄρεος, καὶ οἱ περὶ τὸν Μηριόνην, καὶ τὸν Ἀφαρῆα, καὶ τὸν Δηΐπυρον, καὶ οἱ περὶ τὸν υἱὸν τοῦ Κρείοντος τὸν ἔνδοξον Λυκομήδη. Ἑπτὰ ἦσαν οἱ ἡγεμόνες τῶν φυλάκων, μεθ' ἑκάστου δὲ ἑκατὸν νέοι ἐπορεύοντο, δόρατα μακρὰ ἐν χερσὶν ἔχοντες· κατὰ τὸ μέσον δὲ τῆς τάφρου καὶ τοῦ τείχους ἐλθόντες ἐκάθισαν· ἐκεῖ δὲ πῦρ ἀνῆψεν, ἕκαστος δὲ δεῖπνον παρετίθεντο. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως τοὺς γέροντας (ἐντίμους) τῶν Ἑλλήνων ἦγε συνηγμένους εἰς τὴν σκηνὴν, παρετίθει δὲ αὐτοῖς εὐωχίαν δαψιλῆ τε καὶ προσηνῆ. οὗτοι δὲ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἡυτρεπισμένα βρώματα τὰς χεῖρας ἔβαλλον. ἐπεὶ δὲ τῆς πόσεως καὶ τῆς βρώσεως τὴν ἐπιθυμίαν ἐπλήρωσαν, αὐτοῖς πρὸ πάντων ἤρχετο συνείρειν καὶ ἀπαρτίζειν λόγον ὁ γέρων ὁ Νέστωρ, οὗ δὴ καὶ πρότερον ἡ βουλὴ βελτίστη ἐδόκει· ὃς καλῶς φρονῶν ἐδημηγόρησε καὶ εἶπεν ἐν αὐτοῖς· Ὦ ἐνδοξότατε υἱὲ τοῦ Ἀτρέως βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, ἐκ σοῦ ἄρξομαι καὶ εἰς σὲ καταλήξω, διότι πολλῶν λαῶν βασιλεὺς ὑπάρχεις, καί σοι ὁ Ζεὺς ἐνεχείρισε

Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα.
Τῷ σε χρὴ περὶ μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι,
Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται ὅ, ττι κεν ἄρχῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
Οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
Ἐξέτι τοῦ, ὅτε, διογενοῦς, Βρισηΐδα κούρην,
Χωομένου Ἀχιλῆος, ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην: σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτικαὶ νῦν
Φραζώμεσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
Δώροισί τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·
Ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἐστιν ἀνὴρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ·
Ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
Ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω.
Ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας· δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα·
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,

τήν τε βασιλείαν καὶ τὰς δίκας, ὅπως αὐταῖς συμβουλεύῃς, δι' ὃ σε δεῖ περισσῶς (ἀπηρτισμένως) λόγον τε ειπεῖν καὶ ἐπακοῦσαι, τελειῶσαι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ ἡ ψυχὴ προτρέπῃ ειπεῖν τι ἀγαθόν· ἐκ σοῦ δὲ γίνεται ὅ, τι περ ἂν τῆς παραινέσεως ἀρχῃ καὶ κρατύνηται. ἐγὼ δὲ λέξω, ὥσπερ μοι δοκεῖ βέλτιστα εἶναι, οὐδεὶς γὰρ ἄλλος νοήσει νοῦν βελτίονα τούτου, ὁποῖον ἔγωγε νοῶ, καὶ πάλαι καὶ νῦν ἔτι, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἡνίκα τὴν τοῦ Βρισέως θυγατέρα, τοῦ εὐγενοῦς Ἀχιλλέως μάλα ὀργιζομένου, ἐκ τῆς σκηνῆς ἀφελόμενος ᾤχου, οὐδαμῶς καθ' ἡμέτερόν γε σκοπόν· πάνυ γάρ σοι ἐγὼ πολλὰ ἀπηγόρευον, σὺ δὲ τῷ σῷ μεγαλόφρονι θυμῷ ὑπακούσας, ἄνδρα κράτιστον, ὃν οἱ ἀθάνατοι θεοὶ ἐτίμησαν, ἠτίμασας, καὶ ἐξουθένισας· ἀφελόμενος γὰρ ἔχεις τὴν ἐξαίρετον αὐτοῦ τιμήν. Ἀλλ' ἔτι κἀπὶ τοῦ παρόντος σκοπῶμεν, ὅπως ἂν αὐτὸν φιλοφρονησάμενοι, καταπείσαιμεν δώροις τε πραϋντικοῖς, καὶ λόγοις προσηνέσι. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· Ὦ γέρον, οὐδαμῶς ψευδόμενος κατέλεξας τὰς ἐμὰς βλάβας· βέβλαμμαι· οὐδ' αὐτὸς ἀρνοῦμαι· ἀντὶ πολλῶν δὴ λαῶν ἐστιν ὁ ἀνὴρ, ὃν ἂν ὁ Ζεὺς ἀγαπήσῃ ἐν τῇ ψυχῇ, ὥσπερ νῦν τοῦτον ἐτίμησεν, ἀπώλεσε δὲ τὸν λαὸν τῶν Ἑλλήνων. ἀλλ' ἐπειδὴ βέβλαμμαι, λογισμοῖς ὀλεθρίοις πεισθεὶς, πάλιν βούλομαι εὐάρεστον καταστῆσαι, καὶ δοῦναι ἄπειρα δῶρα· ἐν πᾶσι δὲ ὑμῖν ὀνομάσω τὰ ὑπερένδοξα δῶρα. Ἑπτὰ λέβητας, τρίποδας κρατηροειδεῖς, μήπω εἰς πῦρ ἐμβληθέντας, δέκα δὲ τάλαντα χρυσοῦ, λέβητας δὲ ἑξάποδας λαμπροὺς εἴκοσιν, ἵππους δὲ δώδεκα, εὐτραφεῖς καὶ μεγάλους, ἆθλα ἀποφέρεσθαι δυναμένους, οἳ ἆθλα τοῖς ποσὶν ἀπηνέγκαντο· οὐκ ἂν πένης ὑπάρχοι ὁ ἀνὴρ, ᾧ τοσαῦτα γένοιντο, οὐδ' ἂν ἐνδεὴς πολυτίμου χρυσοῦ, ὅσα μοι ἆθλα ἀπη-

Ὅσσ' ἐμοὶ ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
Δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας· ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἧι θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χρυσοῦ, καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται, θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
Τρεῖς δέ μοι εἰσί θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
Τάων ἥν, ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπιμείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλην τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἔνθ ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,

νέγκαντο οἱ μονώνυχες ἵπποι· δώσω δὲ γυναῖκας ἑπτὰ ἔργα καλὰ ἐπισταμένας, ἐκ Λέσβου οὔσας, ἃς ὁπηνίκα εἷλεν αὐτὸς τὴν καλῶς οἰκουμένην Λέσβον, ἐκλεξάμενος ἔλαβον, αἳ τὰ τῶν γυναικῶν γένη κάλλει ἐνίκων. Ταύτας μὲν αὐτῷ δώσω, μετὰ ταῦτα δὲ προσέσται καὶ, ἣν ποτε ἀφειλόμην, ἡ θυγάτηρ τοῦ Βρισέως, καὶ ἐπομοῦμαι ὅρκον μέγαν, μήποτε ἐπιβῆναι τῆς κοίτης αὐτῆς καὶ σιμμιγῆναι, οἷα νόμος ἐστὶν ἀνθρώπων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. Ταῦτα μὲν νῦν εὐθέως πάντα παρέσται· ἐὰν δὲ μετέπειτα παράσχωσιν οἱ θεοὶ ἐκπορθῆσαι τὴν μεγάλην πόλιν τοῦ Πριάμου, ναῦν πλήρη χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ ἐπισωρευσάτω, εἰσελθὼν, ὅταν μεριζώμεθα τὴν λαφυραγωγίαν οἱ Ἕλληνες· γυναῖκας δὲ Τρῳάδας εἴκοσι λαβέτω αὐτὸς, αἵτινες ἂν ὡραιόταται ὦσι μετὰ τὴν Ἑλληνίδα Ἑλένην· ἐὰν δὲ εἰς τὸ Ἄργος ἀφικώμεθα τὸ Ἀχαϊκὸν τὸ τροφιμώτερον τῆς γῆς, γαμβρὸς ἂν μοι γένοιτο, τιμήσω δὲ αὐτὸν ὁμοίως τῷ Ὀρέστῃ, ὅστις μοι μονογενὴς ἀνατρέφεται ἐν πολλῇ τρυφῇ· τρεῖς δὲ θυγατέρες μοι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ καλῶς ᾠκοδομημένῳ οἴκῳ, Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα· τούτων ἣν ἂν ἐθέλῃ, ἀγαπητὴν γυναῖκα ἄνευ προικὸς ἀγέσθω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πηλέως· ἐγὼ δὲ ἐπιδώσω προικῷα πράγματα πάνυ πολλὰ, ὅσα οὐδείς πω τῇ ἑαυτοῦ ἐπέδωκε θυγατρί· Ἑπτὰ δὲ αὐτῷ δώσω καλῶς οἰκούμενα πολίσματα, Καρδαμύλην, καὶ Ἐνόπην, καὶ τὴν εὐβότανον Ἱρὰν, καὶ τὰς ἄγαν θείας Φηρὰς, καὶ τὴν βαθὺν λειμῶνα ἔχουσαν Ἄνθειαν, καὶ τὴν ὡραίαν Αἴπειαν καὶ τὴν πολλὰς ἀμπέλους ἔχουσαν Πήδασον· πᾶσαι δὲ ἐγγὺς τῆς θαλάσσης, τῆς ἀμμώδους Πύλου οἰκοῦνται· ἐν αὐταῖς δὲ οἰκοῦσιν ἄνδρες πολλὰ πρόβατα, καὶ πολλὰς βόας ἔχοντες, οἳ καὶ

Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι, θεὸν ὣς, τιμήσουσι,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτα κέν οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος,
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
Καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
Ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι·
Ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
Ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα, Διῒ φίλος, ἡγησάσθω,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
Κηρύκων δ' Ὀδιός τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί δὲ κέλεσθε,
Ὄφρα Διῒ Κρονίωνι ἀρησόμεθ', αἴκ' ἐλεήσῃ.
  Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσαντ' ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆα δὲ μάλιστα,
Πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

τιμήσουσιν αὐτὸν, ὥσπερ θεὸν, δώροις καὶ ἀπαρχαῖς τῶν ὄντων, καὶ ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτῷ λαμπροὺς τελοῖεν ἂν φόρους. Ταῦτα τελειώσαιμ᾽ ἂν αὐτῷ παυσαμένῳ τῆς ὀργῆς· πρᾶος καὶ ἐπιεικὴς γενέσθω· ὁ Ἅιδης γε ἐστὶ σκληρὸς, καὶ ἀμείλικτος, καὶ ἀνυπότακτος· τούτου χάριν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει ἔχθιστος πάντων τῶν θεῶν· καὶ ὑποταγήτω μοι καθόσον βασιλικώτερός εἰμι, καθ᾽ ὅσον ἡλικίᾳ πρεσβύτερος καυχῶμαι ὑπάρχειν. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνετο μετὰ ταῦτα ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· Ὦ ἐνδοξότατε υἱὲ τοῦ Ἀτρέως βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, δῶρα μὲν οὐδαμῶς φαῦλα καὶ μεμπτὰ δίδως τῷ βασιλεῖ Ἀχιλλεῖ· ἀλλ ἄγετε πρέσβεις ἐξ ὀνόματος διεγείρωμεν· οἳ τάχιστ᾽ ἂν παραγένωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως· ἄγε δὲ οὓς ἂν ἐγὼ ἐπικρίνω καὶ ἐκλέξωμαι· οὗτοι δὲ πεισθήτωσαν. Πρῶτον μὲν ο Φοῖνιξ ὁ φίλος τοῦ Διὸς προπορευέσθω, μετὰ ταῦτα δὲ, Αἴας ὁ μέγας, καὶ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεύς· ἀπὸ τῶν κηρύκων δὲ, ὅ τε Ὄδιος καὶ ὁ Εὐρυβάτης παρεπέσθωσαν· ἐνέγκατε δὲ ὕδωρ ταῖς χερσὶν, εὐλογῆσαι δὲ κελεύετε, ὅπως τῷ Διῒ τῷ υἱῷ τοῦ Κρόνου εὐξώμεθα ἵν᾽ ἐλεήσῃ. Οὕτως εἶπε· τούτοις δὲ ἅπασι λόγον ἀρέσκοντα εἶπεν. Εὐθὺς δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ κατὰ χειρῶν ἔχεαν· οἱ νέοι δὲ τοὺς κρατῆρας ἐπλήρωσαν ποτοῦ, διένειμαν δὲ πᾶσι ταῖς κύλιξιν ἀρχὴν ποιήσαντες· ἐπεὶ δὲ ἔσπεισαν τῷ θεῷ, καὶ ἔπιον ὅσον ἤθελεν ἡ προαίρεσις, ὥρμησαν ἐκ τῆς σκηνῆς Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως. τούτοις δε πολλὰ ἐνετέλλετο ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ, κατὰ τὸ δέον διαιρῶν καὶ διαστρέφων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἤτοι νεύων ἑκάστῳ, μάλιστα δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ, πειρᾶσθαι, ὅπως καταπείσειαν τὸν ἄμεμπτον υἱὸν τοῦ Πηλέως. Οὗτοι δὲ ἐπορεύθησαν πλησίον τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς πολυταράχου θαλάσσης, πάνυ πολλὰ εὐχόμενοι Ποσει-

Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ,
Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην·
Τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
Καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν,
Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
Δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν.
Ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον· ἦ τι μάλα χρεώ.
Οἵ μοι σκυζομένῳ περ, Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
 Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς.
Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
 Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱὲ, καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιρε· δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·
Οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
 Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅ, κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγὸς,
Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ·
Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνε δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.

δῶνι τῷ ἐπιβεβηκότι τῆς γῆς, ῥαδίως καταπείσειν τὴν μεγάλην διάνοιαν τοῦ ἐγγόνου τοῦ Αἰακοῦ. παρεγένοντο δὲ εἰς τὰς σκηνὰς καὶ τὰς ναῦς τῶν Μυρμιδόνων· εὗρον δὲ αὐτὸν εὐφραινόμενον κατὰ διάνοιαν κιθάρᾳ ὀξυφθόγγῳ, ὡραίᾳ, ποικίλως καὶ φιλοτέχνως κατεσκευασμένῃ, ζυγὸν δὲ ἐπῆν καὶ ἐπέκειτο αὐτῇ ἀργυροῦν, ἣν εἵλετο ἐκ τῶν λαφύρων, ἐκπορθήσας τὴν πόλιν τοῦ Ἠετίωνος. Ταύτῃ οὗτος τὴν ψυχὴν ἥδαινε, ᾖδε δὲ τὰς ἀνδραγαθίας τῶν ἀνδρῶν. Πάτροκλος δ᾽ αὐτῷ μόνος ἀπαντικρὺ ἐκάθητο σιωπῶν, ἐκδεχόμενος τὸν ἔγγονον τοῦ Αἰάκου πότε παύσειεν ᾄδων. οὗτοι δὲ παρεγένοντο προσωτέρω, προηγεῖτο δὲ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεύς· ἔστησαν δὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· ἐκπλαγεὶς δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνώρμησε σὺν αὐτῇ τῇ κιθάρᾳ, καταλιπὼν τὴν καθέδραν, ὅπου ἐκάθητο· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Πάτροκλος, ἐπειδὴ ἐθεάσατο τοὺς ἄνδρας ἀνέστη· πρὸς οὓς καὶ δεξιούμενος ὁ κατὰ πόδας ταχὺς Ἀχιλλεὺς εἶπε. Χαίρετε, ὄντως που ἄνδρες προσφιλεῖς παρεγένεσθε· ὄντως πού τινος πάνυ χρεία· οἵτινες καίπερ ὀργιζομένῳ μοι φίλτατοι τῶν Ἑλλήνων ὑπάρχετε. Οὕτω δὴ εἰπών, προσωτέρω ἦγεν αὐτοὺς ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεύς, ἐκάθισε δὲ αὐτοὺς ἐν ταῖς καθέδραις καὶ τοῖς πορφυροῖς τάπησιν· αὐτίκα δὲ πρὸς τὸν Πάτροκλον ἔλεγεν πλησίον ὄντα· Μείζονα νῦν κρατῆρα εὐτρέπιζε, ὦ υἱὲ τοῦ Μενοιτίου, ἀκρατότερον δὲ κεράννυε, ποτήριον δὲ εὐτρέπισον ἑκάστῳ, οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ὑπὸ τῷ ἐμῷ δόμῳ εἰσίν. Οὕτως εἶπεν· ὁ Πάτροκλος δὲ ὑπήκουε τῷ ἀγαπητῷ φίλῳ· ἀγγεῖον δὲ μέγα, εἰς ὃ κρέα ἐνεβάλλετο, κατέβαλεν οὗτος ἐν τῷ φωτὶ τοῦ πυρός, ἐνέβαλε δὲ νῶτον προβάτου καὶ αἰγὸς λιπαρᾶς, ἐνέβαλε δὲ καὶ ῥάχιν ἀγρίου χοίρου εὐτραφοῦς, θάλλουσαν λίπει· ταῦτα δὲ κατεῖχεν ὁ Αὐτομέδων, ἔκοπτε δὲ ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεύς, καὶ ταῦτα μὲν καλῶς εἰς μέρη μικρὰ ἔκοψε, καὶ περιέπειρεν ὀβελοῖς· ὁ υἱὸς δὲ τοῦ

Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φώς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
Ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·
Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευε,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχίλλεύς.
Αὐτὸς δ' ἀντίος ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ θεῖος Ὀδυσσεὺς,
Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
Χαῖρ', Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
Δαίνυσθ'· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν·
Ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
Δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ, σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι
Νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν.
Ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἔτι φασὶν
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐνὶ νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
Ἀστράπτει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων,
Μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διΐ, οὐδέ τι τίει

Μενοιτίου ὁ ἰσόθεος ἀνὴρ πῦρ μέγα ἀνῆπτεν· ἐπεὶ δὲ κατεκάη τὸ πῦρ καὶ ἡ φλὸξ ἐξέλιπε, ἄνθρακας στρώσας καὶ ὑφαπλώσας, ἐξέτεινε ὑπεράνωθεν τοὺς ὀβελοὺς, ἔπασσε δὲ ἁλὶ θείῳ ἀνέχων ἐπὶ τῶν βάσεων, ἤτοι τῶν λίθων ἐφ' ὧν οἱ ὀβελίσκοι τίθενται, ὀπτωμένων τῶν κρεῶν. ἐπειδὴ δὲ ὤπτησε, καὶ ἐν ταῖς μαγειρικαῖς τραπέζαις ἔχεεν, ὁ μὲν Πάτροκλος ἄρτον λαβὼν ἐπέθηκε μεμερισμένως τῇ τραπέζῃ ἐν κανοῖς περικαλλέσιν, Ἀχιλλεὺς δὲ τὰ κρέα διεμέρισεν, αὐτὸς δὲ ἐκάθισεν ἀπαντικρὺ τοῦ θείου Ὀδυσσέως, τοῦ ἑτέρου τοίχου, τοῖς θεοῖς δὲ θῦσαι (ἀπάρξασθαι) ἐκέλευσε Πάτροκλον τὸν ἑαυτοῦ φίλον, οὗτος δὲ ἔβαλεν ἐν τῷ πυρὶ τὰς ἀπαρχάς. οὗτοι δὲ ἐπὶ τὰ προκείμενα εὐτρεπῆ βρώματα τὰς χεῖρας ἔβαλλον· ἐπεὶ δὲ τῆς πόσεως καὶ τῆς τροφῆς τὸν ἔρωτα ἐξεπλήρωσαν, ἔνευσεν ὁ Αἴας τῷ Φοίνικι, εἰ καιρός ἐστι λόγων, ἐνόησε δὲ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεύς· πληρώσας δὲ ποτήριον οἴνου ἐδεξιοῦτο τὸν Ἀχιλλέα, λέγων· Χαῖρε, ὦ Ἀχιλλεῦ, εὐωχίας μὲν κοινῆς οὐκ ἐνδεεῖς ἐσμεν ἔν τε τῇ σκηνῇ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως, καὶ ἐνταῦθα νυνί· πάρεισι γὰρ πολλὰ προσηνῆ εὐωχεῖσθαι, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν διὰ φροντίδος εἰσὶν ἔργα εὐωχίας ἐπεράστου, ἀλλὰ πάνυ μέγα βλάβος ὁρῶντες, ὦ ἐνδοξότατε τεθραμμένε, δεδοίκαμεν, ἐν δυάδι δὲ τὰ ἡμέτερα ἢ σώσειν, ἢ ἀπολέσθαι τὰς εὐκαθέδρους ναῦς, εἰ μὴ σύ γε ἐνδύσῃ τὴν εἰς τὸν πόλεμον ὁρμὴν, πλησίον γὰρ τῶν νεῶν καὶ τοῦ τείχους τὴν ἔπαυλιν καὶ τὸ στρατόπεδον ἐποιήσαντο οἱ μεγαλόψυχοι Τρῶες, καὶ οἱ πόῤῥωθεν κεκλημένοι βοηθοὶ, ἀνάψαντες πολλὰς πυρκαϊὰς κατὰ τὸν στρατὸν, οὐδὲ οἴονται ἡμᾶς ἔτι ἀνθέξειν, ἀλλ' ἐν ταῖς μελαίναις ναυσὶ πεσεῖσθαι. ὁ Ζεὺς δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου σημεῖα δεξιὰ δεικνὺς αὐτοῖς ἀστράπτει· ὁ Ἕκτωρ δὲ δυνάμει ἐπαιρόμενος, ἐνθουσιᾷ θαυμαστῶς, θαῤῥῶν τῷ Διῒ, οὐδὲ κατά τι τιμᾷ ἄνδρας, οὐδὲ

Ἀνέρας, οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δεδύκει.
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν·
Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
Αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δῃώσειν παρὰ τῇσιν ὀρυνομένους ὑπὸ καπνοῦ.
Ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
Ἐκτελέσωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
Φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ περ, υἷας Ἀχαιῶν
Τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
Ῥεχθέντος κακοῦ, ἔστ' ἄκος εὑρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσῃς κακὸν ἦμαρ.
Ὦ πέπον, ἦ μέν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
Τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Δώσουσ', αἴ κ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
Ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
Ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
Τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Παῦε, ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
Ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο,

θεοὺς, ἰσχυρὰ δὲ μανία αὐτὸν εἰσῄει, εὔχεται δὲ πάνυ ταχέως φανῆναι τὴν ἔνδοξον ἡμέραν, ὑπισχνεῖται γὰρ ἀποκόψειν τὰ ἀκροστόλια τῶν νεῶν, καὶ αὐτὰς κατακαύσειν πυρὶ μαραντικῷ, τοὺς Ἕλληνας δὲ ἐξολοθρεύσειν παρ' αὐταῖς ταραττομένους ὑπὸ καπνοῦ. Ταῦτα χαλεπῶς δέδια κατὰ λογισμὸν, μήποτε τὰς ἀπειλὰς αὐτῷ τελειώσωσιν οἱ θεοὶ, ἡμῖν δὲ εἱμαρμένον ᾖ ἀπολέσθαι ἐν τῇ Τροίῃ, πόῤῥω τοῦ ἱπποτρόφου Ἄργους. Ἀλλ' ἀνάστα, εἰ προθυμῇ, καίπερ ὀψὲ, τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων σῴζειν, καταπονουμένους ὑπὸ τοῦ θορύβου τῶν Τρώων· καὶ σοὶ γὰρ αὐτῷ μετὰ ταῦτα λύπη μεγάλη ἔσται, οὐδέ τινα μηχανὴν ὥσπερ θεραπείαν ἐστὶν εὑρεῖν τοῦ κακοῦ γενομένου· ἀλλὰ πολλῷ πρότερον σκόπει ὅπως ἂν ἀποσοβήσῃς τοῖς Ἕλλησι τὴν χαλεπὴν ἡμέραν. Ὦ προσφιλέστατε, ὄντως πού σοί γε Πηλεὺς ὁ πατὴρ ἐνετέλλετο τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτε σε ἐκ τῆς Φθίας ἔπεμπε τῷ Ἀγαμέμνονι οὕτως· Ὦ τέκνον ἐμὸν, ἰσχὺν μέν σοι καὶ νίκην ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἥρα δωρήσονται, ἐὰν βούλωνται, σὺ δὲ τὸν μεγαλόφρονα θυμὸν ἔπεχε καὶ κώλυε ἐν τῷ στήθει, τὸ γάρ τοι φίλια φρονεῖν κρεῖσσόν ἐστι, λῆγε δὲ φιλονεικίας κακοτρόπου, ὅπως σε μᾶλλον τιμῶσιν καὶ οἱ νέοι καὶ οἱ γέροντες τῶν Ἑλλήνων. Οὕτως ἐπέταττεν ὁ γέρων, σὺ δὲ ἐξελάθου· ἀλλ' ἔτι κἂν τῷ παρόντι λῆγε, παραιτοῦ δὲ τὴν ὀργὴν τὴν ποιοῦσαν ἀλγεῖν τὴν ψυχήν· σοὶ δὲ Ἀγαμέμνων δῶρα ἄξια δίδωσι παυσαμένῳ τῆς ὀργῆς· εἰ δ' ἀμφιβάλλεις, σὺ μὲν ἄκουσόν μου, ἐγὼ δέ σοι πάντα διηκριβωμένως ἐρῶ, ὅσα σοι ἐν ταῖς σκηναῖς ὑπέσχετο δῶρα ὁ Ἀγαμέμνων· Ἑπτὰ τρίποδας λέβητας κρατηροειδεῖς μήπω εἰς πῦρ ἐμβληθέντας, δέκα δὲ τάλαντα χρυσοῦ, λέβητας δὲ ἑξάποδας λαμπροὺς, ἐμπυριβήτας, εἴκοσι, δώδεκα δὲ ἵππους μέλανας, ἆθλα ἀποφέρεσθαι ἐπιτηδείους, οἵτινες ἆθλα τοῖς ποσὶν ἀπηνέγκαντο· οὐκ ἂν εἴη ἀκτήμων ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ᾧ

Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλες αὐτὸς,
Ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι
Αἴκε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ,
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα.
Τάων, ἥν κ' ἐθέλησθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπιμείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·

τοσαῦτα γένοιντο, οὐδ᾽ ἂν ἐνδεὴς πολυτίμου χρυσοῦ, ὅσα ἆθλα τοῖς ποσὶν ἀπηνέγκαντο οἱ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἵπποι· δώσει δὲ γυναῖκας ἑπτὰ, ἐπαινετὰ ἔργα ἐπισταμένας, ἐκ Λέσβου οὔσας, ἃς ὁπηνίκα τὴν καλῶς οἰκουμένην Λέσβον εἷλες αὐτὸς, ἐκλεξάμενος ἔλαβεν, αἳ δή τοτε ἐνίκων ὡραιότητι τὰ γένη τῶν γυναικῶν· Ταύτας μὲν οὖν σοι δώσει, προσέσται δὲ καὶ ἣν τότε ἀφείλετο, θυγατέρα τοῦ Βρισέως, καὶ ὅρκον μέγαν ἐπομόσει, μηδέποτε ἐπιβῆναι τῆς κοίτης αὐτῆς καὶ συμμιγῆναι, οἷα νόμος ἐστὶ, βασιλεῦ, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. Ταῦτα μὲν πάντα νῦν εὐθὺς παρέσονται· ἐὰν δὲ μετὰ ταῦτα παράσχωσιν οἱ θεοὶ ἐκπορθῆσαι τὴν μεγάλην πόλιν τοῦ Πριάμου, ναῦν πλήρη χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ ἐπισώρευσον, εἰσελθὼν, ὅταν τὴν λαφυραγωγίαν ἀπομεριζώμεθα οἱ Ἕλληνες· γυναῖκας δὲ Τρῳάδας εἴκοσιν αὐτὸς ἑλοῦ (λάβε), αἵτινες ἂν ὦσιν ὡραιόταται μετὰ τὴν Ἑλληνίδα Ἑλένην· ἐὰν δὲ εἰς Ἄργος ἀφικώμεθα τὸ Ἀχαϊκὸν τὸ τροφιμώτερον τῆς γῆς, γαμβρὸς ἂν αὐτῷ γένοιο, τιμήσει δέ σε ὁμοίως τῷ Ὀρέστῃ, ὃς αὐτῷ μονογενὴς ἀνατρέφεται ἐν πολλῇ τρυφῇ· Τρεῖς δὲ αὐτῷ εἰσι θυγατέρες ἐν τῷ καλῶς ᾠκοδομημένῳ οἴκῳ, ἡ Χρυσόθεμις, καὶ ἡ Λαοδίκη, καὶ ἡ Ἰφιάνασσα· τούτων ἣν ἂν ἐθέλῃς, ἀγαπητὴν γυναῖκα ἄνευ προικὸς ἄγου εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πηλέως, οὗτος δὲ ἐπιδώσει σοι πράγματα προικῷα πάνυ πολλὰ ὅσα οὐδείς πω ἐπέδωκε τῇ ἑαυτοῦ θυγατρί· ἑπτὰ δέ σοι δωρήσεται καλῶς οἰκούμενα πολίσματα, τὴν Καρδαμύλην, καὶ τὴν Ἐνόπην, καὶ τὴν εὐβότανον Ἱρὰν, καὶ τὰς ἄγαν θείας Φηρὰς, καὶ τὴν βαθὺν λειμῶνα ἔχουσαν Ἄνθειαν, καὶ τὴν περικαλλῆ Αἴπειαν, καὶ τὴν πολλὰς ἀμπέλους ἔχουσαν Πήδασον· πᾶσαι δὲ πλησίον τῆς

Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι, πολύῤῥηνες, πολυβοῦται·
Οἵ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσουσι,
Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας·
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
Αὐτὸς καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους περ παναχαιοὺς
Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε, θεὸν ὥς,
Τίσουσ'· ἦ γάρ κέ σφι μαλα μέγα κῦδος ἄροιο.
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ,
Λύσσαν ἔχων ὀλοήν. ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον
Οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ-(λεύς
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
Ἧι περ δὴ κρανέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Οὔτ' ἐμέ γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
Οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζει(οι)·
Ἐν δε ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
Κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς.
Ουδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.

θαλάσσης τῆς ἀμμώδους Πύλου οἰκοῦνται, ἄνδρες δὲ ἐνοικοῦσι πολλὰ πρόβατα καὶ πολλοὺς βόας ἔχοντες, οἵπερ ἄν σε δώροις τιμήσουσι, καθάπερ θεὸν, καί σοι ὑπὸ τὴν βασιλείαν λαμπροὺς τελοῖεν φόρους. ταῦτ' ἄν σοι τελειώσειε τῆς ὀργῆς παυσαμένῳ· εἰ δέ σοι μὲν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως μεμίσηται πάνυ ἐκ ψυχῆς, αὐτός τε καὶ τὰ ἑαυτοῦ δῶρα, σὺ δὲ τούς γε ἄλλους πάντας Ἕλληνας καταπονουμένους ἐλέει κατὰ τὸν στρατὸν, οἵ σε καθάπερ θεὸν τιμήσουσιν, ὄντως που γὰρ ἂν αὐτοῖς πάνυ μεγάλην δόξαν ἀπενέγκαιο· νῦν γὰρ ἂν ἀποκτείναις τὸν Ἕκτορα, ἐπειδὰν πάνυ σοι πλησίον παραγένηται, μανίαν ὀλεθρίαν ἔχων· ἐπειδὴ οὐδένα οἴεται ὅμοιον ἑαυτῷ εἶναι τῶν Ἑλλήνων, οὓς δεῦρο αἱ νῆες ἤνεγκαν. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος ὁ κατὰ πόδας ταχὺς Ἀχιλλεὺς εἶπεν· Ὦ εὐγενέστατε υἱὲ τοῦ Λαέρτου· πολύτροπε Ὀδυσσεῦ, δεῖ δήπου τὸν λόγον διαῤῥήδην (συντόμως) ἀποφάναι, καθάπερ δὴ καὶ τελειώσω, καὶ καθάπερ τετελειωμένον ἔσται· ὅπως μὴ παρακαθήμενοι ἄλλος ἐντεῦθεν, καὶ ἄλλος ἐκεῖθεν τρύχητέ μοι τὴν ἀκοήν· Ἐχθρὸς γάρ μοι ἐστὶν ἐκεῖνος, ὁμοίως ταῖς πύλαις τοῦ ᾅδου, ὃς ἂν ἕτερον μὲν κρύπτῃ ἐν τῷ λογιστικῷ, ἄλλο δὲ εἴπῃ· ἐγὼ δὲ λέξω καθάπερ καὶ τετελειωμένον ἔσται· Οὔτε Ἀγαμέμνονα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως οἴομαι πείσειν ἐμέγε, οὔτε τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἐπειδὴ οὐδεμία ἀμοιβὴ κατ' εὐεργεσίας ἦν πολεμεῖν κατ' ἀνδρῶν πολεμίων ἀδιαλείπτως ἀεί· ὁμοία μοῖρα τῷ τε σχολάζοντι, καὶ εἰ πάνυ τις μάχοιτο· ἐν τῇ αὐτῇ δὲ τιμῇ καὶ ὁ δειλὸς, καὶ ὁ ἀνδρεῖος· τέθνηκεν ὁμοίως ὅ τε ἀργὸς ἀνὴρ, καὶ ὁ πολλὰ πράξας· οὐδέ τί μοι πλέον ὑπάρχει, ἐπειδὴ ἔπαθον καὶ ὑπέστην ἐν τῇ ψυχῇ θλίψεις καὶ ὀδύνας, ἀεὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν πείθων παραβόλως καὶ ῥιψοκινδύνως μάχεσθαι·

Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·
Ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὲ ξὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.
Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα, καὶ βασιλεῦσι·
Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα· τῇ παριαύων
Τερπέσθω. Τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
Τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
Ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
Μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
Ἀλλ', Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι
Φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·

ὥσπερ δὲ ὄρνις τοῖς μήπω πετομένοις νεοττοῖς προκομίζει τροφὴν, ἐπειδὰν λάβῃ, κακῶς δὲ ἔχει αὐτῇ ἐκείνῃ διὰ τὸ ἄσιτον αὐτὴν εἶναι· οὕτω δὴ καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν νύκτας ἄϋπνος διῆγον, ἡμέρας δὲ πλήρεις αἱμάτων καὶ φόνων ἤνυον μαχόμενος, ἀνδράσι πολεμῶν ἕνεκα τῶν ἑαυτῶν γυναικῶν· δώδεκα δὲ πόλεις ἀνδρῶν σὺν ταῖς ναυσὶν ἐξεπόρθησα, πεζὸς δὲ ἕνδεκα διϊσχυρίζομαι κατὰ τὴν εὔγεων Τροίαν, ἐκ πασῶν δὲ τούτων χρήματα ἀπόθετα πολλὰ καὶ καλὰ ἔλαβον, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι ἐνεχείριζον τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως. οὗτος δὲ ὄπισω παρὰ ταῖς ταχείαις ναυσὶ καθήμενος, δεξάμενος αὐτὰ διεμέριζε καὶ ἐδίδου ὀλίγα, πολλὰ δὲ παρ' ἑαυτῷ κατεῖχεν, ἄλλας δὲ τιμὰς τοῖς ἀριστεῦσι καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐδίδου· Τούτοις μὲν οὖν βέβαια τὰ δοθέντα μένουσι, ἐμοῦ δὲ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἀφείλετο, ἔχει δὲ τὴν εὐάρεστόν μοι γυναῖκα· ταύτῃ συγκαθεύδων εὐφραινέσθω. Κατὰ τὶ δὲ χρὴ μάχεσθαι τοῖς Τρωσὶ τοὺς Ἕλληνας; διὰ τὶ δὲ τὸν στρατὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδε ἀθροίσας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως; ἆρ' οὐχ ἕνεκα τῆς καλλικόμου Ἑλένης; ἢ μόνοι τῶν μεμερισμένην ἐχόντων τὴν φωνὴν ἀνθρώπων οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀτρέως φιλοῦσι τὰς ἑαυτῶν γαμετὰς, καὶ γὰρ ὅστις ἀνὴρ χρηστός τε καὶ νουνεχής ἐστι, τὴν ἑαυτοῦ φιλεῖ καὶ φροντίζει, ὥσπερ κἀγὼ ταύτην ἐκ ψυχῆς ἐφίλουν, καίπερ δορυάλωτον οὖσαν· νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐκ τῶν χειρῶν μου τὴν τιμὴν ἀφείλετο, καὶ ἠπάτησέ με, μή μου πεῖραν λαμβανέτω, καλῶς ἐπισταμένου, οὐδέ (γάρ) με καταπείσει. Ἀλλ', ὦ Ὀδυσσεῦ, σὺν σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι σκοπείτω ἀποσοβήσειν ταῖς ναυσὶ τὸ ἀφανιστικὸν πῦρ. ὄντως που πάνυ πολλὰ ἐξεπόνησεν ἄνευ ἐμοῦ, καὶ δὴ τεῖχος ᾠκοδόμησε, καὶ τάφρον ἐξέτεινε καὶ ὤρυξεν ἐπ' αὐτῷ μεγάλην καὶ πλατεῖαν· ξύλα δὲ ὀρθὰ ἐγκατέπηξεν, ἀλλ' οὐδὲ οὕτω δύναται τὴν δύναμιν τοῦ

Ἀλλ' οὐδ' ὧς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Ἴσχειν· ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
Ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
Αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
Ὄψεαι, ἂικ' ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοι τὰ μεμήλῃ,
Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
Νῆας ἐμὰς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
Εἰ δέ κεν εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
Ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων.
Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐΰζώνους, πολιόν τε σίδηρον
Ἄξομαι, ἅς ἔλαχόν γε· γέρας δέ μοι ὅσπερ ἔδωκεν,
Αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης· τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
Ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοὶ,
Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος οὐδ' ἂν ἔμοιγε
Τετλαίη, κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
Οὐδέ τί οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον·
Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν, οὐδ' ἂν ἔτ' αὖθις
Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος
Ἐρρέτω· ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα· τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

ἀνδροκτόνου Ἕκτορος ἐπέχειν καὶ κωλύειν. Ἐν ὅσῳ δὲ αὐτὸς ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐμαχόμην, οὐκ ἔθελεν ὁ Ἕκτωρ ἐξορμᾶν ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ μόνον μέχρι τῶν Σκαιῶν πυλῶν καὶ τῆς δρυὸς ἀφικνεῖτο· ἐκεῖ ποτὲ μόνον ἔμενε, μόλις δέ μου τὴν ὁρμὴν ἐξέφυγε. νυνὶ δὲ ἐπειδὴ μάχεσθαι οὐ θέλω τῷ ἐνδόξῳ Ἕκτορι, αὔριον θύσας τῷ Διῒ θυσίαν, καὶ πᾶσι τοῖς θεοῖς, καὶ συναθροίσας καλῶς τὰς ναῦς, ἐπειδὰν εἰς τὴν θάλασσαν ἑλκύσω αὐτὰς, θεάσῃ, ἐὰν ἐθέλῃς καὶ ἐὰν ταῦτά σοι διὰ φροντίδος ὦσι, ἕωθεν μάλα πλεούσας κατὰ τοῦ πλῆθος ἰχθύων ἔχοντος Ἑλλησπόντου τὰς ἐμὰς ναῦς, ἐν αὐταῖς δὲ τοὺς ἄνδρας προθυμουμένους κωπηλατεῖν· Ἐὰν δὲ εὔπλοιαν καὶ καιρὸν ἐπιτήδειον παράσχῃ ὁ ἔνδοξος Ποσειδῶν, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καταλάβοιμ' ἂν τὴν εὔγεων Φθίαν. εἰσὶ δέ μοι πάνυ πολλὰ, ἃ κατέλιπον, δεῦρο ἐπὶ φθορᾷ ἐρχόμενος· ἄλλον δὲ χρυσὸν ἐντεῦθεν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν, καὶ γυναῖκας εὐειματούσας, καὶ σίδηρον λευκὸν (τίμιον) (μέλανα κατ' ἀντίφρασιν) ἀπάξω, ἃς κλήρῳ ἔσχον· τὸ γέρας δὲ, ὅπερ μοι ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ὕστερον ἀτιμάζων (ἀγνωμονῶν) ἀφείλετο, ᾧ δὴ πάντα κάτειπε ὥσπερ κελεύω φανερῶς, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ὀργίζωνται Ἕλληνες, εἴγε τίνα τῶν Ἑλλήνων ἔτι οἴεται ἀπατήσειν περὶ ἐμοῦ λέγων, ἀεὶ ἀναισχυντίαν ἐνδεδυμένος· ἔμοιγε γὰρ οὐκ ἂν δυνηθείη εἰς πρόσωπον ἰδεῖν, καίπερ ὢν ἀναιδὴς, διὰ τὴν συνείδησιν τῶν μεγίστων ἀδικημάτων· οὐδὲ κατά τι αὐτῷ βουλὰς συλλογίσομαι, οὐδὲ δὴ ἔργον (πρᾶξιν)· ἐξηπάτησε γάρ με καὶ ἥμαρτεν· οὐκέτι δ' ἂν αὖθις ἐξαπατήσειε λόγοις, ἱκανῶς γὰρ αὐτῷ ἔχει· ἀλλ' ἥσυχος καὶ χωρὶς ἐμοῦ φθειρέσθω· ὁ γὰρ βουλευτικὸς Ζεὺς ἐξείλετο τὴν διάνοιαν αὐτοῦ. ἐχθρὰ δέ μοι καὶ μισητά εἰσι τὰ δῶρα αὐτοῦ· τιμῶμαι δὲ αὐτὸν ἐν μοίρᾳ θανατηφόρῳ· οὐδὲ ἐὰν δεκάκις καὶ εἰκοσάκις

Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο·
Ἠ (ὐ)δ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, ἠ (ὐ)δ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
Ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
Ἢν γάρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεὺς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός·
Πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
Τάων, ἥν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομαι ἄκοιτιν·
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ,
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γάρ ἐμῆς ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ.
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,

τοσαῦτα δώσῃ, ὅσα ἐν τῷ παροντι εἰσὶν αὐτῷ, καὶ εἴποθεν ἄλλα προσγένοιτο, καὶ (οὐδ') ὅσα εἰς τὸν Ὀρχομενὸν εἰσέρχεται, οὐδὲ (καὶ) ὅσα εἰς τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου, ὅπου πλεῖστα κτήματα κεῖνται ἐν ταῖς οἰκίαις, αἵτινες ἑκατὸν πύλας ἔχουσι, διακόσιοι δὲ καθ' ἑκάστην ἄνδρες ἐξέρχονται σὺν ἵπποις καὶ ὀχήμασι· οὐδὲ εἰ τοσαῦτά μοι δώσει, ὅσα ἡ ἄμμος τε καὶ ὁ χοῦς εἰσιν, οὐδ' ἂν οὕτως ἔτι τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταπείσει ὁ Ἀγαμέμνων, πρὶν ἀποδοῦναί μοι πᾶσαν τὴν ὕβριν τὴν τὴν ψυχὴν ποιοῦσαν ἀλγεῖν· τὴν θυγατέρα δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως οὐ βούλομαι γῆμαι, οὐδὲ εἰ τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ κατὰ τὸ κάλλος ἁμιλλῷτο, τῇ εὐοφθάλμῳ δὲ Ἀθηνᾷ κατὰ τὰ ἔργα ἐξισοῖτο, οὐδ' οὕτως αὐτὴν γῆμαι βούλομαι· οὗτος ἄλλον τίν' ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων λαβέτω, ὅστις ἄξιος αὐτοῦ ἐστι, καὶ ὃς βασιλικώτερος ὑπάρχει. Ἐὰν γάρ με σώζωσιν οἱ θεοὶ, καὶ εἰς τὸν οἶκον ἀφίκωμαι, ὁ Πηλεὺς δή μοι μετὰ ταῦτα αὐτὸς γυναῖκα κατεγγυήσει· πολλαὶ Ἑλληνίδες εἰσὶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Φθίαν θυγατέρες ἀριστέων, οἵπερ τὰς πόλεις σώζουσι· τούτων ἣν ἂν βουλοίμην ἀγαπητὴν γυναῖκα ποιήσομαι, ἐκεῖ δέ μοι πολλῷ μᾶλλον ἐφίεται ἡ ἀνδρεία ψυχὴ λαβόντι γυναῖκα κατὰ μνηστείαν, ὁμοίαν γαμετὴν, εὐφραίνεσθαι τοῖς κτήμασιν, ἃ Πηλεὺς ὁ γέρων ἐκτήσατο· οὐδὲν γὰρ ἀντάξιον τῆς ἐμῆς ψυχῆς, οὐδὲ ὅσα λέγουσιν ἔχειν τὴν Ἴλιον τὴν καλῶς οἰκουμένην πόλιν τὸ πρότερον, ἐπὶ τῆς εἰρήνης, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων· οὐδὲ ὅσα ὁ λίθινος τῶν θυρῶν βατὴρ ἐναποκλείει τοῦ τοξικοῦ καθαροῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ πετρώδει Πυθοῖ· βόες μὲν γὰρ καὶ πρόβατα εὐτραφῆ κτητά εἰσι, κτητοὶ δὲ οἱ λέβη-

Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα.
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστὴ,
Οὔθ᾽ ἑλετὴ, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
Εἰ μέν κ᾽ αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέ κεν οἴκαδ᾽ ἵκοιμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
Ἔσσεται, οὐδέ κέ μ᾽ ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
Καὶ δ᾽ ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
Οἴκαδ᾽ ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ἀλλ᾽ ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Ἀγγελίην ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων·
Ὄφρ᾽ ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
Ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ᾽ ἑτοίμη,
Ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος·
Φοῖνιξ δ᾽ αὖθι παρ᾽ ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω·
Ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ᾽ οὔτι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Δάκρυ᾽ ἀναπρήσας, πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,

τες, καὶ αἱ τῶν ἵππων ξανθαὶ κεφαλαί· ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ ἐπανελθεῖν εἰς τὸ σῶμα, οὔτε κτητὴ, οὔτε ληπτή ἐστιν, ἐπειδὰν παραλλάξῃ τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων. Ἡ γαρ με μητηρ ἡ θεὰ ἡ Θετις ἡ λευκόπους φησὶ διττὰς μοιρας φέρειν εἰς τὸ τοῦ θανάτου τέλος· ἂν μὲν γὰρ ἐνταῦθα μένων πολεμῶ περὶ τὴν πόλιν τῶν Τρώων, ἀπώλετο μέν μοι ἡ ὑποστροφὴ, ἡ ἔνδοξος δὲ φήμη ἄφθαρτος ἔσται· ἐὰν δὲ εἰς τὸν οἶκον ἀφίκωμαι εἰς τὴν ἀγαπητὴν γῆν τὴν πατρίδα, ἀπώλετό μοι ἡ ἀγαθὴ φήμη, ἐπὶ πολὺ δέ μοι ἡ ζωὴ ἔσται, οὐδ᾽ ἂν ταχέως με καταλάβοι τὸ τοῦ θανάτου τέλος. καὶ δὴ ἂν τοῖς ἄλλοις ἐγὼ παραινέσαιμι εἰς τὸν οἶκον ἀποπλέειν· ἐπειδὴ οὐκέτι ευρήσετε τὸ τέλος τῆς ὑψηλῆς Ἰλίου· πάνυ γὰρ αὐτῆς ὁ μεγαλόφωνος Ζεὺς ὑπερέσχε τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα, εὔτολμοι δὲ γεγόνασιν οἱ λαοί. ἀλλ᾽ ὑμεῖς μὲν ἀπελθόντες τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἀριστεῦσιν ἀπαγγείλατε τὴν πρεσβείαν μηδὲν ἀνύσαι, ὅπως ἄλλην βελτίονα βουλὴν βουλεύωνται λογιζόμενοι, ἢ ἂν αὐτοῖς τὰς ναῦς σώσῃ καὶ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ ταῖς βαθείαις ναυσίν· ἐπειδὴ αὕτη οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πρόχειρος, ἣν ἐν τῷ παρόντι ἐνόησαν, ἐμοῦ ὀργισθέντος· ὁ Φοῖνιξ δὲ ἐνταῦθα παρ᾽ ἡμῖν μένων κοιμηθήτω, ὅπως μοι ἐν ταῖς ναυσὶν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν πατρίδα τὴν προσφιλῆ αὔριον, ἐὰν βούληται· βίᾳ δὲ αὐτὸν οὐδαμῶς ἀπάξω. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ ἅπαντες ἄφωνοι ἐγένοντο σιωπῇ τὸν λόγον θαυμάσαντες, πάνυ γὰρ ἰσχυρῶς καὶ ἀποτόμως ἀπείπατο· μετὰ χρόνον δὲ ἱκανὸν εἶπεν ὁ γέρων ἱππικὸς Φοῖνιξ, δάκρυα ἀναπλήσας· ἐφοβεῖτο γὰρ περὶ τῶν νεῶν τῶν Ἑλλήνων· Εἰ μὲν ὑποστροφὴν ἐν νῷ, λαμπρότατε Ἀχιλλεῦ, ἐμβάλλεις, παντελῶς δὲ οὐκ ἀποσοβεῖν ταῖς

Βούλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
Οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
Τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μυθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
Ὣς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα,
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο·
Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμεῦ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς, αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦς,
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν,
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
Ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
Πατρὸς χωομένοιο, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι·
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς

ταχείαις ναυσί τὸ ἀφανιστικὸν πῦρ ἐθέλεις, ἐπειδὴ ὀργὴ ἐνέπεσεν εἰς τὴν σὴν ψυχὴν, πῶς ἂν μετὰ ταῦτ' ἀπὸ σοῦ, ὦ τέκνον ἀγαπητὸν, ἐνταῦθα καταλειφθείην μόνος; σοῦ γὰρ ἕνεκεν ἔπεμψέ με ὁ γέρων ἱππικὸς Πηλεὺς τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὁπηνίκα σε ἐκ τῆς Φθίας ἔπεμπε νέον κομιδῆ, οὔπω ἔμπειρον τοῦ δεινοῦ πολέμου, οὐδὲ τῶν ἐκκλησιῶν, ὅπου οἱ ἄνδρες διάδηλοι καὶ ἐπίσημοι τυγχάνουσι· τούτου ἕνεκεν ἔπεμψέ με διδάσκειν σε ταῦτα πάντα, λόγων τε δημηγόρον εἶναι καὶ ποιητὴν πράξεων. οὕτως ἂν μετὰ ταῦτα ἀπὸ σοῦ, τέκνον ἀγαπητὸν, οὐ βουλοίμην ἀπολίπεσθαι, οὐδ' ἐὰν αὐτὸς ὁ θεὸς ὑπόσχηταί μοι ποιήσειν νέον ἀκμάζοντα, ἀφελόμενος τὸ γῆρας, ὁποῖον ἡνίκα τὸ πρῶτον κατέλιπον τὴν ὡραίας γυναῖκας ἔχουσαν Ἑλλάδα, φεύγων τὰ ὀνείδη τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀμύντορος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀρμενίδου, ὅστις χαλεπῶς μοι ὠργίσθη περὶ τῆς παλλακίδος τῆς ὡραιοκόμου, ἣν αὐτὸς ἐφίλει· ἠτίμαζε δὲ τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν τὴν ἐμὴν μητέρα, αὕτη δὲ ἀεὶ τῶν ἐμῶν ἁπτομένη γονάτων παρεκάλει τῇ παλλακίδι συγ(προ)γενέσθαι, ὅπως μισήσῃ τὸν γέροντα· ταύτῃ ἐπείσθην, καὶ ἐποίησα· ὁ ἐμὸς δὲ πατὴρ εὐθὺς αἰσθόμενος, πολλά μοι ἐπηρᾶτο, τὰς μισητὰς δὲ Ἐριννῦς ἐπεκαλεῖτο, μηδέποτε ἐν τοῖς ἑαυτοῦ γόνασιν καθίσαι υἱὸν ἀγαπητὸν ἐξ ἐμοῦ γεννηθέντα. οἱ θεοὶ δὲ ἐτελείουν τὰς κατάρας, ὅ τε Ἅιδης, καὶ ἡ ἐπαινετὴ Περσεφόνη· Τότε μοι οὐδόλως κατείχετο καὶ ἠρέμει ἐν τῷ λογιστικῷ ὁ θυμὸς, ὥστε ἀναστρέφεσθαι ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ πατρὸς πάνυ ὀργιζομένου· ὄντως πολλὰ μὲν συγγενεῖς τε καὶ ἐξάδελφοι περὶ ἐμὲ ὄντες, παρακαλοῦντες αὐτοῦ κατεῖχον, καὶ ἐκώλυον ἐν τοῖς οἴκοις, πολλὰ δὲ εὐτραφῆ πρόβατα, καὶ βόας συστρέφοντας τοὺς πόδας κατὰ πορείαν ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ χοῖροι θάλλοντες

Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ περὶ νύκτας ἴαυον·
Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννὴ,
Καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
Ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
Ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας, δμωάς τε γυναῖκας.
Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε, δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
Ἐς Πηλῆα ἄναχθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καί μ' ἐφίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
Μοῦνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
Καί μ' ἀφνειὸν ἔθησ, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν·
Ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων·
Καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ θυμοῦ φιλέων· ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
Οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι. οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι·
Πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασσι καθίσας,
Ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον ἐπισχών.
Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπίεῃ ἀλεγεινῇ.
Ὣς ἐπί σοι μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
Τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
Ἐξ ἐμεῦ· ἀλλά σε παῖδα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ

λίπει, ἤτοι πιμελεῖς ὄντες, ὀπτώμενοι ἐξετείνοντο (ἐτήκοντο) διὰ τῆς φλογὸς τοῦ πυρὸς, πολὺς δὲ οἶνος ἐκ τῶν πίθων ἐπίνετο τοῦ γέροντος, ἐπὶ ἐννέα δὲ νύκτας περὶ ἐμὲ αὐτὸν παρεκοιμῶντο· Τούτων οἱ μὲν οὖν ἐκ διαδοχῆς ἐφύλαττον· οὐδέποτε ἐσβέσθη τὸ πῦρ, ἓν μὲν ὑπὸ στοᾷ τῆς εὐπεριβόλου αὐλῆς, ἕτερον δὲ ἐν τῷ προδόμῳ, ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν τοῦ θαλάμου. ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ ἡ δεκάτη μοι ἐπῆλθε σκοτεινὴ νὺξ, τηνικαῦτ᾽ ἐγὼ τὰς πυκνῶς ἡρμοσμένας θύρας τοῦ θαλάμου συντρίψας, ἐξῆλθον, καὶ ἐπήδησα ὑπὲρ τοῦ περιφράγματος τῆς αὐλῆς ῥᾳδίως, λαθὼν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ τὰς δούλας γυναῖκας· ἔφευγον μετὰ ταῦτα πόῤῥωθεν διὰ τῆς πλατείας Ἑλλάδος, ἀφικόμην δὲ εἰς τὴν Φθίαν τὴν εὔγεων τὴν τῶν προβάτων τροφὸν, πρὸς τὸν βασιλέα Πηλέα· οὗτος δέ με προθύμως ὑπεδέξατο, καὶ ἐφίλησέ με, καθάπερ πατὴρ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα φιλεῖ τὸν μονογενῆ, μεθ᾽ ὃν ἄλλον οὐκ ἐγέννησε, τεχθέντα ἐν γήρᾳ ἐπὶ κτήμασι πολλοῖς· καί με πλούσιον ἐποίησε, πολὺν δέ μοι λαὸν παρέσχετο· ᾤκουν δὲ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς Φθίας, βασιλεύων τῶν Δολόπων. καί σε τοσοῦτον ἐποίησα, ὦ ὅμοιε τοῖς θεοῖς Ἀχιλλεῦ, ἐκ ψυχῆς φιλῶν, ἐπειδὴ οὐκ ἤθελες σὺν ἄλλῳ οὔτε εἰς εὐωχίαν πορεύεσθαι, οὔτε ἐν τοῖς οἴκοις φαγεῖν, πρὶν ὁπότε δέ σε καθίσας ἐγὼ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς γόνασι, κορέσαιμι ὄψου (τροφῆς), τὸ σκληρὸν τῆς τροφῆς προκατεργασάμενος, καὶ οἶνον ποτίσας· πολλάκις μοι διάβροχον ἐποίησας ἐν τῷ στήθει τὸν χιτῶνα, οἶνον ἀναφλύων καὶ ἀναβάλλων ἐν τῇ χαλεπῇ ἡλικίᾳ τῶν νηπίων. Οὕτως ἐπὶ σοὶ πάνυ πολλὰ ἔπαθον, καὶ πολλὰ ἐπόνησα, ταῦτα φρονῶν, διότι μοι οὐδαμῶς οἱ θεοὶ ἀπετέλουν γέννημα ἐξ ἐμοῦ, ἀλλὰ σὲ υἱὸν, ὦ ὅμοιε τοῖς θεοῖς Ἀχιλλεῦ, ἐποιούμην, ὅπως μοι

Ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοί δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοὶ,
Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε, βίη τε.
Καὶ τοὺς μὲν θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι,
Λοιβῇ τε, κνίσσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Χωλαί τε, ῥυσσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπους· οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς, ἆσσον ἰούσας,
Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
Ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
Ἀλλ', Ἀχιλεῦ πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
Τιμὴν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους,
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,

ἀποσοβήσῃς ποτὲ ὄλεθρον ἀπρεπῆ. Ἀλλ', ὦ Ἀχιλλεῦ, δουλαγώγησον τὸν μέγαν θυμὸν, οὐ γάρ σε δεῖ ἔχειν ἀνηλεῆ καὶ ἀπηνῆ ψυχήν. τρεπτοὶ δέ εἰσι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ, ὧν δὴ καὶ μείζων ἐστὶν ἡ ἀρετὴ, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις· καὶ τούτους μὲν γὰρ θυσίαις (θυμιάμασι) καὶ εὐχαῖς προσηνέσι, καὶ σπονδῇ, καὶ ἀτμῷ κρεῶν παρατρέπουσι, καὶ πείθουσιν οἱ ἄνθρωποι παρακαλοῦντες, ὅταν τις παραβῇ καὶ ἁμάρτῃ. καὶ γὰρ αἱ Παρακλήσεις, αἱ θυγατέρες τοῦ μεγάλου Διὸς, χωλαί εἰσι καὶ ῥυτίδας ἔχουσαι, καὶ διάστροφοι τὰς ὄψεις, αἳ δὴ καὶ μετὰ τὴν Βλάβην παραγινόμεναι φροντίζουσιν· ἡ Βλάβη δὲ ἰσχυρά τε ἐστὶ καὶ ὑγιὴς τοὺς πόδας, οὗ ἕνεκα πάσας πολλῷ ὑπεκτρέχουσα νικᾷ, προκαταλαμβάνει δὲ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν βλάπτουσα τοὺς ἀνθρώπους, αὗται δὲ μετὰ ταῦτα ἰῶνται καὶ θεραπεύουσι. Ὃς μὲν οὖν αἰδεσθήσεται τὰς θυγατέρας τοῦ Διὸς πλησίον παραγενομένας, τοῦτον μεγάλως ὠφέλησαν καὶ ἐπήκουσαν εὐξαμένου· ὃς δ' ἂν ἀνανεύσῃ, καὶ καρτερῶς ἀρνήσηται, αὗται γε δὴ ἀφικόμεναι παρακαλοῦσι τὸν Δία τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου, τὴν Βλάβην αὐτῷ ἐπακολουθεῖν, ὅπως κακὰ παθὼν ἀποδώσῃ. Ἀλλ', ὦ Ἀχιλλεῦ, δίδου καὶ σὺ ἕπεσθαι τιμὴν ταῖς θυγατράσι τοῦ Διὸς, ἣ καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἀνδρῶν τὸν νοῦν καταπείθει. εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα τὰ μὲν νῦν ἐδίδου, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα δώσειν ὑπισχνεῖτο ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ἀλλ' ἀεὶ μεγάλως ὠργίζετο, οὐκ ἂν ἔγωγε κελεύοιμι καταλιπόντα σε τὴν ἔμμονον ὀργὴν, βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησι, καίπερ δεομένοις καὶ χρήζουσι βοηθείας· νῦν δὲ ὁμοῦ ἄλλα εὐθὺς δίδωσι, καὶ ἄλλα μετὰ ταῦτα δώσειν ὑπέσχετο· ἄνδρας δὲ ἀρίστους ἔπεμψε παρακαλέσοντας, ἐκλεξάμενος αὐτοὺς κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν, οἵπερ σοὶ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων ἠγαπημένοι εἰσί. Τούτων τὸν λόγον μὴ σύ γε ἀτιμάσῃς, μηδὲ

Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
Δωρητοί τ' ἐπέλοντο, παράῤῥητοί τ' ἐπέεσσι.
Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔτι νέον γε,
Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι,
Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς·
Κουρῆτες δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ.
Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
Χωσαμένη, ὅ οἱ οὔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας·
Οἴῃ δ' οὐκ ἔῤῥεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
Ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα,
Ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ἀργιόδοντα,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
Πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
Αὐτῇσι ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
Πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
Καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι·
Τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
Ἡ δ' ἀμφ' αὐτὸν θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτὴν,
Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε,

τὴν ἐνθάδε πορείαν, τὸ πρότερον δὲ οὐκ ἦν μεμπτέον τὸ ὀργίζεσθαι. οὕτω καὶ τῶν προγενεστέρων ἀνδρῶν ἡρώων τὴν φήμην ἠκούσαμεν, ὅταν τινὰ κατελάμβανεν ὀργὴ μεγάλη, δώροις πειθόμενοι ἦσαν, καὶ λόγοις ὑπείκοντες. Μέμνημαι ἐγὼ τοῦτο τὸ ἔργον παλαιὸν (πάλαι), οὐδαμῶς νέον (νεωστὶ) γενόμενον, λέξω δὲ ἐν ὑμῖν ἅπασι φίλοις οὖσι. Οἱ Κουρῆτες (Πλευρώνιοι) καὶ οἱ πολεμικοὶ Καλυδώνιοι ἐπολέμουν περὶ τὴν πόλιν τὴν Καλυδῶνα, καὶ ἀπέκτεινον ἀλλήλους, Καλυδώνιοι μὲν μαχόμενοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἐπεράστου πόλεως τῆς Καλυδῶνος, οἱ Κουρῆτες (Πλευρώνιοι) δὲ προθυμούμενοι ἐκπορθῆσαι πολέμῳ τὴν πόλιν. Τούτοις γὰρ κακὸν ἤγειρεν ἡ χρυσὸν θρόνον ἔχουσα Ἄρτεμις ὀργισθεῖσα, διότι αὐτῇ οὐκ ἔθυσεν ἐν τῷ γονίμῳ τόπῳ τῆς Ἀλωνίας τὰς ὑπὲρ εὐθαλίας καὶ εὐφορίας τῶν καρπῶν διδομένας θυσίας τοῖς θεοῖς ὁ Οἰνεὺς, οἱ ἄλλοι δὲ θεοὶ εὐωχοῦντο θυσίας μεγάλας, μόνῃ δὲ τῇ θυγατρὶ τοῦ μεγάλου Διὸς οὐκ ἐθυσίασεν, ἢ ὅτι ἐπελάθετο, ἢ ἑκὼν παρεπέμψατο· ἐβλάβη δὲ τὰ μέγιστα κατὰ ψυχήν· αὕτη δὲ ὀργισθεῖσα ἡ ἐνδοξοτάτη τὸ γένος Ἄρτεμις, ἐφώρμησεν ἄγριον χοῖρον λευκόδοντα ἐν χλοῇ διατρίβοντα, ὃς πολλὰ κακὰ εἰργάζετο, ἐξ ἔθους ἐπιφοιτῶν εἰς τὰ σύμφυτα χωρία τοῦ Οἰνέως· πολλὰ δ' οὗτος ἄλλα ἐπ' ἄλλοις τιθέμενα, ὅ ἐστι συνεχῆ, δένδρα μεγάλα κατέβαλεν σὺν ταῖς ῥίζαις, καὶ σὺν τοῖς ἄνθεσι τῶν μήλων. τοῦτον δὲ ἀνεῖλεν ὁ Μελέαγρος ὁ υἱὸς τοῦ Οἰνέως, συναθροίσας ἐκ πολλῶν πόλεων ἄνδρας κυνηγοὺς, καὶ κύνας· οὐ γὰρ ἂν ἀνῃρέθη ἀνδράσιν ὀλίγοις· τοσοῦτος (τηλικοῦτος) ἦν· πολλοὺς δὲ ἐπεβίβασε τῆς λυπηρᾶς πυρᾶς. αὕτη δὲ περὶ αὐτὸν ἐποίησε θόρυβον μέγαν καὶ κραυγὴν, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ χοίρου, καὶ τοῦ δασέως τετριχωμένου δέρματος, μεταξὺ τῶν Πλευρωνίων καὶ τῶν μεγαλοψύχων Καλυδωνίων. Ἐν ὅσῳ μὲν οὖν ὁ πολε-

Τόφρ' ἐπὶ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν· οὐδ' ἐδύναντο
Τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων
Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων·
Ἤτοι ὁ, μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
Κούρῃ Μαρπίσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,
Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
Τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης·
Τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
Μήτηρ Ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα,
Κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων
Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
Πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο, κασιγνήτοιο φόνοιο·
Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
Κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
Παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς
Ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβευσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει,
Πύργων βαλλομένων· τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
Ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον.
Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι·

μικὸς Μελέαγρος ἐπολέμει, ἐν τοσούτῳ τοῖς Πλευρωνίοις κακῶς εἶχεν, οὐδὲ ἐδύναντο μένειν ἐκτὸς τοῦ τείχους, καίπερ ὄντες πολλοί· ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ τὸν Μελέαγρον εἰσῆλθεν ὀργὴ, ἥτις καὶ ἄλλων οἰδαίνεσθαι καὶ ἐξογκοῦσθαι ποιεῖ τὸν νοῦν ἐν τῷ στήθει, καίπερ καλῶς φρονούντων· οὗτος μὲν, τῇ ἀγαπητῇ μητρὶ τῇ Ἀλθαίῃ ὀργιζόμενος κατὰ ψυχὴν, ἐκάθητο παρὰ τῇ μεμνηστευμένῃ περικαλλεῖ γυναικὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ, τῇ θυγατρὶ τῆς εὐειδοῦς Μαρπίσσης τῆς θυγατρὸς τοῦ Εὐήνου, καὶ τοῦ Ἴδα, ὃς ἰσχυρότατος τῶν ἐπιγείων ἀνδρῶν ἦν τῶν κατ᾽ ἐκείνου τοῦ χρόνου· καὶ δὴ καὶ κατὰ τοῦ βασιλέως ἀνελάβετο τὸ τόξον τοῦ καθαροῦ Ἀπόλλωνος, ἕνεκα τῆς εὐειδοῦς νύμφης· ταύτην δὲ τότε ἐν τοῖς οἴκοις ὅ τε πατὴρ, καὶ ἡ σεβαςὴ μήτηρ Ἀλκυόνην ὠνόμαζον φερωνύμως, διότι ἡ μήτηρ αὐτῆς θρῆνον ἔχουσα Ἀλκυόνος τῆς πολλὰ πενθούσης ἔκλαιεν, ὅτε αὐτὴν ἀφῄρητο ὁ πόῤῥωθεν ἐργαζόμενος καθαρὸς Ἀπόλλων· παρ᾽ αὐτῇ δὴ οὗτος κατέκειτο, τὴν τὴν ψυχὴν λυποῦσαν ὀργὴν πεπαίνων, ἐκ τῶν καταρῶν τῆς μητρὸς ὀργισθεὶς, ἣ δὴ τοῖς θεοῖς λυπουμένη πάνυ ηὔχετο ἕνεκα τοῦ φόνου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς (τοῦ ἀδελφικοῦ), πάνυ δὲ καὶ τὴν πολλοὺς τρέφουσαν γῆν ἔπληττεν ταῖς χερσὶν ἐπικαλουμένη τὸν Ἅιδην καὶ τὴν ἐπαινετὴν Περσεφόνην ἐπὶ γόνατα καθεζομένη· διάβροχοι δὲ ἐγίνοντο τοῖς δάκρυσιν οἱ κόλποι αὐτῆς δοῦναι θάνατον τῷ υἱῷ· ταύτης δὲ ἤκουσεν ἡ ἐν τῷ σκότει φοιτῶσα Ἐριννὺς ἐκ τοῦ ζόφου, ἀπηνῆ καὶ ἀπαραίτητον ψυχὴν ἔχουσα. ταχέως δὲ περὶ τὰς πύλας αὐτῶν θόρυβος καὶ κτύπος ἠγέρθη, τυπτομένων τῶν πύργων. Τοῦτον παρεκάλουν οἱ γέροντες τῶν Καλυδωνίων, ἔπεμπον δὲ ἱερεῖς ἀρίστους τῶν θεῶν παρακλήτορας, ὥστ᾽ ἐξελθεῖν καὶ βοηθῆσαι, ἐπαγγειλάμενοι χάριν μεγάλην, ὅπου τὰ εὔγεων πεδίον ἐςὶ τῆς ἐπεράστου Καλυδῶνος. ἐκεῖ αὐτὸν λαβεῖν τόπον (χωρίον) ὡραῖον ἐκέλευον πεντήκοντα ζευγῶν,

Πεντηκοντόγυον· τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο·
Ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι·
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
Πολλὰ δὲ τόνγε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
Ἐλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
Βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει·
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα·
Βῆ δ' ἰέναι. χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσσατο παμφανόωντα.
Ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ,
Εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
Πολλά τε καὶ χαρίεντα. κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
Ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων
Ἐνταῦθα τρέψειε φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
Νηυσὶ καιομένῃσιν ἀμυνέμεν. ἀλλ' ἐπὶ δώροις
Ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
Εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

τὸ μὲν ἥμισυ γῆς ἀμπελοφύτου, τὸ ἥμισυ δὲ γῆν γυμνὴν φυτῶν πρὸς ἄροσιν τοῦ πεδίου ἀποτεμόντα λαβεῖν· πάνυ δὲ αὐτὸν παρεκάλει ὁ γέρων ἱππικὸς Ὀινεὺς τοῦ βατῆρος τῶν θυρῶν ἐπιβεβηκὼς τοῦ ὑψηλοῦ δώματος, πρᾴως κινῶν τὰς κεκολλημένας σανίδας, ἱκετεύων τὸν υἱόν· πάνυ δὲ αὐτὸν αἱ ἀδελφαὶ καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ παρεκάλουν, οὗτος δὲ μᾶλλον ἀνένευε καὶ παρῃτεῖτο· πάνυ δὲ οἱ φίλοι οἵτινες αὐτῷ νουνεχέστατοι καὶ φίλτατοι πάντων ἦσαν, ἀλλ' οὐδ' οὕτω τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ἐν τῷ στήθει κατέπειθον, πρὶν, ὅτε δὴ τὸ δῶμα ἐπιμόνως ἐπλήττετο, οἱ δὲ Πλευρώνιοι ἐπέβαινον τῶν πύργων, καὶ ἐπυρπόλουν τὴν μεγάλην πόλιν. Καὶ τηνικαῦτα δὴ ἡ εὐειματοῦσα γαμετὴ τὸν Μελέαγρον παρεκάλει ὀδυρομένη καὶ κλαίουσα, καὶ διεξῆλθεν αὐτῷ πάντα τὰ δεινὰ, ὅσα τοῖς ἀνθρώποις συμβαίνουσιν, ὧν ἂν ἡ πόλις ἐκπορθηθείη· τοὺς μὲν ἄνδρας ἀποκτείνουσι, τὴν πόλιν δὲ τὸ πῦρ σποδὸν καὶ κόνιν ἐργάζεται, τὰ τέκνα δὲ ἄλλοι ἀπάγουσι, καὶ τὰς ἐν βάθει ζωννυμένας γυναῖκας. τούτου δὲ διηγείρετο ἡ ψυχὴ, ἀκούσαντος ἔργα χαλεπὰ, ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι, ἐν τῷ σώματι δὲ τὰ ἔκλαμπρα ὅπλα ἐνεδύσατο. Οὕτως αὐτὸς μὲν ἀπεσόβησε τὴν δεινὴν ἡμέραν τοῖς Αἰτωλοῖς ὑπακούσας τῷ ἑαυτοῦ ἐπιλογισμῷ· τούτῳ δὲ οὐκέτι τὴν χάριν ἐτελείωσαν τὴν μεγάλην τε καὶ κεχαριτωμένην, τὸ δεινὸν δὲ ἀπεσόβησε καὶ οὕτως. ἀλλὰ σὺ μὴ διανοοῦ ταῦτα ἐν τῷ λογιστικῷ, μηδὲ θεός σε ἐνθάδε κινήσειεν, ὦ φίλε, χεῖρον δ' ἂν εἴη καιομέναις ταῖς ναυσὶν ἐπιβοηθεῖν. ἀλλ' ἕνεκα δώρων πορεύου, οἱ γὰρ Ἕλληνες ὁμοίως θεῷ σε τιμήσουσιν· εἰ δ' ἄνευ δώρων εἰσέλθοις εἰς τὸν τοὺς ἄνδρας φθείροντα πόλεμον, οὐκέτι ὁμοίως τῆς τιμῆς ἔσῃ, καίπερ ἀποσοβῶν τὸν πόλεμον. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς· Ὦ Φοῖνιξ τροφεῦ, γηραιὲ

Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιὲ, διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
Χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
Ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Μή μοι σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
Τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι·
Καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν, ὅς κέ με κήδῃ·
Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Φρασσόμεθ', ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἦ κε μένωμεν.
Ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅγ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
Ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. Τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
Ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
Τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
Οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν,
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
Τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων·
Νηλής· καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
Ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας

ἐνδοξότατε τεθραμμένε, οὐδαμῶς μοι χρεία ταυτησὶ τῆς τιμῆς, δοκῶ δὲ τετιμῆσθαι πεπρωμένῃ Διὸς, ἥτις με ἕξει παρὰ ταῖς ναυσὶ ταῖς καμπυλοπρύμνοις, ἕως ἂν ἡ ἀναπνοὴ ἐν τῷ στήθει μένῃ, καὶ τὰ ἀγαπητὰ γόνατά μοι κινῆται. ἄλλο δέ σοι λέξω, σὺ δὲ ἐν τῷ σῷ λογιστικῷ ἔμβαλλε αὐτό· μή μοι τάραττε τὴν ψυχὴν ἐν τῷ στήθει λυπούμενος, τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τῷ ἥρωϊ χαριζόμενος, οὐδὲ δεῖ σε κατά τι φιλεῖν αὐτὸν, ὅπως μὴ ἀπεχθῆς καὶ μισητὸς ὑπάρχῃς ἐμοὶ τῷ φιλοῦντί σε· καλόν σοι μετ᾽ ἐμοῦ τοῦτον ἀνιᾷν, ὅς ἂν ἐμὲ ἀνιᾷ· ὁμοίως ἐμοὶ βασίλευε, καὶ τὸ ἥμισυ ἀπομερίζου καὶ λάμβανε τῆς τιμῆς. οὗτοι δὲ ἀπαγγελοῦσι τὴν πρεσβείαν, σὺ δὲ ἐνταῦθα μένων κοιμήθητι ἐν τῇ μαλακῇ κοίτῃ (στρωμνῇ)· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ φαινομένῃ σκοπήσομεν, ἢ ὅπως πορευώμεθα ἐπὶ τὰ ἡμέτερα, ἢ ὅπως μένωμεν. Εἶπε, καὶ τῷ Πατρόκλῳ ἐπένευσεν οὗτός γε σιωπῶν, στρῶσαι τῷ Φοίνικι πυκνὴν καὶ συνεχῆ στρωμνὴν, ὅπως ὡς τάχος ἐκ τῆς σκηνῆς ὑποστροφῆς φροντίσειεν. Ἐν τούτοις δὲ Αἴας ὁ ἰσόθεος ὁ υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, εἶπε λόγον. Ὦ εὐγενέστατε υἱὲ τοῦ Λαέρτου, πολύτροπε Ὀδυσσεῦ, ἴωμεν, οὐ γάρ μοι δοκεῖ τέλος τῶν λόγων τῷδε τῷ τρόπῳ συμπεραθήσεσθαι· δεῖ δὲ ὡς τάχος ἀπαγγεῖλαι τὸν λόγον τοῖς Ἕλλησι, καίπερ οὐκ ὄντα χρηστὸν, οἳ δήπου νῦν κάθηνται προσδεχόμενοι· Ἀχιλλεὺς δὲ ἄγριον ἐν τῷ στήθει ἔθηκε μεγαλόφρονα θυμὸν, ὁ χαλεπὸς καὶ ἄδικος, οὐδὲ ἐπιστρέφεται καὶ λόγον ποιεῖται τῆς τῶν συνήθων φιλίας ταυτησὶν, ᾗτινι αὐτὸν ἐτιμῶμεν παρὰ ταῖς ναυσὶν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὁ σκληρός τε καὶ ἀπηνής· καὶ μὴν καί τις φόνου ἀδελφικοῦ, ἢ παιδὸς ἰδίου τιμωρίαν (δίκην) ἔλαβεν ἀποθανόντος· καὶ δὴ ὁ μὲν φονεύσας, αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει μένει, πολλὰ ἀποδοὺς, τοῦ παθόντος δὲ ἡ

Τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄληκτόν τε κακόν τε
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
Οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
Ἄλλά τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν·
Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι·
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
Μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
Πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι,
Κτείνοντ' Ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας.
Ἀμφὶ δέ τοι τῇ 'μῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα, καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον.
Σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν, ἰδὲ δμωῇσι, κέλευσε,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὅττι τάχιστα.
Αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσε·
Κώεά τε ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον·
Ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.

καρδία, καὶ ὁ αὐθάδης θυμὸς ἐπέχεται καὶ κωλύεται, δίκην λαβόντος· σοὶ δὲ ἄπαυστόν τε καὶ χαλεπὸν θυμὸν ἐν τῷ στήθει ἔθηκαν οἱ θεοὶ, ἕνεκα γυναικὸς νέας μόνης· νυνὶ δέ σοι ἑπτὰ παρέχομεν ἐξόχως ἀρίστας, καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς ταύταις· σὺ δὲ ἵλεων ἀπέργασαι τὴν σὴν ψυχὴν, αἰδέσθητι δὲ τὸ οἴκημα, ὁμόστεγοι δέ σοί ἐσμεν ἐκ τοῦ πλήθους τῶν Ἑλλήνων, πεποίθαμεν δέ σοι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀναγκαιότατοι εἶναι καὶ φίλτατοι, ὅσοι Ἕλληνές εἰσι. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ τοὺς πόδας ταχὺς Ἀχιλλεύς· Ὦ εὐγενέστατε Αἶαν υἱὲ Τελαμῶνος, ἡγεμὸν τῶν λαῶν, πάντα μοι ἀρέσκοντα τῇ ψυχῇ ἔδοξας εἰπεῖν, ἀλλά μοι ἡ καρδία φλεγμαίνει τῷ θυμῷ, ὅταν ἐκείνων μνησθῶ, ὅπως με παραλογισάμενος ἐπιβλαβῶς διέθηκεν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, καθάπερ τινὰ ἄτιμον μέτοικον. ἀλλ' ὑμεῖς πορεύεσθε, καὶ τὴν πρεσβείαν ἀπαγγείλατε, οὐ γὰρ πρότερον τοῦ γέμοντος αἱμάτων πολέμου φροντίσω, πρὶν τὸν υἱὸν τοῦ συνετοῦ Πριάμου, τὸν ἔνδοξον Ἕκτορα ἐπὶ τὰς σκηνὰς, καὶ τὰς ναῦς τῶν Μυρμιδόνων ἀφικέσθαι, ἀναιροῦντα τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὰς ναῦς πυρὶ κατακαῦσαι· περὶ δὲ τὴν ἐμὴν σκηνὴν, καὶ τὴν μέλαιναν ναῦν τὸν Ἕκτορα, καὶ προθύμως ὁρμῶντα, κωλύσειν καὶ ἀποστήσειν τοῦ πολέμου ὑπολαμβάνω. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες λαβόντες ποτήρια περιφερῆ καὶ χοὰς ποιησάμενοι ἐπορεύοντο ὀπίσω εἰς τὰς ναῦς, προηγεῖτο δὲ Ὀδυσσεύς. Ὁ Πάτροκλος δὲ τοῖς φίλοις καὶ ταῖς δούλαις ἐπέταξε, στρῶσαι τῷ Φοίνικι πυκνὴν καὶ συνεχῆ στρωμνὴν πάνυ ταχέως· αὗται δὲ ὑπακούουσαι ἔστρωσαν τὴν στρωμνὴν, ὡς προσέταξε· κώεά τε, καὶ τάπητα, καὶ τὸ λεπτὸν ἀπάνθισμα, ἤτοι τὸ ἔκκριτον τοῦ λίνου, σινδόνα δηλονότι· ἐκεῖ ὁ γέρων ἐκοιμήθη, καὶ τὴν ἔνδοξον ἡμέραν ἀνέμενε. Ὁ

Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
Τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνὴ, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις εὔζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν Ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο·
Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Εἴπ' ἄγ' ἔμ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ,
Ἦ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Κεῖνός γ' οὐ θέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναίνεται, ἠδὲ σὰ δῶρα.
Αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
Ὅππως κεν νῆας σώσῃς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Νῆας ἐυσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας·
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι,
Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ὣς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,

Ἀχιλλεὺς δὲ ἐκάθευδεν ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τῆς καλῶς κατεσκευασμένης σκηνῆς, παρ' αὐτῷ δὲ ἐκοιμήθη καὶ γυνὴ, ἣν ἀπὸ τῆς Λέσβου ἤγαγεν, ἡ θυγάτηρ τοῦ Φόρβαντος, ἡ εὐειδὴς Διομήδη. Ὁ Πάτροκλος δὲ ἀφ' ἑτέρου μέρους ἐκοιμήθη, παρ' αὐτῷ δὲ ἡ Ἶφις ἡ καλλίζωνος, ἣν αὐτῷ παρέσχετο ὁ ἔνδοξος Ἀχιλλεὺς, τὴν ὑψηλὴν Σκῦρον πορθήσας, τὴν πόλιν τοῦ Ἐνυέως. Οὗτοι δὲ ὁπηνίκα εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως παρεγένοντο, τούτους μὲν οὖν υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων χρυσοῖς ποτηρίοις διεδέχοντο καὶ ἐδεξιοῦντο, ἄλλοθεν ἄλλος ἀνιστάμενοι, καὶ ἐξερώτων· πρῶτον δὲ ἐξηρώτησεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων λέγων· Ἄγε εἰπέ μοι, ὦ πολύμνητε Ὀδυσσεῦ, δόξα μεγάλη τῶν Ἑλλήνων, ἆρ' ἐθέλει ἀποσοβῆσαι ταῖς ναυσὶ τὸ ἀφανιστικὸν πῦρ, ἢ μὴ ἐθέλειν εἶπε, θυμὸς δὲ ἔτι κατέχει τὴν μεγαλόφρονα αὐτοῦ ψυχήν; Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ πολλὰ ὑπομείνας ἔνδοξος Ὀδυσσεύς· ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, ἐνδοξότατε βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, ἐκεῖνός γε οὐκ ἐθέλει καταπαῦσαι τὸν θυμὸν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον πληροῦται ὀργῆς, σὲ δὲ ἀποστρέφεται καὶ τὰ σὰ δῶρα· σὲ αὐτὸν σκοπεῖν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐκέλευσεν, ὅπως ἂν τὰς ναῦς σώσῃς καὶ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων· αὐτὸς δὲ διετείνατο ἅμα τῇ ἡμέρᾳ φαινομένῃ τὰς εὐκαθέδρους ἀμφοτέρωθεν ἐλαυνομένας ναῦς εἰς τὴν θάλασσαν ἑλκύσειν· καὶ δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις παραινέσαι ἄν, εἶπεν, ἀποπλεῖν εἰς τὸν οἶκον, ἐπειδὴ οὐκέτι εὑρήσετε τὸ τέλος τῆς ὑψηλῆς Ἰλίου· πάνυ γὰρ ἑαυτῆς ὁ μεγαλόφωνος Ζεὺς ὑπερέσχε τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα, εὔτολμοι δὲ γεγόνασιν οἱ λαοί. Οὕτως εἶπεν. εἰσὶ καὶ οὗτοι ταῦτα εἰπεῖν, οἵ μοι εἵποντο, ὁ Αἴας, καὶ οἱ δύο κήρυκες, ἀμφότεροι συνετοί. Φοῖνιξ δὲ ὁ γέρων ἐκεῖ κατεκοιμήθη, οὕτω γὰρ ἐκέλευσεν, ὅπως αὐτῷ ἐν

Ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ᾽ οὔτι μιν ἄξει.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
Δὴν δ᾽ ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρεΐδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον
Μὴ δ᾽ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
Μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ᾽ ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ᾽ ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
Ἤ κε μένῃ· τότε δ᾽ αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
Ὀτρύνων· καὶ δ᾽ αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπήνεσσαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
Ἔνθα δὲ κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ταῖς ναυσὶν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα αὔριον, ἐὰν βούληται, βίᾳ δ' αὐτὸν οὐδαμῶς ἀπάξει. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ ἅπαντες ἄφωνοι (ἐννεοὶ) ἐγένοντο σιωπῇ, θαυμάσαντες τὸν λογον πάνυ γὰρ ἰσχυρῶς καὶ ἀποτόμως ἔλεξεν· ἐπὶ πολὺ δὲ ἐκπλήξει ἥσυχοι ἦσαν λυπούμενοι οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων· μετὰ χρόνον δὲ ἱκανὸν εἶπεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης. Ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, ἐνδοξότατε, βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, εἴθε μὴ παρεκάλεσας τὸν ἄμεμπτον υἱὸν τοῦ Πηλέως, πλεῖστα δῶρα παρέχων. οὗτος καὶ ἄλλως ὑπερήφανός ἐστι, νῦν δὲ αὐτὸν πολλῷ μᾶλλον εἰς ὑπερηφανείας ἐνέβαλες. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἐάσωμεν, ἢ ἂν ἀπέρχηται, ἢ ἂν μένῃ· τότε δὲ πολεμησει, ὅταν αὐτὸν ἡ ψυχὴ ἐν τῷ στήθει προτρέψῃ, καὶ ὁ θεὸς παροξύνῃ. Ἀλλ' ἄγετε, ὥσπερ ἂν αὐτὸς εἴπω, πεισθῶμεν ἅπαντες, νυνὶ μὲν κοιμήθητε ἐμπλησθέντες κατὰ τὴν ἀγαπητὴν ψυχὴν ἄρτου καὶ οἴνου, τοῦτο γάρ εστι προθυμία τε καὶ ἰσχύς. ἐπειδὰν δὲ φανῇ ἡ περικαλλὴς ῥοδόχρους ἡμέρα, ταχέως ἔμπροσθεν τῶν νεῶν ἔλαυνε, τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἵππους διεγείρων, καὶ σὺ ἐν τοῖς πρώτοις μάχου, Ἀγάμεμνον. Οὕτως εἶπεν. ἅπαντες δὲ οἱ βασιλεῖς ἐπῄνεσαν, θαυμάσαντες τὸν λόγον τοῦ ἱππικοῦ Διομήδους. καὶ δὴ τότε χοὰς ποιησάμενοι ἐπορεύθησαν ἅπαντες ἐπὶ τὰς σκηνὰς, ἐκεῖ δὲ ἐκοιμήθησαν (ἀνεκλίθησαν), καὶ ὕπνου ἔλαβον δῶρον, ἤτοι αὐτὸ τὸ κοίμημα, ὅπερ ἡμῖν ὁ σωματοειδὴς ὕπνος δωρεῖται.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Κ.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ' ὅταν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο,
Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετὸν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
Ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων,
Νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Κ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Οἱ μὲν ἄλλοι παρὰ ταῖς ναυσὶν ἀριστεῖς πάντων τῶν Ἑλλήνων ὕπνωττον δι' ὅλης (τῷ πλείστῳ μέρει) τῆς νυκτὸς, κατεχόμενοι τῷ πάντα μαλάσσοντι ὕπνῳ· ἀλλ' οὐκ Ἀγαμέμνονα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως τὸν βασιλέα τοῦ στρατοῦ ὕπνος κατεῖχε γλυκὺς, πολλὰ φροντίζοντα ἐν τῷ λογιστικῷ. Ὥσπερ δὲ ὅταν ἀστράπτῃ ὁ ἀνὴρ τῆς καλλικόμου Ἥρας, κατασκευάζων ἢ μέγαν ὑετὸν, ἢ χάλαζαν ὑπερβάλλουσαν, ἢ νιφετὸν, ὁπηνίκα ἡ χιὼν ἐπέπασσε τὴν γῆν, ἢ μέγα που στόμα πολέμου πικροῦ· οὕτω πυκνῶς ἐν τῷ στήθει ἀνεστέναζεν ὁ Ἀγαμέμνων κάτωθεν ἐκ τῆς καρδίας, ἔτρεμε δὲ αὐτῷ ἐντὸς τὸ ὑπὸ τῷ ἥπατι κείμενον διάφραγμα τοῦ στήθους. ὅτε μὲν εἰς τὴν Τρωϊκὴν πεδιάδα ἐθεᾶτο, ἐθαύμαζε τὰς πολλὰς πυρκαϊὰς, αἳ ἐκαίοντο ἔμπροσθεν τῆς Ἰλίου, καὶ τὴν βοὴν τῶν αὐλῶν καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τὸν θόρυβον τῶν ἀνθρώπων· ὅτε δὲ ἀπέβλεπεν εἰς τὰς ναῦς καὶ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, πολλὰς τρίχας προρ-

Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
Ἥτις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
Ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
Θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἤ τιν' ἑταίρων
Ὀτρύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
Ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.

ῥίζους ἐκ τῆς κεφαλῆς ἕλκων ἀπέσπα τῷ ἐν ὕψει ὄντι Διΐ, μεγάλως δὲ ἀνέστενε κατὰ τὴν ἔνδοξον ψυχήν. Αὕτη δὲ αὐτῷ κατὰ τὸν ἐπιλογισμὸν ἀρίστη ἐδόκει βουλὴ, ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν Νέστορα τὸν υἱὸν τοῦ Νηλέως πρῶτον τῶν ἄλλων ἀνδρῶν, εἴτινα σὺν αὐτῷ βουλὴν βελτίονα μηχανήσαιτο, ἥτις βοήθεια ἐπὶ τοῖς δεινοῖς γένοιτο πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν. Ἀναστὰς δὲ ἐνέδυσε περὶ τὸ στῆθος τὸν χιτῶνα, τοῖς ποσὶ δὲ τοῖς εὐτραφέσιν ὑπεδήσατο τὰ χρήσιμα ὑποδήματα, μετὰ ταῦτα δὲ περιεβάλετο δέρμα πυῤῥὸν λέοντος θερμοῦ τὴν φύσιν, μεγάλου, μέχρι τῶν ποδῶν διῆκον, ἔλαβε δὲ καὶ τὸ ξίφος. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν Μενέλαον κατεῖχε τρόμος, οὐδὲ γὰρ αὐτῷ ὕπνος ἐπεκάθιζε τοῖς ὀφθαλμοῖς, δεδιὼς μή τι πάθωσιν οἱ Ἕλληνες, οἳ δὴ ἕνεκα αὐτοῦ διὰ πολλῆς θαλάσσης ἀφίκοντο εἰς τὴν Τροίαν, πόλεμον θρασὺν δι᾽ ὁρμῆς ἔχοντες. Πρῶτον μὲν οὖν δορᾷ παρδάλεως ποικίλῃ περιεκάλυψε τὸ πλατὺ αὐτοῦ μετάφρενον, στεφάνην δὲ σιδηρᾶν (εἶδος περικεφαλαίας) ἄρας τῇ κεφαλῇ ἐπέθηκεν, ἔλαβε δὲ δόρυ ἐν τῇ παχείᾳ καὶ ἰσχυρᾷ χειρί· ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι ἀφυπνίσων καὶ ἐγερῶν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν, ὃς μεγάλως πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐβασίλευε, καθάπερ δὲ θεὸς ἐτιμᾶτο ἐν τῷ δήμῳ· τοῦτον δὲ εὗρε περιτιθέντα τοῖς ὤμοις τὰ καλὰ ὅπλα παρὰ τῇ πρύμνῃ τῆς νεώς· τούτῳ δὲ ἀγαπητὸς καὶ ἥδιστος ἔδοξεν ἀφικόμενος. Πρὸς τοῦτον δὲ πρότερον εἶπεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Μενέλαος· Τίποτε οὕτως, ὦ τίμιε ἀδελφὲ, καθοπλίζῃ; ἤ τινα ἀπὸ τῶν φίλων διεγείρεις τοῖς Τρωσὶ κατάσκοπον; ἀλλὰ πάνυ χαλεπῶς δέδοικα μήποτε οὐδείς σοι ἐπαγγείληται τοῦτο τὸ πρᾶγμα, μόνος παραγενόμενος κατασκοπεῖν ἄνδρας ἐχθροὺς κατὰ τὴν θείαν νύκτα, πάνυ τις τολμηρὸς ἔσται. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων·

Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐν ἤματι μητίσεσθαι,
Ὅσσ' Ἕκτωρ ἔῤῥεξε Διῒ φίλος υἷας Ἀχαιῶν
Αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο.
Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι
Δηθά τε ϗ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
Ῥίμφα θέων παρὰ νῆας. ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι· αἴκ' ἐθέλησιν
Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
Κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις;
Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος, εἰσόκεν ἔλθῃς,
Ἦε θέω μετά σ' αὖτις, ἐπὴν αὐτοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξωμεν ἀλλήλοιν
Ἐρχόμενοι· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι·
Φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ·
Ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι

Χρεία βουλῆς ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὦ ἐνδοξότατε τεθραμμένε Μενέλαε, πανούργου, ἥτις ἂν φυλάξοι καὶ σώσοι τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὰς ναῦς, ἐπειδὴ ἡ τοῦ Διὸς μετεβλήθη διάνοια· ἐπὶ ταῖς θυσίαις ἄρα τοῦ Ἕκτορος μᾶλλον ἔθηκε τὴν διάνοιαν· οὔπω γὰρ ἴδον, οὐδὲ ἤκουσα λέγοντος, ἕνα ἄνδρα τοσαῦτα δεινὰ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μηχανήσασθαι, ὅσα Ἕκτωρ ὁ φίλος τοῦ Διὸς εἰργάσατο τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων οὕτως, ὡς ἔχει φύσιν ἀνθρωπίνην, οὔτε θεᾶς ἀγαπητὸς υἱὸς ὤν, οὔτε θεοῦ· ἔργα δὲ ἔπραξεν, ὅσα οἴομαι διὰ φροντίδος ἔσεσθαι τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ πολύ τε καὶ συνεχῶς· τοσαῦτα γὰρ κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσατο. Ἀλλ' ἄγε νῦν (πορεύθητι) κάλεσον τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ἰδομενέα, ταχέως τρέχων ἐπὶ τὰς ναῦς· ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν ἔνδοξον Νέστορα πορεύσομαι, καὶ διεγερῶ ἀναστῆναι, ἐὰν βούληται ἀφικέσθαι εἰς τὸ μέγα (θεῖον) τάγμα τῶν φυλάκων, καὶ ἐπιτάξαι· ἐκείνου γὰρ ἂν μᾶλλον ἐπακούσαιεν· τούτου γὰρ ὁ υἱὸς ἄρχει τῶν φυλάκων, καὶ ὁ θεράπων τοῦ Ἰδομενέως ὁ Μηριόνης· τούτοις γὰρ ἐπετρέψαμεν τὸ τοιοῦτο μάλιστα. Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Μενέλαος· πῶς δή μοι λέγων ἐπιτάττεις, καὶ ἐντέλλῃ; βούλει ὅπως ἐκεῖ ἐν τοῖς φύλαξι μένω μετ' αὐτῶν, προσδεχόμενος ἕως ἂν ἀφίκῃ, ἢ ὅπως τρέχω ὕστερον κατόπιν σοῦ, ἐπειδὰν αὐτοῖς ἐπιτάξω; Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. Ἐκεῖ μένειν, μήπως ἁμαρτάνωμεν ἀλλήλων ἐρχόμενοι· πολλαὶ γὰρ ὁδοί εἰσιν ἀνὰ τὸν στρατὸν, φθέγγου δὲ καὶ φώνει, ὅπου ἂν πορευθῇς, καὶ γρηγορεῖν ἐπίταττε, ἐκ πατρὸς καὶ τοῦ γένους καλῶν ἕκαστον ἄνδρα, πάντας τιμῶν καὶ δοξάζων, μηδὲ μεγαλαύχου ἐν τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς κοπιῶμεν· οὕτω που ἡμῖν ὁ

Ζεὺς ἐπιγεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν.
Τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ,
Εὐνῇ ἐν μαλακῇ· πὰρ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
Ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια·
Πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
Ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
Λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
Ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ.
Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε γ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤ τιν' ἑταίρων;
Φθέγγεο· μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Γνώσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
Ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὕπο φαίδιμα γυῖα.
Ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
Δεῦρο ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν,
Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ

Ζεὺς τοῖς μεταγενεστέροις παρέχεται ταλαιπωρίαν χαλεπήν. Οὕτως εἰπὼν, ἀπέπεμψε τὸν ἀδελφὸν καλῶς ἐπιτάξας· οὕτως δὲ ὥρμησε πορευεσθαι ἐπὶ τὸν Νέστορα τὸν βασιλέα τοῦ λαοῦ· τοῦτον δὲ εὗρε παρὰ τῇ σκηνῇ, καὶ τῇ μελαίνῃ νηὶ ἐν τῇ μαλακῇ κοίτῃ, παρέκειντο δ' αὐτῷ τὰ ποικίλα ὅπλα, ἡ ἀσπὶς, καὶ τὰ δύο δόρατα, καὶ ἡ λαμπρὰ περικεφαλαία, παρέκειτο δὲ καὶ ἡ ποικιλωτάτη θωρακίτις ζώνη, ἣ δὴ ὁ γέρων ἐζώννυτο, ὅτε εἰς τὸν ἀνδροκτόνον πόλεμον καθωπλίζετο ἄγων τὸν στρατόν· ἐπειδὴ οὐχ ὑπεχώρει τῷ χαλεπῷ γήρᾳ. Ἀνορθωθεὶς δ' οὖν ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος, τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας, εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως, καὶ ἐξηρώτησε λόγῳ· Τίς οὗτος πορεύῃ μόνος κατὰ τὰς ναῦς ἀνὰ τὸν στρατὸν κατὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα, ὁπηνίκα οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ὑπνώττουσιν; ἤ τινα τῶν ἡμιόνων ζητῶν, ἤ τινα τῶν φίλων; φώνει· μὴ δὲ σιγῶν ἔρχου πρὸς ἐμὲ· τίς δέ σοι χρεία; Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· Ὦ Νέστορ υἱὲ τοῦ Νηλέως, μεγάλη δόξα τῶν Ἑλλήνων, γνώσῃ Ἀγαμέμνονα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρέως, ὃν ὑπὲρ πάντας ὁ Ζεὺς εἰς πόνους ἐνέβαλε παντελῶς, ἕως ἂν ἡ ἀναπνοὴ ἐν τῷ στήθει μένῃ, καὶ τὰ ἀγαπητά μοι γόνατα κινῶνται· πλανῶμαι οὕτως, ἐπειδὴ οὔ μοι ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνος δυσέκδυτος καθίζει, ἀλλὰ διὰ φροντίδος ἐστὶν ὁ πόλεμος, καὶ αἱ θλίψεις τῶν Ἑλλήνων· δέδοικα γὰρ χαλεπῶς περὶ τῶν Ἑλλήνων, οὐδέ μοι ἡ ψυχὴ καθέστηκεν, ἀλλὰ πλανῶμαι κατὰ τὴν γνώμην, καὶ τεθορύβημαι, ἡ καρδία δέ μοι ἔξω τοῦ στήθους ἐκπηδᾷ, ὑποτρέμουσι δὲ τὰ λαμπρὰ μέλη. Ἀλλ' εἴ τι δραστικῶς ἔχεις, ἐπειδὴ οὐ δὲ σέ γε ὕπνος καταλαμβάνει, ἄγε καταβῶμεν πρὸς τοὺς φύλακας, ὅπως ἴδωμεν μὴ οὗτοι μὲν κόπῳ καὶ ἀγρυπνίᾳ ἀδημονήσαντες ὑπνώσωσι,

Κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
Δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν,
Μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
Ἐκτελέσει, ὅσα που νῦν ἔλπεται· ἀλλά μιν οἴω
Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴκεν Ἀχιλλεὺς
Ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
Σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· ποτὶ δ' αὖ ϗ ἐγείρομεν ἄλλους,
Ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
Ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
Ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
Νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω·
Ὡς εὕδει, σοὶ δ', οἴῳ, ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
Λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα·
Πολλάκι γὰρ μεθίει τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι·
Οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
Ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
Νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη·
Τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
Ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων

τῆς φυλακῆς δὲ παντελῶς ἐπιλάθωνται· ἄνδρες δὲ πολέμιοι ἐγγὺς κάθηνται, οὐδέ τι οἴδαμεν μήπως καὶ κατὰ τὴν νύκτα προθυμηθήσωνται πολεμεῖν. Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· Ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως ἐνδοξότατε βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, οὐκέτι τῷ Ἕκτορι πάντα τὰ διανοήματα ὁ βουλευτικὸς Ζεὺς ἐκτελέσει, ὅσα που νῦν ἐλπίζει, ἀλλ' ὑπολαμβάνω αὐτὸν λύπαις ταλαιπωρήσειν, καὶ περισσοτέραις, ἐὰν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκ τῆς λυπηρᾶς καὶ χαλεπῆς ὀργῆς μεθαρμόσῃ τὴν ἀγαπητὴν ψυχήν. σοὶ δὲ ἐγὼ πάνυ ἀκολουθήσω· πρὸς δὲ καὶ ἄλλους ἀνιστῶμεν, τόν τε υἱὸν τοῦ Τυδέως τὸν κατὰ πολὺ ἔνδοξον, καὶ τὸν Ὀδυσσέα, καὶ τὸν ταχὺν Αἴαντα, καὶ τὸν ἰσχυρὸν υἱὸν τοῦ Φυλέως. ἀλλ' εἴθε τις καὶ τούτους καλέσειεν ἐπελθὼν, τόν τε ἰσόθεον Αἴαντα, καὶ τὸν βασιλέα Ἰδομενέα, τούτων γὰρ αἱ νῆές εἰσι πορρωτάτω, οὐδὲ πάνυ πλησίον. ἀλλὰ καίπερ ὄντα φίλον καὶ αἰδοῦς ἄξιον τὸν Μενέλαον ὀνειδίσω, κἂν εἰ μέμψῃ μοι, οὐδὲ ἐπικρύψω, ὅτι καθεύδει, σοὶ δὲ, οἶμαι, ἐπέτρεψε πονεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν. νῦν ὤφειλεν κατὰ πάντας τοὺς ἀριστεῖς πονεῖν, παρακαλῶν αὐτοὺς, χρεία γὰρ καταλαμβάνει ἀνύποιστος. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιᾶσθαι ἐκέλευον, πολλάκις γὰρ παραλείπει, καὶ οὐ βούλεται πονεῖν, οὔτε ῥαθυμίᾳ ὑποχωρῶν, οὔτε ἀνοίᾳ νοῦ, ἀλλ' ἀφορῶν πρὸς ἐμὲ, καὶ τὴν ἐμὴν προσδεχόμενος προθυμίαν· κατὰ τὸ παρὸν δὲ πρότερον ἐμοῦ πάνυ ἠγέρθη, κἀμοὶ παρεγένετο· τοῦτον δὲ ἐγὼ προέπεμψα καλέσαι, οὓς σὺ ζητεῖς. ἀλλὰ πορευώμεθα, ἐκείνους δὲ πρὸ τῶν πυλῶν καταληψόμεθα

Ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται, οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ·
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν, ἐκταδίην· οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Πρῶτον· ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Φθεγξάμενος. τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καὶ σφέας πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅ, τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Διογενὲς, Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
Βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ' ὡς ἀστεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως

ἐν τοῖς φύλαξιν, ἐκεῖ γὰρ αὐτοῖς παρήγγειλα ἀθροισθῆναι. Πρὸς τὸν δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ. Οὕτως οὐ(δεὶς) τις αὐτῷ μέμψεται, οὐδὲ ἀπειθήσει ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὅταν τινὰ προτρέπῃ καὶ διεγείρῃ. Οὕτως εἰπὼν ἐνέδυσε περὶ τὸ στῆθος τὸν χιτῶνα (τὴν ἐσθῆτα), τοῖς ποσὶ δὲ τοῖς εὐτραφέσιν ὑπεδήσατο τὰ χρήσιμα ὑποδήματα, περιεπόρπησε δὲ τὴν ἐρυθρὰν χλαῖναν, διπλῆν γινομένην τῇ ἐκτάσει τοῦ πλάτους, συνεστραμμένη δὲ τρίχωσις αὐτῇ ἐπεσπαρμένη ἦν. ἔλαβε δὲ τὸ ἰσχυρὸν δόρυ ἐστομωμένον σιδήρῳ ὀξεῖ, ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι κατὰ τὰς ναῦς τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων πρῶτον· μετὰ ταῦτα δὲ Ὀδυσσέα τὸν κατὰ βουλὴν ἴσον τῷ Διῒ ἀνήγειρεν ἐκ τοῦ ὕπνου ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ φωνήσας, τούτου δὲ εὐθέως τὴν διάνοιαν περιήχησεν ἡ βοὴ, ἐξῆλθε δὲ τῆς σκηνῆς, καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπε λόγον· Τίποτε οὕτω μόνοι πλανᾶσθε κατὰ τὰς ναῦς, καὶ τὸν στρατὸν κατὰ τὴν θείαν νύκτα; τί δὴ χρεία τοσοῦτον κατέλαβε; Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νεςωρ· Ὦ υἱὲ τοῦ Λαέρτου ἐκ τοῦ Διὸς ἕλκων τὸ γένος, πολύτροπε Ὀδυσσεῦ, μὴ μέμφου, τοιαύτη γὰρ λύπη κατέλαβε (ἐβιάσατο) τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ἀκολούθει, ὅπως καὶ ἄλλον ἀναςήσωμεν ὅντινα δεῖ συμβουλεύειν, ἢ φεύγειν, ἢ πολεμεῖν. Οὕτως εἶπεν. Ὀδυσσεὺς δὲ ὁ πολύβουλος εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ποικίλην ἀσπίδα περιέθηκε τοῖς ὤμοις, ἐπορεύθη δὲ πρὸς αὐτούς. ἐπορεύθησαν δὲ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως τὸν Διομήδην, τοῦτον δὲ κατέλαβον (εὗρον) ἐκτὸς ἀπὸ τῆς σκηνῆς σὺν τοῖς ὅπλοις, περὶ αὐτὸν δὲ οἱ φίλοι ὕπνωττον, ὑπὸ ταῖς κεφαλαῖς δὲ εἶχον τὰς ἀσπίδας, τὰ δόρατα δὲ αὐτοῖς ὀρθὰ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου σιδηρίου περιπεπηγμένα ἦσαν, πόῤῥω δὲ ὁ σίδηρος ἀνέλαμπεν, ὥσπερ ἀςραπὴ τοῦ Διὸς τοῦ πατρός· ὁ ἥρως δὲ ἐκάθευδεν, ὑπέ-

Εὗδ᾽· ὑπὸ δ᾽ ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός·
Τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὤτρυνέ τε, νείκεσέ τ᾽ ἄντην·
Ἔγρεο, Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
Εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ᾽ ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ᾽· ὁ δ᾽ ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις.
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων,
Πάντη ἐποιχόμενοι; σὺ δ᾽ ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπας.
Εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν·
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς·
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς,
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
Ἀλλ᾽ ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος υἱὸν
Ἄνστησον, σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος, εἴ μ᾽ ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ᾽· ὁ δ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ᾽ ἔγχος·
Βῆ δ᾽ ἰέναι· τοὺς δ᾽ ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,
Ἀλλ᾽ ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.

στρωτο δ' αὐτῷ δέρμα βοὸς ἀγροδιαίτου, ὑπὸ τῇ κεφαλῇ δὲ τάπης λαμπρὸς ἐξήπλωτο· τοῦτον παραγενόμενος ἀνέστησεν ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ, εὐτόνως τῷ δακτύλῳ τοῦ ποδὸς (τῷ πλάτει τοῦ ποδὸς νύξας καὶ διακινήσας), τοῦ κοίλου μέρους ἁψάμενος τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ διήγειρε καὶ ὠνείδισε φανερῶς· Ἐγείρου, ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, τί ὕπνον νυκτὸς ὅλης καρποῖ; οὐκ αἰσθάνῃ ὅτι οἱ Τρῶες ἐπὶ τῷ ἀνεστηκότι τόπῳ τοῦ πεδίου κάθηνται πλησίον τῶν νεῶν, ὀλίγον δέ τι διάστημα κωλύει; Οὕτως εἶπεν. οὗτος δὲ πάνυ ταχέως ἐκ τοῦ ὕπνου ανώρμησε, καὶ φωνήσας, λόγους ταχεῖς ἔλεγε πρὸς αὐτόν· Ἄξια ἀγανακτήσεως πράττων τυγχάνεις, ὦ γέρον· σὺ μὲν οὐδέποτε ἀποπαύῃ τοῦ πόνου· οὐκ εἰσὶ καὶ ἄλλοι νεώτεροι υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων, οἳ δὴ ἕκαστον ἂν τῶν βασιλέων ἀναστήσειαν πανταχοῦ ἐπερχόμενοι, σὺ δὲ ἀκοπίαστος καὶ ἀνίκητος εἶ, ὦ γέρον. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, ὦ φίλε, κατὰ τὸ πρέπον εἶπας· ὑπάρχουσι μέν μοι υἱοὶ ἄμεμπτοι, ὑπάρχουσι δὲ λαοὶ καὶ πολλοὶ, τούτων ἄν τις ἐπελθὼν καλέσειεν, ἀλλὰ πάνυ μεγάλη χρεία κατέλαβε (ἐβιάσατο) τοὺς Ἕλληνας· νῦν γὰρ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπ' ἀκμῆς ξυροῦ ἵσταται ἢ φθορὰ πάνυ χαλεπὴ, ἢ ζῆσαι. ἀλλὰ πορεύθητι νῦν, ἀνέγειρον τὸν ταχὺν Αἴαντα, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Φυλέως· σὺ γὰρ εἶ νεώτερος, εἴ γέ ἐμε ἐλεεῖς. Οὕτως εἶπεν. οὗτος δὲ περὶ τοὺς ὤμους ἐνεδύσατο δέρμα λέοντος θερμοῦ τὴν φύσιν, μεγάλου, μέχρι τῶν ποδῶν διῆκον, ἔλαβε δὲ τὸ δόρυ, ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι. τούτους δὲ ἐκεῖθεν ἀνεγείρας ἦγεν ὁ ἥρως. οὗτοι δὲ ὁπηνίκα ἐν τοῖς συνηθροισμένοις φύλαξιν ἐγένοντο, οὐδαμῶς ὑπνώττοντας εὗρον τοὺς ἡγεμόνας τῶν φυλάκων, ἀλλὰ γρηγοροῦντες σὺν τοῖς ὅπλοις πάντες ἐκάθηντο.

Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
Ἀιδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
Ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιϊν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς,
Ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
Πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἔνθα καθεζόμενοι, ἔπε' ἀλλήλοισι πίφασκον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιτ' ἑῷ αὐτοῦ
Θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
Ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
Ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἠὲ πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.

ὥσπερ δὲ οἱ κύνες περὶ τὰ πρόβατα κακὴν φυλακὴν καὶ νύκτα διάγουσιν ἐν τῇ μάιδρῃ, θηρίου ἀκούσαντες ἰσχυροῦ καὶ γενναίου, ὅπερ κατὰ τὸν δρυμὸν πορεύεται διὰ τῶν ὀρέων, πολὺς δὲ θόρυβος ἐπ' αὐτῷ ἀνδρῶν, καὶ κυνῶν· ἀπ' αὐτῶν δὲ ὕπνος ἠφάνισται· οὕτως ἀπὸ τῶν βλεφάρων τούτων ὁ δυσέκδυτος ὕπνος ἠφανίσθη, φυλαττόντων τὴν χαλεπὴν νύκτα· εἰς τὸ πεδίον γὰρ ἦσαν ἀεὶ τετραμμένοι, πότε αἴσθοιντο τῶν Τρώων ἐπερχομένων. τούτους δὲ ὁ γέρων θεασάμενος ἐχάρη, καὶ παρεθάῤῥυνε λόγῳ, καὶ φωνήσας πρὸς αὐτοὺς λογους ταχεῖς ἔλεγεν· Οὕτω δὴ ἀγαπητὰ τέκνα φυλάττετε, μὴ δέ τινα ὕπνος νικάτω, μὴ χαρὰ γενώμεθα τοῖς ἐχθροῖς. Οὕτως εἰπὼν διέβη τὴν τάφρον. οὗτοι δὲ ὁμοῦ πάντες ἠκολούθουν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι ἐκλήθησαν ἐπὶ τὴν βουλήν· μετ' αὐτῶν δὲ Μηριόνης καὶ ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Νέστορος ἐπορεύθησαν· οὗτοι γὰρ ἐκάλεσαν αὐτοὺς ὥστε συμβουλεῦσαι. Διαβάντες δὲ τὴν ὀρυχθεῖσαν τάφρον, ἐκάθιζον ἐν τόπῳ καθαρῷ, ὅπου τῶν νεκρῶν ἐφαίνετο τόπος πεσόντων, ὅθεν ὀπίσω ἐτράπη ὁ ἰσχυρὸς Ἕκτωρ ἀποκτείνων τοὺς Ἕλληνας, ἡνίκα δὴ ἡ νὺξ περιεκάλυψεν ἅπαντα σκότει· ἐκεῖ καθήμενοι λόγους πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· τούτοις δὲ τῶν λόγων ἡγεῖτο ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ, λέγων· Ὦ προσφιλέστατοι, οὐκ ἄν τις ἀνὴρ πεισθείη τῇ ἑαυτοῦ τολμηρᾷ καὶ γενναίᾳ ψυχῇ πρὸς τοὺς μεγαλοψύχους Τρῶας πορευθῆναι, εἴ τινά που τῶν πολεμίων ἔσχατον ὄντα ἀποκτείνειεν (ἐν ἐσχάτῳ τοῦ πεδίου διατρίβοντα ζωγρήσειεν), εἴπου καί τινα λόγον ἐν τοῖς Τρωσὶν ἀκούσειεν, ἅπερ ἂν βουλεύωνται ἐν ἑαυτοῖς· ἢ προθυμοῦνται αὐτόθι μένειν παρὰ ταῖς ναυσὶν πόῤῥω τῆς πόλεως, ἢ εἰς τὴν πόλιν ὀπίσω ἀνακάμψουσιν, ἐπειδὴ ἐκάκωσαν καὶ ἥττησαν τοὺς Ἕλληνας· εἰ ταῦτα γε πάντα ἀκούσειε, καὶ πάλιν

Ταῦτά τε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθὴς, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
Θῆλυν, ὑπόῤῥηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντων,
Τρώων· ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται·
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί γε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν,
Ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπέρ τε νοήσῃ,
Ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος
Ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός·
Ἤθελε δ' Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
Ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γὰρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Τῶν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλησθα,
Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω
Καλλείπειν· σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι, αἰδοῖ εἴκων,

πρὸς ἡμᾶς ἐπανέλθοι ἀβλαβὴς, μεγάλη ἂν αὐτῷ κατὰ πᾶσαν τὴν ὑπ' οὐρανὸν δόξα γένοιτο ἐπὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, καὶ χάρις αὐτῷ ἔσται ἀγαθή· ὅσοι γὰρ ἄριστοι κρατοῦσι καὶ ἄρχουσι παρὰ ταῖς ναυσὶν, ἕκαστος τούτων ἁπάντων δωσουσιν αὐτῷ ὄϊν μέλαιναν θήλειαν, ὕπαρνον, ἔγκυον, ταύτῃ δήπου οὐδὲν κτῆμα ἐστιν ὅμοιον· ἀεὶ δὲ ἐν ταῖς εὐωχίαις καὶ ταῖς ἑορταῖς αὐτόκλητος παραγενήσεται. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ἄφωνοι ἐγένοντο σιγῇ· ἐν τούτοις δὲ εἶπεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης· Ὦ Νέστορ, ἐμὲ διεγείρει ἡ καρδία, καὶ ἡ ἀνδρεία ψυχὴ εἰσελθεῖν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων ἀνδρῶν πλησίον ὄντων, τῶν Τρώων· ἀλλ' εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ συνέποιτό μοι, μᾶλλον παραμυθία, καὶ εὐτολμότερον ἔργον γενήσεται· δύο γὰρ συμπορευόμενοι, ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου ἐνόησεν, πῶς ἂν κοινωφελὲς καὶ συμφερὲς γένοιτο· μόνος δὲ καὶ ἐὰν νοήσῃ, ἀλλὰ βραδύτερός τε αὐτῷ ὁ νοῦς, καὶ ἡ βουλὴ ἀσθενής ἐστιν. Οὕτως εἶπεν· οὗτοι δὲ πολλοὶ ἐβούλοντο τῷ Διομήδει ἀκολουθεῖν. ἐβούλοντο οἱ δύο Αἴαντες οἱ τοῦ πολέμου ὑπηρέται, ἐβούλετο ὁ Μηριόνης, πάνυ δὲ ἐβούλετο ὁ υἱὸς τοῦ Νέστορος, ἐβούλετο ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος Μενέλαος, ἐβούλετο δὲ ὁ ὑπομονητικὸς Ὀδυσσεὺς εἰσελθεῖν εἰς τὸν στρατὸν τῶν Τρώων· ἀεὶ γὰρ αὐτῷ ἐν τῷ λογιστικῷ ἡ ψυχὴ προεθυμεῖτο. ἐν τούτοις δὲ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· Ὦ Διόμηδες υἱὲ τοῦ Τυδέως τῇ ἐμῇ πεφιλημένε ψυχῇ· ἀπὸ τούτων μὲν οὖν φαινομένων ἐκλέξῃ φίλον, καὶ συνοδοιπόρον, ὃν ἂν βούλῃ τὸν ἄριστον, ἐπειδὴ προθυμοῦνται πολλοί. μηδὲ σύγε αἰδούμενος ἐν τῷ σῷ λογιστικῷ τὸν βελτίονα μὲν καταλίπῃς, σὺ δὲ χείρονα προσλάβῃς, αἰδοῖ ὑποχωρῶν, εἰς τὸ γένος ἀφορῶν, μη δὲ

Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ᾽ εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
Τοῖς δ᾽ αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ᾽ αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
Τούτου δ᾽ ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, μήτ᾽ ἄρ με μάλ᾽ αἴνεε, μήτε τι νείκει·
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ᾽ Ἀργείοις ἀγορεύεις·
Ἀλλ᾽ ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ᾽ ἠώς·
Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ᾽ ἔτι μοῖρα λέλειπται.
Ὣς εἰπόνθ᾽, ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν ἔδωκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ᾽ ἑὸν παρὰ νηῒ λέλειπτο,
Καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον· ἥτε καταῖτυξ
Κέκληται· ῥύεται δὲ κάρην θαλερῶν αἰζηῶν·
Μηριόνης δ᾽ Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην,
Καὶ ξίφος, ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε,
Ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ᾽ ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
Ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσσῃ δ᾽ ἐνὶ πῖλος ἀρήρει·
Τήν ῥά ποτ᾽ ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὁρμενίδαο

τί μείζων βασιλεύς ἐστιν. Οὕτως εἶπεν. ἐφοβήθη δὲ περὶ τοῦ πυῤῥοῦ Μενελάου. ἐν τούτοις δὲ πάλιν εἶπεν ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης· Εἰ μέντοι κελεύετε ἐμὲ αὐτὸν ἐκλέξασθαι καὶ λαβεῖν συνοδοιπόρον, πῶς ἂν μετὰ ταῦτ᾽ ἐγὼ ἐπιλαθοίμην τοῦ θείου Ὀδυσσέως, οὗ περισσῶς μὲν πρόθυμος ἡ καρδία καὶ ἡ ἀνδρεία ψυχή ἐστιν ἐν πᾶσι τοῖς πόνοις, φιλεῖ δὲ αὐτὸν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ; τούτου δὲ ἀκολουθοῦντος, καὶ ἐκ πυρὸς καιομένου ἀμφότεροι ὑποστρέψαιμεν ἄν, ἐπειδὴ πάνυ οἶδε νοῆσαι τὸ δέον. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ πολλὰ ὑπομείνας ἔνδοξος Ὀδυσσεύς· Ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, μήτε πάνυ με ἐπαίνει, μήτε τι ὀνείδιζε, ἐν εἰδόσι γὰρ τοῖς Ἕλλησι ταῦτα λέγεις. ἀλλὰ πορευώμεθα, πάνυ γὰρ ἡ νὺξ ἀνύεται, καὶ ἀναλοῦται, ἐγγὺς δὲ ἡ ἡμέρα, τὰ ἄστρα δὲ προκεχώρηκεν εἰς δύσιν, παρῆλθε δὲ ἡ νὺξ εἰς πλείονα τῶν δύο μοιρῶν, ἡ τρίτη δὲ μοῖρα ὑπολείπεται (παρήλλακται δὲ ἡ νὺξ τὰ πλείονα ἐκ τῶν δύο μοιρῶν, ὥστε λείπεται μέρος τι τῶν δύο, καὶ ἡ τρίτη τελεία). Οὕτως εἰπόντες ἐνεδύσαντο τὰ φοβερὰ ὅπλα. Τῷ μὲν οὖν υἱῷ τοῦ Τυδέως ἔδωκεν ὁ πολεμικὸς Θρασυμήδης ξίφος ἐξ ἑκατέρου μέρους ἠκονημένον, τὸ γὰρ ἑαυτοῦ παρὰ τῇ νηῒ κατελείφθη, καὶ ἀσπίδα, περικεφαλαίαν δὲ αὐτῷ περιέθηκε τῇ κεφαλῇ ἐκ δέρματος ταύρου, ἄνευ προμετωπιδίου, καὶ ἄνευ λόφου, ἥτις καταῖτυξ καλεῖται, φυλάττει δὲ καὶ σώζει τὰς κεφαλὰς τῶν ἀκμαίων νέων. ὁ Μηριόνης δὲ ἔδωκε τῷ Ὀδυσσεῖ τόξον, καὶ βελοθήκην, καὶ ξίφος, περικεφαλαίαν δὲ αὐτῷ περιέθηκε τῇ κεφαλῇ ἐκ δέρματος πεποιημένην, πολλοῖς δὲ ἔνδοθεν λώροις ἐνέσφικτο ἰσχυρῶς, ἔξωθεν δὲ ὀδόντες λευκοὶ χοίρου λευκόδοντος πυκνοὶ συνεῖχον τῇδε κἀκεῖσε, καλῶς καὶ ἐπιστημόνως· ἐν τῷ μέσῳ δὲ πῖλος ἀρήρει· ταύτην (ἥντινα) δήποτε ἐξ Ἐλεῶνος τῆς πόλεως ἀφείλετο ὁ Αὐτόλυκος τοῦ Ἀμύντορος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀρμένου,

Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
Αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι·
Δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρην ἀμφιτεθεῖσα·
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ παρ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεὺς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτέ μοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλε, Ἀθήνη·
Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλείας ἀφικέσθαι,
Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει.
Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη·
Σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει·
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς·
Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
Κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα,
Σὺν σοὶ, δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.

τὸν πυκνὸν καὶ ὀχυρὸν οἶκον διορύξας· εἰς Σκάνδειαν δὲ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἐκ τῶν Κυθήρων Ἀμφιδάμαντι, ὁ Ἀμφιδάμας δὲ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Μόλῳ, ξένιον εἶναι παρ' αὐτῷ· οὗτος δὲ τῷ Μηριόνῃ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἑαυτοῦ υἱῷ φορεῖν. Τότε δ' οὖν περιτεθεῖσα, τὴν κεφαλὴν τοῦ Ὀδυσσέως ἐκάλυψεν. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ τὰ φοβερὰ αὐτῶν ὅπλα ἐνεδύσαντο, ὥρμησαν δὴ πορεύεσθαι, κατέλιπον δὲ αὐτόθι πάντας τοὺς ἀρίστους· τούτοις δὲ αἴσιον ἐρωδιὸν πλησίον τῆς ὁδοῦ ἔπεμψεν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ, οὗτοι δὲ οὐκ ἐθεάσαντο αὐτὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς κατὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα, ἀλλὰ βοήσαντος ἤκουσαν, ἐπεχάρη δὲ τῷ οἰωνῷ τούτῳ ὁ Ὀδυσσεὺς, ηὔξατο δὲ τῇ Ἀθηνᾷ λέγων· Ἐπάκουσόν μου, ὦ θύγατερ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς, ἥτις μοι ἀεὶ ἐν πᾶσι τοῖς πόνοις καὶ καμάτοις σύνει καὶ βοηθεῖς, οὐδὲ λανθάνω σε ὁδοιπορῶν· νῦν δὲ καὶ μάλιστά με φίλει, ὦ Ἀθηνᾶ, δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ τὰς ναῦς εὐκλεεῖς ἐλθεῖν πράξαντας μέγα ἔργον, ὅπερ ἂν τοῖς Τρωσὶν ἐν φροντίδι ἔσται. Δεύτερον δὲ ηὔξατο ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης λέγων· Ἐπάκουσον δὴ καὶ ἐμοῦ, ὦ θύγατερ τοῦ Διὸς ἀκαταπόνητε Ἀθηνᾶ, συνέπου μοι ὥσπερ ὅτε συνείπου τῷ πατρὶ τῷ ἐνδόξῳ Τυδεῖ εἰς τὰς Θήβας, ὁπηνίκα πρὸ τῶν Ἑλλήνων πρεσβευτὴς ἐπορεύθη, τοὺς σιδηροθωράκους δὲ Ἕλληνας κατέλιπεν ἐπὶ τῷ Ἀσώπῳ ποταμῷ· οὗτος δὲ ἀγγελίαν καὶ λόγον προσηνῆ προσέφερε τοῖς Θηβαίοις ἐκεῖσε, ὀπίσω δὲ ἀπερχόμενος πάνυ μερίμνης ἄξια καὶ χαλεπὰ ἔργα εἰργάσατο μετὰ σοῦ, ἐνδοξοτάτη θεὰ, ὁπηνίκα αὐτῷ προθύμως παρεγένου βοηθός. οὕτω νῦν κἀμοὶ προθυμουμένη πάρεσο, καὶ φύλαττέ με, σοὶ δὲ ἐγὼ θύσω βοῦν ἐνιαυσίαν, πλατυμέτωπον, ἀδάμαστον, ἣν οὔπω ἀνὴρ ὑπήγαγε τῷ ζυγῷ· ταύτην σοὶ ἐγὼ θύσω περιχέας καὶ περιβαλόμενος τοῖς κέρασιν αὐτῆς χρυσόν.

Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Βάν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀμφόνον, ἀννέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ
Εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
Ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε
Δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους.
Οἵ κεν ἄριστοι ἔωσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Ὅστις κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τοπάρος πὲρ,
Ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱὸς,
Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,
Ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην· κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης.
Αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν,
Ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον·
Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,

Οὕτως εἶπον εὐχόμενοι· τούτων δὲ ἐπήκουσεν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ηὔξαντο τῇ θυγατρὶ τοῦ Διὸς τοῦ μεγάλου, ὥρμησαν πορεύεσθαι, ὥσπερ δύο λέοντες, κατὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα ἀνὰ τὸν τόπον τοῦ φόνου, ἀνὰ τοὺς νεκροὺς, κατὰ τὰ ὅπλα καὶ τὸ μέλαν αἷμα. Οὐ μὴν οὐδὲ τοὺς ἀλαζόνας Τρῶας ἀφῆκεν ὁ Ἕκτωρ ὑπνώττειν, ἀλλ' ὁμοῦ πάντας συνεκάλεσε τοὺς ἀρίστους, ὅσοι ἦσαν ἡγεμόνες τῶν Τρώων, καὶ βασιλεῖς. τούτους οὗτος συναθροίσας συνετὴν παρεσκεύαζε καὶ ἀπήρτιζε βουλὴν λέγων. Τίς ἂν μοι τοῦτο τὸ ἔργον ἐπαγγειλάμενος ἐκτελέσειεν ἐπὶ μεγάλῃ χάριτι; μισθὸς δὲ (γὰρ) αὐτῷ ἱκανὸς ἔσται· δώσω γὰρ αὐτῷ ὄχημα, καὶ δύο μεγαλαύχενας ἵππους, οἵπερ ἂν ἄριστοι ὦσιν ἐπὶ ταῖς ταχείαις ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων, ὅστις ἂν τολμήσειε, καὶ ἑαυτῷ δόξαν ἀπενέγκαιτο, ἀφικέσθαι πλησίον τῶν ταχυπόρων νεῶν, καὶ ἀκοῦσαι καὶ γνῶναι ἀκριβῶς, ἢ φυλάττονται αἱ ταχεῖαι νῆες, ὥσπερ τὸ πρότερον, ἢ δαμασθέντες ἤδη καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, φυγὴν ἐν αὐτοῖς βουλεύονται, οὐδὲ θέλουσι τὴν νύκτα φυλάττειν, πόνῳ καὶ κόπῳ χαλεπῷ ἀδημονήσαντες. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ πάντες ἄφωνοι ἐγένοντο σιγῇ· ἦν δέ τις ἐν τοῖς Τρωσὶ Δόλων υἱὸς τοῦ Εὐμήδους, τοῦ θείου καὶ θαυμαστοῦ κήρυκος, πολὺν χρυσὸν καὶ πολὺν χαλκὸν ἔχων· ὃς δὴ κατὰ μὲν τὴν μορφὴν δυσειδὴς ἦν, ἀλλὰ ταχύπους· οὗτος δὲ μόνος ἦν ἐν πέντε ἀδελφαῖς, ὃς δὴ τότε τοῖς τε Τρωσὶ καὶ τῷ Ἕκτορι εἶπε λόγον. Ὦ Ἕκτορ, ἐμὲ προτρέπει ἡ καρδία, καὶ ἡ γενναία ψυχὴ πορευθῆναι πλησίον τῶν ταχυπόρων νεῶν, καὶ περὶ πάντων ἀκριβῶς ἀκοῦσαι· ἀλλ' ἄγε μοι ἀνάτεινον τὴν βασιλικὴν ῥάβδον, καὶ ὄμοσόν μοι, ἦ μὴν τοὺς ἵππους, καὶ τὰ σιδήρῳ πεποικιλμένα ὀχήματα

Δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα·
Σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης·
Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε, καί οἱ ὄμοσσε.
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων· ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι. (ἐρόθυνε.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον (ἐπεὶ ὅρκον) ἀπώμοσε· τὸν δ'
Αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
Ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
Βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δ' ἐφράσατο προσιόντα
Διογενὴς Ὀδυσσεὺς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,
Οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
Ἦ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
Τυτθόν. ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
Καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίῃσι πόδεσσιν,
Αἰεί μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
Ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως ποτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, πάρεξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
Κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.

δώσειν, οἵ φέρουσι καὶ βαστάζουσι τὸν ἄμεμπτον υἱὸν τοῦ Πηλέως· σοὶ δὲ ἐγὼ οὐκ ἔσομαι μάταιος κατάσκοπος, οὐδὲ ἄπο τοῦ σκοποῦ, καὶ οἰήσεως, ἣν ἔχεις περὶ ἐμοῦ· ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ εἰς τὸ στρατόπεδον πορεύσομαι διόλου, ἕως ἂν ἀφίκωμαι εἰς τὴν ναῦν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅπου ἐοίκασιν οἱ ἄριστοι βουλεύεσθαι, ἢ φεύγειν, ἢ πολεμεῖν. Οὕτως εἶπεν. ὁ δὲ ἔλαβεν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν βασιλικὴν ῥάβδον, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· Γινωσκέτω καὶ μάρτυς ἔστω δὴ αὐτὸς ὁ μεγαλόφωνος ἀνὴρ τῆς Ἥρας, οὐδαμῶς τοῖς ἵπποις αὐτοῖς ἄλλος ἀνὴρ ἐποχήσεται ἀπὸ τῶν Τρώων, ἀλλὰ σε ἀποφαίνομαι διὰ παντὸς ἀγλαΐζεσθαι, καὶ καλλωπίζεσθαι. Οὕτως εἶπε, καὶ δὴ ἐπιώρκησεν, τοῦτον δὲ παρώξυνε (ἐπεὶ τὸν ὅρκον ἐτελείωσε, τοῦτον διήγειρε). εὐθέως δὲ περιεβάλετο τοῖς ὤμοις τὸ ἐπικαμπὲς τόξον, ἐνεδύσατο δὲ ἔξωθεν δέρμα λύκου λευκοῦ, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ δὲ ἔθηκε περικεφαλαίαν ἐκ δέρματος ἰκτίδος πεποιηκυῖαν, ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι ἐπὶ τὰς ναῦς ἀπὸ τοῦ στρατοῦ· οὐδὲ δὴ ἔμελλεν, ἀφικόμενος ἐκ τῶν νεῶν πάλιν, ἀπαγγελεῖν λόγον τῷ Ἕκτορι· ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ κατέλιπε τῶν ἵππων τε καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ ἄθροισμα, ἐπορεύετο δὴ τὴν ὁδὸν προθυμούμενος. τοῦτον δὲ προσερχόμενον ἐθεάσατο ὁ ἐκ τοῦ Διὸς καταγόμενος Ὀδυσσεὺς, εἶπε δὲ πρὸς τὸν Διομήδην· Οὗτος ὁ ἀνὴρ, ὦ Διόμηδες, ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἔρχεται, οὐκ οἶδα, ἢ κατάσκοπος τῶν ἡμετέρων νεῶν, ἢ σκυλεύσων τινὰ τῶν ἀποθανόντων νεκρῶν· ἀλλὰ παραχωρῶμεν αὐτῷ πρῶτον παρελθεῖν ἐκ τῆς πεδιάδος μικρὸν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐφορμήσαντες ζωγρήσαιμεν ἂν αὐτὸν ταχέως· εἰ δὲ ἡμᾶς παραδράμοι τοῖς ποσὶ, καὶ πλαγίαν ἐπὶ τὴν πόλιν ποιεῖται τὴν ὁδὸν, ἀεὶ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἀπόστρεφε ἐπὶ τὰς ναῦς σὺν τῷ δόρατι ἐφορμῶν, μήπως εἰς τὴν πόλιν ἐκφύγῃ. Οὕτω δὴ εἰπόντες ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ ἐν τοῖς νεκροῖς ἐκλίθησαν· οὗτος δὲ ταχέως παρῆλθεν ἀνοίᾳ καὶ ἀσυνέ-

Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἀπέην, ὅσσον τ᾽ ἐπίουρα πέλονται
Ἡμιόνων, αἵ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον·
Τὼ μὲν ἐπεδραμέτην. ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔστη δοῦπον ἀκούσας.
Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους
Ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν, Ἕκτορος ὀτρύναντος.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γνῶ ῥ᾽ ἄνδρας δηΐους· λαιψηρὰ δὲ γούνατ᾽ ἐνώμα
Φευγέμεναι· τοὶ δ᾽ αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν.
Ὡς δ᾽ ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
Ἢ κεμάδ᾽, ἠὲ λαγωὸν, ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
Χῶρον ἀν᾽ ὑλήενθ᾽, ὁ δέ τε προθέησι μεμηκώς·
Ὡς τὸν Τυδείδης, ἠδὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τάχ᾽ ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι,
Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ᾽ Ἀθήνη
Τυδείδῃ. ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθῃ·
Δουρὶ δ᾽ ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἠὲ μέν᾽, ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
Δηρὸν ἐμῆς ὑπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἑκὼν δ᾽ ἡμάρτανε φωτός·
Δεξιτερὸν δ᾽ ὑπὲρ ὦμον ἐΰξόου δουρὸς ἀκωκὴ
Ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔστη, τάρβησέν τε,
Βαμβαίνων, ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίνετ᾽ ὀδόντων,
Χλωρὸς ὑπαὶ δείους· τὼ δ᾽ ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
Χειρῶν δ᾽ ἁψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
Ζωγρεῖτ᾽, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον

τως· ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ τοσοῦτον ἀπῆν, ὅσον τὰ διαστήματα γίνονται τῶν ἡμιόνων, αὗται γὰρ κρείττονές εἰσι βοῶν ἕλκειν τὸ ἄροτρον τὸ τὸν γύην προσπεπηγότα ἔχον, διὰ τῆς βαθείας ἠροτριασμένης γῆς, οὗτοι μὲν ἐπέδραμον. οὗτος δὲ ἔστη ἀκούσας τὸν κτύπον· ᾤετο (ἤλπιζε) γὰρ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ λογισμὸν εἶναί τινας φίλους ἐκ τῶν Τρώων μετακαλεσομένους πορεύεσθαι ὀπίσω, τοῦ Ἕκτορος κελεύσαντος (ὡς τοῦ Ἕκτορος κελεύσαντος, εἰς τοὐπίσω αὐτὸν ὑποστρέψαι)· ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ ἀπῆσαν, ὅσον βολὴ δόρατος, ἢ καὶ ἔλαττον, ἔγνω δὴ ἄνδρας πολεμίους, ταχέως δὲ τὰ γόνατα ἐκίνει φεύγειν, οὗτοι δὲ ταχέως διώκειν ὥρμησαν. ὥσπερ δὲ ὅτε δύο κύνες τραχεῖς καὶ ὀξεῖς ὀδόντας ἔχοντες, ἔμπειροι κυνηγίας, ἢ δορκίδα, ἢ λαγωὸν ἐπείγουσιν ἐπιμόνως ἀεὶ κατὰ τόπον ὑλώδη καὶ σύνδενδρον, οὗτος δὲ προτρέχει γοῶν. οὕτω τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως καὶ ὁ τὰς πόλεις πορθῶν Ὀδυσσεὺς, τοῦ Τρωϊκοῦ λαοῦ ἀποχωρίσαντες, ἐδίωκον ἐπιμόνως ἀεί. ἀλλ᾽ ἡνίκα δὴ ταχέως ἔμελλε συμμιγήσεσθαι τοῖς φύλαξι φεύγων εἰς τὰς ναῦς, τηνικαῦτα δὴ ἐνέβαλεν ἰσχὺν ἡ Ἀθηνᾶ τῷ υἱῷ τοῦ Τυδέως, ὅπως μηδεὶς τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων προ(κατα)λάβοι ἐπικαυχησάμενος βαλεῖν, (καυχήσαιτο βαλεῖν προκαταλαβὼν), οὗτος δὲ ὕστερον παραγένοιτο, σὺν τῷ δόρατι δὲ ὁρμῶν καὶ ἐπερχόμενος, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης· Ἢ μένε, ἢ σὲ δόρατι φθάσω· οὐδ᾽ οἴομαί σε ἐπὶ πολὺ ἐκφυγεῖν τὸν ὑπὸ τῆς ἐμῆς χειρὸς ἀφανιστικὸν θάνατον. Εἶπε δὴ, καὶ ἐπέρριψε τὸ δόρυ, ἐθελουσίως δὲ ἀπέτυχε τοῦ ἀνδρός· ὑπὲρ τὸν ὦμον δὲ τὸν δεξιὸν ἡ τοῦ εὐξέστου καὶ καλῶς πεποιημένου δόρατος αἰχμὴ ἐνεπάγη εἰς τὴν γῆν, οὗτος δὲ ἐφοβήθη καὶ ἔστη, τρέμων, ἦχος δὲ κατὰ τὸ στόμα ἐγίνετο τῶν ὀδόντων (ἀσαφῆ φωνὴν προϊέμενος), χλωροποιὸς, καὶ ὠχροποιὸς ὑπὸ τοῦ φόβου, οὗτοι δὲ πνευστιῶντες κατέλαβον, ἥψαντο δὲ τῶν χειρῶν. οὗτος δὲ δακρύσας εἶπε λόγον· Ζῶντά με ἀγάγετε, ἐγὼ δὲ λυτρώσομαι ἐμαυτὸν, ἔστι γὰρ ἐν

Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Πῇ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων;
Ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἢ σαυτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
Πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τοπάρος περ,
Ἢ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς,
Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι,
Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν;

τῷ οἴκῳ χαλκός τε καὶ χρυσὸς, καὶ πολλοῦ καμάτου δεόμενος σίδηρος· ἐκ τούτων δωρήσαιτ' ἂν ὑμῖν ὁ πατὴρ πλεῖστα λύτρα, ἐὰν ἐμὲ ζῶντα ἀκούσῃ ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ πολύβουλος Ὀδυσσεύς· Θάῤῥει μηδέ τί σοι ὁ θάνατος ἐπὶ λογισμὸν ἔστω· ἀλλ' ἄγε εἰπέ μοι τοῦτο καὶ ἀληθῶς ἀπάγγειλον. ποῦ δὴ οὕτω μόνος ἀπὸ τοῦ στρατοῦ πρὸς τὰς ναῦς πορεύῃ κατὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα, ἡνίκα ὑπνώττουσιν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι; ἢ σκυλεύσων τινὰ τῶν ἀποθανόντων νεκρῶν, ἢ ὁ Ἕκτωρ σὲ προέπεμψε κατασκοπήσασθαι ἅπαντα εἰς τὰς βαθείας ναῦς, ἢ σὲ αὐτὸν ἀνέπεισεν ἡ ψυχή; Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνετο μετὰ ταῦτα ὁ Δόλων, ὑπέτρεμε δὲ τὰ μέλη· πολλαῖς βλάβαις ἐξηπάτησέ μου τὸν νοῦν ὁ Ἕκτωρ· ὅς μοι τοὺς μονώνυχας ἵππους τοῦ λαμπροῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως ὑπέσχετο δώσειν, καὶ τὰ σιδήρῳ πεποικιλμένα ὀχήματα· ἐκέλευσε δὲ πορευόμενόν με κατὰ τὴν ταχεῖαν σκοτεινὴν νύκτα, ἀφικέσθαι πλησίον τῶν πολεμίων ἀνδρῶν, καὶ ἀκριβῶς ἀκοῦσαι, ἢ φυλάττονται αἱ ταχεῖαι νῆες, ὥσπερ τὸ πρότερον, ἢ δαμασθέντες ἤδη καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν φυγὴν βουλεύεσθε ἐν ἑαυτοῖς, οὐδὲ θέλετε φυλάττειν τὴν νύκτα, πόνῳ καὶ κόπῳ χαλεπῷ ἀδημονήσαντες. Πρὸς τοῦτον δὲ ἐπιμειδιάσας εἶπεν ὁ πολύβουλος Ὀδυσσεύς. Ὄντως δή σοι ἡ μεγαλόφρων καὶ γενναία ψυχὴ μεγάλων χαρίτων ἐπεθύμει, τῶν ἵππων τοῦ συνετοῦ ἐκγόνου τοῦ Αἰακοῦ· οὗτοι δὲ χαλεποί εἰσιν δαμασθῆναι ἀνδράσι θνητοῖς, καὶ ὀχεῖσθαι. ἄλλῳ γε, ἢ τῷ Ἀχιλλεῖ, ὃν ἔτεκε μήτηρ ἀθάνατος. ἀλλ' ἄγε εἰπέ μοι τοῦτο, καὶ ἀληθῶς ἀπάγγειλον. ποῦ νῦν κατέλιπες τὸν Ἕκτορα τὸν βασιλέα τοῦ στρατοῦ, πορευόμενος ἐνθάδε; ποῦ δὲ αὐτῷ τὰ πολεμικὰ ὅπλα

Ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; ποῦ δὲ οἱ ἵπποι;
Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
Ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσὶ,
Βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
Ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
Εὕδουσι· Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν·
Οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
Εὕδουσ', ἦ ἀπάνευθε, δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί·
Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
Καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί.
Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·

κεῖται; ποῦ δὲ αὐτῷ οἱ ἵπποι ἑστᾶσι; πῶς δὲ ἔχουσι τῶν λοιπῶν Τρώων αἱ τηρήσεις καὶ αἱ κοῖται, καὶ ἅτινα βουλεύονται ἐν ἑαυτοῖς, ἢ προθυμοῦνται αὐτόθι μένειν παρὰ ταῖς ναυσὶν ἄπωθεν τῆς πόλεως, ἢ εἰς τὴν πόλιν ὀπίσω ἀνακάμψουσιν, ἐπειδὴ ἐδάμασαν, καὶ ἥττησαν τοὺς Ἕλληνας; Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ Δόλων ὁ υἱὸς τοῦ Εὐμήδους· Τοιγαροῦν ἐγώ σοι ταῦτα πάνυ ἀληθῶς μέχρι τέλους ἐρῶ. Ὁ μὲν Ἕκτωρ μετ' αὐτῶν, ὅσοι γνωμοδόται ὑπάρχουσι, βουλεύεται παρὰ τῷ μνήματι τοῦ θείου καὶ θαυμαστοῦ Ἴλου, πόῤῥω τῆς ταραχῆς καὶ τοῦ θορύβου· τὰς φυλακὰς δὲ καὶ τηρήσεις, ἃς ἐρωτᾷς, ὦ ἥρως, οὐδεμία διακεχωρισμένη καὶ τεταγμένη σώζει τὸν στρατὸν, οὐδὲ τηρεῖ· ὅσαι μὲν γὰρ πυρὸς πυρκαϊαὶ τῶν Τρώων, οἷστισιν ἀνάγκη ἐπίκειται, οὗτοι ἀγρυπνοῦσι, καὶ φυλάσσειν παρακελεύονται ἀλλήλοις· οἱ πολλαχόθεν δὲ κληθέντες βοηθοὶ ὑπνώττουσι· τοῖς γὰρ Τρωσὶν ἐπιτρέπουσι φυλάττειν, οὐ γὰρ αὐτοῖς οἱ παῖδες, οὐδὲ αἱ γυναῖκες κάθηνται ἐγγύς. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ πολύβουλος Ὀδυσσεύς· Πῶς δὴ καθεύδουσι νῦν; μεμιγμένοι τοῖς ἱππικοῖς Τρωσίν; ἢ πόῤῥω που; δήλωσόν μοι, ἵνα μάθω. Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεκρίνετο Δόλων ὁ υἱὸς τοῦ Εὐμήδους. Τοιγαροῦν ἐγώ σοι ταῦτα πάνυ ἀληθῶς μέχρι τέλους ἐρῶ. Πρὸς μὲν τὴν θάλασσαν, οἱ Κᾶρες, καὶ οἱ τοῖς καμπύλοις τόξοις χρώμενοι Παίονες, καὶ οἱ Λέλεγες, καὶ οἱ Καύκωνες, καὶ οἱ ἔνδοξοι Πελασγοί. ἔμπροσθεν δὲ τῆς Θύμβρης ἐτετάχατο οἱ Λύκιοι, καὶ οἱ θρασεῖς καὶ ἀνδρεῖοι Μυσοὶ, καὶ οἱ ἱππικοὶ Φρύγες, καὶ οἱ πολεμικοὶ Μῄονες. ἀλλὰ τί δὴ ἐμὲ διερωτᾶτε πάντα; εἰ γὰρ προθυμεῖσθε εἰσελθεῖν εἰς τὸν στρατὸν τῶν Τρώων, Θρᾷκες οὗτοί εἰσι χωρὶς, νεωστὶ ἐλθόντες, ἔσχατοι τῶν λοιπῶν, ἐν αὐτοῖς δὲ βασιλεὺς Ῥῆσος ὁ υἱὸς

Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, πάϊς Ἠϊονῆος.
Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους·
Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
Ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
Τεύχεα δὲ, χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
Ἢ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
Ἠ ῥα κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἠὲ καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς·
Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
Ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίζων·
Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
Ἁψάμενος λίσσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·
Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Χαῖρε, θεὰ, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ

τοῦ Ἠιονέως· τούτου δὴ ὡραιοτάτους ἵππους ἴδον, καὶ εὐμεγέθεις· λευκότεροί εἰσι χιόνος, ἐν τῷ τρέχειν δὲ ὅμοιοι τοῖς ἀνέμοις, τὰ ὀχήματα δὲ αὐτῷ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καλῶς κατεσκεύασται, τὰ ὅπλα δὲ χρυσᾶ ἐξαίσια, θαῦμα ἰδεῖν, ἀφίκετο ἔχων, ἃ δήπου οὐκ ἀνθρώποις (ἀνδράσι) θνητοῖς προσήκει φορεῖν, ἀλλὰ θεοῖς ἀθανάτοις. Ἀλλ' ἐμὲ μέν τοι νῦν ἀγάγετε εἰς τὰς ταχυπόρους ναῦς, ἢ δεσμεύσαντές με δεσμῷ ἀνηλεεῖ καὶ ἀπηνεῖ, καταλίπετε αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθητε, καὶ πεῖραν σχῆτε ἐμοῦ, ἢ δὴ κατὰ τὸ πρέπον εἶπον ἐν ὑμῖν, ἢ οὔ. Πρὸς τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης· Μή μοι, ὦ Δόλων, φυγὴν ἐντιθου τῇ ψυχῇ, καίπερ ἀγαθὰ ἀπαγγείλας, ἐπεὶ ἦλθες εἰς τὰς ἐμὰς χεῖρας· ἐὰν γὰρ νῦν ἀπολύσωμέν σε, ἢ ἀφῶμεν, ὄντως που καὶ μετὰ ταῦτα ἐλεύσῃ εἰς τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων, ἢ διασκοπησόμενος, ἢ κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν μαχησόμενος· ἐὰν δὲ ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν δαμασθεὶς ἀπολέσῃς τὴν ψυχὴν, οὐκέτι μετὰ ταῦτα σύ βλάβος γενήσῃ ποτὲ τοῖς Ἕλλησιν. Εἶπε, καὶ οὗτος μὲν ἔμελλε παρακαλέσειν αὐτὸν, ἁψάμενος τῆς γενειάδος χειρὶ παχείᾳ καὶ ἰσχυρᾷ· οὗτος δὲ ὁρμήσας, τὸ μέσον τοῦ αὐχένος ἔπληξε τῷ ξίφει, ἀμφοτέρους δὲ τοὺς τένοντας ἀπέκοψε, τούτου δὲ λαλοῦντος ἡ κεφαλὴ τοῖς χώμασι συνεμίγη· τούτου δὲ τῆς κεφαλῆς ἀφείλοντο τὴν περικεφαλαίαν τὴν ἀπὸ δέρματος ἰκτίδος πεποιημένην, καὶ τὸ δέρμα τοῦ λύκου, καὶ τὸ εἰς τοὐπίσω καμπτόμενον τόξον, καὶ τὸ μακρὸν δόρυ, καὶ ταῦτα τῇ λαφυραγωγῷ Ἀθηνᾷ ὁ ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς ἀνέτεινεν εἰς ὕψος τῇ χειρὶ, καὶ εὐχόμενος εἶπε λόγον· Χαῖρε, ὦ θεὰ, ἐπὶ τούτοις· σὲ γὰρ πρώτην πάντων τῶν ἐν οὐρανῷ ὄντων θεῶν

Πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις
Πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς·
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην. δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν·
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.
Αἶψα δ' ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες·
Οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες, ἔντεα δέ σφιν
Καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον
Τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι
Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τι σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λῦ' ἵππους·
Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι·
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
Αἴγεσιν, ἢ ὀΐεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ.
Ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
Ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν, ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
Τόνδ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,

ἀθανάτων ἐπικαλεσόμεθα, ἀλλὰ καὶ πάλιν πέμψον ἡμᾶς ἐπὶ τοὺς ἵππους, καὶ τὰς κοίτας τῶν Θρακῶν ἀνδρῶν. Οὕτω δὴ εἶπε, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς ὕψος ἄρας καὶ μετεωρίσας ἔθηκεν ἐπὶ μυρσίνῃ, δῆλον καὶ φανερὸν σημεῖον ἐπέθηκε συλλαβὼν καὶ συνθεὶς καλάμους, καὶ μυρσίνης εὐθαλεῖς κλάδους, μὴ διαλάθῃ αὐτοὺς εἰς τοὐπίσω πορευομένους κατὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα. οὗτοι δὲ ἐπορεύθησαν προσωτέρω διά τε τῶν ὅπλων καὶ τοῦ μέλανος αἵματος. ταχέως δὲ ἐπὶ τὸ τάγμα τῶν Θρακῶν ἀνδρῶν ἀφίκοντο πορευόμενοι· οὗτοι δὲ ὕπνωττον πόνῳ καὶ μόχθῳ καταπεπονημένοι, τὰ ὅπλα δὲ αὐτοῖς τὰ καλὰ παρ' αὐτοῖς τῇ γῇ παρεκέκλιτο, καλῶς μετ' εὐταξίας εἰς τάγματα τρία, παρ' ἑκάστῳ δὲ αὐτῶν δύο ζευγνύμενοι ἵπποι ἵσταντο· ὁ Ῥῆσος δὲ ἐν τῷ μέσῳ ἐκάθευδε, παρ' αὐτῷ δὲ οἱ ταχεῖς ἵπποι ἐκ τῆς ἐσχάτης ἄντυγος λώροις δεδεμένοι ἦσαν. τοῦτον δὲ Ὀδυσσεὺς ἔμπροσθεν (πρότερον) θεασάμενος ἔδειξε τῷ Διομήδει λέγων· Οὗτός σοι, ὦ Διόμηδες, ὁ ἀνὴρ, οὗτοι δέ σοι οἱ ἵπποι, οὓς ἡμῖν ἐδήλου ὁ Δόλων, ὃν ἀπεκτείναμεν ἡμεῖς· ἀλλ' ἄγε νῦν πρόσαγε δύναμιν ἰσχυρὰν, οὐδὲ κατά τί σε δεῖ ἑστάναι μάταιον σὺν τοῖς ὅπλοις, ἀλλὰ λύε τοὺς ἵππους, ἢ σύγε τοὺς ἄνδρας ἀπόκτεινε, ἐμοὶ δὲ διὰ φροντίδος ἔσονται οἱ ἵπποι. Οὕτως εἶπεν. τούτῳ δὲ ἐνέπνευσε καὶ ἐνέβαλεν ἰσχὺν εὔτολμον ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ· ἀπέκτεινε δὲ, ἄλλοτε εἰς ἄλλον ἐπιστρεφόμενος σπουδαίως, τούτων δὲ στεναγμὸς ἠγείρετο ἀπρεπὴς ξίφει ἀναιρουμένων, ἐρυθρὰ δὲ ἐβάφετο ἡ γῆ τῷ αἵματι· ὥσπερ δὲ λέων ἐπελθὼν θρέμμασιν (κτήνεσιν) ἀφυλάκτοις αἰξὶν, ἢ προβάτοις, κακῶς καὶ χαλεπῶς φρονῶν ἐνορμήσῃ· οὕτω δὴ τοὺς Θρᾶκας ἄνδρας ἐπεπορεύετο ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, ἕως οὗ ἀπέκτεινε δώδεκα· ὁ πολύβουλος δὲ Ὀδυσσεὺς, ὅντινα ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως ξίφει ἔπληττε παραγενόμενος, τοῦτον ὁ Ὀδυσσεὺς μετὰ ταῦτα λαβὼν ἀπὸ τοῦ ποδὸς ἐξεῖλκε,

Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
Τὸν, τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
Τὴν νύκτ' Οἰνείδαο πάϊς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους·
Σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
Τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
Ῥοίζησε δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅ, τι κύντερον ἕρδοι·
Ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
Ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας·
Ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
Ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
Νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ,
Νῆας ἔπι γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς·
Μή που τὶς καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσετο· κόψε δ' Ὀδυσσεὺς
Τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων·
Ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
Τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον·
Ὦρσεν δὲ Θρηκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,

ταῦτα διανοούμενος κατὰ ψυχὴν, ὅπως οἱ περικαλλεῖς τρίχας ἔχοντες ἵπποι εὐκόλως διέλθοιεν, μηδὲ τρέμοιεν καὶ φοβοῖντο ἐν τῇ ψυχῇ, πορευόμενοι διὰ τῶν νεκρῶν, ἔτι γὰρ ἀήθεις ἦσαν αὐτῶν. ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ τὸν βασιλέα κατέλαβεν ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, τοῦτον, ψυχὴν τρισκαιδεκάτην ἡδίστην, ἀφείλετο, πνευστιῶντα· κακὸν γὰρ ἐνύπνιον ἐπέστη τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν νύκτα ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ Οἰνέως, ἐκ βουλῆς τῆς Ἀθηνᾶς. ἐν τούτῳ(οις) δὲ ὁ ὑπομονητικὸς Ὀδυσσεὺς ἔλυε τοὺς μονώνυχας ἵππους, συνέζευξε δὲ αὐτοὺς τοῖς λώροις, καὶ ἐξῆγεν ἀπὸ τοῦ πλήθους, ἐπιπλήττων καὶ μαστίζων τῷ τόξῳ· ἐπειδὴ τὴν λαμπρὰν μάστιγα οὐκ ἐνόησε λαβεῖν ταῖς χερσὶν ἐκ τοῦ ποικίλως κατεσκευασμένου ὀχήματος, ἄναρθρον δὲ καὶ βαρβαρικὴν ἐμιμήσατο φωνὴν, σημαίνων τῷ ἐνδόξῳ Διομήδει· οὗτος δὲ ἐμερίμνα καὶ ἐβουλεύετο μένων, τί ἂν χεῖρον ἐργάσαιτο, ἢ τὸ ὄχημα οὗτος λαβὼν, ὅπου τὰ ποικίλως κατεσκευασμένα ὅπλα ἔκειντο, ἀπὸ τοῦ ἐκτεινομένου εἰς τὸν ζυγὸν ξύλου ἑλκύσειεν, ἢ εἰς ὕψος ἄρας καὶ βαστάσας ἐξενέγκαι, ἢ ἔτι τῶν πλειόνων Θρακῶν ἀφέλοιτο τὴν ψυχήν. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα οὗτος ἐφρόντιζε κατὰ τὸ λογιστικὸν, ἐν τοσούτῳ ἡ Ἀθηνᾶ πλησίον στᾶσα, εἶπε πρὸς τὸν ἔνδοξον Διομήδην· Ὑποστροφῆς νυνὶ μνήσθητι, ὦ υἱὲ τοῦ μεγαλοψύχου Τυδέως, ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς· μήποτε δεδιὼς ἐπανέλθῃς, μήτις που καὶ τοὺς Τρῶας ἀναστήσῃ καὶ διερεθίσῃ θεὸς ἄλλος. Οὕτως εἶπεν. ὁ δὲ συνῆκε καὶ ἐνόησε τὴν φωνὴν τῆς θεᾶς εἰπούσης· ταχέως δὲ τῶν ἵππων ἐπέβη, ἔπληξε δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς τῷ τόξῳ, οὗτοι δὲ τάχιστα ἔτρεχον ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων. Οὐδέ γε ὁ λαμπρότοξος Ἀπόλλων τύφλωσιν ὀφθαλμῶν εἶχεν, ἐπεὶ ἐθεάσατο τὴν Ἀθηνᾶν ἐλθοῦσαν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως. ταύτῃ ὀργιζόμενος εἰσῆλθεν εἰς τὸν μέγαν στρατὸν τῶν Τρώων, διήγει-

Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
Ὡς ἴδε χῶρον ἔρημον, ὅθ' ἔστασαν ὠκέες ἵπποι,
Ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
Θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν·
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε, Διῒ φίλος, ὠκέας ἵππους·
Τυδείδης δὲ χαμᾶζε θορὼν, ἔναρα βροτόεντα
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσατο δ' ἵππων·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς. τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός·
Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει·
Αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
Ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μήτι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ ἤλυθον αὐτοί·
Καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρέντες
Δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππέτα Νέστωρ·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ὅππως τοὺς δ' ἵππους λάβετον, καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τις σφῶε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;

ρε δὲ Ἱπποκόωντα τὸν βουλευτὴν τῶν Θρακῶν, τὸν γενναῖον ἐξάδελφον τοῦ Ῥήσου. οὗτος δὲ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγερθεὶς, ἐπειδὴ ἐθεάσατο τὸν τόπον ἔρημον καὶ κενὸν, ὅπου ἵσταντο οἱ ταχεῖς ἵπποι, καὶ τοὺς ἄνδρας σκαρίζοντας, καὶ ὑποκινουμένους ἐν τῷ χαλεπῷ καὶ ὀδυνηρῷ τόπῳ τοῦ φόνου, θρηνῶν δὴ ἀνεβόησε μετὰ ταῦτα, καὶ τὸν προσφιλῆ συγγενῆ ἐκάλει· βοὴ δὲ καὶ μέγας θόρυβος ἠγέρθη, τῶν Τρώων τρεχόντων ὁμοῦ, ἐθαύμαζον δὲ τὰ δεινὰ καὶ φροντίδος ἄξια ἔργα, ὅσα πράξαντες ἄνδρες ᾤχοντο ἐπὶ τὰς βαθείας ναῦς. Οὗτοι δὲ ὁπηνίκα δὴ παρεγένοντο, ὅπου τὸν κατάσκοπον τοῦ Ἕκτορος ἀπέκτειναν, ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς μὲν ἐπέσχεν ὁ προσφιλὴς τῷ Διὶ τοὺς ταχεῖς ἵππους. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Τυδέως εἰς γῆν καταπηδήσας τὰ ἡμαγμένα σκῦλα καὶ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἐτίθει τῷ Ὀδυσσεῖ, ἐπέβη δὲ τῶν ἵππων, ἔπληξε δὲ τοὺς ἵππους, οἱ δὲ ἑκόντες καὶ προθύμως ἔτρεχον ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς· ἐκεῖσε γὰρ ἰέναι προσφιλὲς ἦν τῇ τῶν ἐποχουμένων ψυχῇ. Ὁ Νέστωρ δὲ πρῶτος τοῦ ψόφου τῶν ποδῶν ᾔσθετο, καὶ εἶπεν· Ὦ προσφιλεῖς ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, ψεῦδος λέξω, ἢ ἀληθὲς ἐρῶ; προτρέπει δέ με ἡ ψυχή· ἵππων ταχυπόδων κτύπος με βάλλει περὶ τὰ ὦτα. εἴθε γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ ἰσχυρὸς καὶ γενναῖος Διομήδης οὕτως εὐθέως ἤλασαν καὶ ἐξήγαγον ἐκ τῶν Τρώων ἵππους μονώνυχας· ἀλλὰ χαλεπῶς δέδοικα κατὰ τὸ λογιστικὸν, μὴ πάθωσί τι οἱ κράτιστοι τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τοῦ ὄχλου τῶν Τρώων. Οὔπω πᾶς ὁ λόγος ἐλέχθη, ὅτε δὴ αὐτοὶ παρεγένοντο, καὶ δὴ οὗτοι μὲν κατέβησαν ἐπὶ τὴν γῆν· οἱ δὲ χαίροντες δεξιαῖς προσηγόρευον, καὶ λόγοις προσηνέσι καὶ φιλικοῖς. πρῶτος δὲ ἠρώτησεν ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· Ἄγε εἰπέ μοι, ὦ πολύμνητε Ὀδυσσεῦ, δόξα μεγάλη τῶν Ἑλλήνων, πῶς ἐλάβετε τούτους τοὺς ἵππους· εἰσελθόντες εἰς τὸν στρατὸν τῶν Τρώων; ἢ θεός τις συναντήσας ὑμῖν

Αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.
Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τι φημὶ
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
Ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα·
Ἀλλά τιν' ὔμμ' οἴω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα·
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Κούρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας, ἠέ περ οἵδε,
Ἵππους δωρήσαιτ', ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
Ἵπποι δ' οἵδε, γεραιὲ, νεήλυδες, οὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.
Τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
Τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
Καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
Φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ὠκύποδες, μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες.
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ.
Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ,
Ἐμβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς·
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν

παρέσχετο; λίαν ἐοίκασι ταῖς τοῦ ἡλίου ἀκτῖσι. ἀεὶ μὲν τοῖς Τρωσὶν ἐπιμίγνυμαι, καὶ ἀντευβάλλω, οὐδέ τι οἶμαι μένειν παρὰ ταῖς ναυσὶ, καίπερ ὢν γέρον μαχητής· ἀλλ' οὔπω τοιούτους ἵππους ἐθεασάμην, οὐδὲ ἤκουσα. ἀλλά τινα θεὸν οἴομαι συναντήσαντα ἐπιδοῦναι ὑμῖν· ἀμφοτέρους γὰρ ὑμᾶς φιλεῖ ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεὺς, καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διὸς ἡ εὐόφθαλμος Ἀθηνᾶ. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ πολύβουλος Ὀδυσσεύς· Ὦ Νέστορ υἱὲ τοῦ Νηλέως, δόξα μεγάλη τῶν Ἑλλήνων, εὐκόλως θεός γε βουλόμενος καὶ κρείσσονας, ἢ οὗτοί εἰσιν, ἵππους χαρίσαιτο· ἐπειδὴ πολλῷ κρείττονές εἰσιν. Οἱ ἵπποι δὲ οὗτοι, ὦ γέρον, οὓς ἐρωτᾷς, Θρᾴκιοί εἰσι νεωστὶ ἐλθόντες, τὸν βασιλέα δ' αὐτῶν ὁ γενναῖος Διομήδης ἀπέκτεινε, παρ' αὐτῷ δὲ καὶ δώδεκα φίλους πάντας ἀρίστους, τρισκαιδέκατον δὲ τὸν κατάσκοπον ἀπεκτείναμεν ἐγγὺς τῶν νεῶν, ὃν δὴ κατάσκοπον εἶναι τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ ἔπεμψεν ὁ Ἕκτωρ, καὶ οἱ ἄλλοι περιφανεῖς καὶ λαμπροὶ Τρῶες. Οὕτως εἰπὼν διὰ τῆς τάφρου ἤλασε τοὺς μονώνυχας ἵππους, χαίρων τε καὶ γελῶν· ὁμοῦ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες σὺν χαρᾷ ἐπορεύοντο. ἡνίκα δὲ οὗτοι ἀφίκοντο εἰς τὴν σκηνὴν τὴν καλῶς κατεσκευασμένην τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως, τοὺς μὲν ἵππους ἔδησαν λώροις τμηθεῖσι καλῶς, ἐπὶ τῇ ἱππικῇ φάτνῃ, ὅπου οἱ ἵπποι τοῦ Διομήδους οἱ ταχύποδες ἵσταντο . . . . ἐν τῇ πρύμνῃ δὲ τῆς νεὼς τὰ ἡμαγμένα ὅπλα τοῦ Δόλωνος ἔθηκεν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἕως ἂν ἑτοιμάσαιντο, καὶ ἀναθεῖεν ἱερεῖα τῇ Ἀθηνᾷ αὐτοὶ δὲ εἰς θάλασσαν ἀποβάντες ἀπένιπτον τὸν πολὺν ἱδρῶτα τὸν ἀμφὶ τὰς κνήμας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τοὺς μηρούς. ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης τὸν πολὺν ἱδρῶτα ἀπένιψεν ἀπὸ τοῦ

Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ·
Ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω, καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
Δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
Πλείου ἀφυσσάμενοι, λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

σώματος, καὶ ἀνεκτήσατο τὴν ἀγαπητὴν ψυχήν· εἰς τὰ λουτρὰ δὴ τὰ καλῶς ἐξεσμένα καὶ κατεσκευασμένα εἰσελθόντες ἐλούσαντο· οὗτοι δὲ λουσάμενοι καὶ ἀλειψάμενοι ἐλαίῳ λιπαρῷ, εἰς δεῖπνον ἐκάθισαν· ἀπὸ κρατῆρος δὲ πλήρους καὶ γέμοντος ἀπαντλήσαντες καὶ ἐκχέαντες, ἔσπενδον τῇ Ἀθηνᾷ ἥδιστον οἶνον.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩιΔΙΑ Λ.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο,
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠ μὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
Ἠ δ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε, δεινόν τε,
Ὄρθι'· Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ. ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ Λ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Η ἡμέρα δὲ ἐκ τῆς κοίτης παρὰ τοῦ θαυμαστοῦ ἐπὶ τῷ κάλλει Τιθωνοῦ ἀνίστατο, ὅπως τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐνέγκαι φῶς. ὁ Ζεὺς δὲ Ἔριν τὴν χαλεπὴν ἐπὶ τὰς ταχείας ναῦς τῶν Ἑλλήνων προέπεμψε, σημεῖον πολέμου κατέχουσαν ἐν ταῖς χερσίν· ἔστη δὲ ἐπὶ τῇ μεγάλῃ μελαίνῃ νηῒ τοῦ Ὀδυσσέως, ἥτις δὴ ἐν τῷ μέσῳ ἦν, ὥστε φωνεῖν ἐφ᾽ ἑκατέρου μέρους, καὶ ἐπὶ τὰς σκηνὰς τοῦ Αἴαντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Τελαμῶνος, καὶ ἐπὶ τὰς τοῦ Ἀχιλλέως. οἳ δὴ ἐν ἐσχάτῳ τοῦ στρατοῦ τὰς ἰσοτοίχους ναῦς εἵλκυσαν, ἀνδρίᾳ πεποιθότες καὶ ἰσχύϊ χειρῶν· ἐκεῖ στᾶσα ἡ θεὰ ἐβόησε μεγάλως τε καὶ φοβερῶς, καὶ ἀνατεταμένως, καὶ ἐξακούστως, πᾶσι δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἰσχὺν εὔτολμον ἐνέβαλεν ἐν τῇ καρδίᾳ, ὥστ᾽ ἀδιαλείπτως πολεμεῖν τε καὶ μάχεσθαι· τούτοις δὲ εὐθὺς ἡδίων ἐγένετο ὁ πόλεμος, ἢ τὸ πορεύεσθαι ἐν ταῖς κοίλαις ναυσὶν εἰς τὴν πατρίδα τὴν προσφιλῆ γῆν.

Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσσατο νώροπα χαλκόν.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε.
Τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆϊ.
Τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τρεῖς, ἑκάτερθ' ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
Ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος. ἐν δέ οἱ ἧλοι
Χρύσειοι πάμφαινον. ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
Ἀργύρεον χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός·
Ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα θοῦριν,
Καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
Λευκοὶ, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε, Φόβος τε.
Τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
Τρεῖς ἀμφιστεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.

ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως ἐφώνησε καὶ καθοπλίζεσθαι ἐκέλευσε τοὺς Ἕλληνας, αὐτὸς δὲ ἐνεδύσατο λαμπρότατον σίδηρον. Πρῶτον μὲν κνημίδας περιέθηκε ταῖς κνήμαις καλὰς καὶ χρησίμους ἀργυροῖς σφυροκαλύμμασι προσηρμοσμένας· δεύτερον δὲ θώρακα περιεβάλλετο τῷ στήθει, ὅν ποτε ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Κινύρης, ὥστ' εἶναι δῶρον φιλικόν· ἤκουσε γὰρ εἰς Κύπρον τὴν μεγάλην φήμην, διότι οἱ Ἕλληνες ἔμελλον ἀναπλεύσεσθαι ταῖς ναυσὶν εἰς τὴν Τροίαν· τούτου χάριν ἔδωκε τοῦτον αὐτῷ πρὸς χάριν πράττων τῷ βασιλεῖ· τούτου δὲ ῥάβδοι μὲν δέκα ἦσαν μέλανος κυανοῦ, δώδεκα δὲ χρυσοῦ, καὶ εἴκοσι καττιτέρου· δράκοντες δὲ κυανοῖ ὥρμηντο ἐκτεινόμενοι πρὸς τὸν τράχηλον, τρεῖς ἑκατέρωθεν ὅμοιοι ταῖς ἴρισιν, ἃς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ἐνέπηξεν εἰς τὸ νέφος, σημεῖον τῶν μεμερισμένην ἐχόντων τὴν φωνὴν ἀνθρώπων. τοῖς ὤμοις δὲ περιεβάλετο τὸ ξίφος, ἐν αὐτῷ δὲ οἱ χρυσοῖ ἧλοι περιέλαμπον, ξιφοθήκη δὲ ἀργυρᾶ περιέκειτο χρυσοῖς ἀναφορεῦσι περιηρτημένη· ἀνελάβετο δὲ τὴν τοὺς ἄνδρας περιέπουσαν ποικιλωτάτην πολεμικὴν ἀσπίδα τὴν περικαλλῆ, περὶ ἣν δέκα μὲν κύκλοι ἦσαν χαλκοῖ, ἐν αὐτῇ δὲ εἴκοσιν ὀμφαλοὶ καττιτέρου ἦσαν, λευκοί, ἐν τῷ μέσῳ δὲ ἦν μέλανος κυανοῦ. ἐπ' αὐτοῦ δὲ Γοργὼν ἡ καταπληκτικοὺς ἔχουσα ὀφθαλμοὺς περιέκειτο, φοβερῶς ὁρῶσα, περιῆν δὲ καὶ ὁ Δεῖμος, καὶ ὁ Φόβος· ἐξ αὐτῆς δὲ ἀργυροῦς ἀναφορεὺς ἦν, ἐπ' αὐτῷ δὲ δράκων κυανοῦς περιέστραπτο, κεφαλαὶ δὲ αὐτῷ ἦσαν τρεῖς συμπεπλεγμέναι (εἰς ἀλλήλας ἀπεστραμμέναι), ἐξ ἑνὸς αὐχένος βεβλαστηκυῖαι. τῇ κεφαλῇ δὲ ἐπέθηκε τὴν περικεφαλαίαν ἱππείαις θριξὶ κοσμουμένην, φοβερῶς δὲ ἄνωθεν ὁ λόφος ἐκλίνετο· ἔλαβε δὲ δύο δόρατα ἰσχυρὰ ἐστο-

Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,
Ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
Λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό.
Φθὰν δὲ μεθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·
Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλε
Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς ἄϊδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς, τίετο δήμῳ·
Τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Ἠΐθεόν τ' Ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
Παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖθις ἔδυ νέφεα σκιόεντα·
Ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Λάμφ', ὥστ' ἀστεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
Ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν,
Πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·
Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες

μωμένα σιδήρῳ, τμητικά, πόῤῥω δὲ ὁ σίδηρος ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἔλαμπεν· ἐβρόντησαν δὲ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἥρα, τιμῶσαι τὸν βασιλέα τῆς πολὺν χρυσὸν ἐχούσης Μυκήνης. Ἕκαστος μὲν οὖν μετὰ ταῦτα προσέταττε τῷ ἑαυτοῦ ἡνιόχῳ τοὺς ἵππους εὐτάκτως κατέχειν αὐτόθι ἐπὶ τῇ τάφρῳ. αὐτοὶ δὲ πεζοὶ ὅπλοις καθοπλισθέντες ὥρμων ἐῤῥωμένως, βοὴ δὲ ἄληκτος ἐγένετο πρὸ τῆς ἡμέρας, καὶ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου· . . . . ἤγειρε δεινὸν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, κατέπεμψε δὲ ἐξ ὕψους ψεκάδας αἵματι διαβρόχους ἐκ τοῦ αἰθέρος· διότι ἔμελλε πολλὰς γενναίας κεφαλὰς τῷ ἅδει βλάψας πέμψειν. Οἱ Τρῶες δὲ ἀφ' ἑτέρου μέρους ἐπὶ τῷ ἀνεστηκότι τοῦ πεδίου, περὶ τὸν μέγαν Ἕκτορα, καὶ τὸν ἄμεμπτον Πολυδάμαντα, καὶ τὸν Αἰνειαν, ὃς ἐν τῷ δήμῳ τῶν Τρώων ἐτιμᾶτο, καθάπερ θεὸς, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς τοῦ Ἀντήνορος, τὸν Πόλυβον, καὶ τὸν ἐνδοξότατον Ἀγήνορα, καὶ τὸν νέον, καὶ ἀκμάζοντα Ἀκάμαντα τὸν ὅμοιον τοῖς ἀθανάτοις θεοῖς. Ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐν πρώτοις ἔφερε τὴν πανταχόθεν ἴσην καὶ κυκλοτερῆ ἀσπίδα. οἷος δὲ ἐκ τῶν νεφῶν φαίνεται ὁ ὀλέθριος ἀστὴρ, ἤτοι ὁ κύων, περιλάμπων, ποτὲ δὲ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς τὰ σκιώδη νέφη· οὕτως ὁ Ἕκτωρ ποτὲ μὲν ἐν τοῖς πρώτοις ἀπέλαμπεν (ἐφαίνετο), ἄλλοτε δὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις, προτρέπων, πᾶς δὲ τῷ σιδήρῳ ἔλαμπεν, ὥσπερ ἀστραπὴ τοῦ πατρὸς τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διός. Οὗτοι δὲ ὥσπερ θερισταὶ ἐναντίον ἀλλήλων στίχον ἐφεξῆς συντόμως κόπτουσι κατ' ἄρουραν (λήϊον) ἀνδρὸς εὐδαίμονος, σίτου ἢ κριθῆς, τὰ δράγματα δὲ εὐχερῶς τε καὶ συνεχῶς πίπτουσιν· οὕτως οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες κατ' ἀλλήλων ἐπιπηδῶντες ἀνῄρουν καὶ ἠφάνιζον,

Δήουν· οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὥς,
Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρα χαῖρε πολύστονος εἰσορόωσα·
Οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
Οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθείατο· ἧχι ἑκάστῳ
Δώματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο·
Πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
Οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκοῦ τ' ἀστεροπὴν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τε·
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δεῖπνον
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
Τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας· ἐκ δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
Ἤ τοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίον ἔστη·
Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.

οὐδέ τινες ἐμέμνηντο φυγῆς ὀλεθρίας, ἴσας δὲ εἶχον τὰς κεφαλὰς ἐν τῇ μάχῃ· οὗτοι δὲ ὥσπερ λύκοι ὥρμων ἐμμανῶς· ἡ Ἔρις δὲ, ἡ πολλῶν στεναγμῶν αἰτία, βλέπουσα ἔχαιρεν· μόνη γὰρ δὴ τῶν θεῶν παρῆν μαχομένοις αὐτοῖς. οἱ ἄλλοι δὲ θεοὶ οὐ παρῆσαν αὐτοῖς, ἀλλ' ἡσύχως ἐν τοῖς ἑαυτῶν οἴκοις ἐκάθηντο, ὅπου ἑκάστῳ οἰκήματα περικαλλῆ κατεσκεύαστο κατὰ τὰς διπλόας τοῦ οὐρανοῦ· πάντες δὲ ᾐτιῶντο τὸν σκοτονεφῆ υἱὸν τοῦ Κρονου, διότι ἐβούλετο παρέξαι δόξαν καὶ νίκην τοῖς Τρωσί. Τούτων μὲν οὖν οὐδένα λόγον ἐποιεῖτο ὁ πατὴρ, αὐτὸς δὲ ἀποχωρισθεὶς πόρρω τῶν ἄλλων ἐκαθέζετο, τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ σεμνυνόμενος καὶ ἐπαιρόμενος, βλέπων εἰς τὴν πόλιν τῶν Τρώων καὶ τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν ἀστραπὴν καὶ λαμπηδόνα τοῦ σιδήρου, καὶ τοὺς ἀποκτείνοντας καὶ ἀποκτεινομένους. Ἐν ὅσῳ μὲν οὖν πρωῒ ἦν, καὶ ἡ ἱερὰ ἡμέρα (τὸ ἱερὸν μέρος τῆς ἡμέρας) ηὐξάνετο, ἐν τοσούτῳ πάνυ ἀμφοτέρων ἥπτοντο τὰ βέλη, ἔπιπτε δὲ ὁ λαός. ὁπηνίκα δὲ ὁ τὰ δένδρα κόπτων ἀνὴρ (ὁ ὑλοτόμος) ηὐτρέπισε δεῖπνον, ἐπειδὴ ἐν ταῖς συνδένδροις κοιλάσι τοῦ ὄρους ἐχόρτασε τὰς χεῖρας, τέμνων τὰ μεγάλα δένδρα, καὶ πλησμονὴ αὐτὸν καὶ κόρος κατέλαβε κατὰ ψυχὴν, καὶ ἐπιθυμία ἄρτου ἡδέως περιλαμβάνει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ· τηνικαῦτα τῇ ἑαυτῶν ἀρετῇ ἀνέτρεψαν τὰς τάξεις οἱ Ἕλληνες, παρακελευόμενοι τοῖς φίλοις ἀνὰ τὰ ἑαυτῶν τάγματα· Ἀγαμέμνων δὲ πρῶτον ἐξώρμησεν, ἀνεῖλε δὲ ἄνδρα ὀνόματι Βιήνορα βασιλέα λαοῦ, αὐτόν τε, καὶ μετὰ ταῦτα Ὀϊλέα τὸν ἱππικὸν τὸν φίλον αὐτοῦ· οὗτος μὲν γὰρ ἐκ τῶν ἵππων καταπηδήσας ἐναντίον ἔστη, τοῦτον δὲ εὐθὺ προθύμως ὁρμῶντα τῷ ὀξεῖ δόρατι κατὰ τὸ μέσον τῶν ὀφρύων ἔβαλεν, οὐδ' ἡ περικεφαλαία ἡ ἐκ τοῦ σιδήρου βαρεῖα κατέσχεν αὐτῷ καὶ ἐκώλυσε τὸ δόρυ, ἀλλὰ δι' αὐτῆς εἰσῆλθε καὶ τοῦ ὀστέου, ὁ ἐγκέφαλος δὲ αὐτοῦ ἐντὸς ἅπας διεβρέχετο αἵματι,

Καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ᾽ Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
Υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτὸς, ὥ ποτ᾽ Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνήμῃσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,
Ποιμαίνοντ᾽ ἐπ᾽ ὄεσσι λαβών· καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
Δὴ τότε γ᾽ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ᾽ ἔβαλ᾽ ἵππων,
Σπερχόμενος δ᾽ ἀπὸ τοῖϊν ἐσύλα τεύχεα καλὰ,
Γινώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
Εἶδεν, ὅτ᾽ ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
Ῥηϊδίως συνέαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
Ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἁπαλόν τέ σφ᾽ ἦτορ ἀπηύρα·
Ἡ δ᾽ εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδὸν, οὐ δύναταί σφι
Χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
Καρπαλίμως δ᾽ ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
Σπεύδουσ᾽, ἱδρώουσα κρατεροῦ(αιοῦ) θηρὸς ὑφ᾽ ὁρμῆς·
Ὣς ἄρα τοῖς οὔτις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ᾽ Ἀργείοισι φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
Οὐκ εἴασχ᾽ Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ·
Τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων,

ἀνεῖλε δὲ αὐτὸν προθύμως ὁρμῶντα. καὶ τούτους μὲν κατέλιπεν αὐτόθι ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων τὰ στήθη περιλάμποντας, ἐπειδὴ ἐξέδυσε τοὺς χιτῶνας. οὗτος δὲ ὥρμησεν ἀποκτενῶν τὸν Ἶσον καὶ τὸν Ἄντιφον, τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Πριάμου, νόθον καὶ γνήσιον, ἀμφοτέρους ὄντας ἐν ἑνὶ δίφρῳ· ὁ μὲν νόθος κατέχων τὰς ἡνίας τοὺς ἵππους ἴθυνε, ὁ Ἄντιφος δὲ ὁ πανένδοξος παρεβάτει· οὓς ποτε ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν ταῖς προβάσεσι τῆς Ἴδης ἐδέσμευσεν ἁπαλοῖς βλαστήμασι, ποιμαίνοντας ἐν τοῖς προβάτοις λαβὼν, καὶ ἠλευθέρωσε λύτρα δεξάμενος. τότε δὴ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων τὸν μὲν ἔτρωσεν ὑπεράνω τοῦ μαζοῦ κατὰ τὸ στῆθος τῷ δόρατι· τὸν Ἄντιφον δὲ ξίφει ἔπληξε παρὰ τὸ οὖς, ὤθησε δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν ἵππων, σπεύδων δὲ ἀπὸ τούτων ἐσκύλευε καὶ ἀφῃρεῖτο τὰ καλὰ ὅπλα, εἰδώς· καὶ γὰρ πρότερον αὐτοὺς παρὰ ταῖς ταχείαις ναυσὶν εἶδεν, ὁπηνίκα ἤγαγεν ἐκ τῆς Ἴδης ὁ ταχύπους Ἀχιλλεύς. Ὥσπερ δὲ λέων ταχείας ἐλάφου γεννήματα νέα, ἤτοι νεβροὺς, ῥαδίως συνέτριψε λαβὼν τοῖς ἑαυτοῦ ἰσχυροῖς ὀδοῦσι, παραγενόμενος εἰς τὴν κοίτην, καὶ ἀφείλετο τὴν ἁπαλὴν αὐτῶν ψυχήν· αὕτη δὲ ἐὰν τύχῃ πάνυ πλησίον οὐ δύναται αὐτοῖς βοηθεῖν· αὐτὴν γὰρ ταύτην τρόμος χαλεπὸς κατέλαβε, ταχέως δὲ ὥρμησε κατὰ τοὺς πυκνοὺς δρυμοὺς καὶ τὰ δένδρα, ἐπειγομένη καὶ τρέχουσα, ἱδρῶτι περιῤῥεομένη ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τοῦ ἰσχυροῦ θηρίου. οὕτω δὴ τούτοις οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποσοβῆσαι τὸν θάνατον ἀπὸ τῶν Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἔφευγον. οὗτος δὲ τὸν Πείσανδρον, καὶ τὸν πολεμικὸν Ἱππόλοχον, τοὺς υἱοὺς τοῦ συνετοῦ Ἀντιμάχου, ὃς δὴ μάλιστα τῶν ἄλλων χρυσὸν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου δεξάμενος, δῶρα λαμπρὰ, οὐ συνεχώρει δοῦναι τὴν Ἑλένην τῷ πυῤῥῷ Μενελάῳ. τούτου δὴ τοὺς δύο παῖδας κατέλαβεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐν ἑνὶ ὀχήματι ὄντας, ὁμοῦ δὲ καὶ ἐν

Εἰν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
Ἐκ γάρ σφέων χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,
Τὼ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο, λέων ὥς,
Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν·
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,
Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,
Ἀγγελίην ἐλθόντα, σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ,
Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας·
Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
Ἱππεῖς δ' ἱππῆας, ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων,
Χαλκῷ δηϊόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.

ταυτῷ τῷ Ἀγαμέμνονι ἤλαυνον τοὺς ταχεῖς ἵππους, καὶ γὰρ ἔφυγον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν αἱ λαμπραὶ ἡνίαι, οὗτοι δὲ συνεταράχθησαν, ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως ἐναντίον ὥρμησεν ὥσπερ λέων, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ὀχήματος παρεκάλουν λέγοντες· Ζῶντας ἄγε, ὦ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, σὺ δὲ ἄξια λύτρα δέξαι, πολλὰ δὲ ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Ἀντιμάχου χρήματα ἐναποκείμενά εἰσι χαλκός τε καὶ χρυσὸς, καὶ ὁ πολλοῦ καμάτου δεόμενος σίδηρος· ἀπὸ τούτων ἂν σοι δωρήσαιτο ὁ πατὴρ πλεῖστα λύτρα, εἴγε ἡμᾶς ζῶντας ἀκούσειεν ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. Οὕτως οὗτοι κλαίοντες ἔφασαν πρὸς τὸν βασιλέα λόγοις προσηνέσι· σκληρὰν δὲ καὶ ἀπηνῆ φωνὴν ἀντήκουσαν, οἷον. Εἰ μὲν δὴ τοῦ συνετοῦ Ἀντιμάχου υἱοί ἐστε, ὅς ποτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Τρώων ἐκέλευσε τὸν Μενέλαον, ἄγγελον καὶ πρεσβευτὴν ἀφικόμενον σὺν τῷ ἰσοθέῳ Ὀδυσσεῖ, αὐτόθι ἀποκτεῖναι, μηδὲ ὑποστρέψειν ὀπίσω εἰς τοὺς Ἕλληνας, νῦν δήπου τὴν τοῦ πατρὸς ἀπρεπῆ λύμην καὶ βλάβην ἀποδώσετε. Εἶπε· καὶ τὸν μὲν Πείσανδρον ὤθησεν εἰς γῆν ἀπὸ τῶν ἵππων, τρώσας πρὸς τὸ στῆθος δόρατι· οὗτος δὲ ἐπὶ τὰ μετάφρενα πεσὼν τῷ ἐδάφει ἐπεστηρίχθη. ὁ Ἱππόλοχος δὲ . . . . . . τοῦτον δὲ ἐν γῇ ἀπέκτεινεν ἀποκόψας τὰς χεῖρας αὐτοῦ τῷ ξίφει, καὶ τὸν αὐχένα ἀποτεμών. ὥσπερ δὲ λίθος κυλινδρώδης, ὥρμα κυλίεσθαι διὰ τοῦ στρατοῦ. Τούτους μὲν οὖν κατέλιπεν. οὗτος δὲ ὅπου αἱ πλεῖσται τάξεις ἐταράσσοντο καὶ ἐθορυβοῦντο, ἐκεῖσε δὴ ὥρμησεν, ὁμοῦ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι εὔοπλοι Ἕλληνες, οἱ πεζοὶ μὲν τοὺς πεζοὺς ἀπέκτεινον φεύγοντας ἐξ ἀνάγκης, οἱ ἱππεῖς δὲ τοὺς ἱππέας, ὑπ' αὐτῶν(τοῖς) δὲ ἠγέρθη κονιορτὸς ἐκ τοῦ πεδίου, ὃν ἤγειραν οἱ μεγάλως κτυπῶντες πόδες τῶν ἵππων, τοῖς ἐπισώτροις διχοτομοῦντες. Ἀγαμέμνων δὲ ὁ βασιλεὺς ἀεὶ εἵπετο ἀναιρῶν, καὶ τοῖς Ἕλλησι παρακελευόμενος. Ὥσπερ δὲ ὅταν πῦρ ἀφανιστικὸν ἐν

Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
Πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
Πρόῤῥιζοι πίπτουσιν, ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
Ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
Κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
Κεῖατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ·
Ἀτρείδης δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
Μέσσον καππεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
Ἱέμενοι πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
Ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
Οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὣς,
Ἅς τε λέων ἐφόβησε, μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ,
Πάσας· τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
Πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει.
Ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων,
Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

πολυξύλῳ καὶ συνδένδρῳ τόπῳ . . . . . . ὅτε ὁ ἄνεμος συςρέφων αὐτὸ πανταχόσε φέρει, καὶ οἱ θάμνοι σὺν αὐταῖς ῥίζαις καταπίπτουσι, βιαζόμενοι τῇ τοῦ πυρὸς ὁρμῇ· οὕτως ὑπ' Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως ἔπιπτον αἱ κεφαλαὶ τῶν Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δὲ μεγαλαύχενες ἵπποι κενὰ τὰ ὀχήματα περιέκρουον ἀνὰ τὰς τάξεις τοῦ πολέμου, ἐστερημένοι τῶν ἀμέμπτων ἡγεμόνων· οὗτοι δὲ κατὰ γῆς ἔκειντο πολλῷ φίλτεροι τοῖς γυψὶν, ἢ ταῖς γαμεταῖς. Τὸν Ἕκτορα δὲ ἀπήγαγεν ὁ Ζεὺς ἔξω τῶν βελῶν, καὶ ἔξω τοῦ κονιορτοῦ, καὶ ἔξω τοῦ φόνου τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἔξω τοῦ αἵματος, καὶ ἔξω τοῦ θορύβου. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως εἵπετο ἐπιτεταμένως προτρέπων τοὺς Ἕλληνας. οὗτοι δὲ παρὰ τὸ μνημεῖον Ἴλλου τοῦ παλαιοῦ Δαρδανίδου κατὰ τὸ μέσον τοῦ πεδίου παρὰ τὴν ἀγρίαν συκῆν ὥρμων, ἐφιέμενοι τῆς πόλεως. ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως βοῶν εἵπετο ἀεὶ, αἵματι δὲ διεβρέχετο, καὶ ἐμολύνετο τὰς ἰσχυρὰς καὶ ἀπροσπελάστους χεῖρας· ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ ἀφίκοντο εἰς τὰς Σκαιὰς πύλας, καὶ εἰς τὴν δρῦν, ἐκεῖ δὴ ἔστησαν καὶ ἀνέμενον ἀλλήλους. Οἱ Τρῶες δὲ ἔτι κατὰ τὸ μέσον τοῦ πεδίου ἔφευγον, καθάπερ βόες, ἃς περ λέων ἐλθὼν ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς εἰς φυγὴν ἔτρεψε πάσας, μιᾷ δέ τινι ἐμπίπτει φθορὰ ἀφανιστική· ταύτης γὰρ τὸν αὐχένα συνέτριψε περιλαβὼν τοῖς ἰσχυροῖς ὀδοῦσι πρῶτον, μετὰ ταῦτα δὲ τό, τε αἷμα καὶ τὰ ἐντὸς πάντα καταπίνει. οὕτω τούτους ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐδίωκεν ἀεὶ ἀναιρῶν τὸν ὄπισθεν ὄντα, οὗτοι δὲ ἔφευγον· πολλοὶ δὲ ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐπὶ τὰ μετάφρενα κατέπεσον ἐκ τῶν ἵππων ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως, πάνυ γὰρ ἐνθουσιωδῶς ὥρμα πρὸ τῶν ἄλλων δόρατι. ἀλλ' ὁπηνίκα δὴ ταχέως ἔμελλον παρὰ τὴν πόλιν καὶ τὸ ὑψηλὸν τεῖχος ἐλεύσεσθαι, τηνικαῦτα δὴ ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν ἐκάθισεν ἐν ταῖς

Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·

κορυφαῖς τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους, κατελθὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, κατεῖχε δὲ ἀστραπὴν ἐν ταῖς χερσὶν, Ἶριν δὲ τὴν χρυσᾶ πτερὰ ἔχουσαν διήγειρε μηνύσουσαν, λέγων· Ἄγε, ὦ Ἶρι, ἄπιθι ταχέως, τοῦτον τὸν λόγον εἰπὲ τῷ Ἕκτορι· ἕως μὲν ἂν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα τὸν βασιλέα τῶν λαῶν ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶντα ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς, ἀποκτείνοντα τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν, ἐπὶ τοσοῦτον ἀφιστάσθω τοῦ πολέμου, τὸν ἄλλον δὲ λαὸν κελευέτω μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις κατὰ τὴν ἰσχυρὰν μάχην· ἐπειδὰν δὲ ἢ δόρατι τρωθεὶς ἢ βεβλημένος ὀϊστῷ εἰς τοὺς ἵππους ἀναπηδήσῃ, τηνικαῦτα αὐτῷ δύναμιν παρέξω ἀναιρεῖν, ἕως ἂν ἐπὶ τὰς ναῦς τὰς εὐκαθέδρους φθάσῃ, ὁ ἥλιός τε πρὸς δύσιν ᾖ, καὶ τὸ ἱερὸν σκότος παραγένηται. Οὕτως εἶπεν. ὑπήκουσε δὲ ἡ ἀνεμόπους ταχεῖα Ἶρις, ἐπορεύθη δὲ ἐκ τῶν τῆς Ἴδης ὀρέων εἰς τὴν ἱερὰν Ἴλιον, καὶ εὗρε τὸν υἱὸν τοῦ συνετοῦ Πριάμου τὸν ἐνδοξότατον Ἕκτορα ἑστῶτα ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ τῶν κεκολλημένων καὶ συνηρμοσμένων ὀχημάτων. πλησίον δὲ στᾶσα εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ ταχύπους Ἶρις· Ὦ Ἕκτορ υἱὲ τοῦ Πριάμου, ἰσοστάσιε καὶ ὅμοιε τῷ Διῒ κατὰ τὴν βουλὴν, ὁ πατὴρ Ζεύς με προέπεμψε φάναί σοι ταῦτα· ἕως μὲν ἂν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα τὸν βασιλέα τῶν λαῶν ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶντα ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς, ἀναιροῦντα τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν, ἐπὶ τοσοῦτον ὑπεξίστασο τῆς μάχης, τὸν ἄλλον δὲ λαὸν κέλευε πολεμεῖν τοῖς ἐχθροῖς κατὰ τὸν ἰσχυρὸν πόλεμον· ἐπειδὰν δὲ ἢ δόρατι τρωθεὶς, ἢ ὀϊστῷ βεβλημένος εἰς τοὺς ἵππους ἀναπηδήσῃ, τηνικαῦτα σοι δύναμιν παρέξει ἀναιρεῖν ἕως ἂν εἰς τὰς ναῦς τὰς εὐκαθέδρους φθάσῃς, ὁ ἥλιός τε πρὸς δύσιν ᾖ, καὶ τὸ ἱερὸν σκότος ἀφίκηται. Ἡ μὲν οὖν ταχύπους Ἶρις οὕτως εἰποῦσα, ἀπῆλθε. ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐκ τοῦ

Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·
Ἀρτύνθη δὲ μάχη· σταν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι
Ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
Ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
Ὃς τράφη ἐν Θρήκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων·
Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε· δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν,
Σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐΐσας·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει·
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρίδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε,
Νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χερὶ πιθήσας·
Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή.
Καὶ τόγε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

δίφρου μετὰ τῶν ὅπλων κατεπήδησεν ἐπὶ τὴν γῆν, σείων δὲ τὰ ὀξέα καὶ τμητικὰ δόρατα διήρχετο κατὰ τὸν στρατὸν, πανταχόσε διεγείρων μάχεσθαι· παρώξυνε δὲ μαχην, οὗτοι δὲ συνεστράφησαν καὶ ἐναντίον ἔστασαν τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἕλληνες δὲ ἀφ᾽ ἑτέρου μέρους ἐνεδυνάμωσαν τὰς ἑαυτῶν τάξεις, παρασκευάσθη δὲ ὁ πόλεμος, ἔστασαν δὲ ἐναντίον ἀλλήλων· Ἀγαμέμνων δὲ πρῶτον ἐφώρμησεν, ἤθελε δὲ πολλῷ πρὸ πάντων πολεμεῖν Εἴπατε νῦν μοι, ὦ Μοῦσαι αἱ τὰ οὐράνια οἰκήματα κατοικοῦσαι, τίς δὴ πρῶτον παρεγένετο ἐναντίον τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἢ τῶν Τρώων αὐτῶν, ἢ τῶν ἐνδόξων βοηθῶν· Ἰφιδάμας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος ὁ μέγας τε καὶ γενναῖος, ὅστις ἀνετράφη ἐν τῇ εὐγέῳ Θράκῃ τῇ μητρὶ καὶ τροφῷ τῶν προβάτων· ὁ Κισσεὺς ἀνέθρεψεν αὐτὸν ἐν τοῖς οἴκοις μικρὸν ὄντα, ὁ πρὸς μητρὸς πάππος, ὃς ἐγέννησε τὴν εὐειδῆ Θεανώ· ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς μέτρον ἡλικίας ὑπερειδόξου, αὐτόθι κατέσχεν αὐτὸν, ἔδωκε δ᾽ οὗτος αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα· λαβὼν δὲ γυναῖκα εὐθὺς ἐκ τοῦ θαλάμου ἀφίκετο εἰς τὴν φήμην τῶν Ἑλλήνων σὺν ναυσὶ δώδεκα . . . .

Τὰς μὲν οὖν ἰσοτοίχους ναῦς ἐν τῇ Περκώτῃ κατέλιπεν· οὗτος δὲ πεζὸς ὢν, ἤτοι πεζεύων, ἀφίκετο εἰς τὸ Ἴλιον· ὃς δὴ τότε παρεγένετο ἐναντίον τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως. οὗτοι δὲ ὁπηνίκα δὴ πλησίον ἐγένοντο κατ᾽ ἀλληλων ἐπερχόμενοι, ὁ μὲν υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἀπέτυχε, παρετράπη δὲ αὐτῷ καὶ παρηνέχθη τὸ δόρυ. ὁ Ἰφιδάμας δὲ κατὰ τὴν ζώνην τοῦ θώρακος ὑποκάτω, ἤτοι εἰς τὸ κάτω μέρος αὐτῆς, ἔβαλεν, ἐπεστήριξε δὲ αὐτὸς τῇ παχείᾳ καὶ ἰσχυρᾷ χειρὶ πεποιθὼς, οὐδὲ διέτρησε τὴν ποικιλωτάτην θωρακίτιν ζώνην, ἀλλὰ πολὺ πρότερον τῷ ἀργύρῳ ἐμπεσοῦσα, καθάπερ μόλιβδος ἐτράπη καὶ ἐκάμφθη ἡ ἐπιδορατὶς, καὶ λαβὼν τοῦτο τῇ χειρὶ ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀγαμέμνων εἷλκεν ἐφ᾽ ἑαυτῷ προθύμως, ὁρμῶν

Ἕλκ' ἐπί οἱ μεμαὼς, ὥστε λίς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
Οἰκτρὸς, ἄπο μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
Κουριδίης, ἧς οὔτι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκεν·
Πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
Αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄϊς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
Πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
Ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος·
Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
Νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο·
Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
Ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
Ἕλκε ποδὸς μεμαὼς, καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους·
Τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
Τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρην ἀπέκοψε παραστάς.
Ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ
Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·

ὥσπερ λέων, τῇ χειρὶ δὲ ἐξέσπασεν, αὐτὸν δὲ ξίφει ἔπληξε κατὰ τὸν αὐχένα· διέλυσε δὲ καὶ ἐνέκρωσε τὰ μέλη· Οὕτω μὲν οὗτος αὐτόθι καταπεσὼν ἐκοιμήθη ὕπνον χαλκοῦν, ἐλεεινὸς, βοηθῶν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις, πόῤῥω τῆς γυναικὸς τῆς κατὰ μνηστείαν γαμηθείσης, τῆς ἐκ παρθενίας γαμετῆς, ἧς οὐδεμίαν ἀντίχαριν ἴδε, πολλὰ δὲ παρέσχετο· Πρῶτον ἔδωκε βοῦς ἑκατὸν, μετὰ ταῦτα χίλια ὑπέσχετο αἶγας ὁμοῦ καὶ πρόβατα, ἅτινα αὐτῷ πλεῖστα ἐβόσκοντο. Τοτε τοίνυν Ἀγαμέμνων ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ἀπέκτεινεν (ἐσκύλευσεν) αὐτὸν, ᾤχετο δὲ φέρων ἀνὰ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων τὰ καλὰ ὅπλα. Τοῦτον δ' οὖν ἐπειδὴ ἐθεάσατο Κόων ὁ ἐνδοξότατος τῶν ἀνδρῶν, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, μέγα δὴ αὐτὸν θρῆνος ἐκάλυψε κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀποθανόντος τοῦ ἀδελφοῦ· ἔστη δὲ πλαγίως σὺν δόρατι λαθὼν τὸν ἐνδοξοτατον Ἀγαμέμνονα, ἔτρωσε δὲ αὐτὸν κατὰ τὸ μέσον τῆς χειρὸς ὑποκάτω τοῦ ἀγκῶνος, ἀπαντικρὺ δὲ διέσχισε τὸ ὀξὺ τοῦ λαμπροῦ δόρατος. Ἐφοβήθη δ' οὖν μετὰ ταῦτα ὁ βασιλεὺς τοῦ στρατοῦ Ἀγαμέμνων, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως ἀπεπαύετο τοῦ πολέμου, οὐδὲ τῆς μάχης, ἀλλ' ἐφώρμησε τῷ Κόωνι κατεχων τὸ ὑπ' ἀνέμων στρεφόμενον, ἤτοι τὸ στερεὸν καὶ εὔτονον δόρυ. οὗτος μέντοι Ἰφιδάμαντα τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς γεννηθέντα εἷλκεν ἀπὸ τοῦ ποδὸς προθυμούμενος, καὶ τοὺς ἀρίστους ἅπαντας ἐκάλει· τοῦτον δὲ ἕλκοντα ἀνὰ τὸν στρατὸν ὑποκάτω τῆς ὀμφαλοὺς ἐχούσης ἀσπίδος, ἔβαλε δόρατι σιδήρῳ ἐστομωμένῳ, διέλυσε δὲ καὶ ἐνέκρωσε τὰ μέλη· τούτου δὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῷ Ἰφιδάμαντι ἀπέτεμε παραγενόμενος. τότε οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀντήνορος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως τοῦ βασιλέως θάνατον ἐναπληρώσαντες εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ ᾅδου. οὗτος δὲ ἐπήρχετο τὰς τάξεις τῶν ἄλλων ἀνδρῶν δόρατί τε καὶ ξίφει, καὶ μεγάλοις χειροπλήθεσι λίθοις. ἕως τὸ αἷμα αὐτῷ θερμὸν ἔτι ἀνεφέρετο καὶ ἀνεπήδα ἐκ τοῦ

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
Ὀξεῖαι ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
Δριμὺ, τό, τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
Ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαύνειν, ἤχθετο δὲ κῆρ.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
Εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Ἄφρεον δὲ στήθεα· ῥαίνοντο δ' ἔνερθε κονίῃ,
Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες·
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
Ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους

τραύματος· ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν τραῦμα ἐξηραίνετο, ἔληξε δὲ τὸ αἷμα, τμητικαὶ ἀλγηδόνες εἰσήρχοντο τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως. ὥσπερ δὲ ὅταν γυναῖκα, ἐπὶ τῷ τεκεῖν οὖσαν, κατέχῃ ὀδύνη σφοδρὰ καὶ δριμεῖα, ἥντινα ἐπάγουσιν αἱ μογοῦσαι καὶ πονοῦσαι περὶ τοὺς τοκετοὺς, ἤτοι αἱ λοχεύτριαι Εἰλείθυιαι αἱ θυγατέρες τῆς Ἥρας, πικροὺς τοκετοὺς ἔχουσαι. οὕτως σφοδραὶ ἀλγηδόνες εἰσήρχοντο τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως, ἀνώρμησε δὲ εἰς τὸ ὄχημα καὶ ἐπέταττε τῷ ἡνιόχῳ ἐλαύνειν καὶ ἱππεύειν ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς, ἤλγει δὲ καὶ ἐλυπεῖτο κατὰ ψυχὴν, ἐβόησεν δὲ μεγάλως καὶ ἰσχυρῶς τοῖς Ἕλλησι φωνῶν· Ὦ φίλοι, ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων, ὑμεῖς μέντοι νυνὶ ταῖς τὸν πόντον διαπορευομέναις ναυσὶν ἀποσοβεῖτε τὴν ὀδυνηρὰν μάχην, ἐπειδὴ οὐκ ἐμὲ ὁ βουλευτικὸς Ζεὺς ἀφῆκε πολεμεῖν τοῖς Τρωσὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Οὕτως εἶπεν. ὁ ἡνίοχος δὲ ἐμάστιξε τοὺς ὡραιότριχας ἵππους ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς, οὗτοι δὲ ἐθελουσίως ταχέως ἔτρεχον, ἤφρουν δὲ τὰ στήθη· ἐπάττοντο δὲ κάτωθεν τῷ κονιορτῷ, φέροντες τὸν βασιλέα καταπονούμενον πόῤῥω τοῦ πολέμου. Ὁ Ἕκτωρ δὲ ἐπειδὴ ἐνόησεν (ἐθεάσατο) τὸν Ἀγαμέμνονα ἀπερχόμενον, τοῖς Τρωσὶ καὶ τοῖς Λυκίοις παρεκελεύετο, μεγάλως καὶ ἰσχυρῶς βοήσας· Ὦ Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι πολεμισταὶ, ὑπάρχετε ἄνδρες, ὦ φίλοι, μνήσθητε δὲ ἰσχύος ὁρμητικῆς καὶ πολεμικῆς· ἀνεχώρησεν ὁ ἄριστος ἀνὴρ, ἐμοὶ δὲ καύχημα μέγα παρέσχετο Ζεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου· ἀλλ' εὐθὺ τῶν ἰσχυρῶν Ἑλλήνων ἄγετε τοὺς μονώνυχας ἵππους, ὅπως ἀνώτερον καύχημα σχῆτε. Οὕτως εἰπὼν τὴν ψυχὴν ἁπάντων παρώξυνε. ὥσπερ δὲ ὅταν τίς που θηρευτὴς κύνας λευκόδοντας παρορμᾷ καὶ ἐλαύνῃ ἐπὶ σύαγρον κάπρον, ἢ λέοντα, οὕτως ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρώρμα καὶ ἐπῆγε τοὺς μεγαλόφρονας Τρῶας

Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ·
Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
Ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
Ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὧρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
Τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Πληθύν· ὡς δ' ὁπότε νέφεα Ζέφυρος στυφελίξῃ
Ἀργέσταο Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
Πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
Σκίδναται, ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
Ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
Καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοὶ,
Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵσασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
Ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν.
Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.

Ἕκτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου ὅμοιος τῷ ἀνθρωποφθόρῳ Ἄρεϊ· αὐτὸς δὲ ἐν πρώτοις μεγαλοφρονῶν ὥρμησεν, ἐνέπεσε δὲ τῇ μάχῃ ὅμοιος συστροφῇ ἀνέμου ὑπερεχούσῃ κατὰ τὴν πνοὴν, ἥτις ἄνωθεν φερομένη συνταράσσει τὴν μέλαιναν θάλασσαν· Τότε τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστερον ἐφόνευσεν (ἀπέκτεινεν) Ἕκτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὁπηνίκα αὐτῷ ὁ Ζεὺς δόξαν παρέσχετο; Τὸν Ἀσσαῖον μὲν πρῶτον, καὶ τὸν Αὐτόνοον, καὶ τὸν Ὀπίτην, καὶ τὸν Δόλοπα τὸν υἱὸν τοῦ Κλύτου, καὶ τὸν Ὀφέλτιον, καὶ τὸν Ἀγέλαον, καὶ τὸν Αἴσυμνον, καὶ τὸν Ὦρον, καὶ τὸν Ἱππόνοον τὸν πολεμικόν. τούτους δὴ οὗτος ἡγεμόνας τῶν Ἑλλήνων ἀνεῖλεν, μετὰ ταῦτα δὲ τὸ πλῆθος. ὥσπερ δὲ ὁπηνίκα ὁ Ζέφυρος ἄνεμος συνταράξῃ καὶ διασκεδάσῃ τὰ νέφη τοῦ ταχέος (τοῦ λευκοτάτου) Νότου, συστροφῇ μεγάλῃ καὶ σφοδρᾷ κρούων καὶ διασκορπίζων αὐτα, μέγα δὲ κῦμα τεθραμμένον κυλίεται, τὸ λεπτὸν δὲ καὶ ἀφρῶδες εἰς ὕψος ἀναῤῥιπίζεται καὶ διαχεῖται ἐκ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου τοῦ πανταχοῦ τὰ κύματα περιάγοντος. οὕτω δὴ πολλαὶ καὶ συνεχεῖς κεφαλαὶ τῶν λαῶν ἐδαμάζοντο καὶ ἀνῃροῦντο ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. τότε δὴ ὄλεθρος ἦν ἂν, καὶ ἄπορα καὶ χαλεπὰ ἔργα ἐγένοντο, καὶ δὴ φεύγοντες οἱ Ἕλληνες ἐνέπεσον ἂν εἰς τὰς ναῦς, εἰ μὴ Διομήδει τῷ υἱῷ τοῦ Τυδέως παρεκελεύσατο Ὀδυσσεὺς λέγων· Ὦ υἱὲ τοῦ Τυδέως, τί παθόντες ἐπελαθόμεθα τῆς ὁρμητικῆς καὶ πολεμικῆς ἰσχύος; ἀλλ' ἄγε, ὦ προσηνέστατε, ἵστασο δεῦρο παρ' ἐμοὶ, ἔτι πολὺ γὰρ ὄνειδος καὶ αἰσχύνη ἔσεται, ἐὰν τὰς ναῦς κατάσχῃ ὁ συνεχῶς τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης. Ἐγὼ μὲν μενῶ καὶ καρτερήσω, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον ἡμῶν ἔσαι ὠφέλεια, ἐπειδὴ ὁ τὰς νεφέλας ἀθροίζων Ζεὺς μᾶλλον τοῖς Τρωσὶ νῦν βούλεται παρασχέσθαι νίκην, ἢ ἡμῖν. Εἶπε, καὶ Θυμβραῖον ἀπὸ τῶν ἵππων ὤθησεν εἰς τὴν γῆν δόρατι τρώσας κατὰ τὸν ἀριστερὸν μαζόν· ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ τὸν

Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασσαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
Τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
Ὣς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤιδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
Ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα, κατ' ἰσχίον· οὐ γάρ οἱ ἵπποι
Ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ πεζὸς
Θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες·
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν· οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν

ἰσόθεον Μολίονα τὸν θεράποντα τούτου τοῦ βασιλέως· Τούτους μὲν οὖν κατέλιπον, ἐπειδὴ τῆς μάχης αὐτοὺς ἀπέπαυσαν. οἱ δὲ ἀνὰ τὸν στρατὸν πορευόμενοι ἐθορύβουν, ὥσπερ ὅταν δύο κάπροι ἐμπέσωσιν εἰς κύνας θηρατικοὺς, μεγαλοφρονοῦντες καὶ θρασυνόμενοι. οὕτως ἀπέκτεινον τοὺς Τρῶας παλινοστοῦντες· οἱ Ἕλληνες δὲ φεύγοντες τὸν ἐνδοξότατον Ἕκτορα, ἀσπασίως καὶ ἀσμένως ἀνέπνεον. τότε ἀνεῖλον . . . . . τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Μέροπος τοῦ ἀπὸ Περκώτης πόλεως, ὃς ὑπὲρ πάντας ἠπίστατο μαντείας, οὐδὲ τοὺς ἑαυτοῦ υἱοὺς ἀφίη πορεύεσθαι ἐπὶ τὸν τοὺς ἄνδρας φθείροντα πόλεμον, οἱ δὲ οὐδαμῶς αὐτῷ ἐπείθοντο, ἦγον γὰρ αὐτοὺς μοῖραι τοῦ σκοτεινοῦ θανάτου. τούτους μὲν ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως ὁ ἔνδοξος τὰ πολεμικὰ Διομήδης τῆς ψυχῆς ἀποστερήσας τὰ ἔνδοξα ὅπλα ἀφῄλετο. Ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ ἀπέκτεινε τὸν Ἱππόδαμον, καὶ τὸν Ὑπέροχον. Τότ' αὐτοῖς ἐπίσης ἐξέτεινε καὶ διέθηκε τὸν πόλεμον ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, ἐκ τῆς Ἴδης πάντ' ἀκριβῶς ὁρῶν· οὗτοι δὲ ἀλλήλους ἀπέκτεινον. Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ Τυδέως δόρατι τὸν Ἀγάστροφον ἔβαλε τὸν υἱὸν τοῦ Παίονος τὸν ἥρωα, κατὰ τὸ κοῖλον τοῦ γλουτοῦ, οὐδὲ γὰρ αὐτῷ οἱ ἵπποι ἦσαν ἐγγὺς ὥστε καταφυγεῖν, ἐβλάβη δὲ μεγάλως ἐν τῇ ψυχῇ· τούτους μὲν γὰρ ὁ θεράπων πόῤῥω κατεῖχεν, οὗτος δὲ πεζὸς ἔτρεχεν διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν ἕως ἀπώλεσε τὴν ἀγαπητὴν ψυχήν. Ὁ Ἕκτωρ δὲ ταχέως ἐθεάσατο κατὰ τὰς τάξεις, ὥρμησε δ' ἐπ' αὐτοὺς βοῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ αἱ τάξεις τῶν Τρώων ἠκολούθουν. τοῦτον δὲ θεασάμενος ἐφοβήθη ὁ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς Διομήδης, εὐθὺς δὲ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ὄντα ἔλεγε· Καθ' ἡμῶν δὴ τοῦτο τὸ βλάβος κυλίεται καὶ καταφέρεται, ὁ ἰσχυρὸς Ἕκτωρ· ἀλλ' ἄγε δὴ στῶμεν, καὶ ἀμύνωμεν μένοντες. Εἶπεν δὴ, καὶ ἀνασείσας προέπεμψε τὸ μακρὸν δόρυ, καὶ ἔπληξεν αὐτὸν, οὐδὲ ἀπέτυχεν στοχαζόμενος κατὰ τὴν κεφαλὴν, παρὰ

Ἄκρην κακκόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκὸς,
Οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ.
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ὤχετ' ἐρωὴν,
Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ κατεείσατο γαίης·
Τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
Ἐξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν·
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦτέ τοι ἄγχι
Ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧι μέλλεις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι.
Νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Τυδείδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν,
Στήλῃ κεκλιμένος, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
Ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
Αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων,
Καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς,
Ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας,

τὸ ἄκρον τῆς περικεφαλαίας· ἀπεκρούσθη δὲ ἐκ τοῦ σιδήρου ὁ σίδηρος, οὐδ᾽ ἥψατο τοῦ εὐειδοῦς σώματος, ἐκώλυσε γὰρ ἡ περικεφαλαία ἡ τριπλῆ, ἡ ἐκτεταμένον ἔχουσα τὸν λόφον, ἣν αὐτῷ δέδωκεν Ἀπόλλων ὁ καθαρός. Ὁ Ἕκτωρ δὲ ταχέως ἀμετρήτως, ἤτοι ὑπερβαλλόντως, ἀνέδραμε, συνεμίγη δὲ τῷ λαῷ· ἔστη δὲ κλιθεὶς ἐπὶ γόνυ καὶ ἐπεστηρίχθη τῇ παχείᾳ καὶ ἰσχυρᾷ χειρὶ κατὰ γῆς, τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ νὺξ σκοτεινὴ περιεκάλυψεν· ἐν ὅσῳ δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως μετὰ τὴν ὁρμὴν τοῦ δόρατος ἐπήρχετο πόῤῥω διὰ τῶν πρωταγωνιστῶν, ὅπου κατὰ γῆς αὐτῷ ἐφάνη κατενεχθὲν (ὅπου ὑπ᾽ αὐτοῦ κατηνέχθη ἐπὶ τὴν γῆν), ἐν τοσούτῳ ὁ Ἕκτωρ ἀνέπνευσεν, καὶ ἀναπηδήσας εἰς τὸ σχῆμα ὀπίσω ἀνέδραμεν εἰς τὸ πλῆθος, καὶ ἐξέφυγε τὴν θανατηφόρον σκοτεινὴν μοῖραν. δόρατι δὲ ἐφορμῶν εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης· Ἐξέφυγες νῦν δὴ τὸν θάνατον, ὦ κύον, ὄντως σοι ἐγγὺς παρεγένετο τὸ δεινὸν, νῦν δὲ δή σε ἔσωσεν Ἀπόλλων ὁ καθαρὸς, ᾧτινι ἔοικας εὔχεσθαι ἐρχόμενος εἰς τὸν κτύπον τῶν δοράτων. ὄντως δή σε καὶ μετὰ ταῦτα ἀπαντήσας ἐκπληρώσω καὶ κατεργάσομαι, εἴτις που κἀμοὶ τῶν θεῶν ἐπίκουρος ὑπάρχει· νυνὶ δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους πορεύσομαι, ὃν ἂν καταλάβω. Εἶπεν, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Παίονος τὸν ἔνδοξον τὰ πολεμικὰ . . . . . Ἀλέξανδρος δὲ ὁ ἀνὴρ τῆς καλλικόμου Ἑλένης ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως τὸν βασιλέα τῶν λαῶν ἐνέτεινεν τὸ τόξον, τῇ στήλῃ περικεκρυμμένος, καὶ κεκαλυμμένος ἐπὶ τῷ τάφῳ, ᾧ ἐνέκειτο ὁ καμὼν τοῦ Ἴλου . . . . . τοῦ παλαιοῦ βασιλέως. Οὗτος μὲν οὖν τὸν θώρακα τοῦ ἰσχυροῦ Ἀγαστρόφου ἀφῃρεῖτο ἀπὸ τοῦ στήθους, καὶ τὴν ποικιλωτάτην ἀσπίδα ἀπὸ τῶν ὤμων, καὶ τὴν στερεὰν περικεφαλαίαν. οὗτος δὲ τὸν πῆχυν τοῦ τόξου ἀνεῖλκε, καὶ ἔτρωσεν, οὐδέ γε μάταιον ἔφυγεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς τὸ βέλος, κατὰ τὸ ἐπάνω τοῦ πέλματος τοῦ δεξιοῦ ποδός· διόλου δὲ ὁ ὀϊστὸς εἰς τὴν γῆν ἐνεπάγη· οὗτος δὲ πάνυ ἡδέως γελάσας

Ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Βέβληαι, οὐδ᾽ ἅλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι,
Νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι·
Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος.
Οἵτε σε πεφρίκασι, λέονθ᾽ ὡς μηκάδες αἶγες.
Τὸν δ᾽ οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τοξότα, λωβητὴρ, κέρα ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα·
Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
Νῦν δέ μ᾽ ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.
Οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων·
Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
Ἦ τ᾽ ἄλλως ὑπ᾽ ἐμεῖο, καὶ εἴ κ᾽ ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
Ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
Τοῦ δὲ, γυναικὸς μέν τ᾽ ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαὶ,
Παῖδες δ᾽ ὀρφανικοί· ὁ δὲ αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
Πύθεται· οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες, ἠὲ γυναῖκες.
Ὣς φάτο· τοῦ δ᾽ Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἔστη πρόσθ᾽· ὁ δ᾽ ὄπισθε καθεζόμενος, βέλος ὠκὺ
Ἐκ ποδὸς εἷλκ᾽· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ᾽ ἀλεγεινή.
Ἐς δίφρον δ᾽ ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαύνειν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Οἰώθη δ᾽ Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
Ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἴκε φέβωμαι,
Πληθὺν ταρβήσας τὸ δὲ ῥίγιον, αἴκεν ἁλώω
Μοῦνος· τοὺς δ᾽ ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.

ἐκ τῆς ἐνέδρας ἀνεπήδησε, καὶ ἐπικαυχώμενος λόγον ἔλεγε· Τέτρωσαι, οὐδὲ μάταιον τὸ βέλος ἐξέφυγεν· εἴθε σοι εἰς τὸ ἔσχατον τοῦ λαγόνος τρώσας ἀφειλόμην τὴν ψυχήν· οὕτω καὶ οἱ Τρῶες ἀνέπνευσαν ἂν καὶ ἐκουφίσθησαν τῆς ταλαιπωρίας, οἵτινές σε δεδοίκασιν ὥσπερ τὸν λέοντα αἱ μηκώμειαι αἶγες. Πρὸς τοῦτον μηδὲν φοβηθεὶς εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης· Ὦ τοξότα, ὑβριστὰ, τὴν τρίχα λαμπρὲ, τὰς παρθένους περιβλέπων, εἰ μὲν δὴ κατὰ βιαίαν ἐναντίωσιν πεῖραν σχεῖν βουληθείης, οὐκ ἄν σοι χρήσιμον γένηται τὸ τόξον· · · · νῦν δέ με ἐπιξέσας καὶ τρώσας κατὰ τὸ ἐπάνω τοῦ πέλματος τοῦ ποδὸς ἐπικαυχᾷ μάτην· οὐ φροντίζω, ὥσπερ εἴ με γυνὴ τρώσειεν, ἢ παῖς μωρὸς καὶ ἀνόητος· ἀνδρὸς γὰρ ἀσθενοῦς καὶ οὐδενὸς ἀξίου βέλος (τραῦμα) οὐδεμίαν αἴσθησιν τοῖς τιτρωσκομένοις ποιεῖ. ὄντως που ἄλλος ὑπ' ἐμοῦ, καὶ ἐὰν ὀλίγου μετάσχῃ, τραῦμα σφοδρὸν ὑπάρχει, καὶ ἄψυχον αὐτίκα (ταχέως) ποιεῖ. τούτου δὲ τῆς γυναικὸς μὲν αἱ γνάθοι περιεξεσμέναι τυγχάνουσιν, οἱ παῖδες δὲ ὀρφανοὶ, αὐτὸς δὲ αἵματι τὴν γῆν βάπτων ἐρυθρὰν σήπεται, ὄρνεα δὲ μεγάλα περὶ αὐτὸν πλείω, ἢ γυναῖκες. Οὕτως εἶπεν. Ὀδυσσεὺς δὲ ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος ἐγγὺς τούτου παραγενόμενος ἔστη ἔμπροσθεν, οὗτος δὲ ὄπισθεν καθεζόμενος τὸ ταχὺ βέλος ἀνέσπα ἐκ τοῦ ποδὸς, ὀδύνη δὲ διὰ τοῦ σώματος γέγονεν ἀλγεινὴ, ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄχημα, καὶ τῷ ἡνιόχῳ ἐπέταττεν· ἱππεύειν ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς, ἤλγει γὰρ τὴν ψυχήν. ἐμονώθη δὲ ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, οὐδέ τις αὐτῷ τῶν Ἑλλήνων παρῆν, ἐπειδὴ δέος πάντας κατέσχεν. στενάξας δὲ εἶπε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μεγαλόφρονα ψυχήν· Οἴμοι, τί ἐγὼ πάθω, μέγα μὲν κακόν ἐστιν, ἐὰν φεύγω, φοβηθεὶς τὸ πλῆθος· τοῦτο δὲ χαλεπώτερον, ἐὰν ζωγρηθῶ μόνος, τοὺς ἄλλους δὲ Ἕλληνας εἰς φυγὴν ἔτρεψεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου. ἀλλὰ τί

Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Οἶδα γὰρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·
Ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τόνδε μάλα χρεὼ
Ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον·
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοὶ
Σεύονται, ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν,
Ἀμφί τε ἀΐσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον, ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
Οὔτασεν, ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξεν·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀΐσσοντα,
Δουρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ
Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ', ἠδὲ πόνοιο·
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
Τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην·

δή μοι ταῦτα ἡ ἀγαπητὴ ψυχὴ διελέχθη; ἐπίσταμαι γὰρ ὅτι δειλοὶ μὲν ἀναχωροῦσι τῆς μάχης· ὃς δ' ἂν ἀριστεύῃ καὶ ἀνδραγαθῇ ἐν τῷ πολέμῳ, τοῦτόν γε πάνυ δεῖ ἵστασθαι καρτερῶς καὶ γενναίως, εἴτ' ἐτρώθη, εἴτ' ἔτρωσεν ἄλλον. Ἕως οὗτος ταῦτα διελογίζετο κατὰ τὸ λογιστικόν τε καὶ τὴν ψυχὴν, ἐν τούτῳ ἐπῆλθον αἱ τάξεις τῶν ὁπλιτῶν Τρώων, συνήλασαν δὲ καὶ περιεκύκλωσαν ἐν τῷ μέσῳ, βλάβος ἐν ἑαυτοῖς κατασκευάζοντες· ὥσπερ δὲ ὅταν κύνες καὶ ἀκμαῖοι νεανίαι κάπρον καταδιώκωσιν, οὗτος δὲ ἐξέρχεται ἐκ βαθέος καὶ μεγάλου δρυμοῦ συμπαρατρίβων τὸν λευκὸν ὀδόντα ἐν ταῖς καμπύλαις σιαγόσιν, περὶ αὐτόν τε ὁρμῶσιν, καὶ ψόφος ὑπὸ τῶν ὀδόντων ἀποτελεῖται, οὗτοι δὲ εὐθὺς παραμένουσιν καίπερ ὄντα φοβερόν· οὕτω δὴ τότε περὶ τὸν Ὀδυσσέα τὸν φίλον τοῦ Διὸς ὥρμων οἱ Τρῶες. Οὗτος δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄμεμπτον Δηϊοπίτην ἔτρωσεν ὑπεράνω τοῦ ὤμου, ἐπιπηδήσας δόρατι ὀξεῖ· μετὰ ταῦτα δὲ τὸν Θόωνα, καὶ τὸν Ἔννομον ἀπέκτεινεν, εἶτα τὸν Χερσιδάμαντα ἐκ τῶν ἵππων ὁρμῶντα, δόρατι κατὰ τὸ ὑπογάστριον, ὑποκάτω τῆς ὀμφαλοὺς ἐχούσης ἀσπίδος ἔτρωσεν· οὗτος δὲ καταπεσὼν εἰς τὸν χοῦν ἐδράξατο τῆς γῆς τῇ δρακί. Τούτους μὲν οὖν κατέλιπεν· αὐτὸς δὲ Χάροπα τὸν υἱὸν τοῦ Ἱππάσου ἔτρωσε δόρατι, αὐτάδελφον τοῦ εὐγενοῦς Σώκου· τούτῳ δὲ βοηθήσων ἐπήρχετο Σῶκος, ἀνὴρ ἴσος θεῷ, ἔστη δὲ πάνυ πλησίον παραγενόμενος, καὶ εἶπεν λόγον πρὸς αὐτόν· Ὦ πολύμνητε Ὀδυσσεῦ, ἀκόρεστε μηχανῆς τε καὶ ἀπάτης, καὶ πόνου, σήμερον, ἢ δυσὶν υἱοῖς τοῦ Ἱππάσου ἐπικαυχήσῃ, ἄνδρας τοιούτους ἀνελὼν καὶ τὰ ὅπλα ἀφελόμενος, ἢ ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ δόρατος πληγεὶς ἀπολέσῃς ἂν τὴν ψυχήν. Οὕτως εἰπὼν ἔβαλεν κατὰ τὴν πανταχόθεν ἴσην ἀσπίδα· διῆλθεν μὲν οὖν διὰ τῆς

Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασσε
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεὺς, ὅ οἱ οὔτι βέλος κατὰ καίριον ἦλθεν
Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἆ δεῖλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ἤτοι μέν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ· καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει·
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
Ἆ δεῖλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
Ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·
Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς εἷλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτὸς,

λαμπρᾶς ἀσπίδος τὸ ἰσχυρὸν δόρυ, καὶ διὰ τοῦ ποικίλως κατεσκευασμένου θώρακος ἐνήρμοστο καὶ ἐστήρικτο . . . . οὐδέ τι εἴασεν ἡ πολεμικὴ Ἀθηνᾶ εἰσδῦναι, καὶ μιγῆναι τοῖς ἐντὸς τοῦ ἀνδρός· ἔγνω δὲ Ὀδυσσεὺς ὅτι οὐκ ἐπῆλθεν αὐτῷ τὸ δόρυ εἰσκαίριον καὶ θανάσιμον. ὀπίσω δὲ ἀνακάμψας πρὸς τὸν Σῶκον εἶπεν λόγον· Ὦ ἄθλιε, ὄντως που πάνυ καταλαμβάνει σε φθορὰ ἀφανιστική· ἐμὲ μέντοι ἀπέπαυσας μάχεσθαι ἐπὶ τοὺς Τρῶας, σοὶ δὲ ἐγὼ ἐν ταῦθα οἴομαι φόνον καὶ θανατηφόρον σκοτεινὴν μοῖραν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἔσεσθαι, δαμασθέντα δὲ καὶ ἀποθανόντα ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ δόρατος καύχημα ἐμοὶ δώσειν, τὴν ψυχὴν δὲ τῷ ἐνδόξους ἵππους ἔχοντι Ἅιδῃ. Εἶπεν, καὶ οὗτος μὲν εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσας ᾤχετο φεύγων, τούτῳ δὲ μεταστραφέντι ἐνέπηξε τὸ δόρυ, εἰς τὸ μετάφρενον μεταξὺ τῶν ὤμων, διὰ τοῦ στήθους δὲ ἐξεπέρασε, ἐψόφησε δὲ καταπεσών. Ὀδυσσεὺς δὲ ὁ ἔνδοξος ἐπεκαυχήσατο λέγων· Ὦ Σῶκε υἱὲ τοῦ Ἱππάσου τοῦ συνετοῦ καὶ πολεμικοῦ (ἱππικοῦ), ἔφθη καταλαβόν σε τὸ τέλος τοῦ θανάτου, οὐδὲ διέφυγες· ἆ κακόδαιμον· οὐδαμῶς σοί γε ὁ πατὴρ καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκλείσουσι, καίπερ ἀποθανόντι, ἀλλ᾽ ὄρνεα μεγάλα ὠμοβόρα ἑλκύσουσί σε περιβαλόντα πτερὰ πυκνά· ἐμὲ δὲ ἐπειδὰν ἀποθάνω κηδεύσουσιν οἱ ἐνδοξότατοι Ἕλληνες. Οὕτως εἰπὼν τὸ ἰσχυρὸν δόρυ τοῦ συνετοῦ Σώκου ἐξεῖλκε τοῦ σώματος, καὶ τῆς ὀμφαλοῦς ἐχούσης ἀσπίδος· αἷμα δὲ αὐτῷ ἐκβληθέντος ἀνεχεῖτο, ἐλύπει δὲ τὴν ψυχήν. Οἱ Τρῶες δὲ οἱ μεγαλόψυχοι ἐπειδὴ ἐθεάσαντο τὸ αἷμα τοῦ Ὀδυσσέως, παρακελευόμενοι καὶ προτρέποντες κατὰ τὸν στρατὸν ἐπ᾽ αὐτὸν πάντες ὥρμησαν. οὗτος δὲ εἰς τοὐπίσω ἀνεχώρει, ἐκάλει δὲ τοὺς φίλους. Τρὶς μὲν οὖν ἐβόησεν ὅσον ἐχώρει ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἤτοι αὐτοῦ, τρὶς δὲ ᾔσθετο φωνοῦντος Με-

Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετο φωνὴ,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
Δείδω, μή τι πάθῃσι μετὰ Τρώεσσι μονωθεὶς,
Ἐσθλὸς ἐὼν, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν ῥ' ἔβαλ' ἀνὴρ
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
Φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν,
Ἐν νέμεϊ σκιερῷ. ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
Σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
Ὣς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον·
Στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος·
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
Χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα·

νέλαος ὁ πολεμικός· ταχέως δὲ πρὸς τὸν Αἴαντα ἐφώνει πλησίον ὄντα· Ὦ Αἶαν ἐκ τοῦ Διὸς καταγόμενε, υἱὲ τοῦ Τελαμῶνος, ἡγεμὼν τοῦ λαοῦ, ἡ φωνὴ τοῦ καρτεροῦ Ὀδυσσέως μὲ περιήχησε, τούτῳ ὁμοία, ὥσπερ εἰ βιάζοιντο αὐτὸν μόνον ὄντα οἱ Τρῶες, ἀποχωρίσαντες ἐν τῇ ἰσχυρᾷ μάχῃ· ἀλλ' ἴωμεν κατὰ τὸ πλῆθος, κρεῖσσον γάρ ἐστι βοηθῆσαι· δέδοικα μή τι πάθῃ ἐν Τρωσὶν μόνος καταλειφθεὶς, ἀνδρεῖος ὑπάρχων, μεγάλη δὲ ὑστέρησις γένηται τοῖς Ἕλλησιν. Οὕτως εἰπὼν αὐτὸς, μὲν προηγεῖτο, οὗτος δὲ συνείπετο ἀνὴρ ἴσος θεῷ. εὗρον μετὰ ταῦτα Ὀδυσσέα τὸν φίλον τοῦ Διὸς, περὶ αὐτὸν δὲ οἱ Τρῶες ἐπήεσαν. ὥσπερ δὲ θῶες φονικοὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν περὶ ἔλαφον κερασφόρον τετρωμένον, ὃν δὴ ἔτρωσεν ἀνὴρ οἰστῷ ἀπὸ νευρᾶς, καὶ τοῦτον μὲν διέφυγεν ποσὶν φυγῇ τρέχων, ἕως οὗ τὸ αἷμα θερμὸν ᾖ καὶ τὰ γόνατα ὁρμῶσιν, ἐπειδὴ δὲ τοῦτον δαμάσει ὁ ταχὺς οϊστὸς, οἱ ὠμοβόροι θῶες αὐτὸν ἐν τοῖς ὄρεσι κατεσθίουσιν ἐν νέμει δασεῖ καὶ κατασκίῳ· λέοντά τε ἐπήγαγεν ἡ τύχη βλαπτικὸν, καὶ οἱ μὲν θῶες αὐτὸν ἐφοβήθησαν καὶ ἔφυγον, οὗτος δὲ ἐσθίει· οὕτω δὴ τότε περὶ τὸν συνετὸν καὶ πολύτροπον Ὀδυσσέα οἱ Τρῶες ἐπήεσαν πολλοί τε καὶ ἰσχυροί· οὗτος δὲ ὁ ἥρως ὁρμῶν τῷ ἑαυτοῦ δόρατι ἀπεσόβει τὴν ἀνηλεῆ καὶ χαλεπὴν ἡμέραν. Ὁ Αἴας δὲ πλησίον παρεγένετο, βαστάζων ἀσπίδα καθάπερ πύργον, ἔστη δὲ χωρὶς, οἱ Τρῶες δὲ σὺν δέει ἔφυγον ἄλλοσε ἄλλος. Τοῦτον μὲν οὖν Μενέλαος ὁ πολεμικὸς ἐξήγαγεν ἀπὸ τοῦ πλήθους κατέχων (κρατῶν) ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἕως ὁ θεράπων πλησίον ἤγαγε τοὺς ἵππους. ὁ Αἴας δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐπιπηδήσας ἀπέκτεινε τὸν Δόρυκλον τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου τὸν νόθον, μετὰ ταῦτα δὲ τὸν Πάνδοκον ἔτρωσεν, ἔτρωσεν δὲ τὸν Λύσανδρον, καὶ τὸν Πύρα-

Οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
Χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
Πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
Ὡς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· οὐδέ πω Ἕκτωρ
Πεύθετ'· ἐπεί ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
Ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῇ ῥα μάλιστα
Ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει,
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων
Ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε· νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας·
Οὐδ' ἂν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοὶ,
Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
Μήπως μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν·
Αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·

σον, καὶ τὸν Πυλάρτην. ὥσπερ δὲ ἡνίκα ποταμὸς πλημμύρων εἰς τὸ πεδίον κατέρχεται, χειμάῤῥους ἀπὸ τῶν ὀρέων, ἐπειγόμενος τῷ ὑετῷ τοῦ Διὸς, πολλὰς δὲ δρῦς ξηρὰς, πολλὰς δὲ πεύκας παρασύρει, πολὺν δὲ συρφετὸν εἰς τὴν θάλασσαν ἐμβάλλει· οὕτως Αἴας ὁ λαμπρὸς ἐπέβαινε συνταράσσων τότε τὸ πεδίον, διχοτομῶν τούς τε ἵππους καὶ τοὺς ἄνδρας· οὐδέπω ὁ Ἕκτωρ ᾔσθετο, ἐπειδὴ ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς μάχης ἁπάσης ἐπολέμει παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σκαμάνδρου, ᾗ δὴ μάλιστα ἔπιπτον αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀνδρῶν, βοὴ δὲ ἄπαυστος ἠγέρθη περὶ τὸν μέγαν Νέστορα, καὶ τὸν πολεμικὸν Ἰδομενέα. Ὁ Ἕκτωρ μὲν οὖν τούτοις συνανεστρέφετο, δεινὰ καὶ χαλεπὰ πράττων δόρατι καὶ ἱππικῇ, τῶν νέων δὲ τὰς τάξεις καθῄρει καὶ ἐξεκένου· οὐδέπω ἀνεχώρουν ἂν τῆς ὁδοῦ, ἤτοι τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους ὁρμῆς καὶ προθυμίας, οἱ ἐνδοξότατοι Ἕλληνες, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ὁ ἀνὴρ τῆς καλλικόμου Ἑλένης ἀπέπαυσεν ἀνδραγαθοῦντα Μαχάονα τὸν βασιλέα τοῦ λαοῦ, τρώσας οἰστῷ τρεῖς γωνίας ἔχοντι κατὰ τὸν ὦμον τὸν δεξιόν· περὶ τούτου δὴ ἐφοβήθησαν οἱ εὐτόλμου ἰσχύος πνέοντες Ἕλληνες, μήπως αὐτὸν τοῦ πολέμου μεταβαλόντος, ἤτοι ἐπὶ θατέρου μέρους τῆς ῥοπῆς γενομένης, ἀποκτείνειεν· εὐθέως δὲ ὁ Ἰδομενεὺς ἐφώνει πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Νέστορα· Ὦ Νέστορ υἱὲ τοῦ Νελέως δόξα μεγάλη τῶν Ἑλλήνων, ἄγε δὴ ἐπίβηθι τοῦ σοῦ δίφρου, παραβαινέτω δέ σοι καὶ ὁ Μαχάων· ἔλαυνε δὲ ὅσον τάχος τοὺς μονώνυχας ἵππους ἐπὶ τὰς ναῦς, ἀνὴρ γὰρ ἰατρὸς ἀντάξιός ἐστιν πολλῶν ἄλλων ἐκτέμνειν καὶ ἐξέλκειν οἰστοὺς, καὶ ἐπιτιθέναι φάρμακα πραΰντικά. Οὕτως εἶπεν, ὑπήκουσε δὲ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· εὐθέως δὲ ἐπέβη τῶν ἑαυτοῦ ὀχέων, παρέβαινε δὲ αὐτῷ καὶ Μαχάων ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ ἀμέμπτου ἰατροῦ,

Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαὼς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν·
Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρματ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
Ἱππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
Ἀλλήλους ὀλέκουσι· βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Μάστιγι λιγυρῇ. τοὶ δὲ πληγῆς ἀΐοντες.
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας. αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
Ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός·
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσε·
Στῆ δὲ ταφὼν, ὄπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἑπταβόειον.
Τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλῳ, θηρὶ ἐοικὼς,
Ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.

ἐμάστιξε δὲ ὥστε ἐλαύνειν, οἱ δὲ οὐκ ἄκοντες ἔτρεχον ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς, ἐκεῖσε γὰρ ἰέναι ἀρεστὸν ἦν τῇ ψυχῇ. Κεβριόνης δὲ τοὺς Τρῶας θορυβουμένους ἐθεάσατο, παραβεβηκὼς τῷ Ἕκτορι, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν λόγον· Ὦ Ἕκτορ, ἡμεῖς μὲν ἐνταῦθα τοῖς Ἕλλησι σύνειμεν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ κακοήχου πολέμου, οἱ ἄλλοι δὲ Τρῶες συνταράσσονται ὁμοῦ ἵπποι τε καὶ αὐτοί· Αἴας δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος ταράσσει, καλῶς δὲ αὐτὸν ἔγνων· τὴν γὰρ πλατεῖαν ἀσπίδα ἔχει περὶ τοὺς ὤμους. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐκεῖσε τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὀχήματα ἐλαύνωμεν, ὅπου μάλιστα οἱ ἱππεῖς καὶ οἱ πεζοὶ χαλεπὴν ἔριν μέσον ἀλλήλων κινήσαντες, ἀλλήλους ἀναιροῦσι, βοὴ δὲ ἄπαυστος ἐγέρθη. Οὕτω δὴ εἰπὼν ἐμάστιξεν τὰς ὡραιότριχας ἵππους . . . .
ῥαδίως καὶ ταχέως ἔφερον τὸ ταχὺ ἅρμα ἐπὶ τοὺς νεκροὺς καὶ τὰς ἀσπίδας, αἵματι δὲ ὁ ἄξων κάτωθεν ἅπας διεβρέχετο, καὶ αἱ περὶ τὸν δίφρον περιφέρειαι, ἃς δὴ ῥανίδες ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῆς ποδηλασίας τῶν ἵππων ἔῤῥαινον, καὶ αἱ ἀπὸ τῶν περικειμένων σιδήρων τῶν τροχῶν· οὗτος δὲ ἐφίετο εἰσελθεῖν εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν, καὶ τρέψαι ἐπιπηδήσας, ἐνέβαλε δὲ θόρυβον χαλεπὸν τοῖς Ἕλλησιν, ἧσσον δὲ βολῆς δόρατος ἀνεχώρει. οὗτος δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἀνδρῶν ταῖς τάξεσιν ἐπετίθετο δόρατι, καὶ ξίφει, καὶ μεγάλοις χειροπληθέσιν λίθοις· τοῦ Αἴαντος δὲ τοῦ υἱοῦ τοῦ Τελαμῶνος ἐξέφευγε τὴν μάχην. ὁ Ζεὺς δὲ ὁ πατὴρ ὁ ἐν ὕψει τὴν καθέδραν ἔχων, ἐνέβαλε τῷ Αἴαντι φόβον· ἔστη δὲ ἐκπλαγεὶς, ὄπισθεν δὲ ἔβαλεν τὴν ἑπτάβυρσον ἀσπίδα, σὺν δέει δὲ ἀνεχώρει ἐπιτηρήσας ἐπὶ τοῦ πλήθους, ὅμοιος θηρίῳ εἰς ἑκάτερα μεταστρεφόμενος καὶ τὸ φεύγειν καὶ τὸ ὁρμᾶν· . . . . ὥσπερ δὲ λέοντα πυροειδῆ

Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
Οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων,
Ἰθύει· ἀλλ' οὔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίον ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ·
Ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
Ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ', ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
Νωθὴς, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγῃ,
Κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
Τύπτουσιν ῥοπάλοισι· βίη δέ τι νηπίη αὐτῶν,
Σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
Ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
Αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·
Πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
Ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν, ὅρμενα πρόσσω,
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν·
Ἐν γαίῃ ἵσταντο· λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,

ἀπὸ ἐπαύλεως βοῶν ἀπεδίωξαν κύνες καὶ ἄνδρες ἀγροῖκοι, οἵτινες οὐκ ἐῶσιν αὐτὸν ἐξελέσθαι τὸ λίπος τῶν βοῶν, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς γρηγοροῦντες, οὗτος δὲ κρεάτων ἐπιθυμῶν ὁρμᾷ, ἀλλ' οὐδὲν πράττει· πυκνὰ γὰρ ἀκόντια ἐναντιον ὁρμῶσιν ἀπὸ χειρῶν εὐτόλμων, καὶ αἱ καιόμεναι δέσμαι τῶν ξύλων, ἅστινας φοβεῖται, καίπερ ὁρμῶν, ἕωθεν δὲ μακρὰν ὑπεχώρησε τεθλιμμένῃ ψυχῇ· οὕτως Αἴας τότε λελυπημένος κατὰ ψυχὴν ἀπὸ τῶν Τρώων ἀνεχώρει πάνυ ἄκων, ἐφοβεῖτο γὰρ περὶ τῶν νεῶν τῶν Ἑλλήνων. ὥσπερ δὲ ὅτε ὄνος παρὰ σπόριμα (παρὰ πεδίον καρποφόρον) πορευόμενος ἐβιάσατο παῖδας, νωθρός τε καὶ βραδὺς, ᾧ δὴ πολλαὶ βακτηρίαι περὶ ἑκατέρου μέρους κατεκλάσθησαν, ἐθάδι ὄντι πάντοτε τύπτεσθαι, καὶ εἰσελθὼν κόπτει τὸ καλῶς αὐξηθὲν λήϊον, οἱ παῖδες δὲ τύπτουσιν αὐτὸν βακτηρίαις, νηπιαρὰ δὲ αὐτῶν ἡ ἰσχὺς, καὶ μόλις ἐξήγαγον, ἐπειδὴ ἐχορτάσθη τροφῆς· οὕτω τότε δὴ τὸν μέγαν Αἴαντα τὸν υἱὸν τοῦ Τελαμῶνος οἱ μεγαλόφρονες Τρῶες καὶ οἱ πόῤῥωθεν κεκλημένοι βοηθοὶ, βάλλοντες δόρασιν κατὰ τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος ἀεὶ ἐπῄεσαν. ὁ Αἴας δὲ ποτὲ μὲν ἐμέμνητο τῆς πολεμικῆς ὁρμῆς τε καὶ ἰσχύος, αὖθις ὑποστρέφων, καὶ κατεκώλυεν τὰς τάξεις τῶν ἱππικῶν Τρώων, ποτὲ δὲ εἰς φυγὴν ἐστρέφετο, . .

. . . .

μεταξὺ δὲ τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων αὐτὸς ὥρμα ἑστηκὼς, τὰ δὲ δόρατα ἀπὸ χειρῶν εὐτόλμων, ἄλλα μὲν ἐν τῇ μεγάλῃ ἀσπίδι ἐπήγνυντο εἰς τὸ πρόσω ὁρμώμενα, πολλὰ δὲ καὶ μεταξὺ πρὸ τοῦ ἅψασθαι τοῦ λευκοῦ σώματος εἰς γῆν πίπτοντα ἵσταντο, ἐπιθυμοῦντα σώματος κορεσθῆναι. Τοῦτον δ' οὖν ὡς ἶδεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος ὁ Εὐρύπυλος ἐπει-

Εὐρύπυλος, πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι·
Στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
Εἷλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
Δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἕ φημὶ
Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν·
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
Πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
Ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν·
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Εἱστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηῒ,
Εἰσορόων πόνον αἰπὺν, ἰῶκά τε δακρυόεσσαν·
Αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπε,
Φθεγξάμενος παρὰ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας,

γόμενον βέλεσι πυκνοῖς, ἔστη δὴ παρ' αὐτὸν ἐλθὼν, καὶ ἔβαλε δόρατι λαμπρῷ, καὶ ἔτρωσε τὸν υἱὸν τοῦ Φαυσίου τὸν Ἀπισάονα τὸν βασιλέα τοῦ λαοῦ κατὰ τὸ διαφράσσον σπλάγχνον, εὐθέως δὲ τὰ γόνατα ὑποδιέλυσεν· Εὐρύπυλος δὲ ἐφώρμησε καὶ ἀφῃρεῖτο τὰ ὅπλα ἀπὸ τῶν ὤμων. Τοῦτον δ' οὖν ὡς ἴδεν Ἀλέξανδρος ὁ τὸ εἶδος παρόμοιος τοῖς θεοῖς τὰ ὅπλα ἀφαιρούμενον τοῦ Ἀπισάονος, εὐθέως τὸ τόξον εἷλκεν ἐπὶ τὸν Εὐρύπυλον, καὶ ἔτρωσεν αὐτὸν κατὰ τὸν μηρὸν ἰῷ τὸν δεξιὸν, συνετρίβη δὲ ὁ κάλαμος, οἷον τὸ βέλος, ἐβάρυνεν δὲ τὸν μηρὸν, ὀπίσω δὲ εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν φίλων ἀνεχώρει, ἐκφεύγων τὴν θανατηφόρον μοῖραν, ἐβόησε δὲ τρανῶς καὶ ἐξακούστως τοῖς Ἕλλησι φωνῶν. Ὦ φίλοι ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων στῆτε συστραφέντες, καὶ ἀποκρούσατε τὴν ἀνηλεῆ καὶ θανατηφόρον μοῖραν τῷ Αἴαντι, ὃς βέλεσιν ἐπείγεται, οὐδὲ οἴομαι αὐτὸν φυγεῖν ἐκ τοῦ κακοήχου πολέμου, ἀλλὰ πάνυ ἐναντίον μένετε περὶ τὸν μέγαν Αἴαντα τὸν υἱὸν τοῦ Τελαμῶνος. Οὕτως εἶπεν ὁ Εὐρύπυλος τετρωμένος. οὗτοι δὲ ἐγγὺς αὐτοῦ παρεγένοντο κλίναντες τὰς ἀσπίδας καὶ προσερείσαντες τοῖς ὤμοις, καὶ τὰ δόρατα ἄνω κρατοῦντες· τούτων δὲ ἐναντίον ἦλθεν ὁ Αἴας, ἔστη δὲ μεταστραφεὶς, ἐπειδὴ παρεγένετο εἰς τὸ πλῆθος τῶν φίλων. Οὕτως οὗτοι μὲν ἐμάχοντο, ὡς χρῆμα πυρὸς καιομένου· τὸν Νέστορα δὲ ἐξέφερον ἀπὸ τοῦ πολέμου αἱ ἐκ τῆς Νηλέως ἀγέλης ἵπποι ἱδρῶτι περιρρέομεναι, ἦγον δὲ καὶ Μαχάονα τὸν βασιλέα τοῦ λαοῦ. τοῦτον δὲ θεασάμενος ἐγνώρισεν ὁ ἐνδοξότατος ταχύπους Ἀχιλλεὺς, ἵστατο γὰρ ἐπὶ τῇ πρύμνῃ τῆς μεγάλης εὐρείας νεὼς βλέπων τὴν μεγάλην ταλαιπωρίαν, καὶ τὴν δακρύων γέμουσαν δίωξιν· τάχιστα δὲ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον τὸν Πάτροκλον εἶπε καλέσας (φωνήσας) ἀπὸ τῆς νεώς· οὗτος δὲ ἀκούσας ἐκ τῆς σκηνῆς ἐξῆλθεν ὅμοιος τῷ Ἄρεϊ, ἀρ-

Ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή·
Τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Δῖε Μενοιτιάδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Νῦν οἴω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
Λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
Ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
Ἦτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
Τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
Ἵπποι γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ·
Βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,
Αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·
Ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
Ἐξ ὀχέων· τοὶ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
Στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,
Τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεὺς,
Θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἣν οἱ Ἀχαιοὶ
Ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων·
Ἥ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
Καλὴν, κυανόπεζαν, ἐΰξοον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
Χάλκειον κάνεον· ἐπὶ δὲ κρόμυον ποτῷ ὄψον,
Ἠδὲ μέλι χλωρὸν, παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν·

χὴ δ' ἄρα κακοῦ ἦν αὐτῷ. Πρὸς τοῦτον πρότερος εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς υἱὸς τοῦ Μενοιτίου· Τίποτέ με καλεῖς, ὦ Ἀχιλλεῦ; τίς δέ σοι χρεία ἐμοῦ; Πρὸς τοῦτον δὲ μετὰ ταῦτ' ἀπεκρίνετο ὁ ἐνδοξότατος ταχύπους Ἀχιλλεύς· Ἐνδοξότατε υἱὲ τοῦ Μενοιτίου τῇ ἐμῇ πεφιλημένε ψυχῇ, νυνὶ ὑπολαμβάνω στήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας περὶ τὰ ἐμὰ γόνατα παρακαλοῦντας· χρεία γὰρ καταλαμβάνει οὐκέτι χορητή· ἀλλ' ἄπιθι νῦν, ὦ Πάτροκλε φίλε τοῦ Διός, ἐρώτησον τὸν Νέστορα, τίνα τοῦτον ἄγει τετρωμένον ἐκ τοῦ πολέμου, τὰ μὲν ὄπισθεν παντελῶς τῷ Μαχάονι ὅμοιός ἐστι τῷ υἱῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὸ πρόσωπον δὲ τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἴδον· αἱ γὰρ ἵπποι μὲ παρέδραμον εἰς τὸ πρόσω ὁρμῶσαι. Οὕτως εἶπε. Πάτροκλος δὲ ὑπήκουσε τῷ ἀγαπητῷ φίλῳ, ὥρμησε δὲ τρέχειν ἐπὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων. οὗτοι δὲ ὁπηνίκα ἀφίκοντο εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Νηλέως, αὐτοὶ μὲν δὴ κατέβησαν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν πολλοὺς βόσκουσαν καὶ τρέφουσαν, τοὺς ἵππους δὲ ἔλυσεν ἐκ τοῦ ὀχήματος ὁ Εὐρυμέδων ὁ θεράπων τοῦ γέροντος· οὗτοι δὲ τὸν ἱδρῶτα ἐξήραινον ἀπὸ τῶν χιτώνων πρὸς τὸν ἄνεμον ἐπιστραφέντες παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης· μετὰ ταῦτα δὲ ἐλθόντες εἰς τὴν σκηνὴν ἐκάθισαν ἐπὶ ταῖς καθέδραις. τούτοις ἐσκεύασεν ἡ καλλίκομος Ἑκαμήδη κυκεῶνα, ἤτοι πόμα ἐκ πολλῶν σκευαζόμενον, ἣν ἔλαβεν ἐκ τῆς Τενέδου ὁ γέρων, ὅτε Ἀχιλλεὺς ἐξεπόρθησεν αὐτὴν, θυγατέρα οὖσαν Ἀρσινόου τοῦ μεγαλοψύχου, ἣν αὐτῷ οἱ Ἕλληνες ἔδωκαν ἔκκριτον, διότι ἄριστος πάντων ἐν βουλῇ ἦν· Αὕτη πρῶτον μὲν αὐτοῖς ἐξέτεινεν ἔμπροσθεν τράπεζαν περικαλλῆ, κυανόποδα (κυανοῦν ἔχουσαν τὸν ἔξωθεν κύκλον) καλῶς ἐξεσμένην, ἐπ' αὐτῇ δὲ χαλκοῦν κανίσκιον, ἐπ' αὐτῷ δὲ κρόμυον, ὄψον τῇ πόσει, καὶ μέλι νέον, παρ' αὐτὰ δὲ τὸ λεπτὸν τοῦ ἱεροῦ ἀλεύρου, ἤτοι ἄρτον, παρ' αὐτὰ δὲ ποτήριον εὐειδὲς, ὅπερ

Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς,
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
Χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν·
Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
Πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ, εἰκυῖα θεῇσιν,
Οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν
Κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε·
Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγεν·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
Οὐχ' ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις
Αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι,
Ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Γιγνώσκω· ὁρόω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
Νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ.
Εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
Δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τοι οἶδεν
Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν; οἱ γὰρ ἄριστοι
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.

ἐκ τοῦ οἴκου ἐκόμισεν ὁ γέρων, ἥλοις χρυσοῖς καθηλωμένον, ὦτα δὲ αὐτοῦ ἦσαν τέσσαρα, περὶ ἕκαςον δὲ δύο περιστεραὶ χρυσαῖ ἐνέμοντο, δύο δὲ ὑποκάτω ἦσαν πυθμένες (δύο δὲ ἄλλαι ὑποπυθμένιαι ἦσαν). Ἄλλος μὲν οὖν πρεσβύτης μόλις ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐκίνει πεπληρωμένον ὄν· ὁ γέρων δὲ Νέστωρ ἄνευ κόπου ἦρεν· ἐν τούτῳ δὴ αὐτοῖς ἐτάραξε ποτὸν ἡ ταῖς θεαῖς ὁμοία γυνὴ οἴνῳ παλαιῷ, ἐπ' αὐτῷ δὲ κυρὸν αἴγειον ἔτριψεν τριπτῆρι σιδηρῷ, ἐπὶ τούτῳ δὲ ἄλευρα λευκὰ ἔπασε· πίνειν δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ἐσκεύασεν τὸν κυκεῶνα. Οὗτοι δ' οὖν ἐπειδὴ πίνοντες ἀφῆκαν τὴν πολλὴν ξηρότητα ἔχουσαν δίψαν, λόγοις εὐφραίνοντο πρὸς ἀλλήλους ὁμιλοῦντες. Πάτροκλος δὲ ἐπέστη ταῖς θύραις ὁ ἴσος θεῷ ἀνήρ· τοῦτον δὲ θεασάμενος ὁ γέρων, ἀνέστη ἀπὸ τοῦ λαμπροῦ θρόνου, εἰσῆγε δὲ κρατήσας ἀπὸ τῆς χειρὸς, καθίσαι δὲ ἐκέλευσεν. ὁ Πάτροκλος ἀφ' ἑτέρου μέρους ἠρνεῖτο, καὶ λόγον εἶπεν· Οὐκ ἔστιν ὥρα τοῦ καθῆσθαι, ὦ ἐνδοξότατα τεθραμμένε γέρον, οὐδὲ καταπείσεις με· αἰδοῦς τε καὶ ἐντροπῆς ἄξιός ἐστιν ὅς με ἔπεμψεν ἐρωτῆσαι καὶ μαθεῖν, τίνα τοῦτον ἄγεις τετρωμένον· ἀλλὰ δὴ κἀγὼ γινώσκω· ὁρῶ γὰρ Μαχάονα τὸν βασιλέα τοῦ λαοῦ. νῦν δὲ πάλιν μηνυτὴς πορεύσομαι τῷ Ἀχιλλεῖ λέξων τὸν λόγον· καλῶς δὲ σὺ οἶδας, ὦ γέρον ἐνδοξότατα τεθραμμένε, οἷος ἐκεῖνός ἐστιν ἀνὴρ χαλεπὸς, ἴσως ἂν αἰτιῷτο καὶ τὸν μηδὲν πταίοντα. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπεκρίνετο μετὰ ταῦτα ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἱππικὸς Νέστωρ· τί δή ποτε οὕτως Ἀχιλλεὺς ἐλεεῖ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων ὅσοι βέλεσι τέτρωνται; οὐδέτι ἐπίσταται ὅση θλίψις ἠγέρθη κατὰ τὸν στρατόν; οἱ ἄριστοι γὰρ κεῖνται ἐν ταῖς ναυσὶν πόῤῥωθεν καὶ ἔγγυθεν τετρωμένοι· βέβληται μὲν ὁ ἰσχυρὸς Διομήδης

Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ·
Τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
Ἰῷ ἀπὰι νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
Ἐσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει·
Ἦ μένει εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλασσης,
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηΐοιο θέρωνται;
Αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμοὶ ἶς
Ἔσθ', οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη,
Ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα,
Ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
Ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν,
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι.
Κάδδ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται·
Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·
Ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
Πάσας θηλείας· πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
Καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω,
Ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
Οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
Κήρυκες δ' ἐλίγαινον, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Τοὺς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες,

ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, τέτρωται δὲ ὁ κατὰ πόλεμον ἔνδοξος Ὀδυσσεὺς, καὶ ὁ Ἀγαμέμνων· τέτρωται δὲ ὁ Εὐρύπυλος κατὰ τὸν μηρὸν ἰῷ· τοῦτον δὲ ἄλλον ἐγὼ νῦν ἐξήγαγον ἀπὸ τοῦ πολεμου οἴστῳ, ἀπὸ νευρᾶς τετρωμένον· ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ ἀνδρεῖος (ἀγαθὸς) ὢν, οὐ φροντίζει τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ ἐλεεῖ· ἢ μένει ἕως ἂν αἱ ταχεῖαι νῆες ἐγγὺς τῆς θαλάσσης παρὰ γνώμην τῶν Ἑλλήνων καῶσι (καίωνται) πυρὶ πολεμίῳ καὶ ἀφανιστικῷ, καὶ ἡμεῖς ἀναιρώμεθα ἐφεξῆς; οὐ γὰρ ἐμοὶ δύναμίς ἐστιν, οἵα πρότερον ἦν ἐν τοῖς κεκαμμένοις μέλεσιν· εἴθε οὕτως ἀκμάζοιμι, ἡ ἰσχὺς δέ μοι βέβαιος εἴη, ὥσπερ ὅτε τοῖς Ἠλείοις καὶ ἡμῖν ἔρις ἐγένετο ἕνεκα τῆς βοηλασίας, ὁπηνίκα ἐγὼ ἀπέκτεινα τὸν Ἰτυμονέα τὸν ἀνδρεῖον υἱὸν τοῦ Ὑπερόχου, ὃς ἐν τῇ Ἤλιδι κατῴκει, ἀντίποινα καὶ οἷον ἀνθαρπάγματα ἁρπάζων· οὗτος δὲ βοηθῶν ταῖς ἑαυτοῦ βουσὶν ἐτρώθη ἐν πρώτοις (πρῶτος) δόρατι ἀπὸ τῆς ἐμῆς χειρός· κατέπεσε δὲ, τὸ πλῆθος δὲ τῶν ἀγροίκων πάνυ ἐφοβήθη· λείαν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου ἀπηγάγομεν ἀθρόως πολλὴν, πεντήκοντα ἀγέλας βοῶν, τοσαῦτα δὲ ποίμνια προβάτων, τοσαῦτα δὲ χοίρων χοιροποιμένια, τοσαῦτα δὲ ποίμνια πλατέα αἰγῶν· ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν πεντήκοντα, πάσας θηλείας, πολλαῖς δὲ ὑπῆσαν πῶλοι· καὶ ταῦτα μὲν ἠγάγομεν εἰς τὴν Πύλον τοῦ Νηλέως, εἰς τὴν πόλιν νύκτωρ, ἔχαιρεν δὲ κατὰ διάνοιαν ὁ Νηλεὺς, διότι ἔτυχέ μοι πολλὰ νέῳ ἀπελθόντι εἰς τὸν πόλεμον· κήρυκες δὲ ὀξὺ ἀνεβόων ἅμα τῇ ἡμέρᾳ φαινομένῃ τούτους ἐλθεῖν, οἷς δάνειον ὠφείλετο ἐν τῇ ἐνδοξοτάτῃ Ἤλιδι. οἱ ἄνδρες δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Πυλίων συναθροιζόμενοι διῄρουν καὶ

Δαίτρευον· πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφελλον·
Ὣς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
Ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη,
Τῶν προτέρων ἐτέων· κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν,
Τῶν οἶος λιπόμην· οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
Ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
Ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εἵλετο, κρινάμενος τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἐλθόντες μετ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
Θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
Κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
Τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
Ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά, τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
Ἕρδομεν ἱερὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
Ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι,
Πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις αἰπεῖα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
Τὴν ἀμφεστρατόωντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,

διένεμον· πολλοῖς γὰρ οἱ Ἠλεῖοι δάνειον ἐχρεώστουν. οὕτως ἡμεῖς ὀλίγοι κεκακωμένοι ἦμεν ἐν τῇ Πύλῳ· ἐλθοῦσα γὰρ ἡ ἰσχὺς τοῦ Ἡρακλέους, ἤτοι ὁ Ἡρακλῆς ἐκάκωσεν ἐπὶ τῶν προτέρων ἐτῶν, ἀνῃρέθησαν δὲ ὅσοι ἦσαν ἄριστοι· δώδεκα γὰρ υἱοὶ ἦμεν τοῦ βελτίστου Νηλέως, ἀπὸ τούτων μόνος κατελείφθην ἐγὼ, οἱ ἄλλοι δὲ πάντες ἀπώλοντο. Διὰ ταῦτα ἀλαζονευόμενοι οἱ σιδηροθώρακες Ἠλεῖοι, εἰς ἡμᾶς ἀπαναισχυντοῦντες, ἄδικα ἐμηχανῶντο καὶ ἔπρασσον. ἐξ αὐτῶν δὲ ὁ γέρων ἀγέλην βοῶν καὶ ποίμνιον μέγα προβάτων ἔλαβεν, ἐκκρίνας τριακόσια, καὶ νομεῖς· καὶ γὰρ μέγα χρέος αὐτῷ ὠφείλετο ἐν τῇ θαυμαστῇ Ἤλιδι· τέσσαρες ἵπποι νικηφόροι σὺν τοῖς ὀχήμασιν ἀφικόμενοι πρὸς τὰ ἆθλα· ἔμελλον γὰρ περὶ τρίποδος δραμεῖσθαι· τούτους δὲ αὐτόθι ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Αὐγείας κατέσχε, τὸν ἡνίοχον δὲ τῶν ἵππων ἀφῆκε λυπούμενον. τούτων ἕνεκα τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων ὀργισθεὶς ὁ γέρων, ἐκλεξάμενος ἔλαβε πάνυ πολλὰ, τὰ ἄλλα δὲ ἔδωκε τῷ δήμῳ διαμερίσαι, μήτις αὐτῷ ἀπέλθοι στερισκόμενος τοῦ ἴσου. Ἡμεῖς μὲν οὖν ταῦτα πάντα διῳκοῦμεν, καὶ περὶ τὴν πόλιν ἐθύομεν ἱερεῖα τοῖς θεοῖς· οὗτοι δὲ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ πάντες ἐπῆλθον ὁμοῦ, αὐτοί τε πολλοὶ καὶ οἱ μονώνυχες ἵπποι πανστρατὶ, ἐν αὐτοῖς δὲ οἱ Μολίονες καθωπλίζοντο παῖδες ἔτι ὄντες, οὔπω πάνυ ἐπιστήμονες τῆς πολεμικῆς ἰσχύος. ἔστι δέ τις πόλις Θρύον ὀνόματι, γῆς ἐπανάστημα ὑψηλὸν, πόῤῥω παρὰ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν, ἐσχάτη τῆς ψαμμώδους Πύλου· περὶ ταύτην ἐστρατοπεδεύοντο ἐκπορθῆσαι, καὶ διαφθεῖραι προθυμούμενοι. ἀλλ' ὁπηνίκα πᾶν τὸ πεδίον διῆλθον, ἧκεν ἡμῖν ἡ Ἀθηνᾶ μηνυτὴς τρέχουσα νύκτωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὥστε καθοπλίζεσθαι, οὐδὲ

Ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κατὰ λαὸν ἄγειρεν,
Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς
Εἴα θωρήσσεσθαι· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους·
Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
Καὶ πεζός περ ἐὼν, ἐπεὶ ὣς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
Ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἠῶ δῖαν
Ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέῤῥεεν ἔθνεα πεζῶν.
Ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
Ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
Ἔνθα Διῒ ῥέξαντες ὑπερμενέϊ ἱερὰ καλὰ,
Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην·
Δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
Ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἀμφίσταντο δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες·
Ἀλλά σφιν προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·
Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
Συμφερόμεσθα μάχῃ, Διΐ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
Πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,

ἄκοντα τὸν λαὸν συνήθροισεν κατὰ τὴν Πύλον, ἀλλὰ πάνυ ὡρμημένους ἐπὶ τὸν πόλεμον· ἐμὲ δὲ ὁ Νηλεὺς οὐκ ἀφίει καθωπλίζεσθαι, ἠφάνισε δέ μοι τοὺς ἵππους· οὔπω γάρ με ᾤετο εἰδέναι ἔργα πολεμικά· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐν τοῖς ἡμετέροις ἱππεῦσι διέπρεπον, καὶ ἔξοχος ἦν, καίπερ ὢν πεζὸς, ἐπειδὴ . . . .
ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινύειος καλούμενος ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν ἐγγὺς τῆς Ἀρήνης πόλεως, ὅπου παρεμένομεν τὴν ἔνδοξον ἡμέραν οἱ ἱππεῖς τῶν Πυλίων, τὰ τάγματα δὲ τῶν πεζῶν ἐπέῤῥεον· ἐντεῦθεν δὲ πανστρατὶ ὅπλοις καθοπλισθέντες κατὰ τὸ μεσημβρινὸν ἀφικόμεθα εἰς τὸν ἱερὸν ῥοῦν τοῦ Ἀλφειοῦ, ὅπου τῷ Διῒ τῷ μεγαλοδυνάμῳ θύσαντες ἱερεῖα καλὰ, ταῦρον δὲ τῷ Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ τῷ Ποσειδῶνι, τῇ εὐοφθάλμῳ δὲ Ἀθηνᾷ βοῦν ἄγραυλον· δεῖπνον μετὰ ταῦτα ἐλάβομεν κατὰ τὸν στρατὸν ἐν τοῖς τάγμασι, καὶ ὑπνόσαμεν ἅπαντες ἐν τοῖς ἰδίοις ὅπλοις περὶ τὰ ῥεύματα τοῦ ποταμοῦ. οἱ μεγαλόψυχοι δὲ Ἠλεῖοι περιΐσταντο δὴ, τὴν πόλιν ἐκπορθῆσαι προθυμούμενοι, ἀλλὰ πρὶν ἀπολέσαι, μέγα ἔργον πολέμου ὤφθη αὐτοῖς· ὁπηνίκα γὰρ ὁ λάμπων ἥλιος ἀνέτειλεν καὶ ὑπεράνω τῆς γῆς ἐγένετο, συνήπτομεν μάχην (συνηρχόμεθα εἰς πόλεμον), τῷ τε Διῒ εὐχόμενοι καὶ τῇ Ἀθηνᾷ· ἀλλ' ἡνίκα δὴ τῶν Πυλίων καὶ τῶν Ἠλείων ἦν ἔρις καὶ συμπλοκὴ πολέμου, πρῶτος ἐγὼ ἀπέκτεινα ἄνδρα, ἔλαβον δὲ τοὺς μονώνυχας ἵππους αὐτοῦ, Μούλιον, τὸν πολεμιστὴν, γαμβρὸς δὲ ἦν τοῦ Αὐγείου, τὴν πρεσβυτέραν δὲ θυγατέρα αὐτοῦ εἶχε τὴν ξανθὴν Ἀγαμήδην, ἣ τοσαῦτα φάρμακα ἠπίστατο, ὅσα ἔχει καὶ τρέφει ἡ πλατεῖα γῆ. Τοῦτον μὲν οὖν ἐγὼ προσερχόμενον ἔτρωσα δόρατι σιδήρῳ ἐστομωμένῳ, κατέπεσε δὲ εἰς γῆν· ἐγὼ δὲ εἰς τὸν δίφρον ἀναβὰς,

Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
Ἡγεμόν᾽ ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόρουσα, κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·
Πεντήκοντα δ᾽ ἕλον δίφρους, δύο δ᾽ ἀμφὶς ἕκαστον
Φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
Καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ᾽ ἀλάπαξα,
Εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
Ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.
Ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε.
Τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα δὶ ἀσπιδέος πεδίοιο,
Κτείοντες αὐτοὺς, ἀνὰ τ᾽ ἔτεα καλὰ λέγοντες·
Ὄφρ᾽ ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
Πέτρης τ᾽ Ὠλενίης καὶ Ἀλεισίου, ἔνθα Κολώνη
Κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ᾽ ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Πύλιοι
Ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ᾽ ἔχον ὠκέας ἵππους·
Πάντες δ᾽ εὐχετόωντο θεῶν Διὶ, Νέστορί τ᾽ ἀνδρῶν.
Ὣς ἔον, εἴποτ᾽ ἔην γε, μετ᾽ ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦτέ μιν οἴω
Πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ᾽ ἀπὸ λαὸς ὄληται.
Ὦ πέπον, ἦ μέν σοί γε Μενοίτιος ὧδ᾽ ἐπέτελλεν
Ἤματι τῷ, ὅτε σ᾽ ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
Νῶϊ δέ τ᾽ ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πάντα μάλ᾽ ἐν μεγάροισιν ἀκούομεν, ὡς ἐπέτελλε.
Πηλῆος δ᾽ ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Λαὸν ἀγείροντες κατ᾽ Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
Ἔνθα δ᾽ ἔπειθ᾽ ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον·

ίστην δὴ ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς· οἱ μεγαλόψυχοι δὲ Ἠλεῖοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἄλλοσε ἄλλος· ἐπειδὴ ἐθεάσαντο πεσόντα ἄνδρα ἡγεμόνα τῶν ἱππέων, ὅστις ἠρίστευεν ἐν τῷ πολεμεῖν. ἐγὼ δὲ ἐφώρμησα ὅμοιος καταιγίδι καὶ συστροφῇ ἀνέμου μετὰ ὑετοῦ σκοτεινῇ, πεντήκοντα δὲ δίφρους εἷλον, δύο δὲ περὶ ἕκαστον ἄνδρες τοῖς ὀδοῦσιν ἐλάβοντο τοῦ ἐδάφους, δαμασθέντες καὶ ἀποθανόντες ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ δόρατος· καὶ δὴ τοὺς Μολίονας τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἄκτορος ἀπέκτεινα ἄν, εἰ μὴ αὐτοὺς ὁ πατὴρ ὁ μέγας βασιλεὺς Ποσειδῶν ἔσωσεν ἐκ τοῦ πολέμου, καλύψας ἀέρι πολλῷ. Τότε ὁ Ζεὺς τοῖς Πυλίοις μεγάλην νίκην παρέσχετο· ἐν τοσούτῳ γὰρ ἐδιώκομεν διὰ τοῦ ἐπιμήκους πεδίου, ἀναιροῦντες αὐτοὺς, καὶ συνάγοντες τὰ καλὰ αὐτῶν ὅπλα, ἕως οὗ ἀνεβιβάσαμεν τοὺς ἵππους ἐπὶ τοῦ Βουσίου τοῦ πολυσίτου, καὶ τῆς Ὠλενίας πέτρας καὶ τοῦ Ἀλεισίου, ὅπου Κολώνη ὀνομάζεται, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τοὐπίσω ἔτρεψε τὸν στρατὸν ἡ Ἀθηνᾶ. ἐκεῖ (τότε) ἄνδρα ἀποκτείνας τὸ ὕστατον κατέλιπον· οἱ Πύλιοι δὲ ὀπίσω ἀπὸ τοῦ Βουπρασίου ἤλαυνον τοὺς ταχεῖς ἵππους εἰς τὴν Πύλον, πάντες δὲ ηὔχοντο Διῒ μὲν ἀπὸ τῶν θεῶν, Νέστορι δὲ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν. Οὕτως ἦν, εἴποτε ἦν, ἐν ἀνδράσιν. Ἀχιλλεὺς δὲ μόνος τῆς ἑαυτοῦ ἀρετῆς καὶ ἀνδρίας ἀπολαύσει· ὄντως που αὐτὸν ὑπολαμβάνω πάνυ μετὰ ταῦτα θρηνήσειν, ἐπειδὰν ὁ στρατὸς ἀπόληται. Ὦ φίλτατε, ὄντως που σοί γε Μενοίτιος οὕτως ἐπέταττε τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἡνίκα σε ἐκ τῆς Φθίας ἔπεμπε τῷ Ἀγαμέμνονι· ἡμεῖς δὲ ἐντὸς ὄντες ἐγὼ καὶ ὁ ἐνδοξότατος Ὀδυσσεὺς πάντα μάλα ἐν τοῖς οἴκοις ἠκούομεν καθάπερ ἐνετέλλετο, ἀφικόμεθα δὲ εἰς τοὺς οἴκους τοὺς καλῶς οἰκουμένους τοῦ Πηλέως, συναθροίζοντες τὸν λαὸν κατὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν πολλοὺς τρέφουσαν. ἐκεῖ δ' οὖν εὕρομεν ἔνδον Μενοίτιον τὸν ἥρωα, καὶ σὲ, παρ' ὑμῖν

Ἦδέ σε, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
Πίονα μηρί' ἔκηε βοὸς Διῒ τερπικεραύνῳ,
Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
Σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
Στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε,
Ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι.
Σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον·
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ,
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱὸς,
Τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς,
Πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·
Ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
Καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ·
Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴκε πίθηται.
Τίς δ' οἶδ', εἴ κέν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίναις,
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
Καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλά σέ περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένηαι·
Καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι·
Αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο

δὲ καὶ τὸν Ἀχιλλέα· ὁ γέρων δὲ ἱππικὸς Πηλεὺς λιπαροὺς μηροὺς ἔκαιε βοὸς τῷ Διῒ τῷ τοὺς ἐναντίους τρέποντι κεραυνῷ ἐν τῷ χόρτῳ (τῷ περιβόλῳ) τῆς αὐλῆς, ἐκράτει δὲ ποτήριον χρυσοῦν λείβων οἶνον θερμαντικὸν ἐπὶ ταῖς καιομέναις ἱερείοις· Ὑμεῖς μὲν οὖν περιείπετε καὶ διετίθεσθε τὰ κρέατα τοῦ βοός· ἡμεῖς δὲ μετὰ ταῦτα ἔστημεν ἐν τοῖς προθύροις, ἐκπλαγεὶς δὲ ἀνώρμησεν ὁ Ἀχιλλεὺς, εἰσῆγε δὲ κρατήσας ἀπὸ τῆς χειρὸς, καθίσαι δὲ ἐκέλευσε, καὶ ξένια καλῶς παρέθηκεν, ἅπερ φίλοις καθήκει· ἐπεὶ δὲ εὐφράνθημεν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες (ἐκορέσθημεν τροφῆς τε καὶ πόσεως), ἠρχόμην ἐγὼ λόγου, λέγων ὑμᾶς συνέπεσθαι, ὑμεῖς δὲ πάνυ ἐβούλεσθε, οἱ δὲ ἀμφότεροι πολλὰ ἐνετέλλοντο. Πηλεὺς μὲν ὁ γέρων τῷ ἑαυτοῦ παιδὶ τῷ Ἀχιλλεῖ ἐνετέλλετο ἀεὶ ἀνδραγαθεῖν καὶ ἔξοχον εἶναι τῶν ἄλλων. σοὶ δὲ οὕτως ἐνετέλλετο Μενοίτιος ὁ υἱὸς τοῦ Ἄκτορος· Ὦ τέκνον ἐμὸν, τῷ μὲν γένει μείζων ἐςὶν Ἀχιλλεὺς, πρεσβύτερος δὲ σὺ τυγχάνεις, ἰσχύϊ δὲ οὗτος πολλῷ κρείσσων· ἀλλ' εὖγε αὐτῷ λέγε συνετὸν λόγον, καὶ παραίνει καὶ δείκνυ αὐτῷ· οὗτος δὲ ὑπακούσει σοι πρός γε χρηστόν τι καὶ λυσιτελές. οὕτως ἐνετέλλετο ὁ γέρων, σὺ δὲ ἐπελάθου· ἀλλ' ἔτι καὐτῷ παρόντι ταῦτα λέγοις ἂν (εἰπὲ) τῷ συνετῷ Ἀχιλλεῖ, ὅπως πεισθῇ· τίς δὲ οἶδεν εἰ σὺν θεῷ διερεθίσαις αὐτῷ τὴν ψυχὴν παραινέσας; χρηστὴ δέ ἐστιν ἡ παραίνεσις τοῦ ἑταίρου· εἰ δέ τινα μαντείαν ἐκφεύγει κατὰ τὸ ἑαυτοῦ λογιστικὸν, καί τινα αὐτῷ παρὰ τοῦ Διὸς ἐδήλωσεν ἡ σεβαστὴ μήτηρ, ἀλλὰ σὲ γοῦν πεμψάτω, ὁμοῦ δὲ καὶ ὁ ἄλλος στρατὸς ἀκολουθείτω τῶν Μυρμιδόνων, εἴ τί που φῶς τοῖς Ἕλλησιν γένοιο, καί σοι τὰ καλὰ αὐτοῦ ὅπλα δότω φορεῖν ἐπὶ τὸν πόλεμον, ὅπως ἂν σε ἀπεικάζοντες αὐτῷ ἀποστῶσιν τοῦ πολέμου οἱ Τρῶες, ἀναπαύ-

Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσεσθε προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βῆ δ' ἰέναι παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
Ἦην, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί·
Ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντεβόλησε,
Διογενὴς Εὐαιμονίδης, κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
Σκάζων ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς
Ὤμων καὶ κεφαλῆς· ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως·
Ἦ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοὶ,
Ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέονται.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.

σωνται δὲ οἱ πολεμικοὶ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων καταπονούμενοι, ἐν βραχεῖ δὲ καὶ συντόμῳ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ πολέμου, καὶ τὰ τῆς ἐπικουρίας δύναται αὐτοῖς γενέσθαι· εὐκόλως δὲ (γὰρ) οἱ ἀναπαυόμενοι τοὺς κεκοπωμένους ἄνδρας βοῇ μόνῃ ἀπωθήσεσθε πρὸς τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ τῶν κλισιῶν. Οὕτως εἶπε, τούτῳ δὲ ἄρα παρώξυνε τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς στήθεσιν. ὥρμησε δὲ πορεύεσθαι ἐπὶ τὰς ναῦς πρὸς Ἀχιλλέα τὸν ἔγγονον τοῦ Αἰακοῦ. ἀλλ᾽ ὁπηνίκα δὴ εἰς τὰς ναῦς τοῦ θείου Ὀδυσσέως ἀφίκετο τρέχων ὁ Πάτροκλος, ὅπου ἡ ἀγορὰ καὶ τὸ κριτήριον αὐτοῖς ἦν, ἔνθα δὴ καὶ βωμοὶ τῶν θεῶν αὐτοῖς κατεσκευασμένοι ἦσαν, ἐκεῖ αὐτῷ συνήντησεν ὁ Εὐρύπυλος τετρωμένος ἰῷ κατὰ τὸν μηρὸν ὁ εὐγενέστατος υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος χωλαίνων ἐκ τοῦ πολέμου, ἱδρὼς δὲ διὰ τῶν νώτων κατέῤῥει ἐκ τῶν ὤμων καὶ τῆς κεφαλῆς· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλγεινοῦ τραύματος μέλαν αἷμα συνεχῶς ἔῤῥει, ὁ νοῦς μέντοι ἀσφαλὴς ἦν. τοῦτον δὲ θεασάμενος ἠλέησεν ὁ ἰσχυρὸς υἱὸς τοῦ Μενοιτίου, καὶ δὴ θρηνῶν λόγους ταχεῖς ἔλεγεν. Ἆ ἄθλιοι ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων καὶ βασιλεῖς· οὕτως ἐμέλλετε ἄρα πόῤῥω τῶν συγγενῶν καὶ τῆς πατρίδος γῆς πληρώσειν ἐν τῇ Τροίᾳ τοὺς ταχεῖς κύνας λευκῇ πιμελῇ· ἀλλ᾽ ἄγε εἰπέ μοι τοῦτο, ὦ ἥρως Εὐρύπυλε ἐνδοξότατα τεθραμμένε, ἆρ᾽ ἔτι που κωλύσουσιν τὸν μέγαν Ἕκτορα οἱ Ἕλληνες, ἢ ἤδη φθαρήσονται ὑπ᾽ αὐτοῦ δόρατι δαμασθέντες, καὶ ἀναιρεθέντες; Πρὸς τοῦτον δὲ ὁ συνετὸς Εὐρύπυλος ἐξ ἐναντίας ἔλεγεν· Ὦ εὐγενέςατε Πάτροκλε, οὐκέτι βοήθημα τῶν Ἑλλήνων ἔσται, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς μελαίναις ναυσὶ πεσοῦνται· οἱ πάντες μὲν γὰρ ὅσοι τὸ πρῶτον ἦσαν κράτιστοι, ἐν ταῖς ναυσὶ κεῖνται τετρωμένοι πόῤῥωθεν καὶ ἔγγυθεν ὑπὸ τῶν χειρῶν τῶν Τρώων· τούτων δὲ ἡ δύναμις ἀεὶ ἐπαυξάνε-

Ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
Μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστὸν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ἤπια φάρμακα πάσσε,
Ἐσθλὰ τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιότατος Κενταύρων.
Ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων,
Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
Κρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν ἄρηα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
Ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
Ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
Ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.
Ἔνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
Ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας. τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

ται. ἀλλὰ σὺ μὲν ἐμὲ σῶσον, ἄγων ἐπὶ τὴν μέλαιναν ναῦν· ταμὼν δὲ ἔξελε τοῦ μηροῦ τὸν ἰὸν, ἀπ' αὐτοῦ δὲ τὸ μέλαν αἷμα νίψον ὕδατι χλιαρῷ, φάρμακα δὲ πραΰντικὰ ἐπίπαττε καὶ ἐπιτίθει τὰ χρηστὰ, ἅπερ σέ φασιν διδαχθῆναι παρὰ τοῦ Ἀχιλλέως, ὃν ἐδίδαξεν ὁ Χείρων ὁ φιλοξενώτατος τῶν Κενταύρων· οἱ ἰατροὶ γὰρ ὅ, τε Ποδαλείριος καὶ ὁ Μαχάων, τὸν μὲν ἐν ταῖς σκηναῖς οἴομαι εἶναι τραῦμα ἔχοντα, δεόμενον καὶ αὐτὸν ἰατροῦ δοκίμου. ὁ ἕτερος δὲ ἐν τῷ πεδίῳ μένων, διαφέρει τὸν ὀξὺν πόλεμον τῶν Τρώων. Πρὸς τοῦτον δὲ εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς υἱὸς τοῦ Μενοιτίου. Πῶς δ' ἂν εἴη ταῦτα τὰ ἔργα; τί ποιήσωμεν, ὦ ἥρως Εὐρύπυλε; πορεύομαι ὅπως τῷ συνετῷ Ἀχιλλεῖ εἴπω τὸν λόγον, ὃν Νέστωρ ἐνετέλλετο ὁ ἀπὸ τῆς Γερήνης ἡγεμὼν τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ὅμως οὐδὲ οὕτως ἐγκαταλείψω σε πάσχοντα καὶ καταπονούμενον. Εἶπε, καὶ ὑπὸ τὸ στέρνον λαβὼν ἦγε τὸν βασιλέα τῶν λαῶν εἰς τὴν σκηνήν· ὁ θεράπων δὲ θεασάμενος ὑπέστρωσε βύρσας· ἐκεῖ δ' αὐτὸν ἐξαπλώσας ἐξέτεμεν ἐκ τοῦ μηροῦ μαχαίρᾳ τὸ τμητικὸν πικρότατον βέλος, ἀπ' αὐτοῦ δὲ τὸ μέλαν αἷμα ἔνιψεν ὕδατι χλιαρῷ, ῥίζαν δὲ πικρὰν ἐπέβαλε, συντρίψας ταῖς χερσὶ, παυστικὴν τῶν ὀδυνῶν, ἥτις αὐτῷ πάσας τὰς ὀδύνας ἀνεῖλε· τὸ τραῦμα μὲν οὖν ἐξηραίνετο, ἔληξε δὲ τὸ αἷμα.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Μ.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δὲ μάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν, καὶ τεῖχος ὕπερθεν
Εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ· ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας·
Ὄφρα σφιν νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
Ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
Ἀθανάτων, τὸ καὶ οὔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς,
Καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
Τόφρα δὲ, καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δ' ἐλίποντο,

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩιΔΙΑΣ Μ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ.

Οὕτως μὲν ἐν ταῖς σκηναῖς ὁ τοῦ Μενοιτίου ἰσχυρὸς υἱὸς ἐθεράπευσε τὸν Εὐρύπυλον τετρωμένον· οὗτοι δὲ ἐπολέμουν οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τρῶες ἀθρόοι καὶ κατὰ πλῆθος, οὐδὲ ἔμελλεν ἡ τάφρος τοῦ λοιποῦ ἀνθέξειν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ τεῖχος ἄνωθεν τὸ πλατὺ, ὅπερ ἐποίησαν ὑπὲρ τῶν νεῶν, περὶ αὐτὸ δὲ τάφρον ὤρυξαν καὶ ἐξέτειναν, οὐδὲ (γὰρ) τοῖς θεοῖς ἔδωκαν θυσίας ἐνδόξους, ἵν' αὐτοῖς τὰς ταχείας ναῦς, καὶ τὴν πολλὴν λαφυραγωγίαν ἔνδον ἔχον σώζοι καὶ διατηροίη, οὐ κατὰ γνώμην δὲ κατεσκεύαστο τῶν ἀθανάτων θεῶν, δι' ὃ καὶ οὐδαμῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον βέβαιον καὶ ἀσφαλὲς ἦν. Ὅτε μὲν οὖν ὁ Ἕκτωρ ἔζη, καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐμνησικάκει, καὶ ἡ πόλις τοῦ βασιλέως Πριάμου ἀπόρθητος ἦν, τότε καὶ τὸ μέγα τεῖχος τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ πεδίῳ ἦν. ἐπεὶ δὲ τῶν μὲν Τρῴων ἀπέθανον ὅσοι ἄριστοι ἦσαν, πολλοὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων, οἱ μὲν ἀνῃρέθησαν, οἱ δὲ ὑπελείφθησαν,

Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
Δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
Ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥόδιός τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
Κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
Τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον. ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Συνεχὲς, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
Ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
Φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρῥοον Ἑλλήσποντον·
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
Τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
Καῤῥόον, ᾗπερ πρόσθεν ἵεν καλλίῤῥοον ὕδωρ.
Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει
Τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
Βαλλόμεν'· Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Αὐτὰρ ὅγ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
Ὡς δ' ὅταν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,
Κάπριος, ἠὲ λέων στρέφεται, σθένεϊ βλεμεαίνων.

ἐξεπορθήθη δὲ ἡ πόλις τοῦ Πριάμου τῷ δεκάτῳ ἔτει, οἱ Ἕλληνες δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν ἀνεχώρησαν εἰς τὴν προσφιλῆ πατρίδα, τηνικαῦτα δὴ ἐβουλεύοντο ὅ τε Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἀπόλλων ἀφανίσαι τὸ τεῖχος ἐπεισαγαγόντες τὴν τῶν ποταμῶν δύναμιν, ὅσοι ἀπὸ τῶν ἀκρωρειῶν τῆς Ἴδης εἰς τὴν θάλασσαν καταῤῥέουσιν, ὅ τε Ῥῆσος, καὶ ὁ Ἑπτάπορος, καὶ ὁ Κάρησος, καὶ ὁ Ῥόδιος, καὶ ὁ Γρήνικος, καὶ ὁ Αἴσηπος, καὶ ὁ ἐνδοξότατος Σκάμανδρος, καὶ ὁ Σιμοῦς, ὅπου πολλαὶ ἀσπίδες ἐκ βοῶν, καὶ περικεφαλαῖαι κατέπεσον ἐν τῷ κονιορτῷ, καὶ τοῖς χώμασι, καὶ γένος ἀνδρῶν ἐξ ἡμισείας θεῶν· τούτων ἁπάντων ὁμοῦ καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἔτρεψε τὰ στόματα ὁ καθαρὸς Ἀπόλλων, ἐπὶ ἐννέα δὲ ἡμέρας ἐπὶ τὸ τεῖχος ἔπεμπε τὸ ῥεῦμα, ἔβρεχε δὲ ὁ Ζεὺς συνεχῶς, ὅπως ἂν τάχιον ποιήσειεν τὰ τείχη ἐπιπλέοντα τῇ θαλάσσῃ· αὐτὸς δὲ ὁ Ποσειδῶν κρατῶν ταῖς χερσὶ κάμακα προηγεῖτο, πάντα δ' ἄρα τὰ θεμέλια ἐξέπεμπε τοῖς κύμασι τῶν κορμῶν καὶ τῶν λίθων, ἅπερ ἔθηκαν οἱ Ἕλληνες μοχθοῦντες καὶ ἀτυχοῦντες, λεῖα δὲ καὶ ὁμαλὰ ἐποίησε παρὰ τὸν ἀγχιῤῥοώδη Ἑλλήσποντον· αὖθις δὲ τὸν μέγαν αἰγιαλὸν (παραθαλάσσιον καὶ ὁδεύσιμον τόπον) ἄμμῳ ἐκάλυψεν ἀφανίσας τὸ τεῖχος, τοὺς ποταμοὺς δὲ ἔτρεψε φέρεσθαι καὶ τὸ ῥεῦμα, ὅποι τὸ πρῶτον ἀφίεσαν τὸ περικαλλῶς ῥέον ὕδωρ. Οὕτω δὴ ἔμελλον μετὰ ταῦτα ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἀπόλλων ποιήσειν· τότε δὲ πόλεμος καὶ θόρυβος ἐξῆπτο καὶ διεγήγερτο περὶ τὸ καλῶς κατεσκευασμένον τεῖχος, ἤχει δὲ τὰ δόρατα κατὰ τῶν πύργων ἀκοντιζόμενα· οἱ Ἕλληνες δὲ πλήκτρῳ Διὸς δαμασθέντες, ἐπὶ ταῖς βαθείαις ναυσὶ συγκεκλεισμένοι κατείχοντο, φοβούμενοι Ἕκτορα τὸν ἰσχυρὸν ἐπιστήμονα τοῦ πολέμου καὶ τῆς τροπῆς. οὗτος δὲ καθάπερ τὸ πρῶτον ἐμάχετο, ὅμοιος συστροφῇ μεγάλου ἀνέμου· ὥσπερ δὲ ὅτε ἐν τοῖς κυσὶ, καὶ τοῖς κυνηγοῖς ἀνδράσι κάπρος ἢ λέων περιστρέφεται, δυ-

Οἱ δέ γε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται· ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
Ταρφέα τε στρέφεται, στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων·
Ὅππη τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
Ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἱλίσσεθ' ἑταίρους
Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὐδέ οἱ ἵπποι
Τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
Χείλει ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
Ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἕστασαν υἷες Ἀχαιῶν
Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
Ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος εὔτροχον ἅρμα τιταίνων
Ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσι.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ, ἠδ' ἐπικούρων,
Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
Ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν, σκόλοπες γὰρ ἐπ' αὐτῇ
Ὀξέες ἑστᾶσιν, περὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν·
Ἔνθ' οὔπως ἐστὶν καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἱππεῦσι· στεῖνος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν·
Ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς·

νάμει ἐπιῤῥωννύμενος, οὗτοι δὲ ἐν τάξει ἑαυτοὺς παρασκευάσαντες καὶ ἑτοιμάσαντες ἐναντίον ἵστανται καὶ βάλλουσι πυκνὰ δόρατα ἐκ τῶν χειρῶν, τούτου δὲ ἡ ἔνδοξος ψυχὴ οὐδέποτε φοβεῖται, οὐδὲ τρέπεται, ἡ ἄγαν δὲ προθυμία καὶ ἀνδρία ἀπέκτεινεν αὐτὸν, πυκνῶς τε περιστρέφεται, πειρώμενος τῶν τάξεων τῶν ἀνδρῶν, καὶ ὅπου ἂν ὁρμήσῃ κατὰ τοῦτο ὑποχωροῦσιν αἱ τάξεις τῶν ἀνδρῶν· οὕτως ὁ Ἕκτωρ κατὰ τὸν στρατὸν πορευόμενος εἱλεῖτο καὶ ἐστρέφετο, τοὺς ἑαυτοῦ φίλους διεγείρων διαβῆναι τὴν τάφρον, οὐκ ἐτόλμων δὲ οἱ ταχύποδες αὐτοῦ ἵπποι, πάνυ δὲ ἐχρεμέτιζον, καὶ ἰδιάζουσαν φωνὴν ἀπετέλουν ἐπὶ τῷ ἄκρῳ τοῦ χείλους ἑστῶτες, ἐφόβει γὰρ καὶ εἰς δέος ἦγεν ἡ τάφρος ἡ πλατεῖα· οὔτ᾽ οὖν ὑπερπηδῆσαι ἐγγὺς, οὔτε περάσαι εὔκολος ἦν, ὄχθαι γὰρ ὑψηλαὶ καὶ μεγάλαι περὶ πᾶσαν ἵσταντο ἀφ᾽ ἑκατέρου μέρους, ὑπεράνω δὲ ξύλοις ὀρθοῖς ἄνω εἰς ὀξὺ λήγουσιν ἥρμοστο, ἅπερ ἔπηξαν οἱ υἱοὶ τῶν Ἑλλήνων πυκνὰ καὶ μεγάλα, ἀνδρῶν πολεμίων ἀποφυγήν· ἐκεῖ δὲ οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἵππος ἕλκων τὸ εὔτροχον ὄχημα εἰσῆλθε· πεζοὶ δὲ προεθυμοῦντο καὶ ὥρμων, εἰ τελέσουσι καὶ παρελεύσονται· τότε τοίνυν ὁ Πολυδάμας παραγενόμενος εἶπε πρὸς τὸν εὔτολμον Ἕκτορα· Ὦ Ἕκτορ, καὶ ἄλλοι ἡγεμόνες τῶν Τρώων καὶ τῶν βοηθῶν, ἀβούλως κατὰ τὴν τάφρον ἄγομεν τοὺς ταχεῖς ἵππους, αὕτη δὲ πάνυ χαλεπή ἐστι περᾷν, ξύλα γὰρ ἐπ᾽ αὐτῇ εἰς ὀξὺ λήγοντα ἵστανται, περὶ ταῦτα δὲ τὸ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων, ἔνθα οὐδαμῶς ἐστι καταβῆναι, οὐδὲ πολεμεῖν τοῖς ἱππεῦσι, στένωμα γὰρ, ὅπου τραπήσεσθαι ὑπολαμβάνω. εἰ μὲν γὰρ παντελῶς δυσνοῶν κενοῖ καὶ ἐκπορθεῖ τὰ Ἑλλήνων Ζεὺς ὁ ἐν ὕψει βροντῶν, τοῖς Τρωσὶν δὲ ἐθέλει βοηθεῖν, ὄντως ἂν ἔγωγε βουλοίμην, καὶ νῦν εὐθέως τοῦτο γενέσθαι, ἄνευ ὕμνου καὶ εὐφημίας (ἀνωνύμους) φθαρῆναι τοὺς Ἕλληνας ἐνταυθοῖ πόῤῥω τοῦ Ἄργους. ἐὰν δὲ ὑποστρέ-

Εἰ δέ γ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
Ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
Οὐκέτ' ἔπειτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
Ἄψοῤῥον προτὶ ἄστυ, ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες, σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο·
Ἀλλ' ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
Οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.
Καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
Ἄλλον, Κεβριόναο χερείονα, κάλλιπεν Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ·
Τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος, καὶ Δηΐφοβος θεοειδὴς,
Υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο

ψωσι καὶ γένηται πάλιν δίωξις ἐκ τῶν νεῶν, καὶ τῇ τάφρῳ ἐμπέσωμεν τῇ ὀρωρυγμένῃ, οὐκέτι μετὰ ταῦτα ὑπολαμβάνω, οὐδὲ μηνυτὴν ἀπελθεῖν εἰς τοὐπίσω πρὸς τὴν πόλιν, κυκλωθέντων ἡμῶν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ἀλλ᾽ ἄγετε ὥσπερ ἂν εἴπω ἐγὼ, πάντες ὑπακούωμεν· τοὺς μὲν ἵππους οἱ ὑπηρέται κατεχέτωσαν ἐπὶ τῇ τάφρῳ, ἡμεῖς δὲ πεζοὶ, ὅπλοις καθωπλισμένοι, πάντες ἀθρόοι ἀκολουθῶμεν τῷ Ἕκτορι· οἱ Ἕλληνες δὲ οὐ μενοῦσιν, εἰ δὴ αὐτοῖς ἤγγικε τὸ τῆς φθορᾶς τέλος. Οὕτως εἶπεν ὁ Πολυδάμας· ἤρεσκεν δὲ τῷ Ἕκτορι ὁ λυσιτελὴς λόγος. εὐθέως δὲ ἐκ τοῦ δίφρου σὺν τοῖς ὅπλοις εἰς γῆν κατεπήδησεν. οὐ μὴν δὲ οἱ ἄλλοι Τρῶες ἀπὸ τῶν ἵππων ἐκρέμαντο, ἤτοι ἔφιπποι ἦσαν, ἀλλὰ σύμπαντες ἐφώρμησαν, ἐπεὶ ἐθεάσαντο τὸν ἐνδοξότατον Ἕκτορα. Ἕκαστος μὲν οὖν μετὰ ταῦτα τῷ ἑαυτοῦ ἡνιόχῳ ἐπέταττε τοὺς ἵππους καλῶς σὺν τάξει κατέχειν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ τάφρῳ· οὗτοι δὲ διακριθέντες, ἑαυτοὺς συντάξαντες, εἰς πέντε μέρη διατεταγμένοι, μετὰ τῶν ἡγεμόνων εἵποντο. Οὗτοι μέντοι μετὰ τοῦ Ἕκτορος ἐχώρουν καὶ τοῦ ἀμέμπτου Πολυδάμαντος, οἵτινες καὶ πλείους καὶ βελτίους ἦσαν, προτεθύμηνται δὲ μᾶλλον τὸ τεῖχος καθελόντες ἐπὶ ταῖς βαθείαις ναυσὶ πολεμεῖν· καὶ τρίτος αὐτοῖς ἠκολούθει ὁ Κεβριόνης, παρὰ δὲ τῷ ἅρματι ἄλλον κατέλιπεν ὁ Ἕκτωρ χείρονα τοῦ Κεβριόνου· τοῦ δευτέρου δὲ τάγματος ὁ Πάρις ἡγεῖτο, καὶ ὁ ἀνδρεῖος Ἀλκάθοος καὶ ὁ Ἀγήνωρ. τοῦ τρίτου δὲ Ἕλενος, καὶ ὁ τοῖς θεοῖς ὅμοιος τὴν μορφὴν Δηΐφοβος, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Πριάμου· τρίτος δὲ ἦν ὁ ἥρως Ἄσιος, Ἄσιος ὁ υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου, ὃν ἐκ τῆς Ἀρίσβης ἤνεγκαν ἵπποι διάπυροι, εὐμεγέθεις ἀπὸ Σελλήεντος τοῦ ποταμοῦ. τοῦ τετάρτου δὲ ἡγεῖτο ὁ καλὸς υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου Αἰνείας, σὺν αὐτῷ

Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
Πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον·
Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
Τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδέ τ' ἔφαντο
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
Ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα·
Ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσι πέλασεν νήεσσι θοῇσι,
Νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
Ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
Ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
Τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
Εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα·
Ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι·

δὲ καὶ οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ἀντήνορος, ὅ τε Ἀρχέλοχος, καὶ ὁ Ἀκάμας καλῶς ἔμπειροι πολέμου παντός· ὁ Σαρπηδὼν δὲ ἦρχε τῶν ὑπερενδόξων βοηθῶν, προσέλαβε δὲ καὶ τὸν Γλαῦκον, καὶ τὸν πολεμικὸν Ἀστεροπαῖον, οὗτοι γὰρ αὐτῷ ἔδοξαν διακεκριμένως εἶναι κράτιστοι πάντων ἄλλων μετά γε αὐτὸν, οὗτος δὲ καὶ ἐπὶ πᾶσι διέπρεπε καὶ ἔξοχος ἦν. οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἀλλήλους ἐπύκνωσαν καὶ κατέφραξαν ταῖς κατεσκευασμέναις βύρσαις, ἤτοι ταῖς ἀσπίσιν, ὥρμησαν εὐθὺ τῶν Ἑλλήνων ἔνθερμοι καὶ προτετραμμένοι, οὐδέτοι ᾤοντο αὐτοὺς ἀνθέξειν, ἀλλ' ἐν ταῖς μελαίναις ναυσὶν ἐμπεσεῖσθαι. Τότε οἱ μὲν ἄλλοι Τρῶες, καὶ οἱ πόῤῥωθεν κεκλημένοι βοηθοὶ τῇ συμβουλῇ τοῦ ἀμέμπτου Πολυδάμαντος ἐπείθοντο, ἀλλ' οὐχ ὁ υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου ὁ ἡγεμὼν τῶν ἀνδρῶν ἤθελεν αὐτόθι καταλιπεῖν τούς τε ἵππους, καὶ τὸν θεράποντα ἡνίοχον, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς προσήγγισε ταῖς ταχείαις ναυσὶν, ὁ μωρὸς καὶ ἀνόητος, οὐδὲ ἔμελλεν τὰς θανατηφόρους μοίρας διαφυγὼν, τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ὀχήμασιν ἡδόμενος, ἐκ τῶν νεῶν εἰς τοὐπίσω ὑποστρέψειν εἰς τὴν Ἴλιον τὴν ὑψηλὴν, καὶ καταπνεομένην ἀνέμοις· πρότερον γὰρ αὐτὸν ἡ κακώνυμος μοῖρα περιεκάλυψε δόρατι τοῦ Ἰδομενέως τοῦ λαμπροῦ υἱοῦ τοῦ Δευκαλίωνος· ὥρμησε γὰρ ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῶν νεῶν, ὅπου οἱ Ἕλληνες ἐκ τοῦ πεδίου συνήρχοντο σὺν τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ὀχήμασιν. ἐκεῖσε δὴ τούς τε ἵππους καὶ τὸ ὄχημα διήγαγεν, οὐδὲ ταῖς πύλαις ἐπικειμένας τὰς σανίδας εὗρε, καὶ τὸ μακρὸν ξύλον τὸ συνέχον τὰς θύρας· ἀλλ' ἠνεῳγμένας κατεῖχον αὐτὰς ἄνδρες, ὅπως τινὰ τῶν φίλων σώσειαν φεύγοντα ἐκ τοῦ πολέμου ἐπὶ τὰς ναῦς. ἐκεῖσε δὴ κατ' εὐθὺ ἐπὶ φρονήματι ἐπαιρόμενος ἤλαυνε τοὺς ἵππους, οἱ δὲ συνείποντο ὀξέως κεκραγότες, ᾠήθησαν γὰρ μηκέτι τοὺς Ἕλληνας ἀνθέξειν, ἀλλ' ἐν ταῖς μελαίναις ναυσὶν ἐμπεσεῖσθαι· οἱ μωροὶ καὶ

Νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους.
Υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων·
Τὸν μὲν, Πειριθόου υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
Τὸν δὲ, Λεοντῆα, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ·
Τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
Ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες ἐν οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
Αἵτ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
Ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
Ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον, βόας αὔας
Ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
Οἱ δή τοι εἵως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ὤρνυον, ἔνδον ἐόντες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας· ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε·
Ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
Ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε, περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
Πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται·
Ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς,
Ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
Λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες, ἠδὲ βίηφιν.
Οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων

ἀνόητοι· εὗρον δὲ ἐν ταῖς πύλαις δύο ἄνδρας ἀρίςους, τοὺς μεγαλοψύχους υἱοὺς τῶν πολεμιστῶν Λαπιθῶν, τὸν μὲν υἱὸν τοῦ Πειρίθου τὸν ἰσχυρὸν Πολυποίτην, τὸν δὲ Λεοντέα τὸν ὅμοιον τῷ ἀνθρωποκτόνῳ Ἄρει. Οὗτοι μὲν οὖν ἔμπροσθεν τῶν ὑψηλῶν πυλῶν ἵσταντο, ὥσπερ ὅτε δρύες ὑψηλαὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἵστανται, αἵτινες τὸν ἄνεμον μένουσαι φέρουσι, καὶ τὸν ὄμβρον πάντα τὸν χρόνον ῥίζαις μεγάλαις, καὶ ἐπὶ πολὺ διηκούσαις ἐφηρμοσμέναι καὶ ἐπεστηριγμέναι· οὕτω δὴ οὗτοι χερσὶ καὶ δυνάμει θαῤῥοῦντες παρέμενον ἐπιόντα τὸν μέγαν Ἄσιον, οὐδὲ ἔφευγον. οὗτοι δὲ ἐπ᾽ εὐθείας ἐπὶ τὸ καλῶς κατεσκευασμένον τεῖχος τὰς ξηρὰς βύρσας, ἤτοι τὰς ἀσπίδας, εἰς ὕψος ἄραντες ἐχώρουν σὺν μεγάλῳ θορύβῳ οἱ περὶ τὸν βασιλέα Ἄσιον, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην, καὶ Ἀκάμαντα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀσίου, καὶ Θόωνα, καὶ Οἰνόμαον. οὗτοι δὴ τέως μὲν τοὺς εὐόπλους Ἕλληνας διήγειρον ἐντὸς ὄντες, μάχεσθαι ὑπὲρ τῶν νεῶν· ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ τεῖχος ἐφωρμημένους ἐθεάσαντο τοὺς Τρῶας, βοὴ δέ τε καὶ φυγὴ τῶν Ἑλλήνων ἐγένετο, ἐξελθόντες αὐτοὶ, ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν ἐμάχοντο, χοίροις ἀγρίοις ὅμοιοι, οἵτινες ἐν τοῖς ὄρεσιν ἐπιδέχονται θόρυβον ἀνδρῶν καὶ κυνῶν ἐπερχόμενον, καὶ πλαγίως ὁρμῶντες περὶ ἑαυτοὺς κατακλῶσι τὴν ὕλην πρόῤῥιζον ἐκτέμνοντες, ὑπὸ τῶν ὀδόντων δὲ κτύπος ἀποτελεῖται, ἕως ἂν τρώσας τις αὐτοὺς ἀφέληται τὴν ψυχήν. οὕτως ἐν τοῖς στήθεσι τούτων ἐψόφει ὁ λαμπρὸς σίδηρος, ἐξ ἐναντίας πληττομένων, πάνυ δὲ γενναίως ἐπολέμουν, τοῖς λαοῖς ἄνωθεν θαῤῥοῦντες καὶ τῇ ἰσχύϊ. οὗτοι δὲ ἀπὸ τῶν καλῶς ᾠκοδομημένων πύργων λίθοις χειροπλήθεσιν ἔβαλ-

Βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν, καὶ κλισιάων,
Νηῶν τ' ὠκυπόρων. νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,
Ἅς τ' ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
Ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον, ἠμὲν Ἀχαιῶν,
Ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν
Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
Δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
Πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
Οἱ δ' ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἠδὲ μέλισσαι,
Οἰκία ποιήσονται ὁδῷ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ,
Οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
Ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύνονται περὶ τέκνων·
Ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων, καὶ δύ' ἐόντες,
Χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν', ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ', οὐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν.
Ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεῦσαι.
Πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,
Λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ
Νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμὸν
Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάῤῥοθοι ἦσαν.
Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα·
Ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς, κρατερὸς Πολυποίτης,

λον, μαχόμενοι ὑπέρ τε ἑαυτῶν, καὶ τῶν σκηνῶν, καὶ τῶν ταχειῶν νεῶν. ὥσπερ δὲ νιφάδες ἔπιπτον ἐπὶ τὴν γῆν, ἅσπερ ἄνεμος σφοδρὸς τὰ σκιώδη νέφη συνταράξας πυκνὰς κατέχεεν ἐπὶ τῇ πολλὰ τρεφούσῃ γῇ, οὕτως ἐκ τῶν χειρῶν τούτων τὰ βέλη ἐχέοιτο, καὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν Τρώων, αἱ περικεφαλαῖαι δὲ αὐτῶν ξηρὸν ἦχον ἀπετέλουν, πληττόμεναι λίθοις τραχέσιν, καὶ αἱ ὀμφαλοὺς ἔχουσαι ἀσπίδες. Τότε τοίνυν ἐστέναξε, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ μηροὺς ἔπληξεν Ἄσιος ὁ υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου, καὶ δεινοπαθήσας ἔλεγε λόγον· Ὦ Ζεῦ πάτερ, ὄντως δήπου καὶ σὺ ψεύστης ἐγεγόνεις, καὶ μάλα, οὐ γὰρ ἔγωγε ᾠήθην τοὺς ἥρωας Ἕλληνας καθέξειν (ὑπομεῖναι) τὴν ἡμετέραν ἰσχὺν, καὶ τὰς ἀπροσπελάστους χεῖρας· οὗτοι δὲ καθάπερ σφῆκες κατὰ τὸ μέσον εὐκίνητοι, καὶ μέλισσαι τοὺς φωλεοὺς ποιοῦσιν ἐν ὁδῷ (παρ' ὁδὸν) τραχείᾳ(αν), οὐδὲ καταλείπουσι τὸν κοῖλον οἶκον, ἀλλὰ παραμένοντες ἄνδρας κυνηγοὺς ἐρεθίζοντας, μάχονται ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτῶν· οὕτως αὐτοὶ οὐ βούλονται, καίπερ ὄντες δύο, τῶν πυλῶν ἀναχωρῆσαι, πρὶν ἢ κατακτεῖναι, ἢ κρατηθῆναι. Οὕτως εἶπεν, οὐκ ἔπειθε δὲ τὴν τοῦ Διὸς διάνοιαν, ταῦτα λέγων, τῷ Ἕκτορι γὰρ ἐβούλετ' αὐτῷ ἡ ψυχὴ παρασχέσθαι δόξαν· οἱ ἄλλοι δὲ περὶ τὰς ἄλλας πύλας ἐπολέμουν πόλεμον. χαλεπὸν δέ ἐστιν εἰπεῖν με ταῦτα πάντα καθάπερ θεόν. πανταχοῖ γὰρ περὶ τὸ λίθινον τεῖχος ἠγέρθη θεήλατον πῦρ, ἤτοι μάχη διάπυρος· οἱ Ἕλληνες δὲ καίπερ λυπούμενοι καὶ ἀλγοῦντες, ἐξ ἀνάγκης μέντοι ἐμάχοντο ὑπὲρ τῶν νεῶν. οἱ θεοὶ δὲ ἠλγήκεσαν τὴν ψυχὴν ἅπαντες, ὅσοι τοῖς Ἕλλησι σύμμαχοι τοῦ πολέμου ἐτύγχανον. συνῆψαν δὲ οἱ τῶν Λαπιθῶν υἱοὶ πόλεμον καὶ μάχην. τότε δὴ ὁ τοῦ Πειρίθου υἱὸς, καὶ ὁ ἰσχυρὸς Πολυποίτης δόρατι ἔτρωσε

Δουρὶ βάλεν Δάμασον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
Οὐδ᾽ ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν· ἀλλὰ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ᾽ ὀστέον· ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
Υἱὸς δ᾽ Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
Αὖτις δ᾽ ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι᾽ ὁμίλου,
Πλῆξ᾽ αὐτοσχεδίην· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὄφρ᾽ οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ᾽ ἔντεα μαρμαίροντα,
Τόφρ᾽ οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχός τε ῥήξειν, καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας·
Οἵ ῥ᾽ ἔτι μερμήριζον, ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ·
Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ᾽ ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωὸν, ἔτ᾽ ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης·
Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος, παρὰ δειρὴν,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ᾽ ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,
Ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ᾽ ἐνὶ κάββαλ᾽ ὁμίλῳ·
Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ᾽ ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
Κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς.

τὸν Δάμασον, διὰ τῆς χαλκᾶς παραγναθίδας ἐχούσης περικεφαλαίας, οὐκ ἐκώλυσεν δὲ ἡ σιδηρᾶ περικεφαλαία, ἀλλὰ δι' ὅλου ἡ σιδηρᾶ ἐπιδορατὶς ἔσχισε τὸ ὀστοῦν, ὁ ἐγκέφαλος δὲ ἐντὸς ἅπας διάβροχος γέγονεν αἵματι, ἐδάμασε δὲ καὶ κατειργάσατο αὐτὸν προθύμως ὁρμῶντα. μετὰ ταῦτα δὲ Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἀπέκτεινε. Λεοντεὺς δὲ ὁ κλάδος τοῦ Ἄρεος τὸν υἱὸν τοῦ Ἀντιμάχου τὸν Ἱππόμαχον ἔτρωσε δόρατι κατὰ τὴν θωρακοζώνην ἐπιτυχὼν, εἶτα ἐκ τῆς ξιφοθήκης ἑλκύσας τὸ τμητικὸν ξίφος, πρῶτον μὲν Ἀντιφάτην ἐφορμήσας διὰ τοῦ στρατοῦ ἔπληξεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς· οὗτος δὲ πεσὼν ἐπὶ τὰ μετάφρενα τῷ ἐδάφει ἐπεστηρίχθη· μετὰ τοῦτο δὲ Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην, ἅπαντας ἀλλεπαλλήλους καθεῖλεν ἐπὶ τὴν πολλὰ τρέφουσαν γῆν. ὅτε δ' οὗτοι αὐτοὺς ἀφῃροῦντο τὰ λαμπρὰ ὅπλα, τότε οἱ νέοι οἵτινες εἵποντο τῷ Πολυδάμαντι καὶ τῷ Ἕκτορι, οἳ πλείους καὶ βελτίους ἦσαν, προτεθύμηνται δὲ μᾶλλον τό τε τεῖχος καθαιρήσειν, καὶ ἐμπρήσειν πυρὶ τὰς ναῦς· οὗτοι δὴ ἔτι ἐμερίμνουν ἐπὶ τῇ τάφρῳ ἑστῶτες· ὄρνις γὰρ αὐτοῖς ἐπέπτη περᾶν ὡρμημένοις, ἀετὸς ἐν ὕψει πετόμενος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ ἀριστερὰ τὸν Τρωϊκὸν λαὸν ἀφορίζων φονικὸν (πυῤῥὸν ᾑμαγμένον) δράκοντα φέρων τοῖς ὄνυξι, μέγιστον, ζῶντα, ἔτι ὑποκινούμενον, καὶ οὔπω ἐπελανθάνετο τῆς μάχης, ἔδακε γὰρ καὶ ἔτρωσεν αὐτὸν κατέχοντα παρὰ τὸ στῆθος ἐγγὺς τοῦ λαιμοῦ, πάνυ ἐπικαμφθεὶς εἰς τοὐπίσω· οὗτος δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν ταῖς ἀλγηδόσιν ὀδυνώμενος (ηθεὶς), κατέβαλε δὲ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρατοῦ· αὐτὸς δὲ βοήσας ἐπέτετο τῷ πνέοντι ἀνέμῳ δοὺς ἑαυτόν· Τρῶες δὲ ἐφοβήθησαν ὡς ἐθεάσαντο τὸν ποικίλον καὶ πολύστικτον ὄφιν κείμενον ἐν τῷ μέσῳ, σημεῖον τοῦ τὴν αἰγίδα φοροῦντος Διός. Τότε τοίνυν ὁ Πολυδάμας παραγενόμενος εἶπε πρὸς τὸν θρασὺν Ἕκτορα· Ὦ

Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
Ἐσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν,
Δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν.
Νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν·
Ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ', ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωόν· ἄφαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
Ὣς ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοὶ,
Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
Πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
Χαλκῷ δηώσουσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
Ὧδέ χ' ὑποκρίνε(να)το θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
Εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
Ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
Βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
Πείθεσθαι· τῶν οὔτι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,

Ἕκτορ, πάντοτε μέν μοι ἐπιτιμᾷς ἐν ταῖς δημηγορίαις χρηστὰ νοοῦντι, οὐδὲ γὰρ πρέπει δημότην ὄντα παραλογιστικῶς καὶ ἔξω τοῦ δέοντος δημηγορεῖν, οὔτ' ἐν βουλῇ, οὔτέ ποτε ἐν πολέμῳ, τὸ σὸν δὲ κράτος ἀεὶ αὔξειν. νῦν δ' αὖ καταλέξω καθάπερ μοι δοκεῖ εἶναι κράτιστα· μὴ πορευθῶμεν πολεμήσοντες τοῖς Ἕλλησιν περὶ τῶν νεῶν, οὕτω γὰρ οἶμαι συντελεσθῆναι, εἰ κατ' ἀλήθειαν οὗτος ὁ ὄρνις ἐπέπτη τοῖς Τρωσὶ περᾶν παρωρμημένοις ὁ εἰς ὕψος πετόμενος ἀετὸς, ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ ἀριστερὰ τὸν Τρωϊκὸν λαὸν ἀφορίζων αἵματι πεφοινιγμένον δράκοντα φέρων τοῖς ὄνυξιν μέγιστον ζῶντα, ταχέως δὲ ἀφῆκεν αὐτὸν πρὶν ἀφικέσθαι εἰς τὰ προσφιλῆ οἰκήματα, οὐδὲ λαβὼν ἤνεγκε δοῦναι τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις. οὕτως ἡμεῖς, εἴπερ τὰς πύλας καὶ τὸ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων διαῤῥήξομεν καὶ καθαιρήσομεν δυνάμει μεγάλῃ, ὑποχωρήσουσι δὲ οἱ Ἕλληνες, οὐ κατὰ τὸ δέον ἐκ τῶν νεῶν πορευσόμεθα τὰς αὐτὰς ὁδοὺς, πολλοὺς γὰρ τῶν Τρώων ἀποβαλοῦμεν, οὓς ἂν οἱ Ἕλληνες σιδήρῳ ἀποκτείνωσι (ἀφανίσωσι) μαχόμενοι περὶ τῶν νεῶν· οὕτως ἐξηγεῖτο (ἤσατο) ὁ μάντις, ὃς σαφῶς ἐν τῇ ψυχῇ ἠπίστατο τὰ σημεῖα, καὶ οἱ λαοὶ ἐπείθοντο αὐτῷ. Πρὸς τοῦτον δὲ δεινῶς ὑποβλεψάμενος εἶπεν ὁ ῥαδίως τὴν περικεφαλαίαν κινῶν Ἕκτωρ· Ὦ Πολυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτι ἐμοὶ προσφιλῆ ταῦτα λέγεις· οἶδάς που καὶ ἄλλον λόγον βελτίονα τούτου λογίσασθαι; εἰ δὲ κατ' ἀλήθειαν τοῦτον ἀπὸ κρίσεως λέγεις, ἀπώλεσαν ἄρα αὐτοὶ οἱ θεοὶ τὴν διάνοιάν σου, ὃς κελεύεις ἐπιλαθέσθαι με τῶν τοῦ μεγαλοκτύπου Διὸς βουλῶν, ἅς τινας αὐτός μοι ὑπέσχετο καὶ ἐπένευσε. σὺ δὲ οἰωνοῖς τοῖς ἐκτεταμένας τὰς πτέρυγας ἔχουσι παραγγέλλεις πείθεσθαι, ὧν οὐδαμῶς ἐπιστρέφομαι, οὐδὲ φροντίζω, ἐάν τε ἐπὶ τὰ δεξιὰ πέτων-

Εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε, ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
Ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
Εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποστρέψεις πολέμοιο,
Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
Θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε·
Τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
Ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
Κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
Στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.
Τὰς οἵγ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥήξειν. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου·
Ἀλλ' οἵγ' ἐν ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
Βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων
Πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·

ται πρὸς τὴν ἕω καὶ τὸν ἥλιον, ἤτοι τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ἐάν τε ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὰς σκοτεινὰς δυσμάς· ἡμεῖς δὲ τῇ τοῦ μεγάλου Διὸς βουλῇ ὑπακούωμεν, ὃς πάντων τῶν θνητῶν καὶ τῶν ἀθανάτων βασιλεύει· εἷς μόνον ἄριστος οἰωνός ἐστιν ὁ ὑπὲρ τῆς πατρίδος κελεύων ἀγωνίζεσθαί τε καὶ μάχεσθαι. τίποτε σὺ φοβῇ τὸν πόλεμον καὶ τὴν μάχην; καὶ γὰρ ἂν οἱ ἄλλοι πάντες ἀναιρεθῶμεν ἐπὶ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων, σοί γε οὐκ ἔστιν δέος ἀναιρεθῆναι, οὐ γάρ σοι καρδία μένουσα ἐν τοῖς πολέμοις, οὐδὲ μάχεσθαι πεφυκυῖα· εἰ δὲ σὺ ἀποστήσῃ τῆς μάχης, ἤ τινα ἄλλον παραπείσας λόγοις, ἀποστήσεις τοῦ πολέμου, εὐθέως πληγεὶς ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ δόρατος ἀπολέσεις τὴν ψυχήν. Οὕτω δὴ εἰπὼν προωδοποίει, οὗτοι δὲ συνείποντο σὺν βοῇ ἀῤῥήτῳ. Ζεὺς δὲ ὁ τοὺς ἐναντίους κεραυνῷ τρέπων ἐπήγειρεν ἀπὸ τῶν ἀκρωρείων τῆς Ἴδης συστροφὴν μεγάλην ἀνέμου, ἥτις δὴ εὐθὺ τῶν νεῶν κονιορτὸν ἔφερε, τὸν τῶν Ἑλλήνων δὲ νοῦν ἠπάτα καὶ ἔβλαπτε, τοῖς Τρωσὶ δὲ καὶ τῷ Ἕκτορι δόξαν παρείχετο· τούτου δὴ τοῖς σημείοις θαῤῥοῦντες καὶ τῇ ἰσχύϊ, ῥῆξαι καὶ καθελεῖν τὸ μέγα τεῖχος τῶν Ἑλλήνων διάπειραν ἐποιοῦντο. Τὰς κλίμακας μὲν οὖν ἐπὶ τοὺς πύργους εἷλκον, καὶ κατέβαλον τοὺς προμαχῶνας, καὶ τοὺς ὑφεστῶτας προβεβλημένους λίθους διώρυττον, οὓς δὴ οἱ Ἕλληνες πρῶτον ἐν τῇ γῇ κατέθηκαν, εἶναι ὑποστηρίγματα τοῦ τείχους. τούτους οὗτοι εἰς τοὐπίσω εἷλκον, ἤλπιζον δὲ τὸ τῶν Ἑλλήνων τεῖχος διαῤῥήξειν καὶ καθαιρήσειν, οὐδὲ δήπου οἱ Ἕλληνες ἀνεχώρουν τῆς ὁδοῦ καὶ τῆς ὁρμῆς, ἀλλ' οὗτοί γε περιφράξαντες τοὺς προμαχῶνας δέρμασι βοῶν, ἤτοι ἀσπίσιν, ἔπληττον ἀπ' αὐτῶν τοὺς πολεμίους ἐρχομένους ὑπὸ τὸ τεῖχος. ἀμφότεροι δὲ οἱ Αἴαντες κελεύοντες ἐπὶ τοῦ τείχους ἐπὶ πᾶν μέρος ἐπορεύοντο, τὴν τῶν Ἑλλήνων προθυμίαν παροξύνοντες, ἄλλον προσηνέσιν ἐκολάκευον, ἄλλον σκληροῖς

Ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
Νείκεον, ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
Ὦ φίλοι Ἀργείων, ὅστ' ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,
Ὅστε χερειότερος· ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι.
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε· μή τις ὀπίσσω
Τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούων·
Ἀλλὰ πρόσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
Αἴκεν Ζεὺς δώησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Νεῖκος ἀπωσαμένους, δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
Ὣς τώγε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
Τῶν δ', ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτουσι θαμειαὶ
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
Νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα·
Κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,
Καὶ πεδία λωτεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
Καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,
Κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
Εἰλύαται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαὶ,
Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς
Βαλλόμεναι· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Τείχεος ἐῤῥήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
Εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὡς βουσὶν ἕλιξιν.
Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐΐσην,

λόγοις ὠνείδιζον, ὅντινα ἂν θεάσαιντο τοῦ πολεμεῖν ἀφιστάμενον, λέγοντες· Ὦ φίλοι, ὅστις Ἑλλήνων ἔξοχος, καὶ ὅστις μέσος, καὶ ὅστις χείρων ἐστὶν, ἐπειδὴ οὐχ ἅπαντες ὅμοιοί εἰσιν ἄνδρες ἐν τῷ πολέμῳ, νῦν πάρεστιν ἅπασιν ἔργον, καὶ δὴ καὶ ὑμεῖς τοῦτο πάντες ἐπίστασθε, μηδεὶς εἰς τοὐπίσω στραφήτω ἐπὶ τὰς ναῦς τοῦ ἀπειλοῦντος ἀκούων, ἀλλ' εἰς τὸ ἔμπροσθεν ὁρμᾶτε, καὶ ἀλλήλοις παρακελεύεσθε, εἴπως ὁ Ζεὺς δοίη ὁ οὐράνιος ὁ . . . . τὴν ἐνταῦθα ἔριν ἀποκρούσαντας διώκειν τοὺς πολεμίους ἐπὶ τὴν πόλιν. Οὕτως οὗτοί γε προφωνοῦντες, τὸν πόλεμον παρώξυνον τῶν Ἑλλήνων· τούτων δὲ ὥσπερ αἱ νιφάδες τῆς χιόνος καταφέρονται πυκναί τε καὶ τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος, ὁπηνίκα ὥρμητο ὁ βουλευτικὸς Ζεὺς νίφειν, δεικνύων τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἑαυτοῦ βέλη, καταπραΰνας δὲ τοὺς ἀνέμους νίφει ἀσφαλῶς καὶ ἀμεταβλήτως ὅπως περικαλύψῃ τῶν μεγάλων ὀρέων τὰς ἀκρωρείας, καὶ τὰ προνενευκότα ἄκρα, καὶ τὰ ἀνθοῦντα πεδία, καὶ τὰ λιπαρὰ καὶ ἐπικερδῆ ἔργα τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐπὶ τοῖς τῆς λευκῆς θαλάσσης λιμέσι, καὶ ταῖς ἀκταῖς κέχυται ἡ χιών· τὸ κῦμα δὲ προσρηγνύμενον αὐτῇ κωλύεται τῆς ὁρμῆς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐπικέκρυπται καὶ κεκάλυπται ἄνωθεν, ἡνίκα ὁ τοῦ Διὸς ὑετὸς λάβρως κάτεισιν (ὁπόταν ὁ τοῦ Διὸς νιφετὸς ἐπέλθῃ). οὕτω πρὸς ἑκάτερον μέρος τούτων λίθοι πυκνοὶ ἐπέτοντο, οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς Τρῶας, οἱ δὲ ἐκ τῶν Τρώων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας πεμπόμενοι, ὑπὲρ τὸ τεῖχος δὲ ἅπαν κτύπος ἠγέρθη, οὐδὲ τότε γε οἱ Τρῶες καὶ ὁ λαμπρὸς Ἕκτωρ διέῤῥηξαν ἂν καὶ καθεῖλον τὰς πύλας τοῦ τείχους, καὶ τὸν μακρὸν μοχλὸν, εἰ μὴ ἄρα Ζεὺς ὁ βουλευτικὸς Σαρπηδόνα τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν διήγειρεν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ὥσπερ λέοντα . . . . εὐθέως δὲ τὴν πανταχόθεν ἴσην, ἤτοι κυκλοτερῆ ἀσπίδα ἔμπροσθεν ἐκράτησε τὴν κα-

Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
Χρυσείης ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον·
Τὴν ἄρ᾽ ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων
Βῆ ῥ᾽ ἴμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅστ᾽ ἐπιδευὴς
Δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
Μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
Εἴπερ γάρ χ᾽ εὕρῃσι παρ᾽ αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
Σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
Οὔ ῥά τ᾽ ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι·
Ἀλλ᾽ ὅγ᾽ ἄρ᾽, ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔβλητ᾽ ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
Ὣς ῥα τότ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
Τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ᾽ Ἱππολόχοιο·
Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
Ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ, θεοὺς ὣς, εἰσορόωσι,
Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ᾽ ὄχθας,
Καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
Τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας,
Ἑστάμεν᾽, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι·
Ὄφρα τις ὧδ᾽ εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
Οὐ μὰν ἀκλεεῖς Λυκίην κατακοιρανέουσιν
Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα,
Οἶνόν τ᾽ ἔξαιτον, μελιηδέα· ἀλλ᾽ ἄρα καὶ ἶς
Ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
Ὦ πέπον· εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,

λὴν, τὴν χαλκῆν, τὴν ἔξω χαλκὸν ἔχουσαν, ἣν δὴ ὁ χαλκεὺς ἔξωθεν χαλκῷ περιεκάλυψεν, ἔνδοθεν δὲ βύρσας ἔρραψε συχνὰς, χρυσαῖς ῥάβδοις ἐκτεταμέναις ἀπὸ ἴτυος εἰς ἴτυν· ταύτην δὴ οὗτος ἔμπροσθεν κρατήσας δύο δόρατα σείων, ὥρμησε πορεύεσθαι καθάπερ λέων ἐν ὄρεσι τεθραμμένος, ὅστις ἂν ἐνδεὴς ἐπὶ πολὺ ὑπάρχῃ κρεάτων, προτρέπει δὲ αὐτὸν ἡ ἀνδρεία ψυχὴ, καὶ εἰς τὸν πυκνὸν δόμον, ἤτοι τὴν εὖ κατεσκευασμένην ἔπαυλιν ἀφικέσθαι πεῖραν ληψόμενος τῶν θρεμμάτων· ἐὰν γὰρ εὕρῃ αὐτόθι ἄνδρας ποιμένας, μετὰ κυνῶν καὶ δοράτων φυλάττοντας περὶ τὰ θρέμματα, οὐ βούλεται ἀναχωρεῖν τῆς ἐπαύλεως, μὴ πρότερον πεῖραν ἑαυτοῦ δοὺς ἢ λαβὼν, ἀλλ' οὗτος δὴ ἢ ἥρπασέ τι ἐπιπηδήσας, ἢ καὶ αὐτὸς ἐτρώθη ἐν πρώτοις δόρατι ἀπὸ ταχείας χειρός. οὕτω δὴ τότε τὸν ἰσόθεον Σαρπηδόνα ἀνέπεισε καὶ παρώρμησεν ἡ ψυχὴ ἐπὶ τὸ τεῖχος ὁρμῆσαι, καὶ διαρρῆξαι καὶ καθαιρῆσαι τοὺς προμαχῶνας. εὐθέως δὲ πρὸς τὸν Γλαῦκον εἶπε τὸν υἱὸν τοῦ Ἱππολόχου· Ὦ Γλαῦκε, τί δὴ ἡμεῖς τετιμήμεθα, καὶ δεδοξάσμεθα μάλιστα προκαθεδρείᾳ καὶ κρέασι, καὶ ὑπερχειλέσι ποτηρίοις ἐν τῇ Λυκίᾳ, πάντες δὲ ὥσπερ θεοὺς ἡμᾶς ὁρῶσι, καὶ τόπον ἐπίλεκτον καρπούμεθα μέγαν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ξάνθου ποταμοῦ, εὐειδῆ, γῆς δενδροφόρου, καὶ ἀρούρας σιτοφόρου; διὰ τοῦτο νῦν δεῖ ἐν τοῖς πρώτοις τῶν Λυκίων ὄντας ἵστασθαι, καὶ τῆς διαπύρου καὶ καυστικῆς μάχης ἐναντίον ἐλθεῖν, ἵνα τις τῶν ἀσφαλῶς ὡπλισμένων Λυκίων οὕτως εἴπῃ· Οὐ μὴν ἄδοξοι βασιλεύουσι τῆς Λυκίας οἱ ἡμέτεροι βασιλεῖς, καὶ λιπαρὰ θρέμματα ἐσθίουσι, καὶ οἶνον ἐξαίρετον, ἥδιστον πίνουσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ δύναμις αὐτοῖς ἀγαθὴ καὶ γενναία, ἐπειδὴ ἐν τοῖς πρώτοις τῶν Λυκίων πολεμοῦσιν· Ὦ προσφιλέστατε, εἰ μὲν δὴ τοῦτον τὸν πόλεμον ἐκφυγόντες,

Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
Οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
Νῦν δ', ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο
Μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι,
Ἴομεν· ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν·
Ὣς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε·
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
Ἡγεμόνων, ὅστις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι.
Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω
Ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
Ἐγγύθεν· ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
Τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν,
Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,
Καὶ πυλέων· πάσας γὰρ ἐπῴχετο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
Ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
Αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην·
Ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τοπάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι, κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Εἰ δέ σφι καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.

ἀεὶ δὴ μέλλοιμεν καὶ ἀθάνατοι ἔσεσθαι, οὔτ' ἂν σε πέμποιμι εἰς τὸν τοὺς ἄνδρας δοξάζοντα πόλεμον· νῦν δὲ, καὶ γὰρ μοῖραι θανατηφόροι πάρεισιν, ἀκρίθμητοι, ἃς οὐκ ἔστι δυνατὸν ἄνθρωπον θνητὸν ἐκφυγεῖν, οὐδὲ ἐκκλίναι, ἴωμεν, ἢ καύχημά τινι περέξομεν, ἤ τις ἡμῖν. Οὕτως εἶπεν, οὐδὲ Γλαῦκος ἀνεχώρησεν, οὐδὲ ἠπείθησεν. οἱ δὲ κατ' εὐθὺ ἐχόρησαν, τὸ μέγα στράτευμα τῶν Λυκίων ἄγοντες. τούτους δὲ θεασάμενος Μενεσθεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πετεοῦ ἐφοβήθη, πρὸς τὸν πύργον γὰρ αὐτοῦ ἐπορεύοντο χαλεπότητα ἐπιφέροντες· περιεβλέψατο δὲ ἀνὰ τὸ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων, εἴτινα θεάσαιτο τῶν ἡγεμόνων, ὅστις ἂν αὐτῷ τοῖς φίλοις ἀποσοβήσειε τὴν βλάβην· ἐθεάσατο δὲ τοὺς δύο Αἴαντας τοὺς ἀκορέστους πολέμου ἑστῶτας, καὶ Τεῦκρον ἐγγὺς αὐτῶν νεωστὶ ἐκ τῆς σκηνῆς ἐρχόμενον, ἀλλ' οὐδαμῶς ἦν αὐτῷ δυνατὸν φωνήσαντι ἐξάκουστον βοῆσαι, τοσοῦτος γὰρ κτύπος ἦν, ἡ βοὴ δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφικνεῖτο πληττομένων τῶν ἀσπίδων, καὶ τῶν ἱππείαις θριξὶν κοσμουμένων περικεφαλαιῶν καὶ τῶν πυλῶν, πάσαις γὰρ ὁ ὀξεὺς ἐπέκειτο, οὗτοι δὲ παρ' αὐτὰς ἑστῶτες ἐμηχανῶντο βιαίως διαρρήξαντες καὶ καθαιρήσαντες εἰσελθεῖν. ταχέως δὲ πρὸς τὸν Αἴαντα ἔπεμπε Θοώτην τὸν κήρυκα, λέγων· Ὦ ἐνδοξότατε Θοῶτα πορεύου τρέχων, κάλεσον τὸν Αἴαντα, ἀμφοτέρους μὲν μάλιστα, τοῦτο γὰρ ἂν ἄριστον πάντων εἴη, ἐπειδὴ ταχέως ἐνταῦθα γενήσεται μεγάλη (ὀλεθρία) φθορά· οὕτω γὰρ βαρέως ἐπῆλθον οἱ τῶν Λυκίων ἀρχηγοὶ, οἳ καὶ τὸ πρῶτον βαρέως ἐμπίπτοντες ἡμῖν ἦσαν κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας· εἰ δὲ αὐτοῖς κἀκεῖ κάματος καὶ ἔρις ἠγέρθη, ἀλλά γε μόνος ἐλθέτω ὁ τοῦ Τελαμῶνος ἰσχυρὸς Αἴας, καὶ Τεῦκρος αὐτῷ συνεπέσθω ὁ τῆς τοξικῆς ἐπιστήμων. Οὕτως εἶπεν.

Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
Βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Στῆ δὲ παρ᾽ Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Αἶαντ᾽, Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
Κεῖσ᾽ ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον.
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ᾽ ὄχ᾽ ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τοπάρος πε
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρε,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ᾽ ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς φάτο· οὐδ᾽ ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Αὐτίκ᾽ Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
Ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ᾽ εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
Αἶψα δ᾽ ἐλεύσομαι αὖθις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ᾽ ᾔε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
Τοῖς δ᾽ ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
Τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ᾽ ἵκοντο,
Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Σὺν δ᾽ ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ᾽ ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα

οὐκ ἠπείθησε δὲ αὐτῷ ὁ κῆρυξ ἀκούσας, ὥρμησε δὲ τρέχειν ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων, ἔστη δὲ παρὰ τοῖς Αἴασι πορευθεὶς, εὐθέως δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν· Ὦ Αἴαντες ἡγεμόνες τῶν σιδηροθωράκων Ἑλλήνων, ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ ἐνδοξότατα τεθραμμένου Πετεοῦ ἐκέλευσεν ἰέναι ἐκεῖσε, ὅπως καμάτου ἐπ' ὀλίγον μετάσχητε, μάλιστα μὲν ἀμφοτέρους, τοῦτο γὰρ ἂν ἄριστον ἁπάντων εἴη, ἐπειδὴ ταχέως ἐκεῖ γενήσεται φθορὰ ἀφανιστικὴ, οὕτω γὰρ βαρέως ἐπῆλθον οἱ τῶν Λυκίων ἀρχηγοὶ, οἳ καὶ πρότερον πάνυ ἐπικείμενοι ἡμῖν ἦσαν κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας· εἰ δὲ καὶ ἐνταῦθα πόλεμος καὶ ἔρις ἠγέρθη, ἀλλ' ἄγε μόνος πορευθήτω ὁ τοῦ Τελαμῶνος ἰσχυρὸς Αἴας, καὶ Τεῦκρος αὐτῷ συνεπέσθω ὁ τὴν τοξικὴν καλῶς ἐπιστάμενος. Οὕτως εἶπεν· οὐδὲ ἠπείθησεν ὁ τοῦ Τελαμῶνος μέγας Αἴας, εὐθέως δὲ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Οἰλέως λόγους ταχεῖς ἔλεγεν οὕτω· Ὦ Αἶαν, ὑμεῖς μὲν ἐνταῦθα, σὺ καὶ ὁ ἰσχυρὸς Λυκομήδης ἱστάμενοι προτρέπετε τοὺς Ἕλληνας πολεμεῖν ἰσχυρῶς, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐκεῖσε καὶ τῆς μάχης μεθέξω, ταχέως δὲ πάλιν ἐπανελεύσομαι, ἐπειδὰν καλῶς τούτοις ἐπικουρήσω. Οὕτω δὴ εἰπὼν ἀπῆλθεν ὁ τοῦ Τελαμῶνος Αἴας, καὶ Τεῦκρος ἅμα αὐτῷ ἐπορεύετο ὁ ἀδελφὸς καὶ ὁμοπάτριος· ἅμα δὲ τούτοις ὁ Πανδίων ἐκόμιζε τὰ ἐπικαμπῆ τόξα τοῦ Τεύκρου· ὁπηνίκα δὲ εἰς τὸν πύργον ἀφίκοντο τοῦ μεγαλοψύχου Μενεσθέως, ἔνδοθεν τοῦ τείχους πορευόμενοι, πιεζομένοις δὲ παρεγένοντο, οὗτοι τοὺς προμαχῶνας ἀνέβαινον συστροφῇ μεγάλῃ ἀνέμου σκοτεινῇ ὅμοιοι, οἱ ἰσχυροὶ ἡγεμόνες τῶν Λυκίων καὶ βασιλεῖς· συνελθόντες δὲ ἤρξαντο πολεμεῖν ἐξ ἐναντίας, ἠγέρθη δὲ βοὴ. Αἴας δὲ πρῶτος ὁ Τελαμῶνος ἀπέκτεινεν ἄνδρα φίλον τοῦ Σαρπηδῶνος

Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
Κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
Χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι ἀνὴρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας,
Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
Ἧι ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
Ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθὼν, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετοῷτο ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπιόντος·
Αὐτίκ' ἐπειτ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
Ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
Πρηνὴς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἕλχ'· ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθε
Τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνεν
Παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσι δαμείη·
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διαπρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Χώρησε δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐ δέ γε πάμπαν

τὸν μεγαλόψυχον Ἐπικλέα, μαρμάρῳ τραχεῖ πλήξας, ὃς δὴ ἔνδον τοῦ τείχους ἔκειτο μέγας, παρὰ τὸν προμαχῶνα ὑπερμεγέθης, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸν ῥαδίως κατέχοι ἀνὴρ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, οὐδὲ πάνυ ἀκμάζων, ὁποῖοι νυνὶ ἄνθρωποί εἰσιν· οὗτος δὲ μετεωρίσας τὴν χεῖρα ἐξ ὕψους ἐνέβαλε, συνέτριψε δὲ τὴν τέσσαρας φαλὰς ἤτοι ἐξοχὰς ἔχουσαν περικεφαλαίαν, συνήραξεν δὲ καὶ συνέθραυσε τὰ ὀστᾶ πάντα ὁμοῦ τῆς κεφαλῆς· οὗτος δὲ κυβιστῇ ὅμοιος κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ πύργου, κατέλιπε δὲ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἡ ψυχή. Ὁ Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον τὸν ἰσχυρὸν υἱὸν τοῦ Ἱππολόχου οἰστῷ ἔτρωσεν ἐφορμῶντα ἀπὸ τοῦ (ἐπὶ τὸ) ὑψελοῦ (ὸν) τείχους (˜ ος), ἔνθα δὴ ἐθεάσατο τὸν βραχίονα αὐτοῦ γυμνὸν, ἀπέπαυσε δὲ αὐτὸν τῆς μάχης, ὀπίσω δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπήδησε λεληθότως, ἵνα μηδεὶς τῶν Ἑλλήνων τετρωμένον θεάσαιτο, καὶ ἐπικαυχῷτο λόγοις· τῷ Σαρπηδόνι δὲ λύπη ἐγένετο ἀναχωροῦντος τοῦ Γλαύκου, ἐπεὶ εὐθέως ἐθεάσατο, τῆς μάχης μέντοι οὐκ ἐπελανθάνετο, ἀλλ᾽ οὗτος Ἀλκμάονα τὸν υἱὸν τοῦ Θέστορος δόρατι ἐπιτειχῶν ἔτρωσεν, ἐξέσπασε δὲ τὸ δόρυ, αὐτὸς δὲ ἑπόμενος τῷ δόρατι κατέπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, ἐψόφησαν δὲ περὶ αὐτὸν τὰ σιδήρῳ ποικίλως κατεσκευασμένα ὅπλα· ὁ Σαρπηδὼν δὲ τοῦ προμαχῶνος δραξάμενος ταῖς στιβαραῖς καὶ ἰσχυραῖς χερσὶν εἷλκεν, αὐτὸς δὲ ἅπας δι᾽ ὅλου ἠκολούθει, ἄνωθεν δὲ τὸ τεῖχος ἀπεφράχθη, πολλοῖς δὲ ὁδὸν ἐποίησε. τοῦτον δὲ Αἴας καὶ Τεῦκρος συντυχόντες, ὁ μὲν οἰστῷ ἔτρωσε κατὰ τὸν περὶ τὸ στῆθος λαμπρὸν ἀναφορέα τῆς περικαλυπτούσης ἄνδρα ἀσπίδος, ἀλλά γε ὁ Ζεὺς ἀπεσόβησε τὰς θανατηφόρους μοίρας τοῦ ἑαυτοῦ υἱοῦ, ἵνα μὴ ἀναιρεθείη ἐπὶ ταῖς πρύμναις τῶν νεῶν. ὁ Αἴας δὲ ἐπιπηδήσας ἔπληξε κατὰ τὴν ἀσπίδα, οὐδ᾽ εἰς τὸ πρόσω διῆλθε τὸ δόρυ, συνετάραξε δὲ αὐτὸν προθύμως ἐφορμῶντα: ἀνεχώρησε δ᾽ οὖν μικρὸν τοῦ προμαχῶνος, οὐ δέ γε

Χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλδετο κῦδος ἀρέσθαι.
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
Ὦ Λύκιοι, τί τ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Μούνῳ ῥηξαμένῳ, θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δὲ σφίσι φαίνετο ἔργον·
Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
Τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
Τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
Ἀλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
Ὣτ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης.
Ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας, εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
Ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς·
Πάντη δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
Ἐῤῥάδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ἔχον, ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
Ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον, ἀμφὶς ἀνέλκει

παντελῶς ἀνέκαμπτεν, ἐπειδὴ αὐτῷ ἡ ψυχὴ ἐπεθύμει δόξαν κομίσασθαι· συστραφεὶς δὲ παρεκελεύετο τοῖς ἰσοθέοις Λυκίοις λέγων· Ὦ Λύκιοι, τί δὴ οὕτως ἀποβάλλεσθε τὴν πολεμικὴν δύναμιν; χαλεπὸν δέ μοι ὑπάρχει, καίπερ ὄντι ἰσχυρῷ καὶ γενναίῳ, μόνῳ διαῤῥήξαμένῳ καὶ καθελόντι, ποιήσασθαι ὁδὸν παρὰ τὰς ναῦς· ἀλλὰ συνέπεσθε, τῶν πλειόνων δὲ ἡ πρᾶξις βελτίων ἐστίν. Οὕτως εἶπεν· οὗτοι δὲ φοβηθέντες τὴν τοῦ βασιλέως ἀπειλὴν, μᾶλλον ἐπετέθησαν περὶ τὸν γνωμοδότην βασιλέα. οἱ Ἕλληνες δὲ ἀφ᾽ ἑτέρου μέρους ἐνεδυνάμωσαν τὰς τάξεις ἔνδοθεν τοῦ τείχους, μέγα δὲ ἔργον αὐτοῖς ἀνεφαίνετο, οὔτε γὰρ οἱ ἰσχυροὶ Λύκιοι ἐδύναντο τὸ τῶν Ἑλλήνων τεῖχος καθελόντες ποιήσασθαι ὁδὸν παρὰ τὰς ναῦς, οὔτέ ποτε οἱ πολεμισταὶ Ἕλληνες ἐδύναντο τοὺς Λυκίους ἀπώσασθαι ἐκ τοῦ τείχους ὀπίσω, ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν προσήγγισαν. ἀλλὰ ὥσπερ περὶ τῶν ὅρων δύο ἄνδρες ἐρίζουσι, κατέχοντες ἐν ταῖς χερσὶ τοὺς γεωμετρικοὺς καλάμους, ἐν ἀρούρᾳ κοινοὺς τοὺς ὅρους ἐχούσῃ, οἵτινες ἐν ὀλίγῳ τόπῳ διαφέρονται περὶ τοῦ ἴσου· οὕτω δὴ τούτους διεχώριζον οἱ προμαχῶνες· οὗτοι δὲ ὑπεράνω αὐτῶν συνέθλαζον περὶ τὰ στήθη ἀλλήλων τὰς ἐκ βοείων δερμάτων κατεσκευασμένας τὰς εὐπεριφερεῖς ἀσπίδας, καὶ τὰ κοῦφα, καὶ τῇ λαιᾷ πάλλεσθαι δυνάμενα ἀσπιδίσκια· πολλοὶ δὲ ἐτιτρώσκοντο κατὰ τὸ σῶμα σιδήρῳ ἀνηλεεῖ καὶ ἀπηνεῖ, καὶ ᾧτινι τῶν πολεμούντων στραφέντι τὰ μετάφρενα ἐγυμνοῦντο, πολλοὶ δὲ καὶ τελείως δι᾽ αὐτῆς τῆς ἀσπίδος. Πανταχοῦ τοίνυν οἱ πύργοι καὶ οἱ προμαχῶνες αἵματι ἀνδρῶν ἐῤῥασμένοι (ἐῤῥανισμένοι) ἦσαν ἑκατέρωθεν ἀπὸ τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ᾽ οὐδὲ οὕτως ἐδύναντο ποιῆσαι φυγὴν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ᾽ οὕτως εἶχον, ὥσπερ τὰς πλάστιγγας ἡ γυνὴ ἡ τῇ ἀληθείᾳ χερνῆτις, ἤτοι ἡ χερσὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ποριζομένη, ἥτις ζυγὸν κρατοῦσα, καὶ τὸ ἔριον ἑκατέρωθεν ἀνέλκει

Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε·
Πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν·
Ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα
Κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
Εἱστήκει πρόσθεν, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
Ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
Ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλήσειαν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'. ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
Τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς,
Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
Ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
Αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
Δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
Εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
Εὖ διαβὰς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη·
Ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
Βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
Ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγον ἄλλυδις ἄλλη
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,

ἰσάζουσα, ὅπως λάβῃ παρὰ τῶν παίδων μισθὸν ἀπρεπῆ. οὕτως δὴ τούτων κατ' ἴσον ἡ μάχη καὶ ὁ πόλεμος ἐξετάθη, πρὶν ἢ ἔδωκεν ὁ Ζεὺς δόξαν μεγίστην Ἕκτορι τῷ υἱῷ τοῦ Πριάμου, ὅστις πρῶτον πηδήσας, εἰσῆλθε τὸ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων, ἐφώνησε δὲ ἐξακούστως τοῖς Τρωσὶ φωνῶν· Διεγείρεσθε, ὦ Τρῶες ἱππικοὶ, καθαιρεῖτε δὲ τὸ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων, καὶ ταῖς ναυσὶν ἐμβάλλετε πῦρ καῖον θείως. Οὕτως εἶπε παροξύνων αὐτούς· οὗτοι δὲ πάντες τοῖς ὠσὶν ἤκουον· ὥρμησαν δὲ κατ' εὐθὺ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀθρόοι· οὗτοι μὲν οὖν ἐπέβαινον τῶν κλιμάκων, δόρατα ἠκονημένα κατέχοντες. ὁ Ἕκτωρ δὲ συντόμως καὶ ἰσχυρῶς λαβὼν λίθον ἔφερεν, ὃς δὴ τῶν πυλῶν ἔμπροσθεν ἔκειτο, τὰ μὲν κάτω παχὺς, τὰ ἄνω δὲ ὀξὺς (λεπτὸς) ἦν· τοῦτον δὲ οὐκ ἂν δύο ἄνδρες ἄριστοι τοῦ δήμου ῥᾳδίως ἀπὸ τοῦ ἐδάφους εἰς ἅμαξαν παρακινήσειαν, οἷοι νῦν ἄνθρωποί εἰσιν, οὗτος δὲ ῥᾳδίως αὐτὸν ἐκίνει καὶ μόνος. τοῦτον αὐτῷ κοῦφον ἐποίησεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου τοῦ σκολιοβούλου. ὥσπερ δὲ ἡνίκα ὁ ποιμὴν ῥᾳδίως φέρει συνδεδεμένα ἔρια ἄρσενος προβάτου τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ κρατήσας, καὶ ὀλίγον βάρος αὐτὸν ἐπείγει καὶ πιέζει· οὕτως ὁ Ἕκτωρ εὐθὺ τῶν σανίδων ἔφερε τὸν λίθον μετεωρίσας, αἳ δὴ τὰς πύλας (θύρας) ἐφύλασσον τὰς ἀσφαλῶς (ἐπιμελῶς) καὶ ἰσχυρῶς ἡρμοσμένας, τὰς διπλῶς κλινομένας, τὰς ὑψηλάς. δύο δὲ ἔνδοθεν μοχλοὶ συνεῖχον εἰς μέσον συνάπτοντες, μία δὲ κλεῖς ἐφήρμοστο· ἔστη δὲ πάνυ πλησίον παραγενόμενος, καὶ στηριχθεὶς ἔτυψε κατὰ τὸ μέσον, καλῶς τῇ βάσει ἐπερεισάμενος, ὅπως μὴ ἀσθενέστερον αὐτῷ εἴη τὸ βαλλόμενον· συνέτριψε δὲ ἀμφοτέρους τοὺς στρόφιγγας, ἔπεσε δὲ ὁ λίθος ἐντὸς μετὰ βάρους, μεγάλως δὲ αἱ θύραι ἐψόφησαν· οὐδὲ οἱ μοχλοὶ συνέσχον, αἱ σανίδες δὲ διεχωρίσθησαν ἄλλοσε ἄλλη ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου βολῆς, Ἕκτωρ δὲ ὁ λαμπρὸς εἰσεπήδησεν ὅμοιος τῇ ταχείᾳ νυκτὶ κα-

Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
Σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶ
Δοῦρ' ἔχεν. οὐκ ἄν τίς μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,
Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει·
Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
Τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·
Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δὲ ἐφόβηθεν
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

Τέλος τοῦ Δευτέρου Τόμου.

τὰ τὴν ὄψιν, περιέλαμπε δὲ τοῖς ὅπλοις τοῖς καταπληκτικοῖς, ἃ ἐνδεδυμένος ἦν περὶ τὸ σῶμα, δύο δὲ ἐν ταῖς χερσὶ δόρατα εἶχεν· οὐδεὶς ἂν αὐτὸν ἐκώλυσεν ἀπαντήσας, ἔξω τῶν θεῶν· ὅτε πηδήσας εἰσῆλθε, τὰς πύλας, πυρὶ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς διεκέκαυτο, παρεκελεύετο δὲ τοῖς Τρωσὶ συστραφεὶς κατὰ τὸν στρατὸν, ἀναβαίνειν τὸ τεῖχος, οἱ δὲ παροξύνοντι ὑπήκουον· εὐθέως δὲ ἄλλοι μὲν τὸ τεῖχος ὑπερανέβησαν, ἄλλοι δὲ δι' αὐτῶν τῶν κατεσκευασμένων πυλῶν εἰσέρρευσαν· οἱ Ἕλληνες δὲ ἔφυγον ἐπὶ τὰς κοίλας ναῦς, βοὴ δὲ καὶ θόρυβος ἄφυκτος ἐγένετο.

Τέλος τοῦ Δευτέρου Τόμου.

στίχ.	Ἀναπλήρωσις τοῦ κειμένυ ἐκ τοῦ ἀντιγραφου 3. καὶ 10. τοῦ Plut. 32.	Ἀναπλήρωσις τῆς παραφράσεως, ἐκ τῆς τοῦ Ψελλοῦ.
	Η	Η
180	- - - - - - - - - - -	ἢ αὐτὸν τὸν βασιλέα τῆς πολυχρύου Μυκήνης.
	Θ	Θ
430	τῆσιν δ' ὧραι μὲν λύσαν καλλίτριχας ἵππους	ταύταις δὲ αἱ ὧραι μὲν ἔλυσαν τοὺς εὐτρίχους ἵππους.
	Ι	Ι
422	- - - - - - - - - - -	τοῦτο γὰρ τιμή ἐστι τῶν γερόντων.
	Κ	Κ
569	- - - - - - - - - - -	ἵπποι, ἡδὺν σῖτον ἐσθίοντες
	Λ	Λ
51	- - - - - - - - - - -	Προέφθασαν δὲ τοὺς ἱππεῖς ἐπὶ τῇ τάφρῳ μεγάλως ὡπλησθέντες
—	- - - - - - - - - - -	Οἱ δὲ ἱππεῖς μετ' ὀλίγον ἐπορεύοντο, ἐν αὐτοῖς δὲ θόρυβον
145	- - - - - - - - - - -	Ἀπέβη.
155	- - - - - - - - - - -	Ἐμπέσῃ
228	- - - - - - - - - - -	Καμπυλοπρύμνοις, αἳ ἠκολούθουν αυτῷ
228	- - - - - - - - - - -	Δίφρον τε, καὶ ἄνδρας δημότας ἀρίστους
368	- - - - - - - - - - -	Ἐφόνευσε.
372	- - - - - - - - - - -	Τοῦ Δαρδάνου παιδὸς
387	- - - - - - - - - - -	Καὶ τὰ πολλὰ βέλη
437	- - - - - - - - - - -	ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῶν πλευρῶν ἀπεῖρξε

532 - - - - - - - - - - - τῇ ὀξὺν ἦχον ἀποτελούσῃ μάστιγι· οὗτοι δὲ τῆς πληγῆς αἰσθόμενοι.

546 - - - - - - - - - - - Κατ᾽ ὀλίγον τὸ γόνυ ἀλλάσσων

568 - - - - - - - - - - - πάντας δὲ τοὺς Τρῶας ἀπεῖργεν ἐπὶ ταῖς ταχείαις ναυσὶν ὀδεύειν

720 - - - - - - - - - - - Ἐπεὶ οὕτως ἤγειρε τὴν φιλονεικίαν ἡ Ἀθηνᾶ.

M M

275 - - - - - - - - - - - ἀστράπτων

293 - - - - - - - - - - - βουσὶ μέλασι.

Τὸ κείμενον τοῦ Ἀντιγράφου		Τὸ κείμενον τοῦ Heyne
	Η	Η
ςιχ.		
5	ἐπὴν κεκάμωσιν	ἐπεὶ κε κάμωσιν
10	Φιλομέδουσα	Φυλομέδουσα.
11	ἔγχεϊ	ἔγχει
20	ἱρὴν	ἱερὴν
27	οὔτοι	οὔ τι
56	οἳ	τοὶ
70	εὔπυργον	ἐΰπυργον
82	ποτὶ	προτὶ
83	ἐπὶ	προτὶ
95	νείκε	νείκει.
- -	δ' ἐστοναχίζετο	δὲ στοναχίζετο
100	ἄυτι	ἄυθι.
- -	ἀκλεὲς, αὔτως·	ἀκλέες αὔτως.
110	δ' ἴσχεο	δὲ σχέο
129	ἀκούσει	ἀκοῦσαι·
147	ἔπειτα φόρει	ἔπειτ' ἐφόρει
177	θεοῖσι δὲ	θεοῖς ἰδὲ.
188	ὑπέσχεν	ὑπέσχεθε.
215	ἑκάστου	ἕκαστον.
240		241
241		240
243	τύχοιμι	τύχωμι.
272	ἐγχριφθεὶς	ἐγχριμφθεὶς
290	παύσωμεν πόλεμον, καὶ δηϊοτῆτα	παυσώμεθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος
297	καὶ Τρωΐδας	καὶ Τρωάδας.
302	ἠ δ' αὖθ'	ἠδ' αὖτ'
310	ἀέλποντες	ἀελπτέοντες
370	κατὰ στρατὸν	κατὰ πτόλιν
373	Ἀτρείδης	Ἀτρείδησ'
385	Ἀτρείδη	Ἀτρείδαι.

ςιχ.		
389	κοίλαις	κόιλης
390	ὃς πρὶν	ὡς πρὶν
420	ὥτρυνον νέκυάς τ' ἀγ..	ὠτρύνοντο, νέκυς ἀγ..
435	περὶ δ' αὐτὸν	προτὶ δ' αὐτὸν.
459	μὴν	μὰν
462	αὖθις	αὖτις.
465	δύσσετο δ'	δύσετό τ'

29	ἀγόρευεν.	ἀγόρευσεν.
44	εὔτυκτον	εὔτυκτον
64	ἔνθα δ'	ἐνθαδ'
83	κακκορυφὴν	κὰκ κορυφὴν
85	ἀνέπαλτο	ἀνεπᾶλτο.
116	σιγαλόεντα	φοινικόεντα
143	ειρύσσαιτο	ειρύσαιτο
162	κρέασίν τε, ἰδὲ	κρέασί τ' ἠδὲ.
163	ἀντιτέτυξο	ἀντὶ τέτυξο.
178	ἀμβλῆχρ'	ἀμβλήχρ'
183	καπνοῦ	καπνῷ
197	αὐτονυχεὶ	αὐτονυχὶ
217	κεν ἔπρησεν	κ' ἐνέπρησεν
224	λέπει	Ἡμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμονιάδαο, Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐίσας Εἴρυσαν ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν
237	ἔκηον	ἔκηα
248	εἶδον	εἶδονθ'
254	φύγαδ' ἔτραπεν	φύγαδε τράπεν
262	ἀνδριφόντῃ	ἀνδρειφόντι·
274	Ἀμοπάονα	Ἀμοπαόνα

ςιχ.		
278	λείπει	πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πολυβοτείρῃ
284	Ζεὺς	Ζεύς τ'
297	νευρῆφιν	νευρῆφιν
303	κάρην	κάρη
305	νευρῆφιν	νευρῆφιν
319	ἄνωγεν	ἀνώγει
351	ὄλονται	ὄλωνται
362	οὐρανόθεν	ἀπ' οὐρανόθεν
376	κορέσει	κορέει
399	σφῶϊν	σφῶϊν
400	κατὰ δ'	κατά θ'
402	κεν	κε
406	ἀέλλοπος	ἀελλόπος
412	παῖς	πάϊς
414	κατὰ δ'	κατά θ'
425	νῶϊν	νῶϊ
. .	ἕνεκεν	ἕνεκα
426	ἀποφθίσθω	ἀποφθείσθω
430	λείπει	Τῇσιν δ' ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους
435	οὔλυμπόνδ' ἐδί..	οὔλυμπον δὲ δί..
437	ἀμβωμοῖσι	ἀμ βωμοῖσι
444	δὴ	θην
457	ἤρῃ	ἤρη
462	λείπει	Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις. Βουλὴν δ' Ἀργείους ὑποθησόμ θ', ἥτις ὀνήσει; Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο..
489	τῷ δ' ὅγ'	τῷ ὅγ'
. .	προσηύδα	μετηύδα.
505	ἀσπουδεί	ἀσπουδί

ςιχ.

523	ὑπ' ἠοῖοι	ὑπηοῖοι
528	εἴ κ'	αἴ κ'
542	γεφύρῃ	γεφύρας
546	ἔφανον	ἔφανεν
	I	I
16	βαρυστενάχων	βαρὺ στενάχων
86	ἅμ' ἔστειχον	ἅμα στεῖχον
93	μῦθον	μῆτιν
146	ἥν ἐθέλῃσι	ἥν κ' ἐθέλησι
154	ἔνθ'	ἐν δ'
170	Ὅδιος	ὁδίος.
171	εὐφημῆσαι δὲ	εὐφημῆσαί τε
180	Ὀδυσσῆα	Ὀδυσσῆϊ
235	ἐνὶ	ἐν
239	δεδύκει	δέδυκεν
258	τίσωσι	τίωσι.
260	παῦε	παύε'
271	ἐϋκτιμένην	ἐῢ κτημένην.
276	ἢ	ἢ
292	Ἱρὴν	Ἰρὴν
310	κρανέω	φρονέω
311	παρήμενοι	παρήμενος.
324	δ' ἄρα	δέ τε
358	νηήσας ἔυ νῆας,	νηήσας εὖ, νῆας·
359	αἴ κ'	ἢν
381	ποτινίσσεται	προτινίσσεται
386	πείσει	πείσεἰ
412	ἀμφιμάχωμαι	ἀμφὶ μάχωμαι·
414	ἵκοιμι	ἵκωμαι·
449	πέρι χώσατο	περιχώσατο
460	λείπει	Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ Ἀλλά τις ἀθανάτων παῦ-

στιχ.		
		σεν χόλον, ὅς ῥ' ἐνὶ θυμῷ Δήμε θῆκε φάτιν, καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων Ὡς μὴ πατροφόνος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.
484	γούνασσι	γαύνεσσι
488	πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα	παλλὰ πάθον, καὶ παλλὰ μόγησα
499	ῥυσσάι	ῥυσαί
533	ἀάσατο	ἀάσσατο
543	αυτὸν	ἀυτῷ
547	τόφρ' ἐπὶ	τόφρα δὲ.
——	ἐδύναντο	ἐθελεσκον
559	Ἀλκυόνος	ἀλκυόνος
608	ἐνὶ στίθεσιν ἀχεύων	ὀδυρόμενος, καὶ ἀχέυων
615	ἤ κε	ἠὲ.
669	ἄγ' ἐμ'	ἄγε μ'
677	νῆας σώσης	νῆάς τε σόης
707	ἔνθα δὲ	ἐνθάδε.
	Κ	**Κ**
9	ἀνεστονάχιζ	ἀνεστενάχιζ
44	ἐρύσσεται	ἐρύσεται
54	παρὰ νῆας	ἐπὶ νῆας
57	κείνῳ	κείνου
65	ἀβροτάζωμεν	ἀβροτάξομεν.
——	ἀλλήλοιν	ἀλλήλοϊιν
66	ἐρχόμενοι	ἐρχομένω.
71	ἐπιγενομένοισι	ἐπὶ γενομένοισι
75	ποικίλ' ἔκειτο	ποικίλα κεῖτο.
104	μητίετα	μητιέτα
105	που νῦν	πού νυν
108	ποτὶ	προτὶ
114	οἴω	ὄιω
120	αἰτιάσασθαι	ἀιτιάασθαι.

ςιχ.

174	ἢ μάλα	ἢ μάλα
221	ἐόντων	ἐόντα
224	καί γε	καί τε
278	μευ	μοι·
280	φίλε'	φίλαι·
299	εἴασεν	εἴασ'
306	ἄριστοι ἔωσι	ἀριστεύωσι
318	μῦθον ἔειπεν	εἶπε παραστὰς
339	δ' ἐφράσατο	δὲ φράσατο
371	ὑπὸ	ἀπὸ
376	ὑπαὶ	ὑπὸ
389	σαυτὸν	σ' αὐτὸν
424	πῶς γὰρ νῦν, Τρῴ..	πῶς γὰρ δὴ Τρῴ..
503	κύντερον	κύντατον
504	τεύχε' ἔκειτο	τεύχεα κεῖτο
513	κόψε	κόπτε
530	ἄκοντε	ἀέκοντε
573	τε ἰδὲ	τ' ἠδὲ

Λ		Λ
66	ὥστ' ἀστερ..	ὥστε στερ..
83	τ' ἀστερ..	τε στερ..
105	κνήμησι	κνημοῖσι
178	δ' ἐφέβ..	δὲ φέβ..
281	ἄκοντε	ἀέκοντε
283	φέροντες	φέροντε
339	οὐ γὰρ οἱ ἵπποι	οὐδὲ γὰρ ἵπποι
340	ἀάσατο	ἀάσσατο.
363	ἐρύσσατο	ἐρύσατο
385	κέρα	κέρα
400	ἐλαύνειν	ἐλαυνέμεν
423	αἴσσοιτα	αἴξοντα
434	πάντοσε ἴσην	πάντοσ' ἐίσην
475	ὅν ρ' ἔβαλ'	ὅν τ' ἔβαλ'
519	οὐκ ἄκοντε	οὐκ ἀέκοντε
545	ἐφ' ὁμίλῳ	ἐφ ὁμίλου

ςιχ.		
560	βίη δέ τι	βίη δέ τε
620	τοι	οἱ
656	οὐδέ τοι	οὐδέ τι
666	δήοιο	δηΐοιο
667	ἐμοὶ	ἐμὴ
684	δ' ἐλίγαινον	δὲ λίγαινον
689	γὰρ ῥ'	γὰρ
696	κρινάμενος	κρινάμενός (γε)
705	ἀμφί τε	ἀμφὶ δὲ
706	ἱερὰ	ἱρὰ
746	ἐπόρουσα	ἐνόρουσα
753	δι' ἀσπίδεος	διὰ σπίδεος
753	Πύλιοι	Ἀχαιοὶ
754	κτείνοντες	κτείνοντές τ'
772	μηρί' ἔκηε	μηρία καῖε
802	ὤσεσθε	ὤσαισθε
	M	M
14	οἱ δ' ἐλίποντο	οἱ δὲ λίποντο
35	μάχη	μάχη τ'
43	δέ γε	δέ τε
48	ἰθύσει	ἰθύσῃ
63	ἐπ'	ἐν
71	δέ γ'	δέ χ'
136	οὐδ' ἐφέβοντο	οὐδὲ φέβοντο
141	οἱ δή τοι	οἱ δ' ἤτοι
140	Ἀκάμαντα	Ἀδάμαντα
168	ποιήσονται	ποιήσωνται
171	δύ' ἐόντες	δύ' ἐόντε
218	ὄρνις ἐπῆλθε	ὄρνις ἦλθε
228	ὑποκρίνε(να)το	ὑποκρίναιτο
227	δηώσουσιν	δηώσωσιν
278	πίπτουσι	πίπτωσι
279	μητίετα	μητιέτα
286	εἰλυάται	εἶλυται
289	βαλλόμεναι	βαλλομένων

στίχ.		
311	κρέασίν τε ἰδὲ	κρέασί τ' ἠδὲ
318	ἀκλειεῖς	ἀκληεῖς
322	φυγόντες	φυγόντε
340	πάσας	πᾶσαι
450	παῖς	πάϊς

Τῶν σφαλμάτων τοῦ κειμένου διόρθωσις.

στοιχ.	στίχ.		Γράφε
Η	65	εἵατο	εἵατ'
	188	ἔβαλεν	ἔμβαλεν
	191	ἐμοὶ	ἐμὸς
	206	ὄμβριμον	ὄβριμον
Θ	211	φέρτατός	φέρτερός
	388	ὀμβριμοσατρη . .	ὀβριμοπάτρη.
	466	ὄμβριμος	ὄβριμος
Ι	147	ἐπιμείλια	ἐπὶ μείλια
	177	σπείσαντ' ἔπιόνθ' .	σπεῖσάν τε πίον θ'
	270	ἀμύμονας	ἀμύμονα
	289	ἐπιμείλια	ἐπὶ μείλια
	367	ὅσπερ	ὅπερ ;
	397	ποιήσομαι	ποιήσομ'
	479	ἔθησ	ἔθηκε.
Κ	6	αθέσφατον, ἠὲ . .	, ἀθέσφατον ἠὲ
	116	οἴω	οἴω
	451	πολεμίζων . . .	πολεμί ζων
	529	ἐπεβήσατο . .	ἐπεβήσετο
Λ	40	ἀμφιστεφέες . .	ἀμφιστρεφέες
	319	ἐθέλει	βόλεται
	394	κατὰ καίριον . .	κατακαίριον
Μ	404	ἠδὲ	οὐδὲ
	470	δὲ ἐφόβ	δὲ φόβ . . .

Τῶν σφαλμάτων τῆς Παραφράσεως διόρθωσις.

σελ.	στίχ.		Γράφε.
13	28	ἔδωκεν . . .	ἔδωκε δὲ
35	6	πύργους . . .	καὶ πύργους
51	29	τεῖχη	τείχη.
53	18	ἑαυτοῦ . . .	ἑαυτῆς
61	1	γεῶν	νέων
67	34	ὅτι	ὅ, τι
69	22	πόδα	πόδας
73	30	δέκα	ἕνδεκα
85	8	θεῷ	θεῷ γὰρ
97	24	ἐνδοξότατε . .	ἐνδοξότατα
137	1	ὁμοίως . . .	
139	32	οὐ. δὲ	οὐδὲ